

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών (ΕΕ) 2016/800, 2017/1371, 2017/541, 2016/1919, 2014/57/ΕΕ, κύρωση του Μνημονίου Διοικητικής Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας, τροποποιήσεις του ν. 3663/2008 (Α '99) προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727 και άλλες διατάξεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Ι. ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/800 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 2016 σχετικά με τις δικονομικές εγγυήσεις για τα παιδιά που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών

Α΄ - ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Με το παρόν σχέδιο νόμου ενσωματώνεται στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία 2016/800 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 2016 σχετικά με τις δικονομικές εγγυήσεις για τα παιδιά που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών. Η δράση και νομοθέτηση στον τομέα αυτό θεωρείται μέρος της διαδικασίας υλοποίησης της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης ως θεμελιώδους αρχής για τη δημιουργία ενός πραγματικού χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης και ερείδεται στο άρθρο 82 παρ. 2 στοιχείο β΄ της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκεί προβλέπεται ότι η Συνθήκη, μέσω οδηγιών, μπορεί να θεσπίζει ελάχιστους κανόνες για τα δικαιώματα των προσώπων στην ποινική διαδικασία, όταν είναι απαραίτητο για να διευκολυνθούν η αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων και διαταγών, καθώς και η αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις που έχουν διασυνοριακές διαστάσεις.

Παρά το γεγονός ότι τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι συμβαλλόμενα μέρη της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ), του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα και της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα δικαιώματα του παιδιού, έχει αποδειχθεί ότι το γεγονός αυτό από μόνο του δεν εξασφαλίζει πάντοτε επαρκή βαθμό εμπιστοσύνης στα συστήματα ποινικής δικαιοσύνης όλων των κρατών μελών. Με τη θέσπιση κοινών ελάχιστων κανόνων για την προστασία των δικονομικών δικαιωμάτων των ανηλίκων που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι, ενισχύεται η εμπιστοσύνη των κρατών μελών στα συστήματα ποινικής δικαιοσύνης των άλλων κρατών μελών και, με τον τρόπο αυτό, διασφαλίζεται ουσιαστικά η αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων σε ποινικές υποθέσεις. Οι εν λόγω κοινοί ελάχιστοι κανόνες οδηγούν, επίσης, στην άρση των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών στην επικράτεια όλων των κρατών μελών.

Σκοπός του παρόντος σχεδίου νόμου, με το οποίο ενσωματώνεται η ανωτέρω Οδηγία στην ελληνική έννομη τάξη, είναι η θέσπιση δικονομικών εγγυήσεων με τις οποίες εξασφαλίζεται

ότι οι ανήλικοι, δηλαδή, άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών, που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, θα είναι ικανοί να κατανοούν και να παρακολουθούν τις εν λόγω διαδικασίες και να ασκούν το δικαίωμά τους σε δίκαιη δίκη.

Στις 30 Νοεμβρίου 2009, το Συμβούλιο εξέδωσε ψήφισμα για έναν οδικό χάρτη για την ενίσχυση των δικονομικών δικαιωμάτων των υπόπτων ή κατηγορουμένων σε ποινικές διαδικασίες («οδικός χάρτης»), διαπιστώνοντας ότι: «Η αμοιβαία αναγνώριση προϋποθέτει ότι οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών εμπιστεύονται τα συστήματα ποινικής δικαιοσύνης των άλλων κρατών μελών. Προκειμένου να ενισχυθεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι αναγκαίο να υπάρχουν, παράλληλα με τη Σύμβαση [ΕΣΔΑ], κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την προστασία των δικονομικών δικαιωμάτων οι οποίοι να τηρούνται και να εφαρμόζονται ορθώς στα κράτη μέλη. Ωστόσο, σημειώθηκε σημαντική πρόοδος στον τομέα της δικαστικής και αστυνομικής συνεργασίας σχετικά με μέτρα τα οποία διευκολύνουν την άσκηση ποινικής δίωξης. Είναι πλέον καιρός να αναληφθεί δράση ώστε να βελτιωθεί η ισορροπία ανάμεσα στα μέτρα αυτά και στην προστασία των ατομικών δικονομικών δικαιωμάτων. Θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για την ενίσχυση των δικονομικών εγγυήσεων και του σεβασμού του κράτους δικαίου κατά τις ποινικές διαδικασίες, ανεξάρτητα από τον τόπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον οποίο αποφασίζουν να ταξιδέψουν, να σπουδάσουν, να εργασθούν ή να ζήσουν οι πολίτες». Με τον οδικό χάρτη ζητείται, βάσει σταδιακής προσέγγισης, η έγκριση μέτρων όσον αφορά το δικαίωμα μετάφρασης και διερμηνείας (μέτρο Α), το δικαίωμα ενημέρωσης για τα δικαιώματα και τις κατηγορίες (μέτρο Β), το δικαίωμα σε νομικές συμβουλές και σε δικαστική αρωγή (μέτρο Γ), το δικαίωμα επικοινωνίας με συγγενείς, εργοδότες και προξενικές αρχές (μέτρο Δ) και τις ειδικές διασφαλίσεις για ευάλωτους υπόπτους ή κατηγορουμένους (μέτρο Ε). Στον οδικό χάρτη επισημαίνεται ότι η σειρά των δικαιωμάτων είναι ενδεικτική, γεγονός που υποδηλώνει ότι μπορεί να μεταβάλλεται ανάλογα με τις προτεραιότητες. Ο οδικός χάρτης έχει σχεδιασθεί ώστε να λειτουργεί ως σύνολο ενώ τα οφέλη του θα γίνουν πλήρως αισθητά μόνον όταν θα έχει εφαρμοσθεί στο σύνολό του.

Στις 11 Δεκεμβρίου 2009, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέφρασε την ικανοποίησή του για τον οδικό χάρτη και τον κατέστησε μέρος του «Προγράμματος της Στοκχόλμης – Μια ανοικτή και ασφαλής Ευρώπη που εξυπηρετεί και προστατεύει τους πολίτες» (σημείο 2.4). Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε τον μη εξαντλητικό χαρακτήρα του οδικού χάρτη, καλώντας την Επιτροπή να εξετάσει περαιτέρω στοιχεία των ελάχιστων δικονομικών δικαιωμάτων των υπόπτων και κατηγορουμένων και να εκτιμήσει κατά πόσον πρέπει να εξεταστούν άλλα ζητήματα, όπως το τεκμήριο της αθωότητας, για την προώθηση της βελτίωσης της συνεργασίας στον τομέα αυτό. Σχετικά με τα δικονομικά δικαιώματα κατά τις ποινικές διαδικασίες, έχουν εκδοθεί τέσσερα μέτρα σύμφωνα με τον οδικό χάρτη, δηλαδή, οι Οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2010/64/ΕΕ της 20ής Οκτωβρίου 2010, σχετικά με το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία, η οποία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον ν. 4236/2014 (Α' 33), 2012/13/ΕΕ σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, η οποία ενσωματώθηκε ομοίως στο ελληνικό δίκαιο με τον ν. 4236/2014, 2013/48/ΕΕ της 22ας Οκτωβρίου 2013, σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας και διαδικασίας εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, καθώς και σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας και με το δικαίωμα επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα και με προξενικές αρχές κατά τη διάρκεια της στέρησης της

ελευθερίας, η οποία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον ν. 4478/2017 (Α' 91) και 2016/343/ΕΕ για την ενίσχυση ορισμένων πτυχών του τεκμηρίου αθωότητας και του δικαιώματος παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας, η οποία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον ν. 4596/2019 (Α' 32).

Β' -ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Επί του άρθρου 1

Στο άρθρο 1 ορίζεται ότι το παρόν σχέδιο νόμου εφαρμόζεται σε ανήλικους που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας ή υπόκεινται σε διαδικασία ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, κατ' εφαρμογή του ν. 3251/2004 (Α' 127).

Επί του άρθρου 2

Στο άρθρο 2 προσδιορίζεται το πεδίο της εφαρμογής του παρόντος μέρους, σύμφωνα με το άρθρο 2 της Οδηγίας. Κατά την Οδηγία, η προστασία παρέχεται μέχρι η τελική επί της κατηγορίας απόφαση να καταστεί οριστική. Η Οδηγία χρησιμοποιεί τον όρο «οριστική» («final»), με τον οποίο νοείται το απρόσβλητο αυτής με ένδικα μέσα, ως προϋπόθεση της παραγωγής δεδικασμένου, όπως προκύπτει από τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ). Πρόκειται, δηλαδή, για τις αποφάσεις που καλούνται στην ελληνική ποινική δικονομία αμετάκλητες. Επιπλέον, ορίζεται ότι το παρόν σχέδιο δεν εφαρμόζεται σε ήσσονος σημασίας αδικήματα, όπως είναι εκείνα για τα οποία απειλείται στο νόμο φυλάκιση με ελάχιστο όριο κατώτερο των έξι (6) μηνών. Χαρακτηρίζονται δε, τα ανωτέρω, ως ήσσονος σημασίας, καθώς μετά την ισχύ του άρθρου 127 του νέου Ποινικού Κώδικα μπορεί να επιβληθεί περιορισμός σε ειδικό κατάστημα νέων σε πράξεις, που αν τελούνταν από ενήλικο θα στοιχειοθετούσαν κακούργημα, καθώςεμπεριέχουν στοιχεία βίας ή στρέφονται κατά της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας. Συνεπώς, αφού για όλα τα λοιπά κακούργηματα που συνιστούν την πλειονότητα αυτών, αλλά και για τα πλημμελήματα, μπορούν να επιβληθούν μόνο αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα, αποκλεισμένου του περιορισμού σε ειδικό κατάστημα νέων, δικαιολογείται ο χαρακτηρισμός των αδικημάτων για τα οποία απειλείται στο νόμο φυλάκιση με ελάχιστο όριο κατώτερο των έξι (6) μηνών, ως αδικημάτων ήσσονος σημασίας. Σε κάθε δε περίπτωση, το παρόν μέρος εφαρμόζεται πλήρως, όταν ο ανήλικος έχει στερηθεί την ελευθερία του, ανεξάρτητα από το στάδιο της ποινικής διαδικασίας.

Επί του άρθρου 3

Στο άρθρο 3 προσδιορίζονται βασικοί όροι του παρόντος σχεδίου νόμου, όπως «ανήλικος», «ασκών τη γονική μέριμνα» και «γονική μέριμνα». Διευκρινίζεται δε, ότι όταν είναι αβέβαιο, βάσει εγγράφων ή ιατρικής εξέτασης ή άλλων αποδεικτικών στοιχείων, εάν το πρόσωπο είναι άνω ή κάτω των δεκαοκτώ (18) ετών, τότε τεκμαίρεται ότι είναι ανήλικο.

Επί των άρθρων 4 και 5

Στα άρθρα 4 και 5 προσδιορίζεται η ενημέρωση του ανηλίκου και του ασκούντος τη γονική μέριμνα αυτού, ως προς το ποια δικαιώματα που προβλέπονται στο παρόν σχέδιο, δικαιούνται να ασκήσουν ανά στάδιο της ποινικής διαδικασίας. Τα άρθρα αυτά συμπληρώνουν τις διατάξεις των Οδηγιών 2012/13/ΕΕ και 2013/48/ΕΕ, οι οποίες έχουν

ενσωματωθεί στην ελληνική έννομη τάξη με τους νόμους 4236/2014 (Α' 33) και 4478/2017 (Α' 91), αντίστοιχα, προβλέποντας περαιτέρω εγγυήσεις, όσον αφορά στην ενημέρωση που πρέπει να παρέχεται στον ανήλικο και στον ασκούντα τη γονική μέριμνα αυτού, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές ανάγκες και τα ευάλωτα σημεία των ανηλίκων.

Επί του άρθρου 6

Συμπληρωματικά στις διατάξεις της Οδηγίας 2013/48/ΕΕ, η οποία έχει ενσωματωθεί στην ελληνική έννομη τάξη με τον ν. 4478/1017 (Α' 91), το άρθρο 6 προβλέπει το δικαίωμα του ανηλίκου να έχει πρόσβαση σε δικηγόρο. Ειδικότερα, προσδιορίζει το χρονικό σημείο από το οποίο δικαιούται ο ανήλικος αυτής της συνδρομής, καθώς και το περιεχόμενο αυτής. Επίσης, προσδιορίζονται οι περιπτώσεις, κατά τις οποίες η συνδρομή του δικηγόρου είναι υποχρεωτική, καθώς και οι παρεκκλίσεις από το ανωτέρω δικαίωμα, χωρίς να θίγουν αυτές το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο, σύμφωνα με την ως άνω Οδηγία 2013/48/ΕΕ, ή το δικαίωμα δικαστικής συνδρομής, σύμφωνα με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ΕΣΔΑ, το εθνικό δίκαιο και άλλες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου. Επισημαίνεται ότι το απόρρητο της επικοινωνίας μεταξύ του ανηλίκου και του δικηγόρου του είναι βασικό στοιχείο για να εξασφαλιστεί η ουσιαστική άσκηση των δικαιωμάτων υπεράσπισης και αποτελεί ουσιαστικό μέρος του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη. Το απόρρητο της κάθε μορφής επικοινωνίας διασφαλίζεται απαρέγκλιτα, χωρίς να θίγονται οι διαδικασίες που ρυθμίζουν την κατάσταση, κατά την οποία συντρέχουν αντικειμενικές και τεκμηριωμένες περιστάσεις που γεννούν την υποψία ότι ο δικηγόρος εμπλέκεται σε ποινικό αδίκημα με τον ανήλικο. Οποιαδήποτε εγκληματική δραστηριότητα εκ μέρους του δικηγόρου δεν θα πρέπει να εκλαμβάνεται ως θεμιτή συνδρομή προς τον ανήλικο. Οι μηχανισμοί ελέγχου αποστολών παράνομων αντικειμένων σε χώρους κράτησης δεν αντιβαίνουν στο απόρρητο της επικοινωνίας, υπό τον όρο ότι οι μηχανισμοί ελέγχου δεν επιτρέπουν στις αρμόδιες αρχές να διαβάζουν την επικοινωνία μεταξύ του ανηλίκου και του δικηγόρου του. Η παραβίαση του απορρήτου συγχωρείται, αφενός μεν, σε περίπτωση που συμβαίνει παρεμπιπτόντως, κατά τη διενέργεια νόμιμης έρευνας από τις αρμόδιες αρχές, αφετέρου δε, σε περίπτωση που πραγματοποιείται, για παράδειγμα, από την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, για λόγους εθνικής ασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) ή για λόγο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 72 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), σύμφωνα με το οποίο ο τίτλος V του μέρους III της ΣΛΕΕ, σχετικά με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, δεν θίγει την άσκηση των ευθυνών που εμπίπτουν στα κράτη μέλη για την τήρηση της δημόσιας τάξης και τη διαφύλαξη της εσωτερικής ασφάλειας.

Επί του άρθρου 7

Με την προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 7 ρυθμίζεται το δικαίωμα του ανηλίκου σε ατομική αξιολόγηση, η οποία συνίσταται στη συγκέντρωση πληροφοριών, οι οποίες αποτελούν το περιεχόμενο σχετικής έκθεσης κοινωνικής έρευνας, αναφορικά με την προσωπικότητα, το οικονομικό, κοινωνικό και οικογενειακό του περιβάλλον, καθώς και την ψυχική, σωματική και διανοητική του κατάσταση. Θεσπίζεται δε, Επιστημονική Ομάδα Εκτίμησης Ανηλίκων Δραστών, που απαρτίζεται από ειδικούς επιστήμονες, προκειμένου να συνδράμει τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, σε περίπτωση που η Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής κρίνει ότι απαιτείται εξειδικευμένη

αξιολόγηση για την εκτίμηση της ψυχικής υγείας του ανηλίκου, καθώς και για τη διάγνωση διαταραχών εθισμού. Στην προτεινόμενη ρύθμιση περιγράφονται λεπτομερώς τα θέματα της συγκρότησης και σύνθεσης της ανωτέρω Επιστημονικής Ομάδας.

Επί των άρθρων 8 και 9

Με τα επόμενα άρθρα 8 και 9 ρυθμίζονται με λεπτομερή τρόπο τα δικαιώματα του ανηλίκου σε ιατρική εξέταση και οπτικοακουστική καταγραφή της κατάθεσής του ενώπιον των αρμόδιων αρχών. Η δε οπτικοακουστική καταγραφή δεν απαιτείται κατά την ακροαματική διαδικασία.

Επί του άρθρου 10

Στο άρθρο 10 περιγράφονται τα αναμορφωτικά και θεραπευτικά μέτρα που μπορούν να επιβληθούν στους ανήλικους.

Επί του άρθρου 11

Στο άρθρο 11 περιγράφονται τα ειδικά μέτρα μεταχείρισης που λαμβάνονται, όταν οι ανήλικοι στερούνται την ελευθερία τους. Προβλέπονται χωριστοί χώροι κράτησης ανηλίκων και ενηλίκων, δυνατότητα παραμονής τους σε αυτούς μέχρι και τη συμπλήρωση του εικοστού πέμπτου έτους της ηλικίας, προς ολοκλήρωση μορφωτικών ή επαγγελματικών προγραμμάτων, λαμβάνονται μέτρα προστασίας της πνευματικής και σωματικής τους ανάπτυξης, της εκπαίδευσης και κατάρτισής τους και της άσκησης του δικαιώματός τους στην οικογενειακή ζωή, καθώς και μέτρα εξασφάλισης της επανένταξής τους στην κοινωνία, της θρησκευτικής τους ελευθερίας και των λοιπών δικαιωμάτων τους. Εκ των ανωτέρω μέτρων λαμβάνονται κάθε φορά εκείνα που είναι πρόσφορα, ανάλογα και κατάλληλα με τη φύση και τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας.

Επί του άρθρου 12

Με το άρθρο 12 διασφαλίζεται η κατ' απόλυτη προτεραιότητα διεξαγωγή των ποινικών υποθέσεων ανηλίκων δραστών και ο τρόπος εξέτασής τους. Ειδικότερα, με την προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου 2 περ. δ', θεσπίζεται η υποχρεωτική παράσταση ειδικού επιστήμονα μέλους της Επιστημονικής Ομάδας Εκτίμησης του άρθρου 7, κατά την εξέταση του ανηλίκου που είναι ύποπτος ή κατηγορούμενος για συγκεκριμένα αδικήματα, όπως αυτά απαριθμούνται στο άρθρο 12, ενώ για τα λοιπά κακουργήματα η παράστασή του είναι δυνητική.

Επί του άρθρου 13

Στο άρθρο 13 ρυθμίζεται λεπτομερώς το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής ζωής των ανηλίκων, κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας. Σε περίπτωση παραβίασης αυτού του δικαιώματος, επιλέγεται ως κύρωση η προβλεπόμενη στην παράγραφο 3 του άρθρου 8 του ν. 3090/2002 (Α' 329), ενώ για τη δυνατότητα του Δικαστηρίου Ανηλίκων να απομακρύνει τον ανήλικο κατηγορούμενο από το ακροατήριο, επαναλαμβάνεται η ρύθμιση της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 3315/1955 (Α' 203).

Επί του άρθρου 14

Το άρθρο 14 προβλέπει το δικαίωμα του ανηλίκου να συνοδεύεται από τον ασκούντα τη γονική μέριμνα αυτού ή από άλλον κατάλληλο ενήλικα. Ειδικά, ωστόσο, κατά το στάδιο της προδικασίας, προβλέπεται παρέκκλιση από το ως άνω δικαίωμα, όταν η παρουσία των προσώπων αυτών δεν εξυπηρετεί το υπέρτατο συμφέρον του ανηλίκου ή δυσχεραίνει την πρόοδο της ποινικής διαδικασίας.

Επί του άρθρου 15

Το άρθρο 15 ορίζει ποια από τα δικαιώματα που προβλέπει το παρόν σχέδιο νόμου εφαρμόζονται και κατά τη διαδικασία εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης ανηλίκου, καθώς και τη διαδικασία εκτέλεσης του εντάλματος.

Επί του άρθρου 16

Στην ελληνική έννομη τάξη το δικαίωμα νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος, ρυθμίζεται με τον ν. 3226/2004 (Α' 24). Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζεται το ως άνω δικαίωμα και για τους ανηλίκους υπόπτους ή κατηγορούμενους.

Επί του άρθρου 17

Οι υπάλληλοι υπηρεσιών και οι επαγγελματίες που έρχονται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους σε επαφή με ανήλικο ύποπτο ή κατηγορούμενο, πρέπει να έχουν επαρκείς γνώσεις, ώστε να κατανοούν τις ανάγκες του και έτσι να παράσχουν την κατάλληλη συνδρομή σε αυτό. Το άρθρο 17 ορίζει τους θεσμικούς φορείς που είναι αρμόδιοι να διασφαλίζουν τη διαρκή κατάρτιση των ως άνω υπαλλήλων και επαγγελματιών.

Επί του άρθρου 18

Το άρθρο 18 εισάγει αναλυτικές υποχρεώσεις τήρησης στατιστικών στοιχείων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 21 της Οδηγίας 2016/800/ΕΕ.

Επί του άρθρου 19

Στο άρθρο 19 ορίζεται ότι τα έξοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή των άρθρων 7, 8 και 9 του παρόντος, βαρύνουν το Δημόσιο, ανεξάρτητα από την έκβαση της διαδικασίας, προβλέποντας, ωστόσο, κατ' εξαίρεση, ότι το Δημόσιο δεν βαρύνεται με τα έξοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή του άρθρου 8, εφόσον αυτά καλύπτονται από ιατρική ασφάλιση.

Επί του άρθρου 20

Με το άρθρο 20 καταργούνται το δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 239 Κ.Π.Δ., καθόσον τα σχετικά θέματα ρυθμίζονται στο άρθρο 7 του παρόντος.

Σημειώνεται ότι τα δικαιώματα του παρόντος παρέχονται χωρίς κάποια διάκριση για οποιονδήποτε λόγο, όπως είναι η φυλή, το χρώμα, το φύλο, ο γενετήσιος προσανατολισμός, η γλώσσα, η θρησκεία, τα πολιτικά φρονήματα ή άλλη γνώμη, η ιθαγένεια, η εθνοτική ή κοινωνική προέλευση, η περιουσία, η αναπηρία ή η γέννηση.

Η παρούσα διάταξη είναι εναρμονισμένη με τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη και την ΕΣΔΑ, συμπεριλαμβανομένων της απαγόρευσης των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης, του δικαιώματος στην ελευθερία και στην ασφάλεια, του σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, του

δικαιώματος στην ακεραιότητα του προσώπου, των δικαιωμάτων του παιδιού, της κοινωνικής ένταξης των ατόμων με αναπηρίες, του δικαιώματος αποτελεσματικού μέσου ένδικης προστασίας και του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη, του τεκμηρίου αθωότητας και των δικαιωμάτων υπεράσπισης.

Σημειώνεται ότι δεν κρίθηκε αναγκαία η ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη, με εισαγωγή ειδικών ρυθμίσεων των άρθρων 10, 12 παρ. 5, 16 και 19 της Οδηγίας, καθόσον υφίστανται ήδη νομοθετικές διατάξεις επί των διαλαμβανόμενων στα σχετικά άρθρα στον Ποινικό Κώδικα, στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, στον Σωφρονιστικό Κώδικα και στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας των Ειδικών Καταστημάτων Κράτησης Νέων.

II. ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

A. Γενικό Μέρος

Η προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προωθήσει κοινές ουσιαστικές ποινικές διατάξεις στα κράτη-μέλη, με τις οποίες θα προστατεύονται αποτελεσματικά τα οικονομικά της συμφέροντα από πράξεις προσβολής αυτών, έχει να επιδείξει μια μακρά ιστορική πορεία. Ο τελευταίος σταθμός σ' αυτήν την πορεία ήταν η Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198/28.7.2017, σ. 29 επ.), αναφερόμενης εφεξής χάριν συντομίας ως η «Οδηγία». Η Οδηγία τελεί σε άμεση λειτουργική συνάφεια με τον λίγο αργότερα υιοθετηθέντα Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017 «σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας» (ΕΕ L 283/31.10.2017, σ. 1 επ.), αφού τα αδικήματα που προβλέπει αποτελούν το κεντρικό σημείο αναφοράς και για την οριοθέτηση της συντρέχουσας με αυτή των εθνικών αρχών καθ' ύλην αρμοδιότητας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας. Το παρόν σχέδιο νόμου έχει ως στόχο την ενσωμάτωση της Οδηγίας στην ελληνική έννομη τάξη.

Η Οδηγία αντικατέστησε τη Σύμβαση για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 26^{ης} Ιουλίου 1995, γνωστής και ως Σύμβαση PIF, που είχε καταρτισθεί με βάση το άρθρο Κ3 της ΣΕΕ, καθώς και τα συναφή με αυτήν Πρωτόκολλα της 27^{ης} Σεπτεμβρίου 1996, της 29^{ης} Νοεμβρίου 1996 και της 19^{ης} 6 Ιουνίου 1997 (άρθρο 16 της Οδηγίας). Τα κανονιστικά αυτά κείμενα αποτελούσαν, ως σύνολο, τον αμέσως προηγούμενο σημαντικό σταθμό στην προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης να θέσει τους κοινούς ελάχιστους ουσιαστικούς ποινικούς κανόνες για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της, και είχαν κυρωθεί στη χώρα μας με τον ν. 2803/2000 «Κύρωση της Σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των συναφών με αυτήν Πρωτοκόλλων» (Α' 48). Ειδικότερα, ο συγκεκριμένος νόμος επεδίωξε να εγκαθιδρύσει ένα ειδικό σύστημα προστασίας, το οποίο θα υπερίσχυε, λόγω της ειδικότητάς του έναντι των διατάξεων του Π.Κ. για τα περιουσιακά αδικήματα, οι οποίες, σε συνδυασμό και με τις διατάξεις του ν. 1608/1950 (Α' 301), εφαρμόζονταν παραδοσιακά για την προστασία της ελληνικής δημόσιας περιουσίας. Σε ό,τι αφορά το

ρυθμιστικό του αντικείμενο ο ν. 2803/2000 συμπληρωνόταν από ένα ακόμη ειδικό νομοθέτημα, τον Τελωνειακό Κώδικα, ο οποίος, ήδη από το έτος 2001, όταν ο παλαιός ν. 1165/1918 «Περί Τελωνειακού Κώδικος» (Α' 59) αντικαταστάθηκε από τον ν. 2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» (Α' 265) (ΕΤΚ), συμπεριέλαβε ρητά στη νομοτυπική περιγραφή των αδικημάτων που τυποποιούσε και τις πράξεις διαφυγής δασμών και λοιπών επιβαρύνσεων που εισπράττονται από τα ελληνικά Τελωνεία για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 155 ΕΤΚ). Στο πέρασμα του χρόνου, μάλλον σιωπηρά, η νομολογία περιόρισε την εφαρμογή του ν. 2803/2000 κυρίως σε περιπτώσεις απάτης ως προς τις ενωσιακές ενισχύσεις ή εν γένει ως προς άλλες δαπάνες καλυπτόμενες από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ για τις προσβολές των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων, οι οποίες συνδέονταν με τη διαφυγή της καταβολής δασμών ή άλλων επιβαρύνσεων που εισπράττονται για λογαριασμό της από τα ελληνικά Τελωνεία, επικράτησε να εφαρμόζεται ο ΕΤΚ. Συναφώς, σημειώνεται επίσης ότι ο ν. 2803/2000, ακολουθώντας τις θέσεις της Επεξηγηματικής Έκθεσης της Σύμβασης ΡΙΦ, δεν περιέλαβε στην προστατευτική εμβέλεια των διατάξεών του όλους τους πόρους του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όλα εν γένει τα περιουσιακά της στοιχεία. Έτσι, λ.χ., έθεσε εκτός της ρυθμιστικής του εμβέλειας, με ρητή μνεία στην αιτιολογική του έκθεση, τους ίδιους πόρους της Ένωσης από τα ποσά που της καταβάλλουν τα κράτη-μέλη, κατ' εφαρμογή ενιαίου συντελεστή στις εναρμονισμένες βάσεις υπολογισμού του ΦΠΑ. Περαιτέρω, περιορίστηκε στην τυποποίηση συγκεκριμένων μόνο μορφών προσβολής, σε συμφωνία με τις διατάξεις της Σύμβασης ΡΙΦ και των Πρωτοκόλλων της, θέτοντας δικά του πλαίσια ποινών, χωρίς οι συγκεκριμένες μορφές προσβολής ή τα οικεία πλαίσια ποινών να τελούν κατ' ανάγκη σε αντιστοιχία με αυτά που προβλέπονταν στις διατάξεις του Π.Κ. και του ν. 1608/1950, που εφαρμόζονταν για προσβολές της ελληνικής δημόσιας περιουσίας.

Η Οδηγία, προϊόν μακρόχρονης επεξεργασίας και έντονης διαμάχης μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών-μελών, τόσο σε ό,τι αφορά στη νομική της βάση (ως τέτοια επιλέχθηκε, τελικά, το άρθρο 83 παρ. 2 ΣΛΕΕ και όχι, όπως επεδίωκε η Επιτροπή, το άρθρο 325 ΣΛΕΕ), όσο και σε ό,τι αφορά στην εμβέλειά της (η οποία επιδιώκει πλέον να καταλάβει όλους τους άμεσους ή έμμεσους πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όλα τα περιουσιακά της στοιχεία) ορίζει τα ενωσιακά οικονομικά συμφέροντα, στο άρθρο 2 παρ. 1, ως το «σύνολο των εσόδων, δαπανών και στοιχείων ενεργητικού που καλύπτονται, αποκτώνται μέσω ή οφείλονται: i) στον προϋπολογισμό της Ένωσης· ii) στους προϋπολογισμούς των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης που έχουν ιδρυθεί δυνάμει των Συνθηκών ή στους προϋπολογισμούς των οποίων αυτά ασκούν άμεσα ή έμμεσα τη διαχείριση και εποπτεία», οριοθετώντας έτσι το προστατευτέο με τις διατάξεις της έννομο αγαθό κατά τρόπο ευρύτερο από αυτόν με τον οποίο η ελληνική έννομη τάξη οριοθετεί τα έννομα αγαθά της ιδιοκτησίας και περιουσίας στις διατάξεις του Ειδικού Μέρους του Π.Κ., που αφορούν στην προστασία των οικείων αγαθών. Στην έννοια των εν λόγω συμφερόντων εντάσσονται, λ.χ., ενόψει του παραπάνω ορισμού, ακόμη και πρόστιμα που επιβάλλονται από την Επιτροπή κατά την εφαρμογή του δικαίου του ελεύθερου ανταγωνισμού ή συνεισφορές που οφείλονται από τρίτα κράτη στο πλαίσιο υλοποίησης κοινών προγραμμάτων με την Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή πόροι που ενδεχομένως, λόγω των ιδιόμορφων χαρακτηριστικών τους, δεν εμπίπτουν στην έννοια της «περιουσίας» του 23ου κεφαλαίου του Π.Κ.. Περαιτέρω, η Οδηγία αξιώνει την ποινικοποίηση και τρόπων προσβολής των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων, οι οποίοι βαίνουν πέραν του πεδίου που οριοθετούν τα άρθρα 375, 386,

386Α, 386Β και 390 Π.Κ.. Έτσι, π.χ., το άρθρο 3 παρ. 2 της Οδηγίας δεν περιορίζει τις ψευδείς παραστάσεις ή τις αθέμιτες παραλείψεις σε «γεγονότα», όπως ο όρος αυτός ερμηνεύεται στο πλαίσιο του άρθρου 386 Π.Κ., ούτε απαιτεί να ανάγεται η περιουσιακή βλάβη οπωσδήποτε σε πλάνη του διαθέτοντα, προκληθείσα λόγω των ενεργειών ή παραλείψεων του δράστη, ούτε εξαρτά κατά κανόνα τη θεμελίωση ευθύνης από την ύπαρξη σκοπού παράνομου περιουσιακού οφέλους (τούτο συμβαίνει μόνο στην περίπτωση της διάταξης του άρθρου 3 παρ. 2 στοιχείο β' της Οδηγίας). Επίσης, το άρθρο 4 παρ. 3 της Οδηγίας δεν υιοθετεί κατ' ανάγκη τη θεωρία της κατάχρησης, όταν ζητά την ποινικοποίηση άπιστων διαχειριστικών πράξεων, όπως γίνεται δεκτό ότι συμβαίνει στο πλαίσιο του άρθρου 390 Π.Κ., ούτε θέτει ως προϋπόθεση για τη θεμελίωση του αδικήματος, που από αυτήν χαρακτηρίζεται ως «υπεξαίρεση», την ύπαρξη «πράγματος» δεκτικού δικαιώματος κυριότητας ή την ύπαρξη «ιδιοποίησης», όπως τούτο γίνεται στο άρθρο 375 Π.Κ.. Πολύ περισσότερο, από τη διατύπωση του άρθρου 4 παρ. 3 της Οδηγίας προκύπτει η επιδίωξη ποινικοποίησης όλων των πράξεων αθέμιτης εκμετάλλευσης εν γένει περιουσιακών στοιχείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης από πρόσωπα που φέρουν την ιδιότητα του υπαλλήλου. Τέλος, ακόμη και σε περιπτώσεις μερικής σύμπτωσης σε ό, τι αφορά στο περιουσιακό μέγεθος που χρήζει προστασίας, όπως π.χ. στην περίπτωση του άρθρου 3 παρ. 2 στοιχείο δ' της Οδηγίας που αφορά στον ΦΠΑ, η Οδηγία απαιτεί διατάξεις που να θέτουν υπό προστασία τις εισπράξεις ΦΠΑ στο σύνολό τους, ανεξαρτήτως του κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο οποίο αυτός είναι αποδοτέος, αποκλίνοντας έτσι από την ισχύουσα εμβέλεια των ελληνικών φορολογικών ποινικών διατάξεων, οι οποίες προστατεύουν μόνο τον ΦΠΑ που είναι αποδοτέος στο ελληνικό κράτος και εισπράττεται από τις ΔΟΥ (άρθρο 66 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας) ή τα Τελωνεία (άρθρο 155 ΕΤΚ).

Ενόψει των παραπάνω, για την ενσωμάτωση της Οδηγίας στην ελληνική έννομη τάξη κρίθηκε ότι υφίσταντο σε γενικές γραμμές τρεις δυνατές επιλογές: (α) Η πρώτη επιλογή συνίστατο στη δημιουργία ενός ειδικού ποινικού νόμου, όπως ο ν. 2803/2000, ο οποίος θα αναλάμβανε, όπως γινόταν μέχρι σήμερα, ήτοι με τυποποιήσεις αυτοτελών αδικημάτων και πλαισίων ποινής που θα απέκλειαν τις νοηματικά σύστοιχες τυποποιήσεις του Π.Κ., την προστασία των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων. Η επιλογή αυτή ενείχε ωστόσο τον κίνδυνο να εμφανίζονται αξιολογικές αντινομίες σε σχέση με τα ισχύοντα για την ποινική προστασία ανάλογων αγαθών του ελληνικού Δημοσίου, καθώς και ανορθολογικά αποτελέσματα συρροής εντός της ελληνικής έννομης τάξης, όπως ήδη συνέβαινε, ιδίως σε περιπτώσεις που καθίσταται αναγκαία η ποινική επέμβαση για την αντιμετώπιση κοινών προσβολών των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων και της ελληνικής δημόσιας περιουσίας (π.χ. προσβολών στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ή έργων). (β) Η δεύτερη επιλογή συνίστατο στην ενσωμάτωση των επιταγών της Οδηγίας στον Π.Κ. με παράλληλη τροποποίηση ιδίως των διατάξεων των άρθρων 375, 386, 386Α, 386Β και 390 Π.Κ., έτσι ώστε να καλύπτονται πλήρως οι απαιτήσεις της Οδηγίας. Με αυτό τον τρόπο δρομολογείτο ωστόσο ο κίνδυνος να υπάρξει σημαντική διεύρυνση του χώρου του αξιοποίνου ακόμη και σε σχέση με προσβολές της ιδιωτικής ή της ελληνικής δημόσιας περιουσίας, σε αντίθεση μάλιστα και με πρόσφατες δικαιοπολιτικές επιλογές του εθνικού νομοθέτη. (γ) Η τρίτη επιλογή συνίστατο, τέλος, στην υιοθέτηση ενός σύνθετου μοντέλου αποτελούμενου από: 1) διατάξεις με τις οποίες θα εξομοιώνεται καταρχήν η ποινική προστασία της ενωσιακής περιουσίας προς αυτήν της ελληνικής δημόσιας περιουσίας και θα υπάγεται στο ίδιο νομικό πλαίσιο, ώστε για τις προσβολές της πρώτης, ήτοι για τη συντριπτική πλειονότητα των

αδικημάτων σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να εφαρμόζονται εφεξής, όπως και για τις προσβολές της ελληνικής δημόσιας περιουσίας, οι υφιστάμενες διατάξεις του Π.Κ. ή αυτές του ΕΤΚ, ανάλογα με το είδος του προσβαλλόμενου περιουσιακού στοιχείου, 2) επικουρικές διατάξεις που θα έχουν ως στόχο να καλύψουν προσβολές των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων, μη καταλαμβανόμενες από το υφιστάμενο προστατευτικό πλέγμα των άρθρων 375, 386, 386Α, 386Β και 390 του Π.Κ., και οι οποίες, ως εκ τούτου, θα εφαρμόζονται μόνο σε περίπτωση που δεν θεμελιώνεται (βαρύτερη) ευθύνη με βάση τις διατάξεις του Π.Κ., και 3) διατάξεις που θα καλύπτουν τις υπόλοιπες απαιτήσεις της Οδηγίας, ως προς την ποινικοποίηση λ.χ. συμπεριφορών διασυννοριακής απάτης σχετικά με τον ΦΠΑ, όπου λόγω των ιδιομορφιών του ρυθμιστέου αντικειμένου είναι αναγκαία η διάπλαση νέων ρυθμίσεων, οι οποίες δεν μπορεί να έχουν επικουρικό χαρακτήρα, αλλά θα πρέπει να υπερσχύουν ακόμη και σε περιπτώσεις συρροής. Η νομοπαρασκευαστική επιτροπή τάχθηκε υπέρ της τρίτης επιλογής, με βάση τις εξής σκέψεις: (α) Πρώτον, κρίθηκε ότι με τον τρόπο αυτό διαφυλάσσεται αποτελεσματικότερα η αξιολογική συνοχή του ελληνικού ποινικού συστήματος, ως συνόλου, χωρίς συγχρόνως να αφήνεται περιθώριο μομφής για ελλειμματική συμμόρφωση της ελληνικής έννομης τάξης με τις απαιτήσεις που θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση σε ό,τι αφορά στην ποινική προστασία των οικονομικών συμφερόντων αυτής ακόμη και έναντι προσβολών που δεν είναι αξιόποινες - αυτή τη στιγμή- κατά το ελληνικό δίκαιο. (β) Δεύτερον, έγινε δεκτό ότι με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται παραλλήλως και η συμμόρφωση με τις επιταγές της συνταγματικά κατοχυρωμένης αρχής της αναλογικότητας, αφού ναι μεν εντάσσονται όλες οι πρόσθετες πράξεις που επιτάσσει η Οδηγία στο πεδίο του αξιοποίνου και τίθενται υπό ποινική προστασία και εξειδικευμένες λειτουργίες του ενωσιακού προϋπολογισμού, ως θεσμού, οι οποίες ενδεχομένως δεν καταλαμβάνονται από τις διατάξεις για τα περιουσιακά αδικήματα του Π.Κ., χωρίς όμως οι παραπάνω πράξεις να καθίστανται αυτόματα και κακουργήματα, αν δεν συντρέχουν οι ειδικότερες προϋποθέσεις που αξιώνουν οι διατάξεις του Π.Κ. και του Ε.Τ.Κ.. (γ) Τρίτον, θεωρήθηκε ότι με τον ως άνω τρόπο, ήτοι με την κατάργηση του ειδικού ρυθμιστικού συστήματος του ν. 2803/2000 και την υπαγωγή της ενωσιακής περιουσίας σε όλο το εύρος προστασίας που παρέχει το ελληνικό δίκαιο για την ελληνική δημόσια περιουσία, ικανοποιείται καλύτερα και η απορρέουσα από το πρωτογενές δίκαιο και την ενωσιακή νομολογία επιταγή εξομίσωσης της ποινικής προστασίας της ενωσιακής περιουσίας με την προστασία που παρέχεται στην ελληνική δημόσια περιουσία. Προς επίτευξη του τελευταίου στόχου, μάλιστα, προβλέπεται στο σχέδιο και η επέκταση του αντικειμενικού πεδίου εφαρμογής της παραγράφου 4 του άρθρου 216 Π.Κ., της παραγράφου 5 του άρθρου 242 Π.Κ., της παραγράφου 2 του άρθρου 374 Π.Κ., της παραγράφου 3 του άρθρου 375 Π.Κ., της παραγράφου 2 του άρθρου 386 Π.Κ., της παραγράφου 3 του άρθρου 386Α Π.Κ. και της παραγράφου 2 του άρθρου 390 Π.Κ., έτσι ώστε οι παραπάνω διατάξεις να εφαρμόζονται και όταν το προβλεπόμενο σ' αυτές αδίκημα στρέφεται άμεσα κατά του νομικού προσώπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του νομικού προσώπου οργάνων και οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ιδρύθηκαν με βάση τις Συνθήκες. Για τον ίδιο λόγο προβλέπεται επίσης η διεύρυνση του υποκειμενικού πεδίου εφαρμογής των διατάξεων του άρθρων 235 και 236 Π.Κ., λαμβανομένου υπόψη και του άρθρου 237Β Π.Κ. (ως προς τα άρθρα 159, 159Α και 237 δεν υφίσταται τέτοια ανάγκη, λόγω του ήδη διευρυμένου πεδίου εφαρμογής τους). (δ) Τέλος, λήφθηκε υπόψη ότι με τον παραπάνω τρόπο καθίσταται δυνατή, σε αντίθεση με ό,τι συνέβαινε μέχρι σήμερα, και η εφαρμογή, σε περιπτώσεις παράλληλης

προσβολής και των δύο περιουσιών, π.χ. σε περιπτώσεις απάτης ή απιστίας στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ή έργων, των ίδιων διατάξεων, π.χ. αυτών των άρθρων 386 ή 390 Π.Κ., αυτοτελώς ή σε συνδυασμό με το άρθρο 98 παρ. 2 Π.Κ.. Έτσι διανοίγεται ο δρόμος και για την ορθολογική επίλυση ζητημάτων συρροής, αφού οι ζημίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ελληνικού Δημοσίου μπορεί να συναθροίζονται και να αξιολογούνται ενιαία στο πλαίσιο της ίδιας διάταξης.

Οι επιμέρους διατάξεις που θεσπίζονται με τα άρθρα 22 έως 26 του παρόντος σχεδίου νόμου σκοπούν κυρίως στην ενσωμάτωση των άρθρων 2, 3, 4, 7, 11 παρ. 1 και 4 και 18 παρ. 2 της Οδηγίας. Επισημαίνεται ότι οι απαιτήσεις που θέτει ιδίως το άρθρο 7 της Οδηγίας, σε ό,τι αφορά στο ελάχιστο ύψος του ανώτατου ορίου της απειλουμένης ποινής, υπερκαλύπτονται ήδη από την ποινή που προβλέπεται για τα επικουρικά αδικήματα του άρθρου 24 του παρόντος σχεδίου, αλλά, φυσικά, και από τις ποινές που προβλέπονται στο άρθρο 23 του σχεδίου καθώς στις κατ' ιδίαν διατάξεις του Π.Κ. και του Ε.Τ.Κ., οι οποίες θα είναι και οι πρωταρχικά εφαρμοζόμενες με βάση το σύστημα ποινικής προστασίας που εισάγεται με το παρόν σχέδιο. Ως προς τις υπόλοιπες διατάξεις της Οδηγίας κρίθηκε ότι δεν συντρέχει ανάγκη θέσπισης ειδικών διατάξεων για την ενσωμάτωσή τους, για τους κάτωθι λόγους:

Το άρθρο 5 της Οδηγίας καλύπτεται πλήρως ως προς το κανονιστικό του περιεχόμενο από τις διατάξεις του Π.Κ. για την απόπειρα και τη συμμετοχή.

Τα άρθρα 6 και 9 της Οδηγίας καλύπτονται ως προς το κανονιστικό περιεχόμενό τους από το άρθρο 45 του ν. 4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και άλλες διατάξεις» (Α' 139), με τον οποίο έγινε ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ, αφού, όπως ορίζεται ρητά στο άρθρο 25 του παρόντος σχεδίου νόμου, τα αδικήματα των άρθρων 23 και 24 του παρόντος σχεδίου νόμου, καθώς και τα αδικήματα των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, σε συνδυασμό με το άρθρο 237Β, 237, 375, 386, 386Α, 386Β, 390 του Π.Κ. και 155 επ. του Ε.Τ.Κ., όταν αυτά στρέφονται κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συνδέονται με την προσβολή αυτών των συμφερόντων, συνιστούν βασικά αδικήματα κατά την έννοια του άρθρου 4 του ν. 4557/2018. Κατ' επέκταση, όταν τα παραπάνω αδικήματα, που καλύπτουν από άποψη περιεχομένου το σύνολο των προσβολών σε βάρος των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων κατά την έννοια της Οδηγίας, τελούνται στο πλαίσιο της δραστηριότητας νομικών προσώπων, κατά την έννοια των άρθρων 2 παρ. 1 στοιχείο β', 6 και 9 της Οδηγίας, μπορούν να τυγχάνουν εφαρμογής οι οικείες διατάξεις του άρθρου 45 του ανωτέρου νόμου, οι οποίες προβλέπουν προϋποθέσεις εφαρμογής και έννομες συνέπειες που καλύπτουν τις αξιώσεις που θέτει η Οδηγία.

Το άρθρο 8 της Οδηγίας καλύπτεται ως προς το κανονιστικό περιεχόμενό του, όπως συνάγεται και από τη σκέψη 19 του προοιμίου της Οδηγίας, από τη διάταξη του άρθρου 187 Π.Κ., αφού σε περίπτωση τέλεσης αδικημάτων σε βάρος των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης ή συμμορίας, θα πραγματώνονται, αντίστοιχα, και τα αληθώς συρρέοντα αδικήματα των παραγράφων 1, 2 ή 3 του 187 του ΠΚ, με ό,τι αυτό συνεπάγεται και για την τελική επιβάρυνση της ποινής του δράστη.

Το κανονιστικό περιεχόμενο του άρθρου 10 της Οδηγίας καλύπτεται ήδη, μεταξύ άλλων, από τα άρθρα 68 και 76 του Π.Κ., τα άρθρα 40 και 42 του ν. 4557/2018 και τα άρθρα 160 και 164 επ. του Ε.Τ.Κ..

Σε ό,τι αφορά τις διατάξεις της παραγράφου 1 στοιχείο α' και 3 στοιχείο γ' του άρθρου 11 της Οδηγίας, αυτές καλύπτονται ήδη από τις ρυθμίσεις των άρθρων 5 και 8 του Π.Κ.. Η

επέκταση των τοπικών ορίων εφαρμογής των ελληνικών νόμων επί συνδρομής των κριτηρίων του άρθρου 11 παρ. 3 στοιχείο α' και β' της Οδηγίας δεν είναι υποχρεωτική και δεν κρίθηκε σκόπιμη στην παρούσα φάση.

Το κανονιστικό περιεχόμενο του άρθρου 12 της Οδηγίας καλύπτεται ήδη από τις ρυθμίσεις των άρθρων 111 επ. του Π.Κ..

Για την ενσωμάτωση του άρθρου 13 της Οδηγίας κρίθηκε ότι δεν υφίσταται ανάγκη θέσπισης κάποιας ειδικής ρύθμισης, αφού το κανονιστικό περιεχόμενό του καλύπτεται από τις γενικές ρυθμίσεις που διέπουν την ανάκτηση από το Δημόσιο αχρεωστήτως καταβληθέντων ή παρανόμως μη αποδοθέντων ποσών.

Ενόψει του γεγονότος ότι στην ελληνική έννομη τάξη δεν υπάρχει κάποια ρύθμιση που να αποκλείει την παράλληλη επιβολή ποινικών κυρώσεων και κυρώσεων που δεν φέρουν ποινικό χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 6 ΕΣΔΑ και των άρθρων 49 και 50 ΧΘΔ, κρίθηκε ότι δεν υφίστανται ανάγκη κάποιας ειδικής πρόβλεψης για την ενσωμάτωση του άρθρου 14 της Οδηγίας. Εξάλλου, λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν απαιτείται από την Οδηγία, κρίθηκε ότι δεν θα ήταν δόκιμη η θέσπιση κάποιας μεμονωμένης ρύθμισης, ειδικά στο πεδίο ποινικής προστασίας των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων, για τα σύνθετα ζητήματα που θέτουν η αρχή *ne bis idem* και η αρχή της αναλογικότητας σε όλες εκείνες τις περιπτώσεις όπου οι παράλληλα απειλούμενες κυρώσεις φέρουν ποινικό χαρακτήρα υπό την έννοια του άρθρου 6 ΕΣΔΑ και των άρθρων 49 και 50 ΧΘΔ, όπως αυτές ερμηνεύονται από το ΕΔΔΑ και το ΔΕΕ.

Τα ζητήματα της συνεργασίας των ελληνικών αρχών με αρχές άλλων κρατών-μελών, με την Eurojust, με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία καθώς και με την Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένου του OLAF, τα ζητήματα της ανταλλαγής πληροφοριών και τα ζητήματα της υποβολής αναφορών από ελεγκτικά όργανα στις αρμόδιες ελληνικές και ενωσιακές αρχές ρυθμίζονται από ειδικότερα νομοθετήματα [π.χ. π.δ. 135/2013 (Α' 209), άρθρο 82 παρ. 4-6 ν. 4622/2019 (Α' 133)], όπως και από λεπτομερείς νομικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και, ως εκ τούτου, δεν υφίσταται ανάγκη άλλων ειδικότερων ρυθμίσεων για την ενσωμάτωση του κανονιστικού περιεχομένου του άρθρου 15 της Οδηγίας. Το ίδιο ισχύει εν γένει και σε ό,τι αφορά στις υποχρεώσεις του άρθρου 17 της Οδηγίας. Σε ό,τι αφορά, εξάλλου, τα ζητήματα προστασίας των προσωπικών δεδομένων, αυτά ρυθμίζονται πλέον από τον ν. 4624/2019 (Α' 137), ο οποίος ενσωμάτωσε, μεταξύ άλλων, την Οδηγία 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, που θέτει ένα ειδικό προστατευτικό πλαίσιο για την επεξεργασία των δεδομένων στα πεδία της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και της αστυνομικής συνεργασίας, η εμβέλεια του οποίου, μάλιστα, δεν περιορίζεται πλέον μόνο στις περιπτώσεις διασυνοριακής ανταλλαγής προσωπικών δεδομένων, αλλά καταλαμβάνει και την επεξεργασία αυτών εντός των κρατών μελών.

B. Ειδικό Μέρος

Επί του άρθρου 21

Στο άρθρο 21, περιγράφονται το αντικείμενο και το εύρος της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι ορισμοί των εννοιών: α) «οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης» και β) «νομικό πρόσωπο».

Επί του άρθρου 22

Με το άρθρο 22 διευρύνεται το υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρων 235 και 236 Π.Κ., έτσι ώστε αυτά να εφαρμόζονται, όταν οι εκεί αναφερόμενες υπηρεσιακές ενέργειες ή παραλείψεις ζημιώνουν ή μπορούν να ζημιώσουν τα ενωσιακά οικονομικά συμφέροντα, ακόμη και στις περιπτώσεις όπου (α) η πράξη της δωροληψίας τελείται από οποιοδήποτε υπάλληλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 235 Π.Κ., ανεξαρτήτως του κράτους στο οποίο έχει την έδρα του το οικείο όργανο ή ο οικείος οργανισμός της, ή από οποιοδήποτε πρόσωπο που ασκεί δημόσιο λειτουργήμα ή υπηρεσία για άλλο κράτος, ή, αντίστοιχα, (β) η πράξη δωροδοκίας τελείται προς οποιοδήποτε υπάλληλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την έννοια της παραγράφου 4 του άρθρου 236 Π.Κ., ανεξαρτήτως του κράτους στο οποίο έχει την έδρα του το οικείο όργανο ή ο οικείος οργανισμός της. Οι παραπάνω περιπτώσεις, η κάλυψη των οποίων συστήνεται -χωρίς όμως και να επιβάλλεται ως υποχρεωτική, από το άρθρο 4 παρ. 2 και 4 καθώς και το άρθρο 11 παρ. 2 πρώτο εδάφιο της Οδηγίας, κρίθηκε σκόπιμη ενόψει και του ανωτέρου στόχου της εξομοίωσης. Ως προς τα άρθρα 159, 159Α και 237 Π.Κ. δεν υφίστατο αντίστοιχη ανάγκη επεμβάσεων, λόγω του ήδη ευρέως πεδίου εφαρμογής τους, καθώς σε αυτά δεν γίνεται διάκριση σε σχέση με το κράτος στο οποίο έχει την έδρα του το εκάστοτε όργανο ή ο οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου υπηρετεί ο λήπτης του ωφελήματος.

Επί του άρθρου 23

Η διάταξη του άρθρου 23 αποβλέπει στην ποινική προστασία των εσόδων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που έχουν ως σημείο αναφοράς τις εισπράξεις ΦΠΑ των κρατών-μελών. Η θέσπιση της υπαγορεύεται από τη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 2 στοιχείο δ' της Οδηγίας. Οι τυποποιούμενες πράξεις καταλαμβάνονται, καταρχήν, σε ό,τι αφορά στους περιγραφόμενους τρόπους προσβολής, από τις ευρύτερης διατύπωσης διατάξεις του άρθρου 66 παρ. 1 στοιχείο β', 3 και 4 ΚΦΔ ή, κατά περίπτωση, από τις διατάξεις του Ε.Τ.Κ. (π.χ. εφόσον πρόκειται για ΦΠΑ επί εισαγόμενων εμπορευμάτων). Ωστόσο, κρίθηκε σκόπιμη η κατάσχεση μιας ειδικής διάταξης, η οποία μάλιστα θα απωθεί, επί συρροής, ως ειδικότερη διάταξη που θα προβλέπει και βαρύτερη ποινή, τις διατάξεις του ΚΦΔ και του Ε.Τ.Κ., για τους εξής λόγους: (α) προκειμένου να ενταχθούν στο πεδίο προστασίας της και τα έσοδα ΦΠΑ άλλων κρατών-μελών, τα οποία δεν καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του ΚΦΔ και του ΕΤΚ, (β) προκειμένου να αποδεσμευθεί η ποινική δίωξη του συγκεκριμένου βαρύτατου αδικήματος από τις θετικές δικονομικές προϋποθέσεις της προηγούμενης σύνταξης πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου και της προηγούμενης υποβολής μηνυτήριας αναφορά από την ΑΑΔΕ ή την Οικονομική Αστυνομία (άρθρα 55Α παρ. 1 και 68 παρ. 1 ΚΦΔ), οι οποίες δεν προβλέπονται από την Οδηγία, αλλά και δεν θα ήταν σκόπιμο ή λογικά δυνατό να απαιτούνται για αδικήματα που υπάγονται στην αρμοδιότητα και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας ή αφορούν ΦΠΑ εισπραττόμενο από άλλα κράτη-μέλη, και (γ) προκειμένου να περιγραφούν με σαφή τρόπο οι ειδικές αυστηρές προϋποθέσεις, οι οποίες προκύπτουν από τη συνδυαστική ανάγνωση των άρθρων 2 παρ. 2 και 4 παρ. 3 στοιχείο δ' καθώς και της σκέψης 4 της Οδηγίας, και πρέπει να συντρέχουν ώστε να θεμελιώνεται η

ελληνική ποινική δικαιοδοσία, αλλά και η λειτουργικά συνδεόμενη με την ανωτέρω τυποποίηση αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για πράξεις που αφορούν έσοδα ΦΠΑ περισσότερων κρατών-μελών (τέλεση του εγκλήματος στο πλαίσιο υλοποίησης ενός οργανωμένου σχεδίου που περιλαμβάνει πράξεις τελούμενες στην επικράτεια δύο τουλάχιστον κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επιφέρει απώλεια πόρων ΦΠΑ που υπερβαίνει συνολικά τα δέκα εκατομμύρια ευρώ, χωρίς να συνυπολογίζονται στο ποσό αυτό τυχόν τόκοι, πρόστιμα ή εν γένει προσαυξήσεις και κυρώσεις). Για την ερμηνεία των συγκεκριμένων όρων, ιδίως αυτού «του οργανωμένου σχεδίου», χρήσιμα παραμένουν, κατά τα λοιπά, τα εγκληματολογικής υφής παραδείγματα που αναφέρονται στη σκέψη 4 της Οδηγίας («αλυσιδωτή απάτη», «απάτη περί τον ΦΠΑ μέσω αφανών εμπόρων», «απάτη περί τον ΦΠΑ στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης»), τα οποία, βέβαια, δεν εξαντλούν το πεδίο εφαρμογής της διάταξης, συνεισφέρουν όμως, μέσω από την παραπομπή σε συγκεκριμένους, γνωστικά προσεγγίσιμους εγκληματολογικούς τύπους, στην οριοθέτησή της.

Επί του άρθρου 24

Με το άρθρο 24 θεσπίζονται τέσσερις επικουρικές ποινικές διατάξεις και, αντίστοιχα, τέσσερα επικουρικά αδικήματα, κατ' αντιστοιχία με τις τέσσερις νομοτυπικές περιγραφές αδικημάτων που περιέχονται στο άρθρο 3 παρ. 2 στοιχεία α', β' και γ', καθώς και στο άρθρο 4 παρ. 3 της Οδηγίας. Οι επικουρικές αυτές διατάξεις έχουν ως στόχο να καλύψουν προσβολές των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων, οι οποίες ενδεχομένως δεν καταλαμβάνονται από το υφιστάμενο προστατευτικό πλέγμα των άρθρων 375, 386, 386Α, 386Β και 390 Π.Κ., αλλά επιβάλλεται να ποινικοποιηθούν δυνάμει των προαναφερόμενων διατάξεων της Οδηγίας. Εάν μια προσβολή των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων καταλαμβάνεται από το ανωτέρω προστατευτικό πλέγμα, και αν προκύπτει δυνάμει αυτού του πλέγματος βαρύτερη ποινή για τον δράστη ή συμμετοχο, τότε οι επικουρικές διατάξεις θα απωθούνται με βάση την προβλεπόμενη κατά περίπτωση ρήτρα σχετικής επικουρικότητας. Διαφορετικά, αν δηλαδή η προσβολή δεν καταλαμβάνεται από το ανωτέρω προστατευτικό πλέγμα ή αν η προκύπτουσα δυνάμει αυτού ευθύνη είναι ελαφρότερη, τότε θα εφαρμόζονται οι επικουρικές διατάξεις και θα απωθούνται οι αντίστοιχες διατάξεις του Π.Κ.. Σε ό,τι αφορά τα έσοδα που εισπράττονται από τα Τελωνεία και, κατ' επέκταση, προστατεύονται από τις ποινικές διατάξεις του Ε.Τ.Κ., δεν κρίθηκε σκόπιμη η δημιουργία μιας αντίστοιχης επικουρικής διάταξης, ενόψει της ήδη εξαιρετικά ευρείας νομοτυπικής περιγραφής των επιμέρους μορφών του εγκλήματος της λαθρεμπορίας στο άρθρο 155 Ε.Τ.Κ.. Αυτό προκύπτει από την ειδική πρόβλεψη που έχει τεθεί στην παράγραφο 3 («πλην των εσόδων ... που εισπράττονται από τα Τελωνεία»). Ομοίως, σε ό,τι αφορά έσοδα από τον ΦΠΑ, η ποινική προστασία αυτών εξακολουθεί να υπάγεται αποκλειστικά στην εμβέλεια του ΚΦΔ ή του Ε.Τ.Κ., όπως συνάγεται επίσης από την ειδική πρόβλεψη της παραγράφου 3 («πλην των εσόδων που προέρχονται από τον ΦΠΑ»), εκτός και αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 23 του σχεδίου νόμου, οπότε θα εφαρμόζεται αυτό. Κάθε ρήτρα επικουρικότητας, κατά τα λοιπά, που έχει τεθεί στις παραγράφους 1 έως 4, αποβλέπει πρωτίστως να αναδείξει τις λειτουργικά συγγενείς προς την εκάστοτε επικουρική διάταξη τυποποιήσεις του Π.Κ. και δεν έχει ως στόχο να αποκλείσει άλλες αρχές της φαινομενικής συρροής, όπως π.χ. την αρχή της απορρόφησης, εφόσον προκύψει συναφές ερμηνευτικό ζήτημα. Έτσι, π.χ., εφόσον σε συγκεκριμένη περίπτωση ο δράστηςπραγματώνει αφενός μεν ως αυτοργός μία από τις

επικουρικές διατάξεις των παραγράφων 1 έως 3, αφετέρου δε ως συμμετέτοχος τη διάταξη του άρθρου 390 παρ. 2 σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 46 ή 47 Π.Κ. (π.χ. γιατί έχει υποβάλλει μεν ανακριβείς δηλώσεις, προς επίτευξη της κατάρτισης μιας ζημιογόνας σύμβασης προμήθειας, επιτυγχάνει όμως τελικά αυτό το αποτέλεσμα σε συμπαιγνία με τον αρμόδιο υπάλληλο, ο οποίος μετά από έλεγχο των ανακριβών δηλώσεων υπογράφει τη σύμβαση), τότε εφαρμοστέες θα είναι οι διατάξεις των άρθρων 46 ή 47 και 390 παρ. 2 Π.Κ., αποκλειόμενης, στον βαθμό που η πράξη θα έχει ως σημείο αναφοράς την ίδια περιουσιακή βλάβη, της κατάφασης αληθινής συρροής μεταξύ των οικείων αδικημάτων. Σε ό,τι αφορά, εξάλλου, τις τυχόν συρροές με διατάξεις του Π.Κ. που αφορούν στα υπομνήματα, όπως αυτές των άρθρων 216 και 242 Π.Κ., τα σχετικά ερμηνευτικά ζητήματα θα πρέπει να λύνονται με βάση όσα γίνονται δεκτά, κατά περίπτωση, για τη σχέση των οικείων αδικημάτων με τα αδικήματα των άρθρων 375, 386, 386Α, 386Β ή 390 Π.Κ.. Αυτονόητο είναι, τέλος, ότι για τυχόν μορφές προσβολών της ιδιοκτησίας ή περιουσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τις οποίες δεν έχουν θεσπιστεί επικουρικές διατάξεις, καθώς τούτο δεν απαιτείτο από την Οδηγία (π.χ. κλοπή ή ληστεία αντικειμένων που ανήκουν κατά κυριότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση), εξακολουθούν να τυγχάνουν εφαρμογής οι οικείες διατάξεις του Π.Κ.. Τούτο συνάγεται, εξάλλου, και από τη ρύθμιση του άρθρου 26 παρ. 3 του παρόντος σχεδίου.

Η τυποποίηση της παραγράφου 1 αποβλέπει πρωτίστως (α) στην ποινική προστασία όλων των περιουσιακών στοιχείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα οποία διατίθενται χωρίς λήψη άμεσης και ισάξιας αντιπαροχής, κατά βάση υπό τη μορφή ενισχύσεων ή χρηματοδοτήσεων, με σκοπό την προώθηση στόχων της Ένωσης στο πεδίο της κοινής γεωργικής και αλιευτικής πολιτικής, της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης κ.ο.κ., σύμφωνα με τα άρθρα 42, 177 και 182 ΣΛΕΕ, (β) στην ποινικοποίηση της ζημιογόνας παράστασης αναληθών ή της παρασιώπησης αληθών πληροφοριών, ακόμη και όταν αυτές δεν συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στην έννοια του «γεγονότος», όπως αυτός νοηματοδοτείται από την ελληνική ποινική δογματική, και (γ) στην ποινικοποίηση ζημιογόνων πράξεων ακόμη και όταν δεν συντρέχει ή δεν αποδεικνύεται πρόκληση πλάνης σε συγκεκριμένο τρίτο πρόσωπο. Η παραπάνω τυποποίηση, που διαθέτει μεγαλύτερο εύρος από αυτό των διατάξεων των άρθρων 386, 386Α και 386Β Π.Κ., επιβάλλεται από την πρόβλεψη του άρθρου 3 παρ. 2 στοιχείο α' της Οδηγίας, η οποία αξιώνει την εισαγωγή ποινικής ευθύνης, υπό τον τίτλο «απάτη εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης», και για τις παραπάνω περιπτώσεις. Μέσω της συγκεκριμένης τυποποίησης επιδιώκεται να ευθυγραμμιστεί το ελληνικό ποινικό δίκαιο με τις επιταγές της Οδηγίας, δημιουργώντας μια επικουρική βάση ποινικής ευθύνης, χωρίς να αλλοιωθεί η έννοια της «απάτης», όπως αυτή ρυθμίζεται ιδίως στο άρθρο 386 Π.Κ. και, συμπληρωματικά, στο άρθρο 386^Α, καθώς και στο άρθρο 386Β Π.Κ.. Κατά τα λοιπά, όπου τα εκάστοτε προσβαλλόμενα ενωσιακά οικονομικά συμφέροντα εμπίπτουν στην έννοια της «περιουσίας», όπως αυτή γίνεται αντιληπτή στο πλαίσιο των άρθρων 386 και 386Α Π.Κ., ή συνδέονται με «επιχορηγήσεις» κατά την έννοια του άρθρου 387Β Π.Κ., και πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις των παραπάνω άρθρων, τυγχάνουν εφαρμογής αυτά, αφού προβλέπουν εν γένει βαρύτερη ποινή, καθώς απειλούν σωρευτικά προς την ποινή φυλάκισης και χρηματική ποινή. Σημειώνεται ότι, για τον λόγο αυτό, υιοθετείται στην παρούσα διάταξη ο όρος «επιχορήγηση» που απαντάται στο άρθρο 386Β Π.Κ. αντί του όρου «ενίσχυση» που απαντάται στο δίκαιο της Ένωσης (λ.χ. άρθρο 42 ΣΛΕΕ, Κανονισμός (ΕΕ) 1303/2013, όπως ισχύει σήμερα), ώστε να αποφευχθούν ερμηνευτικά προβλήματα κατά την εφαρμογή των

δύο διατάξεων. Κατά τούτο, στην έννοια της «επιχορήγησης» υπάγονται και οι ενισχύσεις που παρέχονται από τα Ευρωπαϊκά Γεωργικά Ταμεία, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας καθώς και τα πέντε μεγάλα «Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία» (ΕΔΕΤ). Έτσι οι «δαπάνες» της Ευρωπαϊκής Ένωσης «που δεν σχετίζονται με προμήθειες», υπό την έννοια του άρθρου 3 παρ. 2 στοιχείο α΄ της Οδηγίας, ως ενωσιακά προσδιοριζόμενη έννοια, που εμπίπτει στην ευρύτερη έννοια των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων (άρθρο 2 παρ. 1 στοιχείο α΄ της Οδηγίας), εισάγεται μόνον επικουρικά στο ελληνικό ποινικό σύστημα και μόνο για τις περιπτώσεις εκείνες όπου τα εν λόγω συμφέροντα της Ένωσης δεν προσβάλλονται ταυτόχρονα, με κάποιον από τους τρόπους που περιγράφονται στα άρθρα 386, 386Α και 386Β Π.Κ., οπότε και εφαρμόζονται τα ως άνω άρθρα.

Η τυποποίηση της παραγράφου 2 αποβλέπει πρωτίστως (α) στην ποινική προστασία όλων των περιουσιακών στοιχείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία δαπανώνται για την κτήση αγαθών και υπηρεσιών, ακόμη και όταν αυτά μεταβιβάζονται ενδεχομένως κατά κυριότητα σε αντισυμβαλλόμενους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ. προκαταβολές που χορηγούνται σε αναδόχους έργων για την κάλυψη της αγοράς πρώτων υλών), (β) στην ποινικοποίηση της ζημιογόνας παράστασης αναληθών ή της παρασιώπησης αληθών πληροφοριών, ακόμη και όταν αυτές δεν συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στην έννοια του «γεγονότος», όπως αυτός νοηματοδοτείται από την ελληνική ποινική δογματική, και (γ) στην ποινικοποίηση ζημιογόνων πράξεων, ακόμη και όταν δεν συντρέχει ή δεν αποδεικνύεται πρόκληση πλάνης σε συγκεκριμένο τρίτο πρόσωπο. Η παραπάνω τυποποίηση, που διαθέτει μεγαλύτερο εύρος από αυτό των διατάξεων των άρθρων 386 και 386Α Π.Κ., επιβάλλεται από την πρόβλεψη του άρθρου 3 παρ. 2 στοιχείο β΄ της Οδηγίας, η οποία αξιώνει την εισαγωγή ποινικής ευθύνης, υπό τον τίτλο «απάτη εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης», και για τις παραπάνω περιπτώσεις. Μέσω της συγκεκριμένης τυποποίησης επιδιώκεται να ευθυγραμμιστεί το ελληνικό ποινικό δίκαιο με τις επιταγές της Οδηγίας, δημιουργώντας μια επικουρική βάση ποινικής ευθύνης, χωρίς να αλλοιωθεί η έννοια της απάτης, όπως αυτή ρυθμίζεται ιδίως στο άρθρο 386 Π.Κ. και, συμπληρωματικά, στο άρθρο 386Α Π.Κ.. Κατά τα λοιπά, όπου τα εκάστοτε προσβαλλόμενα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης εμπίπτουν στην έννοια της περιουσίας, όπως αυτή γίνεται αντιληπτή στο πλαίσιο των άρθρων 386 και 386Α Π.Κ., και πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις των παραπάνω άρθρων, τυγχάνουν εφαρμογής αυτά, αφού προβλέπουν εν γένει βαρύτερη ποινή, καθώς απειλούν σωρευτικά προς την ποινή φυλάκισης και χρηματική ποινή. Με τον παραπάνω τρόπο οι «δαπάνες» της Ευρωπαϊκής Ένωσης «που σχετίζονται με προμήθειες», υπό την έννοια του άρθρου 3 παρ. 2 στοιχείο β΄ της Οδηγίας, ως ενωσιακά προσδιοριζόμενη έννοια, που εμπίπτει στην ευρύτερη έννοια των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων (άρθρο 2 παρ. 1 στοιχείο α΄ της Οδηγίας), εισάγεται μόνον επικουρικά στο ελληνικό ποινικό σύστημα και μόνο για τις περιπτώσεις εκείνες όπου δεν προσβάλλεται ταυτόχρονα, με κάποιον από τους τρόπους που περιγράφονται στα άρθρα 386 και 386Α Π.Κ., η ενωσιακή περιουσία, οπότε και θα εφαρμόζονται τα ως άνω άρθρα.

Η τυποποίηση της παραγράφου 3 αποβλέπει πρωτίστως (α) στην ποινική προστασία όλων των εσόδων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ακόμη και όταν αυτά δεν εμπίπτουν στην έννοια της «περιουσίας», όπως αυτή οριοθετείται κατά την ερμηνεία του άρθρου 386 ή του άρθρου 386Α Π.Κ. (π.χ. έσοδα από διοικητικές ποινές, στα οποία προέχει κατεξοχήν το εγκληματοπροληπτικό και όχι το περιουσιακό στοιχείο), (β) στην ποινικοποίηση της ζημιογόνας παράστασης αναληθών ή της παρασιώπησης αληθών πληροφοριών, ακόμη και

όταν αυτές δεν συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στην έννοια του «γεγονότος», όπως αυτός νοηματοδοτείται από την ελληνική δογματική, και (γ) στην ποινικοποίηση ζημιολόγων πράξεων ακόμη και όταν δεν συντρέχει ή δεν αποδεικνύεται πρόκληση πλάνης σε άλλον ή άμεσος δόλος του δράστη για τον προσπορισμό παράνομου περιουσιακού οφέλους. Η παραπάνω τυποποίηση, που διαθέτει μεγαλύτερο εύρος από αυτό των διατάξεων των άρθρων 386 και 386Α Π.Κ., επιβάλλεται από την πρόβλεψη του άρθρου 3 παρ. 2 στοιχείο γ' της Οδηγίας, η οποία αξιώνει την εισαγωγή ποινικής ευθύνης και για τις παραπάνω περιπτώσεις. Μέσω της συγκεκριμένης τυποποίησης επιδιώκεται να ευθυγραμμισθεί το ελληνικό ποινικό δίκαιο με τις επιταγές της Οδηγίας, δημιουργώντας μια επικουρική βάση ποινικής ευθύνης, χωρίς να αλλοιωθεί η έννοια της απάτης, όπως αυτή ρυθμίζεται ιδίως στο άρθρο 386 Π.Κ. και, συμπληρωματικά, στο άρθρο 386Α Π.Κ.. Κατά τα λοιπά, όπου τα εκάστοτε προσβαλλόμενα έσοδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης εμπίπτουν στην έννοια της «περιουσίας», όπως αυτή γίνεται αντιληπτή στο πλαίσιο των άρθρων 386 και 386Α Π.Κ., και πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις των παραπάνω άρθρων, τυγχάνουν εφαρμογής αυτά, αφού προβλέπουν εν γένει βαρύτερη ποινή, καθώς απειλούν σωρευτικά προς την ποινή φυλάκισης και χρηματική ποινή. Με τον παραπάνω τρόπο τα «έσοδα» της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπό την έννοια του άρθρου 3 παρ. 2 στοιχείο γ' της Οδηγίας, ως ενωσιακά προσδιοριζόμενη έννοια, που εμπίπτει στην ευρύτερη έννοια των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων (άρθρο 2 παρ. 1 στοιχείο α' της Οδηγίας), εισάγεται μόνον επικουρικά στο ελληνικό ποινικό σύστημα και μόνο για τις περιπτώσεις εκείνες όπου δεν προσβάλλεται ταυτόχρονα, με κάποιον από τους τρόπους που περιγράφονται στα άρθρα 386 και 386Α Π.Κ., η ενωσιακή περιουσία, οπότε και εφαρμόζονται τα ως άνω άρθρα. Η διάταξη εξαιρεί, εξάλλου, ρητά από το πεδίο εφαρμογής της τόσο τα έσοδα από τον ΦΠΑ όσο και τους δασμούς ή άλλες επιβαρύνσεις που εισπράττονται από τα ελληνικά Τελωνεία, γιατί ο μεν ΦΠΑ καλύπτεται από τις αποκλειστικά εφαρμοζόμενες κατά περίπτωση διατάξεις του ΚΦΔ (άρθρο 66 παρ. 1 στοιχείο β', 3 και 4 ΚΦΔ) ή του Ε.Τ.Κ. (π.χ. σε ό,τι αφορά τον ΦΠΑ για εισαγόμενα εμπορεύματα) ή του άρθρου 23 του παρόντος σχεδίου νόμου (σε ό,τι αφορά τα μόνα έσοδα ΦΠΑ που υπάγονται στην εμβέλεια της Οδηγίας), τα δε εισπραττόμενα από τα ελληνικά Τελωνεία έσοδα που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση (π.χ. δασμοί) καλύπτονται από τις διατάξεις του Ε.Τ.Κ. (άρθρα 155 επ. Ε.Τ.Κ.), οι οποίες, ενόψει της ευρύτατης νομοτυπικής περιγραφής των διαφόρων μορφών λαθρεμπορίας, καλύπτουν ήδη, κατά το πεδίο εφαρμογής τους, όλες τις περιπτώσεις του άρθρου 3 παρ. 2 στοιχείο γ' της Οδηγίας, συμπεριλαμβανόμενης π.χ. και αυτής της κατάχρησης ενός νόμιμα ληφθέντος οικονομικού πλεονεκτήματος (πρβλ. π.χ. άρθρο 155 παρ. 2 στοιχείο α' Ε.Τ.Κ.).

Η τυποποίηση της παραγράφου 4 αποβλέπει πρωτίστως: (α) στην ποινική προστασία όλων των πόρων και στοιχείων ενεργητικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ακόμη και όταν αυτά δεν εμπίπτουν στην έννοια της «περιουσίας», όπως αυτή οριοθετείται κατά την ερμηνεία του άρθρου 390 Π.Κ., (β) στην ποινικοποίηση ζημιολόγων διαχειριστικών πράξεων, ακόμη και όταν αυτές δεν φέρουν εξωτερικό αντιπροσωπευτικό χαρακτήρα, (γ) στην ποινικοποίηση πράξεων «ιδιοποίησης» ή αθέμιτης εκμετάλλευσης, εκ μέρους διαχειριστών των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων, κάθε είδους περιουσιακών στοιχείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η παραπάνω τυποποίηση, που διαθέτει μεγαλύτερο εύρος από αυτό των διατάξεων των άρθρων 390 και 375 παρ. 1 δεύτερο εδάφιο Π.Κ., επιβάλλεται από τη διατύπωση του άρθρου 4 παρ. 3 της Οδηγίας, η οποία αξιώνει την εισαγωγή ποινικής ευθύνης και για τις παραπάνω περιπτώσεις. Μέσω της συγκεκριμένης τυποποίησης επιδιώκεται να ευθυγραμμισθεί το

ελληνικό ποινικό δίκαιο με τις επιταγές της Οδηγίας, δημιουργώντας μια επικουρική βάση ποινικής ευθύνης, χωρίς να αλλοιωθούν οι έννοιες της υπεξαίρεσης από διαχειριστή ή της απιστίας, όπως αυτές ρυθμίζονται στα άρθρα 375 παρ. 1 εδ. β' και 390 Π.Κ.. Κατά τα λοιπά, όπου τα εκάστοτε προσβαλλόμενα ενωσιακά οικονομικά συμφέροντα εμπίπτουν στις έννοιες της «ιδιοκτησίας» ή της «περιουσίας», όπως αυτές γίνονται αντιληπτές στο πλαίσιο των άρθρων 375 παρ. 1 δεύτερο εδάφιο και 390 Π.Κ., και πληρούνται και οι λοιπές προϋποθέσεις των παραπάνω άρθρων, τυγχάνουν εφαρμογής αυτά, αφού προβλέπουν εν γένει βαρύτερη ποινή, καθώς απειλούν σωρευτικά προς την ποινή φυλάκισης και χρηματική ποινή (ενώ η διάταξη του άρθρου 375 παρ. 1 δεύτερο εδάφιο Π.Κ. προβλέπει και βαρύτερο κατώτατο όριο απειλούμενης ποινής). Με τον παραπάνω τρόπο οι «πόροι» και τα «στοιχεία ενεργητικού» της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπό την έννοια του άρθρου 4 παρ. 3 της Οδηγίας, ως ενωσιακά προσδιοριζόμενες έννοιες, που εμπίπτουν στην ευρύτερη έννοια των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων (άρθρο 2 παρ. 1 στοιχείο α' της Οδηγίας), εισάγεται μόνον επικουρικά στο ελληνικό ποινικό σύστημα και μόνο για τις περιπτώσεις εκείνες όπου δεν προσβάλλεται ταυτόχρονα, με κάποιον από τους τρόπους που περιγράφονται στα άρθρα 375 παρ. 1 εδ. β' και 390 Π.Κ., η ενωσιακή περιουσία, οπότε και εφαρμόζονται τα ως άνω άρθρα.

Επί του άρθρου 25

Με το άρθρο 25 ενσωματώνεται στην ελληνική έννομη τάξη η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 της Οδηγίας, η οποία δεν προβαίνει σε διακρίσεις αναφορικά με τη βαρύτητα των αδικημάτων σε βάρος των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων και ζητά να καταστούν αυτά βασικά αδικήματα κατά την έννοια της νομοθεσίας για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες. Η παρούσα διάταξη εντάσσει λοιπόν όλα τα αδικήματα του παρόντος σχεδίου νόμου, καθώς και τα αδικήματα των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, 237, 375, 386, 386Α, 386Β, 390 Π.Κ., των άρθρων 155 επ. ν. 2960/2001 (Α' 265) (Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας) και του άρθρου 39 ν. 4557/2018 (Α' 139), όταν αυτά στρέφονται κατά των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων ή συνδέονται με την προσβολή αυτών των συμφερόντων, στον κατάλογο των βασικών αδικημάτων του άρθρου 4 του ν. 4557/2018.

Επί του άρθρου 26

Το άρθρο 26 περιέχει ρυθμίσεις για ζητήματα που αφορούν εν γένει τα αδικήματα του παρόντος σχεδίου και, πιο συγκεκριμένα, ρυθμίσεις αφενός για τον τρόπο δίωξής τους και αφετέρου για τα κριτήρια θεμελίωσης της δικαιοδοσίας των ελληνικών δικαστηρίων όταν τα αδικήματα τελούνται εξ ολοκλήρου στην αλλοδαπή. Πιο συγκεκριμένα:

Με τη ρύθμιση της παραγράφου 1 προβλέπεται ότι όλα τα αδικήματα του παρόντος σχεδίου νόμου, καθώς και τα αδικήματα των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, 237, 375, 386, 386Α, 386Β, 390 του Π.Κ., των άρθρων 155 επ. του ν. 2960/2001 (Α' 265) (Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας) και του άρθρου 39 του ν. 4557/2018 (Α' 139), όταν αυτά στρέφονται κατά των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων ή συνδέονται με την προσβολή αυτών των συμφερόντων, διώκονται αυτεπάγγελτα. Η ρύθμιση συνάπτεται με τον δημόσιο χαρακτήρα των προσβαλλόμενων συμφερόντων και συμπορεύεται κατά βάση και με τις επιλογές του Π.Κ. σε ό,τι αφορά τα περιουσιακά αδικήματα, αφού και εκεί προβλέπεται αυτεπάγγελη δίωξη για το αδίκημα του άρθρου 386Β, καθώς και για τις στρεφόμενες κατά του Δημοσίου κακουργηματικές παραλλαγές των άρθρων 375, 386, 386Α και 390 Π.Κ.. Η εισαγωγή του θεσμού της έγκλησης για τα στρεφόμενα κατά των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων

αδικήματα πλημμεληματικής φύσεως κρίθηκε, κατά τα λοιπά, ότι θα μπορούσε να προκαλέσει σοβαρά προβλήματα στο πλαίσιο διώξεων επί διασυνοριακών υποθέσεων, που θα αναλάμβανε η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, και, ως εκ τούτου, δεν κρίθηκε δικαιοπολιτικά σκόπιμη.

Με τη ρύθμιση της παραγράφου 2 ενσωματώνονται στην ελληνική έννομη τάξη οι διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 1 στοιχείο β' και 4 της Οδηγίας, ήτοι διασφαλίζεται ότι επί αδικημάτων σε βάρος των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων, που τελούνται από Έλληνα υπήκοο στην αλλοδαπή, η άσκηση της δικαιοδοσίας των ελληνικών ποινικών δικαστηρίων δεν θα εξαρτάται από το αν η πράξη είναι αξιόποινη, με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της, και κατά τους νόμους του κράτους τέλεσης, κατά την έννοια του άρθρου 6 παρ. 1 Π.Κ., ή, επί πλημμελημάτων, αν, επιπροσθέτως, υποβλήθηκε έγκληση του θύματος ή αίτηση δίωξης εκ μέρους του κράτους τέλεσης, κατά την έννοια του άρθρου 6 παρ. 3 Π.Κ.. Η ανάγκη απεξάρτησης από τις ανωτέρω προϋποθέσεις συνάγεται α) από την παράγραφο 1 στοιχείο β του άρθρου 11 της Οδηγίας, η οποία αξιώνει να θεμελιώνεται η δικαιοδοσία των κρατών-μελών κάθε φορά που το αδίκημα διαπράττεται από υπήκοό τους, χωρίς να επιτρέπει οποιαδήποτε ουσιαστικού δικαίου εξαίρεση, συνδεδεμένη π.χ. με τις προβλέψεις του κράτους τέλεσης, και β) από την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου, το οποίο ζητά ρητά να μην ισχύουν για τη θεμελίωση της δικαιοδοσίας οι δικονομικές προϋποθέσεις της υποβολής έγκλησης από το θύμα ή της υποβολής καταγγελίας από το κράτος του τόπου τέλεσης.

Τέλος, με την παράγραφο 3, στην οποία προβλέπεται η εξομίωση της ποινικής προστασίας της περιουσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την ποινική προστασία της περιουσίας του ελληνικού Δημοσίου, επιδιώκεται η εξασφάλιση της ομαλότερης λειτουργίας του θεσπιζόμενου νέου συστήματος ποινικής προστασίας των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων, το οποίο εφεξής θα στηρίζεται όχι τόσο στις (επικουρικές) διατάξεις του άρθρου 24 του παρόντος σχεδίου νόμου, αλλά, προεχόντως, στις διατάξεις του Π.Κ. και του Ε.Τ.Κ., με τις οποίες παρέχεται ποινική προστασία και στην ελληνική δημόσια περιουσία. Επίσης, προωθείται η απορρέουσα από το πρωτογενές δίκαιο και την ενωσιακή νομολογία επιταγή εξομίωσης της ποινικής προστασίας της ενωσιακής περιουσίας με την προστασία που απολαμβάνει η ελληνική δημόσια περιουσία. Προς επίτευξη των ανωτέρω στόχων, διευρύνεται το αντικειμενικό πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 4 του άρθρου 216 Π.Κ., της παραγράφου 5 του άρθρου 242 Π.Κ., της παραγράφου 2 του άρθρου 374 Π.Κ., της παραγράφου 3 του άρθρου 375 Π.Κ., της παραγράφου 2 του άρθρου 386 Π.Κ., της παραγράφου 3 του άρθρου 386Α Π.Κ. και της παραγράφου 2 του άρθρου 390 Π.Κ., έτσι ώστε οι παραπάνω διατάξεις να εφαρμόζονται και όταν το προβλεπόμενο σ' αυτές αδίκημα στρέφεται άμεσα κατά του νομικού προσώπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του νομικού προσώπου οργάνων και οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ιδρύθηκαν με βάση τις Συνθήκες. Με τον τρόπο αυτό καθίσταται ευκολότερη και η διαχείριση των ζητημάτων συρροής σε υποθέσεις παράλληλων προσβολών, που λαμβάνουν χώρα, π.χ. στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.

Επί του άρθρου 27

Με το άρθρο 27 προβλέπεται, προς εκπλήρωση της υποχρέωσης που απορρέει από το άρθρο 18 της Οδηγίας, ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης υποβάλλει ετησίως στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εφόσον διαθέτει σε κεντρικό επίπεδο τα αντίστοιχα στοιχεία, στατιστικές αναφορές σχετικά

με τα διωκόμενα στην Ελλάδα αδικήματα που εμπίπτουν στην εμβέλεια της Οδηγίας, ήτοι αδικήματα καλυπτόμενα από τις διατάξεις του παρόντος σχεδίου ή τις κατά περίπτωση αντίστοιχα εφαρμοστέες διατάξεις του Π.Κ. ή του Ε.Τ.Κ. που στρέφονται κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συνδέονται με την προσβολή αυτών των συμφερόντων. Ειδικότερα, προβλέπεται η υποβολή αναφορών αφενός για τον αριθμό σχετικών δικογραφιών που αρχειοθετήθηκαν, καθώς και τον αριθμό σχετικών ποινικών διώξεων που ασκήθηκαν, έπαυσαν, κηρύχθηκαν απαράδεκτες, κατέληξαν σε αθώωση, οδήγησαν σε καταδίκη ή βρίσκονται σε εξέλιξη· και αφετέρου για τα ποσά που ανακτήθηκαν κατόπιν ποινικών διώξεων και την εκτιμώμενη ζημία. Για τη ρύθμιση των περαιτέρω λεπτομερειών, συμπεριλαμβανόμενης της διαδικασίας συγκέντρωσης των ανωτέρω στοιχείων, στον βαθμό που αυτή καταστεί τεχνικά εφικτή, εξουσιοδοτείται προς έκδοση σχετικής υπουργικής απόφασης ο Υπουργός Δικαιοσύνης.

Επί του άρθρου 28

Τέλος, στο άρθρο 28 προβλέπεται ότι από τη στιγμή που το παρόν σχέδιο θα καταστεί νόμος, παύει να ισχύει ο ν. 2803/2000 (Α' 48) και εφεξής, όπου σε διατάξεις του ισχύοντος δικαίου γίνεται αναφορά στις διατάξεις του ανωτέρω νόμου, θα νοούνται αναλόγως, οι διατάξεις του παρόντος σχεδίου καθώς και οι κατά περίπτωση αντίστοιχα εφαρμοστέες διατάξεις του Ποινικού Κώδικα. Η εν λόγω ρύθμιση επιδιώκει να καταστήσει σαφές ότι μετά την κατάργηση του ειδικού ρυθμιστικού συστήματος του ν. 2803/2000 η ενωσιακή περιουσία υπάγεται πλέον, καθ' ολοκληρίαν, στο γενικό προστατευτικό σύστημα του Π.Κ., που ισχύει και για την ελληνική δημόσια περιουσία, ενώ, παραπέρα, η προστασία αυτή συμπληρώνεται και με ειδικές διατάξεις του παρόντος, ήτοι, μεταξύ άλλων, με τις ποινικές τυποποιήσεις των άρθρων 23 και 24, ή, κατά περίπτωση, και με ειδικά νομοθετήματα, όπως ο Ε.Τ.Κ.. Κατ' επέκταση, εφεξής, προς αντιμετώπιση ζητημάτων διαχρονικού δικαίου για πράξεις που τελέσθηκαν πριν την έναρξη ισχύος του νέου νόμου και ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 2803/2000, ο εφαρμοστής καλείται να συγκρίνει αφενός την ευθύνη που προέκυπτε με βάση τις διατάξεις του ν. 2803/2000 σε συνδυασμό και με τις διατάξεις του Ε.Τ.Κ. και αφετέρου την ευθύνη που προκύπτει πλέον με βάση τις διατάξεις του Π.Κ., τις διατάξεις του Ε.Τ.Κ. και τις διατάξεις του παρόντος. Πράξεις που πραγμάτων τις ειδικές υποστάσεις των αδικημάτων που τυποποιούσε ο ν. 2803/2000 καθίστανται, εξάλλου, ανέγκλητες, μόνο αν και στον βαθμό που αυτές δεν καταλαμβάνονται πλέον από τις διατάξεις του Π.Κ., του Ε.Τ.Κ. ή του παρόντος.

III. ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2017 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου.

A. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Το παρόν μέρος ρυθμίζει μια σειρά συναφών μεταξύ τους θεμάτων που έχουν ως αφετηρία πρόσφατες νομοθετικές πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για τον περιορισμό της πολυνομίας και την αποφυγή αντιφατικών και αλληλεπικαλυπτόμενων διατάξεων επιλέγεται

η ταυτόχρονη εκπλήρωση των υποχρεώσεων έναντι της Ε.Ε. που απορρέουν από τις ανωτέρω πρωτοβουλίες, ήτοι η ταυτόχρονη ενσωμάτωση στην έννομη μας τάξη των εξής κειμένων:

α) της Απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 20ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία όσον αφορά τα τρομοκρατικά αδικήματα, και της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2017 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου.

Το κυριότερο αντικείμενο του παρόντος είναι η εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις των ανωτέρω κειμένων, με τις οποίες συμπληρώνεται ένα αισθητό κενό στις προσπάθειες της διεθνούς κοινωνίας να οικοδομήσει ένα αποτελεσματικό *instrumentarium* για την αντιμετώπιση του υπό συζήτηση φαινομένου, καθώς και να ενισχύσει τη διεθνή συνεργασία στην πρόληψη τρομοκρατικών πράξεων.

Τον ίδιο στόχο υπηρετεί και η απόφαση-πλαίσιο 2008/919/ΔΕΥ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 28ης Νοεμβρίου 2008 σχετικά με την τροποποίηση της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Όπως μάλιστα χαρακτηριστικά αναφέρεται στο προοίμιο αυτής, κατά τα τελευταία έτη έχει αναπτυχθεί ένα τροποποιημένο *modus operandi* των ενεργών τρομοκρατών και των υποστηρικτών τους, οι οποίοι δεν ενεργούν πλέον στο πλαίσιο ιεραρχικά δομημένων ομάδων, αλλά σε ημιαυτόνομες μονάδες με χαλαρούς προσωπικούς δεσμούς, βασικό χαρακτηριστικό των οποίων είναι η χρήση του διαδικτύου ως «εικονικού στρατοπέδου εκπαίδευσης».

Με τις παρούσες διατάξεις προσαρμόζεται το εθνικό δίκαιο τόσο στις υποχρεώσεις μας που απορρέουν από την Οδηγία (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2017 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, όσο και σ' εκείνες που απορρέουν από την προαναφερθείσα απόφαση-πλαίσιο 2008/919/ΔΕΥ. Η προσαρμογή έγκειται αφενός μεν στην εισαγωγή αυτοτελών εγκλημάτων, όπως αυτά της δημόσιας πρόκλησης ή διέγερσης σε τέλεση τρομοκρατικών πράξεων και της στρατολόγησης και εκπαίδευσης τρομοκρατών, αφετέρου δε στην πρόβλεψη της δυνατότητας διενέργειας ειδικών ανακριτικών πράξεων ακόμη και κατά το στάδιο της προκαταρκτικής εξέτασης από την Εισαγγελική Αρχή. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η αποτελεσματική αντιμετώπιση του συγκεκριμένου εγκληματικού φαινομένου, χωρίς ωστόσο να απεμπολούνται θεμελιώδη δικαιώματα των προσώπων σε βάρος των οποίων διενεργούνται οι ανακριτικές πράξεις υπό την εποπτεία των Εισαγγελικών και Δικαστικών Αρχών.

Βασικός σκοπός του νόμου είναι η ενσωμάτωση της Απόφασης 2005/671/ΔΕΥ, με την οποία η επιδιωκόμενη ανταλλαγή πληροφοριών και συνεργασία των κρατών – μελών, επί εγκλημάτων τρομοκρατίας, διευρύνεται και επεκτείνεται, σε όλα τα στάδια της ποινικής διαδικασίας, με τρόπο ώστε αυτή, εφεξής, να συμπεριλαμβάνει, τόσο τις ποινικές καταδίκες, όσο και όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα και τις ομάδες ή οντότητες, των οποίων η δραστηριότητα αποτελεί αντικείμενο έρευνας, ποινικής δίωξης ή ποινικής καταδίκης, για τέτοια εγκλήματα. Απώτερος σκοπός των προβλέψεων της υπό ενσωμάτωση απόφασης, είναι η καταπολέμηση της τρομοκρατίας, σε όλες της τις μορφές, σε όλο τον κόσμο, μέσω της συνέχισης των προσπαθειών ενίσχυσης της συμμαχίας της διεθνούς κοινότητας, προς καταπολέμησή της, και της ενίσχυσης της συνεργασίας, μεταξύ των επιχειρησιακών υπηρεσιών, που είναι επιφορτισμένες με αυτή (Europol, Eurojust, υπηρεσίες πληροφοριών, αστυνομικές δυνάμεις, δικαστικές αρχές). Προς επίτευξη των στόχων αυτών, είναι

απαραίτητο, οι σχετικές υπηρεσίες των κρατών – μελών να έχουν στη διάθεσή τους, τις πληρέστερες και πλέον επίκαιρες πληροφορίες, ανάλογα με τους τομείς της αρμοδιότητάς τους. Οι εξειδικευμένες εθνικές υπηρεσίες των κρατών – μελών, οι δικαστικές αρχές και οι αρμόδιοι φορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η Europol και η Eurojust, έχουν επιτακτική ανάγκη πληροφοριών, προς επιτυχή εκπλήρωση της αποστολής τους. Η προκείμενη εναρμόνιση, λαμβάνοντας υπόψη τις ήδη υφιστάμενες ρυθμίσεις στον τομέα της ανταλλαγής πληροφοριών και συνεργασίας των κρατών – μελών, επί εγκλημάτων τρομοκρατίας, όπως αυτές εμπεριέχονται στις διατάξεις των νόμων 1789/1988 (Α' 133) [κύρωση Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την καταστολή της τρομοκρατίας], 2514/1997 (Α' 140) [κύρωση της Συμφωνίας σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα και των πρωτοκόλλων και συμφωνιών προσχώρησης, σ' αυτήν – Σύμβαση SCHENGEN], 2605/1998 (Α' 88) [κύρωση της από 26.7.1995 Σύμβασης για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας - Σύμβαση EUROPOL (ΕΕ C 316 της 27^{ης}.11.1995, σ. 2) - δυνάμει του άρθρου Κ.3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση], 3294/2004 (Α' 243) [κύρωση του από 27.11.2003 τροποποιητικού πρωτοκόλλου της Σύμβασης για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας - Σύμβαση EUROPOL], 3295/2004 (Α' 244) [κύρωση του από 28.11.2002 τροποποιητικού πρωτοκόλλου της Σύμβασης για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας - Σύμβαση EUROPOL], 2928/2001 (Α' 141) και 3875/2010 (Α' 158) [ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των μέτρων, που προβλέπονταν από τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών, κατά του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος (Σύμβαση Παλέρμο) της 12ης-15ης Δεκεμβρίου 2000], 3251/2004 (Α' 127) [προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην από 6/7.12.2001 απόφαση – πλαίσιο «για το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών – μελών» και στην 2002/475/ΔΕΥ, από 13.6.2002, απόφαση – πλαίσιο του Συμβουλίου της ΕΕ «για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας»], 3663/2008 (Α' 99) (όπως τροποποιήθηκε με το ν. 4249/2014 (Α' 74)) [ενσωμάτωση της 2022/187/ΔΕΥ, από 28.2.2002, απόφασης του Συμβουλίου της ΕΕ (ΕΕ L 63/1 της 6^{ης}.3.2002, σχετικά με τη σύσταση της Eurojust, προκειμένου να ενισχυθεί η καταπολέμηση των σοβαρών μορφών εγκλήματος], προβαίνει στις αναγκαίες ρυθμίσεις και προσθήκες.

Β. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ: ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Επί των άρθρων 29, 30 και 31

Με αυτά τα άρθρα του Σχεδίου Νόμου, α) ενσωματώνονται στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία (ΕΕ) 541/2017 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2017 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου και η Απόφαση 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 20ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία όσον αφορά τα τρομοκρατικά αδικήματα, β) παρατίθενται αναλυτικοί ορισμοί όρων και φράσεων που χρησιμοποιούνται στο σχέδιο νόμου και γ) ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη δικαιοδοσία των ελληνικών δικαστηρίων σε περίπτωση διάπραξης σχετικών αδικημάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Επί του άρθρου 32

Με το άρθρο αυτό τυποποιείται ως αυτοτελές αδίκημα, η με οποιονδήποτε τρόπο οργάνωση και διευκόλυνση άλλου στην πραγματοποίηση ταξιδιών με σκοπό την τέλεση τρομοκρατικών πράξεων, εν γνώσει του δράστη ότι με την πράξη του αυτή συμβάλλει στην επίτευξη του εγκληματικού σκοπού.

Επί των άρθρων 33, 34 και 35

Στα άρθρα αυτά τυποποιούνται πράξεις που εντάσσονται στην εγκληματική συμπεριφορά των άρθρων 374, 385 και 216 Π.Κ. (διακεκριμένη κλοπή, πλαστογραφία και εκβίαση), εφόσον τα προϊόντα που θα προκύψουν από αυτές τις πράξεις, στοχεύουν στην ενίσχυση της δράσης των τρομοκρατικών οργανώσεων.

Επί του άρθρου 36

Στο άρθρο 36 ρυθμίζεται το ζήτημα της ευθύνης των νομικών προσώπων. Στη χώρα μας δεν προβλέπεται ποινική ευθύνη νομικών προσώπων όπως συμβαίνει σε άλλες χώρες κυρίως του αγγλοσαξονικού χώρου. Για τον λόγο αυτό προς εναρμόνιση της νομοθεσίας μας με τις επιταγές της Οδηγίας 2017/541 της ΕΕ (άρθρα 17 και 18 αυτής), είναι απαραίτητο να υπάρχουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές διοικητικές κυρώσεις κατά των νομικών προσώπων όταν εμπλέκονται στα τρομοκρατικά εγκλήματα.

Στην παράγραφο 1 του άρθρου προβλέπονται οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται όταν τα τρομοκρατικά εγκλήματα τελούνται προς όφελος ή για λογαριασμό του νομικού προσώπου από οποιοδήποτε πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου και κατέχει ιθύνουσα θέση εντός του νομικού προσώπου, η οποία βασίζεται είτε σε εξουσία εκπροσώπησής του είτε σε εξουσία λήψης αποφάσεων για λογαριασμό του νομικού προσώπου είτε σε εξουσία άσκησης ελέγχου εντός του νομικού προσώπου.

Στην παράγραφο 2 προβλέπονται ηπιότερες διοικητικές κυρώσεις όταν το τρομοκρατικό έγκλημα διαπράχθηκε από πρόσωπο που τελεί υπό την εξουσία του νομικού προσώπου, προς όφελος μεν του νομικού προσώπου, αλλά από έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από φυσικό πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

Στην παράγραφο 3 ορίζονται τα κριτήρια για την επιλογή και την επιμέτρηση των κυρώσεων, καθώς και τα σχετικά με την προηγούμενη κλήτευση και ακρόαση των υπευθύνων, για την επιβολή των προβλεπομένων κυρώσεων.

Στην παράγραφο 4 διευκρινίζεται ότι οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν επηρεάζουν την αστική, πειθαρχική ή ποινική ευθύνη των φυσικών προσώπων που εμπλέκονται στα αδικήματα αυτά.

Σημειώνεται εδώ ότι αντίστοιχες διοικητικές κυρώσεις έχουν ήδη θεσπισθεί με το ν. 3251/2004 (Α' 127) και το ν. 3691/2008 (Α' 166).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Επί του άρθρου 37

Με τη ρύθμιση της παραγράφου 1, ορίζεται η Διεύθυνση Αντιμετώπισης Ειδικών Εγκλημάτων Βίας (Δ.Α.Ε.Ε.Β.) του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, ως εξειδικευμένη αστυνομική υπηρεσία, έχουσα πρόσβαση, σε όλες τις πληροφορίες, που αφορούν και απορρέουν, από

τις διεξαγόμενες, από κάθε προανακριτική αρχή της ελληνικής επικράτειας, ποινικές έρευνες, για εγκλήματα τρομοκρατίας, για τις οποίες ενημερώνεται και τις οποίες συγκεντρώνει.

Με τη ρύθμιση της παραγράφου 2, ορίζεται ο εισαγγελέας, ο οποίος επιλέγεται, εκάστοτε, ως επόπτης του έργου της Διεύθυνσης Ασφάλειας Αττικής, στη δίωξη του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 3387/2005 (Α' 224), όπως τροποποιήθηκε, με το άρθρο 109 παρ. 1 περ. δ' του ν. 4055/2012 (Α' 51) και ως Πρόεδρος του Συμβουλίου Συντονισμού, Ανάλυσης και Ερευνών, για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 3 ν. 2265/1994 (Α' 209), όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 12 του ν. 3424/2005 (Α' 305) και 54 παρ. 1 του ν. 4249/2014 (Α' 73), ως εθνικός ανταποκριτής Eurojust, για θέματα τρομοκρατίας και ως έχων πρόσβαση, σε όλες τις πληροφορίες, που αφορούν ποινικές έρευνες, διώξεις και καταδίκες, από κάθε δικαστική αρχή της ελληνικής επικράτειας, για εγκλήματα τρομοκρατίας. Ο ανωτέρω εισαγγελέας συγκεντρώνει τις εν λόγω πληροφορίες και ενημερώνεται, γι' αυτές, από κάθε αρμόδια δικαστική αρχή της ελληνικής επικράτειας. Με τη ρύθμιση της παραγράφου 3, ορίζονται, ως εγκλήματα τρομοκρατίας, στα οποία αναφέρεται ο παρών νόμος, τα εγκλήματα, που προσδιορίζονται στην Οδηγία (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 88/31.3.2017) και ειδικότερα, τα εγκλήματα, που προβλέπονται στις διατάξεις των άρθρων 32 έως 35 του σχεδίου νόμου.

Επί του άρθρου 38

Με τη ρύθμιση της παραγράφου 1, ορίζεται, ότι η Διεύθυνση Αντιμετώπισης Ειδικών Εγκλημάτων Βίας (Δ.Α.Ε.Ε.Β.) του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, σύμφωνα και με τις διατάξεις της Σύμβασης για την Ίδρυση Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας (Σύμβαση Europol), που υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 26 Ιουλίου 1995, δυνάμει του άρθρου Κ.3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ C 316 της 27^{ης}.11.1995, σ. 2), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2605/1998 (Α' 88), αλλά και τα από 27.11.2003 και 28.11.2002 τροποποιητικά πρωτόκολλα αυτής, που κυρώθηκαν, με τους ν. 3294/2004 (Α' 243) και 3295/2004 (Α' 244), αντίστοιχα, σε περίπτωση, κατά την οποία οι πληροφορίες, στις οποίες, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 1 παρ. 1, έχει πρόσβαση και τις οποίες συγκεντρώνει, αφορούν ποινικές έρευνες, επί εγκλημάτων τρομοκρατίας, τα οποία θίγουν ή μπορούν να θίγουν δύο ή περισσότερα κράτη – μέλη, διαβιβάζει στη Europol, προς εξέταση, όσες εκ των πληροφοριών αυτών αφορούν, α) δεδομένα, τα οποία επιτρέπουν τον προσδιορισμό του φυσικού ή νομικού προσώπου, της ομάδας ή της οντότητας, β) πράξεις, που αποτελούν το αντικείμενο έρευνας και τις ειδικές περιστάσεις, υπό τις οποίες αυτές διαπράχθηκαν, γ) το συγκεκριμένο ποινικό αδίκημα, δ) σχέσεις με άλλες συναφείς υποθέσεις, ε) τη χρήση τεχνολογιών επικοινωνίας, και στ) την απειλή, την οποία αντιπροσωπεύει η ενδεχόμενη κατοχή όπλων μαζικής καταστροφής.

Με τη ρύθμιση της παραγράφου 2, ο εισαγγελέας, που αναφέρεται στο άρθρο 37 παρ. 2 του σχεδίου νόμου, σύμφωνα και με τις διατάξεις της Απόφασης 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 28ης.2.2002 (ΕΕ L 63 της 6.3.2002, σ. 1), η οποία ενσωματώθηκε στο εσωτερικό δίκαιο με τον ν. 3663/2008 (Α' 99), όπως ο τελευταίος τροποποιήθηκε, με τα άρθρα 62 του ν. 4249/2014 (Α' 73) και 24 του ν. 4531/2018 (Α' 62), σε περίπτωση, κατά την οποία οι πληροφορίες, στις οποίες, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 37 παρ. 1 και 2, έχει πρόσβαση, για τις οποίες ενημερώνεται και τις οποίες συγκεντρώνει, αφορούν ποινικές έρευνες, διώξεις ή καταδίκες, για εγκλήματα τρομοκρατίας, τα οποία θίγουν ή μπορούν να

θίζουν δύο ή περισσότερα κράτη – μέλη, διαβιβάζει στη Eurojust, προς εκτέλεση των καθηκόντων της, όσες εκ των πληροφοριών αυτών αφορούν, α) δεδομένα, τα οποία επιτρέπουν τον προσδιορισμό του φυσικού ή νομικού προσώπου, της ομάδας ή οντότητας, που αποτελεί αντικείμενο ποινικής έρευνας ή δίωξης, β) το συγκεκριμένο ποινικό αδίκημα και τις ειδικές περιστάσεις, υπό τις οποίες αυτό διαπράχθηκε, γ) πληροφορίες, σχετικά με τελικές καταδίκες, για εγκλήματα τρομοκρατίας και τις ειδικές περιστάσεις, υπό τις οποίες αυτά διαπράχθηκαν, δ) σχέσεις με άλλες συναφείς υποθέσεις, ε) αιτήσεις αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, συμπεριλαμβανομένων των δικαστικών παραγγελιών, από ή προς άλλο κράτος-μέλος, καθώς και τις απαντήσεις τους.

Με τη ρύθμιση της παρ 3, ως ομάδα ή οντότητα, κατά την έννοια των παραγράφων 1 και 2 του ίδιου άρθρου, ορίζονται οι ενώσεις προσώπων, που προβλέπονται στα άρθρα 187 και 187Α του Ποινικού Κώδικα, στο άρθρο 30 του παρόντος νόμου, στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 2 της απόφασης – πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ (ΕΕ L 164 της 22-6-2002, σ. 3), καθώς και οι «ομάδες και οντότητες», που περιλαμβάνονται στον κατάλογο που προσαρτάται στην κοινή θέση 2001/931/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου της 27^{ης}.12.2001 (ΕΕ L 344 της 28-12-2001, σ. 93), όπως η τελευταία τροποποιήθηκε, από την κοινή θέση 2005/220/ΚΕΠΠΑ (ΕΕ L 69 της 16^{ης}.3.2005, σ. 59) και ειδικότερα, οι εγκαθιδρυμένες, επί ένα χρονικό διάστημα, ενώσεις προσώπων, που δεν συγκροτήθηκαν, τυχαία, με σκοπό τη διάπραξη, αμέσως, ενός ορισμένου εγκλήματος και δεν έχουν, απαραίτητα, τυπικά καθορισμένους ρόλους των μελών τους, συνέχεια στη σύνθεσή τους ή πολυσύνθετη δομή. Ως «τρομοκρατική ομάδα», νοείται η δομημένη ομάδα, με περισσότερα από δύο πρόσωπα, η οποία συγκροτείται για μακροχρόνια περίοδο και ενεργεί, συντονισμένα, με σκοπό την τέλεση τρομοκρατικών εγκλημάτων. Ως «δομημένη ομάδα», νοείται η ομάδα, που δεν συγκροτήθηκε περιστασιακά, για την άμεση τέλεση εγκλήματος και που δεν χρειάζεται να έχει τυπικά καθορισμένους ρόλους, για τα μέλη της, συνέχεια της δράσης των μελών της ή αναπτυγμένη δομή.

Επί του άρθρου 39

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου 1, προβλέπεται, ότι οι κατά τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 37 πληροφορίες, που συλλέγονται, αντίστοιχα, από τη Διεύθυνση Αντιμετώπισης Ειδικών Εγκλημάτων Βίας (Δ.Α.Ε.Ε.Β.) του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας και από τον εισαγγελέα που εκτελεί καθήκοντα εθνικού ανταποκριτή Eurojust, για θέματα τρομοκρατίας, στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, επί τρομοκρατικών εγκλημάτων, εφόσον αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση ή δίωξη των τρομοκρατικών εγκλημάτων, σε άλλο κράτος μέλος, τίθενται, το συντομότερο δυνατό, στη διάθεση των αρμόδιων αρχών του εν λόγω κράτους μέλους, είτε, κατόπιν σχετικής αιτήσεως των τελευταίων, είτε αυθόρμητα.

Με τη ρύθμιση της παραγράφου 2, προβλέπεται, ότι οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται, όταν κρίνεται, ότι η ανταλλαγή πληροφοριών θα θέσει σε κίνδυνο τρέχουσες έρευνες ή την ασφάλεια ενός φυσικού προσώπου ή ότι είναι αντίθετη με ουσιώδη συμφέροντα της ασφάλειας του ελληνικού κράτους.

Τέλος, με την παράγραφο 3, προβλέπεται, ότι οι κατά τα ανωτέρω πληροφορίες, που διαβιβάζουν οι Αρχές άλλων κρατών μελών, στις αρμόδιες ελληνικές Αρχές, καταχωρούνται και αξιολογούνται άμεσα, από τις τελευταίες, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Κατά τα λοιπά, παρέλκει η αναφορά στη λήψη μέτρων για τη σύσταση κοινών ομάδων έρευνας, με σκοπό τη διεξαγωγή ποινικών ερευνών, όσον αφορά εγκλήματα τρομοκρατίας, αφού, γι'

αυτό, έχει ήδη ληφθεί σχετική μέριμνα, με τις διατάξεις των άρθρων 13 και 14 του ν. 3663/2008 (Α' 99) (όπως το άρθρο 13 αντικαταστάθηκε, με τα άρθρα 62 του ν. 4249/2014 (Α' 73) και 24 παρ. 10 του ν. 4531/2018 (Α' 62)), που προβλέπουν τη δυνατότητα σύστασης κοινών ομάδων έρευνας, μεταξύ άλλων και επί εγκλημάτων τρομοκρατίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Επί του άρθρου 40

Με το παρόν άρθρο, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με μέτρα προστασίας, στήριξης και συνδρομής που ανταποκρίνονται στις ειδικές ανάγκες των θυμάτων της τρομοκρατίας, σύμφωνα με την οδηγία 2012/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και όπως προσδιορίζονται περαιτέρω από την υπό ενσωμάτωση Οδηγία. Θύμα της τρομοκρατίας είναι εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 2 της οδηγίας 2012/29/ΕΕ, ήτοι το φυσικό πρόσωπο το οποίο υπέστη ζημία, συμπεριλαμβανομένης της σωματικής, ψυχικής ή συναισθηματικής βλάβης ή της οικονομικής ζημίας, στον βαθμό που προκλήθηκε απευθείας από τρομοκρατικό έγκλημα, ή μέλος της οικογένειας προσώπου ο θάνατος του οποίου προκλήθηκε απευθείας από τρομοκρατικό έγκλημα και τα οποία έχουν υποστεί ζημία εξαιτίας του θανάτου του εν λόγω προσώπου. Τα μέλη της οικογένειας των επιζώντων θυμάτων της τρομοκρατίας, όπως ορίζονται στο εν λόγω άρθρο, έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες στήριξης θυμάτων και μέτρα προστασίας σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία. Η συνδρομή σε σχέση με τις αγωγές αποζημίωσης των θυμάτων παρέχεται με την επιφύλαξη και επιπλέον της συνδρομής που λαμβάνουν τα θύματα της τρομοκρατίας από τις αρχές συνδρομής σύμφωνα με την οδηγία 2004/80/ΕΚ του Συμβουλίου. Με το εν λόγω άρθρο εξασφαλίζεται ότι οι υπηρεσίες στήριξης αντιμετωπίζουν καταρχάς τουλάχιστον, τις συναισθηματικές και ψυχολογικές ανάγκες των πιο ευάλωτων θυμάτων της τρομοκρατίας και ενημερώνουν όλα τα θύματα της τρομοκρατίας σχετικά με τη διαθεσιμότητα περαιτέρω συναισθηματικής και ψυχολογικής στήριξης, συμπεριλαμβανομένων της μετατραυματικής υποστήριξης και συμβουλευτικής. Επιπλέον, ορίζεται ότι όλα τα θύματα της τρομοκρατίας έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα των θυμάτων, τις διαθέσιμες υπηρεσίες στήριξης και το καθεστώς αποζημίωσης. Επίσης διασφαλίζεται ότι τα θύματα της τρομοκρατίας έχουν πραγματικά πρόσβαση στις εν λόγω πληροφορίες, καθώς και σε υπηρεσίες μακροπρόθεσμης στήριξης, ακόμα και εάν το τρομοκρατικό έγκλημα έλαβε χώρα σε άλλο κράτος μέλος.

IV. ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

1. Γενικές παρατηρήσεις

Με το παρόν σχέδιο νόμου ενσωματώνεται επίσης στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία ΕΕ 2016/1919 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Οκτωβρίου 2016 «σχετικά με τη δικαστική αρωγή για υπόπτους και κατηγορουμένους στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών και για καταζητουμένους σε διαδικασίες εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης».

Η ενσωμάτωση γίνεται με την πρόβλεψη των κατάλληλων τροποποιήσεων και προσθηκών στον ισχύοντα ν. 3226/2004 «Παροχή νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος και άλλες διατάξεις» (Α' 24). Ο συγκεκριμένος τρόπος ενσωμάτωσης επιλέχθηκε από τη Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή προς αποφυγή θέσπισης ενός ακόμα ειδικού νόμου, που θα συνέβαλλε στο φαινόμενο της πολυνομίας, δηλαδή της παράλληλης ισχύος περισσότερων

νόμων γενικότερου και ειδικότερου περιεχόμενου με το ίδιο κατ' ουσίαν αντικείμενο. Παράλληλα με την ενσωμάτωση των ρυθμίσεων της Οδηγίας, το προκείμενο σχέδιο εισάγει και ορισμένες πρόσθετες διατάξεις, οι οποίες κρίθηκαν αναγκαίες χάριν της ενιαίας ρυθμίσεως όμοιων περιπτώσεων. Κατά τη σύνταξη του σχεδίου ελήφθησαν υπόψη σχετικές παρατηρήσεις Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας. Σημειώνεται ότι η πλήρης αναδιαμόρφωση του ν. 3226/2004 δεν ήταν αντικείμενο του έργου που ανατέθηκε στη Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή.

2. Επιμέρους άρθρα

Επί του άρθρου 41

Με το άρθρο 41 του σχεδίου νόμου προστίθενται και αντικαθίστανται ορισμένες διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3226/2004 (Α' 24), το οποίο ορίζει τους δικαιούχους νομικής βοήθειας. Ειδικότερα, η παράγραφος 2 του άρθρου 1 του ν. 3226/2004 αντικαθίσταται, ώστε να περιληφθεί σε αυτήν ο περιορισμός της εφαρμογής της σε υποθέσεις αστικού και εμπορικού χαρακτήρα. Ο περιορισμός αυτός, που προκύπτει και από την νέα ρύθμιση της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ν. 3226/2004, αποδίδει τη διαφορετική ρύθμιση των εισοδηματικών κριτηρίων νομικής βοήθειας σε ποινικές υποθέσεις, κατά τα οριζόμενα στο παρόν σχέδιο. Επίσης, η παράγραφος 3 του άρθρου 1 του ν. 3226/2004 αντικαθίσταται και προβλέπεται ότι στα θύματα των εγκλημάτων που αναφέρονται σε αυτήν μπορεί να διοριστεί αυτεπαγγέλτως συνήγορος. Η πρόβλεψη του αυτεπάγγελτου διορισμού συνηγόρου είναι επιβεβλημένη λόγω της ευάλωτης θέσης των θυμάτων, που συχνά δεν είναι σε θέση να υποβάλουν σχετική αίτηση. Ταυτόχρονα, ορίζεται το αρμόδιο όργανο για τη διενέργεια του αυτεπάγγελτου διορισμού καθώς και η κατάσταση, από την οποία θα επιλέγεται ο συνήγορος. Η ρύθμιση κρίνεται αναγκαία ενόψει της έλλειψης σχετικών προβλέψεων στην εν λόγω διάταξη και της ανάγκης συστηματικής ένταξης της συγκεκριμένης περίπτωσης στο γενικό πλαίσιο νομικής βοήθειας σε ποινικές υποθέσεις.

Με το ίδιο άρθρο προστίθεται νέα παρ. 4 στο άρθρο 1 του ν. 3226/2004, που διευκρινίζει ότι ειδικά για τη νομική βοήθεια σε υπόπτους, κατηγορουμένους ή εκζητούμενους και σε παρισταμένους προς υποστήριξη της κατηγορίας ισχύουν οι προβλέψεις του άρθρου 6 του νόμου, όπως αυτό αντικαθίσταται. Συνέπεια της προσθήκης αυτής είναι ότι τα εισοδηματικά κριτήρια του ισχύοντος άρ. 1 εφαρμόζονται πλέον αποκλειστικά για τη νομική βοήθεια σε υποθέσεις αστικού και εμπορικού δικαίου, ενώ για τις υποθέσεις ποινικού δικαίου ισχύει η ειδική ρύθμιση του (νέου) άρθρου 6.

Επί του άρθρου 42

Με το άρθρο 42 του σχεδίου νόμου αντικαθίστανται ή προστίθενται ορισμένες διατάξεις στο άρθρο 2 του ν. 3226/2004 (Α' 24), το οποίο προβλέπει τη διαδικασία παροχής νομικής βοήθειας.

Η επιφύλαξη που απαντάται στο πρώτο εδάφιο της παρ 3 κρίθηκε επιβεβλημένη ενόψει των ειδικών προθεσμιών που προβλέπονται για την υποβολή αίτησης νομικής βοήθειας σε ποινικές υποθέσεις. Η προβλεπόμενη για λοιπές υποθέσεις δεκαπενθήμερη προθεσμία δεν αρμόζει σε περιπτώσεις επείγουσών διαδικασιών ποινικής φύσεως.

Προστίθεται επίσης νέα παρ. 6, με την οποία διευκρινίζεται ότι η διαδικασία του άρθρου 2 δεν θα τηρείται σε όσες περιπτώσεις ο Κ.Π.Δ. προβλέπει τον αυτεπάγγελο διορισμό δικηγόρου.

Επί του άρθρου 43

Με το άρθρο 43 του παρόντος αντικαθίσταται πλήρως το άρθρο 3 του ν. 3226/2004 (Α' 24). Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 1, 4, 5, 6 και 8 της νέας διάταξης έχουν γενικό χαρακτήρα. Με εξαίρεση την παράγραφο 4, για την τακτική παρακολούθηση των διαδικασιών διορισμού από τους Δικηγορικούς Συλλόγους, οι προβλέψεις των λοιπών παραγράφων δεν παραλλάσσουν κατά περιεχόμενο του ισχύοντος νομοθετικού καθεστώτος. Το ίδιο ισχύει και για την παράγραφο 2, η οποία αφορά στις υποθέσεις αστικού και εμπορικού χαρακτήρα. Ουσιαστικές αλλαγές επέρχονται με τις παραγράφους 3 και 7 που αφορούν αποκλειστικά τις υποθέσεις ποινικού χαρακτήρα και εναρμονίζονται με τις παραγράφους 1-3 του άρθρου 7 της Οδηγίας.

Ειδικότερα, στην παράγραφο 3 καθορίζονται οι προϋποθέσεις για την εγγραφή δικηγόρου στις καταστάσεις συνηγόρων νομικής βοήθειας, καθώς και ο τρόπος κατάρτισης και δημοσίευσης των εν λόγω καταστάσεων. Ενόψει πλέον της διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής της νομικής βοήθειας, προβλέπονται, για τους Δικηγορικούς Συλλόγους, των οποίων τα μέλη είναι άνω των πενήντα (50), δύο (2) καταστάσεις, εκ των οποίων η μια αφορά στις περιπτώσεις αυτοφώρων εγκλημάτων και επειγουσών ανακριτικών πράξεων, ενώ η άλλη στις λοιπές ποινικές διαδικασίες. Επιπλέον ρυθμίζονται τα ζητήματα της αμοιβής. Στην παράγραφο 7 προβλέπεται η εκπαίδευση των συνηγόρων νομικής βοήθειας σύμφωνα με τις οικείες αποφάσεις των Δικηγορικών Συλλόγων.

Επί του άρθρου 44

Με το άρθρο 44 αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 4 του ν. 3226/2004 (Α' 24). Ειδικότερα, ρυθμίζεται η διαδικασία ανάκτησης των δαπανών που τυχόν έχουν καταβληθεί από το Δημόσιο σε περιπτώσεις αναληθών αιτήσεων.

Επί του άρθρου 45

Με το άρθρο 45 αντικαθίσταται οι διατάξεις των άρθρων 6 και 7 του ν. 3226/2004 (Α' 24). Το νέο άρθρο 6 προβλέπει πρωτίστως τις προϋποθέσεις διορισμού συνηγόρου νομικής βοήθειας σε κατηγορουμένους, υπόπτους, εκζητούμενους και παρισταμένους προς υποστήριξη της κατηγορίας. Τα κριτήρια του διορισμού είναι συμβατά με τις διατάξεις της Οδηγίας και συγκεκριμένα με τα άρθρα 4 και 5 αυτής.

Ειδικότερα, το σχέδιο νόμου εξαρτά τον διορισμό συνηγόρου νομικής βοήθειας για υπόπτους και κατηγορουμένους από τη συνδρομή προϋποθέσεων: i) εισοδηματικής και περιουσιακής φύσεως, όπως αυτές καθορίζονται στην παράγραφο 2 περ. α' σε συνδυασμό με τις παραγράφους 4 και 5 του νέου άρθρου 6 και ii) ουσιαστικής φύσεως, που συνέχονται με την απειλούμενη ή ήδη επιβληθείσα ποινή και ενδεικνύουν τότε το συμφέρον απονομής της Δικαιοσύνης επιβάλλει την παροχή νομικής βοήθειας, κατ' άρθρο 4 παρ. 4 της Οδηγίας. Επισημαίνεται ότι στις περιπτώσεις που κατά τον Κ.Π.Δ. προβλέπεται αυτεπάγγελος διορισμός συνηγόρου, αυτός δεν εξαρτάται από τη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου αυτού (παρ. 6 του νέου άρθρου 6).

Αποκλειστικά με βάση -τα ίδια- οικονομικά κριτήρια προβλέπεται ο διορισμός συνηγόρου νομικής βοήθειας για τους εκζητούμενους, δυνάμει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης ή αίτησης εκδόσεως άλλου κράτους. Η κατοχύρωση του δικαιώματος αυτού και για τον εκζητούμενο δυνάμει αίτησης εκδόσεως κρίθηκε επιβεβλημένη, ενόψει της ανάγκης διασφάλισης των δικαιωμάτων του τελευταίου στην εν λόγω διαδικασία εκδόσεως που μπορεί να οδηγήσει σε εξίσου επαχθή αποτελέσματα με τη διαδικασία εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

Τέλος, στην παράγραφο 7 του νέου άρθρου 6, ρυθμίζεται και ο διορισμός συνηγόρου νομικής βοήθειας του παρισταμένου προς υποστήριξη της κατηγορίας, ο οποίος γίνεται με βάση, αθροιστικά, τα ίδια οικονομικά και ουσιαστικά κριτήρια, που ισχύουν για τους κατηγορουμένους και τους υπόπτους.

Στο νέο άρθρο 7 περιλαμβάνονται διατάξεις διαδικαστικής φύσεως που είναι συμβατές με τα άρθρα 6, 8 και 9 της Οδηγίας.

Συγκεκριμένα, καθορίζονται τα αρμόδια όργανα διορισμού συνηγόρου νομικής βοήθειας. Στην πλειονότητα των περιπτώσεων προβλέπεται ως αρμόδιο όργανο ειδικώς διορισθείς Πρωτοδίκης. Εξαιρετικά, την απόφαση διορισμού λαμβάνει ειδικώς στις μεν περιπτώσεις αυτοφώρων εγκλημάτων το εκάστοτε αρμόδιο προανακριτικό όργανο, στις δε περιπτώσεις εκδόσεως ή ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης ο εισαγγελέας εφετών (παρ. 1, 2 και 3), λόγω του επείγοντος χαρακτήρα των σχετικών διαδικασιών.

Στο ίδιο άρθρο προβλέπονται οι προθεσμίες και οι διατυπώσεις υποβολής της αίτησης του δικαιούχου για παροχή νομικής βοήθειας, καθώς και το δικαίωμα προσφυγής κατά της τυχόν απορριπτικής απόφασης, σύμφωνα με τη σχετική επιταγή του άρθρου 8 της Οδηγίας.

Περαιτέρω ορίζεται ότι, με την επιφύλαξη της διαδικασίας των αυτοφώρων εγκλημάτων, ο διορισμός του συνηγόρου νομικής βοήθειας ισχύει μέχρι την αμετάκλητη περάτωση της ποινικής διαδικασίας, καθώς και της διαδικασίας έκδοσης ή της διαδικασίας εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

Επισημαίνεται κι εδώ ότι, σύμφωνα με την παράγραφο 6, οι ρυθμίσεις του νέου άρθρου 7 δεν ισχύουν στις περιπτώσεις αυτεπαγγέλτως διοριζόμενου συνηγόρου, όπως αυτές προβλέπονται στον Κ.Π.Δ..

Επί του άρθρου 46

Με το άρθρο 46 του σχεδίου νόμου τροποποιείται το άρθρο 14 του ν. 3226/2004 (Α' 24), χάριν της ενότητας του κανονιστικού πλαισίου περί της αμοιβής των δικηγόρων ή/και συνηγόρων νομικής βοήθειας και της συμβατότητάς του με τις σχετικές ρυθμίσεις του Κώδικα Δικηγόρων.

Επί του άρθρου 47

Με το άρθρο 47 του σχεδίου νόμου ενσωματώνεται η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 10 της Οδηγίας και λαμβάνεται μέριμνα για την τήρηση στατιστικών δεδομένων.

V. ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Επί του άρθρου 48

Με την προσθήκη της περίπτωσης Γ στο άρθρο 37 παρ. 7 του ν. 4443/2016 (Α' 232), ενσωματώνεται πληρέστερα η Οδηγία 2014/57/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου Ευρωπαϊκής Ένωσης, λόγω προηγούμενης ελλιπούς διάταξης.

VI. ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

Επί του άρθρου 49

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου επιδιώκεται η αναβάθμιση και η διεύρυνση της συνεργασίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυπριακής Δημοκρατίας στον τομέα της δικαιοσύνης και του δικαίου. Για τον λόγο αυτό φέρεται προς κύρωση Μνημόνιο Διοικητικής Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας, που υπογράφηκε στη Λευκωσία, την 7η Ιουνίου 2018. Επισημαίνεται ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όπως αναφέρεται στο υπό κύρωση Μνημόνιο, μετονομάστηκε σε Υπουργείο Δικαιοσύνης με το π.δ. 81/2019 (Α' 119). Ειδικότερα, με το άρθρο 1 του μνημονίου καθορίζονται οι τομείς συνεργασίας των δύο Μερών, οι οποίοι αφορούν στη νομοθεσία, τη διοίκηση της δικαιοσύνης, τη λειτουργία των δικαστηρίων, τη λειτουργία του σωφρονιστικού συστήματος, τη διεθνή νομική/δικαστική συνεργασία, τη διαφάνεια και διαφθορά, τα ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και την εξέλιξη της νομικής επιστήμης και την εκπαίδευση νομικών.

Στα άρθρα 2 και 3 περιγράφονται οι τρόποι επίτευξης της συνεργασίας αυτής.

Στο άρθρο 4 προβλέπεται η αμοιβαία ανακοίνωση των συμπερασμάτων των διεθνών συνεδρίων που διοργανώνονται για νομικά θέματα.

Στο άρθρο 5 παρέχεται η δυνατότητα στα δύο Μέρη να συνάψουν και άλλες συμφωνίες που θα διευκολύνουν την ανάπτυξη της μεταξύ τους συνεργασίας στον τομέα της δικαιοσύνης.

Στο άρθρο 6 καθορίζεται ότι η χρηματοδότηση των εκδηλώσεων που διοργανώνονται θα εξετάζεται κατά περίπτωση.

Στο ακροτελεύτιο άρθρο 7 του μνημονίου καθορίζονται η διάρκεια, η έναρξη ισχύος του παρόντος μνημονίου, καθώς και η δυνατότητα καταγγελίας του.

VII. ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ

Επί των άρθρων 50-53

Σύμφωνα με το άρθρο 85 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust) διέπεται από κανονισμό, ο οποίος εκδίδεται σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία. Βάσει της διάταξης αυτής εκδόθηκε ο Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συνεργασία στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης (Eurojust) και την αντικατάσταση και την κατάργηση της απόφασης 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 295/21.11.2018), ο οποίος ισχύει και εφαρμόζεται από την 14^η.12.2019 σε αντικατάσταση της απόφασης 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ίσχυε και ρύθμιζε τη λειτουργία της Eurojust. Με δεδομένο αυτό, είναι αναγκαίο να τροποποιηθούν οι σχετικές διατάξεις του ν. 3663/2008 (Α' 99), ο οποίος έχει θεσπιστεί για την προσαρμογή στην εσωτερική έννομη τάξη των ευρωπαϊκών κανόνων για τη λειτουργία της Eurojust, προκειμένου οι διατάξεις του να εναρμονίζονται με τον νέο κανονισμό.

Με τα άρθρα 50 και 51 τροποποιούνται οι διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του ν. 3663/2008 που αφορούν στην επιλογή, στη χρονική διάρκεια και στην ανανέωση της θητείας του Εθνικού μέλους της χώρας μας στη Eurojust, του αναπληρωτή και του βοηθού του, καθώς και των εθνικών ανταποκριτών ώστε οι σχετικές ρυθμίσεις να συμβαδίζουν με τις προβλέψεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727. Συγκεκριμένα, ως Εθνικό μέλος, αναπληρωτής και βοηθός στη Eurojust ορίζονται μόνο εισαγγελικοί λειτουργοί.

Η διάταξη του άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727, που αναφέρεται στη δυνατότητα επιλογής δικαστικού λειτουργού για την πλήρωση της θέσης του Εισαγγελέα της Eurojust και του αναπληρωτή του, απευθύνεται σε κράτη μέλη, στα συστήματα ποινικής δικαιοσύνης των οποίων είναι δυνατή η εναλλαγή των ρόλων του δικαστή και Εισαγγελέα ή όπου το δικαιοδοτικό έργο της άσκησης ποινικής δίωξης, της εκτέλεσης αποφάσεων αλλά και αυτό της δικαστικής συνδρομής ανατίθεται σε δικαστές. Κυρίαρχο αντικείμενο της Eurojust είναι η δικαστική συνεργασία στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας που σχετίζεται με την ποινική δίωξη, τον συντονισμό των ποινικών ερευνών, την εκτέλεση ενταλμάτων σύλληψης και εντολών έρευνας. Όλα τα ανωτέρω αποτελούν πεδία που κατά την ελληνική έννομη τάξη ανήκουν στη δικαιοδοσία της εισαγγελικής αρχής, η οποία στελεχώνεται από ισόβιους λειτουργούς με απολύτως προσδιορισμένα καθήκοντα. Με βάση τις ανωτέρω παραδοχές καθίσταται επιβεβλημένη η στελέχωση της Ελληνικής αντιπροσωπείας στη Eurojust να γίνεται από Εισαγγελείς, λαμβανομένου υπόψη ότι και στην πράξη οι αντιπροσωπείες των κρατών μελών στη Eurojust στελεχώνονται από δικαστικούς λειτουργούς με εισαγγελικές αρμοδιότητες. Κατά συνέπεια, η ρύθμιση παραμένει ως έχει και εξειδικεύεται περαιτέρω η διαδικασία επιλογής των εισαγγελέων (διαδικασία επιλογής, θητεία και ανανέωση αυτής). Ειδικότερα, επιτυγχάνεται η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας προς τις προβλέψεις του άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727, σύμφωνα με το οποίο τα κράτη μέλη διορίζουν εθνικά μέλη και αναπληρωτές, βάσει των απαραίτητων ακαδημαϊκών προσόντων, αλλά και της αποδεδειγμένης μακροχρόνιας και υψηλού επιπέδου πρακτικής εμπειρίας στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης, ενώ προσαρμόζεται στην ιεραρχική δομή της εισαγγελικής αρχής στην Ελλάδα. Έτσι, στη θέση του Εθνικού Μέλους τοποθετείται εισαγγελικός λειτουργός που κατέχει τον βαθμό του Αντεισαγγελέα Εφετών ή Εισαγγελέα Πρωτοδικών με την επιπρόσθετη απαίτηση ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον πέντε (5) έτη στον βαθμό αυτόν, ώστε να διαθέτει την απαιτούμενη εμπειρία στον χειρισμό ποινικών υποθέσεων ή ακόμη και στην άσκηση διοίκησης στο πλαίσιο των Εισαγγελιών Πρωτοδικών της Χώρας.

Στη θέση του αναπληρωτή του Εθνικού Μέλους, τοποθετείται εισαγγελέας που κατέχει τουλάχιστον τον βαθμό του Αντεισαγγελέα Πρωτοδικών με την επιπρόσθετη απαίτηση να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον πέντε (5) χρόνια υπηρεσίας στον βαθμό αυτό και σε κάθε περίπτωση να είναι νεότερος κατά αρχαιότητα του Εθνικού Μέλους. Στη θέση του βοηθού του Εθνικού Μέλους τοποθετείται εισαγγελικός λειτουργός που κατέχει τον βαθμό του Αντεισαγγελέα Πρωτοδικών με την επιπρόσθετη απαίτηση να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον δύο (2) χρόνια υπηρεσίας στον βαθμό και επιπλέον να είναι νεότερος κατά αρχαιότητα του Εθνικού Μέλους και του αναπληρωτή του.

Κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 7 παρ. 5 του Κανονισμού ΕΕ 2018/1727, η θητεία του Εθνικού Μέλους και του αναπληρωτή του καθίσταται πενταετής, ενώ μέχρι σήμερα, βάσει του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 3663/2008 η θητεία του Εθνικού Μέλους, του αναπληρωτή

και του βοηθού ήταν τετραετής στο πλαίσιο της καταργηθείσας αποφάσεως 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Περαιτέρω, καταργείται η δυνατότητα περισσότερων ανανεώσεων της θητείας του Εθνικού Μέλους και του αναπληρωτή του και αυτή καθίσταται άπαξ μόνο ανανεώσιμη. Κατ' εφαρμογή όμως της διάταξης του άρθρου 11 παρ. 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727, σε περίπτωση που το Εθνικό Μέλος της Ελλάδας εκλεγεί στη θέση του προέδρου ή του αντιπροέδρου της Eurojust, τότε η θητεία του ως Εθνικού Μέλους παρατείνεται έως τη λήξη της θητείας του ως προέδρου ή αντιπροέδρου, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι μπορεί να ασκήσει τα εν λόγω καθήκοντά του.

Επιπλέον, εκτιμάται ότι η θητεία των βοηθών θα πρέπει να είναι μικρότερης συνολικής διάρκειας, έως πέντε (5) έτη, και θα καθορίζεται από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες. Η όσο το δυνατόν συχνότερη εναλλαγή των βοηθών θα επιτρέπει σε περισσότερους εισαγγελείς να εντρυφήσουν στις ευρωπαϊκές πρακτικές αναφορικά με την δικαστική συνεργασία. Την πολύτιμη αυτή γνώση και εμπειρία που θα αποκομίσουν, επιστρέφοντας θα την εισφέρουν στην εσωτερική έννομη τάξη και στο μέλλον κατά την υπηρεσιακή τους εξέλιξη θα λαμβάνεται υπόψη ως επιπλέον προσόν κατά την διαδικασία επιλογής τους για τη στελέχωση ευρωπαϊκών θεσμών.

Τέλος, παρέχεται με το παρόν νομοσχέδιο η σχετική εξουσιοδότηση για την έκδοση απόφασης του Υπουργού Δικαιοσύνης που θα ρυθμίζει την έδρα, τη στελέχωση, το υπηρεσιακό καθεστώς, τη στέγαση και την από κοινού δράση των εθνικών ανταποκριτών και του Εθνικού Συστήματος Συντονισμού της Eurojust, όπως προβλέπει το άρθρο 20 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727, λαμβανομένου υπόψη και του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939.

Με το άρθρο 52 ορίζεται ότι η θητεία των ανωτέρω, οι οποίοι υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του Κανονισμού, καθίσταται αυτοδικαίως πενταετής από της ενάρξεως της θητείας του Εθνικού Μέλους.

Με το άρθρο 53 ορίζεται ότι, κατά τα λοιπά, οι διατάξεις του ν. 3663/2008 εξακολουθούν να ισχύουν στο πλαίσιο της εθνικής έννομης τάξης, στο μέτρο που δεν αντίκεινται στις διατάξεις του ανωτέρω Κανονισμού.

VIII. ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΟΟ

Επί του άρθρου 54

Με την παρούσα ρύθμιση επιδιώκεται η βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης Θυμάτων Εγκληματικών Πράξεων, η οποία λειτουργεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, μετά από αξιολόγηση του έργου της στα δέκα χρόνια από την έναρξη λειτουργίας της. Σκοπός της εν λόγω ρύθμισης είναι η πρόσβαση στην Αρχή να καθίσταται πιο εύκολη για τους αιτούντες, που είναι θύματα εγκληματικών πράξεων και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3811/2009 «Αποζημίωση των θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση (Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2004/80/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 29ης Απριλίου 2004) και άλλες διατάξεις» (Α' 231). Ειδικά για την προθεσμία της περίπτωσης β) του άρθρου 9 του ως άνω νόμου, ελήφθη υπόψη η τρίμηνη προθεσμία που απαιτείται για την άσκηση της έγκλησης για την ποινική δίωξη της τελεσθείσας αξιόποινης πράξης σε βάρος του θύματος, προθεσμία που ξεκινά από την ημέρα που ο παθών έμαθε για την τέλεση της πράξης και για τον δράστη της ή για έναν από τους συμμετόχους, κατά την πρόβλεψη της παραγράφου 1 του άρθρου 114 Π.Κ.. Το διάστημα των πέντε ημερών που ίσχυε ως σήμερα για την καταγγελία της πράξης στις αρμόδιες Αρχές

θεωρήθηκε υπερβολικά σύντομο, ειδικά αν ληφθούν υπόψη το προσβαλλόμενο έννομο αγαθό, το είδος και η βαρύτητα της τελεσθείσας σε βάρος του θύματος αξιόποινης πράξης. Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 και η παράγραφος 1 του άρθρου 3 του ως άνω νόμου τροποποιούνται, προκειμένου να επικαιροποιηθεί ο κατάλογος των αξιόποινων πράξεων μετά την πρόσφατη θέση σε ισχύ του νέου Ποινικού Κώδικα. Το παράβολο του άρθρου 13 του ως άνω νόμου μειώνεται σε πενήντα ευρώ από το αρχικό ποσό των εκατόν ευρώ.

Επί του άρθρου 55

Το άρθρο 9 παρ. 6 του ν. 3226/2004 (Α' 24) ορίζει ρητά ότι η παροχή νομικής βοήθειας δεν επηρεάζει την υποχρέωση καταβολής των εξόδων που επιδικάστηκαν στον αντίδικο. Το άρθρο 12 παρ. 2 του ιδίου νόμου ορίζει ότι, εάν η απόφαση επιβάλει τα έξοδα σε βάρος του αντιδίκου του δικαιούχου ή άλλου προσώπου, τα έξοδα από τα οποία απαλλάχθηκε ο δικαιούχος και η αποζημίωση δικηγόρου και κάθε άλλου προσώπου που βαρύνει το Δημόσιο, επιδικάζονται υπέρ του Δημοσίου και εισπράττονται από αυτό, σύμφωνα με τις διατάξεις για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων. Από τις παραπάνω διατάξεις, σχετικά με τα δικαστικά έξοδα σε δίκη κατά την οποία κάποιος διάδικος έτυχε νομικής βοήθειας, προκύπτει ρητά ότι, όταν ηττάται ο διάδικος που έτυχε νομικής βοήθειας, τα δικαστικά έξοδα, τα οποία υποχρεούται να καταβάλει ως ηττηθείς διάδικος και επιδικάζονται στον αντίδικό του, δεν αποτελούν περιεχόμενο της νομικής βοήθειας που έτυχε και ως εκ τούτου αυτά επιδικάζονται σε βάρος του. Όταν, όμως, τα δικαστικά έξοδα επιβάλλονται σε βάρος του αντιδίκου του διαδίκου που έτυχε -νομικής βοήθειας, αυτά επιδικάζονται υπέρ του Δημοσίου και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων. Στο παραπάνω πλαίσιο, κρίνεται σκόπιμο τα δικαστικά αυτά έξοδα, σε ποσοστό 20% αυτών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 10 παρ. 1 περ. Α' υποπερ. θ' του ν.δ. 1017/1971 (Α' 209), να αποδίδονται από το Δημόσιο στο ΤΑ.Χ.Δ.Ι.Κ και να αποτελούν πόρο του. Το ΤΑ.Χ.Δ.Ι.Κ είναι, εξάλλου, το νομικό πρόσωπο που παρέχει τη νομική βοήθεια, μέσω ειδικής κατ' έτος πίστωσης που εγγράφεται στον προϋπολογισμό του για την κάλυψη της αποζημίωσης των δικηγόρων και άλλων προσώπων που προσφέρουν υπηρεσίες νομικής βοήθειας.

Επί του άρθρου 56

Με την προτεινόμενη διάταξη αποτυπώνεται πάγια νομολογία σε σχέση με τις κατ' αρχήν προϋποθέσεις παραδεκτού της ομοδικίας (ΣτΕ Ολ. 813-4/2019, 926/2018, 660-1/2018, 3312/2017, 2649/2017, 1232/2017, 1469/2016, 216/2016, 217-8/2016, 3631/2015, 3372-4/2015, 2089-90/2015, 239/2015, 16/2015, 17/2015, 4003/2014, 3874/2014, 3299/2014, 1210/2010, 609/1957, 253/1933, 78/1930, κ.ά., πρβλ. και απόφαση Συμβουλίου της Επικρατείας σε Ολομέλεια και Συμβούλιο 4/2004), η οποία ως θεσμός θεραπεύει επί της αρχής σκοπούς αναγόμενους στην οικονομία της δίκης. Δοθέντος, ωστόσο, ότι η επίκληση της ομοδικίας είναι μεν κοινή, πλην η απόδειξή της εξετάζεται χωριστά για κάθε διάδικο, όπως, ομοίως, εξετάζεται χωριστά και η νομιμοποίηση πληρεξούσιου δικηγόρου εκάστου αιτούντος (πρβλ. ΣτΕ Ολ. 682-4/2019), η άμετρη σώρευση ομοδίκων ενδέχεται να προκαλεί λειτουργικά προβλήματα στην απονομή της δικαιοσύνης, αλλά και να δυσχεραίνει τη διοίκηση στην κατάρτιση του φακέλου της υποθέσεως και τη σύνταξη της εκθέσεως, με την οποία εκφράζονται οι απόψεις της και επί των ανωτέρω ζητημάτων στο Δικαστήριο. Εκ των ανωτέρω, παρίσταται αναγκαίος ο νομοθετικός περιορισμός του αριθμού των ομοδίκων που

δύνανται να ασκήσουν κοινή αίτηση ακυρώσεως με το ίδιο δικόγραφο σε πενήντα, σε αντιστοιχία άλλωστε με την ήδη υφιστάμενη ρύθμιση του άρθρου 115 παρ. 3 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, χωρίς τούτο να αντίκειται στις διατάξεις του άρθρου 20 παρ. 1 του Συντάγματος και του άρθρου 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ, διότι, ανεξαρτήτως του ότι οι διατάξεις αυτές δεν κατοχυρώνουν το δικαίωμα ομαδικής προσφυγής περισσότερων προσώπων από κοινού σε δικαστήριο, πάντως το δικαίωμα πρόσβασης σε δικαστήριο, δεν παρακωλύεται, και μάλιστα δυσανάλογα, από την θέσπιση του προτεινόμενου περιορισμού.

Επί του άρθρου 57

Η προτεινόμενη ρύθμιση είναι αναγκαία ενόψει της σημασίας των διαφορών που αφορούν στην κτήση και την απώλεια της ελληνικής ιθαγένειας. Ειδικότερα, θεωρείται σκόπιμο οι ακυρωτικές διαφορές που γεννώνται από την προσβολή ατομικών διοικητικών πράξεων που αφορούν στην κτήση και απώλεια της ελληνικής ιθαγένειας, να υπάγονται, σε πρώτο βαθμό, στην αρμοδιότητα των κατά τόπο αρμόδιων τριμελών διοικητικών εφετείων, εφαρμοζόμενων αναλογικά των άρθρων 2 έως 5 του ν. 702/1977 (Α' 268). Δεδομένου δε ότι οι εν λόγω διαφορές υπάγονταν και έως τις 31.12.2019 στην αρμοδιότητα των διοικητικών εφετείων, κρίνεται σκόπιμο να τεθεί μεταβατική διάταξη και για όσες διαφορές, τυχόν, ανακύψουν κατά το διάστημα από 1.1.2020 έως την ισχύ του παρόντος, οι οποίες είχαν υπαχθεί στην αρμοδιότητα των διοικητικών πρωτοδικείων. Περαιτέρω, εξορθολογίζονται οι διατάξεις περί παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας στις διαφορές της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 όταν υπάρχει ειδικώς καθορισμένη χρονολογία εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απόφασης μικρότερη των επτά ημερών από την κατάθεση της αίτησης αναστολής. Τέλος, προκειμένου να πληρούνται οι όροι της καλής νομοθέτησης, αφενός ενσωματώνεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 15 του ν. 3068/2002 (Α' 274) και η συναφής διάταξη του άρθρου 54 του ν. 3900/2010 (Α' 213) που αφορά στη διαδικασία αναστολής εκτέλεσης των διοικητικών πράξεων που εκδίδονται για τις διαφορές της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του ν. 3068/2002, αφετέρου τροποποιείται η παράγραφος 1 του άρθρου 108 του ν. 4636/2019 (Α' 169) ως προς την παραπομπή στην ορθή πλέον παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 3068/2002, αναφορικά με την εκδίκαση των διαφορών της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου.

Επί του άρθρου 58

Η προτεινόμενη ρύθμιση είναι απαραίτητη, προκειμένου να επιτευχθεί η δίκαιη κατανομή των υποθέσεων μεταξύ των δικαστών, χωρίς να επιβαρύνονται οι συγκεκριμένοι δικαστές που μέχρι σήμερα μετέχουν στα συμβούλια συμμόρφωσης της διοίκησης, οι οποίοι πέραν των λοιπών υποθέσεων τους επιβαρύνονται και με τις υποθέσεις που εισάγονται στα ανωτέρω συμβούλια. Περαιτέρω, είναι αυτονόητο ότι ο δικαστής που εκδίδει την απόφαση ή μετέχει στην τριμελή σύνθεση του δικαστηρίου που εκδίδει την απόφαση ως εισηγητής, δικαιούται, αλλά και υποχρεούται να γνωρίζει τον τρόπο υλοποίησής της, στάδιο που συνδέεται άμεσα με την αποτελεσματικότητα της δικαστικής προστασίας. Η κατάργηση της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του ν. 3068/2002 (Α' 274) κρίνεται σκόπιμη στο πλαίσιο της καλής νομοθέτησης, αφού η σχετική ρύθμιση καθίσταται περιττή, δεδομένου ότι είναι αυτονόητο ότι οι διατάξεις των άρθρων 2 έως 6 του ν. 3068/2002 εφαρμόζονται αναλόγως για τον έλεγχο από τα διοικητικά δικαστήρια της συμμόρφωσης της Διοίκησης στις αποφάσεις τους.

Επί του άρθρου 59

Η Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, η έδρα της οποίας βρίσκεται στην Αθήνα, στο επί της οδού Λ. Ριανκούρ αριθ. 85 κτίριο του δικαστικού μεγάρου των Διοικητικών Δικαστηρίων Αθηνών, είναι σήμερα ο μοναδικός θεσμός στο σύνολο του δικαστικού μας συστήματος, ο οποίος στελεχώνεται αμιγώς από ανώτατους δικαστικούς λειτουργούς και έχει ως κύριο αντικείμενο την εποπτεία των διοικητικών δικαστηρίων, την παρακολούθηση της εύρυθμης λειτουργίας τους και τη λήψη των αναγκαίων προς τούτο μέτρων, καθώς και τη διατύπωση γνώμης για γενικότερου ενδιαφέροντος θέματα της διοικητικής νομοθεσίας και για την απονομή της διοικητικής δικαιοσύνης (πρβλ. ΣτΕ 1237/2017, Ολομ.). Οι αρμοδιότητες της Γενικής Επιτροπείας προβλέπονται, καταρχήν, αναλυτικά, στο άρθρο 29 του ν. 1756/1988 (Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών - Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ., Α' 35). Ο νομοθέτης, δείχνοντας την εμπιστοσύνη του στον θεσμό αυτόν και στις υπηρεσίες που προσφέρει με επιτυχία, έχει αναθέσει στη Γενική Επιτροπεία των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων και νέες αρμοδιότητες, μεταξύ των οποίων: α) τη διαχείριση της ετήσιας επιχορήγησης του άρθρου 64 του ν. 3900/2010 για τη Γενική Επιτροπεία και τα Διοικητικά Δικαστήρια των Αθηνών, β) την υποβολή αιτημάτων για την εισαγωγή υποθέσεων στο Συμβούλιο της Επικρατείας κατά την πρότυπη δίκη, γ) την ανάληψη από τον Γενικό Επίτροπο της έρευνας σχετικά με το δικαιολογημένο ή μη της καθυστέρησης, πέραν του οκταμήνου, στη δημοσίευση των αποφάσεων (άρθρο 26 του ν. 4446/2016, Α' 240), δ) την υπόδειξη των δικαστικών λειτουργών που μετέχουν ως μέλη στις Ανεξάρτητες Αρχές Προσφυγών Ασύλου (άρθρο 5 του ν. 4375/2016, Α' 51, ως ισχύει μετά το ν. 4399/2016, Α' 117) και στην Επιτροπή Προδικαστικών Προσφυγών για τις συμβάσεις της Βουλής (άρθρο 149 του Κανονισμού της Βουλής, ως ισχύει μετά τις αποφ. Ολ. Βουλής 231/108/2017, Α' 3 και 9321/5751/2017, Α' 101), ε) την οργάνωση της παροχής εκπαίδευσης και συνεχούς επιμόρφωσης στον τομέα της διεθνούς προστασίας, δυνάμει των άρθρων 74 και 116 του ν. 4636/2019 (Α' 169). Επιπροσθέτως, η Γενική Επιτροπεία έχει συγκροτήσει Κεντρική Οργανωτική Επιτροπή (Κ.Ο.Ε.) υπό την επίβλεψη του Επιτρόπου, για την παρακολούθηση και ορθή λειτουργία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού μας Συστήματος (Ο.Σ.Δ.Δ.Υ. Δ.Δ.) από όλα τα Τακτικά Διοικητικά Δικαστήρια, σε αρμονική συνεργασία με την αντίστοιχη Επιτροπή Πληροφορικής του Συμβουλίου της Επικρατείας. Το έργο της Κ.Ο.Ε. είναι ιδιαίτερα σημαντικό, αφενός μεν, λόγω της όλο και συχνότερης ανάγκης εξαγωγής σύνθετων στατιστικών δεδομένων, αφετέρου δε, ενόψει της σταδιακής απούλοποίησης του φακέλου της δικογραφίας, η οποία δρομολογείται για τη διοικητική δικαιοσύνη με τις πρόσφατες διατάξεις των άρθρων 75 έως και 80 του ν. 4635/2019 (Α' 167) και απαιτεί τη συνεχή επικοινωνία της Γενικής Επιτροπείας με όλα τα Τακτικά Διοικητικά Δικαστήρια, προκειμένου να παρασχεθεί η αναγκαία υποστήριξη. Εξάλλου δικαστικοί λειτουργοί - μέλη της Γενικής Επιτροπείας, μετέχουν σε όλες σχεδόν τις επιτροπές και ομάδες εργασίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης και συνεργάζονται εποικοδομητικά με όλα τα Τμήματα του Υπουργείου. Στη Γενική Επιτροπεία λειτουργεί Γραμματεία (κατ' άρθρο 30 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ.) για τη γραμματειακή υποστήριξη του Γενικού Επιτρόπου, του Επιτρόπου και των Αντεπιτρόπων στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους (εποπτεία, παρακολούθηση, έλεγχος λειτουργίας όλων των Διοικητικών Δικαστηρίων της Χώρας και υποβοήθηση του έργου αυτών, συλλογή, επεξεργασία, ανάλυση των στατιστικών στοιχείων της κίνησης των δικαστηρίων αυτών, επεξεργασία στοιχείων των ατομικών

φακέλων δικαστικών λειτουργιών και δικαστικών υπαλλήλων, συμμετοχή στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Διοικητικής Δικαιοσύνης, στα υπηρεσιακά συμβούλια του Συμβουλίου της Επικρατείας, υποστήριξη στη διοργάνωση εκπαιδευτικών συναντήσεων με τους διευθύνοντες τα δικαστήρια κ.λπ.). Ενόψει των συνεχώς αυξανόμενων αρμοδιοτήτων της Γενικής Επιτροπείας και προκειμένου να μπορεί να ανταποκριθεί με επιτυχία στον ρόλο της, ο κοινός νομοθέτης προχώρησε στην ενίσχυση των οργανικών της θέσεων. Συνέστησε τρίτη θέση Αντεπιτρόπου και αύξησε τις θέσεις των δικαστικών υπαλλήλων της, από 11 (8 θέσεις κλάδου Γραμματέων, 1 κλάδου ΠΕ Επιστήμης των Υπολογιστών ή ΠΕ Μηχανικών Η/Υ, 1 Κλάδου ΔΕ Δακτυλογράφων και 1 του Κλάδου ΥΕ Επιμελητών) σε 17 με τον ν. 4446/2016, προσθέτοντας τρεις θέσεις κλάδου ΠΕ Γραμματέων, δύο θέσεις κλάδου ΠΕ Οικονομολόγων - Λογιστών και μία θέση κλάδου ΠΕ Μεταφραστών - Διερμηνέων και πλέον σε 19 με τον ν. 4509/2017 (Α' 201), προσθέτοντας μία ακόμη θέση κλάδου ΠΕ Γραμματέα και μία θέση κλάδου ΤΕ Πληροφορικής. Από τις δώδεκα θέσεις υπαλλήλων κλάδου Γραμματέων, οι πέντε θέσεις παραμένουν κενές, ενώ από τους λοιπούς κλάδους έχει πληρωθεί μόνον η μία θέση του κλάδου ΔΕ Δακτυλογράφων. Με την παράγραφο 4 του άρθρου 20 του ν. 4512/2018 προβλέφθηκε η δυνατότητα στο προσωπικό που υπηρετεί, με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου, σε θέσεις υπαλλήλων εμπίσθων Υποθηκοφυλακείων, οι οποίες καταργούνται, με τη σύσταση, με τον πιο πάνω νόμο, του νέου Φορέα με την επωνυμία «Εθνικό Κτηματολόγιο», να ζητήσει, με την εμπρόθεσμη υποβολή σχετικής αίτησης, να μεταταχθεί, σε κενή θέση ή, αν δεν υπάρχει κενή θέση, σε προσωποπαγή, σε κλάδο δικαστικών υπαλλήλων ή υπαλλήλων της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή υπηρεσίας αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή Ν.Π.Δ.Δ. που εποπτεύονται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 83 και 84 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 2812/2000), εφόσον διαθέτει τα προβλεπόμενα τυπικά προσόντα. Η ισχύς της πράξης μετάταξης αναστέλλεται έως τη δημοσίευση της απόφασης που προβλέπεται στο άρθρο 1 του ν. 4512/2018, από τη δημοσίευση της οποίας επέρχεται η κατάργηση των υφιστάμενων κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού οργανικών θέσεων. Η διάταξη αυτή καταλαμβάνει μεταξύ των δικαστικών υπηρεσιών στις οποίες μπορούν να μεταταχθούν οι πιο πάνω υπάλληλοι με μοναδικό κριτήριο την προσωπική τους επιθυμία, και τη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, μία μονάδα επιτελική και εποπτική, με σημαντικές, όπως προαναφέρθηκε, αρμοδιότητες, που απαιτούν πλήρωση των οργανικών θέσεων της Υπηρεσίας αυτής από εξειδικευμένο προσωπικό, εξοικειωμένο με τη δικαστική διαδικασία και τη λειτουργία των δικαστηρίων και επιλεγμένο με αυστηρά κριτήρια. Τούτο επιβάλλει πρωτίστως η συνταγματική αρχή της ορθολογικής οργάνωσης και λειτουργίας των δικαστικών υπηρεσιών (πρβλ. ΣτΕ 3972 - 3974/2013, 2734/2005, ΑΔΣΔΔ 34/2016, 27-28/2016, 24/2015, 17/2015, 33/2014, Πρακτικό 2/2014 του ΣτΕ σε Ολομ. και συμβ. κ.λπ.). Ενόψει των ανωτέρω, με την προτεινόμενη ρύθμιση, προβλέπεται ότι η Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων δεν καταλαμβάνεται από τις μεταβατικές διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 20 του ν. 4512/2018 και χορηγείται νέα προθεσμία υποβολής αίτησης από τους υπαλλήλους που έχουν ζητήσει να μεταταχθούν στην Υπηρεσία αυτή, προκειμένου να επιλέξουν η μετάταξή τους να διενεργηθεί σε κάποια άλλη Υπηρεσία μεταξύ αυτών που προβλέπονται στην πιο πάνω διάταξη, δηλαδή στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή σε υπηρεσία αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή Ν.Π.Δ.Δ. που εποπτεύεται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Επί του άρθρου 60

Με τις διατάξεις των άρθρων 175, 198 και 205 Α του ν. 4412/2016 (Α' 147), όπως αυτές τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις των άρθρων 21 και 22 του ν. 4491/2017 (Α' 152) και 43 του ν. 4605/2019 (Α' 52), όλες οι διαφορές που αναφύονται κατά την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων έργων, υπηρεσιών και προμηθειών, υπήχθησαν, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 94 του Συντάγματος, στη δικαιοδοσία των διοικητικών εφετείων, ανεξάρτητα από το εάν ο αναθέτων φορέας είναι το δημόσιο, Ν. Π. Δ. Δ. ή Ν. Π. Ι. Δ., ανεξάρτητα δηλαδή από το εάν αυτές αποτελούν, σύμφωνα με τη νομολογία, διοικητικές συμβάσεις ή συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου. Κατόπιν των ανωτέρω είναι σκόπιμη για λόγους συνέπειας και προς αποφυγή τυχόν ερμηνευτικών προβλημάτων και η τροποποίηση των άρθρων 6 παρ. 2 περ. α και 272Α περ. α' του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), προκειμένου να γίνεται αναφορά σε δημόσιες και όχι σε διοικητικές συμβάσεις.

Επί του άρθρου 61

Με τη διάταξη του άρθρου 236 του ν. 4389/2016 (Α' 94), όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου ένατου του ν. 4393/2016 (Α' 106), ανεστάλη η καταβολή των μισθολογικών ωριμάνσεων και προαγωγών των δικαστικών λειτουργών και του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για το χρονικό διάστημα από 1ης.1.2017 έως 31.12.2018. Οι ως άνω διατάξεις, όμως, κρίθηκαν αντισυνταγματικές με την υπ' αρ. 209/2018 απόφαση του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος. Εν όψει τούτου και σε συμμόρφωση προς την ανωτέρω δικαστική απόφαση, με την προτεινόμενη διάταξη αναγνωρίζεται από το Δημόσιο η ως άνω απαίτηση όσων δικαστικών λειτουργών και του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ήταν εν ενεργεία κατά το χρονικό διάστημα από 1ης.1.2017 μέχρι 31.12.2018, ορίζεται δε ότι τα προκύπτοντα ποσά θα καταβληθούν εφάπαξ εντός του έτους 2021.

Επί του άρθρου 62

Με τον ν. 4637/2019 (Α' 180) επαναφέρθηκε εν μέρει η αρμοδιότητα του μονομελούς εφετείου κακουργημάτων ως δικαστηρίου ουσίας, πλην όμως η αρμοδιότητα αυτού είναι προδήλως συρρικνωμένη σε σχέση με την αρμοδιότητά του, όπως υφίστατο υπό το κράτος του καταργηθέντος Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Μετά ταύτα ο μεγαλύτερος όγκος των υποθέσεων, που, πριν τη θέση σε ισχύ του νέου Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, υπάγονταν στην αρμοδιότητα του μονομελούς εφετείου κακουργημάτων, υπάγεται πλέον στην αρμοδιότητα του τριμελούς εφετείου ως πρωτοβάθμιου δικαστηρίου και του πενταμελούς εφετείου ως δευτεροβάθμιου δικαστηρίου. Ήδη με την παράγραφο 1 του άρθρου 38 του ν. 4640/2019 (Α' 190) επανακαθορίστηκαν οι οργανικές θέσεις των προέδρων εφετών και των εφετών, με αύξηση των θέσεων των προέδρων εφετών κατά ογδόντα έξι (86) και αντίστοιχη μείωση των θέσεων των εφετών κατά τον ίδιο αριθμό. Ταυτόχρονα, με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου τροποποιήθηκε το άρθρο 17 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων (ν. 1756/1988, Α' 35) και προβλέφθηκε ότι στα εφετεία Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, προκειμένου να επιτευχθεί η επιτάχυνση της ποινικής δίκης, ορίζονται από την Ολομέλεια των δικαστηρίων αυτών, δικαστές με τον βαθμό του προέδρου εφετών, που θα προεδρεύουν αποκλειστικά στα ποινικά δικαστήρια. Σκοπός των ανωτέρω ρυθμίσεων είναι, τουλάχιστον στα τρία μεγαλύτερα εφετεία της χώρας, τα οποία εκδικάζουν κατά κανόνα τις σημαντικότερες και δυσκολότερες ποινικές υποθέσεις, να χρησιμοποιούνται ως

προεδρεύοντες δικαστές μεγαλύτερης εμπειρίας, που κατά κανόνα υπάρχει στον βαθμό του προέδρου εφετών. Η στελέχωση όμως των ποινικών δικαστηρίων των ανωτέρω εφετείων με προεδρεύοντες δικαστές που φέρουν τον βαθμό του προέδρου εφετών, απαιτεί την στελέχωση των εδρών, τουλάχιστον, των πενταμελών εφετείων και των μικτών ορκωτών εφετείων, που εκδικάζουν τα κακουργήματα σε δεύτερο βαθμό, από εισαγγελικούς λειτουργούς, που φέρουν τον βαθμό του εισαγγελέα εφετών. Μετά ταύτα, με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται από 1^{ης} Απριλίου 2020 η αύξηση των οργανικών θέσεων των εισαγγελέων εφετών κατά είκοσι τρεις με αντίστοιχη μείωση των οργανικών θέσεων των αντεισαγγελέων εφετών, ώστε να στελεχωθούν οι εισαγγελίες κυρίως των ανωτέρω εφετείων με τον αναγκαίο αριθμό εισαγγελέων εφετών για τη συγκρότηση των ποινικών εδρών των πενταμελών εφετείων και των μικτών ορκωτών εφετείων, ενώ οι αντεισαγγελείς εφετών θα καλύπτουν κατά βάση τις έδρες των τριμελών και μονομελών εφετείων. Υπογραμμίζεται ότι η ανακατανομή των θέσεων των εισαγγελικών λειτουργών του δεύτερου βαθμού έχει αποτελέσει επανειλημμένο αίτημα της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος (υπ' αρ. πρωτ. 70/6-12-2019 και 115/26-2-2020 έγγραφα της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης).

Περαιτέρω, από 1^{ης} Ιουλίου 2020 αυξάνεται ο αριθμός των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργών συνολικά κατά εξήντα πέντε προς τον σκοπό της περαιτέρω επιτάχυνσης απονομής της δικαιοσύνης. Συγκεκριμένα αυξάνεται ο αριθμός των οργανικών θέσεων των εφετών κατά είκοσι τρεις, των προέδρων πρωτοδικών κατά μία, των πρωτοδικών κατά είκοσι έξι, των αντεισαγγελέων εφετών κατά πέντε και των αντεισαγγελέων πρωτοδικών κατά δέκα, θέσεις οι οποίες θα πληρωθούν την 1^η Ιουλίου 2022 μετά την αποφοίτηση των σπουδαστών της 27^{ης} σειράς της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών.

Επί του άρθρου 63

Με το άρθρο προβλέπεται η υπό όρο παραγραφή και παύση της ποινικής δίωξης αξιόποινων πράξεων ήσσονος εγκληματικότητας, για τις οποίες ο νόμος, ως κύρια ποινή, απειλεί ποινή φυλάκισης μέχρι ένα έτος ή χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας ή σωρευτικά κάποιες από τις παραπάνω ποινές. Είναι αυτονόητο ότι δεν τίθεται θέμα παραγραφής του αξιόποινου για πλημμελήματα για τα οποία η χρηματική ποινή προβλέπεται διαζευκτικά με ποινή φυλάκισης άνω του ενός έτους. Από τη ρύθμιση εξαιρείται μία σειρά εγκλημάτων που προβλέπονται στον Ποινικό Κώδικα και σε ειδικούς ποινικούς νόμους και ενέχουν μία ιδιαίτερη κοινωνικοηθική απαξία. Η ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, καθόσον η συσσώρευση μεγάλου αριθμού υποθέσεων που αφορούν τα παραπάνω εγκλήματα, είτε στο στάδιο της προδικασίας είτε στο στάδιο του προσδιορισμού είτε στα ποινικά ακροατήρια, έχει επιβαρύνει υπέρμετρα τη διαδικασία απονομής δικαιοσύνης, με αποτέλεσμα την καθυστέρηση δικαστικής διερεύνησης των σοβαρότερων εγκλημάτων. Επιπλέον λαμβάνεται πρόνοια για τη διαδικαστική εξέλιξη των δικογραφιών που αφορούν περιπτώσεις των άρθρων 224, 229, 362 και 363 Π.Κ., όταν η υπόθεση που αφορά το γεγονός για το οποίο εξετάστηκε ο διάδικος ή ο μάρτυρας ή έγινε η αναφορά στην αρχή ή η καταμήνυση ή ισχυρίστηκε ή διέδωσε ο υπαίτιος, τέθηκε στο αρχείο σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Επί του άρθρου 64

Με το άρθρο 64 εισάγεται ρύθμιση για την υπό όρο παραγραφή και μη εκτέλεση ποινών φυλάκισης διάρκειας μέχρι έξι (6) μηνών ή χρηματικών ποινών ή ποινών παροχής

κοινωνηφελούς εργασίας, που έχουν επιβληθεί ως κύριες ποινές με αποφάσεις, οι οποίες δεν έχουν καταστεί αμετάκλητες, εφόσον οι ποινές αυτές δεν έχουν εκτιθεί με οποιονδήποτε τρόπο μέχρι τη δημοσίευση του νόμου. Η διάταξη αφορά μικρές πλημμεληματικές ποινές, οι οποίες δεν έχουν εκτιθεί και σκοπεύει στην εκκαθάριση του αρχείου των μεγάλων εισαγγελιών από μεγάλο αριθμό ανεκτέλεστων ποινών ήσσονος απαξίας και την επικέντρωση των διωκτικών αρχών στην εκτέλεση ποινών βαρύτερης εγκληματικότητας. Σε κάθε περίπτωση εξαιρούνται ποινές που επιβλήθηκαν για μία σειρά εγκλημάτων, όπως εγκλημάτων μη συμμόρφωσης με τα μέτρα αποφυγής και περιορισμού της διάδοσης του κορωνοϊού, εγκλημάτων που στρέφονται κατά της υπηρεσίας, καθώς και εγκλημάτων με ρατσιστικά χαρακτηριστικά. Επιπλέον, όπως και στην περίπτωση της παραγραφής και παύσης ποινικής δίωξης υπό όρο, λαμβάνεται και εδώ πρόνοια για τη διαδικαστική εξέλιξη των δικογραφιών που αφορούν περιπτώσεις των άρθρων 224, 229, 362 και 363 Π.Κ., όταν η απόφαση που αφορά το γεγονός για το οποίο εξετάστηκε ο διάδικος ή ο μάρτυρας ή έγινε η αναφορά στην αρχή ή η καταμήνυση ή ισχυρίστηκε ή διέδωσε ο υπαίτιος, τέθηκε στο αρχείο σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Επί του άρθρου 65

Η εφαρμογή του άρθρου 166 παρ. 2 και 3 του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007, Α'153), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, έχει εγείρει θέματα, τα οποία δεν ικανοποιούν τον σκοπό του νομοθέτη και γεννούν, νομικά και οικονομικά προβλήματα.

Σκοπός του νομοθέτη είναι η αποτροπή της παρέλκυσης και κατάχρησης της πτωχευτικής διαδικασίας χωρίς αποχρώντα λόγο και ενώ δεν αναμένεται πλέον να αποδώσει καρπούς, και όχι η μη δυνατότητα ομαλής περατώσεως της διαδικασίας σε περιπτώσεις, για τις οποίες υφίσταται αποχρών λόγος και αναμένονται ή υπάρχουν καρποί (όπως όταν υπάρχουν ακίνητα προς εκποίηση ή συντάσσεται ήδη πίνακας διανομής ή εκκρεμούν ανακοπές, κατά του συνταχθέντα πίνακα και η πτώχευση περατούται, υποχρεωτικά, λόγω παρέλευσης δέκα (10) ετών από την έναρξη της ένωσης των πιστωτών, ενώ δεν έχει συμπληρωθεί δεκαπενταετία, από την κήρυξή της).

Επιπρόσθετα, μετά την αυτοδίκαιη περάτωση της πτωχευτικής διαδικασίας την ιδιότητα του συνδίκου δεν έχει άλλο πρόσωπο, ενώ σε συνδυασμό και με την παύση του λειτουργήματος του Εισηγητή Δικαστή δεν εκπροσωπούνται οι πιστωτές, γεγονός που έχει δημοσιονομικές συνέπειες, διότι το Δημόσιο καθίσταται συχνά πιστωτής. Ακόμη και αν, μετά την περάτωση της πτώχευσης, διορισθεί εκκαθαριστής, θα υπάρξει χρονική καθυστέρηση και δεν θα εκπροσωπούνται οι πιστωτές.

Σε συνδυασμό αλλά και προς επίρρωση των ανωτέρω, παρατηρείται στην πράξη ιδιαίτερα σημαντικός αριθμός περιπτώσεων που, αν και παραμένουν ενεργείς και αναμένονται από αυτές καρποί, περατούνται στη δεκαετία.

Ως εκ τούτου, με την παρούσα ρύθμιση, υπό προϋποθέσεις συμβατές με το πνεύμα του πτωχευτικού δίκαιου, εφαρμόζεται η ήδη υπάρχουσα στο νόμο μακρότερη προθεσμία, ενώ υπάρχει και δυνατότητα παρατάσεως, η οποία δίδεται αποκλειστικά και μόνο εάν μέχρι τη συμπλήρωση της μακρότερης των άνω προθεσμιών έχει συνταχθεί πίνακας διανομής, κατά του οποίου εκκρεμεί ανακοπή. Σε αυτή την περίπτωση, το αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο, έχει τη δυνατότητα, να παρατείνει, περαιτέρω, την πτωχευτική διαδικασία, μέχρι την έκδοση

αμετακλήτου αποφάσεως, επί της ανακοπής και την ολοκλήρωση της διανομής, χωρίς καθυστέρηση,.

Επί του άρθρου 66

Στο άρθρο αυτό καθορίζονται οι αναγκαίες χρονικές προσαρμογές και διαδικασίες, προκειμένου να λειτουργήσουν απρόσκοπτα οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου.

Επί του άρθρου 67

Με την προτεινόμενη διάταξη προστίθεται στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182) νέο άρθρο 122 Α.

Με την παράγραφο 1 του νέου άρθρου 122Α Κ.Πολ.Δ, ορίζεται ότι η επίδοση κάθε εγγράφου, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 5 του άρθρου 122 Κ.Πολ.Δ., είναι δυνατόν να διενεργείται και με ηλεκτρονικά μέσα. Ο κατά τόπο αρμόδιος δικαστικός επιμελητής πρέπει να είναι πιστοποιημένος για τον σκοπό αυτό, διορισμένος στο δικαστήριο, στην περιφέρεια του οποίου έχει την κατοικία ή τη διαμονή ή την έδρα του, όταν γίνεται η επίδοση, εκείνος προς τον οποίο αυτή απευθύνεται.

Στην παράγραφο 2 του ιδίου άρθρου 122Α Κ.Πολ.Δ., προσδιορίζεται πότε θεωρείται συντελεσμένη η επίδοση με ηλεκτρονικά μέσα. Αποσαφηνίζεται ότι η επίδοση θεωρείται ανυπόστατη σε περίπτωση που η ηλεκτρονική απόδειξη δεν περιέλθει στον διενεργούντα την επίδοση δικαστικό επιμελητή μέσα σε εικοσιτέσσερις (24) ώρες από την ηλεκτρονική αποστολή. Η ηλεκτρονική απόδειξη περιέχεται επίσης στην έκθεση επίδοσης, την οποία συντάσσει ο δικαστικός επιμελητής σύμφωνα με το άρθρο 139 Κ.Πολ.Δ. , επί ποινή ακυρότητας.

Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, η παράγραφος 3 του άρθρου 122 Α Κ.Πολ.Δ. ορίζει ότι το φυσικό ή στην περίπτωση νομικού προσώπου, ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, που επιθυμεί να αποστέλλει ή να λαμβάνει έγγραφα με ηλεκτρονικά μέσα, υποχρεούται να δηλώσει για τον σκοπό αυτό μία και μοναδική ηλεκτρονική διεύθυνση στη κεντρική βάση μοναδικής καταχώρησης των στοιχείων επικοινωνίας της παραγράφου 5 του άρθρου 48 του ν. 4623/2019 (Α' 134). Αν πρόκειται για κάτοικο εξωτερικού ή νομικό πρόσωπο με έδρα στην αλλοδαπή, η δήλωση υποβάλλεται στη γραμματεία του πρωτοδικείου της πρωτεύουσας. Η δήλωση υποβάλλεται είτε από τον ίδιο τον ενδιαφερόμενο είτε από ειδικό πληρεξούσιο. Με την πρόβλεψη αυτή, διασφαλίζεται ότι μόνο οι επιθυμούντες την ηλεκτρονική επίδοση μπορούν να συμμετέχουν στη συγκεκριμένη δυνητική διαδικασία, υπό την απαραίτητη προϋπόθεση ότι τόσο ο αποστολέας όσο και ο παραλήπτης έχουν προβεί προηγουμένως στη σχετική δήλωση. Με τον τρόπο αυτό αποτρέπονται τυχόν αιφνιδιασμοί. Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 122 Α Κ.Πολ.Δ., η επίδοση με ηλεκτρονικά μέσα με παραλήπτη το Δημόσιο, πιστωτικό ίδρυμα, ίδρυμα πληρωμών, κατάστημα ηλεκτρονικού χρήματος ή ασφαλιστική εταιρεία διενεργείται στην εκάστοτε αρμόδια αποκεντρωμένη υπηρεσία ή κεντρικό υποκατάστημα της περιφέρειας όπου κατά τον χρόνο επίδοσης έχει την κατοικία ή τη διαμονή ή την έδρα του ο αποστολέας. Σε περίπτωση μη ύπαρξης αρμόδιας αποκεντρωμένης υπηρεσίας ή κεντρικού υποκαταστήματος της περιφέρειας, η επίδοση διενεργείται στην κεντρική έδρα των φορέων της πρώτης περίπτωσης. Για τον σκοπό αυτό, τα νομικά πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου υποχρεούνται να δηλώνουν την ηλεκτρονική τους διεύθυνση στη γραμματεία του πρωτοδικείου της έδρας της αποκεντρωμένης υπηρεσίας ή του κεντρικού υποκαταστήματος, όπως επίσης και το όνομα

του αντιπροσώπου, εκπροσώπου ή υπαλλήλου που είναι εξουσιοδοτημένος να παραλαμβάνει ηλεκτρονικά το έγγραφο που επιδίδεται. Σκοπός της ρύθμισης είναι η αποφόρτιση των κεντρικών υπηρεσιών.

Σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 122 Α Κ.Πολ.Δ., για την υποβολή της δήλωσης των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου συντάσσεται έκθεση που υπογράφεται από τον αρμόδιο υπάλληλο της γραμματείας του πρωτοδικείου και εκείνον που κάνει τη δήλωση, η οποία καταχωρίζεται σε ευρετήριο με την αλφαβητική σειρά του επωνύμου ή της επωνυμίας του φυσικού ή νομικού προσώπου. Οι δηλώσεις τηρούνται και σε ηλεκτρονικό αρχείο, το οποίο αποστέλλεται ηλεκτρονικά στην Ομοσπονδία Δικαστικών Επιμελητών Ελλάδας από τη γραμματεία του κατά τα ανωτέρω αρμόδιου πρωτοδικείου.

Σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 122Α Κ.Πολ.Δ., για την αντικατάσταση ή κατάργηση της ηλεκτρονικής διεύθυνσης που έχει καταχωριστεί ακολουθείται η διαδικασία της παραγράφου 5 του άρθρου 48 του ν. 4623/2019 (Α' 134), με σχετική σημείωση στο επώνυμο ή την επωνυμία του φυσικού ή νομικού προσώπου αντίστοιχα.

Σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 122 Α Κ.Πολ.Δ., η επίδοση στον αντίκλητο πληρεξούσιο δικηγόρο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 143 Κ.Πολ.Δ., μπορεί να γίνεται και στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που περιέχεται σε δικόγραφο, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 119 Κ.Πολ.Δ..

Σύμφωνα με την παράγραφο 8, παρατείνονται κατά μία ημέρα όλες οι δικονομικές προθεσμίες στις περιπτώσεις ηλεκτρονικής επίδοσης, ώστε σε καμία περίπτωση να μην καταστρατηγούνται οι προθεσμίες που τίθενται από τον Κ.Πολ.Δ..

Τέλος, σύμφωνα με την παράγραφο 9 παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με κοινή απόφασή τους να εξειδικεύουν τους όρους δημιουργίας και λειτουργίας της ηλεκτρονικής εφαρμογής για την επίδοση εγγράφων με ηλεκτρονικά μέσα.

Επί του άρθρου 68

Σύμφωνα με την περίπτωση ι της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 3213/2003 (Α' 309), όπως το άρθρο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 222 του ν. 4281/2014, μεταξύ άλλων υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης περιουσιακής κατάστασης είναι οι Πρόεδροι, οι Αντιπρόεδροι, οι Διοικητές, οι Υποδιοικητές, τα εκτελεστικά μέλη, οι διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι και οι Γενικοί Διευθυντές νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δημοσίων επιχειρήσεων, δημοσίων οργανισμών, καθώς και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται, τακτικώς, από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους ή τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος.

Με την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του ν. 4571/2018 (Α' 186) αντικαταστάθηκε η εν λόγω διάταξη με αποτέλεσμα να προστεθούν στους υπόχρεους οι Γενικοί Διευθυντές των Υπουργείων. Ωστόσο, η απαλοιφή του κόμματος μετά τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου προκάλεσε αμφισβητήσεις, ως προς το αν καταλαμβάνονται από τα κριτήρια και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Με την παρούσα διατύπωση φαίνεται ότι τα κριτήρια καταλαμβάνουν μόνο τα Ν. Π. Ι. Δ., χωρίς ωστόσο αυτό να αποτελεί και τη βούληση του νομοθέτη. Με την προτεινόμενη νομοτεχνική τροποποίηση της διάταξης επιδιώκεται η επαναφορά της εξαίρεσης από την ως άνω υποχρέωση και για τα νομικά πρόσωπα δημοσίου

δικαίου υπό την προϋπόθεση ότι ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται, τακτικώς, από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους ή τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος.

Επί του άρθρου 69

Σκοπός της διάταξης είναι η γνωστοποίηση της επικείμενης τέλεσης του γάμου των μελλονύμφων στο ευρύ κοινό. Με την προτεινόμενη διάταξη διευκολύνονται οι μελλονύμφοι και ικανοποιείται η ανάγκη δημοσιότητας, καθόσον δεν υποχρεούνται πλέον να δημοσιεύουν τη γνωστοποίηση του γάμου τους μόνο σε ημερήσια, αλλά σε κάθε εφημερίδα του τόπου κατοικίας τους. Η υποχρέωση αυτή των μελλονύμφων αφορά σε μεγάλες πόλεις, όπως εκείνες ορίζονται στο άρθρο 72 παρ. 1 του Εισαγωγικού νόμου του Αστικού Κώδικα και στα β.δ. της 12/24 Ιουλίου 1950, της 17 Φεβρ./7 Μαρτ. 1951, της 11/27 Ιουνίου 1956, της 16 Αυγ./7 Σεπτ. 1959. Με βάση τα προαναφερθέντα νομοθετικά κείμενα μεγάλες πόλεις θεωρούνται η Αθήνα, ο Πειραιάς, η Θεσσαλονίκη, η Πάτρα, ο Βόλος, τα Χανιά, η Καλαμάτα, η Καβάλα, οι Σέρρες, η Μυτιλήνη, η Δράμα, η Χίος και το Ηράκλειο Κρήτης. Η προτεινόμενη ρύθμιση ισχύει και για τους πολιτικούς γάμους, σύμφωνα με το άρθρο 2 του π.δ. 391/1982 (Α' 73), το οποίο παραπέμπει στις ρυθμίσεις του άρθρου 1369 Α.Κ..

Επί του άρθρου 70

Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιτυγχάνεται περιορισμός του χρονικού διαστήματος για την ορκωμοσία του διοριζομένου δικαστικού υπαλλήλου και την ανάληψη υπηρεσίας, προς τον σκοπό της κάλυψης κενών και της εύρυθμης λειτουργίας της υπηρεσίας.

Επί του άρθρου 71

Με τις προτεινόμενες διατάξεις διαμορφώνεται με ενιαίο τρόπο η διαδικασία των αποσπάσεων δικαστικών λειτουργών στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Ειδικότερα, οι ως άνω αποσπάσεις γίνονται πλέον για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους με δυνατότητα ισόχρονων παρατάσεων. Η ως άνω ρύθμιση θα εφαρμόζεται και στην περίπτωση της παραγράφου 10 του άρθρου 10 του ν. 2331/1995 (Α' 173), σύμφωνα με την οποία, η απόσπαση δικαστικών λειτουργών γινόταν, μέχρι τώρα, για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών, που μπορούσε να παραταθεί για ένα (1) ακόμη έτος. Με τη νέα ρύθμιση δίνεται, τόσο στον Υπουργό Δικαιοσύνης όσο και στο οικείο ανώτατο δικαστικό συμβούλιο, η δυνατότητα να επαναξιολογούν ανά έτος την προσφορότητα της κάθε απόσπασης σε σχέση με τις υπάρχουσες κάθε φορά ανάγκες. Με μεταβατική δε διάταξη ορίζεται, προς τον σκοπό της ενιαίας εφαρμογής της θεσπιζόμενης ρύθμισης, ότι η απόσπαση δικαστικών λειτουργών, οι οποίοι έχουν ήδη αποσπαστεί, με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 10 του ν. 2331/1995 (Α' 173), λήγει την 1η.7.2020, εκτός αν, κατά την ανωτέρω ημερομηνία, δεν έχει παρέλθει ένα (1) έτος από την έναρξη της απόσπασης, οπότε αυτή λήγει με την πάροδο του έτους αυτού.

Επί του άρθρου 72

Με την προτεινόμενη ρύθμιση λαμβάνεται πρόνοια για την κάλυψη των κενών θέσεων Ειρηνοδικών που θα ανακύψουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2021. Ορίζεται ότι αυτές θα καλυφθούν από τον πίνακα επιτυχόντων που δημοσιεύθηκε στις 09.02.2016 (Γ 81). Η

παράταση της ισχύος του πίνακα κρίνεται σκόπιμη προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες πρόσληψης νέων ειρηνοδικών, σε αναπλήρωση όσων συνταξιοδοτούνται ή παραιτούνται, μέχρι το τέλος του 2021.

Επί του άρθρου 73

Η θεσμοθέτηση των Αυτοτελών Γραφείων Προστασίας Ανηλίκων Θυμάτων «Σπίτι του Παιδιού» με τον ν. 4478/2017 (Α' 91), κατά το διεθνές πρότυπο των "Child Advocacy Centers", εκπληρώνει με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο τις επιταγές της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού για την προστασία της ανηλικότητας, προάγοντας ταυτόχρονα τις θεμελιώδεις αρχές της φιλικής προς τα παιδιά δικαιοσύνης. Ωστόσο, δυστυχώς, εξαιτίας διαφόρων γραφειοκρατικών καθυστερήσεων, οι οποίες επιδεινώθηκαν λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, οι ετήσιες προσπάθειες των υπαλλήλων στα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανηλίκων κινδυνεύουν να λήξουν, χωρίς αυτά να έχουν λειτουργήσει πλήρως. Αξίζει δε να επισημανθεί, ότι, υπάρχουν περιοχές στην Ελλάδα, όπως η Περιφέρεια Κρήτης, όπου καταγράφεται το υψηλότερο ποσοστό κακοποίησης ανηλίκων, το οποίο σε συνθήκες απομόνωσης και εγκλεισμού υπολογίζεται ότι έχει αυξηθεί περαιτέρω. Ως εκ τούτου, καθίσταται επιτακτική ανάγκη να παραταθούν για έξι (6) μήνες οι εν λόγω προσπάθειες, καθώς σε αντίθετη περίπτωση κινδυνεύει να καταργηθεί στη δικαιοταξία μας ένας θεσμός εξαιρετικά σημαντικός για την προστασία του κακοποιημένου παιδιού, ιδιαίτερα σε τόσο κρίσιμες περιόδους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Επί του άρθρου 74

Στο άρθρο 74 προστίθεται νέα παρ. 2 στον ν. 3115/2003 (Α' 47), με ανάλογη αναρίθμηση των λοιπών παραγράφων. Στόχος της νέας παραγράφου είναι η αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων που ασκεί η Ολομέλεια ως όργανο διοίκησης της Αρχής. Η ρητή απαρίθμηση των αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Ολομέλεια της Α.Δ.Α.Ε. εκτιμάται με βεβαιότητα ότι θα συμβάλλει στον ορθολογικό επιμερισμό τους και στην αποτροπή σύγχυσης ως προς το όργανο από το οποίο εκπορεύεται κατά περίπτωση, έκαστη αρμοδιότητα. Αναφορικά δε με τη λειτουργία της Α.Δ.Α.Ε., τροποποιείται η παράγραφος 4 του άρθρου 7, επιδιώκοντας τον σαφέστερο καθορισμό των αρμοδιοτήτων του Προέδρου της Α.Δ.Α.Ε. ως διοικητικού και πειθαρχικού προϊσταμένου του προσωπικού της Αρχής, καθώς επίσης και ως συντονιστή του συνολικού έργου της Αρχής. Επιχειρείται επίσης, διά της εξουσιοδότησης υπογραφής και της ανάθεσης συγκεκριμένων καθηκόντων, σε μέλη της διοίκησης ή του προσωπικού, η δυνατότητα αποκέντρωσης των αρμοδιοτήτων του Προέδρου, όπου αυτό κρίνεται επωφελές για τη ταχύτερη και απλούστερη υλοποίηση του κατά περίπτωση, επιδιωκόμενου έργου. Τέλος, στο ίδιο άρθρο προστίθενται νέες παράγραφοι 5 και 6, με ταυτόχρονη αναρίθμηση της έως σήμερα ισχύουσας παραγράφου 5 σε 7, με σκοπό τη δυνατότητα αξιοποίησης και περισσότερο ενεργού συμμετοχής των μελών της Διοίκησης στη λειτουργία της Αρχής. Ειδικότερα, εξειδικεύεται η ήδη προβλεπόμενη στο άρθρο 3 παρ. 5 εδ. β) του ν. 3051/2002 (Α' 220) δυνατότητα ανάθεσης καθηκόντων πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης σε μέλη των Διοικήσεων των ανεξάρτητων αρχών. Δεδομένης της χρόνιας υποστελέχωσης της

Α.Δ.Α.Ε. και της ήδη προβλεπόμενης υποχρεωτικής συμμετοχής των μελών της Διοίκησης στις ομάδες ελέγχου της Αρχής, των οποίων προΐστανται, είναι φανερό ότι στην πράξη, υφίσταται ήδη η συμμετοχή των μελών στο τρέχον έργο της Αρχής. Με τη παρούσα τροποποίηση, επιδιώκεται η διεύρυνση της εμπλοκής τους σε όλο το πεδίο λειτουργίας και αρμοδιοτήτων της Αρχής. Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, κρίνεται σκόπιμο τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 4 να προστεθούν ως νέα παρ. 6, χωρίς να προτείνονται μεταβολές στο περιεχόμενό της.

Επί του άρθρου 75

Στο άρθρο 75 προτείνεται η τροποποίηση του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 5 του ν. 2225/1994, με στόχο την ορθολογικότερη και αποτελεσματικότερη οργάνωση του αρχείου της Α.Δ.Α.Ε., όπου τηρούνται οι διατάξεις περί άρσης του απορρήτου. Πρόκειται για κρίσιμη αρμοδιότητα της Αρχής, καθόσον αφορά στην καταγραφή και αξιολόγηση των διατάξεων περί νόμιμων άρσεων του απορρήτου, κατ' εφαρμογή της συνταγματικής επιταγής του άρθρου 19 του Συντάγματος. Δεδομένου ότι ο αριθμός των προαναφερόμενων διατάξεων ξεπερνά κατ' έτος τις δέκα χιλιάδες, σημειωτέον ο αριθμός τους για το έτος 2018 ανήλθε στις δεκατέσσερις χιλιάδες πεντακόσιες, περίπου, είναι φανερό ότι ο Πρόεδρος και ένα μόνο μέλος της Διοίκησης δεν αρκούν για τη διεκπεραίωση τού εν λόγω έργου. Αυτό που επιδιώκεται, συνεπώς, με την προτεινόμενη διάταξη είναι η δυνατότητα διεύρυνσης του κύκλου των ειδικώς προς τούτο εξουσιοδοτημένων προσώπων προς πληρέστερη και ταχύτερη υλοποίηση της κρίσιμης αυτής αποστολής της Αρχής.

Επί του άρθρου 76

Η επικείμενη λήξη θητειών των υπηρετούντων στις θέσεις του προϊσταμένου της Διεύθυνσης Διασφάλισης Υποδομών, Απορρήτου Υπηρεσιών και Εφαρμογών Διαδικτύου και της προϊσταμένης του Αυτοτελούς Τμήματος Διεθνών Συνεργασιών και Διεθνών Σχέσεων, σε συνδυασμό με την αδυναμία επαναπροκήρυξης των θέσεων αυτών, όσο διαρκούν τα έκτακτα μέτρα για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, , προκαλεί σοβαρά ζητήματα λειτουργίας για την ήδη υποστελεχωμένη ΑΔΑΕ. Με την παρούσα ρύθμιση, προτείνεται η βραχεία παράταση των υφιστάμενων θητειών, κατά ένα έτος, με στόχο να δοθεί χρόνος στην Αρχή, μετά το πέρας της έκτακτης συγκυρίας, να αναλάβει τις αναγκαίες πρωτοβουλίες για την πλήρωση των προαναφερόμενων θέσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ

Επί του άρθρου 77

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών, τα Ειρηνοδικεία περιλαμβάνονται στα πολιτικά – ποινικά Δικαστήρια της χώρας και συγκροτούνται από Ειρηνοδίκη. Κύριο έργο των Ειρηνοδικείων είναι η εκδίκαση των ιδιωτικών διαφορών σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 14 καθώς και το άρθρο 15 ΚΠολΔ.. Εποπτεία στα Ειρηνοδικεία ασκούν ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου (ΑΠ), ο Πρόεδρος του Συμβουλίου ή ο Δικαστής που διευθύνει το Εφετείο

της οικείας περιφέρειας και ο Πρόεδρος του Συμβουλίου ή ο Δικαστής που διευθύνει το Πρωτοδικείο της οικείας περιφέρειας (άρθρο 19 παρ. 1 περ. β', ε' και η' του ν. 1756/1988, Α'35).

Τα Ειρηνοδικεία διευθύνονται από τον Ειρηνοδίκη και, αν οι Ειρηνοδίκες είναι περισσότεροι, από τον αρχαιότερο (άρθρο 15 παρ. 1 περ. β' ν. 1756/1988). Ειδικά τα Ειρηνοδικεία Αθηνών και Θεσσαλονίκης διευθύνονται από τριμελές Συμβούλιο, αποτελούμενο από έναν Ειρηνοδίκη Α' τάξης, ως Πρόεδρο και δύο Ειρηνοδίκες (άρθρο 15 παρ. 2 και 3 περ. γ' ν. 1756/1988). Οι Ειρηνοδίκες επιθεωρούνται από Αρεοπαγίτες, Αντεισαγγελείς του ΑΠ, Προέδρους Εφετών και Εισαγγελείς Εφετών, υπό την εποπτεία του Συμβουλίου Επιθεώρησης των πολιτικών και ποινικών Δικαστηρίων, το οποίο αποτελείται από έναν Αντιπρόεδρο του ΑΠ, ως Πρόεδρο, έναν Αρεοπαγίτη και έναν Αντεισαγγελέα του ΑΠ (άρθρο 80 παρ. 1 ν. 1756/1988). Σε θέση δόκιμου Ειρηνοδίκη Δ' τάξης διορίζονται όσοι πέτυχαν σε ειδικό διαγωνισμό.

Η ίδρυση των Ειρηνοδικείων κρίθηκε απαραίτητη ήδη από τη σύσταση του νέου ελληνικού κράτους, ώστε να είναι άμεση και ευχερής η πρόσβαση του κάθε πολίτη στη Δικαιοσύνη αλλά και να αποκαθίσταται άμεσα η διασαλευθείσα ειρήνη στις μικρές κοινωνίες. Η ανάγκη να είναι η πολιτική δικαιοσύνη εύκολα προσιτή οπουδήποτε (βλ. Κεραμέα, Αστικό δικονομικό δίκαιο Ι, 2η έκδ., 1983, σ. 62 και σημ. 6, 78) οδήγησε σταδιακά στην αύξηση του αριθμού των Ειρηνοδικείων, ο αριθμός των οποίων φθάνει σήμερα στα 154, ενώ αν συνυπολογισθούν και τα ειδικά Πταισματοδικεία φθάνει στα 195. Εξάλλου, ο αριθμός των οργανικών θέσεων των Ειρηνοδικών σήμερα ανέρχεται σε 916, δυνάμει της περίπτωσης 4 της υποπαρ. Α.4 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015.

Πέραν της αύξησης στον αριθμό των Ειρηνοδικείων και των οργανικών θέσεων των υπηρετούντων σε αυτά Ειρηνοδικών, η αλλαγή των συνθηκών ζωής και των κοινωνικών περιστάσεων έχουν οδηγήσει στη ριζική μεταβολή της φύσης των υποθέσεων που εκδικάζονται ενώπιον των Ειρηνοδικείων και συνακόλουθα στην ποιοτική μεταβολή του έργου των Ειρηνοδικών. Έτσι, οι Ειρηνοδίκες δεν είναι πλέον απλώς «ειρηνοποιοί», καθόσον το έργο τους δεν περιορίζεται μόνο στη συμβιβαστική διευθέτηση των διαφορών και στην επίλυση απλών νομικών υποθέσεων. Ειδικά τα τελευταία χρόνια, ανατέθηκε αποκλειστικά στους Ειρηνοδίκες η εκδίκαση των υποθέσεων των υπερχρεωμένων νοικοκυριών του ν. 3869/2010 (Α'130), μεταφέρθηκε μεγάλη ύλη της Εκουσίας Δικαιοδοσίας από το Μονομελές Πρωτοδικείο, αυξήθηκε το ποσοτικό κριτήριο της καθ' ύλην αρμοδιότητάς τους και διευρύνθηκε ο όγκος των υπαγόμενων στα Ειρηνοδικεία διαφορών (έκδοση ευρωπαϊκών διαταγών πληρωμής, ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου, εκδίκαση μικροδιαφορών με την ευρωπαϊκή διαδικασία, έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής δέσμευσης λογαριασμών κ.λπ.). Η δικαστηριακή ύλη που αναλογεί στους Ειρηνοδίκες είναι αντίστοιχης δυσκολίας με αυτήν της ύλης των λοιπών πολιτικών – ποινικών δικαστών, κρίνεται, επομένως, πλέον αναγκαία η μεταβολή του τρόπου διεξαγωγής του διαγωνισμού για τον διορισμό τους και η παροχή σε αυτούς εξειδικευμένης εκπαίδευσης και κατάρτισης, κατά τον ίδιο τρόπο που ισχύει για τους λοιπούς πολιτικούς – ποινικούς δικαστές, προκειμένου να μπορούν να ανταποκριθούν ευχερέστερα στο δύσκολο έργο τους.

Στο πλαίσιο του εποπτικού ρόλου του για την εύρυθμη οργάνωση και λειτουργία της Δικαιοσύνης και την ορθότερη και ταχύτερη απονομή της, το Υπουργείο Δικαιοσύνης προβαίνει στην ίδρυση νέας κατεύθυνσης φοίτησης εντός της Εθνικής Σχολής Δικαστικών λειτουργών, αυτής των Ειρηνοδικών, προκειμένου να παρέχεται στο εξής στους υποψήφιους

Ειρηνοδίκες η απαραίτητη εκπαίδευση, προσαρμοσμένη στις απαιτήσεις των διευρυμένων δικαιοδοτικών τους καθηκόντων.

Επί του άρθρου 78

Με την παρούσα τροποποίηση επιδιώκεται η συνετή και φειδωλή επιλογή των μαθημάτων που απαρτίζουν τα προγράμματα κατάρτισης (προγράμματα σπουδών και προγράμματα επιμόρφωσης) της Εθνικής Σχολής Δικαστών, ώστε η επιλογή αυτή να γίνεται βάσει κριτηρίων που συνεχονται με τις γενικότερες κατευθύνσεις σπουδών και επιμόρφωσης και να αποφεύγεται η άκριτη τροποποίηση των προγραμμάτων κατάρτισης με ανατιολόγητες προσθαφαιρέσεις μαθημάτων. Ως εκ τούτου, οποιαδήποτε κατάργηση ή αντικατάσταση μαθημάτων των ως άνω προγραμμάτων, που έχουν ήδη καταρτίσει τα Συμβούλια Σπουδών, θα γίνεται μόνο με ειδική αιτιολογία. Θα πρέπει, ιδίως, να αιτιολογείται επαρκώς η κατάργηση μαθημάτων ή η αντικατάσταση υφιστάμενων μαθημάτων από νέα, εφόσον τα προς κατάργηση ή αντικατάσταση μαθήματα είναι εντελώς ασύμβατα με το περιεχόμενο των προγραμμάτων σπουδών και επιμόρφωσης της κατεύθυνσης κατάρτισης στην οποία αυτά εντάσσονται, υπό την έννοια ότι δεν είναι καθόλου χρήσιμα από εκπαιδευτικής και επιμορφωτικής απόψεως.

Επί του άρθρου 79

Σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν. 3689/2008 (Α' 164), ορίζονται ως Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της Εθνικής Σχολής Δικαστών ένας πρόεδρος εφετών των πολιτικών δικαστηρίων, ένας πρόεδρος εφετών των διοικητικών δικαστηρίων και ένας εισαγγελέας εφετών για τις κατευθύνσεις Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, Διοικητικής Δικαιοσύνης και Εισαγγελιών, αντίστοιχα. Οι Διευθυντές ορίζονται με μερική απασχόληση και μειωμένη άσκηση των καθηκόντων της κύριας θέσης τους, για μία μόνο θητεία τριών ετών. Το πρόβλημα που έχει κατ' επανάληψη ως σήμερα προκύπτει είναι να μην έχουν οριστεί οι αντικαταστάτες των απερχομένων Διευθυντών κατά τη λήξη της θητείας τους, με αποτέλεσμα οι τελευταίοι να παραμένουν στις θέσεις τους και να ασκούν τα καθήκοντά τους άτυπα, και συνακόλουθα να εμφανίζονται δυσλειτουργίες στη Σχολή. Είναι λοιπόν αναγκαίο να προβλεφθεί η δυνατότητα αυτοδίκαιης παράτασης της θητείας των υπηρετούντων Διευθυντών της Σχολής μέχρι την ανάληψη καθηκόντων από τους αντικαταστάτες τους.

Περαιτέρω, είναι αναγκαίο να ορισθεί Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης για τη νεοσυσταθείσα στη Σχολή Κατεύθυνση των Ειρηνοδικών. Προβλέπεται λοιπόν ότι ο Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης για την κατεύθυνση της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης είναι αρμόδιος και για την Κατεύθυνση Ειρηνοδικών, καθόσον τα θέματα που συνθέτουν την ύλη των φοιτούντων στην Κατεύθυνση των Ειρηνοδικών ταυτίζονται εν πολλοίς με αυτά της ύλης των φοιτούντων στην Κατεύθυνση της Πολιτικής - Ποινικής Δικαιοσύνης.

Επί του άρθρου 80

Λόγω της ίδρυσης της κατεύθυνσης των Ειρηνοδικών στην Εθνική Σχολή Δικαστών, καθίσταται αναγκαία η ρύθμιση του παρόντος άρθρου. Τα Συμβούλια Σπουδών παραμένουν δύο, με τη διαφορά ότι το Συμβούλιο Σπουδών για την Κατεύθυνση Πολιτικής – Ποινικής Δικαιοσύνης και Εισαγγελιών έχει στο εξής αρμοδιότητα και για την Κατεύθυνση

Ειρηνοδικών. Αντίστοιχα, τα Συμβούλια Διδασκόντων παραμένουν τρία, με μόνη τη διαφορά ότι το Συμβούλιο Διδασκόντων για την Κατεύθυνση Πολιτικής – Ποινικής Δικαιοσύνης είναι στο εξής αρμόδιο και για την Κατεύθυνση των Ειρηνοδικών.

Προς άρση τυχόν αμφιβολιών προβλέπεται ρητά ότι στις αρμοδιότητες των Συμβουλίων Σπουδών περιέχεται όχι μόνο η κατάρτιση, αλλά και η τροποποίηση του Προγράμματος Σπουδών και Επιμόρφωσης και του Πίνακα Διδασκόντων.

Επί του άρθρου 81

Η πρόβλεψη του άρθρου αλλάζει, κατά τρόπον ώστε το περιεχόμενο της απόφασης που εκδίδει σε ετήσια βάση ο Υπουργός Δικαιοσύνης, με την οποία προκηρύσσεται ο εισαγωγικός διαγωνισμός για την Εθνική Σχολή Δικαστών να αναφέρεται στο εξής και στη νεοσυσταθείσα Κατεύθυνση των Ειρηνοδικών.

Επί του άρθρου 82

Με τις ρυθμίσεις του άρθρου αυτού αναβαθμίζονται τα τυπικά προσόντα των υποψηφίων της Κατεύθυνσης Ειρηνοδικών, σε σχέση με εκείνα που έως σήμερα έπρεπε να συγκεντρώνουν προκειμένου να λάβουν μέρος στον Διαγωνισμό Ειρηνοδικών, ώστε αυτά να εναρμονισθούν με τα ήδη προβλεπόμενα για τους υποψηφίους της Κατεύθυνσης Πολιτικής – Ποινικής Δικαιοσύνης. Με τον τρόπο αυτό, διευρύνεται το μέχρι σήμερα ανώτατο ηλικιακό όριο συμμετοχής στο διαγωνισμό, ώστε να περιληφθούν στους υποψηφίους άτομα που διαθέτουν αυξημένη εμπειρία από την άσκηση της δικηγορίας, χρήσιμη για την αποτελεσματική εκπλήρωση των καθηκόντων τους ως Ειρηνοδικών. Τούτο, διότι κρίνεται ότι ο δικαστικός λειτουργός δεν πρέπει να είναι ένα άτομο στερημένο παραστάσεων κοινωνικής πραγματικότητας και επαγγελματικής εμπειρίας πριν την ανάληψη των δικαιοδοτικών του καθηκόντων. Αντιθέτως, η απόκτηση εμπειρίας του από τη δικηγορική πρακτική είναι όχι μόνο ωφέλιμη, αλλά και απαραίτητη για την επιτυχή και κατά το δυνατόν ποιοτική ενάσκηση των δικαιοδοτικών του αρμοδιοτήτων και καθηκόντων.

Επιπροσθέτως, μειώνεται ο αριθμός των εξεταζόμενων ξένων γλωσσών από τέσσερις σε τρεις. Ειδικότερα, καταργείται η δυνατότητα εξέτασης των υποψηφίων στην ιταλική γλώσσα. Επιδιώκεται να αντιμετωπισθεί έτσι η δυσλειτουργία που προκύπτει κατά τον εισαγωγικό διαγωνισμό λόγω της δυσκολίας εξεύρεσης εξεταστών, εξαιτίας της κατάρτησης των εισαγωγικών εξετάσεων της ιταλικής γλώσσας στα μεταπτυχιακά προγράμματα των νομικών σχολών και του ελάχιστου αριθμού καθηγητών νομικών σχολών που γνωρίζουν ιταλικά. Ομοίως, καταργείται η δυνατότητα εξέτασης προαιρετικής ξένης γλώσσας κατά το τελικό στάδιο του διαγωνισμού, αφού σπανίως οι υποψήφιοι συμμετέχουν στην εξέταση της προαιρετικής ξένης γλώσσας παρά την αρχική δήλωσή τους.

Τέλος, τροποποιείται η διάταξη που αφορά στη διαδικασία έκδοσης του πιστοποιητικού σωματικής υγείας των συμμετεχόντων στο διαγωνισμό. Η έκδοση του πιστοποιητικού γίνεται στο εξής από παθολόγο ή γενικό ιατρό, κατά το πρότυπο του ισχύοντος πλαισίου για τους διοικητικούς πολιτικούς υπαλλήλους.

Επί του άρθρου 83

Η ρύθμιση του άρθρου 11 του ν. 3689/2008 αλλάζει, έτσι ώστε να ορίζεται η σύνθεση της επιτροπής των εισαγωγικών εξετάσεων της Κατεύθυνσης των Ειρηνοδικών, η οποία ταυτίζεται με την αντίστοιχη της επιτροπής των εισαγωγικών εξετάσεων για την Κατεύθυνση

της Πολιτικής – Ποινικής Δικαιοσύνης. Επιπλέον, προβλέπεται στη σύνθεση όλων των επιτροπών των εισαγωγικών εξετάσεων η συμμετοχή ενός καθηγητή Τμήματος Νομικής από την βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή. Αυτό, προκειμένου να ικανοποιηθεί η ανάγκη αύξησης των κατηγοριών εξεταστών από τους οποίους μπορούν να επιλέγονται τα μέλη της εκάστοτε επιτροπής. Τέλος, οι εξεταστές των ξένων γλωσσών μειώνονται από οκτώ σε έξι λόγω της κατάργησης της ιταλικής γλώσσας ως ξένης εξεταζόμενης γλώσσας.

Επί του άρθρου 84

Εισάγονται ρυθμίσεις για τον διαγωνισμό της Κατεύθυνσης των Ειρηνοδικών, αντίστοιχες με εκείνες που ισχύουν για την Κατεύθυνση της Πολιτικής – Ποινικής Δικαιοσύνης. Προβλέπεται, επίσης, ότι στην εξέταση της προτιμηθείσας από τον κάθε υποψήφιο ξένης γλώσσας, το προς μετάφραση νομικό κείμενο τόσο της ελληνικής όσο και της ξένης γλώσσας θα είναι το ίδιο και δεν θα διαφοροποιείται ανά ξένη γλώσσα, όπως μέχρι σήμερα συνέβαινε, ώστε ο βαθμός δυσκολίας της εξέτασης να είναι ακριβώς ο ίδιος για όλες τις ομάδες υποψηφίων, ανεξαρτήτως της γλώσσας στην οποία ο καθένας έχει επιλέξει να εξεταστεί. Όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, το τελικό στάδιο θα περιλαμβάνει στο εξής μόνο την προφορική εξέταση των υποψηφίων. Καταργείται η γραπτή εξέτασή τους στην προαιρετικώς δηλωθείσα ξένη γλώσσα, καθώς έχει παρατηρηθεί ότι σπανίως οι υποψήφιοι συμμετέχουν στην εξέτασή της, παρά την αρχική δήλωσή τους.

Επί του άρθρου 85

Λόγω αναρίθμησης της παραγράφου στην οποία περιέχεται η πρόβλεψη για τους εξεταστές των ξένων γλωσσών, τροποποιείται το κείμενο του άρθρου στα αντίστοιχα σημεία.

Επί του άρθρου 86

Με την παρούσα ρύθμιση οι αποδοχές των σπουδαστών της Σχολής με τις ισχύουσες κάθε φορά αποδοχές του παρέδρου Πρωτοδικείου για τις Κατευθύνσεις Πολιτικής - Ποινικής Δικαιοσύνης, Εισαγγελιών και Διοικητικής Δικαιοσύνης και με εκείνες του δόκιμου Ειρηνοδίκη, για την Κατεύθυνση των Ειρηνοδικών.

Επί του άρθρου 87

Τροποποιείται η ισχύουσα διάταξη κατά τρόπον ώστε να ρυθμιστεί το ζήτημα της διάρκειας της κατάρτισης για τους σπουδαστές της νεοσύστατης Κατεύθυνσης Ειρηνοδικών. Η κατάρτιση διαρκεί δεκαέξι μήνες, όπως ακριβώς προβλέπεται για τους σπουδαστές των ήδη λειτουργουσών Κατευθύνσεων.

Επί του άρθρου 88

Η ρύθμιση της ισχύουσας διάταξης τροποποιείται, έτσι ώστε να προβλεφθούν οι θεματικές ενότητες προς τις οποίες συνεχονται τα πρακτικά ζητήματα της γραπτής δοκιμασίας των εξετάσεων αποφοίτησης για τους σπουδαστές της Κατεύθυνσης Ειρηνοδικών, καθώς και η σύνθεση της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής, αποτελούμενης από έναν Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, έναν Αρεοπαγίτη και έναν Εισαγγελέα Εφετών.

Επί του άρθρου 89

Με τη ρύθμιση αυτή προβλέπεται η διακριτή κατάταξη των εκπαιδευόμενων της Σχολής στην Κατεύθυνση Διοικητικής Δικαιοσύνης σε οργανικές θέσεις στην Υπηρεσία του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Επί του άρθρου 90

Με τη ρύθμιση του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 1 προβλέπεται η πραγματοποίηση της πρακτικής άσκησης στην Υπηρεσία του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο για τους εκπαιδευόμενους της Κατεύθυνσης Διοικητικής Δικαιοσύνης που επέλεξαν να σταδιοδρομήσουν στην εν λόγω Υπηρεσία.

Επί του άρθρου 91

Τροποποιείται η διατύπωση της ισχύουσας διάταξης για την παράταση της πρακτικής άσκησης, κατά τρόπον ώστε να καλύπτεται το ζήτημα της διενέργειας της πρακτικής άσκησης των εκπαιδευομένων όλων των κατευθύνσεων.

Επί του άρθρου 92

Τροποποιείται η διατύπωση της ισχύουσας διάταξης κατά τρόπον, ώστε να καλύπτεται το ζήτημα του διορισμού των εκπαιδευομένων σε θέσεις δοκίμων δικαστικών λειτουργών, ανεξαρτήτως του αν προέρχονται από την Κατεύθυνση Ειρηνοδικών ή από τις ήδη υφιστάμενες Κατευθύνσεις.

Επί του άρθρου 93

Τα μέλη του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους είναι δημόσιοι λειτουργοί και, ως πληρεξούσιοι των εκπροσώπων του Ελληνικού Δημοσίου, είναι παράγοντες των δικών του Δημοσίου, ασχολούνται με όλους τους κλάδους του δικαίου και παρίστανται στα Δικαστήρια όλων των βαθμών και δικαιοδοσιών. Είναι ιδιαίτερα χρήσιμο να συμμετέχουν στα επιμορφωτικά σεμινάρια της Σχολής, αφενός για να ενημερώνονται για τις τελευταίες εξελίξεις στη δικαιοσύνη, αφετέρου για να εισφέρουν στη συζήτηση προβληματισμούς που εγείρονται κατά τον χειρισμό των υποθέσεων από τους υπερασπιστές των διαδίκων.

Επί του άρθρου 94

Η διάταξη τροποποιείται, κατά τρόπον ώστε να προστεθεί στο εκπαιδευτικό προσωπικό που παρέχει κατάρτιση και επιμόρφωση στην ΕΣΔΙ η κατηγορία των Ειρηνοδικών Α' τάξης με εικοσαετή προϋπηρεσία.

Επί του άρθρου 95

Οι θέσεις των υπαλλήλων της Σχολής πρέπει να αυξηθούν από δεκαπέντε (15) σε δεκαοκτώ (18).

Πρέπει, ειδικότερα, να αυξηθούν οι θέσεις ΠΕ Οικονομολόγων κατά μία (1) και συνεπώς από πέντε να γίνουν αυτές έξι. Η ανάγκη αύξησης του αριθμού των θέσεων προκύπτει αφενός από το γεγονός ότι οι σπουδαστές πληρώνονται πλέον μέσω της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών, οπότε συνακόλουθα απαιτείται επιπλέον διαδικασία και δημιουργία ειδικών αρχείων κάθε μήνα, αφετέρου από το γεγονός ότι απαιτείται η υποβολή στατιστικών στοιχείων κάθε μήνα στο Υπουργείο Οικονομικών. Σημειωτέον ότι από τη λειτουργία του αυτόνομου Τμήματος,

του αρμόδιου για τη διαχείριση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων προκαλείται πρόσθετος φόρτος εργασίας.

Πρέπει περαιτέρω να αυξηθούν οι θέσεις ΠΕ Γραμματέων κατά δύο και συνεπώς από πέντε να γίνουν αυτές επτά. Συγκεκριμένα, λόγω της δημιουργίας της Κατεύθυνσης των Ειρηνοδικών και της διεύρυνσης της επιμορφωτικής δραστηριότητας της ΕΣΔΙ με διενέργεια επιμορφωτικών σεμιναρίων και στην έδρα των Εφετείων (άρθρο 38 του ν. 3689/2008 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) απαιτείται μία επιπλέον θέση στο τμήμα Προεισαγωγικής Εκπαίδευσης (έως σήμερα Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας) και μία στο τμήμα Εφαρμογής Προγραμμάτων Επιμόρφωσης για τη διεκπεραίωση των νέων αντικειμένων.

Επομένως, απαιτείται να αυξηθούν συνολικώς οι οργανικές θέσεις των υπαλλήλων της Σχολής κατά τρεις. Σημειωτέον ότι όλες οι θέσεις αυτές καλύπτονται με απόσπαση.

Εξάλλου, το κύριο αντικείμενο του τμήματος Διοικητικής Μέριμνας είναι η προεισαγωγική εκπαίδευση των νέων δικαστών, συνεπώς απαιτείται η μετονομασία του σε Τμήμα Προεισαγωγικής Εκπαίδευσης. Απαιτείται η διάκριση αυτή, ώστε να είναι εμφανές το διαφορετικό αντικείμενο ενασχόλησης των υπηρετούντων στο Τμήμα αυτό σε σχέση με το αντικείμενο του τμήματος Εφαρμογής Προγραμμάτων Επιμόρφωσης, που αφορά στη συνεχιζόμενη κατάρτιση (δια βίου μάθηση) των ήδη υπηρετούντων δικαστικών λειτουργιών. Αποτελεί πραγματικότητα που επηρεάζει άμεσα τη λειτουργία της Εθνικής Σχολής Δικαστών, το γεγονός ότι μεταβάλλονται διαρκώς οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών που καλύπτονται και χρηματοδοτούνται από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία. Λαμβανομένου υπόψη ότι η Σχολή λειτουργεί μέσω της χρηματοδότησής της προεχόντως από τα Ταμεία αυτά, με την ένταξη των έργων που υλοποιεί στα Επιχειρησιακά Προγράμματα των εν λόγω Ταμείων, έχουν ιδιαίτερη σημασία ο ορθός χαρακτηρισμός, η ένταξη και η κατάταξη των σχετικών δαπανών. Είναι απαραίτητη λοιπόν η δημιουργία αυτόνομου Τμήματος, αρμόδιου για το αντικείμενο αυτό, το οποίο σήμερα καλύπτεται εν μέρει από τους υπαλλήλους του Τμήματος Οικονομικού Προγραμματισμού και εν μέρει από τους υπαλλήλους του Τμήματος Εφαρμογής Προγραμμάτων Επιμόρφωσης.

Περαιτέρω, υπό το μέχρι σήμερα ισχύον πλαίσιο, οι αποσπάσεις των υπαλλήλων της Σχολής έχουν διάρκεια τριών ετών και μπορούν να παρατείνονται για τρία ακόμα χρόνια, με συνέπεια συχνά να αποχωρούν υπάλληλοι, όταν έχουν αποκτήσει τη δέουσα εξειδίκευση και εμπειρία και είναι πλέον αποδοτικοί και πολύτιμοι. Με δεδομένο, εξάλλου, ότι η χρηματοδότηση της δραστηριότητας της Σχολής που αφορά στην προεισαγωγική εκπαίδευση νέων δικαστών και εισαγγελέων και στη συνεχιζόμενη κατάρτιση των στελεχών του δικαστικού σώματος, δηλαδή στην επιμόρφωση των υπηρετούντων ήδη δικαστών και εισαγγελέων, καλύπτεται από ευρωπαϊκούς πόρους στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ, κρίνεται απαραίτητη η στελέχωση της Σχολής με διοικητικό προσωπικό επαρκές και εξειδικευμένο, που θα αποσπάται για την κάλυψη των σχετικών αναγκών, για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Τέλος, η ρύθμιση της περίπτωσης γ της παραγράφου 5 όριζε ότι δεν επιτρέπεται να αποσπασθεί εκ νέου στη Σχολή υπάλληλος, του οποίου η απόσπαση δεν ανανεώθηκε ή διακόπηκε για οποιονδήποτε λόγο. Ωστόσο, υπήρξαν υπάλληλοι εξαιρετικά ικανοί στο παρελθόν, των οποίων η θητεία δεν ανανεώθηκε και οι οποίοι ζητούν να επανέλθουν στην Σχολή. Η μέχρι σήμερα ισχύουσα απαγόρευση της εκ νέου απόσπασης δικαστικού υπαλλήλου, του οποίου η απόσπαση δεν ανανεώθηκε κατά το παρελθόν, δεν έχει δικαιολογητικό λόγο και πρέπει να αρθεί ώστε να υπάρχει δυνατότητα επιλογής και από τη

συγκεκριμένη κατηγορία υπαλλήλων. Η ανάγκη αυτή γίνεται επιτακτικότερη ιδιαίτερα όταν πρόκειται για υπαλλήλους που απασχολήθηκαν στις οικονομικές υπηρεσίες.

Επί του άρθρου 96

Με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 45 του ν. 3689/2008 (Α' 164) παρεχόταν η δυνατότητα έκδοσης προεδρικού διατάγματος περί ίδρυσης στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών κατεύθυνσης Ειρηνοδικών, κατόπιν σχετικής πρότασης του Υπουργού Δικαιοσύνης, καθώς και προεδρικού διατάγματος για τη ρύθμιση κάθε θέματος σχετικού με τη διενέργεια εισαγωγικών διαγωνισμών της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών για Ειρηνοδίκες, την κατάρτιση και την εκτέλεση εκπαιδευτικών ή ενημερωτικών γι' αυτούς προγραμμάτων.

Η διάταξη καταργείται καθώς η παρεχόμενη δυνατότητα έκδοσης προεδρικών διαταγμάτων στερείται περιεχομένου, αφού η ίδρυση της κατεύθυνσης Ειρηνοδικών και η ρύθμιση των συνεχόμενων με αυτήν θεμάτων συντελείται δια της νομοθετικής οδού.

Επί του άρθρου 97

Με την ακροτελεύτια διάταξη ρυθμίζεται η έναρξη ισχύος του σχεδίου νόμου.

Αθήνα, 11 Μαΐου 2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
Χρ. Σταϊκούρας	Σπ. – Άδ. Γεωργιάδης	Ν. – Γ. Δένδιας
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	ΥΓΕΙΑΣ
Μ. Χρυσοχοϊδης	Ι. Βρούτσης	Β. Κικίλιας
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ
Κων. Τσιάρας	Π. Θεοδωρικάκος	Π. Μηταράκης
ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ		
Κ. Πιερρακάκης		

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ-ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Α. Τροποποιούμενες διατάξεις

1. Με το άρθρο 41 του σχεδίου νόμου αντικαθίστανται οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 3226/2004 (Α' 24), το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 1

Δικαιούχοι νομικής βοήθειας

1. Δικαιούχοι νομικής βοήθειας είναι οι χαμηλού εισοδήματος πολίτες κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δικαιούχοι είναι, επίσης, οι χαμηλού εισοδήματος πολίτες τρίτου κράτους και ανιθαγενείς, εφόσον έχουν, νομίμως, κατοικία ή συνήθη διαμονή στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

2. Πολίτες χαμηλού εισοδήματος, Δικαιούχοι νομικής βοήθειας, είναι εκείνοι των οποίων το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα δεν υπερβαίνει τα δύο τρίτα των κατώτατων ετήσιων ατομικών αποδοχών που προβλέπει η Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας. Σε περίπτωση ενδοοικογενειακής διαφοράς ή διένεξης, δεν λαμβάνεται υπόψη το εισόδημα εκείνου με τον οποίο υπάρχει η διαφορά ή διένεξη.

«3. Δικαιούχοι νομικής βοήθειας ως προς τις τυχόν ποινικές και αστικές αξιώσεις τους είναι και τα θύματα των εγκληματικών πράξεων που προβλέπονται στα άρθρα 323, 323Α, 323Β εδάφιο α', 324, 339, 342, 348Α, 351, 351Α του Ποινικού Κώδικα και στα άρθρα 87 παράγραφοι 5 και 6 και 88 του Ν. 3386/2005, καθώς και τα ανήλικα θύματα των πράξεων που προβλέπονται στα άρθρα 336, 338, 343, 345, 346, 347, 348, 348Β, 348Γ και 349 του Ποινικού Κώδικα.»

2. Με το άρθρο 42 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται το εδάφιο α' της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν. 3226/2004 (Α' 24), το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 2

Διαδικασία

1. Η νομική βοήθεια παρέχεται ύστερα από αίτηση του δικαιούχου. Η αίτηση αναφέρει συνοπτικά το αντικείμενο της δίκης ή της πράξης και τα στοιχεία που βεβαιώνουν τη συνδρομή των προϋποθέσεων για την παροχή της βοήθειας.

2. Στην αίτηση επισυνάπτονται τα αναγκαία δικαιολογητικά αποδεικτικά της οικονομικής καταστάσεως (ιδίως αντίγραφο φορολογικής δήλωσης ή βεβαίωση του εφόρου ότι δεν υποχρεούται σε υποβολή δήλωσης, αντίγραφο δήλωσης περιουσιακής καταστάσεως, εκκαθαριστικού σημειώματος, Α.Φ.Μ., βεβαιώσεις υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας, ένορκες βεβαιώσεις) και αποδεικτικά της κατά την πρώτη παράγραφο του άρθρου 1 κατοικίας ή διαμονής, εάν πρόκειται για πολίτη τρίτου κράτους.

3. Η αίτηση και τα δικαιολογητικά υποβάλλονται δεκαπέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δίκη ή την πράξη για την οποία ζητείται η παροχή νομικής βοήθειας. Η προθεσμία μπορεί να συντμηθεί σε περίπτωση μεταγενέστερης κλήτευσης. Η Διαδικασία διεξάγεται ατελώς και δεν είναι υποχρεωτική η παράσταση με δικηγόρο.

4. Για την παραδοχή της αίτησης αρκεί πιθανολόγηση. Ο αρμόδιος για την εξέτασή της δικαστής μπορεί να εξετάσει μάρτυρες, καθώς και τον αιτούντα, με όρκο ή χωρίς όρκο, να συγκεντρώσει κάθε αναγκαία πληροφορία και στοιχείο και να διατάξει την κλήτευση του αντιδίκου.

5. Η αποδοχή ή απόρριψη της αίτησης πρέπει να είναι αιτιολογημένη. Νέα αίτηση μπορεί να υποβληθεί σε περίπτωση μεταβολής των πραγματικών περιστατικών. Συμπληρωματική αίτηση επιτρέπεται σε κάθε περίπτωση.»

3. Με το άρθρο 43 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται το άρθρο 3 του ν. 3226/2004 (Α' 24), το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 3

Διορισμός συνηγόρου υπηρεσίας και ανηλίκου

1. Σε περίπτωση διορισμού δικηγόρου, η επιλογή γίνεται βάσει καταστάσεως που καταρτίζει ο οικείος Δικηγορικός Σύλλογος. Κάθε Δικηγορικός Σύλλογος συντάσσει μηνιαία κατάσταση των δικηγόρων υπηρεσίας του επόμενου μήνα, ξεχωριστά για ποινικές υποθέσεις και για υποθέσεις αστικού και εμπορικού χαρακτήρα, και την αποστέλλει στο οικείο Δικαστήριο. Παράλληλα, συντάσσει και αποστέλλει ημερήσια κατάσταση με ικανό αριθμό δικηγόρων για την παροχή νομικής βοήθειας στην ανάκριση και στην εκδίκαση κακουργημάτων και αυτόφωρων πλημμελημάτων. Διαγράφεται από τον πίνακα και δεν μπορεί να γραφεί στο μέλλον δικηγόρος που αρνήθηκε να αναλάβει ή εγκατέλειψε το έργο της υπεράσπισης χωρίς σπουδαίο λόγο, κατά την κρίση του δικαστή ή του προέδρου που διευθύνει το δικαστήριο. Οι τελευταίοι συντάσσουν έκθεση που αποστέλλεται στο Δικηγορικό Σύλλογο. Στις ανωτέρω καταστάσεις δεν περιλαμβάνονται δικηγόροι, η αμοιβή των οποίων κατά το τρέχον ημερολογιακό έτος έχει υπερβεί το ποσό που ορίζεται στην παράγραφο 3.

2. Οι συνηγόροι υπηρεσίας ορίζονται κατ' αλφαβητική σειρά από την αντίστοιχη κατάσταση του Δικηγορικού Συλλόγου. Σε περίπτωση παράλειψης αποστολής της ημερήσιας κατάστασης, η επιλογή γίνεται από τη μηνιαία κατάσταση. Σε περίπτωση παράλειψης αποστολής της μηνιαίας κατάστασης, η επιλογή γίνεται από όλους τους δικηγόρους του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου. Κατ' εξαίρεση, εάν ζητηθεί, μπορεί να οριστεί ο δικηγόρος που έχει χειριστεί, στο πλαίσιο του συστήματος νομικής βοήθειας, την ίδια υπόθεση σε προηγούμενο στάδιο. Στις ανωτέρω περιπτώσεις μη αποστολής των καταστάσεων, ο οριζόμενος συνηγόρος δηλώνει υπευθύνως ότι η αμοιβή, την οποία δικαιούται για την παροχή νομικής βοήθειας κατά το τρέχον δικαστικό έτος, δεν υπερβαίνει το οριζόμενο στην επόμενη παράγραφο ποσό.

3. Κάθε δικηγόρος μπορεί να χρεωθεί με μόνο μία υπόθεση. Ως μία υπόθεση θεωρείται και η συνεκδίκαση περισσότερων υποθέσεων του ίδιου προσώπου ή περισσότερων προσώπων λόγω ομοδικίας, συναιτιότητας ή συνάφειας. Η ετήσια αμοιβή των δικηγόρων στους οποίους ανατίθεται η νομική βοήθεια δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ. Το ποσό της αμοιβής του δικηγόρου προκύπτει από ειδικό γραμμάτιο το οποίο εκδίδεται κάθε φορά από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων. Σε περίπτωση υπερβάσεως του ανωτάτου ποσού αμοιβής, το επιπλέον ποσό δεν καταβάλλεται στον συνηγόρο, εκτός εάν πρόκειται για υπόλοιπο προηγούμενης παράστασής του ή για πολυήμερη δικαστική διαδικασία. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων το ποσό αυτό μπορεί να αυξομειώνεται. Ο υπολογισμός της συνολικής ετήσιας αμοιβής γίνεται για το διάστημα από 15 Σεπτεμβρίου έως και τις 14 Σεπτεμβρίου του επομένου έτους. Η ισχύς της παρούσας διάταξης αρχίζει από τη 15η Σεπτεμβρίου 2014.

4. Ο διοριζόμενος δικηγόρος, συμβολαιογράφος ή δικαστικός επιμελητής έχει υποχρέωση να δεχθεί και εκτελέσει την εντολή δίχως αξίωση προκαταβολής αμοιβής ή δικαιωμάτων.

5. Εφόσον ο διάδικος ανήκει στους δικαιούχους νομικής βοήθειας που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 1, ο εισαγγελέας, ο ανακριτής με διάταξη, το συμβούλιο και το δικαστήριο με απόφαση, μπορούν κατά περίπτωση και αν κριθεί αναγκαίο, να του διορίσουν συνήγορο αυτεπαγγέλτως από τον ειδικό πίνακα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

6. Σε συνήγορο η αμοιβή του οποίου κατά το τρέχον ημερολογιακό έτος υπερβαίνει το ποσό που ορίζεται στην παράγραφο 3 μπορεί να ανατεθεί νομική βοήθεια, αν δεν καθίσταται δυνατός ο ορισμός άλλου ή εφόσον: α) υπάρχει κίνδυνος συμπληρώσεως του ανωτάτου ορίου προσωρινής κρατήσεως ή του χρόνου παραγραφής ή β) συντρέχει λόγος κατεπείγοντος.

7. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων, σχετικά με το όριο της ετήσιας αμοιβής, εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση των άρθρων 200 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, 100, 340 και 376 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και 276Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

8. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ορίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.»

4. Με το άρθρο 44 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 4 του ν. 3226/2004, το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 4

Παύση, ανάκληση και περιορισμός της βοήθειας

1. Η νομική βοήθεια παύει με το θάνατο του δικαιούχου. Πράξεις που δεν επιδέχονται αναβολή μπορούν να ενεργηθούν και αργότερα με βάση τη βοήθεια που δόθηκε.

2. Η νομική βοήθεια μπορεί να ανακληθεί ή να περιορισθεί με απόφαση του αρμόδιου δικαστή, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από πρόταση του εισαγγελέα, εφόσον αποδεικνύεται ότι οι προϋποθέσεις της παροχής είτε δεν υπήρχαν είτε εξέλιπαν είτε μεταβλήθηκαν ουσιωδώς.

3. Μαζί με την ανάκληση μπορεί να επιβληθεί στον αιτούντα που πέτυχε την παροχή της βοήθειας με αναληθή αίτηση ή στοιχεία χρηματική ποινή από δεκαπέντε έως εκατόν πενήντα ευρώ. Η χρηματική ποινή δεν θίγει την υποχρέωση καταβολής των ποσών από τα οποία απαλλάχθηκε.»

5. Με το άρθρο 45 του σχεδίου νόμου αντικαθίστανται τα άρθρα 6 και 7 του ν. 3226/2004, που ορίζουν τα εξής:

«Άρθρο 6

Αρμόδια αρχή

1. Αρμόδια αρχή για την εξέταση της αίτησης παροχής νομικής βοήθειας σε ποινικές υποθέσεις είναι ο πρόεδρος του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί προς εκδίκαση η υπόθεση του αιτούντος ή ενώπιον της οποίας πρέπει να ασκηθεί το σχετικό ένδικο μέσο ή βοήθημα.

2. Στις περιπτώσεις των άρθρων 100 παρ. 3, 200 παρ. 1 εδ. β', 340, 376, 423 παρ. 1 Κ.Π.Δ. ο διορισμός του συνηγόρου γίνεται όπως ορίζεται με τις διατάξεις των άρθρων αυτών και δεν απαιτείται να συντρέχουν οι όροι του άρθρου 1, ούτε να ακολουθηθεί η Διαδικασία του άρθρου 2. Σε περίπτωση αίτησης αναίρεσης ή επανάλληψης Διαδικασίας που αφορά κακούργημα, δεν απαιτείται να συντρέχουν οι όροι της πρώτης παραγράφου του άρθρου 1 για νόμιμη κατοικία ή διαμονή.»

«Άρθρο 7

Διορισμός συνηγόρου υπηρεσίας σε ποινικές υποθέσεις

1. Η παροχή νομικής βοήθειας σε ποινικές υποθέσεις συνίσταται στο διορισμό συνηγόρου.
2. Συνήγοροι ορίζονται υπέρ κατηγορουμένου: α) για κακουργήματα, κατά το στάδιο της ανάκρισης και κατά τη συζήτηση της υποθέσεως στο ακροατήριο, β) για πλημμελήματα αρμοδιότητας Τριμελούς Πλημμελειοδικείου για τα οποία προβλέπεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών, κατά τη συζήτηση της υποθέσεως στο ακροατήριο, γ) για εφέσεις κατ' αποφάσεων Τριμελούς Εφετείου Κακουργγημάτων, Μικτού Ορκωτού Δικαστηρίου, Τριμελούς Πλημμελειοδικείου και για παράσταση κατά την εκδίκαση αυτών ενώπιον του δευτεροβάθμιου Δικαστηρίου εφόσον πρωτοδίκως έχει επιβληθεί στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον έξι μηνών, δ) για αναιρέσεις κατ' αποφάσεων των ως άνω Δικαστηρίων και κατ' αποφάσεων του Μικτού Ορκωτού Εφετείου, του Πενταμελούς Εφετείου και του Τριμελούς Εφετείου Πλημμελημάτων, εφόσον έχει επιβληθεί στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον ενός έτους, ε) για αιτήσεις επαναλήψεως της Διαδικασίας υπέρ καταδικασμένου, εφόσον έχει επιβληθεί στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον έξι μηνών.
3. Συνήγοροι ορίζονται και για σύνταξη και υποβολή έγκλησης και για παράσταση πολιτικής αγωγής σε κάθε βαθμό σε θύματα βασανιστηρίων και άλλων προσβολών της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας (Π.Κ. 137 Α και Β), διακρίσεων και παραβιάσεων της ίσης μεταχείρισης, εγκλημάτων κατά της ζωής, κατά της προσωπικής ελευθερίας και της γενετήσιας ελευθερίας, οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, κατά της ιδιοκτησίας και των περιουσιακών δικαιωμάτων, σωματικών βλαβών και εγκλημάτων σχετικών με το γάμο και την οικογένεια, και εφόσον πρόκειται για κακουργήματα ή για πλημμελήματα αρμοδιότητας τριμελούς πλημμελειοδικείου για τα οποία απειλείται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών.
4. Προϋπόθεση για την παροχή νομικής βοήθειας σε περιπτώσεις άσκησης και υποστήριξης ένδικων μέσων και βοηθημάτων είναι να είναι αυτά παραδεκτά και να μην είναι προφανώς αβάσιμα.
5. Ο δικαιούχος έχει υποχρέωση να αποδεχθεί το συνήγορο που του διορίσθηκε.
6. Ο διορισμός ισχύει μέχρι την οριστική περάτωση της δίκης ή της διαδικαστικής ενέργειας στον ίδιο βαθμό δικαιοδοσίας, καθώς και για την άσκηση ένδικου μέσου.»

6. Με το άρθρο 50 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται το άρθρο 1 του ν. 3663/2008, που ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 1

Εθνικό Μέλος

1. Στην Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας (EUROJUST), η οποία συγκροτήθηκε με την απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2002/187/ΔΕΥ της 28.2.2002 ΕΕ (ΕΕ L 63/1 της 6.3.2002, εφεξής απόφαση του Συμβουλίου) ως οργανισμός της ΕΕ με νομική προσωπικότητα, ορίζεται, με διάταγμα που εκδίδεται κατόπιν προτάσεως των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εξωτερικών ύστερα από απόφαση του οικείου Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου, Εθνικό Μέλος και αναπληρωτής αυτού, δικαστικός λειτουργός με το βαθμό του πρωτοδίκη ή του αντεισαγγελέα πρωτοδικών και άνω. Ο ορισμός του εθνικού μέλους και του αναπληρωτή του ανακοινώνεται από τον Υπουργό Εξωτερικών στην EUROJUST και στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με επίσημο ταχυδρομείο.
2. Η θητεία του εθνικού μέλους, το οποίο αποσπάται στην έδρα της EUROJUST, είναι τετραετής, με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης με την ίδια διαδικασία. Ο αναπληρωτής του

εθνικού μέλους εξακολουθεί να ασκεί τα καθήκοντα του στο εθνικό έδαφος, εκτός αν παραστεί ανάγκη να αντικατασταθεί το Εθνικό Μέλος στην έδρα της EUROJUST.»

7. Με το άρθρο 51 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται το άρθρο 2 του ν. 3663/2008, το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 2

Εθνικός Ανταποκριτής

1. Εθνικοί ανταποκριτές ορίζονται:

α) Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Διεθνούς Δικαστικής Συνεργασίας της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

β) Οι Εισαγγελείς Εφετών της χώρας, αρμόδιοι για θέματα δικαστικής συνδρομής και εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

γ) Ο Εισαγγελέας ο οποίος έχει ορισθεί Πρόεδρος του προβλεπομένου από τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 2265/1994, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 18 του ν. 2622/1998 (ΦΕΚ 138 Α') και με το άρθρο 12 του ν. 3424/2005 (ΦΕΚ 305 Α'), Συμβουλίου Συντονισμού Ανάλυσης και Ερευνών, ειδικά για τρομοκρατικές πράξεις (άρθρο 187 Α Π.Κ.).

2. Οι εθνικοί ανταποκριτές συνεπικουρούν το Εθνικό Μέλος κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του.»

8. Με το άρθρο 54 παρ. 1 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του ν. 3811/2009 (Α '231), που ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 1

Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης και Ελληνική Αρχή Συνδρομής

«1. Συνιστάται αρχή με την ονομασία «Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης Θυμάτων Εγκληματικών Πράξεων», η οποία λειτουργεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και αποφαινεται, κατά τις διατάξεις του άρθρου 3 του παρόντος, επί των αιτήσεων αποζημίωσης των θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση και των άρθρων 323, 323Α, 323Β, 339 παράγραφοι 1 και 4, 342 παράγραφοι 1 και 2, 348Α, 348Β, 348Γ, 349, 351 και 351Α του Ποινικού Κώδικα, καθώς και του άρθρου 336 του Ποινικού Κώδικα όταν το θύμα είναι ανήλικος.»

2. Η Αρχή είναι τριμελής και συγκροτείται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων από:

α) έναν Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ως Πρόεδρο,

β) έναν Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ο οποίος υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

γ) έναν υπάλληλο της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που είναι τουλάχιστον προϊστάμενος Διευθύνσεως, αναπληρούμενος από προϊστάμενο άλλης Διευθύνσεως.

Τα μέλη της Αρχής με τους αναπληρωτές τους ορίζονται για θητεία δύο ετών, η οποία μπορεί να ανανεωθεί για μία φορά. Παύουν αυτοδικαίως να κατέχουν τις θέσεις αυτές εάν στερηθούν με οποιονδήποτε τρόπο την ιδιότητα υπό την οποία τοποθετήθηκαν.

3. Γραμματέας της Αρχής ορίζεται υπάλληλος με βαθμό τουλάχιστον Β', με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υπηρετούν στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου

Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η Αρχή συνεδριάζει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της. Με απόφαση του Προέδρου της δύναται να ορισθεί και άλλος τόπος συνεδριάσεως της Αρχής.

4. Ως αρμόδια «Ελληνική Αρχή Συνδρομής για την αποζημίωση των θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση» (εφεξής Ελληνική Αρχή Συνδρομής) ορίζεται το ειδικό γραφείο συνδρομής που συνιστάται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στη Γενική Διεύθυνση Νομοθετικού Συντονισμού και Ειδικών Διεθνών Νομικών Σχέσεων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Του γραφείου τούτου προΐσταται υπάλληλος της ΠΕ κατηγορίας της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με βαθμό Α', ο οποίος γνωρίζει μία τουλάχιστον από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Οι ανωτέρω Αρχές μετέχουν στο σύστημα συνεργασίας μεταξύ αυτών και των αντίστοιχων Αρχών των άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

9. Με το άρθρο 54 παρ. 2 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 3 του ν. 3811/2009 (Α' 231), που ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 3

Ευθύνη για την καταβολή αποζημίωσης

«1. Θύματα εγκλημάτων βίας από πρόθεση ή των άρθρων 323, 323Α, 323Β, 336 σε βάρος ανηλίκου, 339 παράγραφοι 1 και 4, 342 παράγραφοι 1 και 2, 348Α, 348Β, 348Γ, 349, 351 και 351Α του Ποινικού Κώδικα που έχουν τελεστεί στην ημεδαπή, τα οποία έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους στην Ελλάδα ή στο έδαφος άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης δικαιούνται, κατόπιν αιτήσεώς τους, εύλογης και προσηκούς αποζημίωσης από το Ελληνικό Δημόσιο.»

2. Η αξίωση αποζημίωσης γεννάται: α) στην περίπτωση που ο δράστης του εγκλήματος δεν διαθέτει τους απαιτούμενους προς τούτο πόρους, από την έκδοση αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης, β) στην περίπτωση που δεν μπορεί να εξακριβωθεί η ταυτότητα του δράστη, από τη θέση της δικογραφίας στο αρχείο αγνώστων δραστών και γ) στην περίπτωση που ο δράστης δεν μπορεί να διωχθεί ποινικά ή να του επιβληθεί ποινή, από τη θέση της δικογραφίας στο αρχείο με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα ή από την έκδοση αμετάκλητου απαλλακτικού βουλεύματος ή από την έκδοση αμετάκλητης αθωωτικής απόφασης ή από την με οποιονδήποτε άλλο τρόπο οριστική περάτωση της υπόθεσης.

3. Στις περιπτώσεις α' και γ' της προηγούμενης παραγράφου, προϋπόθεση για την υποβολή αίτησης αποζημίωσης είναι η αδυναμία του θύματος να ικανοποιήσει καθ' οιονδήποτε τρόπο την αξίωση αποζημίωσης που έχει εναντίον του δράστη, η οποία προσδιορίστηκε με τελεσίδικη δικαστική απόφαση.

4. Έγκλημα βίας, κατά την έννοια του παρόντος, θεωρείται: α) κάθε αξιόποινη πράξη από πρόθεση, που τελείται με χρήση σωματικής βίας ή απειλής σωματικής βίας και είχε ως επακόλουθο το θάνατο ή τη βαριά σωματική ή διανοητική πάθηση του θύματος και β) κάθε αξιόποινη πράξη από πρόθεση που τελείται με χρήση σωματικής βίας ή απειλής σωματικής βίας και τιμωρείται με κάθειρξη.»

10. Με το άρθρο 54 παρ. 3 του σχεδίου νόμου τροποποιείται η περίπτωση (β) του άρθρου 9 του ν. 3811/2009 (Α' 231), που ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 9

Λόγοι αποκλεισμού της αποζημίωσης

Το θύμα εγκλήματος βίας δεν δικαιούται αποζημίωσης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Αν η πράξη τελέστηκε μεταξύ μελών εγκληματικής οργάνωσης, συμμορίας ή τρομοκρατικής οργάνωσης.

β) Αν υπαίτια παρέλειψε ή καθυστέρησε να καταγγείλει εντός πέντε ημερών την εις βάρος του τελεσθείσα αξιόποινη πράξη, με αποτέλεσμα να δυσχερανθεί η διακρίβωση της ταυτότητας του δράστη. Αν εμποδίσθηκε από λόγο ανωτέρας βίας να καταγγείλει την σε βάρος του τελεσθείσα αξιόποινη πράξη, η προθεσμία των πέντε ημερών αρχίζει από την άρση του λόγου αυτού.

γ) Αν στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας αρνήθηκε αδικαιολόγητα τη συνδρομή του στις αρμόδιες αρχές, και ιδίως αρνήθηκε να καταθέσει, απέκρυψε ή αμέλησε να προσκομίσει ουσιώδη αποδεικτικά στοιχεία, με αποτέλεσμα να δυσχερανθεί η διακρίβωση της ταυτότητας του δράστη.

δ) Σε κάθε άλλη περίπτωση, όπου εν όψει των περιστάσεων της συγκεκριμένης υπόθεσης, η αξίωση αποζημίωσης από το θύμα συνιστά κατάχρηση δικαιώματος.»

11. Με το άρθρο 54 παρ. 4 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται το άρθρο 13 του ν. 3811/2009 (Α' 231), που ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 13

Έξοδα

Η αίτηση αποζημίωσης απορρίπτεται εάν μέχρι την εξέταση της από την Αρχή Αποζημίωσης δεν προσκομισθεί αποδεικτικό καταβολής παραβόλου ή τραπεζικού εμβάσματος. Το παράβολο ή το τραπεζικό έμβασμα ορίζεται σε εκατό (100) ευρώ και το ύψος του δύναται να αναπροσαρμόζεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Με όμοια απόφαση καθορίζεται ο τρόπος είσπραξης του τραπεζικού εμβάσματος. Ο αιτών απαλλάσσεται από κάθε άλλη επιβάρυνση που προκαλείται σε όλο το στάδιο της διαδικασίας, από την υποβολή της αιτήσεως μέχρι την έκδοση αποφάσεως από την Αρχή Αποζημίωσης.»

12. Με το άρθρο 55 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται το άρθρο 13 του ν. 3226/2004 (Α' 24), που ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 13

Πόροι για την παροχή νομικής βοήθειας

Εγγράφεται κατ' έτος ειδική πίστωση στον προϋπολογισμό του Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων για την κάλυψη της αποζημίωσης των δικηγόρων και άλλων προσώπων που προσφέρουν υπηρεσίες στο πλαίσιο του συστήματος νομικής βοήθειας.»

13. Με το άρθρο 56 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται η παράγραφος 6 του άρθρου 45 του π.δ. 18/1989, που ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 45

Προσβαλλόμενες πράξεις

1. Η αίτηση ακυρώσεως για υπέρβαση εξουσίας ή παράβαση νόμου επιτρέπεται μόνο κατά των εκτελεστών πράξεων των διοικητικών αρχών και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, που δεν υπόκεινται σε άλλο ένδικο μέσο ενώπιον δικαστηρίου.

2. Η αίτηση ακυρώσεως είναι απαράδεκτη αν στρέφεται κατά εκτελεστής πράξης, κατά της οποίας προβλέπεται από το νόμο ενδικοφανής προσφυγή, που ασκείται κατά νόμο μέσα σε ορισμένη προθεσμία ενώπιον του οργάνου που έχει εκδώσει την πράξη ή άλλου οργάνου και καθιστά δυνατή την επανεξέταση της υπόθεσης κατ' ουσίαν. Στην περίπτωση αυτή η αίτηση ακυρώσεως επιτρέπεται μόνο κατά της πράξης που εκδίδεται επί της προσφυγής. Αν παρέλθει η προθεσμία που τάσσει τυχόν ειδικώς ο νόμος για την έκδοση αποφάσεως επί της ανωτέρω προσφυγής ή, σε περίπτωση που δεν τάσσεται τέτοια προθεσμία, αν παρέλθει άπρακτο τρίμηνο από την υποβολή της προσφυγής, η αίτηση ακυρώσεως ασκείται κατά της τεκμαιρόμενης, από την πάροδο της προθεσμίας, απορρίψεως της προσφυγής. Με την αίτηση ακυρώσεως που ασκήθηκε κατά της τεκμαιρόμενης απόρριψης λογίζεται ότι συμπροσβάλλεται και η απόφαση επί της προσφυγής που τυχόν εκδόθηκε οποτεδήποτε έως τη συζήτηση. Η απόφαση αυτή μπορεί πάντως και αυτοτελώς να προσβληθεί με αίτηση ακυρώσεως.

3. Σε περίπτωση διοικητικής διαδικασίας που προβλέπει περισσότερα στάδια για την κατ' ουσίαν κρίση της υπόθεσης, αν το όργανο ενδιάμεσης βαθμίδας παραλείψει να αποφανθεί μέσα στη νόμιμη προθεσμία επί της προσφυγής που απευθύνεται σ' αυτό, ή, αν δεν τάσσεται τέτοια προθεσμία, μέσα σε ένα τρίμηνο από την υποβολή της προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα να προσφύγει μέσα στην νόμιμη προθεσμία κατά της παράλειψης στο σύνολό της. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

4. Στις περιπτώσεις που ο νόμος επιβάλλει σε κάποια αρχή να ρυθμίσει συγκεκριμένη σχέση με την έκδοση εκτελεστής πράξης, η οποία υπάγεται στους όρους της παραγράφου 1, η αίτηση ακυρώσεως είναι δεκτή και κατά της παράλειψης της αρχής να προβεί σε οφειλόμενη νόμιμη ενέργεια. Η αρχή θεωρείται ότι αρνείται την ενέργεια αυτή όταν παρέλθει άπρακτη η ειδική προθεσμία που τυχόν τάσσει ο νόμος, διαφορετικά όταν παρέλθει τρίμηνο από την υποβολή της σχετικής αιτήσεως στη Διοίκηση, η οποία είναι υποχρεωμένη να χορηγεί ατελώς βεβαίωση για την ημέρα υποβολής της αίτησης αυτής. Αίτηση ακυρώσεως που ασκείται πριν παρέλθουν οι παραπάνω προθεσμίες είναι απαράδεκτη.

Με την αίτηση ακυρώσεως που ασκείται παραδεκτώς κατά σιωπηρής αρνήσεως λογίζεται ότι συμπροσβάλλεται και η τυχόν μεταγενέστερη ρητή αρνητική πράξη της Διοίκησης, η οποία μπορεί πάντως να προσβάλλεται και αυτοτελώς.

5. Δεν υπόκεινται σε αίτηση ακυρώσεως οι κυβερνητικές πράξεις και διαταγές, που ανάγονται στη διαχείριση της πολιτικής εξουσίας.

"6. Σε περίπτωση έλλειψης ομοδικίας, η αίτηση ακυρώσεως κρατείται ως προς τον πρώτο αιτούντα και τους ομόδικους με αυτόν και διατάσσεται ο χωρισμός ως προς τους υπόλοιπους. Σε περίπτωση έλλειψης συνάφειας, η αίτηση ακυρώσεως κρατείται ως προς την πρώτη προσβαλλόμενη πράξη και τις συναφείς με αυτήν και διατάσσεται ο χωρισμός ως προς τις υπόλοιπες.»

14. Με το άρθρο 57 παρ. 1 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται το άρθρο 15 του ν. 3068/2002, που ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 15

Καθεστώς αλλοδαπών

1. Στην αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου υπάγονται οι ακυρωτικές διαφορές, οι οποίες γεννώνται από την προσβολή ατομικών διοικητικών πράξεων που εκδίδονται: α) κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλλοδαπών εν γένει, β) που αφορούν την κτήση και την απώλεια της ελληνικής ιθαγένειας, γ) που αφορούν την αναγνώριση αλλοδαπού ως πρόσφυγα, υπό την έννοια της Συμβάσεως της Γενεύης, που κυρώθηκε με το άρθρο μόνο του ν.δ. 3989/1959 (Α' 201) και του συναφούς πρωτοκόλλου της Νέας Υόρκης του 1967, που κυρώθηκε με το άρθρο μόνο του α.ν. 389/1968 (Α' 125).

2. Για την εκδίκαση των διαφορών των περιπτώσεων α' και β' της προηγούμενης παραγράφου αρμόδιο κατά τόπον είναι το Διοικητικό Πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει η διοικητική αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη. Κατ' εξαίρεση, αν πρόκειται για διαφορές που αφορούν είτε απόρριψη αιτήματος χορήγησης ή ανανέωσης ή ανάκλησης ισχύοντος τίτλου διαμονής και εργασίας, είτε απόφαση επιστροφής που ενσωματώνεται σε πράξη απόρριψης του αιτήματος χορήγησης ή ανανέωσης τίτλου διαμονής, καθώς και σε απόφαση ανάκλησης ισχύοντος τίτλου διαμονής, αρμόδιο είναι το Διοικητικό Πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει η αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στην οποία τηρείται ο διοικητικός φάκελος του αλλοδαπού, δηλαδή το ανά νομό Τμήμα Αλλοδαπών και Μετανάστευσης. Κατά τα λοιπά, για την εκδίκαση των διαφορών της προηγούμενης παραγράφου, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 2 έως και 4 του ν. 702/1977 (Α' 268).

3. Για την εκδίκαση των διαφορών της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1, αρμόδιο κατά τόπον δικαστήριο είναι το Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών, για αποφάσεις που έχουν εκδοθεί από την Υπηρεσία Ασύλου, τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου και Αυτοτελή Κλιμάκια Ασύλου, που εδρεύουν εντός των Περιφερειών Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας, Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου, Κρήτης και Αττικής και για τις αποφάσεις που έχουν εκδοθεί από την Υπηρεσία Ασύλου, τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου και Αυτοτελή Κλιμάκια Ασύλου, που εδρεύουν εντός των Περιφερειών Ιονίων Νήσων, Ηπείρου, Δυτικής Μακεδονίας, Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, αρμόδιο είναι το Διοικητικό Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης. Για τις υποθέσεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1, οι αποφάσεις των Διοικητικών Πρωτοδικείων υπόκεινται σε έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

4. Για την εκδίκαση των διαφορών της παραγράφου 1 εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 2 έως και 4 του ν. 702/1977. Οι αποφάσεις των Διοικητικών Πρωτοδικείων επί των διαφορών των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 υπόκεινται σε έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων του άρθρου 5 του ν. 702/1977.

5. Η παράγραφος 1 δεν καταλαμβάνει τις διαφορές, οι οποίες γεννώνται από την προσβολή πράξεων που αφορούν την άρνηση χορήγησης σε αλλοδαπό άδειας ασκήσεως εξαρτημένης ή ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, την άρνηση ανανέωσης ή την ανάκληση τέτοιας άδειας, όταν οι πράξεις αυτές δεν εκδίδονται κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλλοδαπών αλλά κατ' εφαρμογή ειδικής νομοθεσίας, εφαρμοζόμενης και επί ημεδαπών, με την οποία η άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας έχει υπαχθεί σε καθεστώς προηγούμενης άδειας.

6. Στις ακυρωτικές διαφορές της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1, μετά από αίτηση αναστολής εκτέλεσης, παρέχεται σε ένα στάδιο προσωρινή δικαστική προστασία, από τον αρμόδιο εισηγητή δικαστή, με την έκδοση συνοπτικά αιτιολογημένης απόφασης. Εντός δύο

(2) εργάσιμων ημερών από την κατάθεσή της, η αίτηση κοινοποιείται με επιμέλεια του αιτούντος προς τον αρμόδιο Υπουργό, ο οποίος οφείλει, στην περίπτωση αυτή, να διαβιβάσει στο δικαστήριο το φάκελο της υπόθεσης μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την κοινοποίηση. Μέσα στην ίδια προθεσμία, ο Υπουργός μπορεί να διατυπώσει τις απόψεις του και ο αιτών να προσκομίσει τα αποδεικτικά στοιχεία, στα οποία στηρίζει τους ισχυρισμούς του. Η απόφαση του εισηγητή δικαστή, επί της αίτησης, εκδίδεται μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών, από την πάροδο των ανωτέρω προθεσμιών, εφόσον έχει προσκομιστεί στο δικαστήριο το οικείο αποδεικτικό κοινοποίησης. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του π.δ. 18/1989.

7. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 των περιπτώσεων β' και γ' εφαρμόζονται στις εκκρεμείς υποθέσεις στα Διοικητικά Εφετεία της χώρας, για τις οποίες δεν έχει ορισθεί δικάσιμος, οι οποίες διαβιβάζονται στα κατά τόπον αρμόδια Διοικητικά Πρωτοδικεία της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου με πράξεις των Προέδρων των Τριμελών Συμβουλίων Διεύθυνσης ή των Προέδρων που διευθύνουν τα δικαστήρια. Για τις υποθέσεις αυτές δεν εφαρμόζονται οι προθεσμίες του άρθρου 110.»

15. Με το άρθρο 57 παρ. 3 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 108 του ν. 4636/2019, που ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 108

(Άρθρο 47 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Αίτηση ακύρωσης

1. Οι αιτούντες διεθνή προστασία έχουν δικαίωμα άσκησης αίτησης ακυρώσεως ενώπιον του αρμόδιου κατά τόπον Διοικητικού Πρωτοδικείου κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 15 του ν. 3068/2002 (Α' 274), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 49 του ν. 3900/2010 (Α' 13) και ισχύει, κατά των αποφάσεων που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Μέρους.

2. Αίτηση ακυρώσεως κατά των αποφάσεων των Επιτροπών Προσφυγών, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, μπορεί να ασκηθεί και από τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη.»

16. Με το άρθρο 58 παρ. 1 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 2 του ν. 3068/2002, που ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 2

1. Η αρμοδιότητα για τη λήψη των προβλεπόμενων στο άρθρο 3 μέτρων για τη συμμόρφωση της διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις ανατίθεται σε τριμελές συμβούλιο: α) του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου, αν πρόκειται για αποφάσεις αυτού, β) του Συμβουλίου της Επικρατείας, αν πρόκειται για αποφάσεις του δικαστηρίου αυτού, (των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και των λοιπών ειδικών δικαστηρίων), γ) του Αρείου Πάγου, αν πρόκειται για αποφάσεις των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων όλων των βαθμίδων και δ) του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αν πρόκειται για αποφάσεις του δικαστηρίου αυτού.

"ε) των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και των λοιπών ειδικών δικαστηρίων, αν πρόκειται για αποφάσεις αυτών."

"2. Το τριμελές συμβούλιο απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του οικείου Δικαστηρίου και δύο μέλη του.

Ειδικώς για το Συμβούλιο της Επικρατείας, το τριμελές συμβούλιο αποτελείται από τον πρόεδρο του αρμοδίου καθ' ύλην Τμήματος, ένα σύμβουλο και τον εισηγητή. Ο πρόεδρος ορίζει ως εισηγητή τον εισηγητή της ακυρωτικής απόφασης, επί αδυναμίας δε αυτού, άλλο σύμβουλο ή πάρεδρο. Οι πάρεδροι συμμετέχουν στα συμβούλια της διάταξης αυτής με αποφασιστική ψήφο."

"Για το Ελεγκτικό Συνέδριο, το τριμελές συμβούλιο αποτελείται από τον πρόεδρο του αρμοδίου καθ' ύλην Τμήματος, έναν σύμβουλο και τον εισηγητή. Ο πρόεδρος ορίζει ως εισηγητή τον εισηγητή δικαστή της απόφασης, επί αδυναμίας δε αυτού, άλλον σύμβουλο ή πάρεδρο. Οι πάρεδροι συμμετέχουν στο συμβούλιο της διάταξης αυτής με αποφασιστική ψήφο. Εάν πρόκειται για συμμόρφωση σε απόφαση της Ολομέλειας, το τριμελές συμβούλιο αποτελείται από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, έναν αντιπρόεδρο και τον εισηγητή δικαστή της απόφασης, επί αδυναμίας δε αυτού από άλλον σύμβουλο.»

3. Με εξαίρεση τις αποφάσεις του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου και της Ολομέλειας του οικείου ανώτατου δικαστηρίου "καθώς και της ρύθμισης της προηγούμενης παραγράφου", στο τριμελές συμβούλιο δεν μετέχουν οι δικαστές που εξέδωσαν την απόφαση, για την οποία κινείται η διαδικασία συμμόρφωσης της διοίκησης, εκτός αν είναι αδύνατη η συγκρότησή του από άλλους δικαστές.

"4. Οι διατάξεις των άρθρων 2 έως 6 του ν. 3068/2002 εφαρμόζονται αναλόγως για τον έλεγχο από τα διοικητικά δικαστήρια της συμμόρφωσης της Διοίκησης στις αποφάσεις τους.»

17. Με το άρθρο 60 του σχεδίου νόμου στην περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 6 και στην περίπτωση α' του άρθρου 272Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999), η λέξη «διοικητικές» αντικαθίσταται από τη λέξη «δημόσιες».

18. Με το άρθρο 65 του σχεδίου νόμου τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 166 του ν. 3588/2007 (Α' 153), και προστίθενται νέοι παράγραφοι 4 και 5, το οποίο άρθρο ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 166

«1. Αν οι εργασίες της πτώχευσης δεν μπορούν να εξακολουθήσουν, λόγω έλλειψης των αναγκαίων χρημάτων ή ευχερώς ρευστοποιήσιμης περιουσίας, το πτωχευτικό δικαστήριο, μετά από έκθεση του εισηγητή και αφού ακούσει τον σύνδικο, μπορεί, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη, πιστωτή ή του συνδίκου ή και αυτεπαγγέλτως, να κηρύξει την παύση των εργασιών της πτώχευσης.

2. Στην περίπτωση της παραγράφου 1 περατώνεται η πτώχευση, αίρεται η πτωχευτική απαλλοτρίωση και ο οφειλέτης αναλαμβάνει τη διοίκηση της περιουσίας του. Οι πιστωτές αναλαμβάνουν τα ατομικά καταδιωκτικά μέτρα, εκτός αν ο οφειλέτης έχει απαλλαγεί σύμφωνα με το άρθρο 169, παύει δε το λειτούργημα του συνδίκου και του εισηγητή. Τα αποτελέσματα αυτά επέρχονται μετά πάροδο μηνός από τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 1».

3. Μετά παρέλευση δέκα (10) ετών από την έναρξη της ένωσης των πιστωτών και σε κάθε περίπτωση μετά παρέλευση δεκαπέντε (15) ετών από την κήρυξη της πτώχευσης επέρχονται αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διατύπωση τα αποτελέσματα της παραγράφου 2.»

19. Με το άρθρο 68 αντικαθίσταται η περ. ι' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3213/2003 (Α' 309), το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 1

Υπόχρεοι σε δήλωση

1. «Δήλωση της περιουσιακής τους κατάστασης, των συζύγων τους ή των προσώπων με τα οποία έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης και των ανήλικων τέκνων τους υποβάλλουν:».

α. Ο Πρωθυπουργός.

β. Οι Αρχηγοί των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στο Εθνικό ή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθώς και όσων λαμβάνουν κρατική χρηματοδότηση.

γ. Οι Υπουργοί, οι αναπληρωτές Υπουργοί και οι Υφυπουργοί.

δ. Οι βουλευτές και οι ευρωβουλευτές.

«ε. Οι Περιφερειάρχες, οι Δήμαρχοι και όσοι διαχειρίζονται τα οικονομικά των πολιτικών κομμάτων της περίπτωσης β`.»

«στ. Οι Γενικοί και Ειδικοί Γραμματείς της Βουλής και της Γενικής Κυβέρνησης, οι διοικητικοί, αναπληρωτές διοικητικοί, τομεακοί και ειδικοί τομεακοί γραμματείς του άρθρου 6 του ν. 4369/2016 (Α` 33), οι υπάλληλοι ή σύμβουλοι ειδικών θέσεων και οι μετακλητοί υπάλληλοι, οι οποίοι τοποθετούνται από μονομελές ή συλλογικό κυβερνητικό όργανο, καθώς και οι υπάλληλοι που αποσπώνται, βάσει των διατάξεων των άρθρων 6 του ν. 1878/ 1990 (Α` 33) και 2 και 3 του ν. 1895/1990 (Α`116), στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης και διατίθενται σε βουλευτές και κόμματα της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και στο γραφείο του Έλληνα Επιτρόπου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.».

ζ. Ο διοικητής και οι υποδιοικητές της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΕΥΠ) και της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ).

«η. Οι Γενικοί Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων [και, όταν διοριστούν,] οι Συντονιστές Αποκεντρωμένων Διοικήσεων (άρ. 28 του ν. 4325/2015), οι Αντιπεριφερειάρχες, οι Πρόεδροι και τα μέλη των Περιφερειακών Συμβουλίων, καθώς και οι Προϊστάμενοι των Γενικών Διευθύνσεων και Διευθύνσεων των Περιφερειών».

«θ. Οι Αντιδήμαρχοι, οι Πρόεδροι, τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη των επιτροπών των Δήμων, οι Πρόεδροι και τα μέλη των Δημοτικών Συμβουλίων, οι Πρόεδροι, οι Διευθύνοντες Σύμβουλοι και τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων και οι Γενικοί Διευθυντές των δημοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των αμιγών ή μεικτών δημοτικών επιχειρήσεων των ανωτέρω Ο.Τ.Α. και των συνδέσμων Δήμων, καθώς και οι Προϊστάμενοι των Γενικών Διευθύνσεων και Διευθύνσεων των Δήμων. Ειδικότερα ως προς τις σχολικές επιτροπές, δήλωση περιουσιακής κατάστασης υποβάλλουν οι Πρόεδροι και οι διαχειριστές των τραπεζικών λογαριασμών αυτών.».

«ι. Οι Γενικοί Διευθυντές των Υπουργείων, οι Πρόεδροι, οι Αντιπρόεδροι, οι Διοικητές, οι Υποδιοικητές, τα εκτελεστικά μέλη, οι διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι και οι Γενικοί Διευθυντές νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δημοσίων επιχειρήσεων, δημοσίων οργανισμών, καθώς και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται, τακτικώς, από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους ή τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος.».

ια. Οι Πρόεδροι, τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη όλων των επιτροπών διαγωνισμών προμηθειών, μελετών και παροχής υπηρεσιών»των κρατικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων και των ενόπλων δυνάμεων, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται, τακτικώς, από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους ή τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με

διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, των δημόσιων επιχειρήσεων και των δημόσιων οργανισμών, εφόσον υπερβαίνουν το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ ανά διαγωνισμό, καθώς επίσης ο Γενικός Διευθυντής και Διευθυντές της Γενικής Διεύθυνσης Κρατικών Προμηθειών και οι κατέχοντες θέσεις προϊσταμένων οποιουδήποτε οργανωτικού επιπέδου οργανικών μονάδων προμηθειών στο Δημόσιο και στα ανωτέρω νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, στις δημόσιες επιχειρήσεις και τους δημόσιους οργανισμούς.

«Την ίδια υποχρέωση υπέχουν ο Πρόεδρος και τα μέλη όλων των επιτροπών διαγωνισμών δημοσίων έργων των ανωτέρω φορέων, εφόσον ο προϋπολογισμός του έργου υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.».

ιβ. Οι Δικαστικοί και οι Εισαγγελικοί λειτουργοί [και τα μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους].

ιγ. Ο Διοικητής, οι Υποδιοικητές, οι εντεταλμένοι σύμβουλοι και οι διευθυντές της Τράπεζας της Ελλάδος.

ιδ. Οι Πρόεδροι, οι Αντιπρόεδροι, οι Διευθύνοντες σύμβουλοι, οι Διοικητές, οι Υποδιοικητές, τα εκτελεστικά μέλη Δ.Σ. και οι γενικοί διευθυντές πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών, καθώς και επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών.

ιε. Ο Πρόεδρος και τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικά Χρηματιστήρια ΑΕ (ΕΧΑΕ) και οι κατέχοντες διευθυντική θέση στην εταιρία αυτή σύμφωνα με τον εκάστοτε ισχύοντα οργανισμό της ή σύμφωνα με απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου.

ιστ. Ο Πρόεδρος και τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των ελεγχόμενων από της Ελληνικά Χρηματιστήρια ΑΕ (ΕΧΑΕ) ανωνύμων εταιριών και οι κατέχοντες διευθυντική θέση στις εταιρίες αυτές σύμφωνα με τον εκάστοτε ισχύοντα κανονισμό της εταιρίας ή σύμφωνα με απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου.

ιζ. Ο Πρόεδρος και τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κάθε άλλου φορέα οργανωμένης χρηματιστηριακής αγοράς που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα και οι κατέχοντες διευθυντική θέση σε αυτόν σύμφωνα με τον εκάστοτε ισχύοντα κανονισμό του ή σύμφωνα με απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου.

«ιη. Οι ιδιοκτήτες, οι μέτοχοι, οι εταίροι, οι Πρόεδροι, οι Διευθύνοντες Σύμβουλοι και τα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., οι διαχειριστές, καθώς και οι Γενικοί Διευθυντές και οι Διευθυντές ειδήσεων και ενημέρωσης κάθε μορφής επιχειρήσεων ή εταιριών, που κατέχουν άδεια λειτουργίας ή εν γένει έχουν την εκμετάλλευση τηλεοπτικών σταθμών, ελεύθερης λήψης ή παροχής κάθε μορφής συνδρομητικών τηλεοπτικών υπηρεσιών, καθώς και ραδιοφωνικών σταθμών, όπως και των βασικών μετόχων αυτών, με την εξαίρεση των βασικών μετόχων που εμπίπτουν στην παράγραφο 4 του άρθρου 5 του ν. 4339/2015, καθώς και των μετόχων αυτών.»

«ιθ. Οι ιδιοκτήτες, οι εκδότες, οι μέτοχοι, οι εταίροι, οι Πρόεδροι, οι Διευθύνοντες Σύμβουλοι και τα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., οι διαχειριστές, καθώς και οι Γενικοί Διευθυντές και οι Διευθυντές ειδήσεων και ενημέρωσης κάθε μορφής επιχειρήσεων ή εταιριών, που εκμεταλλεύονται διαδικτυακά ενημερωτικά μέσα ή εκδίδουν ημερήσια ή περιοδικά έντυπα πανελλήνιας κυκλοφορίας, όπως και των βασικών μετόχων αυτών, με την εξαίρεση των βασικών μετόχων που εμπίπτουν στην παράγραφο 4 του άρθρου 5 του ν. 4339/2015, καθώς και των μετόχων αυτών.»

κ. Οι δημοσιογράφοι μέλη των οικείων ενώσεων συντακτών, καθώς και όσοι παρέχουν δημοσιογραφικές υπηρεσίες σε επιχειρήσεις έκδοσης εντύπων και σε ραδιοτηλεοπτικά ή διαδικτυακά μέσα ενημέρωσης με σύμβαση εργασίας ή έργου.

κα. Οι ιατροί Διευθυντές και Συντονιστές Διευθυντές που υπηρετούν στα νοσοκομεία και τα Κέντρα Υγείας του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ), στα στρατιωτικά νοσοκομεία, σε πανεπιστημιακά νοσοκομεία, κλινικές και εργαστήρια, καθώς και στο Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας (ΠΕΔΥ).

κβ. Οι πρόεδροι, τα μέλη και οι προϊστάμενοι υπηρεσιακών μονάδων επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης και Διεύθυνσης όλων των Ανεξάρτητων Αρχών, συμπεριλαμβανομένων των ανεξάρτητων διοικητικών και ρυθμιστικών Αρχών, της Επιτροπής Ανταγωνισμού, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθώς και ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης «και οι Ειδικοί Επιθεωρητές που εργάζονται με απόσπαση στο γραφείο του»

κγ. Οι Αρχηγοί, Υπαρχηγοί, διευθυντές κλάδων του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας, των Γενικών Επιτελείων Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, οι δικαστικοί λειτουργοί του δικαστικού σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και ο Γενικός Διευθυντής και ο Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

κδ. Οι αρχηγοί και οι υπαρχηγοί της Ελληνικής Αστυνομίας, του Αιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής και του Πυροσβεστικού Σώματος.

«κε. Το αστυνομικό προσωπικό, με εξαίρεση όσους τελούν σε καθεστώς μόνιμης διαθεσιμότητας, σύμφωνα με την περίπτωση ζ της παρ. 1 του άρθρου 8 και το άρθρο 14 του π.δ. 24/1997 (Α 29) σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ν.δ. 330/1947 (Α 84), οι συνοριακοί φύλακες, οι ειδικοί φρουροί και το πολιτικό προσωπικό που υπηρετεί στην Ελληνική Αστυνομία, το προσωπικό του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής, εξαιρουμένων των στελεχών που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς μόνιμης διαθεσιμότητας, σύμφωνα με το άρθρο 1 του π.δ. 27/2014 (Α 46), καθώς και το προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος, με εξαίρεση όσους τελούν σε καθεστώς μόνιμης διαθεσιμότητας κατ'εφαρμογή των διατάξεων του ν.δ. 330/1947, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 1813/1988 (Α 243).».

«κστ. Το πολιτικό προσωπικό του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.».

κζ. Το προσωπικό της υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας και του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής.

κη. Οι Σωφρονιστικοί υπάλληλοι και οι εξωτερικοί φρουροί των καταστημάτων κράτησης.

κθ. Οι προϊστάμενοι των Δασαρχείων και των Δασονομείων "και οι κατά νόμον αναπληρωτές τους".

«λ. Τα μέλη όλων των Σωμάτων Επιθεώρησης και Ελέγχου του Δημοσίου, οι προϊστάμενοι οργανικών μονάδων οποιασδήποτε Υπηρεσίας Επιθεώρησης, Εσωτερικού Ελέγχου ή Εσωτερικών Υποθέσεων του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, "το προσωπικό της Διεύθυνσης Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος", καθώς και οι υπάλληλοι των μονάδων αυτών που ασκούν οποιαδήποτε ελεγκτικά καθήκοντα.»

λα. Οι Γενικοί Διευθυντές του Υπουργείου Οικονομικών, οι Προϊστάμενοι Διευθύνσεων των Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.), των Διαπεριφερειακών Ελεγκτικών Κέντρων (Δ.Ε.Κ.) του Κέντρου Ελέγχου Φορολογουμένων Μεγάλου Πλούτου (ΚΕ.ΦΟ.ΜΕ.Π.), του Κέντρου Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.), οι Προϊστάμενοι των Τμημάτων Ελέγχου και όλοι οι υπάλληλοι που υπηρετούν στα Τμήματα Ελέγχου των παραπάνω

υπηρεσιών, καθώς και όλοι οι υπάλληλοι που ασκούν ελεγκτικά καθήκοντα και υπηρετούν στις υπηρεσίες αυτές, ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης της Επιχειρησιακής Μονάδας Είσπραξης, οι Προϊστάμενοι Διευθύνσεων των Τελωνείων, οι Προϊστάμενοι των Τμημάτων Γενικών Θεμάτων και Τελωνειακών Διαδικασιών των Τελωνείων, όλοι οι υπάλληλοι των Τελωνείων που ασκούν ελεγκτικά καθήκοντα, οι Προϊστάμενοι Διευθύνσεων και Τμημάτων, καθώς και οι υπάλληλοι των Ελεγκτικών Υπηρεσιών Τελωνείων (ΕΛ.Υ.Τ.) και της Διεύθυνσης Παρακολούθησης και Ελέγχου Ανασταλτικών Καθεστώτων (ΔΙ.Π.Ε.Α.Κ), καθώς και οι Προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων των Κτηματικών Υπηρεσιών του Δημοσίου.

λβ. Οι Προϊστάμενοι των Επιχειρησιακών Διευθύνσεων Ειδικών Υποθέσεων του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ), οι Προϊστάμενοι των Περιφερειακών Διευθύνσεων και Τμημάτων ελέγχου-δράσης αυτών, καθώς και οι υπάλληλοι -ελεγκτές που υπηρετούν στις παραπάνω υπηρεσίες.

«λγ. Οι προϊστάμενοι και οι υπάλληλοι των οργανικών μονάδων δόμησης οποιουδήποτε οργανωτικού επιπέδου των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καθώς και οι εισηγητές των Επιτροπών Εξέτασης Προσφυγών Αυθαιρέτων, των Συμβουλίων, Περιφερειακών Συμβουλίων και του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, των Συμβουλίων, των Περιφερειακών Συμβουλίων και των Κεντρικών Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής, του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου και του Κεντρικού Συμβουλίου Νεοτέρων Μνημείων.».

λδ. Το προσωπικό της Ειδικής Γραμματείας Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, καθώς και οι Πρόεδροι, Διευθύνοντες Σύμβουλοι ή διαχειριστές των εταιριών του ιδιωτικού τομέα που μετέχουν σε τέτοιου είδους συμπράξεις.

λε. Ο Πρόεδρος και τα μέλη ΔΣ Αθλητικών Ομοσπονδιών και τα πρόσωπα που είναι μέλη Διοίκησης Αθλητικών Ανωνύμων Εταιριών (Α.Α.Ε.) ή Τμημάτων Αμειβόμενων Αθλητών (Τ.Α.Α.) ή τους έχει ανατεθεί η διαχείριση Τ.Α.Α. ή είναι μέτοχοι Α.Α.Ε. με συνολικό ποσοστό μεγαλύτερο του 1% του μετοχικού της κεφαλαίου. Σε περίπτωση που το εν λόγω ποσοστό συμμετοχής ανήκει σε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου ή εταιρία, η υποχρέωση υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης βαρύνει τον πρόεδρο και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αυτών.

λστ. Οι αξιολογημένοι διαιτητές, βοηθοί διαιτητές και παρατηρητές διαιτησίας πρωταθλημάτων επαγγελματικού αθλητισμού και όσοι μετέχουν στα αντίστοιχα όργανα ή τις επιτροπές διαιτησίας, καθώς και ο Πρόεδρος, τα μέλη της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού και οι αναπληρωτές αυτών.

λζ. Οι Πρόεδροι, Διευθύνοντες Σύμβουλοι, οι εντεταλμένοι σύμβουλοι και Γενικοί Διευθυντές των αναφερόμενων στις περιπτώσεις ε` και στ` της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 280 Α) όπως αυτές ισχύουν νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, εφόσον τα νομικά αυτά πρόσωπα είναι φορείς ανάθεσης και εκτέλεσης δημόσιων έργων ή ανάθεσης και εκπόνησης μελετών δημόσιων έργων.

λη. Οι Προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων, Διευθύνσεων και Τμημάτων της Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ως και οι σύμφωνα με τα άρθρα 28 του π.δ. 609/1985 (Α` 223) και 15 του ν. 716/1977 (Α` 205) ασκούντες καθήκοντα επιβλεπόντων μηχανικών δημόσιων έργων και μελετών δημοσίων έργων. Οι κατέχοντες αντίστοιχες θέσεις στο Δημόσιο, στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, εφόσον κατά το νόμο ή τον οργανισμό του οικείου Υπουργείου ή του νομικού προσώπου έχουν αρμοδιότητες σχετικές με την

ανάθεση δημόσιων έργων ή μελετών δημόσιων έργων ή ασκούν καθήκοντα επιβλεπόντων μηχανικών δημόσιων έργων ή μελετών.

λθ. Ο Ιδιοκτήτης, οι Εταίροι, οι Βασικοί Μέτοχοι, τα εκτελεστικά μέλη οργάνου διοίκησης και τα διευθυντικά στελέχη ελληνικών επιχειρήσεων που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις, καθώς και τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία έχουν τη μόνιμη κατοικία τους στην Ελλάδα και φέρουν οποιαδήποτε από τις ανωτέρω ιδιότητες σε αλλοδαπές επιχειρήσεις που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις, εφόσον το αντικείμενο τους υπερβαίνει τα αναφερόμενα στην περίπτωση ια` ποσά ανά περίπτωση.

λι. Τα μέλη και οι εισηγητές των γνωμοδοτικών επιτροπών, τα μέλη των οργάνων ελέγχου τα επιφορτισμένα με την εκταμίευση των ενισχύσεων όργανα, τα μέλη των οργάνων αξιολόγησης και εξέτασης των επενδυτικών σχεδίων, ελέγχου επενδύσεων και εκταμίευσης των παρεχόμενων ενισχύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.

μ. Οι προϊστάμενοι των Διευθύνσεων Αλλοδαπών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων

μα. Τα μέλη των Επιτροπών Εξετάσεων Υποψηφίων Οδηγών.

μβ. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Κοινωνίας της Πληροφορίας, οι Διευθυντές και οι Αναπληρωτές Διευθυντές των Επιχειρησιακών Μονάδων. Τα μέλη του Μητρώου Αξιολογητών Δράσεων Κρατικών Ενισχύσεων και άλλοι εξωτερικοί συνεργάτες που έχουν συμμετάσχει σε αξιολογήσεις, Γνωμοδοτικές Επιτροπές και Επιτροπές Προσφυγών Δράσεων Κρατικών Ενισχύσεων, οι Πρόεδροι και τα Μέλη Επιτροπών Αξιολόγησης Προσφορών κάθε βαθμού, καθώς και Επιτροπών Προσφυγών έργων Δημοσίου Τομέα, οι Πρόεδροι και τα Μέλη των επιτροπών Παρακολούθησης και Παραλαβής Εργων Δημοσίου Τομέα, οι Υπεύθυνοι Εργων Δημοσίου Τομέα και Δράσεων Κρατικών Ενισχύσεων. Οι Προϊστάμενοι, οι αναπληρωτές Προϊστάμενοι και οι Προϊστάμενοι Μονάδων όλων των Ειδικών Υπηρεσιών και των λοιπών φορέων που ασκούν καθήκοντα ή και αρμοδιότητες διαχείρισης, εφαρμογής, συντονισμού και ελέγχου, στο πλαίσιο των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων της Προγραμματικής Περιόδου 2007 - 2013 και 2014-2020.

μγ. Οι προϊστάμενοι των Υπηρεσιών Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

«μδ. Οι προϊστάμενοι των Υπηρεσιών Δημοσιονομικού Ελέγχου (Υ.Δ.Ε.) και των Δημοσιονομικών Υπηρεσιών Εποπτείας και Ελέγχου (Δ.Υ.Ε.Ε.) του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.».

με. Ο πρόεδρος, τα μέλη και οι υπάλληλοι της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης.

μστ. Ο πρόεδρος και οι διαχειριστές Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (Μ.Κ.Ο.) που επιχορηγούνται από το κράτος.

«μζ. Το προσωπικό του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (ΕΟΦ), του Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ), του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) και του Υπουργείου Τουρισμού, που ασκεί καθήκοντα ελεγκτικής μορφής ή χορήγησης αδειών κάθε μορφής, καθώς και οι προϊστάμενοι των αντίστοιχων μονάδων οποιασδήποτε βαθμίδας των παραπάνω υπηρεσιών.».

«μθ. Κάθε άλλο πρόσωπο για το οποίο προβλέπεται υποχρέωση υποβολής δήλωσης από ειδική διάταξη νόμου.»

«2. Η δήλωση της παραγράφου 1 υποβάλλεται από τους υπόχρεους μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από την απόκτηση της ιδιότητάς τους (αρχική δήλωση). Τα επόμενα έτη, η δήλωση

υποβάλλεται κάθε χρόνο κατά το διάστημα της θητείας της άσκησης της δραστηριότητας ή της διατήρησης της ιδιότητας των υπόχρεων και για το επόμενο έτος. Ειδικά για τους υπόχρεους των περιπτώσεων α έως και ε και ιβ της παραγράφου 1 η δήλωση υποβάλλεται για τρία (3) έτη μετά από την απώλεια της ιδιότητας ή τη λήξη της θητείας. Η δήλωση υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

«Κατ' εξαίρεση, δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης και οικονομικών συμφερόντων, αρχικές με απόκτηση ιδιότητας υπόχρεου τα έτη 2016, 2017, 2018 και ετήσιες των ετών 2016 (χρήση 2015), 2017 (χρήση 2016) και 2018 (χρήση 2017) υποβάλλονται από 18.2.2019 έως 30.4.2019.».

«3. Μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου κάθε έτους ο αρμόδιος φορέας ή τα όργανα διοίκησης του φορέα στον οποίο υπάγονται ή από τον οποίο εποπτεύονται οι υπόχρεοι ετήσιας δήλωσης περιουσιακής κατάστασης, οφείλει να καταχωρίσει ηλεκτρονικά, μέσω της ενιαίας διαδικτυακής εφαρμογής, την κατάσταση των υπόχρεων προσώπων και να την οριστικοποιήσει.

«β. Η κατάσταση περιλαμβάνει υπόχρεους που απέκτησαν, κατέχουν ή απώλεσαν την ιδιότητα του υπόχρεου στην προηγούμενη χρήση, στις τρεις (3) προηγούμενες χρήσεις για τους υπόχρεους των περιπτώσεων α' έως και ε' και ιβ' της παραγράφου 1 ή στις χρήσεις που κατ' εξαίρεση ειδικότερα προβλέπονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.».

Η μη ύπαρξη υπόχρεων πρέπει να δηλώνεται ηλεκτρονικά με την οριστικοποίηση μηδενικής κατάστασης από πιστοποιημένο χρήστη του φορέα. Το αρμόδιο όργανο ελέγχου μπορεί να ζητά από οποιαδήποτε υπηρεσία, φορέα ή νομικό ή φυσικό πρόσωπο που διαθέτει στοιχεία για πρόσωπα που υπάγονται στις περιπτώσεις της παραγράφου 1, κατάσταση των οικείων προσώπων.».

«4. Αμφισβητήσεις αποκλειστικά και μόνο ως προς την ιδιότητα του υπόχρεου επιλύονται με πράξη των κατά περίπτωση αρμοδίων οργάνων ελέγχου, η οποία εκδίδεται μέσα σε ένα (1) μήνα από την υποβολή της αίτησης του ενδιαφερομένου ή των οργάνων, που είναι αρμόδια να υποβάλουν την κατά την προηγούμενη παράγραφο, κατάσταση υπόχρεων.».

«5. Τα τραπεζικά και τα κάθε είδους πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται, μέσα σε τρεις (3) εργάσιμες ημέρες από την υποβολή σε αυτά σχετικού αιτήματος του υπόχρεου, να χορηγούν χωρίς επιβάρυνση βεβαιώσεις περί του υπολοίπου των καταθέσεων αυτού την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους ή την ημερομηνία κτήσης της ιδιότητας του υπόχρεου, σε περίπτωση αρχικής δήλωσης. Ειδικά για τους υπόχρεους των περιπτώσεων α έως ε και ιβ της παραγράφου 1, τα τραπεζικά και τα κάθε είδους πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται, ομοίως χωρίς επιβάρυνση και μέσα στην ίδια προθεσμία, να εκδίδουν αναλυτική κατάσταση των προς αυτά οφειλών των ως άνω υπόχρεων κατά την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους ή κατά την ημερομηνία κτήσης της ιδιότητας.».

«6. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, με το οποίο ρυθμίζονται περιπτώσεις υποχρέωσης υποβολής Δ.Π.Κ. μελών συλλογικών οργάνων, υπόχρεοι σε δήλωση περιουσιακής κατάστασης είναι τα αναπληρωματικά μέλη των οργάνων αυτών, εφόσον έχουν συμμετάσχει σε συνεδριάσεις τους, όπως αυτό προκύπτει αποκλειστικά από τα επίσημα πρακτικά των συνεδριάσεων του οργάνου.».

20. Με το άρθρο 69 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 1369 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164), το οποίο ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 1369

Γνωστοποίηση μελλοντικού γάμου

Πριν από την τέλεση του γάμου, με όποιον τύπο και αν αυτός πρόκειται να τελεσθεί, πρέπει να γνωστοποιούνται με τοιχοκόλληση σχετικής αγγελίας στο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα της Κατοικίας του καθενός από τα πρόσωπα που πρόκειται να παντρευτούν, το όνομα και το επώνυμο των προσώπων αυτών, το επάγγελμά τους, το όνομα των γονέων τους και ο τόπος όπου γεννήθηκαν, όπου κατοικούσαν τελευταία και όπου πρόκειται να τελεσθεί ο Γάμος. Αν ο Γάμος δεν τελεσθεί μέσα σε έξι μήνες από τη γνωστοποίηση, η γνωστοποίηση πρέπει να επαναληφθεί.

Όταν τα πρόσωπα που πρόκειται να παντρευτούν κατοικούν σε μεγάλη πόλη, η γνωστοποίηση γίνεται με δημοσίευση σε ημερήσια εφημερίδα του τόπου της Κατοικίας.»

21. Με το άρθρο 70 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 10 του ν. 2812/2000(Α' 67) , η οποία ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 10

Κοινοποίηση διορισμού

1. Η πράξη διορισμού κοινοποιείται το αργότερο μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη δημοσίευσή της, με έγγραφο που επιδίδεται στο διοριζόμενο. Για την επίδοση συντάσσεται αποδεικτικό.

2. Στο έγγραφο αυτό ορίζεται και εύλογη προθεσμία, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι (20) ημέρες, για την Ορκωμοσία του διοριζομένου και την Ανάληψη υπηρεσίας. Αν δεν ορίζεται προθεσμία, θεωρείται ότι έχει ταχθεί προθεσμία είκοσι (20) ημερών. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί, για εξαιρετικούς λόγους, ύστερα από αίτηση του διοριζομένου, μόνο μία φορά, για χρονικό διάστημα έως τεσσάρων (4) μηνών.

3. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία που προβλέπεται στην παράγραφο 1, η Πράξη διορισμού θεωρείται ότι κοινοποιήθηκε την εξηκοστή (60ή) ημέρα από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Από την ημέρα αυτή αρχίζει η προθεσμία για την Ορκωμοσία του διοριζομένου και την ανάληψη της υπηρεσίας.

4. Το χρονικό διάστημα από τη δημοσίευση της πράξης διορισμού έως την Ανάληψη υπηρεσίας θεωρείται ως χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας, εφόσον η ανάληψη της υπηρεσίας έγινε μέσα στην εικοσαήμερη προθεσμία που προβλέπεται στην παράγραφο 2.»

22. Με το άρθρο 71 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 51 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 1756/1988, Α' 35) , το οποίο ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 51.

Αποσπάσεις

1. Επιτρέπεται η απόσπαση δικαστικών λειτουργών, αν υπάρχει υπηρεσιακή ανάγκη. Η διάρκεια της απόσπασης δεν είναι δυνατό να υπερβεί το έτος. ("Κατ' εξαίρεση η απόσπαση των ειρηνοδικών είναι δυνατόν να διαρκέσει μέχρι δύο έτη.) ("Η απόσπαση αυτή των ειρηνοδικών μπορεί να παραταθεί μέχρι δύο ακόμη έτη, ύστερα από αίτηση των ιδίων.)"

2. Η διαπίστωση της υπηρεσιακής ανάγκης γίνεται με αιτιολογημένη έκθεση:

α) του προέδρου του Αρείου Πάγου, προκειμένου για δικαστές των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων,

β) του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, προκειμένου για εισαγγελικούς λειτουργούς.
γ) του γενικού επιτρόπου της επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, προκειμένου για τακτικούς διοικητικούς δικαστικούς λειτουργούς,
δ) του προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, προκειμένου για παρέδρους και εισηγητές του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ε) του προέδρου πρωτοδικών προκειμένου για ειρηνοδίκες.

Στην έκθεση περιλαμβάνεται και πρόταση για το δικαστήριο ή την εισαγγελία από την οποία είναι δυνατό να αποσπαστεί ο δικαστικός λειτουργός.

3. Χωρίς να αναστέλλεται η εκτέλεση της σχετικής απόφασης ο αποσπώμενος μπορεί να ζητήσει για σπουδαίο λόγο την ανάκληση της απόσπασης.

4. Νέα απόσπαση του ίδιου δικαστικού λειτουργού δεν επιτρέπεται πριν περάσουν τρία χρόνια από την πρώτη, ανεξάρτητα από το βαθμό που είχε όταν αποσπάστηκε.

5. Μετά τη λήξη ή την ανάκληση της απόσπασης ο δικαστικός λειτουργός επανέρχεται αυτοδικαίως και υποχρεωτικώς στην οργανική του θέση.

"6. Δικαστικοί λειτουργοί με βαθμό: εφέτη των πολιτικών και ποινικών και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, παρέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αντεισαγγελέα εφετών και ανωτέρων, καθώς και δικαστικοί λειτουργοί της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, είναι δυνατόν να αποσπαστούν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από απόφαση του οικείου ανώτατου δικαστικού συμβουλίου. "Η απόσπαση αυτή γίνεται για την εκτέλεση νομοπαρασκευαστικών έργων, καθώς και καθηκόντων σχετικών με την εκπαίδευση των δικαστικών λειτουργών, διαρκεί για χρονικό διάστημα ενός έτους και μπορεί να παρατείνεται διαδοχικά μέχρι τη συμπλήρωση πενταετίας."

"7. Δικαστικοί λειτουργοί είναι δυνατόν να αποσπώνται και να αναλαμβάνουν καθήκοντα στη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις Βρυξέλλες ή σε όργανα, σε οργανισμούς, μονάδες και επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και οποιουδήποτε άλλου Διεθνούς Οργανισμού με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Δικαιοσύνης, που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. "Η απόσπαση γίνεται για εκτέλεση ειδικής υπηρεσίας σε αντικείμενα συναφή με τη δικαστική ιδιότητα για χρόνο όχι μεγαλύτερο της τριετίας." Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ο χρόνος απόσπασης δύναται να παραταθεί με τις ίδιες προϋποθέσεις το πολύ για μία ακόμη τριετία." «Μετά την παρέλευση του ανωτέρω χρόνου και σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατή η εκ νέου απόσπαση του ίδιου δικαστικού λειτουργού.»

23. Με το άρθρο 71 παρ. 2 του σχεδίου νόμου τροποποιείται η παράγραφος 10 του άρθρου 10 του ν. 2331/1995 (Α' 173) , η οποία ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 10

1. Στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης συνιστώνται δεκατρείς (13) θέσεις κατηγορίας ΠΕ, εκ των οποίων πέντε (5) κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, τρεις (3) κλάδου ΠΕ Μηχανικών, ειδικότητας Αρχιτεκτόνων, δύο (2) κλάδου ΠΕ Μεταφραστών-Διερμηνέων και τρεις (3) κλάδου ΠΕ Πληροφορικής, ειδικοτήτων: α) Επιστήμης των Υπολογιστών (SOFTWARE) θέσεις δύο (2), β) Μηχανικών Η/Υ θέση μια (1). Η πλήρωση των θέσεων αυτών γίνεται κατά τις διατάξεις του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α').

2. Η παράγραφος Α3 του άρθρου 21 του π.δ/τος 278/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

"3. Της Διεύθυνσης Σωφρονιστικής Αγωγής Ενηλίκων και Πρόληψης Εγκληματικότητας και Σωφρονιστικής Αγωγής Ανηλίκων και των Τμημάτων τους προΐστανται υπάλληλοι του κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού Κ.Υ.Υ.Δ. ή υπάλληλοι των κλάδων ΠΕ Σωφρονιστικού Ενηλίκων ή ΠΕ Σωφρονιστικού Ανηλίκων, αντίστοιχα. Η επιλογή προϊσταμένων των παραπάνω οργανικών μονάδων γίνεται από ειδικά υπηρεσιακό συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από: α) Έναν (1) Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτεινόμενο με τον αναπληρωτή του από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως Πρόεδρο, β) έναν (1) εισαγγελέα ή αντεισαγγελέα Πρωτοδικών Πειραιώς, προτεινόμενο με τον αναπληρωτή του από τον οικείο προϊστάμενο, γ) έναν (1) υπάλληλο κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού με βαθμό Α` Κ.Υ.Υ.Δ., προϊστάμενο Διευθύνσεως, δ) έναν (1) υπάλληλο του κλάδου ΠΕ Σωφρονιστικού Ενηλίκων προϊστάμενο Διευθύνσεως, όταν επιλέγονται προϊστάμενοι της Διεύθυνσης Σωφρονιστικής Αγωγής Ενηλίκων και των τμημάτων της ή έναν (1) υπάλληλο του κλάδου ΠΕ Σωφρονιστικού Ανηλίκων προϊστάμενο Διευθύνσεως, όταν επιλέγονται προϊστάμενοι της Διεύθυνσης Πρόληψης Εγκληματικότητας και Σωφρονιστικής Αγωγής Ανηλίκων και των τμημάτων της, ε) τον πρώτο από τους εκλεγέντες αιρετούς εκπροσώπους του υπηρεσιακού συμβουλίου υπαλλήλων Κεντρικής Υπηρεσίας Υπουργείου Δικαιοσύνης και Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών, στ) τον πρώτο από τους εκλεγέντες αιρετούς εκπροσώπους του υπηρεσιακού συμβουλίου υπαλλήλων Καταστημάτων Κράτησης, Σωφρονιστικών, Θεραπευτικών Καταστημάτων και Κ.Α.Υ.Φ., όταν επιλέγονται προϊστάμενοι της Διεύθυνσης Σωφρονιστικής Αγωγής Ενηλίκων και των τμημάτων της ή τον πρώτο από τους εκλεγέντες αιρετούς εκπροσώπους του υπηρεσιακού συμβουλίου υπαλλήλων Ιδρυμάτων Αγωγής Ανηλίκων και Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων, όταν επιλέγονται προϊστάμενοι της Διεύθυνσης Πρόληψης Εγκληματικότητας και Σωφρονιστικής Αγωγής Ανηλίκων και των τμημάτων της. Οι κατά τα εδάφια ε` και στ` πρώτοι εκλεγέντες εκπρόσωποι αναπληρώνονται από τους δεύτερους κατά σειρά εκλεγέντες αιρετούς εκπροσώπους. Χρέη γραμματέα εκτελεί υπάλληλος της Κ.Υ. του Υπουργείου Δικαιοσύνης με βαθμό Β`. Ο Πρόεδρος, τα μέλη και ο γραμματέας του συμβουλίου ορίζονται με τους αναπληρωτές τους με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης".

3. Μετά την παράγραφο 1 του άρθρου 8 του ν. 294/1976 (ΦΕΚ 82 Α`) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος, η οποία λαμβάνει τον αριθμό 2: "2. Υπάλληλοι του κλάδου ΔΕ Δακτυλογράφων που υπηρετούν στις δικαστικές υπηρεσίες της χώρας δύναται, εφόσον έχουν συμπληρώσει δεκαετή πραγματική υπηρεσία ως δακτυλογράφοι σε δικαστική υπηρεσία και ηλικία τριάντα (30) ετών, να μετατάσσονται με αίτησή τους, και μετά από απόφαση του αρμόδιου δικαστικού (υπηρεσιακού) συμβουλίου, σε κενές θέσεις γραμματέων δικαστηρίων της ίδιας κατηγορίας. Ο αριθμός των μετατασσομένων. Δεν δύναται να υπερβαίνει ετησίως το ένα πέμπτο (1/5) του συνολικού αριθμού των υπηρετούντων δακτυλογράφων κατά την πρώτη Ιανουαρίου εκάστου έτους, προτιμωμένων των εχόντων το μεγαλύτερο χρόνο υπηρεσίας δακτυλογράφου".

4. Ο αριθμός των οργανικών θέσεων των δικαστικών υπαλλήλων της κατηγορίας ΥΕ Επιμελητών Δικαστηρίων μειώνεται κατά τετρακόσιες έξι (406), οριζόμενου του συνολικού αριθμού αυτών σε δύο χιλιάδες επτακόσιες πενήντα (2.750). Εκατόν πενήντα μία (151) από τις ανωτέρω τετρακόσιες έξι (406) θέσεις μεταφέρονται στην κατηγορία ΔΕ Δακτυλογράφων των δικαστηρίων της χώρας, ο αριθμός των οργανικών θέσεων της οποίας αυξάνεται αντίστοιχα κατά εκατόν πενήντα μια (151), οριζόμενου του συνολικού αριθμού αυτών σε τετρακόσιες σαράντα πέντε (445). Οι υπόλοιπες διακόσιες πενήντα πέντε (255) θέσεις

καταργούνται. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, για την πλήρωση των θέσεων των δακτυλογράφων των δικαστηρίων της χώρας, προσ απαιτείται πλήρης γνώση χειρισμού Η/Υ για παραγωγή κειμένου.

5. Οσοι από τους επιτυχόντες στον επαναληπτικό διαγωνισμό της 2ας Απριλίου 1994 για την πλήρωση διακοσίων πέντε (205) κενών οργανικών θέσεων δικαστικών υπαλλήλων των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και εισαγγελιών δεν έχουν διορισθεί γιατί δεν συμπεριλαμβάνονται στον πίνακα επιτυχόντων του πρώτου διαγωνισμού της 18ης Αυγούστου 1993, διορίζονται σε κενές οργανικές θέσεις δικαστικών υπαλλήλων των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και εισαγγελιών. Στις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου υπάγονται και οι λαβόντες μέρος στον διαγωνισμό της 2ας Απριλίου 1994 και ισοβαθμίσαντες με τον τελευταίο επιτυχόντα. Η παράγραφος αυτή τίθεται σε ισχύ από 8.1.1996.

6. Από την έναρξη ισχύος του ν. 2298/1995 (ΦΕΚ β2 Α') η παρ. 7 του άρθρου 20 αυτού αντικαθίσταται ως εξής:

"7. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 1868/1989 (ΦΕΚ 230 Α') προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής: "Η εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου επεκτείνεται και στους δικαστικούς υπαλλήλους, που έχουν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1980 διορισθεί ως δικαστικοί υπάλληλοι ή ως επιμελητές δικαστηρίων, εφόσον όμως οι τελευταίοι απέκτησαν μέχρι την ημερομηνία αυτή (31.12.1980) τα τυπικά προσόντα διορισμού σε θέσεις δικαστικών υπαλλήλων και έχουν μέχρι τη δημοσίευση του ν. 1868/1989 μεταταγεί σε θέσεις δικαστικών υπαλλήλων".

7. Οι διατάξεις του "Υπαλληλικού Κώδικα" (π.δ. 611/1977), ως εκάστοτε ισχύουν, εφαρμόζονται και στους υπαλλήλους των έμμισθων Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογικών Γραφείων του Κράτους, πλην των Προϊσταμένων των εμμίσθων Υποθηκοφυλακείων και των Διευθυντών των Κτηματολογικών Γραφείων Ρόδου και Κω-Λέρου.

Συνιστάται Υπηρεσιακό Συμβούλιο αρμόδιο για την κτίση θεμάτων υπηρεσιακής και πειθαρχικής κατάστασης των ως άνω υπαλλήλων. Το Συμβούλιο είναι πενταμελές και αποτελείται από τρεις (3) μόνιμους υπαλλήλους των Υποθηκοφυλακείων Αθηνών και Πειραιώς με Α' βαθμό και εικοσαετή τουλάχιστον υπηρεσία, εκ των οποίων οι δύο (2) κλάδου ΠΕ Διοικητικού και δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των εργαζομένων με Γ' τουλάχιστον βαθμό. Το Συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Με την απόφαση αυτή: α) ορίζονται, με ισάριθμους αναπληρωτές, οι μόνιμοι υπάλληλοι, για τους οποίους δεν θα ισχύει το τελευταίο εδάφιο της πρώτης περιόδου της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α') ως προς την κατάληψη θέσεων Διευθυντών,

β) ο Πρόεδρος με τον αναπληρωτή του, μεταξύ των τακτικών μελών, καθώς και ο γραμματέας του Συμβουλίου. Στην ίδια απόφαση περιλαμβάνονται και οι αιρετοί εκπρόσωποι των εργαζομένων με τους αναπληρωτές τους. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος νόμου, στο Συμβούλιο μετέχουν, ως εκπρόσωποι των εργαζομένων, οι Πρόεδροι των συλλόγων υπαλλήλων των εμμίσθων Υποθηκοφυλακείων Αθηνών και Πειραιώς και προκειμένου περί κρίσεως θεμάτων υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ο Πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος του Συλλόγου τους, των οποίων η θητεία λήγει ευθύς ως ολοκληρωθεί η διαδικασία αναδείξεως των αιρετών εκπροσώπων κατά τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α'). Όταν το Υπηρεσιακό Συμβούλιο κρίνει πειθαρχικές υποθέσεις, ο Πρόεδρος αντικαθίσταται από δικαστικό λειτουργό ή σύμβουλο ή πάρεδρο του

Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στις διατάξεις της παραγράφου Β1 του άρθρου 40 του ν. 1884/1990 (ΦΕΚ 81 Α').

8. Το άρθρο 6 του ν. 1999/1991 (ΦΕΚ 206 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"Άρθρο 6

"Το προσωπικό του Ινστιτούτου Κρητικού Δικαίου διακρίνεται: α) σε ειδικό επιστημονικό και β) σε διοικητικό. Το ειδικό επιστημονικό προσωπικό περιλαμβάνει δύο (2) θέσεις κύριων ερευνητών με διδακτορικό δίπλωμα στο γνωστικό αντικείμενο του Ινστιτούτου και δύο (2) θέσεις συνεργατών ερευνητών. Το ειδικό επιστημονικό προσωπικό προσλαμβάνεται για τριετή θητεία. Οι θέσεις του ειδικού επιστημονικού προσωπικού δεν είναι ασυμβίβαστες με τη δικηγορία. Το διοικητικό προσωπικό περιλαμβάνει δύο (2) θέσεις ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, μια (1) θέση ΤΕ Βιβλιοθηκονόμου, δύο (2) θέσεις ΔΕ Χειριστών Ηλεκτρονικού Υπολογιστή και μια (1) θέση ΥΕ Επιμελητών".

Η παράγραφος 5 του άρθρου 9 του ν. 1999/1991 αντικαθίσταται ως εξής: "5. Το προσωπικό του Ινστιτούτου Αιγαίου του Δικαίου της Θάλασσας και του Ναυτικού Δικαίου διακρίνεται: α) σε ειδικό επιστημονικό προσωπικό και β) σε διοικητικό. Το ειδικό επιστημονικό προσωπικό περιλαμβάνει τρεις (3) θέσεις κύριων ερευνητών με διδακτορικό δίπλωμα στο γνωστικό αντικείμενο του Ινστιτούτου και μια (1) θέση συνεργάτη ερευνητή. Το ειδικό επιστημονικό προσωπικό προσλαμβάνεται για τριετή θητεία. Οι θέσεις του ειδικού επιστημονικού προσωπικού δεν είναι ασυμβίβαστες με τη δικηγορία. Το διοικητικό προσωπικό περιλαμβάνει μια (1) θέση ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, μια (1) θέση ΤΕ Βιβλιοθηκονόμου, μια (1) θέση ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού, μια (1) θέση ΔΕ Χειριστού Ηλεκτρονικού Υπολογιστή και μια (1) θέση ΥΕ Επιμελητών."

Οι αποδοχές του ειδικού επιστημονικού προσωπικού των ανωτέρω Ινστιτούτων καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών.

9. Η ειδική αποζημίωση που χορηγείται στο προσωπικό Φυλακών, Σωφρονιστικών και Θεραπευτικών Καταστημάτων και Κ.Α.Υ. Φυλακών με την υπ' αριθ. 69868/2005/22.7.1987 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης (ΦΕΚ 451 Β'/21.8.1987), που κυρώθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 41 του ν. 1968/1991 (ΦΕΚ 150 Α'), καθορίζεται από 1ης Ιουνίου 1995 σε έξι χιλιάδες (6.000) δραχμές για κάθε ημέρα απασχόλησης πέραν του πενθημέρου, αφαιρουμένων των νόμιμων κτήσεων. Η αποζημίωση αυτή μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των ως άνω Υπουργών.

10. Συνιστάται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης Ειδική Νομική Υπηρεσία, σκοπός της οποίας είναι: α) η νομική κάλυψη των ελληνικών θέσεων για θέματα αρμοδιότητας Υπουργείου Δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στα άλλα διεθνή όργανα λήψης αποφάσεων, β) η παρακολούθηση της εξέλιξης των διακρατικών ρυθμίσεων και συμφωνιών αρμοδιότητας Υπουργείου Δικαιοσύνης και η μέριμνα για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας, "γ) η υποβοήθηση του νομοπαρασκευαστικού έργου και η αντιμετώπιση κάθε θέματος που αφορά στην εφαρμογή του ενωσιακού και διεθνούς δικαίου αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων".

Όλες οι ανωτέρω αρμοδιότητες ασκούνται σε συνεργασία με τις καθ' ύλην αρμόδιες Διευθύνσεις.

«Για τη στελέχωση της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας συνιστώνται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων πέντε (5) θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού, οι οποίες καλύπτονται ως εξής:

α) Από δικαστικούς λειτουργούς με βαθμό προέδρου πρωτοδικών, εφέτη, πολιτικών ή διοικητικών δικαστηρίων, εισαγγελέα πρωτοδικών ή αντεισαγγελέα εφετών ή παρέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι οποίοι διαθέτουν τουλάχιστον πολύ καλή γνώση της αγγλικής ή γαλλικής γλώσσας, ή μίας άλλης τουλάχιστον γλώσσας της ευρωπαϊκής ένωσης, και αποσπώνται με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στο Υπουργείο, με διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από απόφαση του οικείου ανώτατου δικαστικού συμβουλίου. Τα καθήκοντα των αποσπώμενων δικαστικών λειτουργών αφορούν αποκλειστικά στους τομείς της εκτέλεσης νομοπαρασκευαστικού έργου και της εκπροσώπησης της χώρας σε διεθνείς οργανισμούς.

β) Από μέλη του διδακτικού προσωπικού νομικών τμημάτων Α.Ε.Ι., πλήρους ή μερικής απασχόλησης, με βαθμό Λέκτορα, Επίκουρου ή Αναπληρωτή Καθηγητή, που διαθέτουν τουλάχιστον πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας (ή γαλλικής, ή μίας τουλάχιστον γλώσσας της ευρωπαϊκής ένωσης) και τα οποία αποσπώνται στο Υπουργείο κατά παρέκκλιση κάθε άλλης σχετικής με τη διαδικασία της απόσπασης διάταξης, με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τμήματος της Σχολής, όπου ανήκουν και σχετική απόφαση του Πρύτανη.

Η απόσπαση των προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' και β' γίνεται για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών, που μπορεί να παραταθεί για ένα ακόμη έτος, σύμφωνα με όσα προβλέπονται παραπάνω.»

11. Στο άρθρο 29 του ν. 1851/1989 (ΦΕΚ 122 Α') προστίθεται παράγραφος 3, που έχει ως εξής:

"3. Οι θέσεις των υπό στοιχεία α' και β' περιπτώσεων της παραγράφου 1 μπορεί να καλύπτονται με απόσπαση ιατρών από το Δημόσιο, την υπηρεσία Υγειονομικού της Ελληνικής Αστυνομίας ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, με δεκαετή τουλάχιστον υπηρεσία. Η απόσπαση ενεργείται με κοινή απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και του οικείου Υπουργού".

12. Στην παρ. 2 του άρθρου 41 του ν. 2318/1995 (ΦΕΚ 126 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής: "Η ανωτέρω διάταξη δεν εφαρμόζεται για προέδρους κοινοτήτων με εγγεγραμμένους κατοίκους κάτω των χιλίων (1.000), οι οποίοι έχουν εκλεγεί κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού".

13. Η προθεσμία ισχύος του πίνακα προσληπτέων του διαγωνισμού που διεξήχθη από 13.7.1994 έως 5.8.1994 για την πλήρωση θέσεων κλάδου ΔΕ Φύλαξης Φυλακών, Σωφρονιστικών και Θεραπευτικών Καταστημάτων και ΚΑΥΦ Φυλακών, που λήγει την 31.8.1995 παρατείνεται για ένα έτος. Ο πίνακας θα ισχύσει μέχρι και την 31.8.1996.»

24. Με το άρθρο 74 του σχεδίου νόμου προστίθεται νέα παράγραφος 2 μετά την παράγραφο 1 του άρθρου 6 του ν. 3115/2003 και οι λοιπές παράγραφοι του ως άνω άρθρου αναριθμούνται αναλόγως, το οποίο άρθρο ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 6

Αρμοδιότητες της Α.Δ.Α.Ε.

1. Η Α.Δ.Α.Ε., για την εκπλήρωση της αποστολής της, έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) Διενεργεί, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας, τακτικούς και έκτακτους ελέγχους, σε εγκαταστάσεις, τεχνικό εξοπλισμό, αρχεία, τράπεζες δεδομένων και έγγραφο της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.), άλλων δημοσίων υπηρεσιών, οργανισμών, επιχειρήσεων

του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και ιδιωτικών επιχειρήσεων που ασχολούνται με ταχυδρομικές, τηλεπικοινωνιακές ή άλλες υπηρεσίες σχετικές με την ανταπόκριση και την επικοινωνία. Τον έλεγχο διενεργεί μέλος ή μέλη της Α.Δ.Α.Ε., συμμετέχει δε και υπάλληλός της, ειδικά προς τούτο εντεταλμένος από τον πρόεδρό της για γραμματειακή υποστήριξη της διαδικασίας του ελέγχου. Κατά τον έλεγχο αρχείων που τηρούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας παρίσταται αυτοπροσώπως ο Πρόεδρος της Α.Δ.Α.Ε. β) Λαμβάνει πληροφορίες σχετικές με την αποστολή της, από τις υπό το στοιχείο α υπηρεσίες, οργανισμούς και επιχειρήσεις, καθώς και από τους εποπτεύοντες Υπουργούς. γ) Καλεί σε ακρόαση, από τις υπηρεσίες, οργανισμούς, νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις που αναφέρονται στο ως άνω στοιχείο α, τις διοικήσεις, τους νόμιμους εκπροσώπους, τους υπαλλήλους και κάθε άλλο πρόσωπο, το οποίο κρίνει ότι μπορεί να συμβάλλει στην εκπλήρωση της αποστολής της. δ) Προβαίνει στην κατάσχεση μέσων παραβίασης του απορρήτου, που υποπίπτουν στην αντίληψή της κατά την ενάσκηση του έργου της και ορίζεται μεσεγγυούχος αυτών μέχρι να αποφανθούν τα αρμόδια δικαστήρια. Προβαίνει στην καταστροφή πληροφοριών ή στοιχείων ή δεδομένων, τα οποία αποκτήθηκαν με παράνομη παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών. ε) Εξετάζει καταγγελίες σχετικά με την προστασία των δικαιωμάτων των αιτούντων, όταν θίγονται από τον τρόπο και τη διαδικασία άρσης του απορρήτου. στ) Στις περιπτώσεις των άρθρων 3, 4 και 5 του Ν. 2225/1994, η Α.Δ.Α.Ε. υπεισέρχεται μόνο στον έλεγχο της τήρησης των όρων και της διαδικασίας άρσης του απορρήτου, χωρίς να εξετάζει την κρίση των αρμόδιων δικαστικών αρχών. ζ) Τηρεί αρχείο απόρρητης αλληλογραφίας, σύμφωνα με το στοιχείο της παρ. 2 του άρθρου 12 του παρόντος νόμου. η) Συνεργάζεται με άλλες αρχές της χώρας, με αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών, με ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς, για θέματα της αρμοδιότητάς της. θ) Συντάσσει κάθε χρόνο την προβλεπόμενη στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου έκθεση πεπραγμένων, στην οποία περιγράφει το έργο της, διατυπώνει παρατηρήσεις, επισημαίνει παραλείψεις και προτείνει τυχόν ενδεικνυόμενες νομοθετικές μεταβολές στον τομέα διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών. ι) Γνωμοδοτεί και απευθύνει συστάσεις και υποδείξεις για τη λήψη μέτρων διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών, καθώς και για τη διαδικασία άρσης αυτού. ια) Εκδίδει τον κανονισμό εσωτερικής λειτουργίας της, ο οποίος δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο κανονισμός εσωτερικής λειτουργίας πρέπει να είναι σύμφωνος με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. ιβ) Εκδίδει κανονιστικές πράξεις, δημοσιευόμενες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δια των οποίων ρυθμίζεται κάθε διαδικασία και λεπτομέρεια σε σχέση με τις ανωτέρω αρμοδιότητές της, καθώς και με την εν γένει διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών. ιγ) Καταρτίζει τον κανονισμό οικονομικής διαχείρισης, ο οποίος υποβάλλεται και εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών.

2. Τα μέλη και το προσωπικό της Α.Δ.Α.Ε., πλην του βοηθητικού προσωπικού, έχουν προς διαπίστωση των παραβάσεων της νομοθεσίας περί προστασίας του απορρήτου, τις εξουσίες και τα δικαιώματα που προβλέπονται στο Ν. 703/1977, όπως ισχύει. Τα πρόσωπα αυτά έχουν προς τούτο δικαίωμα να ελέγχουν τα προβλεπόμενα από το Π.Δ. 186/1992 (Κ.Β.Σ.) βιβλία και στοιχεία των ελεγχόμενων επιχειρήσεων και οργανισμών, αποκλεισμένης της κατάσχεσης ή της παραλαβής τους, καθώς και πάσης φύσεως αρχεία, βιβλία, στοιχεία και λοιπά έγγραφα των προσώπων που ελέγχουν, να ενεργούν έρευνες στα γραφεία και λοιπές εγκαταστάσεις τους, να λαμβάνουν ένορκες και ανωμοτί κατά την κρίση τους καταθέσεις, με την επιφύλαξη του άρθρου 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Οι σχετικές διατάξεις, απαγορεύσεις,

ποινές και κυρώσεις του Ν. 703/1977, ως ισχύει, εφαρμόζονται αναλόγως σε περίπτωση αρνήσεως παροχής στοιχείων, παρεμπόδισης ή δυσχέρανσης του έργου της Α.Δ.Α.Ε., επιφυλασσομένης της εφαρμογής των προβλεπόμενων από τον παρόντα νόμο κυρώσεων.

3. Η Α.Δ.Α.Ε. μπορεί με απόφασή της να συγκροτεί μόνιμες και έκτακτες επιτροπές και ομάδες εργασίας για την εξέταση και έρευνα επί θεμάτων ειδικού ενδιαφέροντος που σχετίζονται με θέματα των αρμοδιοτήτων της. Στις επιτροπές και ομάδες εργασίας μπορούν να συμμετέχουν και πρόσωπα που δεν αποτελούν μέλη ή προσωπικό της Α.Δ.Α.Ε. Το έργο των επιτροπών ή των ομάδων εργασίας κατευθύνεται από μέλη της Α.Δ.Α.Ε. Οι εισηγήσεις και οι γνωμοδοτήσεις των επιτροπών και ομάδων εργασίας υποβάλλονται στα αρμόδια όργανα της Α.Δ.Α.Ε., που αποφασίζουν για την τυχόν δημοσιοποίηση των πορισμάτων.

4. Κατά των εκτελεστών αποφάσεων της Α.Δ.Α.Ε. μπορεί να ασκηθεί αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθώς και οι προβλεπόμενες από το Σύνταγμα και τη νομοθεσία διοικητικές προσφυγές. Ένδικα βοηθήματα κατά των αποφάσεων της Α.Δ.Α.Ε. μπορεί να ασκεί και ο Υπουργός Δικαιοσύνης.

5. Η Α.Δ.Α.Ε. παρίσταται αυτοτελώς σε κάθε είδους δίκες που έχουν ως αντικείμενο πράξεις ή παραλείψεις της. Εκπροσωπείται δικαστικώς από μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή από μέλη της Νομικής της υπηρεσίας.

6. Η Α.Δ.Α.Ε. μπορεί να συνάπτει συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών, για θέματα που άπτονται των σκοπών της και της λειτουργίας της. Η σύναψη και η υλοποίηση των συμβάσεων αυτών διέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις διατάξεις περί προμηθειών του Δημοσίου και από τους σχετικούς Κανονισμούς της Α.Δ.Α.Ε., οι οποίοι εγκρίνονται και τροποποιούνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης.»

25. Με το άρθρο 74 παρ. 2 και 3 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται η παράγραφος 4 του άρθρου 7 του ν. 3115/2003 και προστίθενται οι παράγραφοι 5 και 6, με αναρίθμηση της υφιστάμενης παραγράφου 5 σε 7, το οποίο άρθρο ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 7

Λειτουργία της Α.Δ.Α.Ε.

1. Η δράση της Α.Δ.Α.Ε. διέπεται από τις αρχές της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας.

2. Η Α.Δ.Α.Ε. συνέρχεται στην έδρα της ή και εκτός αυτής, αν τούτο έχει οριστεί προηγουμένως, τακτικά τουλάχιστον μία φορά το μήνα και εκτάκτως όταν ζητηθεί από τον Πρόεδρο ή από δύο (2) από τα μέλη της. Η Α.Δ.Α.Ε. συνεδριάζει νομίμως εφόσον μετέχουν στη συνεδρίαση τουλάχιστον τρία (3) μέλη, αποφασίζει δε με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου ή, σε περίπτωση απουσίας αυτού, του Αντιπροέδρου. Η αδικαιολόγητη απουσία μέλους από τρεις (3) διαδοχικές συνεδριάσεις της Α.Δ.Α.Ε. συνεπάγεται την έκπτωσή του, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου.

3. Τα θέματα της ημερήσιας διάταξης καθορίζει ο Πρόεδρος, η δε εισήγηση επ' αυτών γίνεται από τον Πρόεδρο ή από άλλο μέλος, που το ορίζει ο Πρόεδρος. Οι αποφάσεις της Α.Δ.Α.Ε. είναι αιτιολογημένες, καταχωρούνται σε ειδικό βιβλίο και μπορούν να ανακοινώνονται δημοσίως, εκτός αν αφορούν την εθνική άμυνα ή τη δημόσια ασφάλεια. Τα τηρούμενα κατά τις συνεδριάσεις πρακτικά, καθώς και οι φάκελοι των υποθέσεων που διεκπεραιώθηκαν από την Α.Δ.Α.Ε., είναι προσιτά στους άμεσα ενδιαφερόμενους, εκτός αν

αφορούν την εθνική άμυνα ή τη δημόσια ασφάλεια. Σε κάθε περίπτωση, η Α.Δ.Α.Ε. οφείλει να μην αποκαλύπτει πληροφορίες και δεδομένα για φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία ενδέχεται να προσβάλλουν την προσωπικότητά τους ή να επηρεάσουν δυσμενώς την επαγγελματική ή την κοινωνική τους θέση, εκτός εάν προκύπτει σχετική υποχρέωσή της από το νόμο.

4. Τα μέλη της Α.Δ.Α.Ε. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ενεργούν συλλογικά. Στον Πρόεδρο ανατίθενται καθήκοντα συντονισμού και διοίκησης των υπηρεσιών της Α.Δ.Α.Ε., καθώς και παρακολούθησης της εκτέλεσης των αποφάσεων, πορισμάτων και οποιωνδήποτε άλλων πράξεων της Α.Δ.Α.Ε. Με απόφαση του Προέδρου και σύμφωνη γνώμη της Α.Δ.Α. Ε. μπορούν να ανατίθενται, στα μέλη ή στο προσωπικό της, συγκεκριμένα καθήκοντα, μεταξύ των οποίων καθήκοντα διοίκησης ή διαχείρισης. Ο Πρόεδρος με απόφασή του μπορεί να εξουσιοδοτεί μέλη ή άλλα όργανά της να υπογράφουν "με εντολή Προέδρου" έγγραφα η άλλες πράξεις της Α.Δ.Α.Ε. Η Α.Δ.Α.Ε. εκπροσωπείται έναντι τρίτων δικαστικώς και εξωδίκως από τον Πρόεδρό της και όταν αυτός κωλύεται από τον Αντιπρόεδρο. Σε περίπτωση κωλύματος και του Αντιπροέδρου, η Α.Δ.Α.Ε. δύναται να αναθέτει την εκπροσώπηση για συγκεκριμένη πράξη ή ενέργεια ή κατηγορία πράξεων ή ενεργειών σε άλλο μέλος της.

5. Οι αναγκαίες για τη λειτουργία της Α.Δ.Α.Ε. πιστώσεις εγγράφονται υπό ίδιο φορέα στον προϋπολογισμό του υπουργείου Δικαιοσύνης. Τον προϋπολογισμό εισηγείται στον υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών ο Πρόεδρος της Α.Δ.Α.Ε., ο οποίος είναι και διατάκτης των δαπανών της. Οι σχετικές δαπάνες εκκαθαρίζονται από την αρμόδια υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου (Υ.Δ.Ε.) και υπόκεινται στον προληπτικό και κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.»

26. Με το άρθρο 75 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 5 του ν. 2225/1994, που ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 5

Διαδικασία άρσης του απορρήτου

1. Η διάταξη που επιβάλλει την άρση του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος νόμου περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία:

α) το όργανο που διατάσσει την άρση, β) τη δημόσια αρχή ή τον εισαγγελέα ή τον ανακριτή που ζητούν την επιβολή της άρσης, γ) το σκοπό της επιβολής της άρσης, δ) τα μέσα ανταπόκρισης ή επικοινωνίας στα οποία επιβάλλεται η άρση, ε) την εδαφική έκταση εφαρμογής και τη χρονική διάρκεια της άρσης, στ) την ημερομηνία έκδοσης της διάταξης.

2. Η διάταξη που επιβάλλει την άρση του απορρήτου για διακρίβωση εγκλημάτων, σύμφωνα με το άρθρο 4 του παρόντος νόμου, περιλαμβάνει, εκτός των στοιχείων της προηγούμενης παραγράφου, και τα εξής:

α) το όνομα του προσώπου ή των προσώπων κατά των οποίων λαμβάνεται το μέτρο της άρσης και τη διεύθυνση διαμονής τους, εφόσον είναι γνωστή, β) την αιτιολογία επιβολής της άρσης.

3. Διάταξη που απορρίπτει αίτημα άρσης του απορρήτου περιέχει μόνο:

α) το όργανο που αποφασίζει, β) τη δημόσια αρχή που είχε ζητήσει την επιβολή της άρσης, γ) την ημερομηνία έκδοσης της διάταξης.

"4. Απόσπασμα της διάταξης, που περιλαμβάνει το διατακτικό της, παραδίδεται με απόδειξη, μέσα σε κλειστό φάκελο:

α) Στον πρόεδρο ή το διοικητικό συμβούλιο ή το γενικό διευθυντή ή τον εκπρόσωπο του νομικού προσώπου στο οποίο υπάγεται το μέσο ανταπόκρισης ή επικοινωνίας. Σε περίπτωση ατομικής επιχείρησης, το ως άνω απόσπασμα παραδίδεται στον επιχειρηματία.

β) Αν το νομικό πρόσωπο υπάγεται στον έλεγχο ή την εποπτεία του κράτους, το ως άνω απόσπασμα παραδίδεται και στον Υπουργό που εποπτεύει το νομικό αυτό πρόσωπο ή στον Υπουργό που προίσταται της δημόσιας υπηρεσίας.

Στην Α.Δ.Α.Ε. παραδίδεται, μέσα σε κλειστό φάκελο, όλο το κείμενο της διάταξης που επιβάλλει την άρση του απορρήτου.

Η σχετική αλληλογραφία είναι απόρρητη και τηρείται σε ειδικό αρχείο, στο οποίο έχουν πρόσβαση ο Πρόεδρος της Α.Δ.Α.Ε. και ένα ακόμη μέλος της, το οποίο είναι ειδικά εξουσιοδοτημένο προς τούτο από την Α.Δ.Α.Ε.

Ο Πρόεδρος της Α.Δ.Α. Ε. ενημερώνει σε κάθε περίπτωση τους αρχηγούς των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή και κοινοποιεί τη διάταξη στον Υπουργό Δικαιοσύνης."

"5. Μετά την εκτέλεση της διάταξης συντάσσονται μία ή περισσότερες, κατά τις περιστάσεις, εκθέσεις από την υπηρεσία η οποία διενήργησε τις πράξεις άρσης του απορρήτου. Οι εκθέσεις υπογράφονται από το εντεταλμένο όργανο της αιτούσας αρχής και σε αυτές αναφέρονται: α) οι ενέργειες που έγιναν για την εκτέλεση της διάταξης,

β) ο τόπος, η ημερομηνία και ο τρόπος εκτέλεσης των πιο πάνω ενεργειών,

γ) το ονοματεπώνυμο των υπαλλήλων που τις διενήργησαν, εφόσον το κρίνει αναγκαίο το όργανο που εξέδωσε τη διάταξη.

Αντίγραφα των εκθέσεων αυτών διαβιβάζονται με απόδειξη, μέσα σε κλειστό ψάκελο, στην αιτούσα αρχή, στη δικαστική αρχή, που εξέδωσε τη διάταξη και στην Α.Δ.Α.Ε."

6. Η χρονική διάρκεια της άρσης του απορρήτου δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες Παρατάσεις της διάρκειας αυτής, οι οποίες δεν υπερβαίνουν κάθε φορά τους δύο (2) μήνες, μπορούν να διαταχθούν με τη διαδικασία, που προβλέπεται κατά περίπτωση, για την επιβολή του μέτρου και υπό τον όρο ότι εξακολουθούν να υφίστανται οι λόγοι της άρσης. Σε κάθε περίπτωση οι παρατάσεις δεν μπορούν να υπερβαίνουν συνολικά τη διάρκεια των δέκα (10) μηνών. Το ανώτατο αυτό χρονικό όριο δεν ισχύει στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η άρση διατάσσεται για λόγους εθνικής ασφάλειας.

7. Μετά τη λήξη της διάρκειας της άρσης, ή μετά τη λήξη του επιτρεπόμενου ανώτατου χρονικού ορίου της παύει αυτοδικαίως η άρση του απορρήτου.

8. Με διάταξη του οργάνου που επέβαλε την άρση μπορεί να διαταχθεί η παύση της και πριν από την πάροδο της ορισμένης διάρκειάς της, αν εκπληρώθηκε ο σκοπός ή έλειψαν οι λόγοι επιβολής του μέτρου.

9."Μετά τη λήξη του μέτρου της άρσης και υπό την αναγκαία προϋπόθεση ότι δεν διακυβεύεται ο σκοπός για τον οποίο διατάχθηκε, μπορεί η Α.Δ.Α.Ε. να αποφασίζει τη γνωστοποίηση της επιβολής του στους θιγόμενους."

Τα στοιχεία που είχαν συλλεγεί ή κατασχεθεί και το υλικό που εγγράφηκε ή αποτυπώθηκε σε εκτέλεση της διάταξης για την άρση του απορρήτου σε περίπτωση διακρίβωσης εγκλημάτων, σύμφωνα με το άρθρο 4, επισυνάπτονται στη δικογραφία, αν συνιστούν αποδεικτικά μέσα για την ποινική δίωξη κατά την κρίση της αρχής που εξέδωσε τη διάταξη.

«Στις περιπτώσεις των παραγράφων 1α και 1γ του άρθρου 4 τα στοιχεία αυτά χρησιμοποιούνται επιπλέον κατά τη διοικητική διαδικασία για τη διαπίστωση της παράβασης των άρθρων 3 έως 7, 29 και 30 του ν. 3340/2005 (Α` 112) και του άρθρου 93α

του ν. 4099/2012 (Α' 250) και επισυνάπτονται στη σχετική δικογραφία κατά τη διαδικασία ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων.»

Διαφορετικά επιστρέφονται στον κύριό τους, εφόσον έχει αποφασισθεί η κατά το προηγούμενο εδάφιο γνωστοποίηση του μέτρου. Αν δεν συντρέχει αυτή η περίπτωση καταστρέφονται ενώπιον της αρχής που εξέδωσε τη διάταξη και συντάσσεται έκθεση για την καταστροφή. Υποχρεωτικώς καταστρέφεται το υλικό που δεν έχει σχέση με το λόγο επιβολής του μέτρου.

10. Το περιεχόμενο της ανταπόκρισης ή επικοινωνίας, το οποίο έγινε γνωστό λόγω της άρσης του απορρήτου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με αυτή στοιχείο απαγορεύεται, με ποινή ακυρότητας, να χρησιμοποιηθεί και να ληφθεί υπόψη ως άμεση ή έμμεση απόδειξη σε άλλη ποινική, πολιτική, διοικητική και πειθαρχική δίκη και διοικητική διαδικασία για σκοπό διαφορετικό από εκείνον που είχε καθορισθεί με τη διάταξη. Κατ' εξαίρεση η αρχή που εξέδωσε τη διάταξη μπορεί, κατά την αιτιολογημένη κρίση της, να επιτρέψει με νεότερη διάταξη της να χρησιμοποιηθούν και να ληφθούν υπόψη τα παραπάνω στοιχεία, αν χρησιμεύουν για τη διακρίβωση άλλου ιδιαίτερος σοβαρού εγκλήματος από αυτά που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου, καθώς και για υπεράσπιση κατηγορουμένου σε ποινική δίκη για πλημμέλημα ή κακούργημα.

11. Υπάλληλος της υπηρεσίας, στην οποία ανήκει το μέσο ανταποκρισης ή επικοινωνίας για το οποίο επιβλήθηκε η άρση, αν, παρότι είναι αρμόδιος, δεν παρέχει στο εντεταλμένο όργανο πληροφορία σχετική με το περιεχόμενο της διάταξης και τεχνική ή υπηρεσιακή γενικά συνδρομή για την εκτέλεση της τιμωρείται, με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών. Αν ανακοινώνει σε τρίτους ή χρησιμοποιεί το περιεχόμενο των κάθε είδους μηνυμάτων, πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση του λόγω της άρσης του απορρήτου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών.

«Με την ίδια ποινή τιμωρείται αν ανακοινώνει σε τρίτους ή γνωστοποιεί οπωσδήποτε το γεγονός της άρσης του απορρήτου, καθώς και αν παραβιάσει την υποχρέωση εχεμύθειάς του κατά τη διαδικασία άρσης του απορρήτου που προβλέπεται από το άρθρο 8 του π.δ. 47/2005 (Α' 64)».

27. Με το άρθρο 78 του σχεδίου νόμου τροποποιείται το άρθρο 4 του ν. 3689/2008 (Α' 164), και η περ. ζζ' της παραγράφου 1 του ως άνω άρθρου που έχει ως εξής:

«Άρθρο 4

Διοικητικό Συμβούλιο

1.«1.α. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από δεκατρία μέλη και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων από:

αα. Τους Προέδρους του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ββ. Τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

γγ. Τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων

δδ. Τον Γενικό Διευθυντή της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών

εε. Τον Πρόεδρο της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων ή τον Πρόεδρο της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος, οι οποίοι ορίζονται εκ περιτροπής για θητεία δεκαοκτώ μηνών.

στον. Τον Πρόεδρο της Ένωσης Δικαστικών Λειτουργών του Συμβουλίου της Επικρατείας ή της Ένωσης Δικαστικών Λειτουργών του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή της Ένωσης Διοικητικών Δικαστών, οι οποίοι ορίζονται εκ περιτροπής με ενιαύσια θητεία.

ζζ. Δύο μέλη ΔΕΠ, από τη βαθμίδα του καθηγητή, των Τμημάτων Νομικής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης που ορίζονται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Τμημάτων, μαζί με τους αναπληρωτές τους, εκ περιτροπής, για θητεία δύο ετών.

ηη. Τον Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών ο οποίος αναπληρώνεται από τον Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς και τον Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης ο οποίος αναπληρώνεται από τον Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Κομοτηνής.

θθ. Έναν εκπρόσωπο επιστημονικής ένωσης νομικών εγνωσμένου κύρους, μαζί με τον αναπληρωτή του, για θητεία τριών ετών.»

β. Στις συνεδριάσεις προεδρεύει ο αρχαιότερος από τους Προέδρους του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εφόσον απουσιάζουν ή κωλύονται, αναπληρώνονται από τους νόμιμους αναπληρωτές τους.

γ. Συγκροτείται νομίμως, έστω και αν δεν υπάρχουν τα αιρετά μέλη του, και βρίσκεται σε απαρτία, εφόσον είναι παρόντα τουλάχιστον έξι μέλη. Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

δ. Συνεδριάζει, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου του, δύο τουλάχιστον φορές κάθε ημερολογιακό έτος και συγκαλείται υποχρεωτικά από αυτόν, όταν το ζητήσει ο Υπουργός Δικαιοσύνης ή η πλειονότητα των μελών του. (Με απόφαση του Προέδρου του δύναται, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να ορισθεί ως τόπος συνεδρίασεως αυτού άλλη, πλην της έδρας της Σχολής, πόλη της Ελλάδος).

ε. Ορίζει, ύστερα από πρόταση του Γενικού Διευθυντή, για μια διετία τον γραμματέα αυτού και τον αναπληρωτή του από υπαλλήλους της Σχολής.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο όργανοΔιοίκησης της Σχολής. Χαράσσει τις γενικές κατευθύνσεις τηςΚατάρτισης και τηςΕπιμόρφωσης και εποπτεύει την εφαρμογή τους. Εγκρίνει τον ετήσιο προϋπολογισμό, ισολογισμό και απολογισμό της Σχολής και τα προγράμματαΚατάρτισης του Συμβουλίου Σπουδών. Υποβάλλει, στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους, αναλυτική έκθεση για τις δραστηριότητες και τις προοπτικές της Σχολής στον Υπουργό Δικαιοσύνης, ο οποίος την καταθέτει στη Βουλή.»

28. Με το άρθρο 79 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται το άρθρο 6 του ν. 3689/2008 (Α' 164), το οποίο ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 6

Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης

1. Στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών τοποθετούνται τρεις Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης, ένας για την κατεύθυνση της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, ένας για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης και ένας για την κατεύθυνση των Εισαγγελιών

2. Ως Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης τοποθετούνται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του οικείου δικαστικού συμβουλίου, κατά τις κείμενες διατάξεις: (α) για την

κατεύθυνση της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, ένας πρόεδρος εφετών που υπηρετεί στα πολιτικά δικαστήρια, (β) για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης, ένας πρόεδρος εφετών που υπηρετεί στα διοικητικά δικαστήρια και (γ) για την κατεύθυνση των Εισαγγελέων, ένας εισαγγελέας εφετών. Παύουν αυτοδικαίως να κατέχουν τις θέσεις αυτές, αν στερηθούν με οποιονδήποτε τρόπο τη δικαστική ιδιότητα. Ορίζονται με μερική απασχόληση, όχι πάντως μικρότερη των δύο ημερών κάθε εβδομάδα, και μειωμένη άσκηση των καθηκόντων της κύριας θέσης για μία μόνο θητεία τριών ετών. Εφόσον ελλείπουν, απουσιάζουν ή κωλύονται, αναπληρώνεται ο Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της κατεύθυνσης της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης από τον Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της κατεύθυνσης των Εισαγγελέων και αντιστρόφως και ο Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της κατεύθυνσης της Διοικητικής Δικαιοσύνης από τον Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της κατεύθυνσης της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης. Η περίπτωση β` της παραγράφου 1 του άρθρου 5 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή.

3. Οι Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης συμμετέχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στο Διοικητικό Συμβούλιο και εισηγούνται τα θέματα της αρμοδιότητάς τους. Κατανέμουν και συντονίζουν το διοικητικό Προσωπικό που έχει σχέση με τις Αρμοδιότητες τους και συνεπικουρούν τον Γενικό Διευθυντή στην προώθηση των διεθνών σχέσεων της Σχολής.

4. Οι Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της οικείας κατεύθυνσης, υπό την εποπτεία του Γενικού Διευθυντή, είναι αρμόδιοι για την εγγραφή, την παρεχόμενη προεισαγωγική, θεωρητική και πρακτική Κατάρτιση και την αξιολόγηση των εκπαιδευομένων. Μεριμνούν για το σχεδιασμό και την εφαρμογή του προγράμματος Κατάρτισης και συντονίζουν τις συναφείς εκπαιδευτικές διαδικασίες. Είναι επίσης αρμόδιοι για την παρεχόμενη, στο πλαίσιο της Σχολής, Επιμόρφωση των υπηρετούντων δικαστικών λειτουργιών. Μεριμνούν για το σχεδιασμό και την εφαρμογή του προγράμματος Επιμόρφωσης και συντονίζουν τις συναφείς εκπαιδευτικές διαδικασίες. Ο Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης των Εισαγγελέων συνεπικουρεί επιπλέον τον Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της κατεύθυνσης της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης σε θέματα διδασκαλίας ή Επιμόρφωσης που αφορούν το ουσιαστικό και δικονομικό ποινικό δίκαιο.»

29. Με το άρθρο 80 του σχεδίου νόμου τροποποιείται το άρθρο 8 του ν. 3689/2008 (Α' 164), το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 8

Συμβούλια Σπουδών και Διδασκόντων

1. Στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών λειτουργούν δύο Συμβούλια Σπουδών, ένα για την πολιτική - ποινική κατεύθυνση και ένα για τη διοικητική.

2.α. Κάθε Συμβούλιο Σπουδών αποτελείται από επτά μέλη και συγκροτείται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Αποτελείται:

Α) Το Συμβούλιο για τις κατευθύνσεις της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και των Εισαγγελέων από: αα. Τον Γενικό Διευθυντή, ββ. Τον Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της κατεύθυνσης της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, γγ. Τον Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της κατεύθυνσης των Εισαγγελέων δδ. Δύο μέλη ΔΕΠ, από τη βαθμίδα του καθηγητή, των Τμημάτων Νομικής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου

Αθηνών, του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, που ορίζονται εκ περιτροπής με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Τμημάτων μαζί με τους αναπληρωτές τους για θητεία δύο ετών. εε. Εναν δικηγόρο με εικοσαετή τουλάχιστον δικηγορία, που ορίζεται, μαζί με τον αναπληρωτή του από την Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων για θητεία τριών ετών. στστ. Εναν εκπρόσωπο των εκπαιδευομένων, ο οποίος εκλέγεται, με τον αναπληρωτή του από όλους τους εκπαιδευόμενους στις κατευθύνσεις της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και των Εισαγγελικών Λειτουργιών, το μήνα Φεβρουάριο κάθε έτους.

Β) Το Συμβούλιο για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης από: αα. Τον Γενικό Διευθυντή, ββ. Εναν Σύμβουλο Επικρατείας, που ορίζεται, μαζί με τον αναπληρωτή του, με απόφαση του οικείου δικαστικού συμβουλίου, για θητεία τριών ετών. γγ. Τον Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της κατεύθυνσης της Διοικητικής Δικαιοσύνης, δδ. Δύο μέλη ΔΕΠ, από τη βαθμίδα του καθηγητή, των Τμημάτων Νομικής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, που ορίζονται εκ περιτροπής με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Τμημάτων μαζί με τους αναπληρωτές τους για θητεία δύο ετών. εε. Τον Διευθυντή Οικονομικού Προγραμματισμού και Εποπτείας Οικονομικών Υποθέσεων, στστ. Εναν εκπρόσωπο των εκπαιδευομένων, ο οποίος εκλέγεται, με τον αναπληρωτή του, από τους εκπαιδευόμενους στην κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης, το μήνα Φεβρουάριο κάθε έτους. Η θητεία των μελών λήγει, αν με οποιονδήποτε τρόπο στερηθούν την ιδιότητα με την οποία συμμετέχουν στο Συμβούλιο.

β. Τα Συμβούλια Σπουδών βρίσκονται σε απαρτία, εφόσον είναι παρόντα πέντε τουλάχιστον μέλη. Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

γ. Τα Συμβούλια Σπουδών συνέρχονται στην έδρα της Σχολής, σε τακτική συνεδρίαση τρεις τουλάχιστον φορές, κατά τους μήνες Φεβρουάριο, Μάιο και Σεπτέμβριο, εκτάκτως δε οποτεδήποτε άλλοτε, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου τους ή όταν το ζητήσουν τουλάχιστον δύο από τα μέλη τους. Στις συνεδριάσεις τους προεδρεύει ο Γενικός Διευθυντής.

δ. Τα Συμβούλια Σπουδών ορίζουν, ύστερα από πρόταση του Γενικού Διευθυντή, για μια διετία τον Γραμματέα αυτών και τον αναπληρωτή του από τους υπαλλήλους της Σχολής.

ε. Τα Συμβούλια Σπουδών έχουν τις ακόλουθες Αρμοδιότητες: (αα) Καταρτίζουν το Πρόγραμμα Σπουδών και τον πίνακα των διδασκόντων, (ββ) Καταρτίζουν το πρόγραμμα Επιμόρφωσης και ορίζουν την Οργανωτική Επιτροπή που επιμελείται την υλοποίηση του. (γγ) Παρακολουθούν την εφαρμογή των προγραμμάτων σπουδών και Επιμόρφωσης, (δδ) Αξιολογούν την προεισαγωγική, θεωρητική και πρακτική Κατάρτιση που παρέχεται από τη Σχολή, (εε) Αξιολογούν την Επιμόρφωση των υπηρετούντων δικαστικών λειτουργιών, (στστ) Αποστέλλουν μέσω των Διευθυντών Κατάρτισης και Επιμόρφωσης τα προγράμματα σπουδών και Επιμόρφωσης σε όλους τους διδάσκοντες, (ζζ) Αξιολογούν την καταλληλότητα των υποδομών, των σπουδών, του εκπαιδευτικού υλικού και εξοπλισμού για τα άτομα με αναπηρία όλων των κατηγοριών και μεριμνούν για την αποκατάσταση και διασφάλιση της, καθώς και για την ευαισθητοποίηση των εκπαιδευόμενων στα θέματα αυτά.

στ. Αν τουλάχιστον δύο από τα μέλη του Συμβουλίου Σπουδών διαφωνούν με τις αποφάσεις που έχουν ληφθεί σχετικά με τα προγράμματα σπουδών και Επιμόρφωσης ή με τον πίνακα διδασκόντων, δικαιούνται, μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών, να ζητήσουν εγγράφως από τον Γενικό Διευθυντή να εισαγάγει το θέμα προς συζήτηση στο Διοικητικό Συμβούλιο, το

οποίο συγκαλείται εντός ενός μηνός ειδικά για το θέμα αυτό. Στη συνεδρίαση καλούνται να αναπτύξουν τις απόψεις τους και τα διαφωνούντα μέλη του Συμβουλίου Σπουδών, τα οποία αποχωρούν μετά τη διατύπωση των απόψεων τους.

3.α. Στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών λειτουργούν τρία Συμβούλια Διδασκόντων, ένα για την κατεύθυνση της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, ένα για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης και ένα για την κατεύθυνση των Εισαγγελέων. Έργο τους είναι η υποβολή προς τα Συμβούλια Σπουδών γραπτών εισηγήσεων και προτάσεων για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου της Σχολής. Αποτελούνται από όλους τους διδάσκοντες, οι οποίοι κάθε φορά παρέχουν τις υπηρεσίες τους στη Σχολή σε κάθε κατεύθυνση.

β. Τα Συμβούλια Διδασκόντων συνέρχονται σε συνεδρίαση, ύστερα από πρόσκληση του Γενικού Διευθυντή, κάθε Μάιο και μπορούν να συνέρχονται και σε κοινή συνεδρίαση. Προεδρεύει στις συνεδριάσεις τους ο αρχαιότερος δικαστικός λειτουργός από τους διδάσκοντες. Τα Συμβούλια διατυπώνουν συγκεκριμένες και αιτιολογημένες εισηγήσεις και προτάσεις για αλλαγές του εφαρμοζόμενου προγράμματος σπουδών και Επιμόρφωσης, τις οποίες και καταθέτουν μέσω του προέδρου τους στο Συμβούλιο Σπουδών.

γ. Βρίσκονται σε απαρτία εφόσον είναι παρόντες τουλάχιστον επτά διδάσκοντες, ενώ για την υιοθέτηση μιας πρότασης απαιτείται πλειοψηφία των παρόντων μελών. Στο Συμβούλιο Σπουδών υποβάλλεται, με την αναγκαία αιτιολογία, και η γνώμη της μειοψηφίας. Με απόφαση του Γενικού Διευθυντή ορίζονται, για μια διετία, οι Γραμματείς τους με τους αναπληρωτές τους από τους υπαλλήλους της Σχολής.»

30. Με το άρθρο 81 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 9 του ν. 3689/2008 (Α' 164), η οποία ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 9

Προκήρυξη Διαγωνισμού

«1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως έως το τέλος Ιανουαρίου κάθε έτους, προκηρύσσεται εισαγωγικός διαγωνισμός στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών για τις ακόλουθες κατευθύνσεις: α) Διοικητικής Δικαιοσύνης, β) Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και γ) Εισαγγελέων.»

2. Στην προκήρυξη ορίζονται ο συνολικός αριθμός των εισακτέων σε κάθε κατεύθυνση της Σχολής, ο αριθμός των εκπαιδευομένων που θα κατανεμηθούν στα τμήματα, τα οποία προβλέπονται στο εδάφιο β' της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του παρόντος νόμου, ο τόπος και ο χρόνος έναρξης του διαγωνισμού, καθώς και η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε ημερών. Οι (γραπτές) εξετάσεις διενεργούνται στη Θεσσαλονίκη.

3. Το πρόγραμμα, η διαδικασία, τα εξεταστικά κέντρα διεξαγωγής του διαγωνισμού, ο ορισμός επιτηρητών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια, η οποία αναφέρεται στους υποψηφίους, στους όρους και τον τρόπο διεξαγωγής του διαγωνισμού, καθορίζονται με απόφαση της επιτροπής διαγωνισμού, που προβλέπεται στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 11 του παρόντος νόμου.

4. Οι αποφάσεις της επιτροπής αναρτώνται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και στο κατάστημα της Σχολής, δημοσιοποιούνται δε με οποιονδήποτε άλλον πρόσφορο τρόπο.»

31. Με το άρθρο 82 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται το άρθρο 10 του ν. 3689/2008 (Α' 164), το οποίο ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 10

Δικαίωμα και Αιτήσεις Συμμετοχής

1. α. Στο διαγωνισμό γίνονται δεκτοί όσοι:

αα. Έχουν την ιδιότητα του Ειρηνοδίκη ή έχουν ή είχαν διετή άσκηση δικηγορίας ή είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος νομικού τμήματος, με μονοετή άσκηση δικηγορίας, ή είναι δικαστικοί υπάλληλοι με πτυχίο νομικού τμήματος νομικής σχολής και πενταετή υπηρεσία στη θέση αυτή.

ββ. Έχουν συμπληρώσει το εικοστό όγδοο και δεν έχουν υπερβεί το τεσσαρακοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους την 31η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο προκηρύσσεται ο διαγωνισμός. Η ηλικία του υποψηφίου αποδεικνύεται σύμφωνα με τις κείμενες κάθε φορά διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 1756/1988, ΦΕΚ 35 Α').

γγ. Έχουν τα προσόντα, που ορίζονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 36, και δεν έχουν τα κωλύματα, που προβλέπονται στα άρθρα 37 και 38 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών, όπως ισχύουν, για το διορισμό τους ως δικαστικών λειτουργών.

β. Τα απαιτούμενα προσόντα, εκτός από το όριο ηλικίας, πρέπει να συντρέχουν κατά το χρόνο έναρξης του διαγωνισμού. Τα κωλύματα πρέπει να μην υπάρχουν τόσο κατά το χρόνο έναρξης του διαγωνισμού όσο και κατά το χρόνο εγγραφής στη Σχολή.

2.α. Ο υποψήφιος υποβάλλει την αίτηση συμμετοχής του στο διαγωνισμό στη γραμματεία της Σχολής ή στη γραμματεία οποιουδήποτε δικαστηρίου της χώρας. Στην τελευταία περίπτωση, οι αιτήσεις διαβιβάζονται αμελλητί στη γραμματεία της Σχολής.

β. Με την αίτηση δηλώνει υποχρεωτικώς μία από τις τέσσερις ξένες γλώσσες, οι οποίες προβλέπονται στο εδάφιο δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 12 του παρόντος νόμου, και προαιρετικώς τις ξένες γλώσσες, στις οποίες επιθυμεί περαιτέρω να εξετασθεί. Συνυποβάλλει τα δικαιολογητικά, τα οποία αποδεικνύουν τη συνδρομή των προσόντων και την έλλειψη κωλυμάτων, εκτός των πιστοποιητικών σωματικής και ψυχικής υγείας, τα οποία υποβάλλονται στη γραμματεία της Σχολής το βραδύτερο μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους προκήρυξης. Τα πιστοποιητικά αυτά εκδίδονται, το μεν της σωματικής υγείας από υγειονομική επιτροπή κατά το σύστημα, το οποίο ισχύει για τους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους, το δε της ψυχικής υγείας από διευθυντή ψυχιατρικής κλινικής κρατικού ή πανεπιστημιακού νοσοκομείου.

γ. Σε περίπτωση διαπίστωσης έλλειψης φυσικών σωματικών δεξιοτήτων κάποιου υποψηφίου, εξετάζεται από την ανωτέρω υγειονομική επιτροπή, αν η έλλειψη αυτή εμποδίζει ή όχι την άσκηση των δικαστικών του καθηκόντων. Εφόσον πιστοποιηθεί από την επιτροπή η υγεία και η σωματική καταλληλότητα του για την άσκηση των ανωτέρω καθηκόντων, λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διευκόλυνση της συμμετοχής του υποψηφίου στον εισαγωγικό διαγωνισμό. Στα μέτρα διευκόλυνσης μπορεί να περιλαμβάνεται και η παροχή παράτασης για την ολοκλήρωση της εξέτασης. Η παράταση αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα δεύτερο του προβλεπόμενου χρόνου για την ολοκλήρωση της εξέτασης.

δ. Οι Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης κάθε κατεύθυνσης, συνεπικουρούμενοι από υπαλλήλους της Σχολής, ελέγχουν την πληρότητα των στοιχείων, που κάθε υποψήφιος

υποβάλλει, και καταρτίζουν για κάθε κατεύθυνση πίνακες, οι οποίοι αναρτώνται στο κατάστημα της Σχολής, τόσο των υποψηφίων, που μπορούν να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό, όσο και εκείνων, που αποκλείονται από αυτόν. Ο Γενικός Διευθυντής εγκρίνει τους πίνακες αυτούς, οι οποίοι υποβάλλονται στον πρόεδρο της οικείας επιτροπής διαγωνισμού το βραδύτερο το δεύτερο δεκαήμερο του μηνός Μαΐου και αναρτώνται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και στο κατάστημα της Σχολής.

3. Οι διατάξεις των υποπεριπτώσεων αα' και ββ' του εδαφίου α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ισχύουν από 1.1.2009.

4. Η διάταξη της περιπτώσεως γ' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου ισχύει από της δημοσιεύσεως του νόμου αυτού.»

32. Με το άρθρο 83 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται το άρθρο 11 του ν. 3689/2008 (Α' 164), το οποίο ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 11

Επιτροπή Διαγωνισμού

1. Ο εισαγωγικός διαγωνισμός διενεργείται από επιτροπή, η οποία συγκροτείται για κάθε κατεύθυνση χωριστά, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που εκδίδεται μέχρι το τέλος του μηνός Απριλίου.

2. Η επιτροπή για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης αποτελείται από: α) Έναν Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, β) έναν Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, γ) έναν Πρόεδρο Εφετών των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, δ) ένα μέλος ΔΕΠ από τη βαθμίδα του καθηγητή Τμήματος Νομικής και ε) έναν δικηγόρο με εικοσαετή τουλάχιστον δικηγορική υπηρεσία.

3. Η επιτροπή για την κατεύθυνση της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης αποτελείται από: α) Έναν Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, β) Έναν Αρεοπαγίτη, γ) Έναν Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, δ) Ένα μέλος ΔΕΠ από τη βαθμίδα του καθηγητή Τμήματος Νομικής και ε) Έναν δικηγόρο με εικοσαετή τουλάχιστον δικηγορική υπηρεσία.

4. Η επιτροπή για την κατεύθυνση των Εισαγγελιών αποτελείται από: α) Έναν Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, β) έναν Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, γ) έναν Εισαγγελέα Εφετών, δ) ένα μέλος ΔΕΠ από τη βαθμίδα του καθηγητή Τμήματος Νομικής και ε) έναν δικηγόρο με εικοσαετή τουλάχιστον δικηγορική υπηρεσία.

5. Τα μέλη των πιο πάνω επιτροπών, με στοιχεία α', β' και γ' ορίζονται, με τους αναπληρωτές τους, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 41 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών Τα μέλη με στοιχείο δ' ορίζονται, με τους αναπληρωτές τους, ύστερα από κλήρωση που διενεργείται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με την παρουσία του Γενικού Διευθυντή της Σχολής, μεταξύ όλων των καθηγητών των Τμημάτων Νομικής της χώρας το γνωστικό αντικείμενο των οποίων είναι σχετικό με τα εξεταζόμενα μαθήματα. Το μέλος των ως άνω επιτροπών με στοιχείο ε' ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τον Πρόεδρο της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Χώρας.

6. Εκτός των μελών της Επιτροπής, διορίζονται επίσης από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, οκτώ εξεταστές ξένων γλωσσών, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για την εξέταση των τεσσάρων ξένων γλωσσών που προβλέπονται στο άρθρο 12 παράγραφος 2. Ως εξεταστές διορίζονται διδάσκαλοι ξένων γλωσσών των Τμημάτων Νομικής της χώρας και μέλη ΔΕΠ από τη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή και

άνω, στα οποία έχουν ανατεθεί καθήκοντα εξέτασης των ξένων γλωσσών κατά τις εισαγωγικές εξετάσεις στα μεταπτυχιακά προγράμματα των ίδιων Τμημάτων, μετά από κλήρωση, από κατάλογο τον οποίο αποστέλλουν τα τρία Νομικά Τμήματα και ισχύει για τρία έτη, εφόσον δεν τροποποιηθεί με νεότερη απόφαση των Τμημάτων. Ο διορισμός γίνεται για την εξέταση κάθε ξένης γλώσσας ξεχωριστά.

7. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο γραμματέας κάθε επιτροπής και ο αναπληρωτής του. Καθήκοντα γραμματέα ανατίθενται σε υπάλληλο της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών, εφόσον ο διαγωνισμός διενεργείται στην έδρα της Σχολής. Σε περίπτωση που ο διαγωνισμός διενεργείται εκτός της έδρας της, ανατίθενται σε υπάλληλο της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή σε δικαστικό υπάλληλο, ο οποίος υπηρετεί σε μια από τις δικαστικές υπηρεσίες του τόπου όπου διενεργείται ο διαγωνισμός.»

33. Με το άρθρο 84 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται το άρθρο 12 του ν. 3689/2008 (Α' 164), το οποίο ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 12

Διεξαγωγή - Στάδια Διαγωνισμού

1. Ο εισαγωγικός διαγωνισμός περιλαμβάνει δύο στάδια, προκριματικό και τελικό. Το προκριματικό διεξάγεται «το τελευταίο δεκαήμερο του Μαΐου» και το τελικό κατά τους μήνες Σεπτέμβριο έως και Νοέμβριο.

2. Κατά το προκριματικό στάδιο: α) Οι υποψήφιοι εξετάζονται γραπτά, για μεν την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης σε θέματα: αα. γενικής παιδείας, ββ. συνταγματικού δικαίου, γενικού διοικητικού δικαίου και δικαίου διοικητικών διαφορών και γγ. δημοσιονομικού δικαίου, για δε τις κατευθύνσεις της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και των Εισαγγελιών σε θέματα: αα. γενικής παιδείας, ββ. αστικού δικαίου, εμπορικού δικαίου και πολιτικής δικονομίας και γγ. ποινικού δικαίου και ποινικής δικονομίας, β) Η εξέταση στα θέματα γενικής παιδείας περιλαμβάνει την ανάπτυξη ενός θέματος σχετικά με σύγχρονα νομικά, κοινωνικά, πολιτικά, οικονομικά και πολιτιστικά ζητήματα ή συνδυασμό ανάπτυξης θέματος και ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής. Επί των ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής το ειδικό βάρος κάθε ερώτησης προσδιορίζεται ανάλογα με τη δυσκολία της και αναγράφεται στο ερωτηματολόγιο. Το μέρος, που αντιστοιχεί στις ερωτήσεις αντιπροσωπεύει το 25% του συνόλου της βαθμολογίας, γ) Η εξέταση στα νομικά μαθήματα διενεργείται με συνθετική παρουσίαση πρακτικού θέματος στον αντίστοιχο θεματικό κύκλο και περιλαμβάνει μία, επιπλέον των ανωτέρω, γραπτή δοκιμασία των υποψηφίων για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης στο θεματικό κύκλο του συνταγματικού δικαίου, του γενικού διοικητικού δικαίου και του δικαίου διοικητικών διαφορών, για την κατεύθυνση της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης στο θεματικό κύκλο του αστικού δικαίου, του εμπορικού δικαίου και της πολιτικής δικονομίας και για την κατεύθυνση των Εισαγγελιών στο θεματικό κύκλο του ποινικού δικαίου, της ποινικής δικονομίας και του ευρωπαϊκού ποινικού δικαίου, δ) Τα μέλη της επιτροπής κατανέμουν μεταξύ τους την εξέταση των μαθημάτων, έτσι ώστε σε κάθε μάθημα να αντιστοιχούν δύο εξεταστές. Οι εξεταστές οφείλουν να προετοιμάσουν ο καθένας από δύο θέματα για το προς εξέταση μάθημα. Την ημέρα των εξετάσεων συνέρχεται η εξεταστική επιτροπή, εγκρίνει με πλειοψηφία δύο από τα θέματα αυτά και με κλήρωση, η οποία διενεργείται ενώπιον όλων των μελών της επιτροπής, επιλέγει το ένα θέμα που θα τεθεί στις εξετάσεις. Η διαδικασία αυτή ακολουθείται και κατά την εξέταση της υποχρεωτικής ξένης γλώσσας, ε) Οι υποψήφιοι και

των τριών κατευθύνσεων εξετάζονται υποχρεωτικώς σε μία από τις ακόλουθες τέσσερις ξένες γλώσσες: αγγλική, γαλλική, γερμανική και ιταλική. Η εξέταση στην υποχρεωτική ξένη γλώσσα είναι γραπτή, διενεργείται από τους διορισθέντες για το σκοπό αυτόν σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 11 παράγραφος 6. και συνίσταται σε μετάφραση νομικού κειμένου από την ξένη στην ελληνική γλώσσα και αντιστρόφως.

3. Κατά το τελικό στάδιο, στο οποίο μετέχουν μόνον όσοι έχουν επιτύχει στο προκριματικό:

α) Οι υποψήφιοι κάθε κατεύθυνσης εξετάζονται προφορικά και δημοσίως στην ύλη που προβλέπεται για τις εξετάσεις του προκριματικού σταδίου της ίδιας κατεύθυνσης και σε θέματα ευρωπαϊκού δικαίου, β) Οι υποψήφιοι εξετάζονται προαιρετικά και σε μία έως δύο από τις ακόλουθες τέσσερις ξένες γλώσσες: αγγλική, γαλλική, γερμανική και ιταλική. Εξαιρείται εκείνη, στην οποία εξετάζονται υποχρεωτικώς, σύμφωνα με το εδάφιο ε' της παραγράφου 2. Η εξέταση αυτή είναι γραπτή, διενεργείται, όπως και εκείνη στην υποχρεωτική ξένη γλώσσα από τους ορισθέντες προς τούτο κατά το άρθρο 11 παράγραφος 6 εξεταστές και συνίσταται σε μετάφραση νομικού κειμένου στην ελληνική γλώσσα και αντιστρόφως.

4. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου της Σχολής, μπορεί να μεταβάλλονται τα μαθήματα και οι ξένες γλώσσες του εισαγωγικού διαγωνισμού.»

34. Με το άρθρο 85 του σχεδίου νόμου τροποποιείται το άρθρο 13 του ν. 3689/2008 (Α' 164), το οποίο ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 13

Βαθμολόγηση Υποψηφίων

1. Η βαθμολογική κλίμακα των εισαγωγικών εξετάσεων για όλες τις δοκιμασίες (προκριματικού και τελικού σταδίου) εκτείνεται από μηδέν έως δεκαπέντε.

2.α. Η βαθμολόγηση των γραπτών δοκιμών του προκριματικού σταδίου, εκτός της ξένης γλώσσας, διενεργείται από δύο βαθμολογητές, μέλη της επιτροπής, τακτικά ή αναπληρωματικά. Η βαθμολόγηση της επίδοσης στην ξένη γλώσσα διενεργείται από τους διορισθέντες κατά το άρθρο 11 παράγραφος 6 εξεταστές, τακτικούς ή αναπληρωματικούς. Οι ενδείξεις των ατομικών στοιχείων των διαγωνιζομένων στα γραπτά δοκίμια και η βαθμολογία του πρώτου εξεταστή καλύπτονται με αδιαφανές χαρτί, το οποίο αφαιρείται ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής μετά την ολοκλήρωση της βαθμολόγησης σε όλες τις θεματικές ενότητες. Απαγορεύονται οποιεσδήποτε σημειώσεις των βαθμολογητών επάνω στο γραπτό.

β. Ο μέσος όρος των βαθμών των δύο βαθμολογητών αποτελεί το βαθμό του υποψηφίου στο γραπτό δοκίμιο, εφόσον η διαφορά τους δεν είναι μεγαλύτερη των τριών μονάδων. Σε αντίθετη περίπτωση, τα γραπτά δοκίμια βαθμολογούνται από άλλους δύο βαθμολογητές, οι οποίοι ορίζονται από την επιτροπή μεταξύ των μελών της. τακτικών ή αναπληρωματικών, που δεν συμμετείχαν στην πρώτη διόρθωση και οι οποίοι διορθώνουν με καλυμμένους τους βαθμούς των δύο πρώτων εξεταστών. Την εξέταση της ξένης γλώσσας αναλαμβάνουν οι δύο από τους ορισθέντες κατά το άρθρο 11 παράγραφος 6 εξεταστές, τακτικούς ή αναπληρωματικούς, οι οποίοι δεν συμμετείχαν στην πρώτη διόρθωση. Στην περίπτωση αυτή, βαθμός του γραπτού δοκιμίου είναι ο μέσος όρος των βαθμών των τεσσάρων βαθμολογητών

γ) Θεωρούνται επιτυχόντες στο προκριματικό στάδιο όσοι υποψήφιοι έλαβαν μέσο όρο βαθμολογίας στις γραπτές δοκιμασίες οκτώ και σε καμία κάτω από έξι. Ο τελικός βαθμός

κάθε υποψηφίου στο προκριματικό στάδιο, ο οποίος αποτελεί το βαθμό του υποψηφίου στην προκριματική δοκιμασία, εξερίζεται με το συνυπολογισμό των βαθμών που έλαβε στις πέντε γραπτές δοκιμασίες του σταδίου αυτού για όλες τις κατευθύνσεις, με συντελεστή βαρύτητας για κάθε κατεύθυνση: α) για το γραπτό δοκίμιο του θέματος γενικής παιδείας πέντε δέκατα (0,5), β) για το γραπτό δοκίμιο της ξένης γλώσσας πέντε δέκατα (0,5) και γ) για το καθένα από τα υπόλοιπα τρία γραπτά δοκίμια των νομικών μαθημάτων ένα (1). Κάθε βαθμός πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο συντελεστή βαρύτητας και το άθροισμα των βαθμών που προκύπτει διαιρείται με το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας. Το πηλίκο που προκύπτει αποτελεί τον τελικό βαθμό του υποψηφίου, στην προκριματική δοκιμασία.

3. Η αξιολόγηση της επίδοσης του υποψηφίου στην προφορική δοκιμασία γίνεται από κάθε μέλος της επιτροπής, το οποίο, μετά το τέλος της εξέτασης, βαθμολογεί ιδιαιτέρως την επίδοση του υποψηφίου με ένα βαθμό για ολόκληρη την εξεταστέα ύλη. Ο μέσος όρος των πέντε βαθμών αποτελεί το βαθμό του υποψηφίου στην προφορική δοκιμασία.

4.α. Ο τελικός βαθμός επιτυχίας κάθε υποψηφίου προκύπτει από το άθροισμα του μέσου όρου της γραπτής δοκιμασίας, με ποσοστό αξιολόγησης ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) και του μέσου όρου της προφορικής δοκιμασίας, με ποσοστό αξιολόγησης δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

β. Ο τελικός βαθμός προσαυξάνεται κατά μισό δέκατο (0,5/10) της μονάδας για κάθε προαιρετικά εξεταζόμενη ξένη γλώσσα, εφόσον ο βαθμός επίδοσης στην ξένη αυτή γλώσσα είναι τουλάχιστον δέκα, κατά ένα δέκατο (1/10) της μονάδας για κάθε μεταπτυχιακό δίπλωμα σε τομείς της νομικής επιστήμης συναφείς με την κατεύθυνση που έχει επιλέξει ο υποψήφιος και κατά τρία δέκατα (3/10) της μονάδας για διδακτορικό δίπλωμα Νομικού Τμήματος ημεδαπού ή αλλοδαπού πανεπιστημίου, ομοίως σε τομείς της νομικής επιστήμης συναφείς με την κατεύθυνση που έχει επιλέξει ο υποψήφιος, στα οποία δεν προστίθεται η προσαύξηση του αντίστοιχου μεταπτυχιακού διπλώματος.

γ. Για το συναφές του μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος αποφαίνεται η Επιτροπή Διαγωνισμού.

5. Στον πίνακα οριστικών αποτελεσμάτων κατατάσσονται μόνον οι υποψήφιοι, οι οποίοι έλαβαν τελικό βαθμό επιτυχίας, χωρίς την προσαύξηση της περίπτωσης β' της παραγράφου 4, τουλάχιστον οκτώ. Ο πίνακας αυτός, ο οποίος καταρτίζεται με βάση τον τελικό βαθμό επιτυχίας κάθε υποψηφίου, κυρώνεται από την επιτροπή διαγωνισμού, αποστέλλεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Σχολής και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

35. Με το άρθρο 86 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται το άρθρο 15 του ν. 3689/2008 (Α' 164), το οποίο ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 15

Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Εκπαιδευομένων

1. Οι εκπαιδευόμενοι κατά τη διάρκεια της Κατάρτισής τους στη Σχολή λαμβάνουν μηνιαίως αποδοχές ίσες με το ήμισυ των συνολικών αποδοχών του παρέδρου πρωτοδικείου, όπως αυτές προσδιορίζονται με το ν. 2521/1997. Οι δαπάνες μετακίνησής τους για εκπαιδευτικούς λόγους βαρύνουν τη Σχολή. Στους εκπαιδευόμενους παρέχεται ιατροφαρμακευτική περίθαλψη από τον Οργανισμό Περίθαλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου (Ο.Π.Α.Δ.).

2. Οι εκπαιδευόμενοι υποχρεούνται να επιστρέψουν τις αποδοχές, που έχουν λάβει, αν με υπαιτιότητα τους διακοπεί η Κατάρτισή τους στη Σχολή. Ο καταλογισμός γίνεται με πράξη του Γενικού Διευθυντή.

3. Όσοι εκπαιδευόμενοι έχουν την ιδιότητα του δικηγόρου τελούν, από την εγγραφή τους στη Σχολή, σε αναστολή της ιδιότητας αυτής και οι εισφορές, που οφείλουν προς τους οικείους ασφαλιστικούς φορείς, υπολογίζονται επί των αποδοχών, που λαμβάνουν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Όσοι έχουν την ιδιότητα του δικαστικού λειτουργού, του δημοσίου υπαλλήλου ή του υπαλλήλου νομικού προσώπου του δημόσιου τομέα ή δημόσιας επιχείρησης ή του μέλους Δ.Ε.Π. ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος, θεωρείται αυτοδικαίως ότι τελούν σε απόσπαση από την ημερομηνία εγγραφής τους και καθ' όλη τη διάρκεια της Κατάρτισής τους στη Σχολή. Οι εκπαιδευόμενοι αυτοί λαμβάνουν τις αποδοχές, που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.»

36. Με το άρθρο 87 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 17 του ν. 3689/2008 (Α' 164), η οποία ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 17

Κατάρτιση

«1. Η Κατάρτιση των εκπαιδευομένων είναι θεωρητική και πρακτική, κατανέμεται σε τρία διαδοχικά στάδια και παρέχεται ξεχωριστά για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης, της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και των Εισαγγελιών. Η διάρκεια της Κατάρτισης είναι δεκαέξι μήνες. Αρχίζει την 1η Φεβρουαρίου του έτους εγγραφής στη Σχολή και περατώνεται την 31η Μαΐου του επόμενου έτους. Η Κατάρτιση στη Σχολή διακόπτεται κατά το μήνα Αύγουστο, την 26η και 28η Οκτωβρίου, τη 17η Νοεμβρίου, από 24 Δεκεμβρίου έως 2 Ιανουαρίου, την 6η Ιανουαρίου, την Καθαρά Δευτέρα, την 25η Μαρτίου, από τη Μεγάλη Πέμπτη έως και τη Δευτέρα μετά το Πάσχα, την 1η Μαΐου και του Αγίου Πνεύματος.»

2. Κατά την έναρξη της Κατάρτισης οι εκπαιδευόμενοι δίνουν σε ειδική τελετή, ενώπιον των διευθυντικών στελεχών της Σχολής, τον ακόλουθο όρκο: "Ορκίζομαι να εκπληρώνω ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου και να απέχω από κάθε ενέργεια, που αντίκειται στην ιδιότητα και το ήθος του υποψήφιου δικαστικού λειτουργού.»

37. Με το άρθρο 88 του σχεδίου νόμου τροποποιείται το άρθρο 22 του ν. 3689/2008 (Α' 164), το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 22

Εξετάσεις Αποφοίτησης

1. Το δεύτερο δεκαπενθήμερο του μηνός Δεκεμβρίου, οι εκπαιδευόμενοι οι οποίοι έλαβαν κατά το δεύτερο στάδιο Κατάρτισης βαθμό προόδου τουλάχιστον οκτώ, προσέρχονται ενώπιον τριμελούς επιτροπής, σε Εξετάσεις Αποφοίτησης, οι οποίες περιλαμβάνουν γραπτή δοκιμασία. Η γραπτή δοκιμασία περιλαμβάνει τρεις εξετάσεις επί πρακτικών ζητημάτων, κατά προτίμηση με τη διανομή αντιγράφου δικογραφίας και με τη σύνταξη από τους εκπαιδευόμενους σχεδίου εισήγησης ή απόφασης ή εισαγγελικής πρότασης ή βουλεύματος. Για τους εκπαιδευόμενους της κατεύθυνσης της Διοικητικής Δικαιοσύνης, κυρίως στις ενότητες: α) Σύμβαση - ατομικές ελευθερίες, β) Ευρωπαϊκό κοινοτικό δίκαιο - Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, γ) Διοίκηση, διοικητική δράση, διοικητική δίκη και δ) Γενικές αρχές δημοσιονομικού δικαίου, ένδικα βοηθήματα, ένδικα μέσα και διαδικασίες ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή σε σύνθεση των ανωτέρω. Για τους εκπαιδευόμενους της κατεύθυνσης της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, κυρίως στις ενότητες: α) Διαφορές αστικού δικαίου και θέματα πολιτικής δικονομίας, β) Διαφορές εμπορικού δικαίου, γ) Υποθέσεις ποινικού δικαίου και θέματα ποινικής δικονομίας και δ) Ευρωπαϊκό δίκαιο -

Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου - Διεθνής Σύμβαση για τα άτομα με αναπηρία ή σε σύνθεση των ανωτέρω. Για τους εκπαιδευόμενους της κατεύθυνσης των Εισαγγελιών κυρίως στις ενότητες: α) Ουσιαστικό Ποινικό Δίκαιο, β) θέματα Ποινικής Δικονομίας, γ) Ευρωπαϊκό Ποινικό Δίκαιο και δ) Ειδικοί Ποινικοί Νόμοι ή σε σύνθεση των ανωτέρω.

2. Η εξεταστική επιτροπή συγκροτείται για κάθε κατεύθυνση χωριστά με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η επιτροπή για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης αποτελείται από: α) Εναν Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, β) Εναν Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και γ) Εναν Πρόεδρο Εφετών των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων. Η επιτροπή για την κατεύθυνση της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης αποτελείται από: α) Εναν Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, β) Εναν Αρεοπαγίτη και γ) Εναν Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Η επιτροπή για την κατεύθυνση των Εισαγγελιών αποτελείται από: α) Εναν Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, β) Εναν Αρεοπαγίτη και γ) Εναν Εισαγγελέα Εφετών.

3. Τα μέλη των παραπάνω επιτροπών ορίζονται, με τους αναπληρωτές τους, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 41 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών, όπως ισχύει, και δεν επιτρέπεται να έχουν την ιδιότητα του διδάσκοντος στη Σχολή ή να μετέχουν στα όργανα της Διοίκησης. Με την ίδια απόφαση ορίζονται ο γραμματέας κάθε επιτροπής και ο αναπληρωτής του από υπαλλήλους της Σχολής.

4. Η βαθμολογική κλίμακα των εξετάσεων απόφοιτησης για όλες τις δοκιμασίες εκτείνεται από μηδέν έως δεκαπέντε. Η βαθμολόγηση των γραπτών δοκιμών διενεργείται και από τα τρία μέλη της επιτροπής, τακτικά ή αναπληρωματικά. Οι ενδείξεις των ατομικών στοιχείων των εξεταζομένων στα γραπτά δοκίμια, καθώς και η βαθμολογία κάθε βαθμολογητή καλύπτονται με αδιαφανές χαρτί, το οποίο αφαιρείται ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής μετά την ολοκλήρωση της βαθμολόγησης σε όλες τις θεματικές ενότητες. Δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε σημείωση των βαθμολογητών επί του γραπτού του εξεταζομένου. Η βαθμολογία παραδίδεται στη γραμματεία της Σχολής εντός πενθημέρου από την κάθε γραπτή δοκιμασία. Ο μέσος όρος των βαθμών των τριών βαθμολογητών αποτελεί το βαθμό του εξεταζομένου σε κάθε γραπτό δοκίμιο.

5. Ο μέσος όρος των βαθμών στις άνω θεματικές ενότητες κάθε κατεύθυνσης αποτελεί το γενικό βαθμό των γραπτών εξετάσεων αποφοίτησης του εκπαιδευόμενου.

6. Θεωρούνται επιτυχόντες όσοι έλαβαν γενικό βαθμό τουλάχιστον οκτώ. Δεκαδικοί πέραν του εκατοστού δεν λαμβάνονται υπόψη.

7. Οι Εξετάσεις Αποφοίτησης διενεργούνται στο κατάστημα της Σχολής. Το πρόγραμμα, οι δικαστικοί λειτουργοί οι οποίοι επιτηρούν τους εξεταζόμενους, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, καθορίζονται από την εξεταστική επιτροπή.»

38. Με το άρθρο 89 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 24 του ν. 3689/2008 (Α '164), και η οποία ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 24

Κατανομή σε Τμήματα

1. Οι εκπαιδευόμενοι από την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης, οι οποίοι περιλαμβάνονται στους Πίνακες Επιτυχόντων της παραγράφου 1 του άρθρου 23: α. Γνωστοποιούν, μέσα σε τέσσερις εργάσιμες ημέρες μετά την ανάρτηση των πινάκων, με

δήλωση τους στη γραμματεία της Σχολής, το τμήμα ή, κατά σειρά προτίμησης, τα τμήματα που επιθυμούν να ακολουθήσουν και β. Κατατάσσονται σε τμήματα, ανάλογα με τους κλάδους δικαστικών λειτουργιών, για τους οποίους είχε προκηρυχθεί ο εισαγωγικός διαγωνισμός, και τις αντίστοιχες οργανικές θέσεις, οι οποίες πρόκειται να πληρωθούν, ως εξής: α. Υποψηφίων δοκίμων Εισηγητών του Συμβουλίου της Επικρατείας, β. Υποψηφίων δοκίμων Εισηγητών του Ελεγκτικού Συνεδρίου και γ. Υποψηφίων Παρέδρων Διοικητικού Πρωτοδικείου.

2. Η κατάταξη γίνεται με απόφαση του Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης στην κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με το βαθμό επιτυχίας της παραγράφου 2 του άρθρου 23 του παρόντος και τη δήλωση προτίμησης κάθε εκπαιδευομένου, σε συνάρτηση με τις οργανικές θέσεις της προκήρυξης. Μεταξύ των εκπαιδευομένων που έχουν λάβει τον ίδιο βαθμό επιτυχίας, προηγείται εκείνος που έλαβε υψηλότερο βαθμό στις εξετάσεις αποφοίτησης.»

39. Με το άρθρο 90 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 25 του ν. 3689/2008 (Α' 164), και η οποία ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 25

Τρίτο Στάδιο Κατάρτισης Πρακτική Άσκηση

«1. Το τρίτο στάδιο της Κατάρτισης περιλαμβάνει την πρακτική άσκηση στα δικαστικά καταστήματα και διαρκεί από την 1η Ιανουαρίου έως την 31η Μαΐου του έτους που ακολουθεί το έτος εγγραφής στη Σχολή. Πραγματοποιείται, για όσους μεν επέλεξαν σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 24 τα τμήματα υποψηφίων δοκίμων εισηγητών του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στα δικαστήρια αυτά, αντιστοίχως, για δε τους λοιπούς στη Θεσσαλονίκη και την Αθήνα, σε δικαστήρια όλων των κλάδων και βαθμών και σε εισαγγελίες.»

2. Με απόφαση του Γενικού Διευθυντή, η οποία εκδίδεται ύστερα από πρόταση του προέδρου του οικείου δικαστηρίου ή του προέδρου του τριμελούς συμβουλίου που διευθύνει το δικαστήριο ή του προϊσταμένου της οικείας εισαγγελίας, ορίζονται, με διετή θητεία, οι εποπτεύοντες ανώτατοι και ανώτεροι δικαστικοί λειτουργοί, καθώς και εκείνοι, οι οποίοι πρόκειται να έχουν την ευθύνη της πρακτικής άσκησης τριών ή περισσότερων εκπαιδευομένων κάθε εκπαιδευτικής σειράς και, πάντως, όχι περισσότερων από έξι.

«3. Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, οι εκπαιδευόμενοι παρακολουθούν επιπλέον τρία (3) εκπαιδευτικά σεμινάρια, διάρκειας τουλάχιστον είκοσι ωρών το καθένα, σε εξειδικευμένα αντικείμενα της κατεύθυνσης που έχουν επιλέξει, σε ημέρες και ώρες που δεν πραγματοποιείται πρακτική άσκηση. Το περιεχόμενο, ο χρόνος και οι εισηγητές ορίζονται στο Πρόγραμμα Σπουδών που καταρτίζει το Συμβούλιο Σπουδών, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 8 παράγραφος 1. Σε τακτά χρονικά διαστήματα πραγματοποιούνται επίσης ενημερωτικές και εκπαιδευτικές συναντήσεις, στις οποίες είναι υποχρεωτική η συμμετοχή των υπευθύνων της πρακτικής άσκησης. Η συχνότητα, ο τόπος και ο χρόνος των συναντήσεων αυτών καθορίζονται κάθε φορά από τον εποπτεύοντα.»

4. Κατά την πρακτική άσκηση στα δικαστήρια ή τις εισαγγελίες οι εκπαιδευόμενοι επεξεργάζονται, υπό την καθοδήγηση των ως άνω υπευθύνων, υποθέσεις που αυτοί τους αναθέτουν, συντάσσουν εισηγήσεις ή σχέδια δικαστικών αποφάσεων ή εισαγγελικών προτάσεων ή βουλευμάτων. Εφόσον κληθούν, παρίστανται κατά την προανάκριση ή ανάκριση και μετέχουν χωρίς δικαίωμα λόγου ή ψήφου στις συνθέσεις των δικαστηρίων

κατά τη συζήτηση υποθέσεων στο ακροατήριο και στις διασκέψεις, χωρίς η συμμετοχή τους να καταχωρίζεται στις εκθέσεις, στα πρακτικά ή στις αποφάσεις.»

40. Με το άρθρο 91 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται εδάφιο α' της παραγράφου 1 του άρθρου 29 του ν. 3689/2008 (Α '164), ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 29

Παράταση Πρακτικής Άσκησης

Μετά την ολοκλήρωση της Κατάρτισης και τη διαμόρφωση του πίνακα αρχαιότητας κάθε κλάδου, η πρακτική άσκηση των εκπαιδευομένων παρατείνεται στα ίδια δικαστήρια ή εισαγγελίες, μέχρι τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος διορισμού τους σε οργανική θέση δικαστικού λειτουργού. «Κατά τη διάρκεια της παράτασης, οι εκπαιδευόμενοι ασχολούνται με τις ίδιες δραστηριότητες, υφίστανται την αυτή εποπτεία και λαμβάνουν από τη Σχολή τις ίδιες αποδοχές, που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 15.»

41. Με το άρθρο 92 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται το άρθρο 31 του ν. 3689/2008 (Α '164), το οποίο ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 31

Διορισμός - Δοκιμαστική Υπηρεσία

1. Οι εκπαιδευόμενοι, οι οποίοι περατώνουν επιτυχώς την Κατάρτιση, διορίζονται, εντός δύο μηνών από τη σύνταξη των πινάκων επιτυχόντων, σε θέσεις δόκιμων δικαστικών λειτουργών στον κλάδο, στον οποίο αντιστοιχεί το τμήμα της Σχολής, όπου είχαν καταταγεί μετά το πέρας του δεύτερου σταδίου της Κατάρτισης.

2. Όποιος δεν αποδέχεται το διορισμό του, υποχρεώνεται να επιστρέψει τις αποδοχές, που εισέπραξε κατά τη διάρκεια της Κατάρτισης στη Σχολή. Ο διοριζόμενος έχει την υποχρέωση να υπηρετήσει στο δικαστικό σώμα διπλάσιο χρόνο από εκείνο της Κατάρτισης στη Σχολή. Αν ο διοριζόμενος παραιτηθεί νωρίτερα, επιστρέφει ποσοστό των αποδοχών, που εισέπραξε κατά τη διάρκεια της Κατάρτισης του, ανάλογο προς τον υπολειπόμενο χρόνο υποχρεωτικής υπηρεσίας στο δικαστικό σώμα. Οι εγγραφόμενοι εκ νέου στη Σχολή λόγω αλλαγής κατεύθυνσης δεν δικαιούνται των αποδοχών του άρθρου 15 του παρόντος.

3. Για όσους διορίζονται σε θέσεις δικαστικών λειτουργών ο χρόνος Κατάρτισης στη Σχολή θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας ως προς τον καθορισμό της σειράς αρχαιότητας και ως προς όλα τα λοιπά θέματα της υπηρεσιακής και μισθολογικής κατάστασής τους, εκτός του δικαιώματος λήψης αναδρομικών αποδοχών.

4. Οι διοριζόμενοι διανύουν δοκιμαστική υπηρεσία δέκα μηνών.»

42. Με το άρθρο 93 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 33 του ν. 3689/2008 (Α '164), η οποία ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 33

Πρόγραμμα Επιμόρφωσης

«1. Το Συμβούλιο Σπουδών κάθε κατεύθυνσης, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της ίδιας κατεύθυνσης, καταρτίζει το μήνα Σεπτέμβριο κάθε έτους πρόγραμμα Επιμόρφωσης, το οποίο μπορεί να συμπληρώνεται ή να τροποποιείται με τον ίδιο τρόπο. Για τη διαμόρφωση του προγράμματος λαμβάνονται ιδίως υπόψη οι προτάσεις των δικαστικών λειτουργών, των Προέδρων των Δικαστηρίων και των τριμελών συμβουλίων που διευθύνουν τα δικαστήρια ή των προϊσταμένων των εισαγγελιών, οι οποίες ζητούνται ειδικώς για το σκοπό αυτόν. Το πρόγραμμα αναρτάται στο κατάστημα της Σχολής

και δημοσιεύεται σε ειδικό τεύχος, που εκδίδεται από αυτήν. Για προγράμματα Επιμόρφωσης των Εισαγγελέων εισήγηση καταθέτει ο Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης Εισαγγελέων.»

«Στα σεμινάρια επιμόρφωσης που διοργανώνονται από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών για το Ελεγκτικό Συνέδριο και αφορούν σε ελεγκτικά θέματα, μπορεί να συμμετέχουν και δικαστικοί υπάλληλοι που υπηρετούν στο Ελεγκτικό Συνέδριο.»

«Στα σεμινάρια επιμόρφωσης που διοργανώνονται από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών, μπορεί να συμμετέχουν και δικαστικοί λειτουργοί του Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων.»

2. Στο ετήσιο Πρόγραμμα Επιμόρφωσης καθορίζονται οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες, οι οποίες πρόκειται να αναπτυχθούν κατά τη διάρκεια εφαρμογής του, και διατυπώνονται τα επί μέρους προγράμματα. Σε καθένα από αυτά προσδιορίζονται: α. Το θέμα της Επιμόρφωσης, β. Ο κλάδος, οι κατηγορίες των δικαστικών λειτουργών στους οποίους το κάθε επί μέρους πρόγραμμα απευθύνεται, ο αριθμός αυτών που καλούνται να μετάσχουν και το δικαστήριο ή η εισαγγελία, όπου υπηρετούν, γ. Ο χρόνος, η διάρκεια και ο τόπος πραγματοποίησης του και δ. Η μέθοδος.

3. Τα επί μέρους προγράμματα ολοκληρώνονται τουλάχιστον δύο μήνες πριν από την πραγματοποίησή τους, κοινοποιούνται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και αποστέλλονται στις δικαστικές υπηρεσίες, των οποίων οι λειτουργοί καλούνται να μετάσχουν, για περαιτέρω γνωστοποίηση.»

43. Με το άρθρο 94 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται η υποπερίπτωση αα της περ. α της παραγράφου 1 του άρθρου 43 του ν. 3689/2008 (Α' 164), η οποία όριζε τα εξής:

«Άρθρο 43

Εκπαιδευτικό Προσωπικό

1.α. Η Κατάρτιση και η Επιμόρφωση παρέχονται από:

«αα. Εν ενεργεία δικαστικούς λειτουργούς με βαθμό τουλάχιστον: i) Εισηγητή του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος έχει συμπληρώσει επτά (7) έτη παραμονής στον βαθμό, ii) Προέδρου Πρωτοδικών των Πολιτικών και Ποινικών Δικαστηρίων και των τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων και iii) Εισαγγελέα Πρωτοδικών.»

«ββ. Μέλη ΔΕΠ ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων από τη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή και άνω.»

γγ. Μέλη διοικητικών συμβουλίων εγνωσμένου κύρους επιστημονικών ενώσεων, δημόσιους λειτουργούς, δικηγόρους με δεκαπενταετή τουλάχιστον δικηγορική υπηρεσία και άλλους ημεδαπούς ή αλλοδαπούς ειδικούς επιστήμονες. Σε αυτούς εντάσσονται για περιορισμένο αριθμό ωρών διδασκαλίας και επίτιμοι ανώτατοι δικαστικοί λειτουργοί, όπως και ομότιμοι καθηγητές ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων λόγω της γενικής επιστημονικής αναγνώρισης τους ή της εμπειρίας τους στο αντικείμενο, δδ. Καθηγητές ξένων γλωσσών με εξειδικευμένη Κατάρτιση και πείρα, συναφή προς τη διδακτέα ύλη για τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών, όπως και ειδικοί στη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών για τη διδασκαλία θεμάτων εφαρμοσμένης πληροφορικής.

β. Το αρμόδιο Συμβούλιο Σπουδών το Σεπτέμβριο κάθε έτους, αμέσως μετά την κατά το άρθρο 18 παράγραφο 1 Κατάρτιση του προγράμματος Σπουδών, καθορίζει τις κατηγορίες των διδασκόντων που θα διδάξουν καθένα από τα προβλεπόμενα στο πρόγραμμα μαθήματα, καθώς και τον αριθμό τους, φροντίζοντας κατά το δυνατόν για τη συμμετοχή

διδασκόντων από όλες τις πιο πάνω κατηγορίες. Αμέσως μετά, ο Γενικός Διευθυντής της Σχολής αποστέλλει τη σχετική απόφαση σε όλα τα δικαστήρια και τις εισαγγελίες της χώρας, τους προέδρους των Νομικών Τμημάτων, καθώς και στους προέδρους των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών και Θεσσαλονίκης. Ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών μεριμνά για τη γνωστοποίηση της ανακοίνωσης σε όλους τους άλλους δικηγορικούς συλλόγους της χώρας.

γ. Μέχρι το τέλος Οκτωβρίου του ίδιου έτους, οι ενδιαφερόμενοι που ανήκουν στις κατηγορίες (αα΄) και (γγ΄) του εδαφίου α΄ αυτής της παραγράφου καταθέτουν ή αποστέλλουν στη Σχολή σχετική αίτηση συνοδευόμενη από βιογραφικό σημείωμα, στο οποίο αναγράφονται τα τυπικά προσόντα και η εμπειρία τους στο συγκεκριμένο αντικείμενο που επιθυμούν να διδάξουν. Μέσα στην ίδια προθεσμία, τα Νομικά Τμήματα αποστέλλουν κατάσταση καθηγητών που επιθυμούν να διδάξουν στη Σχολή.

δ. Μέχρι τις 15 Δεκεμβρίου κάθε έτους συγκαλείται το αρμόδιο Συμβούλιο Σπουδών για να καταρτίσει τον πίνακα των διδασκόντων, μετά από ειδικά αιτιολογημένη εισήγηση του Γενικού Διευθυντή για κάθε διδάσκοντα. Κριτήρια για την επιλογή των διδασκόντων που ανήκουν στις κατηγορίες (αα΄) και (γγ΄) του εδαφίου α΄ αυτής της παραγράφου είναι: αα) η συγγραφή βιβλίων ή μελετών σχετικών με το αντικείμενο της διδασκαλίας, ββ) η ύπαρξη διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου σχετικού με το αντικείμενο διδασκαλίας, γγ) η ειδική ενασχόληση τους με το αντικείμενο διδασκαλίας, δδ) η συμμετοχή τους σε συνέδρια ή ημερίδες σε αντικείμενα σχετικά με το αντικείμενο της διδασκαλίας και εε) ειδικά για τους δικαστικούς λειτουργούς, οι εκθέσεις αξιολόγησης τους κατά τα τελευταία δέκα έτη.

ε. Στον πίνακα ορίζεται συγκεκριμένα το ή τα μαθήματα που θα διδάξει κάθε διδάσκων και οι ώρες διδασκαλίας. Ο πίνακας εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Σχολής μέχρι τις 15 Ιανουαρίου του επόμενου της Κατάρτισης του έτους. Η εγγραφή στον πίνακα διδασκόντων ισχύει για μία τριετία, η οποία μπορεί να ανανεώνεται διαδοχικά μέχρι δύο ακόμη τριετίες.

2. Το ωριαίο πρόγραμμα διδασκαλίας καταρτίζεται με απόφαση του Γενικού Διευθυντή, μετά από εισήγηση του αρμόδιου Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης.

3. Με απόφαση του Γενικού Διευθυντή, η οποία εκδίδεται μετά από πρόταση του αρμόδιου Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης, μπορεί, πέραν του προγράμματος, σε ώρες που δεν πραγματοποιείται διδασκαλία να ανατίθεται η διενέργεια διαλέξεων, που δεν υπερβαίνουν τις δύο κατ' έτος για κάθε καλούμενο.

4. Διδάσκων που δεν είναι συνεπής στην εκτέλεση των καθηκόντων του, ματαιώνοντας ή μεταθέτοντας το χρόνο πραγματοποίησης των μαθημάτων του δύο κατ' ανώτατο όριο φορές στη διάρκεια ενός έτους, διαγράφεται από τον κατάλογο των διδασκόντων μόλις ολοκληρώσει τα εκπαιδευτικά του καθήκοντα. Το Συμβούλιο Σπουδών μπορεί να αποφασίσει και την άμεση αποβολή και αντικατάσταση του, αν η πιο πάνω ασυνέπεια παρατηρηθεί ήδη με την έναρξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας και υπάρχει άμεσος κίνδυνος αναστάτωσης του προγράμματος διδασκαλίας.»

44. Με το άρθρο 95 του σχεδίου νόμου τροποποιείται το άρθρο 44 του ν. 3689/2008 (Α' 164), το οποίο ορίζει τα εξής :

«Άρθρο 44

Διοικητικό Προσωπικό - Διάρθρωση Υπηρεσιών

1. Στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών συνιστώνται: α. Μία θέση Γενικού Διευθυντή, β. Μία θέση Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης για την κατεύθυνση της Διοικητικής

δικαιοσύνης, γ. Μία θέση Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης για την κατεύθυνση της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, δ. Μία θέση Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης Εισαγγελικών Λειτουργιών, ε. Μία θέση Συμβούλου Επιμόρφωσης για θέματα ευρωπαϊκού δικαίου.

2.α. Οι θέσεις των υπαλλήλων της Σχολής ορίζονται σε δεκαπέντε (15). Διακρίνονται σε κατηγορίες και κατανέμονται ανά κλάδο: αα. Πέντε (5) θέσεις ΠΕ Γραμματέων. ββ. Πέντε (5) θέσεις ΠΕ Οικονομολόγων, γγ. Μία (1) θέση ΠΕ Πληροφορικής, δδ. Δύο (2) θέσεις Γραμματέων. εε. Μία θέση ΤΕ Βιβλιοθηκονόμου. στστ. Μία (1) θέση Οδηγού ή Οδηγού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

β. Οι οργανικές μονάδες της Σχολής συγκροτούν τη Διεύθυνση Διοίκησης και Οικονομικού, η οποία διαρθρώνεται ως εξής: αα. Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας, ββ. Τμήμα Οικονομικού Προγραμματισμού, γγ. Τμήμα Εφαρμογής Προγραμμάτων Επιμόρφωσης, δδ. Αυτοτελές Γραφείο Διεθνών Σχέσεων.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η οποία εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου της Σχολής, καθορίζονται οι Αρμοδιότητες των οργανικών της μονάδων. Με όμοια απόφαση συνιστώνται, αναδιαρθρώνονται, συγχωνεύονται ή καταργούνται κλάδοι και θέσεις κάθε βαθμού ή ειδικότητας μονίμου ή με οποιαδήποτε σχέση προσωπικού και προσδιορίζονται ειδικά τυπικά προσόντα κάθε κλάδου ή ειδικότητας.

4. Οι θέσεις του διοικητικού προσωπικού πληρούνται είτε με απόσπαση, κατά τα προβλεπόμενα στην επόμενη παράγραφο, είτε με διορισμό ή πρόσληψη, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3812/2009 (ΦΕΚ 234 Α').

5.α. Επιτρέπεται να αποσπώνται στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών δικαστικοί υπάλληλοι και υπάλληλοι φορέων που εποπτεύονται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Προτιμώνται από τους υπαλλήλους της κατηγορίας ΠΕ εκείνοι, οι οποίοι αποδεδειγμένα γνωρίζουν σε άριστο βαθμό μία ή περισσότερες ξένες γλώσσες. Η απόσπαση διαρκεί για χρονικό διάστημα τριών ετών, το οποίο μπορεί να παρατείνεται για μία ακόμη τριετία, και ακόμη περαιτέρω στις περιπτώσεις που δεν υπάρχουν άλλοι ενδιαφερόμενοι. Για τους υπαλλήλους εκείνους που ασχολούνται με το σχεδιασμό, τον προγραμματισμό, την υλοποίηση και τη διαχείριση των χρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση δράσεων, η απόσπαση μπορεί να παρατείνεται μέχρι τη λήξη των προγραμμάτων αυτών.

β. Οι αποσπασμένοι κάθε φορά δικαστικοί υπάλληλοι στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών, που θεωρείται δικαστική υπηρεσία, πρέπει κατ' αρχήν να προέρχονται ισομερώς από το Προσωπικό των γραμματειών των Δικαστηρίων της Διοικητικής Κατεύθυνσης και από αυτό των γραμματειών των Πολιτικών και Ποινικών Δικαστηρίων και των Εισαγγελιών τους.

γ. Η απόσπαση διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Σχολής, μετά από εισήγηση του Γενικού Διευθυντή της και αιτιολογημένη απόφαση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου. Η απόσπαση του υπαλλήλου μπορεί να διακόπτεται με την ίδια διαδικασία και πριν από τη λήξη του χρόνου απόσπασης. Δικαστικός υπάλληλος, του οποίου η απόσπαση δεν ανανεώθηκε ή διακόπηκε για οποιονδήποτε λόγο, δεν επιτρέπεται να αποσπασθεί εκ νέου στη Σχολή.

δ. Οι αποσπασμένοι κάθε φορά στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών υπάλληλοι λαμβάνουν το επίδομα του καταργηθέντος με το ν. 3697/2008 ειδικού λογαριασμού «Εύρυθμη λειτουργία υπηρεσιών αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.»

6. Τρεις από τις θέσεις ΠΕ Οικονομολόγων, με αντικείμενο το σχεδιασμό, τον προγραμματισμό, την υλοποίηση και διαχείριση των χρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση προγραμμάτων, μπορεί να καλύπτονται με τριετή απόσπαση από προσωπικό με σχετική εμπειρία στα ζητήματα αυτά, από τη Μονάδα Διαχείρισης του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης Α.Ε. (Μ.Ο.Δ. Α.Ε.), που ιδρύθηκε με το ν. 2372/1996 (Α' 29), κατά προτεραιότητα, ή από προσωπικό του ευρύτερου δημόσιου τομέα, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας. Η απόσπαση διενεργείται, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη, συμπεριλαμβανομένων και αυτών του ν. 4440/2016, με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Διοικητικής Ανασυγκρότησης και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Σχολής, μετά από εισήγηση του Γενικού Διευθυντή αυτής. Η απόσπαση του υπαλλήλου μπορεί να παρατείνεται με την ίδια διαδικασία για τουλάχιστον μια ακόμη τριετία, ενώ μπορεί να διακόπτεται με την ίδια διαδικασία και πριν από τη λήξη του χρόνου αυτής. Το αποσπώμενο προσωπικό εξακολουθεί να λαμβάνει το σύνολο των αποδοχών του με τα πάσης φύσεως επιδόματα της οργανικής θέσης του, από το φορέα από τον οποίο αποσπάται, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις καταβολής τους.»

Β. Καταργούμενες διατάξεις

1. Με το άρθρο 20 του σχεδίου νόμου καταργούνται τα εδάφια (β), (γ) και (δ) της παραγράφου 2 του άρθρου 239 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 239

Σκοπός της ανάκρισης

1. Σκοπός της κύριας ανάκρισης είναι η συλλογή των αναγκαίων αποδεικτικών στοιχείων για να βεβαιωθεί η τέλεση εγκλήματος και να αποφασιστεί αν πρέπει να εισαχθεί κάποιος σε δίκη γι' αυτό.

2. Κατά την κύρια ανάκριση γίνεται καθετί που μπορεί να βοηθήσει την εξακρίβωση της αλήθειας, εξετάζεται και βεβαιώνεται αυτεπαγγέλτως όχι μόνο η ενοχή, αλλά και η αθωότητα του κατηγορουμένου, καθώς και κάθε στοιχείο που αφορά την προσωπικότητά του και επηρεάζει την επιμέτρηση της ποινής. Αν ο κατηγορούμενος είναι ανήλικος, γίνεται ειδική έρευνα για την υγιεινή, την ηθική και τη διανοητική του κατάσταση, για την προηγούμενη ζωή του, για τις οικογενειακές συνθήκες και γενικά για το περιβάλλον του. Γι' αυτό το σκοπό όποιος ενεργεί την ανάκριση μπορεί να αναθέσει τη συλλογή των απαιτούμενων πληροφοριών σε έναν από τους επιμελητές που υπηρετούν στις κατά τόπους Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων. Η σχετική έκθεση των επιμελητών τίθεται στη δικογραφία, λαμβάνει δε γνώση αυτής και ο κατηγορούμενος.»

2. Με το άρθρο 28 του σχεδίου νόμου καταργείται ολόκληρος ο ν. 2803/2000 «Κύρωση της Σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των συναφών με αυτήν Πρωτοκόλλων» (Α' 48), ο οποίος έχει ως εξής:

«Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Σύμβαση η οποία καταρτίσθηκε βάσει του άρθρου Κ3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 26 Ιουλίου 1995 και τα συνημμένα σε αυτήν Πρωτόκολλα και Δήλωση :

α) Πρωτόκολλο που υπογράφηκε στο Δουβλίνο, στις 27 Σεπτεμβρίου 1996,

β) Δεύτερο Πρωτόκολλο που υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 19 Ιουνίου 1997,

γ) Πρωτόκολλο σχετικά με την ερμηνεία της Σύμβασης για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με προδικαστικές αποφάσεις, που υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 29 Νοεμβρίου 1996 και

δ) Δήλωση σχετικά με την ταυτόχρονη αποδοχή της Σύμβασης για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Πρωτοκόλλου σχετικά με την ερμηνεία της Σύμβασης αυτής από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με προδικαστικές αποφάσεις, το κείμενο των οποίων σε πρωτότυπο στην ελληνική γλώσσα έχει ως εξής :

«Άρθρο δεύτερο

Ορισμοί

Στο νόμο αυτόν χρησιμοποιούνται οι ακόλουθοι όροι με την εξής έννοια αντιστοίχως :

α) Υπαλλήλος είναι ο κοινοτικός υπάλληλος και ο εθνικός δημόσιος υπάλληλος, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών δημοσίων υπαλλήλων άλλου Κράτους - Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β) Κοινοτικός υπάλληλος είναι αυτός που αναφέρεται στο στοιχείο β` της παρ. 1 του άρθρου 1 του από 27.9.1996 Πρωτοκόλλου της Σύμβασης για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που κυρώνεται με το νόμο αυτόν.

γ) Εθνικός δημόσιος υπάλληλος είναι κάθε πρόσωπο που αναφέρεται στο στοιχείο α` του άρθρου 13 και στο άρθρο 263Α του Ποινικού Κώδικα. Για την εφαρμογή του νόμου αυτού σε εθνικούς δημοσίους υπαλλήλους άλλων Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης λαμβάνεται υπόψη η έννοια του δημοσίου υπαλλήλου όπως αυτή ορίζεται στην αντίστοιχη εθνική νομοθεσία τους, στο μέτρο που η έννοια αυτή είναι συμβατή με την έννοια των ανωτέρω διατάξεων του Ελληνικού Ποινικού Κώδικα.

"Άρθρο τρίτο

Δωροδοκία

1. Οι υπαίτιοι των πράξεων της παθητικής και ενεργητικής δωροδοκίας υπαλλήλου, που προβλέπονται στα άρθρα 2 και 3 του από 27.9.1996 Πρωτοκόλλου της Σύμβασης για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που κυρώνεται με το νόμο αυτόν, τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

2. Με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών τιμωρούνται αν η αξία των δώρων υπερβαίνει το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ.

3. Στις περιπτώσεις αυτές το δικαστήριο διατάσσει τη δήμευση των δώρων που δόθηκαν ή της αξίας τους."

Άρθρο τέταρτο

Απάτη σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

1. Οποιος με τη χρήση πλαστών, ανακριβών ή ελλιπών δηλώσεων ή εγγράφων ή με την απόκρυψη ή με την κατά παράβαση ειδικής υποχρέωσης παρασιώπηση πληροφοριών ή με τη μη κατά προορισμό τους χρήση των πόρων που του χορηγήθηκαν ή των πλεονεκτημάτων που είχε νόμιμα αποκτήσει, αχρεωστήτως εισπράττει ή παρακρατεί ή παρανόμως ελαττώνει πόρους του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των προϋπολογισμών, των οποίων η διαχείριση ασκείται από τις Κοινότητες ή για λογαριασμό τους, τιμωρείται με φυλάκιση.

2. Αν η κατά τις προηγούμενες διατάξεις βλάβη υπερβαίνει το ποσό των 25.000.000 δραχμών επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και αν η βλάβη υπερβαίνει το ποσό των 50.000.000 δραχμών επιβάλλεται κάθειρξη.

Άρθρο πέμπτο

Απάτη ελάσσονος αξίας σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Ο υπαίτιος της πράξεως που προβλέπεται στην παρ. 1 του τέταρτου άρθρου τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή, αν η επελθούσα βλάβη δεν υπερβαίνει το ποσό των 2.000.000 δραχμών.

Άρθρο έκτο

Κατάρτιση ή χορήγηση πλαστών κ.λπ. δηλώσεων ή εγγράφων

Όποιος καταρτίζει ή χορηγεί πλαστές, ανακριβείς ή ελλιπείς δηλώσεις ή έγγραφα, με σκοπό να χρησιμοποιηθούν για την τέλεση των πράξεων που προβλέπονται στα άρθρα τέταρτο και πέμπτο του νόμου αυτού, τιμωρείται με φυλάκιση αν τα ανωτέρω έγγραφα ή δηλώσεις έχουν σχέση με πράξεις του τέταρτου άρθρου και με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή, αν έχουν σχέση με την πράξη του πέμπτου άρθρου, αν δεν τιμωρείται βαρύτερα ως αυτουργός ή συμμετέτοχος για τις πράξεις αυτές.

Άρθρο έβδομο

Ποινική ευθύνη διευθυντικών στελεχών επιχείρησης

Αν πρόσωπο που ασκεί εμπράκτως διευθυντικά καθήκοντα ή στο οποίο έχει ανατεθεί η εξουσία λήψεως αποφάσεων ή ελέγχου σε επιχείρηση, προς όφελος της οποίας τελέσθηκε μία από τις αναφερόμενες στα άρθρα [τρίτο,] τέταρτο, πέμπτο, έκτο, ένατο και δέκατο του παρόντος αξιόποινες πράξεις σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, δεν απέτρεψε την πράξη αυτή κατά παράβαση των καθηκόντων του τιμωρείται με φυλάκιση, αν δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη ποινική διάταξη.

Άρθρο όγδοο

Διοικητικές κυρώσεις

Αν η επιχείρηση ωφελήθηκε με οποιονδήποτε τρόπο από αξιόποινες πράξεις του νόμου αυτού, με υπαιτιότητα οποιουδήποτε προσώπου που ενεργεί ατομικά ή ως μέλος οργάνου της επιχείρησης και κατέχει σε αυτήν ηγετική θέση, η οποία βασίζεται σε εξουσία αντιπροσώπευσης αυτής ή σε εξουσία λήψης αποφάσεων για λογαριασμό της ή σε εξουσία ασκήσεως ελέγχου εντός αυτής, επιβάλλεται σε βάρος της επιχείρησης, με απόφαση του προϊσταμένου της οικείας περιφερειακής διευθύνσεως του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, σύμφωνα με το άρθρο 5 του π.δ. 218/1996:

α) διοικητικό πρόστιμο μέχρι του τριπλάσιου της αξίας του οφέλους, ή

β) προσωρινή ή οριστική απαγόρευση άσκησης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας, ή

γ) πρόσκαιρος ή οριστικός αποκλεισμός από δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις.

Η προσωρινή απαγόρευση και ο πρόσκαιρος αποκλεισμός επιβάλλονται για χρονικό διάστημα από ένα μήνα έως δύο έτη.

Άρθρο ένατο

Νομιμοποίηση εσόδων

Μετά το εδάφιο ακα' του ν. 2331/1995 προστίθεται εδάφιο ακβ', το οποίο έχει ως εξής :

"ακβ) Τα προβλεπόμενα και τιμωρούμενα από τις διατάξεις των άρθρων τρίτο, τέταρτο και έκτο του νόμου, με τον οποίο κυρώνεται η Σύμβαση σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των συναφών με αυτή Πρωτοκόλλων."

Άρθρο δέκατο

Εξομοίωση κοινοτικών υπαλλήλων και λειτουργών προς τους εθνικούς δημοσίους υπαλλήλους

1. Πράξεις ή παραλείψεις κοινοτικών υπαλλήλων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, που έχουν σχέση με τα εγκλήματα των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού, διώκονται και τιμωρούνται όπως εκείνες που τελούνται από τους εθνικούς δημοσίους υπαλλήλους.

[Επί των κοινοτικών υπαλλήλων εφαρμόζονται επίσης οι διατάξεις των άρθρων 242, 246, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 261 και 262 του Ποινικού Κώδικα, κατά το μέρος που υπάγονται σε αυτές οι κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τελούμενες πράξεις ή παραλείψεις τους σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αν δεν τιμωρούνται βαρύτερα κατά τις διατάξεις των άρθρων τέταρτο, πέμπτο και έκτο του νόμου αυτού].

2. Οι αξιόποινες πράξεις που προβλέπονται στα άρθρα [τρίτο,] τέταρτο, πέμπτο, έκτο και ένατο του νόμου αυτού, [όπως επίσης εκείνες που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο,] όταν τελούνται από τα μέλη της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Δικαστηρίου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή κατά των προσώπων αυτών, τιμωρούνται όπως εκείνες που τελούνται από τους Υπουργούς της Ελληνικής Κυβέρνησης, τα εκλεγμένα μέλη της Ελληνικής Βουλής και τα μέλη των Ελληνικών Ανωτάτων Δικαστηρίων, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ή κατά των Προσώπων αυτών. Δεν εφαρμόζονται όμως οι ειδικές δικονομικές διατάξεις περί ευθύνης των υπουργών, συμπεριλαμβανομένων και των διατάξεων που αφορούν την ποινική δίωξη και την αρμοδιότητα των δικαστηρίων. Τα πλημμελήματα των ανωτέρω προσώπων δικάζονται από το Τριμελές Εφετείο.

3. Οι διατάξεις των Συνθηκών για την ίδρυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, του Πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, των οργανισμών του Δικαστηρίου, καθώς και των διατάξεων που θεσπίζονται για την εφαρμογή τους, εφαρμόζονται πλήρως, όσον αφορά την άρση των ασυλιών των ως άνω προσώπων.

Άρθρο ενδέκατο

Ποινική δικαιοδοσία

1. Τα κακουργήματα που προβλέπονται και τιμωρούνται από το νόμο αυτόν υπάγονται στην αρμοδιότητα του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων, αν δεν ορίζεται διαφορετικά.

2. Τα ελληνικά δικαστήρια έχουν δικαιοδοσία προς εκδίκαση των εγκλημάτων που περιγράφονται στα άρθρα [τρίτο,] τέταρτο, πέμπτο, έκτο, έβδομο, ένατο και δέκατο του παρόντος νόμου, αν συντρέχει μια από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 4 της Σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των

Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και της παρ. 1 του άρθρου 6 του συνημμένου σε αυτήν Πρωτοκόλλου της 27.9.1996.

3. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται για τα εγκλήματα που προβλέπονται σε αυτόν όταν τελούνται στην αλλοδαπή από ημεδαπό, ακόμα και αν η πράξη δεν είναι αξιόποινη κατά τους νόμους της χώρας στην οποία τελέσθηκε.

Άρθρο δωδέκατο

Δηλώσεις της Ελλάδας κατά την κατάθεση του εγγράφου επικύρωσης της Σύμβασης

1. Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 7 της Συμβάσεως η Ελλάδα δεν δεσμεύεται από την παράγραφο 1 της εν λόγω διατάξεως στις περιπτώσεις των στοιχείων β' και γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 7 της Συμβάσεως.

2. Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου (2) του συνημμένου στη Σύμβαση Πρωτοκόλλου της 29.1.1996, η Ελλάδα δέχεται την οριζόμενη σε αυτό αρμοδιότητα Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων υπό τις προϋποθέσεις του στοιχείου β' της παραγράφου 2 του άρθρου (2) του εν λόγω Πρωτοκόλλου.

Άρθρο δέκατο τρίτο

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Σύμβασης που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 11 αυτής, του άρθρου 9 του Πρωτοκόλλου της 27.9.1996, του άρθρου 16 του δεύτερου Πρωτοκόλλου της 19.6.1997, του άρθρου 4 του Πρωτοκόλλου της 29.11.1996.»

3. Με το άρθρο 46 του σχεδίου νόμου καταργείται το εδάφιο β' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του ν. 3226/2004, που ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 14

Αποζημίωση δικηγόρων υπηρεσίας και άλλων προσώπων

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ορίζεται η αποζημίωση των δικηγόρων υπηρεσίας, συμβολαιογράφων, δικαστικών επιμελητών και άλλων προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες στο πλαίσιο της παροχής νομικής βοήθειας, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες νόμιμες αμοιβές. Η αμοιβή μπορεί να υπολείπεται των προβλεπόμενων νόμιμων αμοιβών σε περίπτωση αναίρεσης και παράστασης ενώπιον του μικτού ορκωτού δικαστηρίου, του μικτού ορκωτού εφετείου και του πενταμελούς εφετείου κακουργημάτων. Με όμοια απόφαση καθορίζεται το πλαίσιο και η διαδικασία εκκαθάρισης και είσπραξης της αποζημίωσης.

«β) Ο δικηγόρος υπηρεσίας, που παρέχει υπηρεσίες στο πλαίσιο της παροχής νομικής βοήθειας σε ποινικές δίκες μακράς διάρκειας, δικαιούται πρόσθετης αποζημίωσης που καταβάλλεται από το ΤΑ.Χ.ΔΙΚ. Η διαδικασία καταβολής, οι προϋποθέσεις και το ύψος της αποζημίωσης καθορίζονται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η οποία καταλαμβάνει όλες τις αιτήσεις των δικηγόρων υπηρεσίας που υποβάλλονται από την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης.».

«2. Αρμόδιο όργανο για τη συλλογή των δικαιολογητικών και των αιτήσεων των δικαιούχων δικηγόρων και άλλων προσώπων για τη διαβίβασή τους στο Ταμείο Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) είναι η διοίκηση του αρμόδιου Δικαστηρίου.».

4. Με το άρθρο 57 παρ. 2 του σχεδίου νόμου καταργείται το άρθρο 54 του ν. 3900/2010 (Α' 213), το οποίο έχει εξής:

«Άρθρο 54

Σε ακυρωτικές διαφορές που γεννώνται κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλλοδαπών και υπάγονται στην αρμοδιότητα του διοικητικού πρωτοδικείου, μπορεί να ζητηθεί η αναστολή της εκτέλεσης της διοικητικής πράξης με την υποβολή σχετικής αίτησης και πριν από την άσκηση αίτησης ακυρώσεως. Στην περίπτωση αυτή, ο διάδικος υποχρεούται να ασκήσει την αίτηση μέσα σε τριάντα ημέρες από την κατάθεση της αίτησης αναστολής και πάντως όχι πέραν της προθεσμίας του άρθρου 46 του π.δ. 18/1989. Πριν από την άσκηση της αίτησης μπορεί να διαταχθεί η αναστολή της εκτέλεσης της διοικητικής πράξης με προσωρινή διαταγή, η οποία ανακαλείται αυτεπαγγέλτως μετά την πάροδο άπρακτης της κατά το προηγούμενο εδάφιο τριακονθήμερης προθεσμίας. Μετά την ανάκληση της προσωρινής διαταγής, η αίτηση αναστολής τίθεται στο αρχείο με πράξη του αρμοδίου προέδρου. Με τον ίδιο τρόπο, τίθενται στο αρχείο μετά την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας αυτής εκκρεμείς αιτήσεις αναστολής, για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί κατά τα ανωτέρω προσωρινή διαταγή. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 18/1989.»

5. Με το άρθρο 58 παρ. 2 του σχεδίου νόμου καταργείται η παράγραφος 4 του άρθρου 2 του ν. 3068/2002, που ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 2

1. Η αρμοδιότητα για τη λήψη των προβλεπόμενων στο άρθρο 3 μέτρων για τη συμμόρφωση της διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις ανατίθεται σε τριμελές συμβούλιο: α) του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου, αν πρόκειται για αποφάσεις αυτού, β) του Συμβουλίου της Επικρατείας, αν πρόκειται για αποφάσεις του δικαστηρίου αυτού, (των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και των λοιπών ειδικών δικαστηρίων), γ) του Αρείου Πάγου, αν πρόκειται για αποφάσεις των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων όλων των βαθμίδων και δ) του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αν πρόκειται για αποφάσεις του δικαστηρίου αυτού.

"ε) των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και των λοιπών ειδικών δικαστηρίων, αν πρόκειται για αποφάσεις αυτών."

"2. Το τριμελές συμβούλιο απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του οικείου Δικαστηρίου και δύο μέλη του.

Ειδικώς για το Συμβούλιο της Επικρατείας, το τριμελές συμβούλιο αποτελείται από τον πρόεδρο του αρμοδίου καθ' ύλην Τμήματος, ένα σύμβουλο και τον εισηγητή. Ο πρόεδρος ορίζει ως εισηγητή τον εισηγητή της ακυρωτικής απόφασης, επί αδυναμίας δε αυτού, άλλο σύμβουλο ή πάρεδρο. Οι πάρεδροι συμμετέχουν στα συμβούλια της διάταξης αυτής με αποφασιστική ψήφο."

"Για το Ελεγκτικό Συνέδριο, το τριμελές συμβούλιο αποτελείται από τον πρόεδρο του αρμόδιου καθ' ύλην Τμήματος, έναν σύμβουλο και τον εισηγητή. Ο πρόεδρος ορίζει ως εισηγητή τον εισηγητή δικαστή της απόφασης, επί αδυναμίας δε αυτού, άλλον σύμβουλο ή πάρεδρο. Οι πάρεδροι συμμετέχουν στο συμβούλιο της διάταξης αυτής με αποφασιστική ψήφο. Εάν πρόκειται για συμμόρφωση σε απόφαση της Ολομέλειας, το τριμελές συμβούλιο αποτελείται από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, έναν αντιπρόεδρο και τον εισηγητή δικαστή της απόφασης, επί αδυναμίας δε αυτού από άλλον σύμβουλο.»

3. Με εξαίρεση τις αποφάσεις του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου και της Ολομέλειας του οικείου ανώτατου δικαστηρίου "καθώς και της ρύθμισης της προηγούμενης παραγράφου",

στο τριμελές συμβούλιο δεν μετέχουν οι δικαστές που εξέδωσαν την απόφαση, για την οποία κινείται η διαδικασία συμμόρφωσης της διοίκησης, εκτός αν είναι αδύνατη η συγκρότησή του από άλλους δικαστές.

"4. Οι διατάξεις των άρθρων 2 έως 6 του ν. 3068/2002 εφαρμόζονται αναλόγως για τον έλεγχο από τα διοικητικά δικαστήρια της συμμόρφωσης της Διοίκησης στις αποφάσεις τους.»

6. Με το άρθρο 112 του σχεδίου νόμου καταργείται η παράγραφος 1 του άρθρου 45 του ν. 3689/2008 (Α' 164), η οποία ορίζει τα εξής :

«Άρθρο 45

Λοιπές Ρυθμίσεις

1. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ύστερα από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου, μπορεί να ιδρύεται στη Σχολή κατεύθυνση Ειρηνοδικών. Με όμοιο διάταγμα ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη διενέργεια εισαγωγικών διαγωνισμών της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών για ειρηνοδίκες, καθώς και την Κατάρτιση και εκτέλεση εκπαιδευτικών ή ενημερωτικών γι' αυτούς προγραμμάτων

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου της Σχολής μετά από πρόταση προς αυτό του Γενικού Διευθυντή και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται, κατά τις κείμενες διατάξεις, οι κάθε είδους αποζημιώσεις και αμοιβές, δαπάνες μετακίνησης, διαμονής, υπερωριακής εργασίας και γενικώς κάθε δαπάνη σχετική με την Κατάρτιση των εκπαιδευομένων και την Επιμόρφωση των δικαστικών λειτουργιών που καταβάλλονται: α. Στον Γενικό Διευθυντή και στους Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης, β. Στον Πρόεδρο και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και των Συμβουλίων Σπουδών, γ. Στο διδακτικό Προσωπικό της Σχολής, στους δικαστικούς και άλλους δημόσιους λειτουργούς και υπαλλήλους, που αναλαμβάνουν είτε την Κατάρτιση των εκπαιδευομένων είτε την Επιμόρφωση των δικαστικών λειτουργιών και δεν ανήκουν στο διδακτικό Προσωπικό της Σχολής, δ. Στους δικαστικούς λειτουργούς, που συμμετέχουν στα προγράμματα Επιμόρφωσης και ε. Στα μέλη της επιτροπής του εισαγωγικού διαγωνισμού και των εξεταστικών επιτροπών, στους βαθμολογητές, στους εξεταστές, στους επιτηρητές και στο λοιπό Προσωπικό που απασχολείται με τη διεξαγωγή των παραπάνω διαγωνισμών και εξετάσεων, αλλά και όλων των εξετάσεων που διενεργούνται στη Σχολή κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης.

3. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων η οποία εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Γενικού Διευθυντή, πραγματοποιείται εκκαθάριση των αρχείων της Σχολής. Κατά την εκκαθάριση των αρχείων καταστρέφονται τα έγγραφα τα οποία δεν έχουν υπηρεσιακή χρησιμότητα ή ιστορική αξία. Η καταστροφή πραγματοποιείται από τριμελή επιτροπή, που αποτελείται από τον Προϊστάμενο Διεύθυνσης και δύο υπαλλήλους της Σχολής και συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Διευθυντή. Η επιτροπή συντάσσει αναλυτικό πρωτόκολλο καταστροφής.

4. Η Σχολή στις δικαστικές και γενικώς σε όλες τις νομικές της υποθέσεις εξυπηρετείται από το γραφείο Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.»

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών (ΕΕ) 2016/800, 2017/1371, 2017/541, 2016/1919, 2014/57/ΕΕ, κύρωση του Μνημονίου Διοικητικής Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας, τροποποιήσεις του ν. 3663/2008 (Α'99) προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727 και άλλες διατάξεις

Ι. ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2016/800 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 11ης ΜΑΪΟΥ 2016 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΠΤΟΙ Ή ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ (ΕΕ L 132/21.5.2016)

Άρθρο 1 Αντικείμενο (άρθρο 1 Οδηγίας)

Το παρόν μέρος θεσπίζει κανόνες σχετικά με ορισμένα δικαιώματα των ανηλίκων που:

- α) είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας ή
- β) υπόκεινται σε διαδικασία ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, κατ' εφαρμογή του ν. 3251/2004 (Α'127).

Άρθρο 2 Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 2 Οδηγίας)

1. Το παρόν μέρος εφαρμόζεται στους ανήλικους που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι σε ποινική διαδικασία μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης.
2. Το παρόν μέρος εφαρμόζεται στους ανήλικους που είναι καταζητούμενοι από τη στιγμή της σύλληψής τους στο κράτος μέλος εκτέλεσης, σύμφωνα με το άρθρο 15 του παρόντος.
3. Με εξαίρεση το άρθρο 5, το άρθρο 8 παράγραφος 3 στοιχείο β' και το άρθρο 14, στον βαθμό που οι εν λόγω διατάξεις αφορούν ασκούντα τη γονική μέριμνα, το παρόν μέρος, εφαρμόζεται στα πρόσωπα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, εφόσον τα πρόσωπα αυτά ήταν ανήλικα όταν άρχισαν οι διαδικασίες αυτές, ακόμα κι αν συμπλήρωσαν στη συνέχεια την ηλικία των δεκαοκτώ (18) ετών, ιδιαίτερα όταν η εφαρμογή του παρόντος μέρους ή ορισμένων διατάξεων αυτού κρίνεται ενδεδειγμένη υπό το πρίσμα όλων των περιστάσεων της υπόθεσης, μεταξύ άλλων, του κατά πόσο το συγκεκριμένο πρόσωπο είναι ώριμο και ευάλωτο. Το παρόν μέρος δεν εφαρμόζεται, όταν το πρόσωπο στο οποίο αφορούν οι διατάξεις, έχει συμπληρώσει την ηλικία των είκοσι πέντε (25) ετών.
4. Το παρόν μέρος εφαρμόζεται και σε ανήλικους που δεν ήταν αρχικά ύποπτοι ή κατηγορούμενοι για την τέλεση αξιόποινης πράξης, αλλά απέκτησαν την ιδιότητα αυτή μεταγενέστερα, σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής διαδικασίας, με επίσημη κοινοποίηση ή με άλλον τρόπο από τις αρμόδιες αρχές.

5. Το παρόν μέρος εφαρμόζεται σε πράξεις, για τις οποίες όταν τελούνται από ενήλικο, προβλέπεται ποινή φυλάκισης, το κατώτατο όριο της οποίας είναι τουλάχιστον έξι (6) μηνών, χωρίς να θίγονται τα δικαιώματα που παρέχονται σε κάθε ύποπτο ή κατηγορούμενο από τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

6. Σε κάθε περίπτωση, το παρόν μέρος εφαρμόζεται πλήρως όταν ο ανήλικος έχει στερηθεί την ελευθερία του, ανεξάρτητα από το στάδιο της ποινικής διαδικασίας.

Άρθρο 3 **Ορισμοί** **(άρθρο 3 Οδηγίας)**

Για τους σκοπούς του παρόντος μέρους, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «ανήλικος»: κάθε φυσικό πρόσωπο ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ (18) ετών,
- 2) «ασκών τη γονική μέριμνα»: κάθε πρόσωπο που ασκεί τη γονική μέριμνα του ανηλίκου,
- 3) «γονική μέριμνα»: το σύνολο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που παρέχονται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με δικαστική απόφαση, απευθείας από τον νόμο ή με ισχύουσα συμφωνία, όσον αφορά στο πρόσωπο ή στην περιουσία ανηλίκου, περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων επιμέλειας, εκπροσώπησης, διοίκησης της περιουσίας και προσωπικής επικοινωνίας.

Όταν είναι αβέβαιο, βάσει εγγράφων ή ιατρικής εξέτασης ή άλλων αποδεικτικών στοιχείων, εάν το πρόσωπο είναι άνω ή κάτω των δεκαοκτώ (18) ετών, τότε τεκμαίρεται ότι είναι ανήλικο.

Άρθρο 4 **Δικαίωμα ενημέρωσης** **(άρθρο 4 Οδηγίας)**

1. Ο ανήλικος ενημερώνεται άμεσα, προφορικά ή γραπτώς, σχετικά με τα δικαιώματά του και σχετικά με τις γενικές πτυχές της διεξαγωγής της διαδικασίας, που προβλέπονται στο παρόν μέρος, στις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, με αντίστοιχη γραπτή πιστοποίηση ότι έλαβε γνώση αυτών, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στις διατάξεις των άρθρων 95 και 96 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Η ενημέρωση περιλαμβάνει τα ακόλουθα δικαιώματα, ανά στάδιο της ποινικής διαδικασίας:

Α) Όταν ο ανήλικος πληροφορηθεί ότι είναι ύποπτος ή κατηγορούμενος, ενημερώνεται αμέσως για:

- i) το δικαίωμα ενημέρωσης του ασκούντος τη γονική μέριμνα αυτού (άρθρο 5),
- ii) το δικαίωμα συνδρομής δικηγόρου (άρθρο 6),
- iii) το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής του ζωής (άρθρο 13),
- iv) το δικαίωμα συνοδείας του από τον ασκούντα τη γονική του μέριμνα ή από άλλον ενήλικο (άρθρα 5 παράγραφος 2 και 14 παράγραφος 2), σε όλα τα στάδια της ποινικής διαδικασίας,
- v) το δικαίωμα χορήγησης νομικής συνδρομής (άρθρο 16),
- vi) το δικαίωμα σε αποτελεσματικά μέσα ένδικης προστασίας (άρθρα 170 επ. του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας).

Β) Από την άσκηση της ποινικής δίωξης και πάντως πριν από την απαγγελία της κατηγορίας, ο ανήλικος ενημερώνεται αμέσως για:

- i) το δικαίωμα ατομικής αξιολόγησης (άρθρο 7),
- ii) το δικαίωμα ιατρικής εξέτασης, συμπεριλαμβανομένου και του δικαιώματος ιατρικής περίθαλψης (άρθρο 8),
- iii) το δικαίωμα περιορισμού της στέρησης της ελευθερίας, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος σε περιοδική επανεξέταση της κράτησής του και τυχόν αντικατάστασής αυτής με άλλα αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα (άρθρο 10),
- iv) το δικαίωμα συνοδείας από τον ασκούντα τη γονική μέριμνα κατά την ακροαματική διαδικασία (άρθρο 14),
- v) το δικαίωμα αυτοπρόσωπης παράστασης στη δίκη (άρθρο 340 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας).

Γ) Με την έκδοση της απόφασης, ο ανήλικος ενημερώνεται αμέσως για το δικαίωμα άσκησης ενδίκων μέσων ή βοηθημάτων.

Δ) Σε κάθε περίπτωση στέρησης της προσωπικής του ελευθερίας, ο ανήλικος ενημερώνεται αμέσως για το δικαίωμα ειδικής μεταχείρισης κατά τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας (άρθρο 11).

2. Κατά την παροχή των ανωτέρω πληροφοριών, χρησιμοποιείται γλώσσα απλή και κατανοητή στην επικοινωνία με τον ανήλικο. Γι' αυτόν τον σκοπό, λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ανηλίκου, ιδίως η ηλικία, η ωριμότητα, οι πνευματικές και διανοητικές ικανότητες, το μορφωτικό επίπεδο, η γλωσσική επάρκεια, τυχόν προβλήματα ακοής ή όρασης, καθώς και η έντονη συναισθηματική φόρτιση αυτού, τα οποία ενδεχομένως επηρεάζουν την ικανότητά του να κατανοεί ή να γίνεται κατανοητός. Διατίθεται δε, οδηγός δικαιωμάτων του παρόντος μέρους, διατυπωμένος στις πιο συχνά ομιλούμενες γλώσσες, καθώς και στη γραφή Μπράιγ (Braille).

Άρθρο 5

Δικαίωμα του ανηλίκου να ενημερωθεί ο ασκών τη γονική μέριμνα (άρθρο 5 Οδηγίας)

1. Η ενημέρωση του ανηλίκου σύμφωνα με το άρθρο 4 παρέχεται το συντομότερο δυνατό και στον ασκούντα τη γονική μέριμνα, κατά τα αντίστοιχα χρονικά στάδια.

2. Η ενημέρωση της παραγράφου 1 παρέχεται σε άλλον κατάλληλο ενήλικο, που ορίζεται από τον ανήλικο, που δεν ασκεί τη γονική μέριμνα αυτού, εφόσον γίνει αποδεκτός, υπό αυτή την ιδιότητα, από την αρμόδια, ανά στάδιο της διαδικασίας, διωκτική, εισαγγελική ή δικαστική αρχή, όταν η παροχή της εν λόγω ενημέρωσης στον ασκούντα τη γονική μέριμνα:

- α) αντιβαίνει στο υπέρτατο συμφέρον του ανηλίκου ή β) είναι ανέφικτη, επειδή, αν και καταβλήθηκαν εύλογες προσπάθειες, είναι αδύνατη η επικοινωνία με αυτόν ή είναι άγνωστη η ταυτότητά του ή γ) μπορεί, βάσει αντικειμενικών και πραγματικών περιστατικών, να θέσει σε σοβαρό κίνδυνο την ποινική διαδικασία. Όταν ο ανήλικος δεν έχει ορίσει άλλον κατάλληλο ενήλικο ή όταν ο ενήλικος που έχει οριστεί από τον ανήλικο, δεν γίνεται αποδεκτός από την αρμόδια αρχή, η τελευταία, λαμβάνοντας υπόψη το υπέρτατο συμφέρον του ανηλίκου, ορίζει άλλο πρόσωπο και παρέχει την ενημέρωση σε αυτό. Το εν λόγω πρόσωπο μπορεί να είναι εκπρόσωπος αρχής ή φορέα, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, που αναλαμβάνει την ευθύνη για την προστασία ή εν γένει την προάσπιση δικαιωμάτων των ανηλίκων.

3. Όταν εκλείψουν οι περιστάσεις που οδήγησαν στην εφαρμογή των περιπτώσεων α', β' ή γ' της παραγράφου 2, κάθε πληροφορία που λαμβάνει ο ανήλικος σύμφωνα με το άρθρο 4,

η οποία εξακολουθεί να διατηρεί τη σημασία της στο πλαίσιο της διαδικασίας, παρέχεται στον ασκούντα τη γονική μέριμνα του ανηλίκου.

Άρθρο 6
Συνδρομή από δικηγόρο
(άρθρο 6 Οδηγίας)

1. Οι ανήλικοι που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι για την τέλεση αξιόποινης πράξης, έχουν το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και του ν. 4478/2017 (Α' 91). Καμία διάταξη του παρόντος μέρους και ειδικότερα του παρόντος άρθρου δεν θίγει το δικαίωμα αυτό.

2. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι ανήλικοι ασκούν αποτελεσματικά τα δικαιώματα υπεράσπισής τους, δικαιούνται να λαμβάνουν τη συνδρομή δικηγόρου, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, μόλις ενημερωθούν από τις αρμόδιες αρχές, με επίσημη κοινοποίηση ή με άλλον τρόπο, σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής διαδικασίας, ότι απέκτησαν την ιδιότητα του ύποπτου ή κατηγορουμένου για την τέλεση αξιόποινης πράξης. Σε κάθε περίπτωση, οι ανήλικοι δικαιούνται να λαμβάνουν τη συνδρομή δικηγόρου σε όποιο από τα ακόλουθα γεγονότα επισυμβεί νωρίτερα:

- α) προτού εξεταστούν από τις διωκτικές, εισαγγελικές ή δικαστικές αρχές,
- β) κατά τη διενέργεια ανακριτικής πράξης ή άλλης πράξης συλλογής αποδεικτικών στοιχείων από ανακριτική ή άλλη αρμόδια αρχή, σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 3,
- γ) χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση αμέσως μετά τη σύλληψή τους,
- δ) όταν έχουν κλητευθεί ενώπιον ποινικού δικαστηρίου, εγκαίρως πριν παραστούν ενώπιον του εν λόγω δικαστηρίου.

3. Η συνδρομή από δικηγόρο περιλαμβάνει τα εξής:

- α) δικαίωμα κατ' ιδίαν συνάντησης και εν γένει επικοινωνίας του ανηλίκου με τον δικηγόρο που τον εκπροσωπεί, πριν από την εξέτασή του από τις διωκτικές, εισαγγελικές ή δικαστικές αρχές,
- β) την παράσταση του δικηγόρου κατά τη διάρκεια της εξέτασης του ανηλίκου από τις υπό στ. (α) αρχές, η οποία πιστοποιείται με σχετική αναφορά της παράστασής του στη συνταχθείσα έκθεση εξέτασης, καθώς και την ουσιαστική συμμετοχή αυτού κατά τη διάρκεια της εξέτασης,
- γ) την παράσταση του δικηγόρου, τουλάχιστον, κατά τις ακόλουθες ανακριτικές πράξεις ή πράξεις συλλογής αποδεικτικών στοιχείων, εφόσον ο ύποπτος ή κατηγορούμενος ανήλικος υποχρεούται ή δικαιούται να παραστεί στη συγκεκριμένη πράξη:
 - i) προσέλευση προσώπων για αναγνώριση,
 - ii) κατ' αντιπαράσταση εξετάσεις,
 - iii) αναπαράστάσεις του εγκλήματος.

4. Η επικοινωνία του ανηλίκου και του δικηγόρου του είναι απόρρητη και πραγματοποιείται με συναντήσεις, αλληλογραφία, τηλεφωνικές συνομιλίες, μέσα κοινωνικής δικτύωσης και οποιονδήποτε άλλον νόμιμο τρόπο.

5. Η συνδρομή δικηγόρου είναι υποχρεωτική στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) όταν ο ανήλικος προσάγεται ενώπιον εισαγγελικής ή δικαστικής αρχής, προκειμένου να ληφθεί απόφαση σχετικά με τη στέρηση ή μη της ελευθερίας του, σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής διαδικασίας και εντός του πεδίου εφαρμογής του παρόντος μέρους και

β) κατά τη διάρκεια της κράτησής του.

6. Ο ανακριτής έχει την υποχρέωση να διορίσει αυτεπαγγέλτως συνήγορο, στην περίπτωση που ο ανήλικος ή ο ασκών τη γονική μέριμνα αυτού δεν έχει διορίσει δικηγόρο επιλογής του.

7. Όταν ο ανήλικος δικαιούται τη συνδρομή δικηγόρου, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, αλλά δεν παρίσταται δικηγόρος, οι αρμόδιες διωκτικές, εισαγγελικές ή δικαστικές αρχές αναβάλλουν την εξέταση του ανηλίκου ή τη διενέργεια άλλης ανακριτικής πράξης ή πράξης συλλογής αποδεικτικών στοιχείων που προβλέπεται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 3, για εύλογο χρονικό διάστημα, είτε προκειμένου να αναμείνουν την άφιξη δικηγόρου, είτε προκειμένου να εξασφαλίσουν δικηγόρο για τον ανήλικο, όταν αυτός δεν έχει διορίσει δικηγόρο επιλογής του.

8. Σε εξαιρετικές περιστάσεις και μόνο κατά την προδικασία, είναι δυνατή η παρέκκλιση προσωρινά από την εφαρμογή των προβλεπόμενων στην παράγραφο 2 δικαιωμάτων, στον βαθμό που ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης το δικαιολογούν, για έναν από τους ακόλουθους επιτακτικούς λόγους:

α) όταν υπάρχει επείγουσα ανάγκη να αποτραπούν σοβαρές δυσμενείς συνέπειες για τη ζωή, την ελευθερία ή τη σωματική ακεραιότητα προσώπου,

β) όταν είναι επιτακτική η ανάληψη άμεσης δράσης από τις ανακριτικές αρχές προς αποτροπή σημαντικού κινδύνου για την ποινική διαδικασία σε σχέση με σοβαρό ποινικό αδίκημα, με πρωταρχικό κριτήριο πάντοτε το υπέρτατο συμφέρον του ανηλίκου.

Για την παρέκκλιση της παρούσας παραγράφου, όταν αυτή ενεργείται από προανακριτικό υπάλληλο, που δεν είναι δικαστικός λειτουργός, απαιτείται η προηγούμενη έγκριση του αρμόδιου Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών.

Άρθρο 7

Δικαίωμα σε ατομική αξιολόγηση (άρθρο 7 Οδηγίας)

1. Ανήλικος που είναι ύποπτος ή κατηγορούμενος για την τέλεση αξιόποινης πράξης, αξιολογείται ατομικά αμελλητί από την Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 7, 8 και 14 του π.δ. 49/1979 (Α' 11), μετά από γραπτή παραγγελία του αρμόδιου ανά στάδιο της ποινικής διαδικασίας, εισαγγελικού ή δικαστικού λειτουργού. Η ατομική αξιολόγηση συνίσταται στη συγκέντρωση πληροφοριών, οι οποίες αποτελούν το περιεχόμενο σχετικής έκθεσης κοινωνικής έρευνας, αναφορικά με την προσωπικότητα, το οικονομικό, κοινωνικό και οικογενειακό περιβάλλον, καθώς και την ψυχική, σωματική και διανοητική κατάσταση του ανηλίκου. Η έκταση και οι λεπτομέρειες του περιεχομένου της σχετικής έκθεσης μπορούν να διαφέρουν ανάλογα με τις περιστάσεις της υπόθεσης, τα μέτρα που ενδέχεται να ληφθούν, εάν το δικαστήριο κρίνει ότι ο ανήλικος τέλεσε την πράξη για την οποία κατηγορείται και εάν ο ανήλικος έχει υποβληθεί πρόσφατα σε ατομική αξιολόγηση. Η ατομική αξιολόγηση επικαιροποιείται, καθ' όλη τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας, σε περίπτωση που ουσιαστικά μεταβάλλονται οι περιστάσεις που αποτέλεσαν τη βάση της και χρησιμεύει στις αρμόδιες αρχές, όταν πρόκειται να αποφασίσουν για την αναγκαιότητα λήψης ή μη ενός μέτρου που ωφελεί τον ανήλικο, για τη λήψη του καταλληλότερου μέτρου προς το συμφέρον του ανηλίκου και την αποτελεσματικότητα ενδεχόμενων ασφαλιστικών μέτρων όσον αφορά τον ανήλικο, καθώς και για τη λήψη απόφασης ή ανάληψη δράσης στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας - μεταξύ

άλλων - κατά την επιμέτρηση της ποινής. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο να ληφθεί ένα μέτρο, χωρίς προηγουμένως να έχει διενεργηθεί η ατομική αξιολόγηση, η προσφορότητα του ληφθέντος μέτρου επανεξετάζεται, μόλις αυτή διενεργηθεί. Ατομική αξιολόγηση που έχει διεξαχθεί για τον ίδιο ανήλικο στο πρόσφατο παρελθόν για άλλη υπόθεση, μπορεί να χρησιμοποιηθεί, εφόσον επικαιροποιηθεί. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η υποχρέωση σύνταξης της έκθεσης κοινωνικής έρευνας δύναται να παραλειφθεί, εφόσον τούτο δικαιολογείται από τις περιστάσεις της υπόθεσης και εξυπηρετεί το υπέρτατο συμφέρον του ανηλίκου και υπό την προϋπόθεση ότι η ατομική αξιολόγηση είναι διαθέσιμη σε κάθε περίπτωση κατά την έναρξη των ακροαματικών διαδικασιών ενώπιον δικαστηρίου.

2. Εάν η αρμόδια Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής εκδώσει γνωμάτευση ότι απαιτείται εξειδικευμένη αξιολόγηση για την εκτίμηση της ψυχικής υγείας του ανηλίκου ή για τη διάγνωση διαταραχών εθισμού, καθώς και σε περίπτωση που η υπηρεσία αυτή δεν λειτουργεί, ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών επικουρείται από Επιστημονική Ομάδα Εκτίμησης Ανηλίκων Δραστών, η οποία αποτελείται από:

- (α) έναν παιδοψυχίατρο ή έναν ψυχίατρο με εμπειρία σε θέματα παιδιών, εφήβων και νέων,
 - (β) έναν ψυχολόγο με εμπειρία σε θέματα παιδιών, εφήβων και νέων,
 - (γ) έναν κοινωνικό λειτουργό με εμπειρία σε θέματα παιδιών, εφήβων και νέων ή έναν επιμελητή ανηλίκων ή επιμελητή κοινωνικής αρωγής,
- με τους νόμιμους αναπληρωτές τους.

Εάν υπάρχει μεγάλος φόρτος υποθέσεων, ορίζεται και δεύτερη Επιστημονική Ομάδα Εκτίμησης Ανηλίκων με τους αναπληρωτές της.

3. Τα μέλη της Επιστημονικής Ομάδας Εκτίμησης Ανηλίκων Δραστών συμπεριλαμβάνονται στους καταρτιζόμενους στην έδρα κάθε Εισαγγελίας Εφετών πίνακες πραγματογνωμόνων, σε ειδικό κεφάλαιο υπό τον τίτλο «Επιστημονική Ομάδα Εκτίμησης Ανηλίκων Δραστών» και αποζημιώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τους πραγματογνώμονες. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης μπορεί να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα αναφορικά με τα ποσά των αποζημιώσεων και των εξόδων, τις προϋποθέσεις πληρωμής, τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων από τους ενδιαφερόμενους, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση της προβλεπόμενης από το παρόν άρθρο εξειδίκευσης, τα επιμέρους καθήκοντα του κάθε μέλους της Επιστημονικής Ομάδας Εκτίμησης Ανηλίκων Δραστών και το πρωτόκολλο λειτουργίας της, καθώς και κάθε άλλο τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 576 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

4. Η Επιστημονική Ομάδα Εκτίμησης Ανηλίκων Δραστών, μετά από την ανάθεση σε αυτήν για αξιολόγηση κάθε υπόθεσης, από τον αρμόδιο Εισαγγελέα, με έκθεσή της προς αυτόν, προτείνει την ενδεδειγμένη παρέμβαση. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιστημονική Ομάδα Εκτίμησης Ανηλίκων Δραστών συνεργάζεται με τους επιμελητές ανηλίκων και κοινωνικής αρωγής.

5. Η Επιστημονική Ομάδα Εκτίμησης Ανηλίκων Δραστών ορίζεται ετησίως με την έναρξη του δικαστικού έτους από το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών της έδρας κάθε εισαγγελίας εφετών, μετά από πρόταση του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών. Σε κάθε όμως περίπτωση, συνεχίζει και ολοκληρώνει τις εργασίες της επί των υποθέσεων που της είχαν ανατεθεί ενόσω διαρκούσε η θητεία της.

6. Μέχρις ότου συγκροτηθούν οι Επιστημονικές Ομάδες Εκτίμησης Ανηλίκων Δραστών, οι αρμοδιότητές τους ασκούνται από τις οριζόμενες από τον αρμόδιο Εισαγγελέα ή το δικαστήριο δομές του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

7. Η ατομική αξιολόγηση διεξάγεται με την ενεργό συμμετοχή του ανηλίκου και, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, με τη συμμετοχή του ασκούντος τη γονική μέριμνα ή άλλου κατάλληλου ανηλίκου ή εξειδικευμένου επαγγελματία.

8. Οι εκθέσεις κοινωνικής έρευνας, οι εκθέσεις εκτίμησης, που συντάσσονται από την Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής και την Επιστημονική Ομάδα Εκτίμησης Ανηλίκων Δραστών, αντίστοιχα, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που περιέρχεται σε γνώση των τελευταίων, κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους, είναι απόρρητα, δεν επισυνάπτονται στη σχετική δικογραφία και γνώση αυτών λαμβάνουν μόνο οι αρμόδιες, ανά στάδιο ποινικής διαδικασίας, εισαγγελικές και δικαστικές αρχές, καθώς και ο ύποπτος ή κατηγορούμενος, εφόσον το αιτηθεί.

Άρθρο 8 **Δικαίωμα ιατρικής εξέτασης** **(άρθρο 8 Οδηγίας)**

1. Ο ανήλικος που στερείται την ελευθερία του έχει δικαίωμα να ζητήσει την χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση ιατρική εξέταση της πνευματικής και σωματικής του κατάστασης. Η ιατρική εξέταση είναι όσο το δυνατόν λιγότερο επεμβατική και διενεργείται χωρίς καθυστέρηση από ιατρό ή άλλο εξειδικευμένο επαγγελματία υγείας. Για την ιατρική εξέταση συντάσσεται γραπτή έκθεση, η οποία αποτελεί μέρος της δικογραφίας. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες κρίνεται αναγκαίο, παρέχεται στον ανήλικο ιατρική περίθαλψη. Εφόσον απαιτείται από τις περιστάσεις, διενεργείται και κάθε άλλη ιατρική εξέταση.

2. Τα αποτελέσματα της ιατρικής εξέτασης λαμβάνονται υπόψη, όταν προσδιορίζουν την ικανότητα του ανηλίκου να κατανοήσει πλήρως και να παρακολουθήσει την ποινική διαδικασία, όπως ανακριτικές πράξεις, πράξεις συλλογής αποδεικτικών στοιχείων ή οποιαδήποτε μέτρα λαμβάνονται ή προβλέπεται να ληφθούν κατά αυτού.

3. Η ιατρική εξέταση διενεργείται είτε αυτεπαγγέλτως, εφόσον υπάρχουν συγκεκριμένες ενδείξεις που απαιτούν τη διακρίβωση της πνευματικής και σωματικής κατάστασης του ανηλίκου, είτε κατόπιν σχετικής αίτησης οποιουδήποτε από τα ακόλουθα πρόσωπα: α) του ανηλίκου, β) του ασκούντος τη γονική μέριμνα ή άλλου κατάλληλου προσώπου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 5 και 14 και γ) του συνηγόρου υπεράσπισης του ανηλίκου.

Άρθρο 9 **Οπτικοακουστική καταγραφή** **(άρθρο 9 Οδηγίας)**

1. Η εξέταση του ύποπτου ή κατηγορούμενου ανηλίκου από διωκτικές αρχές καταχωρίζεται σε ηλεκτρονικό οπτικοακουστικό μέσο στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) για τις πράξεις που αναφέρονται στα άρθρα 322, 323Α, 324, 336, 337, 338, 339, 342, 345, 348, 348Α, 348Β, 348Γ, 349, 351Α Π.Κ., καθώς και στα άρθρα 29 παράγραφοι 5 και 6 και 30 του ν. 4251/2014 (Α' 80), ως ισχύουν, ή για πράξη την οποία, αν τελούσε ενήλικος, θα ήταν

κακούργημα απειλούμενο με την ποινή της ισόβιας κάθειρξης, ανεξαρτήτως εάν ο ανήλικος παρίσταται ή μη με δικηγόρο ή έχει στερηθεί ή μη την ελευθερία του,

β) όταν δεν παρίσταται δικηγόρος,

γ) όταν ο ανήλικος έχει στερηθεί την ελευθερία του.

2. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η εξέταση συντάσσεται εγγράφως.

3. Το παρόν άρθρο δεν θίγει τη δυνατότητα υποβολής ερωτήσεων με αποκλειστικό σκοπό την ταυτοποίηση του ανηλίκου χωρίς οπτικοακουστική καταγραφή.

4. Στις περιπτώσεις που είναι υποχρεωτική η οπτικοακουστική καταγραφή της εξέτασης του ανηλίκου, αλλά, λόγω ανυπέρβλητου τεχνικού προβλήματος, καθίσταται αυτή αδύνατη, τότε η εξέταση του ανηλίκου συντάσσεται εγγράφως, εφόσον η επίλυση του τεχνικού προβλήματος είναι ανέφικτη, δεν κρίνεται σκόπιμη η αναβολή της εξέτασης και αυτό εξυπηρετεί το υπέρτατο συμφέρον του ανηλίκου.

Άρθρο 10

Εναλλακτικά μέτρα

(άρθρο 11 Οδηγίας)

Στους ανήλικους επιβάλλονται αναμορφωτικά και θεραπευτικά μέτρα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 122, 123 και 126 Π.Κ., καθώς και στο τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 283 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Άρθρο 11

Ειδική μεταχείριση στην περίπτωση στέρησης της ελευθερίας

(άρθρο 12 παράγραφοι 1, 2, 3, 4, 6 Οδηγίας)

1. Νεαροί κρατούμενοι και των δύο φύλων, οι οποίοι έχουν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο (15ο) έτος και δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό πρώτο (21ο) έτος της ηλικίας τους και στους οποίους έχει επιβληθεί προσωρινή κράτηση ή ποινικός σωφρονισμός, κρατούνται σε ειδικά καταστήματα κράτησης νέων, στα οποία εφαρμόζονται εξειδικευμένα προγράμματα μορφωτικού και επαγγελματικού χαρακτήρα.

2. Ανήλικοι δράστες που έχουν συλληφθεί επ' αυτοφώρω ή σε βάρος των οποίων έχει εκτελεσθεί ένταλμα σύλληψης ή βιαίας προσαγωγής, κρατούνται σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους των αστυνομικών τμημάτων, εκτός εάν κρίνεται ότι αυτό δεν εξυπηρετεί το υπέρτατο συμφέρον τους ή, εάν, σε εξαιρετικές περιστάσεις, αυτό δεν είναι πρακτικά δυνατό, υπό την προϋπόθεση ότι οι ανήλικοι κρατούνται μαζί με ενηλίκους με τρόπο συμβατό με το υπέρτατο συμφέρον τους.

3. Οι νεαροί κρατούμενοι επιτρέπεται να παραμένουν στα ειδικά γι' αυτούς καταστήματα ή τμήματα, μέχρι τη συμπλήρωση του εικοστού πέμπτου έτους της ηλικίας τους, εάν αυτό κρίνεται αναγκαίο από την Κεντρική Επιτροπή Μεταγωγών (Κ.Ε.Μ.), μετά από πρόταση του Συμβουλίου Φυλακής, προς ολοκλήρωση των μορφωτικών ή επαγγελματικών προγραμμάτων, τα οποία παρακολουθούν, εφόσον οι ίδιοι δείχνουν ενδιαφέρον και η παραμονή τους στο κατάστημα δεν προκαλεί προβλήματα στην κοινή διαβίωση και την ομαλή λειτουργία του καταστήματος.

4. Ο ανήλικος κρατούμενος επικοινωνεί το συντομότερο δυνατό, κατά την αστυνομική προανάκριση και κατά το στάδιο της προδικασίας ή της κύριας διαδικασίας, με τον έχοντα τη

γονική μέριμνα αυτού γονέα ή ένα από τα πρόσωπα των άρθρων 5 και 14, εφόσον η συνάντηση αυτή συνάδει με τις ανακριτικές και επιχειρησιακές ανάγκες. Η παρούσα παράγραφος δεν θίγει τον ορισμό άλλου κατάλληλου ενήλικα δυνάμει των άρθρων 5 ή 14.

Άρθρο 12
Έγκαιρη και επιμελής εξέταση των υποθέσεων
(άρθρο 13 Οδηγίας)

1. Οι ποινικές διαδικασίες που αφορούν σε ανήλικους διεξάγονται κατ' απόλυτη προτεραιότητα και εξετάζονται με τη δέουσα επιμέλεια.

2. Καθ' όλη τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας:

α) Οι ανήλικοι αντιμετωπίζονται κατά τρόπο που να προστατεύεται η αξιοπρέπειά τους και κατάλληλο για την ηλικία τους, την ωριμότητά τους και το επίπεδο κατανόησης, και που λαμβάνει υπόψη τυχόν ειδικές ανάγκες, μεταξύ άλλων τις δυσχέρειες επικοινωνίας που ενδεχομένως έχουν.

β) Η εξέταση των ανηλίκων διενεργείται αμελλητί από την αρμόδια αρχή και με όσο το δυνατόν περιορισμένο και αναγκαίο αριθμό καταθέσεων. Η διάρκεια κάθε εξέτασης δεν υπερβαίνει τον αναγκαίο χρόνο. Εκείνος που διενεργεί την εξέταση, καταγράφει στην έκθεση εξέτασης και τις ερωτήσεις που απευθύνει στον εξεταζόμενο ανήλικο.

γ) Ανάλογα με την ηλικία των ανηλίκων, την ωριμότητά τους, το επίπεδο κατανόησης και άλλων δυσχερειών επικοινωνίας που ενδεχομένως έχουν, η υποβολή ερωτήσεων σε κάθε εξέτασή τους, γίνεται σε γλώσσα κατανοητή και απλή. Οι ερωτήσεις υποβάλλονται με τρόπο ευκρινή και ουδέτερο, μη καθοδηγητικό, μη υποβολιμαίο ή συναισθηματικά φορτισμένο.

δ) Κατά την εξέταση του ανηλίκου που είναι ύποπτος ή κατηγορούμενος για τις πράξεις των άρθρων 322, 323Α, 324, 336, 337, 338, 339, 342, 345, 348, 348Α, 348Β, 348Γ, 349, 351Α Π.Κ., των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 29, καθώς και του άρθρου 30 του ν. 4251/2014 (Α' 80), μετά από γραπτή παραγγελία του αρμόδιου ανά στάδιο της ποινικής διαδικασίας, εισαγγελικού ή δικαστικού λειτουργού, παρίσταται ένας παιδοψυχίατρος και σε περίπτωση έλλειψής του, ψυχίατρος ή ψυχολόγος, μέλος της Επιστημονικής Ομάδας Εκτίμησης Ανηλίκων Δραστών του άρθρου 7, ο οποίος προετοιμάζει τον ανήλικο για την εξέταση και παρίσταται κατά την εξέτασή του, συνεργαζόμενος προς τούτο με τις διωκτικές, εισαγγελικές και δικαστικές αρχές. Στις λοιπές περιπτώσεις πράξεων κακουργηματικού χαρακτήρα, η παράσταση εξειδικευμένου επαγγελματία ψυχικής υγείας κατά την εξέταση του ανηλίκου είναι δυννητική και παραγγέλλεται, κυρίως, στις περιπτώσεις ανηλίκων που έχουν αξιολογηθεί ιατρικά, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 8 και έχουν διαγνωσθεί ως ανήλικοι με ειδικές ανάγκες, δηλαδή, ανήλικοι με χαμηλό δείκτη νοημοσύνης ή με οριακή νοημοσύνη, με αυτισμό ή με προβλήματα ψυχικής υγείας, όπως η διαταραχή ελλειμματικής προσοχής και υπερκινητικότητας (Δ.Ε.Π.Υ.), η διαταραχή διαγωγής, η αντικοινωνική διαταραχή της προσωπικότητας και οι διαταραχές εθισμού.

Άρθρο 13
Δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής ζωής
(άρθρο 14 Οδηγίας)

1. Κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας, οι αρμόδιες διωκτικές, εισαγγελικές και δικαστικές αρχές προστατεύουν την ιδιωτική και οικογενειακή ζωή του ανηλίκου, λαμβάνοντας υπόψη τα προσωπικά χαρακτηριστικά αυτού, που προκύπτουν από τη διαδικασία ατομικής αξιολόγησης και ιατρικής εξέτασης, κατά τα άρθρα 7 και 8, αντίστοιχα.
2. Τα Δικαστήρια Ανηλίκων συνεδριάζουν κεκλεισμένων των θυρών. Πλην των διαδίκων, των συνηγόρων τους και των Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής, δύνανται να παρίστανται οι γονείς ή οι κηδεμόνες ή οι αντιπρόσωποι της οικείας Εταιρείας Προστασίας Ανηλίκων, σε περίπτωση που της έχει ανατεθεί η επιμέλεια του ανηλίκου ή εκπρόσωπος αρχής ή φορέα, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, που αναλαμβάνει την προστασία ή εν γένει την προάσπιση δικαιωμάτων των ανηλίκων. Το Δικαστήριο Ανηλίκων, κατά τη διαδικασία, δύναται να διατάξει την εκ του ακροατηρίου προσωρινή απομάκρυνση του ανηλίκου κατηγορούμενου, οσάκις κρίνει ότι τούτο ενδείκνυται προς το γενικότερο συμφέρον αυτού ή ότι η παρουσία αυτού θα αποτελούσε πρόσκομμα στην ειλικρινή κατάθεση μάρτυρα ή συγκατηγορουμένου του. Στην περίπτωση αυτή, παραμένει στο ακροατήριο ο συνήγορος του απόντος κατηγορουμένου.
3. Η ιδιωτική ζωή και η ταυτότητα του ανηλίκου προστατεύονται από κάθε εμπλεκόμενη υπηρεσία και η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων του γίνεται πάντοτε σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και του ν. 4624/2019 (Α' 137).
4. Η ολική ή μερική μετάδοση από την τηλεόραση, το ραδιόφωνο ή το διαδίκτυο, καθώς και η κινηματογράφηση, μαγνητοσκόπηση και μαγνητοφώνηση της δίκης ενώπιον του Δικαστηρίου Ανηλίκων απαγορεύεται. Η μετάδοση από την τηλεόραση ή το διαδίκτυο, καθώς και η κινηματογράφηση ή μαγνητοσκόπηση ή μαγνητοφώνηση ή φωτογράφιση των ανηλίκων που εμφανίζονται ενώπιον των διωκτικών, εισαγγελικών, δικαστικών και λοιπών αρχών απαγορεύεται.
5. Οι παραβάτες της παραγράφου 4, καθώς και της δημοσιοποίησης των καταγραφών του άρθρου 9, τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι τριών (3) ετών και χρηματική ποινή είκοσι χιλιάδων (20.000) έως διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ.

Άρθρο 14
Δικαίωμα του ανηλίκου να συνοδεύεται από τον ασκούντα
τη γονική μέριμνα κατά τη διαδικασία
(άρθρο 15 Οδηγίας)

1. Ο ανήλικος συνοδεύεται από τον ασκούντα τη γονική του μέριμνα, κατά την προδικασία και την κύρια διαδικασία.
2. Ο ανήλικος συνοδεύεται από άλλον ενήλικο που ορίζεται από τον ίδιο και γίνεται αποδεκτός, υπό αυτή την ιδιότητα, από την αρμόδια, ανά στάδιο της διαδικασίας, διωκτική, εισαγγελική ή δικαστική αρχή, στις περιπτώσεις που η παρουσία του ασκούντος τη γονική μέριμνα: α) αντιβαίνει στο υπέρτατο συμφέρον του ανηλίκου ή β) είναι ανέφικτη, επειδή, αν και καταβλήθηκαν εύλογες προσπάθειες, είναι αδύνατη η επικοινωνία με αυτόν ή είναι άγνωστη η ταυτότητά του ή γ) μπορεί, βάσει αντικειμενικών και πραγματικών περιστατικών,

να θέσει σε σοβαρό κίνδυνο την ποινική διαδικασία. Όταν ο ανήλικος δεν έχει ορίσει άλλον κατάλληλο ενήλικο ή όταν ο ενήλικος που έχει οριστεί από τον ανήλικο, δεν γίνεται αποδεκτός από την αρμόδια αρχή, η τελευταία, λαμβάνοντας υπόψη το υπέρτατο συμφέρον του ανηλίκου, ορίζει άλλο πρόσωπο. Το εν λόγω πρόσωπο μπορεί να είναι εκπρόσωπος αρχής ή φορέα, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, που αναλαμβάνει την ευθύνη για την προστασία ή εν γένει την προάσπιση δικαιωμάτων των ανηλίκων.

3. Όταν εκλείψουν οι περιστάσεις που οδήγησαν στην εφαρμογή των περιπτώσεων α', β' ή γ' της παραγράφου 2, ο ανήλικος συνοδεύεται από τον ασκούντα τη γονική μέριμνα αυτού, σε κάθε επόμενο στάδιο της ποινικής διαδικασίας.

4. Η διαδικασία διεξάγεται χωρίς την παρουσία του ασκούντος τη γονική μέριμνα του ανηλίκου ή άλλου κατάλληλου ενήλικου, κατά την παράγραφο 2, όταν η παρουσία των προσώπων αυτών:

- α) δεν εξυπηρετεί το υπέρτατο συμφέρον του ανηλίκου ή
- β) δυσχεραίνει την πρόοδο της ποινικής διαδικασίας.

Άρθρο 15

Διαδικασίες του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης (άρθρο 17 Οδηγίας)

1. Όταν ο εκζητούμενος ανήλικος συλλαμβάνεται σε εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, του χορηγείται αμέσως έγγραφο με πληροφορίες για τα δικαιώματά του και οδηγείται χωρίς αναβολή στον Εισαγγελέα Εφετών. Ο Εισαγγελέας Εφετών, αφού βεβαιώσει την ταυτότητα του ανηλίκου, τον ενημερώνει: α) για την ύπαρξη και το περιεχόμενο του εντάλματος, β) για το δικαίωμα ενημέρωσης του ασκούντος τη γονική μέριμνα αυτού (άρθρο 5), γ) για το δικαίωμα ενημέρωσης άλλου ενήλικου, επιλογής του ανηλίκου, εφόσον γίνει αποδεκτός υπό αυτή την ιδιότητα από τον Εισαγγελέα εφετών, υπό τις προϋποθέσεις των παραγράφων 2, 3 του άρθρου 5, δ) για το δικαίωμα ενημέρωσης των προξενικών αρχών του κράτους του οποίου είναι υπήκοος, ε) για το δικαίωμα να συνοδεύεται από τον ασκούντα τη γονική μέριμνα αυτού ή άλλον ενήλικο επιλογής του, κατά τα ανωτέρω (άρθρο 14), κατά τις διαδικασίες του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, στ) για το δικαίωμα να συγκατατεθεί στην προσαγωγή του στο κράτος έκδοσης του εντάλματος, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 17 του ν. 3251/2004 (Α' 127), ζ) για το δικαίωμα να προσφύγει στις υπηρεσίες νομικού παραστάτη (άρθρο 6) και διερμηνέα στο κράτος μέλος εκτέλεσης και στο κράτος μέλος έκδοσης, η) για το δικαίωμα σε ιατρική εξέταση (άρθρο 8) και ι) για το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής του ζωής (άρθρο 13). Για την ανωτέρω ενημέρωση και τις σχετικές δηλώσεις του εκζητουμένου συντάσσεται έκθεση σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 148 έως 153 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

2. Μετά τη σύλληψη του εκζητουμένου ανηλίκου και τη βεβαίωση της ταυτότητάς του, ο αρμόδιος Εισαγγελέας Εφετών αποφασίζει εάν είναι αναγκαίο να τεθεί υπό κράτηση, ώστε να αποφευχθεί η διαφυγή του ή να αφεθεί ελεύθερος με την επιβολή περιοριστικών όρων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τρίτο και το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 283 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Ο Εισαγγελέας Εφετών μπορεί να διατάξει την προσωρινή απόλυση του εκζητουμένου ανηλίκου και την επιβολή περιοριστικών όρων κατά τα ανωτέρω. Σε περίπτωση παραβίασης των περιοριστικών όρων που επιβλήθηκαν στον ανήλικο είναι δυνατή η αντικατάστασή τους με το μέτρο της περίπτωσης ιβ' της παραγράφου

1 του άρθρου 122 Π.Κ., ενώ σε περίπτωση που ανακύψει κίνδυνος φυγής του, οι περιοριστικοί όροι που του επιβλήθηκαν, μπορούν να αντικατασταθούν με κράτηση.

3. Σε περίπτωση που διατάχθηκε η κράτηση του εκζητουμένου ανηλίκου ή η επιβολή περιοριστικών όρων, το πρόσωπο αυτό δικαιούται εντός δύο (2) ημερών από την έκδοση της σχετικής διάταξης να προσφύγει στο συμβούλιο εφετών. Η προσφυγή κατατίθεται στη γραμματεία της Εισαγγελίας Εφετών και εισάγεται από τον Εισαγγελέα στο Συμβούλιο, το οποίο ορίζει δικάσιμο εντός πέντε (5) ημερών και, αφού τον ακούσει, αποφασίζει αμέσως αμετάκλητα.

4. Η δικαστική αρχή που αποφασίζει για την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης αποφαινεται και για την κράτηση ή μη του εκζητουμένου ή την επιβολή περιοριστικών όρων.

5. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 3251/2004 και το άρθρο 11 του παρόντος.

Άρθρο 16

Δικαίωμα στη χορήγηση νομικής συνδρομής (άρθρο 18 Οδηγίας)

Ο ανήλικος ύποπτος ή κατηγορούμενος δικαιούται νομική βοήθεια σε ποινικές υποθέσεις σύμφωνα με τον ν. 3226/2004 (Α' 24), εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν. 3226/2004, για πράξεις, οι οποίες, όταν τελούνται από ενήλικο, προβλέπεται ποινή φυλάκισης, το κατώτατο όριο της οποίας είναι τουλάχιστον έξι (6) μηνών.

Άρθρο 17

Κατάρτιση (άρθρο 20 Οδηγίας)

1. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, σε συνεργασία με το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, το Υπουργείο Υγείας, το Υπουργείο Εσωτερικών, το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών, εξασφαλίζει την ειδική επιμόρφωση των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών, των γενικών και ειδικών ανακριτικών υπαλλήλων, των υπαλλήλων που εργάζονται στα Ειδικά Καταστήματα Κράτησης Νέων και στα Ιδρύματα Αγωγής, των επιμελητών ανηλίκων και των επιμελητών κοινωνικής αρωγής, που στελεχώνουν τις αντίστοιχες υπηρεσίες, των παιδοψυχιάτρων, ψυχιάτρων, ψυχολόγων, που διορίζονται για τους σκοπούς του άρθρου 12, των μελών των Επιστημονικών Ομάδων Εκτίμησης, των υπαλλήλων που εργάζονται σε υπηρεσίες αποκαταστατικής δικαιοσύνης, καθώς και των δικηγόρων, σε θέματα σχετικά με τα δικαιώματα των ανηλίκων, τις κατάλληλες ανακριτικές τεχνικές, την παιδική ψυχολογία και την επικοινωνία σε γλώσσα προσαρμοσμένη στους ανηλίκους, σύμφωνα και με τις αρχές που περιέχονται στο παρόν μέρος.

2. Οι Δικηγορικοί Σύλλογοι ενισχύουν την εκπαίδευση και την ευαισθητοποίηση των μελών τους σχετικά με τους τομείς επιμόρφωσης που περιέχονται στην παράγραφο 1.

3. Μέσω των δημόσιων υπηρεσιών ή της χρηματοδότησης οργανώσεων υποστήριξης ανηλίκων ενθαρρύνονται πρωτοβουλίες, ούτως ώστε όσοι παρέχουν στους ανηλίκους

υποστήριξη και οι υπηρεσίες αποκαταστατικής δικαιοσύνης να τυγχάνουν επαρκούς κατάρτισης σε επίπεδο κατάλληλο για την επαφή τους με τους ανηλίκους και να τηρούν τα επαγγελματικά πρότυπα, ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται με αμεροληψία, με σεβασμό και με επαγγελματικό τρόπο.

Άρθρο 18
Συλλογή στοιχείων
(άρθρο 21 Οδηγίας)

1. Μέχρι την 11η Ιουνίου 2021 και ακολούθως, ανά τριετία από την παραπάνω ημερομηνία, αποστέλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα διαθέσιμα δεδομένα που αποδεικνύουν τον τρόπο με τον οποίο έχουν εφαρμοστεί τα δικαιώματα που προβλέπονται στο παρόν μέρος.
2. Όλες οι εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές, περιλαμβανομένων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, των διωκτικών, εισαγγελικών και δικαστικών αρχών και υπηρεσιών, των Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής, των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και κοινωνικής πρόνοιας και του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης, τηρούν πλήρη και ενημερωμένα στατιστικά στοιχεία της αρμοδιότητάς τους, σχετικά με την εφαρμογή των δικαιωμάτων που προβλέπονται στο παρόν μέρος.
3. Τα στατιστικά στοιχεία περιλαμβάνουν τουλάχιστον: α) τον αριθμό των ανηλίκων που είχαν πρόσβαση σε δικηγόρο, β) τον αριθμό των ατομικών αξιολογήσεων που διενεργήθηκαν, γ) τον αριθμό των ιατρικών εξετάσεων που διενεργήθηκαν, δ) τον αριθμό των ανακρίσεων που καταγράφονται με οπτικοακουστικά μέσα, ε) τον αριθμό των ανηλίκων που στερούνται της ελευθερίας τους, στ) τον αριθμό των ανηλίκων στους οποίους επιβλήθηκαν αναμορφωτικά μέτρα, ζ) τον αριθμό των ανηλίκων στους οποίους επιβλήθηκαν θεραπευτικά μέτρα, η) τον αριθμό των ανηλίκων που άσκησαν μέσα ένδικης προστασίας.
4. Η Γενική Διεύθυνση Διοίκησης Δικαιοσύνης, Διεθνών Νομικών Σχέσεων και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης μεριμνά επίσης για τη συλλογή, καταχώρηση και επεξεργασία των ως άνω στατιστικών στοιχείων, ζητώντας πληροφορίες από τις ανωτέρω αρχές.
5. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ορίζονται η διαδικασία και οι τεχνικές λεπτομέρειες για τη συλλογή, ταξινόμηση και επεξεργασία των ανωτέρω στατιστικών στοιχείων.

Άρθρο 19
Έξοδα
(άρθρο 22 Οδηγίας)

Τα έξοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή των άρθρων 7, 8 και 9 βαρύνουν το Δημόσιο, ανεξάρτητα από την έκβαση της διαδικασίας. Κατ' εξαίρεση, δεν βαρύνουν το Δημόσιο, τα έξοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή του άρθρου 8, εφόσον αυτά καλύπτονται από ιατρική ασφάλιση.

Άρθρο 20

Καταργούμενες διατάξεις

Το δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 239 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας καταργούνται.

II. ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198/28.7.2017)

Άρθρο 21

Αντικείμενο και ορισμοί

(άρθρα 1 και 2 παράγραφος 1 της Οδηγίας)

1. Το παρόν μέρος θεσπίζει κανόνες σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και κυρώσεων όσον αφορά την καταπολέμηση της απάτης και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με σκοπό την ενίσχυση της προστασίας κατά των ποινικών αδικημάτων που θίγουν τα εν λόγω οικονομικά συμφέροντα, συμφώνως προς το κεκτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε αυτόν τον τομέα.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος μέρους ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) Ως «οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης» νοείται το σύνολο των εσόδων, δαπανών και στοιχείων ενεργητικού που καλύπτονται, αποκτώνται μέσω ή οφείλονται: i) στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ii) στους προϋπολογισμούς των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν ιδρυθεί δυνάμει των Συνθηκών ή στους προϋπολογισμούς, των οποίων αυτά ασκούν, άμεσα ή έμμεσα, την εποπτεία.

β) Ως «νομικό πρόσωπο» νοείται μια οντότητα που διαθέτει νομική προσωπικότητα σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο, εξαιρουμένων των κρατών ή των δημόσιων φορέων κατά την άσκηση κρατικής εξουσίας και των δημόσιων διεθνών οργανισμών.

Άρθρο 22

Δωροληψία και δωροδοκία υπαλλήλου σχετική με τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

(άρθρο 4 παράγραφοι 2 και 4, και άρθρο 11 παράγραφος 2 εδάφιο πρώτο της Οδηγίας)

1. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 235 Π.Κ., όταν οι εκεί αναφερόμενες υπηρεσιακές ενέργειες ή παραλείψεις ζημιώνουν ή μπορούν να ζημιώσουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις όπου η πράξη της δωροληψίας τελείται α) από οποιοδήποτε υπάλληλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την

έννοια της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου, ανεξαρτήτως του κράτους στο οποίο έχει την έδρα του το οικείο όργανο ή ο οικείος οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή β) από οποιοδήποτε πρόσωπο που ασκεί δημόσιο λειτουργήμα ή υπηρεσία για άλλο κράτος.

2. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 236 Π.Κ., όταν οι σε αυτό αναφερόμενες υπηρεσιακές ενέργειες ή παραλείψεις ζημιώνουν ή μπορούν να ζημιώσουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις όπου η πράξη της δωροδοκίας τελείται προς οποιονδήποτε υπάλληλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την έννοια της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου, ανεξαρτήτως του κράτους στο οποίο έχει την έδρα του το οικείο όργανο ή ο οικείος οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 23

Διασυνοριακή απάτη σχετικά με τον ΦΠΑ

(άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο δ΄ και άρθρο 7 της Οδηγίας)

Όποιος κατά την εκτέλεση οργανωμένου σχεδίου που περιλαμβάνει πράξεις τελούμενες στην επικράτεια δύο (2) τουλάχιστον κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιφέρει απώλεια πόρων Φ.Π.Α. που υπερβαίνει συνολικά τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ α) χρησιμοποιώντας ή υποβάλλοντας ψευδείς, ανακριβείς ή ελλιπείς δηλώσεις Φ.Π.Α. ή έγγραφα ή αποσιωπώντας πληροφορίες συνδεόμενες με τον Φ.Π.Α. κατά παράβαση ειδικής υποχρέωσης ανακοίνωσής τους ή β) υποβάλλοντας δηλώσεις με σκοπό τη δόλια συγκάλυψη της μη απόδοσης Φ.Π.Α. ή την παράνομη θεμελίωση δικαιώματος επιστροφής Φ.Π.Α., τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή χιλίων (1000) ημερησίων μονάδων.

Άρθρο 24

Επικουρικές διατάξεις για την ποινική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

(άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχεία α΄, β΄ και γ΄, άρθρο 4 παράγραφος 3 και άρθρο 7 της Οδηγίας)

1. Όποιος χρησιμοποιεί ή υποβάλλει ψευδείς, ανακριβείς ή ελλιπείς δηλώσεις ή έγγραφα ή αποσιωπά πληροφορίες κατά παράβαση ειδικής νομικής υποχρέωσης ανακοίνωσής τους και, με τον τρόπο αυτό, λαμβάνει ή παρακρατεί παρανόμως επιχορηγήσεις ή όμοιας φύσης οικονομικές παροχές που δεν συνδέονται άμεσα με ισάξιες αντιπαροχές και προέρχονται από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τους προϋπολογισμούς των κάθε είδους οργάνων και οργανισμών της, ανεξαρτήτως του εκάστοτε φορέα διαχείρισης, τιμωρείται με φυλάκιση, εκτός αν η πράξη τιμωρείται βαρύτερα με βάση τα άρθρα 386, 386Α ή 386Β του Π.Κ.. Με την ίδια ποινή και την ίδια επιφύλαξη τιμωρείται και όποιος εν γνώσει χρησιμοποιεί νόμιμα ληφθείσες παροχές υπό την παραπάνω έννοια, οι οποίες υπάγονται με βάση τον νόμο ή τη σύμβαση χορήγησής τους σε συγκεκριμένους περιορισμούς, κατά παράβαση αυτών των περιορισμών.

2. Όποιος, με σκοπό να αποκομίσει ο ίδιος ή άλλος παράνομο περιουσιακό όφελος σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χρησιμοποιεί ή υποβάλλει ψευδείς, ανακριβείς ή ελλιπείς δηλώσεις ή έγγραφα ή αποσιωπά πληροφορίες κατά παράβαση ειδικής νομικής υποχρέωσης ανακοίνωσής τους και, με τον τρόπο αυτό, λαμβάνει ή

παρακρατεί παρانونώς παροχές που συνδέονται με αντιπαροχές αγαθών και υπηρεσιών και προέρχονται από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τους προϋπολογισμούς των κάθε είδους οργάνων και οργανισμών της, ανεξαρτήτως του εκάστοτε φορέα διαχείρισης, τιμωρείται με φυλάκιση, εκτός αν η πράξη τιμωρείται βαρύτερα με βάση τα άρθρα 386 ή 386Α Π.Κ.. Με την ίδια ποινή και την ίδια επιφύλαξη τιμωρείται και όποιος, με σκοπό να αποκομίσει ο ίδιος ή άλλος παράνομο περιουσιακό όφελος σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χρησιμοποιεί εν γνώσει νόμιμα ληφθείσες παροχές υπό την παραπάνω έννοια, οι οποίες υπάγονται με βάση τον νόμο ή τη σύμβαση χορήγησής τους σε συγκεκριμένους περιορισμούς, κατά παράβαση αυτών των περιορισμών, προκαλώντας, με τον τρόπο αυτό, ζημία στα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Όποιος χρησιμοποιεί ή υποβάλλει ψευδείς, ανακριβείς ή ελλιπείς δηλώσεις ή έγγραφα ή αποσιωπά πληροφορίες κατά παράβαση ειδικής νομικής υποχρέωσης ανακοίνωσής τους ή χρησιμοποιεί εν γνώσει κατά παράβαση των προβλεπόμενων γι' αυτό ειδικών περιορισμών ένα νόμιμα χορηγηθέν οικονομικό πλεονέκτημα και, με τον τρόπο αυτό, μειώνει παρانونώς έσοδα του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των προϋπολογισμών των κάθε είδους οργάνων και οργανισμών της, ανεξαρτήτως του εκάστοτε φορέα διαχείρισης, πλην των εσόδων που προέρχονται από τον Φ.Π.Α. ή εισπράττονται από τα Τελωνεία, τιμωρείται με φυλάκιση, εκτός αν η πράξη τιμωρείται βαρύτερα με βάση τα άρθρα 386 ή 386Α Π.Κ..

4. Όποιος, στο πλαίσιο της εμπιστευμένης σε αυτόν διαχείρισης πόρων και περιουσιακών στοιχείων του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των προϋπολογισμών των κάθε είδους οργάνων και οργανισμών της διαχειρίζεται τους οικείους πόρους κατά παράβαση των κανόνων επιμελούς διαχείρισης ή ιδιοποιείται παράνομα ή χρησιμοποιεί κατ' απόκλιση από τον νόμιμα καθορισμένο σκοπό τους τα οικεία περιουσιακά στοιχεία, ζημιώνοντας με αυτόν τον τρόπο τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τιμωρείται με φυλάκιση, εκτός αν η πράξη τιμωρείται βαρύτερα με βάση τα άρθρα 375 ή 390 Π.Κ..

Άρθρο 25

Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 4 παράγραφος 1 της Οδηγίας)

Τα αδικήματα των άρθρων 23 και 24 του παρόντος μέρους, καθώς και τα αδικήματα των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, 237, 237Β, 375, 386, 386Α, 386Β, 390 Π.Κ. και 155 επ. του ν. 2960/2001 (Α'265), όταν αυτά στρέφονται κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συνδέονται με την προσβολή αυτών των συμφερόντων, συνιστούν βασικά αδικήματα κατά την έννοια του άρθρου 4 του ν. 4557/2018 (Α'139).

Άρθρο 26

Γενικές διατάξεις (άρθρο 11 παράγραφος 4 της Οδηγίας)

1. Τα αδικήματα των άρθρων 23 και 24 του παρόντος μέρους, καθώς και τα αδικήματα των άρθρων 375, 386, 386Α, 386Β και 390 του Π.Κ., όταν αυτά στρέφονται κατά των οικονομικών

συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συνδέονται με την προσβολή αυτών των συμφερόντων, διώκονται αυτεπάγγελα.

2. Η δικαιοδοσία των ελληνικών ποινικών δικαστηρίων για τα αδικήματα των άρθρων 23 και 24 του παρόντος μέρους, καθώς και για τα αδικήματα των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, 237, 237Β, 375, 386, 386Α, 386Β, 390 Π.Κ., 155 επ. του ν. 2960/2001 (Α' 265) και 39 του ν. 4557/2018 (Α' 139), όταν αυτά στρέφονται κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συνδέονται με την προσβολή αυτών των συμφερόντων, καθιερύεται στις περιπτώσεις που τελούνται στην αλλοδαπή από ημεδαπό, ακόμα και αν η πράξη δεν είναι αξιόποινη, με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της, κατά τους νόμους της χώρας στην οποία τελέσθηκε ή δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 6 του Π.Κ..

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 216, της παραγράφου 5 του άρθρου 242, της παραγράφου 2 του άρθρου 374, της παραγράφου 3 του άρθρου 375, της παραγράφου 2 του άρθρου 386, της παραγράφου 3 του άρθρου 386Α και της παραγράφου 2 του άρθρου 390 του Π.Κ. εφαρμόζονται και όταν το προβλεπόμενο σ' αυτές ποινικό αδίκημα στρέφεται άμεσα κατά του νομικού προσώπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του νομικού προσώπου οργάνων και οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ιδρύθηκαν με βάση τις Συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 27

Υποβολή στατιστικών αναφορών (άρθρο 18 παράγραφος 2 της Οδηγίας)

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης υποβάλλει ετησίως στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στατιστικές αναφορές για τα αδικήματα των άρθρων 23 και 24 του παρόντος μέρους, καθώς και για τα αδικήματα των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, 237, 375, 386, 386Α, 386Β, 390 Π.Κ., 155 επ. του ν. 2960/2001 (Α' 265) και 39 του ν. 4557/2018 (Α' 139), όταν αυτά στρέφονται κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συνδέονται με την προσβολή αυτών των συμφερόντων. Ειδικότερα, υποβάλλει αναφορές για α) τον αριθμό σχετικών δικογραφιών που αρχειοθετήθηκαν, καθώς και τον αριθμό σχετικών ποινικών διώξεων που ασκήθηκαν, έπαυσαν, κηρύχθηκαν απαράδεκτες, κατέληξαν σε αθώωση, οδήγησαν σε καταδίκη ή βρίσκονται σε εξέλιξη και β) τα ποσά που ανακτήθηκαν κατόπιν ποινικών διώξεων και την εκτιμώμενη ζημία. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ρυθμίζονται λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 28

Κατάργηση του ν. 2803/2000 (Α' 48) (άρθρο 16 της Οδηγίας)

Ο ν. 2803/2000 καταργείται. Όπου σε διατάξεις του ισχύοντος δικαίου γίνεται αναφορά στις διατάξεις του ανωτέρω νόμου και στα αδικήματα που αυτός τυποποιεί, νοούνται αναλόγως οι διατάξεις του παρόντος μέρους, καθώς και οι κατά περίπτωση αντίστοιχα εφαρμοστέες διατάξεις του Ποινικού Κώδικα.

III. ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2017 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88/31.3.2017)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 29 Αντικείμενο (άρθρο 1 Οδηγίας)

Το παρόν μέρος θεσπίζει κανόνες σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των ποινών, στον τομέα των τρομοκρατικών εγκλημάτων, των εγκλημάτων που σχετίζονται με τρομοκρατική ομάδα και όσων σχετίζονται με τρομοκρατικές δραστηριότητες, καθώς και μέτρα προστασίας, στήριξης και αρωγής των θυμάτων της τρομοκρατίας.

Άρθρο 30 Ορισμοί (άρθρο 2 και 22 παράγραφος 1 Οδηγίας)

Για τους σκοπούς του παρόντος μέρους, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

Ως «τρομοκρατικό έγκλημα» καλείται οποιοδήποτε έγκλημα προβλέπεται ως τέτοιο στο παρόν μέρος και στις διατάξεις των άρθρων 187Α και 187Β Π.Κ..

Ως «δομημένη ομάδα» καλείται ομάδα που δεν συγκροτήθηκε περιστασιακά για την άμεση διάπραξη εγκλήματος και η οποία δεν απαιτείται να έχει τυπικά καθορισμένους ρόλους για τα μέλη της ή συνέχεια στη δράση των μελών της ή αναπτυγμένη δομή.

Ως «τρομοκρατική ομάδα», καλείται δομημένη ομάδα με περισσότερα από δύο (2) πρόσωπα, που συγκροτείται για αόριστη χρονική περίοδο και ενεργεί συντονισμένα, με σκοπό τη διάπραξη τρομοκρατικών εγκλημάτων.

Ως «θύμα τρομοκρατίας» καλείται: (α) φυσικό πρόσωπο, το οποίο υπέστη ζημία, συμπεριλαμβανομένης σωματικής, ψυχικής ή συναισθηματικής βλάβης ή οικονομικής ζημίας που προκλήθηκε απευθείας από τρομοκρατικό έγκλημα, ή (β) μέλος της οικογένειας προσώπου ο θάνατος του οποίου προκλήθηκε απευθείας από τρομοκρατικό έγκλημα, το οποίο έχει υποστεί ζημία εξαιτίας του θανάτου του εν λόγω προσώπου.

Ως «κεφάλαια», καλούνται περιουσιακά στοιχεία κάθε είδους, υλικά ή άυλα, κινητά ή ακίνητα, ασχέτως του τρόπου απόκτησής τους, καθώς και νομικά έγγραφα ή πράξεις σε οποιαδήποτε μορφή, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής ή ψηφιακής, που αποδεικνύουν δικαίωμα ή συμφέρον στα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία, στα οποία περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τραπεζικές πιστώσεις, ταξιδιωτικές επιταγές, τραπεζικές επιταγές, εντολές πληρωμών, μετοχές, κινητές αξίες, ομόλογα, συναλλαγματικές και πιστωτικές επιστολές.

Ως «νομικό πρόσωπο» καλείται οντότητα που έχει νομική προσωπικότητα σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία, εξαιρουμένων των κρατών ή των οργανισμών δημόσιου δικαίου που ασκούν κρατική εξουσία και των διεθνών οργανισμών δημόσιου δικαίου.

Ως «κράτος - μέλος» καλείται κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ως «τρίτη χώρα», καλείται κράτος εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ως «Eurojust» καλείται ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ιδρύθηκε και λειτουργεί δυνάμει των διατάξεων του «Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 2018 σχετικά με τον οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συνεργασία στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης (Eurojust) και την αντικατάσταση και την κατάργηση της απόφασης 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου» (L295/138/21.11.2018).

Άρθρο 31

Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 19 της Οδηγίας)

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 5 έως 9 Π.Κ., τα ελληνικά δικαστήρια έχουν δικαιοδοσία να επιλαμβάνονται και να εκδικάζουν κάθε αδίκημα που προβλέπεται στο παρόν μέρος και στις διατάξεις των άρθρων 187Α και 187Β Π.Κ. όταν: α) Το τρομοκρατικό έγκλημα τελείται προς όφελος νομικού προσώπου που είναι εγκατεστημένο στο έδαφος της Ελλάδας, β) το τρομοκρατικό έγκλημα στρέφεται κατά των θεσμών ή του πληθυσμού της Ελλάδας ή κατά θεσμικών και λοιπών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα και γ) ο δράστης του τρομοκρατικού εγκλήματος είναι πολίτης ή κάτοικος της Ελλάδας.
2. Σε περίπτωση που, εκτός από τη Ελλάδα, δικαιοδοσία για την άσκηση ποινικής δίωξης βάσει των ίδιων πραγματικών περιστατικών αδικήματος που διαπράττεται, με βάση τις διατάξεις του παρόντος νόμου έχει και άλλο κράτος μέλος, οι αρμόδιες διωκτικές αρχές της Ελλάδος συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές του άλλου κράτους - μέλους, προκειμένου να αποφασιστεί ποιο κράτος μέλος θα ασκήσει τη δίωξη, με σκοπό, εφόσον είναι δυνατό, να συγκεντρωθούν οι διαδικασίες σε ένα κράτος μέλος. Προς τούτο, οι αρμόδιες δικαστικές αρχές μπορούν να συνεργάζονται με τη Eurojust, για να διευκολύνει τη συνεργασία με αυτές του άλλου κράτους μέλους και τον συντονισμό των ενεργειών τους.
3. Για τον καθορισμό της δικαιοδοσίας κατά την παράγραφο 2 λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία: α) ο τόπος διάπραξης του αδικήματος, β) η υπηκοότητα ή η κατοικία του δράστη, γ) η καταγωγή των θυμάτων και δ) ο τόπος που εντοπίστηκε ο δράστης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

Άρθρο 32

Οργάνωση ή με άλλο τρόπο διευκόλυνση ταξιδιών με σκοπό την τρομοκρατία (άρθρο 10 της Οδηγίας)

Με φυλάκιση τιμωρείται όποιος εν γνώσει του με οποιονδήποτε τρόπο οργανώνει ταξίδι ή διευκολύνει άλλον να ταξιδέψει με σκοπό να τελέσει ή να συμβάλει στην τέλεση τρομοκρατικού εγκλήματος ή να συμμετάσχει στις δραστηριότητες τρομοκρατικής ομάδας ή

με σκοπό να προσφέρει ή να παρακολουθήσει εκπαίδευση για τέλεση τρομοκρατικών πράξεων, με επίγνωση του γεγονότος ότι με την πράξη του συμβάλλει στον σκοπό αυτό.

Άρθρο 33

Κλοπή που σχετίζεται με τρομοκρατική δραστηριότητα (άρθρο 12α της Οδηγίας)

Όποιος διαπράττει το αδίκημα του άρθρου 374 Π.Κ. με σκοπό την τέλεση ενός από τα αδικήματα των άρθρων 187Α και 187Β Π.Κ., τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή.

Άρθρο 34

Εκβίαση που σχετίζεται με τρομοκρατική δραστηριότητα (άρθρο 12 περίπτωση β' Οδηγίας)

Όποιος διαπράττει το αδίκημα του άρθρου 385 Π.Κ., με σκοπό την τέλεση ενός από τα αδικήματα των άρθρων 187Α και 187Β Π.Κ., τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή.

Άρθρο 35

Πλαστογραφία που σχετίζεται με τρομοκρατική δραστηριότητα (άρθρο 12 περίπτωση γ' Οδηγίας)

Όποιος διαπράττει το αδίκημα του άρθρου 216 Π.Κ. με σκοπό την τέλεση ενός από τα αδικήματα των άρθρων 187Α και 187Β Π.Κ., τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή.

Άρθρο 36

Ευθύνη νομικού προσώπου (άρθρα 17 και 18 Οδηγίας)

1. Αν κάποιο τρομοκρατικό έγκλημα τελέσθηκε προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου και κατέχει διευθυντική θέση εντός αυτού με βάση εξουσία εκπροσώπησης του ή εξουσιοδότηση για τη λήψη αποφάσεων για λογαριασμό του ή για την άσκηση ελέγχου εντός αυτού, επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη και Δικαιοσύνης, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι ακόλουθες κυρώσεις:

- i) διοικητικό πρόστιμο από εκατό χιλιάδες (100.000) μέχρι πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ,
- ii) οριστική ή προσωρινή για χρονικό διάστημα από (1) μήνα έως (2) δύο έτη ανάκληση ή αναστολή της άδειας λειτουργίας ή απαγόρευση άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας,
- iii) απαγόρευση άσκησης ορισμένων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή εγκατάστασης υποκαταστημάτων ή αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, για το ίδιο χρονικό διάστημα,

iv) οριστικός ή προσωρινός για το ίδιο χρονικό διάστημα αποκλεισμός από δημόσιες παροχές, ενισχύσεις, επιδοτήσεις, αναθέσεις έργων και υπηρεσιών, προμήθειες, διαφημίσεις και διαγωνισμούς του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα.

2. Όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από φυσικό πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 κατέστησε δυνατή την τέλεση από ιεραρχικά κατώτερο στέλεχος κάποιας από τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου, επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι ακόλουθες κυρώσεις:

α) διοικητικό πρόστιμο από πενήντα χιλιάδες (50.000) έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ,

β) οι προβλεπόμενες στα στοιχεία ii, iii και iv της παραγράφου 1 κυρώσεις, για χρονικό διάστημα έως (12) μήνες.

3. Για τη σωρευτική ή διαζευκτική επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 και για την επιμέτρηση των κυρώσεων αυτών λαμβάνονται υπόψη ιδίως η βαρύτητα της παράβασης, ο βαθμός της υπαιτιότητας, η οικονομική επιφάνεια του νομικού προσώπου και η τυχόν υποτροπή του. Οι παραπάνω κυρώσεις επιβάλλονται κατόπιν κλητεύσεως των νόμιμων εκπροσώπων του νομικού προσώπου προς παροχή εξηγήσεων. Η κλήση κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο τουλάχιστον (10) πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα της ακρόασης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2690/1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας) (Α' 45).

4. Η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος είναι ανεξάρτητη από την αστική, πειθαρχική ή ποινική ευθύνη των αναφερόμενων σε αυτές φυσικών προσώπων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ 2005/671/ΔΕΥ

(άρθρο 22 της Οδηγίας)

Άρθρο 37

Πρόσβαση σε πληροφορίες, σχετικές με τρομοκρατικά εγκλήματα (Απόφαση 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 20ης Σεπτεμβρίου 2005)

1. Η Διεύθυνση Αντιμετώπισης Ειδικών Εγκλημάτων Βίας (Δ.Α.Ε.Ε.Β.) του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, η οποία εδρεύει στην Αττική και η τοπική της αρμοδιότητα εκτείνεται σε ολόκληρη την Ελληνική Επικράτεια, προς εκπλήρωση της αποστολής της, όπως αυτή προσδιορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 29 του π.δ. 178/2014 (Α' 281), ορίζεται ως εξειδικευμένη υπηρεσία, η οποία έχει πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες, που αφορούν και απορρέουν από τις ποινικές έρευνες που διεξάγουν όλες οι προανακριτικές αρχές της Ελληνικής Επικράτειας, για τρομοκρατικά εγκλήματα, για τις οποίες ενημερώνεται και τις οποίες συγκεντρώνει.

2. Ο Εισαγγελέας, ο οποίος ορίζεται, εκάστοτε, ως επόπτης του έργου της Διεύθυνσης Ασφάλειας Αττικής, στη δίωξη του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 3387/2005 (Α' 224), όπως τροποποιήθηκε με το στ. δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 109 του ν. 4055/2012 (Α' 51), και ως Πρόεδρος του Συμβουλίου Συντονισμού, Ανάλυσης και Ερευνών, για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος

του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 4 του ν. 2265/1994 (Α' 209), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 του ν. 3424/2005 (Α' 305) και την παράγραφο 1 του άρθρου 54 του ν. 4249/2014 (Α' 73), ορίζεται ως εθνικός ανταποκριτής Eurojust, για θέματα τρομοκρατίας, ο οποίος έχει πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες, που αφορούν ποινικές δίωξεις και καταδίκες, από κάθε εισαγγελική και δικαστική αρχή της Ελληνικής Επικράτειας, για τρομοκρατικά εγκλήματα για τις οποίες ενημερώνεται και τις οποίες συγκεντρώνει.

Άρθρο 38

Συγκέντρωση και διαβίβαση πληροφοριών, σχετικών με τρομοκρατικά εγκλήματα, που θίγουν ή ενδέχεται να θίξουν δύο ή περισσότερα κράτη – μέλη στη Europol και Eurojust

1. Αν οι κατά τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 37 πληροφορίες αφορούν ποινικές έρευνες επί τρομοκρατικών εγκλημάτων, τα οποία θίγουν ή μπορούν να θίξουν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, η Διεύθυνση Αντιμετώπισης Ειδικών Εγκλημάτων Βίας (Δ.Α.Ε.Ε.Β.) του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, διαβιβάζει στη Europol, προς εξέταση, όσες εκ των πληροφοριών αυτών αφορούν: α) δεδομένα, τα οποία επιτρέπουν τον προσδιορισμό του φυσικού ή νομικού προσώπου, της ομάδας ή της οντότητας, β) πράξεις, που αποτελούν το αντικείμενο έρευνας και τις ειδικές περιστάσεις, υπό τις οποίες αυτές διαπράχθηκαν, γ) το συγκεκριμένο ποινικό αδίκημα, δ) σχέσεις με άλλες συναφείς υποθέσεις, ε) τη χρήση τεχνολογιών επικοινωνίας, και στ) την απειλή, την οποία αντιπροσωπεύει η ενδεχόμενη κατοχή όπλων μαζικής καταστροφής.

2. Αν οι κατά τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 37 πληροφορίες αφορούν ποινικές έρευνες, δίωξεις ή καταδίκες για εγκλήματα τρομοκρατίας, τα οποία θίγουν ή μπορούν να θίξουν δύο ή περισσότερα κράτη – μέλη, ο Εισαγγελέας που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 37, διαβιβάζει στη Eurojust, προς εκτέλεση των καθηκόντων της, όσες εκ των πληροφοριών αυτών αφορούν: α) δεδομένα, τα οποία επιτρέπουν τον προσδιορισμό του φυσικού ή νομικού προσώπου, της ομάδας ή οντότητας, που αποτελεί αντικείμενο ποινικής έρευνας ή δίωξης, β) το συγκεκριμένο ποινικό αδίκημα και τις ειδικές περιστάσεις, υπό τις οποίες αυτό διαπράχθηκε, γ) πληροφορίες, σχετικά με τελικές καταδίκες, για εγκλήματα τρομοκρατίας και τις ειδικές περιστάσεις, υπό τις οποίες αυτά διαπράχθηκαν, δ) σχέσεις με άλλες συναφείς υποθέσεις, ε) αιτήσεις αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, συμπεριλαμβανομένων των δικαστικών παραγγελιών, από ή προς άλλο κράτος - μέλος, καθώς και τις απαντήσεις τους.

3. Ως «ομάδα ή οντότητα» κατά την έννοια των παραγράφων 1 και 2, νοούνται οι ενώσεις προσώπων που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 30, καθώς και οι «ομάδες και οντότητες» οι οποίες περιλαμβάνονται στον κατάλογο που προσαρτάται στην κοινή θέση 2001/931/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου της 27ης.12.2001 (ΕΕ L 344/28.12.2001, σ. 93), όπως η τελευταία τροποποιήθηκε, από την κοινή θέση 2005/220/ΚΕΠΠΑ (ΕΕ L 69/16.3.2005, σ. 59). Ως «τρομοκρατική ομάδα», νοείται η δομημένη ομάδα, με περισσότερα από δύο πρόσωπα, η οποία συγκροτείται για μακροχρόνια περίοδο και ενεργεί συντονισμένα με σκοπό την τέλεση τρομοκρατικών εγκλημάτων. Ως «δομημένη ομάδα», νοείται η ομάδα, που δεν συγκροτήθηκε περιστασιακά, για την άμεση τέλεση εγκλήματος και που δεν χρειάζεται να έχει τυπικά καθορισμένους ρόλους, για τα μέλη της, συνέχεια της δράσης των μελών της ή αναπτυγμένη δομή.

Άρθρο 39

Φορείς και αίτια συγκέντρωσης και διαβίβασης πληροφοριών σχετικών με εγκλήματα τρομοκρατίας

1. Οι κατά τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 37 πληροφορίες, που συλλέγονται, είτε από τη Διεύθυνση Αντιμετώπισης Ειδικών Εγκλημάτων Βίας (Δ.Α.Ε.Ε.Β.) του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, είτε από τον Εισαγγελέα που εκτελεί καθήκοντα εθνικού ανταποκριτή Eurojust, για θέματα τρομοκρατίας, στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, επί τρομοκρατικών εγκλημάτων, στην περίπτωση που αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση ή δίωξη των τρομοκρατικών εγκλημάτων, σε άλλο κράτος - μέλος, τίθενται, το συντομότερο δυνατό, στη διάθεση των αρμόδιων αρχών του εν λόγω κράτους - μέλους, είτε, κατόπιν σχετικής αιτήσεως των τελευταίων, είτε αυθόρμητα.
2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται, όταν κρίνεται, ότι η ανταλλαγή πληροφοριών θα θέσει σε κίνδυνο τρέχουσες έρευνες ή την ασφάλεια ενός φυσικού προσώπου ή ότι είναι αντίθετη με ουσιώδη συμφέροντα της ασφάλειας του Ελληνικού Κράτους.
3. Οι κατά την παράγραφο 1 πληροφορίες, που λαμβάνονται από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές, καταχωρούνται και αξιολογούνται άμεσα, από αυτές, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΣΤΗΡΙΞΗ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΘΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 40

Στήριξη και προστασία των θυμάτων της τρομοκρατίας (άρθρα 24, 25 και 26 της Οδηγίας)

1. Σε κάθε θύμα τρομοκρατικού εγκλήματος, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 54 έως 71 του ν. 4478/2017 (Α' 91), παρέχεται κατάλληλη ιατρική περίθαλψη αμέσως μετά την τρομοκρατική επίθεση και για όσο διάστημα είναι απαραίτητο, σύμφωνα με το εθνικό σύστημα υγειονομικής περίθαλψης.
2. Σε κάθε θύμα τρομοκρατικού εγκλήματος, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 54 έως 71 του ν. 4478/2017, παρέχονται υπηρεσίες στήριξης, σύμφωνα με το εθνικό σύστημα υγειονομικής περίθαλψης, οι οποίες ανταποκρίνονται στις ειδικές ανάγκες των θυμάτων της τρομοκρατίας, και οι υπηρεσίες αυτές διατίθενται σε κάθε θύμα αμέσως μετά τη διάπραξη του τρομοκρατικού εγκλήματος και για όσο διάστημα είναι απαραίτητο. Νοείται ότι, για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ο όρος «θύμα της τρομοκρατίας» περιλαμβάνει και μέλος της οικογένειας επιζώντος θύματος της τρομοκρατίας.
3. Οι υπηρεσίες στήριξης των θυμάτων αδικημάτων τρομοκρατίας σύμφωνα με την παράγραφο 2 και με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 54 έως 71 του ν. 4478/2017, παρέχουν συνδρομή και στήριξη στα θύματα της τρομοκρατίας ανάλογα με τις ειδικές ανάγκες τους. Περιλαμβάνουν ιδίως:
 - α) συναισθηματική και ψυχολογική στήριξη, όπως μετατραυματική υποστήριξη και συμβουλευτική,

β) παροχή συμβουλών και πληροφοριών σχετικά με οποιοδήποτε συναφές νομικό, πρακτικό ή οικονομικό θέμα, μεταξύ άλλων για τη διευκόλυνση της άσκησης του δικαιώματος ενημέρωσης των θυμάτων της τρομοκρατίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 40 και
γ) συνδρομή κατά την άσκηση αγωγών, όσον αφορά την αποζημίωση θυμάτων αδικημάτων τρομοκρατίας.

4. Οι υπηρεσίες στήριξης των θυμάτων τρομοκρατίας, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 54 έως 71 του ν. 4478/2017, είναι εμπιστευτικές, παρέχονται δωρεάν και είναι εύκολα προσβάσιμες από όλα τα θύματα της τρομοκρατίας.

IV. ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2016/1919 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 26ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2016 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΡΩΓΗ ΓΙΑ ΥΠΟΠΤΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΚΑΤΑΖΗΤΟΥΜΕΝΟΥΣ ΣΕ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΝΤΑΛΜΑΤΟΣ ΣΥΛΛΗΨΗΣ (ΕΕ L 297/4.11.2016)

Άρθρο 41

Δικαιούχοι νομικής βοήθειας (άρθρο 1 της Οδηγίας)

1. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 3226/2004 (Α' 24) αντικαθίστανται ως εξής:
«2. Ως πολίτες χαμηλού εισοδήματος για την παροχή νομικής βοήθειας σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις θεωρούνται εκείνοι, των οποίων το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα δεν υπερβαίνει τα δύο τρίτα των κατώτατων ετήσιων ατομικών αποδοχών, που προβλέπει η κείμενη νομοθεσία. Σε περίπτωση ενδοοικογενειακής διαφοράς ή διένεξης, δεν λαμβάνεται υπόψη το εισόδημα εκείνου με τον οποίο υπάρχει η διαφορά ή η διένεξη.
3. Δικαιούχοι νομικής βοήθειας ως προς τις τυχόν ποινικές και αστικές αξιώσεις τους είναι και τα θύματα των εγκληματικών πράξεων που προβλέπονται στα άρθρα 187Α, 187Β, 323Α, 324, 339, 342, 348 παράγραφος 2 εδάφιο πρώτο, 348Α, 351Α Π.Κ. και στα άρθρα 29 παράγραφοι 5 και 6 και 30 του ν. 4251/2014, καθώς και τα ανήλικα θύματα των πράξεων που προβλέπονται στα άρθρα 336, 338, 343, 345, 348, 348Β, 348Γ και 349 Π.Κ.. Στις περιπτώσεις αυτές, το εκάστοτε αρμόδιο όργανο, κατά τις διατάξεις του παρόντος, για παροχή νομικής βοήθειας μπορεί, αν κριθεί αναγκαίο, να διορίσει συνήγορο αυτεπαγγέλτως από τις καταστάσεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 3.»
2. Στο άρθρο 1 του ν. 3226/2004 προστίθεται παράγραφος 4, ως εξής:
«4. Ειδικά σε ό,τι αφορά την παροχή νομικής βοήθειας σε υπόπτους, κατηγορουμένους ή εκζητούμενους, καθώς και σε παρισταμένους προς υποστήριξη της κατηγορίας ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 6.»

Άρθρο 42

Αίτηση για παροχή νομικής βοήθειας και αυτεπάγγελτος διορισμός συνηγόρου (άρθρα 1 και 2 της Οδηγίας)

1. Το εδάφιο πρώτο της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν. 3226/2004 (Α' 24) αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την επιφύλαξη του άρθρου 6, η αίτηση και τα δικαιολογητικά υποβάλλονται δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δίκη ή την πράξη για την οποία ζητείται η παροχή νομικής βοήθειας.»

2. Στο άρθρο 2 του ν. 3226/2004 προστίθεται παράγραφος 6, ως εξής:

«6. Στις περιπτώσεις των άρθρων 99 παράγραφος 3, 200 παράγραφος 1 εδάφιο β', 340 παράγραφοι 1 και 2, 376 και 423 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ή άλλων ειδικών διατάξεων που προβλέπουν αυτεπάγγελο διορισμό συνηγόρου, η νομική βοήθεια χορηγείται αποκλειστικά με βάση όσα ορίζουν οι οικείες διατάξεις, χωρίς τήρηση της διαδικασίας του παρόντος άρθρου.».

Άρθρο 43

Διορισμός δικηγόρου ή συνηγόρου νομικής βοήθειας (άρθρο 7 παράγραφοι 1-3 της Οδηγίας)

Το άρθρο 3 του ν. 3226/2004 (Α' 24), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3

Διορισμός δικηγόρου ή συνηγόρου νομικής βοήθειας

1. Σε περίπτωση διορισμού δικηγόρου ή συνηγόρου νομικής βοήθειας, η επιλογή γίνεται βάσει αντίστοιχης καταστάσεως που καταρτίζει ο οικείος Δικηγορικός Σύλλογος, κατ' αλφαβητική σειρά. Το ποσό της αμοιβής προκύπτει από ειδικό γραμμάτιο, το οποίο εκδίδεται κάθε φορά από τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, η ετήσια αμοιβή δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ. Σε περίπτωση υπέρβασης του ανωτάτου ποσού αμοιβής, το επιπλέον ποσό δεν καταβάλλεται στον δικηγόρο, εκτός εάν πρόκειται για υπόλοιπο προηγούμενης παράστασής του ή για πολυήμερη δικαστική διαδικασία. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης το ποσό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται. Ο υπολογισμός της συνολικής ετήσιας αμοιβής γίνεται για το διάστημα από 16 Σεπτεμβρίου έως και τις 15 Σεπτεμβρίου του επομένου έτους.

2. Για υποθέσεις αστικού και εμπορικού χαρακτήρα, κάθε Δικηγορικός Σύλλογος συντάσσει μηνιαία κατάσταση των δικηγόρων νομικής βοήθειας του επόμενου μήνα και την αποστέλλει στο οικείο Δικαστήριο. Κάθε δικηγόρος μπορεί να οριστεί για μία μόνον υπόθεση. Ως μία υπόθεση θεωρείται και η συνεκδίκηση περισσότερων υποθέσεων του ίδιου προσώπου ή περισσότερων προσώπων λόγω ομοδικίας, συναιτιότητας ή συνάφειας. Σε περίπτωση παράλειψης αποστολής της μηνιαίας κατάστασης, η επιλογή γίνεται από τους δικηγόρους του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου. Κατ' εξαίρεση, εάν ζητηθεί, μπορεί να οριστεί ως δικηγόρος νομικής βοήθειας ο δικηγόρος που χειρίστηκε την ίδια υπόθεση, στο πλαίσιο του συστήματος νομικής βοήθειας, σε προηγούμενο στάδιο.

3. Για τις ποινικές υποθέσεις, δικαιούνται εγγραφής στην κατάσταση συνηγόρων νομικής βοήθειας οι δικηγόροι που έχουν τουλάχιστον δέκα (10) παραστάσεις ως συνήγοροι

υπεράσπισης ή παράστασης για την υποστήριξη της κατηγορίας. Προκειμένου για άσκηση αίτησης αναίρεσης ή για παράσταση κατά τη συζήτηση αυτής, απαιτείται να συντρέχει στο πρόσωπο του συνηγόρου και η προϋπόθεση του δικαιώματος παράστασης ενώπιον του Αρείου Πάγου. Ο δικαιούμενος εγγραφής δηλώνει με την αίτηση συμμετοχής του αν επιθυμεί να οριστεί ως συνήγορος νομικής βοήθειας στην προανάκριση του άρθρου 245 παράγραφος 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και σε επείγουσες ανακριτικές πράξεις. Κάθε Δικηγορικός Σύλλογος, του οποίου τα μέλη υπερβαίνουν τα πενήντα (50), συντάσσει μηνιαία κατάσταση των συνηγόρων νομικής βοήθειας του επόμενου μήνα ξεχωριστά για υποθέσεις στις παραπάνω διαδικασίες και για υποθέσεις στο Πρωτοδικείο, στο Εφετείο και στον Άρειο Πάγο, με επισημείωση των συνηγόρων που δικαιούνται παράστασης στον Άρειο Πάγο. Οι δύο ανωτέρω καταστάσεις αναρτώνται ανά μήνα στην ιστοσελίδα της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων της Χώρας και στην ιστοσελίδα του κάθε Δικηγορικού Συλλόγου. Οι Δικηγορικοί Σύλλογοι, τα μέλη των οποίων είναι λιγότερα των πενήντα (50), συντάσσουν μία μηνιαία κατάσταση των συνηγόρων νομικής βοήθειας του επόμενου μήνα, χωρίς τις ανωτέρω κατηγοριοποιήσεις, την οποία αναρτούν κατά τα ως άνω. Για τους παραπάνω Δικηγορικούς Συλλόγους, εφόσον δεν υφίσταται επαρκής αριθμός συνηγόρων, δικαιούνται εγγραφής στην κατάσταση και δικηγόροι που δεν πληρούν την προϋπόθεση του εδαφίου α'. Κάθε δικηγόρος μπορεί να οριστεί ως συνήγορος για μία μόνον υπόθεση του δικαιούμενου νομικής βοήθειας σε ποινικές υποθέσεις. Σε περίπτωση παράλειψης ανάρτησης των ανωτέρω καταστάσεων, η επιλογή γίνεται από τις αντίστοιχες καταστάσεις των Δικηγορικών Συλλόγων της Περιφέρειας του οικείου Εφετείου. Η ετήσια αμοιβή του συνηγόρου δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ. Το ποσό της αμοιβής του συνηγόρου προκύπτει από το ειδικό γραμμάτιο που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1. Το ποσό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Επιπλέον της αμοιβής καταβάλλονται οι δαπάνες λήψης αντιγράφων της δικογραφίας και μετακίνησης για τους σκοπούς της εντολής, με την προσκόμιση σχετικής απόδειξης. Σε περιπτώσεις δικών μακράς διάρκειας (πολυήμερης δικαστικής διαδικασίας), ο συνήγορος δικαιούται πρόσθετης αποζημίωσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 14 παράγραφος 1 περίπτωση β'.

4. Το εκάστοτε αρμόδιο όργανο για τον διορισμό δικηγόρου ή συνηγόρου νομικής βοήθειας συντάσσει μηνιαία έκθεση για τους δικηγόρους ή συνηγόρους νομικής βοήθειας που διορίστηκαν, καθώς και για εκείνους που αρνήθηκαν να αναλάβουν την υπόθεση ή παραιτήθηκαν του έργου τους. Η έκθεση αυτή αποστέλλεται στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο. Οι δικηγόροι που αρνήθηκαν τον διορισμό ή παραιτήθηκαν διαγράφονται από την κατάσταση οριστικά ή προσωρινά για δύο (2) έτη, κατά την κρίση του αρμοδίου οργάνου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, εφόσον δεν πληρούνται οι όροι της παραγράφου 1 του άρθρου 37 του Κώδικα Δικηγόρων ή δεν υπήρξε λόγος ανώτερης βίας. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του κάθε Δικηγορικού Συλλόγου ορίζεται τριμελής Επιτροπή από μη μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, με τους αναπληρωτές τους, ως αρμόδιο όργανο για την οριστική ή προσωρινή διαγραφή, με διετή θητεία που μπορεί να ανανεώνεται για μία (1) φορά.

5. Ο διοριζόμενος δικηγόρος ή συνήγορος νομικής βοήθειας, ο συμβολαιογράφος ή ο δικαστικός επιμελητής υποχρεούνται να δεχθεί και να εκτελέσει την εντολή δίχως αξίωση προκαταβολής αμοιβής ή δικαιωμάτων.

6. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 σχετικά με το όριο της ετήσιας αμοιβής,

εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση των άρθρων 200 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, 99, 200, 340, 376 και 423 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και 276Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

7. Οι Δικηγορικοί Σύλλογοι διοργανώνουν ετήσια εκπαιδευτικά σεμινάρια για τους συνηγόρους νομικής βοήθειας σε ποινικές υποθέσεις, με απόφαση του Διοικητικού τους Συμβουλίου.

8. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης μπορούν να οριστούν λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 44

Καταλογισμός δαπανών σε περίπτωση παροχής νομικής βοήθειας με αναληθή στοιχεία (άρθρο 4 παράγραφοι 2, 3 και άρθρο 5 παράγραφος 3 της Οδηγίας)

Η παράγραφος 3 του άρθρου 4 του ν. 3226/2004 (Α' 24) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο αιτών που πέτυχε την παροχή νομικής βοήθειας με αναληθή αίτηση ή στοιχεία υποχρεούται σε απόδοση των δαπανών, από τις οποίες απαλλάχθηκε. Ο καταλογισμός των παραπάνω δαπανών γίνεται με απόφαση που εκδίδεται από τον ειδικώς ορισθέντα πρωτοδίκη της παραγράφου 1 του άρθρου 7. Η είσπραξη των σχετικών ποσών γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων».

Άρθρο 45

Διαδικασία παροχής νομικής βοήθειας σε ποινικές υποθέσεις (άρθρα 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 και 9 της Οδηγίας)

Τα άρθρα 6 και 7 του ν. 3226/2004 (Α' 24) αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 6

Δικαιούχος νομικής βοήθειας σε ποινικές υποθέσεις (άρθρα 2-5 της Οδηγίας)

Η παροχή νομικής βοήθειας σε ποινικές υποθέσεις συνίσταται στον διορισμό συνηγόρου.

1. Δικαιούχος νομικής βοήθειας είναι κάθε ύποπτος ή κατηγορούμενος, ανεξαρτήτως της ιθαγένειας ή του τόπου κατοικίας ή συνήθους διαμονής του, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, το μέσο ετήσιο ατομικό ή οικογενειακό, κατά περίπτωση, φορολογητέο εισόδημα των τριών (3) τελευταίων ετών από κάθε πηγή δεν υπερβαίνει: (i) για άγαμο το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ, προσαυξανόμενου του ανωτέρου ποσού κατά χίλια (1.000) ευρώ για κάθε προστατευόμενο τέκνο και μέχρι τέσσερα (4) τέκνα, (ii) για έγγαμο ή μέρος συμφώνου συμβίωσης το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, προσαυξανόμενου του ανωτέρου ποσού κατά χίλια (1.000) ευρώ για κάθε προστατευόμενο τέκνο και μέχρι τέσσερα (4) τέκνα και

β) στο στάδιο της προκαταρκτικής εξέτασης, της προανάκρισης του άρθρου 245 παράγραφος 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, της προανάκρισης και της κυρίας ανάκρισης, ερευνάται αδίκημα για το οποίο προβλέπεται ποινή στέρησης της ελευθερίας με ανώτατο όριο

τουλάχιστον δύο (2) ετών και καλείται για παροχή εξηγήσεων ή απολογία ή διενεργείται ανακριτική πράξη, κατά την οποία δικαιούται να παρίσταται ο ίδιος ή/και ο συνήγορος, όπως μεταξύ άλλων και κατά τη: i) διέλευση προσώπων για αναγνώριση, ii) κατ' αντιπαράσταση εξέταση ή iii) αναπαράσταση του εγκλήματος,

γ) στο στάδιο της κυρίας διαδικασίας σε πρώτο βαθμό, η εκδίκαση αφορά αδίκημα για το οποίο προβλέπεται ποινή στέρησης της ελευθερίας με ανώτατο όριο τουλάχιστον δύο (2) ετών,

δ) στις περιπτώσεις άσκησης προβλεπόμενου στο νόμο ενδίκου βοηθήματος ή ενδίκου μέσου ή παράστασης κατά τη συζήτηση τέτοιου ενδίκου βοηθήματος ή μέσου, παραπέμπεται για αδίκημα, για το οποίο προβλέπεται ποινή στέρησης της ελευθερίας με ανώτατο όριο τουλάχιστον δύο (2) ετών ή έχει καταδικαστεί με στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον έξι (6) μηνών, καθώς και στην περίπτωση που έχει ασκηθεί ένδικο μέσο κατά αθωωτικής απόφασης και η εκδίκαση αφορά αδίκημα για το οποίο προβλέπεται ποινή στέρησης της ελευθερίας με ανώτατο όριο τουλάχιστον δύο (2) ετών.

Δικαιούχος νομικής βοήθειας είναι επίσης κάθε εκζητούμενος δυνάμει αίτησης εκδόσεως άλλου κράτους ή ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που εκδόθηκε ή εκτελείται από τις ελληνικές αρχές, ανεξαρτήτως της ιθαγένειας ή του τόπου κατοικίας ή συνήθους διαμονής του, εφόσον πληρούνται τα ανωτέρω οικονομικά κριτήρια. Στις περιπτώσεις εκζητουμένου δυνάμει αίτησης εκδόσεως άλλου κράτους ορίζεται συνήγορος νομικής βοήθειας από τη στιγμή της σύλληψης του εκζητουμένου και μέχρι αυτός να εκδοθεί ή μέχρι η απόφαση για τη μη έκδοσή του να καταστεί τελεσίδικη. Σε ό,τι αφορά τον εκζητούμενο δυνάμει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που εκτελείται ή εκδόθηκε από τις ελληνικές αρχές στο πλαίσιο της διαδικασίας του ν. 3251/2004 (Α' 127), ορίζεται συνήγορος νομικής βοήθειας: (α) σε περιπτώσεις εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης από τις ελληνικές αρχές, από τη στιγμή της σύλληψης του εκζητουμένου και μέχρι αυτός να παραδοθεί ή μέχρι η απόφαση για τη μη παράδοσή του καταστεί τελεσίδικη, (β) σε περιπτώσεις έκδοσης από τις ελληνικές αρχές ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που εκτελείται σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από τη στιγμή της σύλληψης του εκζητουμένου και μέχρι να παραδοθεί αυτός ή μέχρι η απόφαση για τη μη παράδοσή του καταστεί τελεσίδικη.

3. Στην περίπτωση που κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, ο ύποπτος, κατηγορούμενος ή εκζητούμενος είναι άνεργος για περισσότερο από δώδεκα (12) μήνες, δικαιούται νομικής βοήθειας, ακόμα και αν το μέσο ετήσιο φορολογητέο εισόδημά του κατά τα τρία (3) τελευταία έτη υπερβαίνει τα ανωτέρω όρια της παραγράφου 2, εφόσον όμως το υπερβάλλον ποσό δεν ξεπερνά το 1/3 των ως άνω ορίων.

4. Κατά τον έλεγχο της πλήρωσης των χρηματικών ορίων των παραγράφων 2 και 4, δεν συνυπολογίζονται ποσά που προέρχονται από την καταβολή προνοιακών και κοινωνικών επιδομάτων. Αν υπάρχουν καταθέσεις του αιτούντος σε τράπεζες της Ελλάδας ή του εξωτερικού, τα οικεία ποσά συνυπολογίζονται για την πλήρωση των παραπάνω χρηματικών ορίων μαζί με το ατομικό ή οικογενειακό, κατά περίπτωση, φορολογητέο εισόδημα από κάθε πηγή του τελευταίου φορολογικού έτους πριν την κατάθεση της αίτησης.

5. Στις περιπτώσεις των άρθρων 99 παράγραφος 3, 200 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, 340 παράγραφοι 1 και 2, 376 και 423 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ή άλλων ειδικών διατάξεων που προβλέπουν αυτεπάγγελτο διορισμό συνηγόρου, η νομική βοήθεια χορηγείται αποκλειστικά με βάση όσα ορίζουν οι οικείες διατάξεις, ανεξαρτήτως της συνδρομής των όρων του παρόντος άρθρου.

6. Δικαιούχος νομικής βοήθειας είναι επίσης ο δικαιούμενος σε παράσταση για την υποστήριξη της κατηγορίας, εφόσον: α) πληρούνται τα οικονομικά κριτήρια των παραγράφων 2, 4 και 5 και β) στο στάδιο της κυρίας διαδικασίας σε πρώτο βαθμό, η εκδίκαση αφορά αδίκημα για το οποίο προβλέπεται ποινή στέρησης της ελευθερίας με ανώτατο όριο τουλάχιστον δύο (2) ετών ή, στις περιπτώσεις άσκησης προβλεπόμενου στο νόμο ενδίκου βοηθήματος ή ενδίκου μέσου ή παράστασης κατά τη συζήτηση τέτοιου ενδίκου βοηθήματος ή μέσου, ο κατηγορούμενος παραπέμπεται για αδίκημα, για το οποίο προβλέπεται ποινή στέρησης της ελευθερίας με ανώτατο όριο τουλάχιστον δύο (2) ετών ή έχει καταδικαστεί με στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον έξι (6) μηνών.

Άρθρο 7

Διαδικασία παροχής νομικής βοήθειας σε ποινικές υποθέσεις – Διορισμός συνηγόρου
(άρθρα 6 - 9 της Οδηγίας)

1. Αρμόδια αρχή για την εξέταση της αίτησης παροχής νομικής βοήθειας σε ποινικές υποθέσεις είναι ειδικώς ορισθείς πρωτοδίκης του τόπου διενέργειας της προκαταρκτικής εξέτασης, της προανάκρισης ή της ανάκρισης ή του τόπου εκδίκασης της υπόθεσης ή άσκησης του ενδίκου βοηθήματος ή ενδίκου μέσου. Ο αιτών υποβάλλει την αίτηση και τα δικαιολογητικά των παραγράφων 2 πρώτο εδάφιο και 5 ή της παραγράφου 4, επί ποινή απαραδέκτου: α) εντός σαράντα οκτώ (48) ωρών από την ενημέρωσή του για το δικαίωμα παροχής νομικής βοήθειας στις περιπτώσεις διενέργειας προκαταρκτικής εξέτασης, προανάκρισης ή ανάκρισης, β) στις περιπτώσεις ορισμού δικασίμου σε οιοδήποτε βαθμό δικαιοδοσίας έναν (1) μήνα πριν από την εκδίκαση της υπόθεσης ή επτά (7) εργάσιμες ημέρες στις περιπτώσεις σύντμησης προθεσμίας, γ) εντός του αναγκαίου χρόνου για την εμπρόθεσμη άσκηση του ενδίκου βοηθήματος ή ενδίκου μέσου. Η απόφαση του δικαστή κοινοποιείται στον αιτούντα με σύνταξη σχετικής έκθεσης, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών αναγκών του αιτούντα, όταν αυτός είναι ευάλωτο πρόσωπο. Κατά της απορριπτικής αποφάσεως μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον του Προέδρου Πρωτοδικών του τόπου διενέργειας της προκαταρκτικής εξέτασης, της προανάκρισης ή της ανάκρισης ή του τόπου εκδίκασης της υπόθεσης ή άσκησης του ενδίκου βοηθήματος ή ενδίκου μέσου, εντός σαράντα οκτώ (48) ωρών από την κοινοποίηση της απόφασης ή εντός του αναγκαίου χρόνου σε περίπτωση άσκησης ενδίκου βοηθήματος ή ενδίκου μέσου. Κατά της απόφασης που εκδίδεται επί της προσφυγής δεν επιτρέπεται ένδικο βοήθημα ή ένδικο μέσο.

2. Στην προανάκριση που διενεργείται κατ' άρθρο 245 παράγραφος 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ο αιτών, που στερείται της ελευθερίας του κατόπιν σύλληψης, υποβάλλει την αίτηση, αμέσως μετά την ενημέρωσή του για το δικαίωμα παροχής νομικής βοήθειας, ενώπιον του εκάστοτε αρμοδίου οργάνου, το οποίο ερευνά την τέλεση του αδικήματος. Σε περίπτωση αντικειμενικής αδυναμίας προσκόμισης των αναγκαίων δικαιολογητικών, αρκεί δήλωση του αιτούντος περί πλήρωσης των οικονομικών κριτηρίων της παραγράφου 2 εδάφιο πρώτο ή της παραγράφου 4 του άρθρου 6. Σε περίπτωση αναληθούς δήλωσης εφαρμόζεται αναλόγως η παράγραφος 6 του άρθρου 22 του ν. 1599/1986 (Α' 75). Εφόσον πληρούνται και η προϋπόθεση του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 6, το αρμόδιο προανακριτικό όργανο ορίζει αμελλητί συνήγορο νομικής βοήθειας στον αιτούντα από την οικεία κατάσταση του Δικηγορικού Συλλόγου του τόπου διεξαγωγής της προανάκρισης. Ο διορισμός ισχύει μέχρι το πέρας της αυτόφωρης διαδικασίας, εκτός εάν ο

δικαιούχος νομικής βοήθειας με αίτησή του, συνυποβάλλοντας και τα σχετικά δικαιολογητικά για την οικονομική του κατάσταση, ζητήσει τον επαναδιορισμό του ιδίου συνηγόρου νομικής βοήθειας.

3. Στη διαδικασία έκδοσης ή έκδοσης και εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης ο αιτών, που στερείται της ελευθερίας του κατόπιν σύλληψης, υποβάλλει την αίτηση, αμέσως μετά την ενημέρωσή του για το δικαίωμα παροχής νομικής βοήθειας, ενώπιον του αρμοδίου Εισαγγελέως Εφετών. Σε περίπτωση αντικειμενικής αδυναμίας προσκόμισης των αναγκαίων δικαιολογητικών, αρκεί δήλωση του αιτούντος περί πλήρωσης των οικονομικών κριτηρίων του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 ή της παραγράφου 4 του άρθρου 6. Σε περίπτωση αναληθούς δήλωσης εφαρμόζεται αναλόγως η παράγραφος 6 του άρθρου 22 του ν. 1599/1986 (Α' 75). Ο αρμόδιος Εισαγγελέας ορίζει αμελλητί συνήγορο νομικής βοήθειας στον αιτούντα από την οικεία κατάσταση του Δικηγορικού Συλλόγου της έδρας του Εφετείου.

4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, ο διορισμός του συνηγόρου νομικής βοήθειας ισχύει μέχρι την αμετάκλητη περάτωση της ποινικής διαδικασίας ή της διαδικασίας έκδοσης ή της διαδικασίας εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

5. Ο δικαιούχος νομικής βοήθειας έχει δικαίωμα, με αιτιολογημένη δήλωσή του, να αρνηθεί τον συνήγορο που του διορίστηκε. Σε αυτήν την περίπτωση το αρμόδιο για τον διορισμό όργανο ανακαλεί την απόφαση διορισμού και με νέα απόφαση διορίζει σε αυτόν άλλο συνήγορο νομικής βοήθειας. Σε περίπτωση νέας άρνησης του δικαιούχου, δεν υφίσταται πλέον υποχρέωση διορισμού συνηγόρου νομικής βοήθειας σε αυτόν.

6. Στις περιπτώσεις των άρθρων 99 παράγραφος 3, 200 παράγραφος 1 εδάφιο δεύτερο, 340 παράγραφοι 1 και 2, 376 και 423 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ή άλλων ειδικών διατάξεων που προβλέπουν αυτεπάγγελτο διορισμό συνηγόρου, η νομική βοήθεια χορηγείται αποκλειστικά με βάση όσα ορίζουν οι οικείες διατάξεις, ανεξαρτήτως της συνδρομής των όρων του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 46 **Καταργούμενη διάταξη**

Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του ν. 3226/2004 (Α' 24) καταργείται.

Άρθρο 47 **Στατιστικά δεδομένα** **(άρθρο 10 παράγραφος 1 της Οδηγίας)**

1. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης μεριμνά για την τήρηση στατιστικών δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων περί παροχής νομικής βοήθειας σε ποινικές υποθέσεις. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ορίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρούσας.

2. Μέχρι την 25η Μαΐου 2021 και ακολούθως ανά τριετία από την ως άνω ημερομηνία, διαβιβάζονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα διαθέσιμα δεδομένα που αποδεικνύουν τον τρόπο με τον οποίο έχουν τεθεί σε εφαρμογή τα δικαιώματα που προβλέπονται στον παρόντα νόμο.

V. ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Άρθρο 48

Συμπλήρωση της ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2014/57/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 173/12.6.2014)

Προστίθεται περίπτωση Γ στην παράγραφο 7 του άρθρου 37 του ν. 4443/2016 (Α' 232), ως εξής:

«Γ) Οι παραπάνω κυρώσεις επιβάλλονται επίσης στα νομικά πρόσωπα επ' ωφελεία των οποίων διαπράχθηκαν οι παραβάσεις των άρθρων 28 έως 31 του παρόντος νόμου, από πρόσωπα που υπόκεινται στην εξουσία τους, εφόσον η διάπραξη των παραβάσεων αυτών κατέστη δυνατή λόγω πλημμελούς εποπτείας ή ελέγχου οφειλόμενης σε πρόσωπο της παραγράφου 7Α.»

VI. ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

Άρθρο 49

Κύρωση του Μνημονίου Διοικητικής Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ήδη Υπουργείου Δικαιοσύνης) της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας

Κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παράγραφος 1 του Συντάγματος, το Μνημόνιο Διοικητικής Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ήδη Υπουργείου Δικαιοσύνης) της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας, που υπογράφηκε στη Λευκωσία, την 7η Ιουνίου 2018, του οποίου το κείμενο στο πρωτότυπο στην ελληνική γλώσσα έχει ως εξής:

«ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης της Ελληνικής Δημοκρατίας και το Υπουργείο Δικαιοσύνης της Κυπριακής Δημοκρατίας, που εφεξής θα ονομάζονται τα «Μέρη»:

Έχοντας υπόψη τις άριστες φιλικές σχέσεις μεταξύ των δύο κρατών, καθώς και το εξαιρετικό πνεύμα συνεργασίας μεταξύ των δύο Υπουργείων Δικαιοσύνης και επιδιώκοντας την αναβάθμιση και τη διεύρυνση της συνεργασίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυπριακής Δημοκρατίας στον τομέα της δικαιοσύνης και διαπιστώνοντας το αμέριστο ενδιαφέρον και των δύο Μερών για την ανάπτυξη και ενδυνάμωση των μεταξύ τους επαφών στον τομέα της δικαιοσύνης και του δικαίου, συμφώνησαν τα εξής :

Άρθρο 1

Τα Μέρη συνεργάζονται στον τομέα της νομοθεσίας, της διοίκησης της Δικαιοσύνης, της λειτουργίας των δικαστηρίων και του σωφρονιστικού συστήματος της διεθνούς

νομικής/δικαστικής συνεργασίας, της διαφάνειας και διαφθοράς και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ανταλλάσσουν πληροφορίες της ειδικότητάς τους στους τομείς της νομικής επιστήμης και της εκπαίδευσης νομικών.

Άρθρο 2

Τα Μέρη, λαμβάνοντας υπόψη τις πραγματικές τους δυνατότητες, διευρύνουν τη συνεργασία στους ανωτέρω τομείς με τους ακόλουθους τρόπους:

- 1) Αμοιβαία αρωγή στην εκπόνηση σχεδίων νόμων και στη μελέτη σκοπιμότητας αυτών.
- 2) Ανταλλαγές εμπειρογνομόνων των Μερών με σκοπό την καλύτερη ενημέρωση για τη δομή και λειτουργία δικαστικών υπηρεσιών των δυο χωρών, όπως επίσης και των υπηρεσιών των Μερών.
- 3) Πραγματοποίηση ερευνών σε ζητήματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος.
- 4) Διοργάνωση και διεξαγωγή κοινών σεμιναρίων και διαλέξεων για την περαιτέρω βελτίωση της επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης του διοικητικού τους προσωπικού, και εν γένει για ζητήματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος.
- 5) Ανταλλαγή εμπειρίας σε θέματα πληροφορικής των δικαστικών υπηρεσιών.
- 6) Ανταλλαγή νομοθεσίας, νομικών δημοσιευμάτων καθώς επίσης και σχετικών πληροφοριών.

Άρθρο 3

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Μνημονίου, τα Μέρη θα θεσπίζουν συγκεκριμένα προγράμματα συνεργασίας μετά από διαβουλεύσεις σε ετήσια βάση. Προς το σκοπό αυτό θα συσταθεί Μικτή Επιτροπή που θα αποτελείται από εκπροσώπους των Μερών

Άρθρο 4

Τα Μέρη ανακοινώνουν τα συμπεράσματα των διεθνών συνεδρίων που διοργανώνουν για νομικά και δικαστικά θέματα.

Άρθρο 5

Τα Μέρη δικαιούνται να συνάψουν και άλλες συμφωνίες που θα διευκολύνουν την ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ τους στον τομέα της δικαιοσύνης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και στο μέτρο που τα διαθέσιμα μέσα το επιτρέπουν.

Άρθρο 6

Η χρηματοδότηση των εκδηλώσεων που θα διοργανώνονται, κατ' εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, θα εξετάζεται κατά περίπτωση.

Άρθρο 7

Το παρόν Μνημόνιο τίθεται σε ισχύ κατά την ημερομηνία της τελευταίας γνωστοποίησης με την οποία το ένα Μέρος γνωστοποιεί στο άλλο την ολοκλήρωση των σχετικών εσωτερικών του διαδικασιών.

Θα παραμείνει σε ισχύ για αόριστο χρονικό διάστημα. Κάθε Μέρος δύναται να το καταγγείλει μετά από τριών μηνών προηγούμενη γραπτή ειδοποίηση προς το άλλο Μέρος.

Έγινε στη Λευκωσία, την 7η Ιουνίου 2018, σε δύο πρωτότυπα, στην ελληνική γλώσσα.

Για το Υπουργείο Δικαιοσύνης,
Διαφάνειας και Ανθρωπίνων
Δικαιωμάτων της Ελληνικής Δημοκρατίας

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ

Για το Υπουργείο Δικαιοσύνης
και Δημοσίας Τάξεως της Κυπριακής
Δημοκρατίας

ΙΩΝΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ»

VII. ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 3663/2008 (Α' 99) ΠΡΟΣ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΕ) 2018/1727 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 14ης ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2018

Άρθρο 50

Εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας περί σύστασης Γραφείου Ευρωπαϊκής Δικαστικής Συνεργασίας με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συνεργασία στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης (Eurojust) και την αντικατάσταση και την κατάργηση της απόφασης 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 295/21.11.2018)

Το άρθρο 1 του ν. 3663/2008 (Α' 99) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1
Εθνικό Μέλος

1. Στην Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust), η οποία ιδρύθηκε με την απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2002/187/ΔΕΥ της 28ης.2.2002 ΕΕ (ΕΕ L 63/6.3.2002), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2009/426/ΔΕΥ της 16ης.12.2008 (ΕΕ L 138/ 4.6.2009) και ανασυγκροτήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συνεργασία στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης (Eurojust) και την κατάργηση της απόφασης 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 295/21.11.2018), ορίζονται, με διάταγμα που εκδίδεται κατόπιν προτάσεως των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εξωτερικών ύστερα από απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, Εθνικό Μέλος, αναπληρωτής και βοηθός αυτού, εισαγγελικοί λειτουργοί.

Το Εθνικό Μέλος θα πρέπει να κατέχει τον βαθμό του Εισαγγελέα Πρωτοδικών ή του Αντεισαγγελέα Εφετών. Ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών που επιλέγεται ως εθνικό μέλος θα πρέπει να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον πέντε (5) έτη υπηρεσίας στον βαθμό αυτό. Ο αναπληρωτής αυτού θα πρέπει να κατέχει τουλάχιστον τον βαθμό του Αντεισαγγελέα πρωτοδικών, εφόσον έχει συμπληρώσει τουλάχιστον πέντε (5) χρόνια υπηρεσίας στον βαθμό αυτό και σε κάθε περίπτωση να είναι νεότερος κατ' αρχαιότητα του Εθνικού Μέλους. Ο βοηθός θα πρέπει να κατέχει τον βαθμό του Αντεισαγγελέα Πρωτοδικών, να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον δύο (2) έτη υπηρεσίας στον βαθμό αυτό και σε κάθε περίπτωση να είναι νεότερος κατ' αρχαιότητα του Εθνικού μέλους και του αναπληρωτή. Στην περίπτωση

προαγωγής του Εθνικού Μέλους, του αναπληρωτή του ή του βοηθού στον επόμενο βαθμό, ενώ διαρκεί η θητεία τους στη EUROJUST, αυτή εξακολουθεί κανονικά έως τη λήξη της. Ο αναπληρωτής και ο βοηθός δύνανται να ενεργούν εξ' ονόματος του Εθνικού Μέλους ή να αντικαθιστούν το Εθνικό Μέλος κατά την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων του, όταν κωλύεται και υπό τις οδηγίες του. Ο ορισμός του Εθνικού Μέλους, του αναπληρωτή του και του βοηθού, ανακοινώνεται από τον Υπουργό Εξωτερικών στη Eurojust και στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με επίσημο ταχυδρομείο.

2. Η θητεία του Εθνικού Μέλους και του αναπληρωτή, οι οποίοι αποσπώνται, με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση, στην έδρα της EUROJUST, είναι πενταετής. Η θητεία τους δύναται να ανανεωθεί άπαξ για μία ακόμη πενταετία. Η θητεία του βοηθού προσδιορίζεται από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο και είναι ανανεώσιμη, δεν δύναται όμως να υπερβεί συνολικά την πενταετία. Ασκείται, κατά κανόνα, με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στην έδρα της Eurojust.

Σε περίπτωση που το Εθνικό Μέλος της Ελλάδας εκλεγεί στην θέση του προέδρου ή του αντιπροέδρου της Eurojust, τότε η θητεία του Εθνικού Μέλους παρατείνεται έως τη λήξη της θητείας του ως προέδρου ή αντιπροέδρου. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο συγκαλείται, τέσσερις (4) μήνες πριν την λήξη της θητείας του Εθνικού Μέλους, του αναπληρωτή και του βοηθού, μετά από σχετικό ερώτημα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, για να κρίνει επί της ανανέωσης της θητείας τους, αξιολογώντας το έργο αυτών, λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική έκθεση που υποβάλλει το Εθνικό Μέλος.

Σε περίπτωση μη ανανέωσης της θητείας κάποιου εκ των ανωτέρω, ακολουθείται η διαδικασία πλήρωσης της θέσης της παραγράφου 1, μετά από ερώτημα του Υπουργείου Δικαιοσύνης που υποβάλλεται αμέσως μετά την κοινοποίηση της απόφασης του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο συγκαλείται εντός ενός (1) μηνός από τη λήψη του ερωτήματος, προκειμένου να αποφασίσει σχετικά.

3. Α. Οι υποψήφιοι για τη θέση του Εθνικού Μέλους της Eurojust και του αναπληρωτή του κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης πρέπει να διαθέτουν τα ακόλουθα προσόντα:

α. Να υπολείπονται τουλάχιστον πέντε (5) έτη υπηρεσίας στην εισαγγελική αρχή έως την αποχώρησή τους.

β. Να διαθέτουν μακροχρόνια ανάλογη της αρχαιότητας, υψηλού επιπέδου πρακτική εμπειρία στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης, η οποία θα αξιολογείται ως τέτοια από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο που αποφασίζει για την επιλογή.

γ. Να διαθέτουν πολύ καλή γνώση μίας από τις γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά προτίμηση της αγγλικής, γαλλικής ή γερμανικής, η οποία αποδεικνύεται κατά τους γενικώς ισχύοντες στην εθνική νομοθεσία κανόνες απόδειξης γλωσσομάθειας.

δ. Να είναι κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμου τίτλου Πανεπιστημίου της αλλοδαπής, αναγνωρισμένου από επίσημο φορέα αναγνώρισης τίτλων σπουδών της ημεδαπής, με εξειδίκευση στις ποινικές επιστήμες, την εγκληματολογία ή το Ευρωπαϊκό Δίκαιο.

Β. Οι υποψήφιοι για τη θέση του βοηθού του Εθνικού Μέλους της Eurojust κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης πρέπει να διαθέτουν τα ακόλουθα προσόντα:

α. Να διαθέτουν πρακτική εμπειρία στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης, ανάλογη του βαθμού και της αρχαιότητάς τους, η οποία αξιολογείται από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο.

β. Να διαθέτουν πολύ καλή γνώση μίας από τις γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά προτίμηση της αγγλικής, γαλλικής ή γερμανικής, η οποία αποδεικνύεται κατά τους γενικώς ισχύοντες στην εθνική νομοθεσία κανόνες απόδειξης γλωσσομάθειας.

γ. Να είναι κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμου τίτλου Πανεπιστημίου της αλλοδαπής αναγνωρισμένου από επίσημο φορέα αναγνώρισης τίτλων σπουδών, με εξειδίκευση στις ποινικές επιστήμες, την εγκληματολογία ή το Ευρωπαϊκό Δίκαιο.

Γ. Για την εκτίμηση της επιστημονικής κατάρτισης και εμπειρίας του Εθνικού Μέλους, του αναπληρωτή και του βοηθού, λαμβάνονται υπόψη και α) η συμμετοχή σε διεθνείς συναντήσεις, διεθνή συνέδρια, διεθνείς επιστημονικές ομάδες εργασίας, β) η εκπόνηση συναφούς επιστημονικού έργου και γ) η συμμετοχή σε όργανα, οργανισμούς, Μονάδες και Επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ή άλλων διεθνών οργανισμών και φορέων.»

Άρθρο 51

Εθνικός Ανταποκριτής

Το άρθρο 2 του ν. 3663/2008 (Α' 99) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2

Εθνικός Ανταποκριτής

1. Εθνικοί ανταποκριτές ορίζονται:

α. Ως Εθνικός Ανταποκριτής της Eurojust, αρμόδιος για θέματα τρομοκρατίας, ο Εισαγγελέας ο οποίος έχει οριστεί Πρόεδρος του Συμβουλίου Συντονισμού Ανάλυσης και Ερευνών, ειδικά για τρομοκρατικές πράξεις (άρθρο 187Α Π.Κ.), που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 2265/1994 (Α' 209), όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 18 του ν. 2622/1998 (Α' 138) και με το άρθρο 12 του ν. 3424/2005 (Α' 305).

β. Ως Εθνικοί Ανταποκριτές της Eurojust, αρμόδιοι για θέματα διεθνούς δικαστικής συνδρομής, εκτέλεσης του Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης, των Κοινών Ομάδων Έρευνας, ορίζονται με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση και τριετή θητεία, ένας Αντεισαγγελέας Εφετών που υπηρετεί στην Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, με αρμοδιότητα στις εφετειακές περιφέρειες Αθηνών, Πειραιώς, Πατρών, Ναυπλίου, Αιγαίου, Καλαμάτας, Εύβοιας, Ανατολικής Κρήτης, Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, Δωδεκανήσου, Κρήτης, Λαμίας και ένας Αντεισαγγελέας Εφετών που υπηρετεί στην Εισαγγελία Εφετών Θεσσαλονίκης, με αρμοδιότητα στις εφετειακές περιφέρειες Θεσσαλονίκης, Λάρισας, Θράκης, Ιωαννίνων, Δυτικής Μακεδονίας, Κέρκυρας, Βορείου Αιγαίου.

2. Οι Εθνικοί Ανταποκριτές συνεπικουρούν το Εθνικό Μέλος κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και συνεργάζονται με τους Εισαγγελείς Εφετών των περιφερειών της αρμοδιότητάς τους για θέματα διεθνούς δικαστικής συνδρομής, εκτέλεσης του Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης, των Κοινών Ομάδων Έρευνας και θέματα τρομοκρατίας.

3. Θεσπίζεται Εθνικό Σύστημα Συντονισμού της Eurojust, βάσει του άρθρου 20 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727, για τη λειτουργία του οποίου αρμόδιος είναι ο αρχαιότερος Εθνικός Ανταποκριτής.

4. Οι Εθνικοί Ανταποκριτές της Eurojust που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 1, πρέπει να διαθέτουν την ανάλογη εμπειρία για την εκτέλεση των καθηκόντων τους και ορίζονται με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ρυθμίζονται η έδρα, η στελέχωση, το υπηρεσιακό καθεστώς, η συστέγαση και η από κοινού δράση των Εθνικών Ανταποκριτών και του Εθνικού Συστήματος Συντονισμού της Eurojust.»

Άρθρο 52

Μεταβατική διάταξη

Η θητεία του Εθνικού Μέλους της Eurojust, του αναπληρωτή και του βοηθού, οι οποίοι υπηρετούν στην Eurojust κατά την έναρξη ισχύος του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 2018, καθίσταται αυτοδικαίως πενταετής από της έναρξης της θητείας του Εθνικού Μέλους.

Άρθρο 53

Τελική διάταξη

Κατά τα λοιπά, οι διατάξεις του ν. 3663/2008 (Α' 99) εξακολουθούν να ισχύουν, στο μέτρο που δεν αντίκεινται στις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συνεργασία στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης (Eurojust) και την αντικατάσταση και την κατάργηση της απόφασης 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 295/21.11.2018).

VIII. ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΟΟ

ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 54

Ρυθμίσεις για την αποζημίωση των θυμάτων εγκλημάτων βίας

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του ν. 3811/2009 (Α' 231) αντικαθίσταται ως εξής:
«1. Συστήνεται αρχή με την ονομασία «Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης Θυμάτων Εγκληματικών Πράξεων», η οποία λειτουργεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και αποφαινεται, σύμφωνα με το άρθρο 3, επί των αιτήσεων αποζημίωσης των θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση ή των εγκλημάτων των άρθρων 323 Α, 336 σε βάρος ανηλίκου, 339 παράγραφοι 1 και 3, 342 παράγραφος 1, 348 Α, 348 Β, 348 Γ, 349 και 351 Α Π.Κ., που έχουν τελεστεί στην ημεδαπή, τα οποία έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους στην Ελλάδα ή στο έδαφος άλλου

κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή και τρίτου κράτους στις περιπτώσεις του άρθρου 323 Α Π.Κ..»

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 3 του ν. 3811/2009 (Α' 231) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Θύματα εγκλημάτων βίας από πρόθεση ή εγκλημάτων των άρθρων 323 Α, 336 σε βάρος ανηλίκου, 339 παράγραφοι 1 και 3, 342 παράγραφος 1, 348 Α, 348 Β, 348 Γ, 349 και 351 Α Π.Κ., που έχουν τελεστεί στην ημεδαπή, τα οποία έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους στην Ελλάδα ή στο έδαφος άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή και τρίτου κράτους στις περιπτώσεις του άρθρου 323ΑΠ.Κ., δικαιούνται, κατόπιν αιτήσεώς τους, εύλογης και προσήκουσας αποζημίωσης από το Ελληνικό Δημόσιο.»

3. Η περίπτωση β) του άρθρου 9 του ν. 3811/2009 (Α' 231) αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Αν υπαίτια παρέλειψε ή καθυστέρησε να καταγγείλει εντός τριών (3) μηνών τη σε βάρος του τελεσθείσα αξιόποινη πράξη, με αποτέλεσμα να δυσχερανθεί η διακρίβωση της ταυτότητας του δράστη. Αν εμποδίστηκε από λόγο ανωτέρας βίας να καταγγείλει τη σε βάρος του τελεσθείσα αξιόποινη πράξη, η προθεσμία των τριών μηνών αρχίζει από την άρση του λόγου αυτού.»

4. Το άρθρο 13 του ν. 3811/2009 (Α' 231) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 13

Έξοδα

Η αίτηση αποζημίωσης απορρίπτεται εάν μέχρι την εξέτασή της από την Αρχή Αποζημίωσης δεν προσκομιστεί αποδεικτικό καταβολής παραβόλου. Το παράβολο ορίζεται σε πενήντα (50) ευρώ και το ύψος του δύναται να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης. Σε περίπτωση που η αίτηση αποζημίωσης γίνει δεκτή, το παράβολο επιστρέφεται στον αιτούντα, ενώ αν η αίτηση απορριφθεί, το παράβολο καταπίπτει υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.). Ο αιτών απαλλάσσεται από κάθε άλλη επιβάρυνση που προκαλείται σε όλα τα στάδια της διαδικασίας από την υποβολή της αίτησης μέχρι την έκδοση απόφασης από την Αρχή Αποζημίωσης.»

Άρθρο 55

Πόροι για την παροχή νομικής βοήθειας

Το άρθρο 13 του ν. 3226/2004 (Α' 24) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 13

Πόροι για την παροχή νομικής βοήθειας

1. Εγγράφεται κατ' έτος ειδική πίστωση στον προϋπολογισμό του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. για την κάλυψη της αποζημίωσης των δικηγόρων και άλλων προσώπων που προσφέρουν υπηρεσίες στο πλαίσιο του συστήματος νομικής βοήθειας.

2. Τα δικαστικά έξοδα σε ποσοστό 20%, καθώς και η αποζημίωση του δικηγόρου και κάθε άλλου προσώπου της παραγράφου 2 του άρθρου 12, τα οποία επιδικάζονται υπέρ του Δημοσίου και εισπράττονται από αυτό, αποδίδονται στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. και αποτελούν πόρο αυτού. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών καθορίζονται οι τεχνικές λεπτομέρειες για την ανωτέρω απόδοση στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ..».

Άρθρο 56

Ομοδικία

Η παράγραφος 6 του άρθρου 45 του π.δ. 18/1989 (Α' 8) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Περισσότεροι μπορούν, με το ίδιο δικόγραφο, να ασκήσουν κοινή αίτηση ακυρώσεως κατά των ίδιων πράξεων ή παραλείψεων προβάλλοντας με κοινό έννομο συμφέρον κοινούς λόγους ακυρώσεως ερειδόμενους επί της αυτής νομικής και πραγματικής βάσεως. Ο αριθμός των ομοδίκων σε κάθε δικόγραφο που κατατίθεται από 1ης.6.2020 δεν μπορεί να υπερβαίνει τους πενήντα (50). Σε περίπτωση έλλειψης ομοδικίας, η αίτηση ακυρώσεως κρατείται ως προς τον πρώτο αιτούντα και τους ομόδικους με αυτόν και διατάσσεται ο χωρισμός ως προς τους υπόλοιπους. Σε περίπτωση έλλειψης συνάφειας, η αίτηση ακυρώσεως κρατείται ως προς την πρώτη προσβαλλόμενη πράξη και τις συναφείς με αυτήν και διατάσσεται ο χωρισμός ως προς τις υπόλοιπες.»

Άρθρο 57

Καθεστώς αλλοδαπών

1.Το άρθρο 15 του ν. 3068/2002 (Α' 274) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 15

Καθεστώς αλλοδαπών

1. Στην αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου υπάγονται οι ακυρωτικές διαφορές, οι οποίες γεννώνται από την προσβολή ατομικών διοικητικών πράξεων: α) που εκδίδονται, κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλλοδαπών εν γένει, με την επιφύλαξη της παραγράφου 9 και β) που αφορούν την αναγνώριση αλλοδαπού ως πρόσφυγα, υπό την έννοια της Σύμβασης της Γενεύης, που κυρώθηκε με το άρθρο μόνο του ν.δ. 3989/1959 (Α' 201) και του συναφούς πρωτοκόλλου της Νέας Υόρκης του 1967, που κυρώθηκε με το άρθρο μόνο του α.ν. 389/1968 (Α' 125).

2. Η παράγραφος 1 δεν καταλαμβάνει τις διαφορές, οι οποίες γεννώνται από την προσβολή πράξεων που αφορούν στην άρνηση χορήγησης σε αλλοδαπό άδειας άσκησης εξαρτημένης ή ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, την άρνηση ανανέωσης ή την ανάκληση τέτοιας άδειας, όταν οι πράξεις αυτές δεν εκδίδονται κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλλοδαπών αλλά κατ' εφαρμογή ειδικής νομοθεσίας, εφαρμοζόμενης και επί ημεδαπών, με την οποία η άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας έχει υπαχθεί σε καθεστώς προηγούμενης άδειας.

3. Για την εκδίκαση των διαφορών της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 αρμόδιο κατά τόπο είναι το διοικητικό πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει η διοικητική αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη. Κατ' εξαίρεση, αν πρόκειται για διαφορές που αφορούν είτε απόρριψη αιτήματος χορήγησης ή ανανέωσης ή ανάκλησης ισχύοντος τίτλου διαμονής και εργασίας, είτε απόφαση επιστροφής που ενσωματώνεται σε πράξη απόρριψης του αιτήματος χορήγησης ή ανανέωσης τίτλου διαμονής, καθώς και σε απόφαση ανάκλησης ισχύοντος τίτλου διαμονής, αρμόδιο είναι το διοικητικό πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει η αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στην οποία

τηρείται ο διοικητικός φάκελος του αλλοδαπού, δηλαδή το ανά περιφερειακή ενότητα Τμήμα Αλλοδαπών και Μετανάστευσης.

4. Για την εκδίκαση των διαφορών της περίπτωσης β' της παραγράφου 1, αρμόδιο κατά τόπο δικαστήριο είναι το Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών, για αποφάσεις που έχουν εκδοθεί από την Υπηρεσία Ασύλου, τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου και τα Αυτοτελή Κλιμάκια Ασύλου, που εδρεύουν εντός των Περιφερειών Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας, Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου, Κρήτης και Αττικής. Για τις αποφάσεις που έχουν εκδοθεί από τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου και τα Αυτοτελή Κλιμάκια Ασύλου, που εδρεύουν εντός των Περιφερειών Ιονίων Νήσων, Ηπείρου, Δυτικής Μακεδονίας, Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, αρμόδιο είναι το Διοικητικό Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης.

5. Για την εκδίκαση των διαφορών της παραγράφου 1 εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 2 έως και 4 του ν. 702/1977 (Α' 268). Οι αποφάσεις των διοικητικών πρωτοδικείων επί των διαφορών αυτών υπόκεινται σε έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων του άρθρου 5 του ν. 702/1977.

6. Στις ακυρωτικές διαφορές της περίπτωσης α' της παραγράφου 1, μπορεί, κατ' εξαίρεση, να ζητηθεί η αναστολή της εκτέλεσης της διοικητικής πράξης με την υποβολή σχετικής αίτησης και πριν από την άσκηση αίτησης ακυρώσεως. Στην περίπτωση αυτή, ο διάδικος υποχρεούται να ασκήσει την αίτηση ακυρώσεως μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κατάθεση της αίτησης αναστολής και πάντως όχι πέραν της προθεσμίας του άρθρου 46 του π.δ. 18/1989 (Α' 8). Πριν από την άσκηση της αίτησης ακυρώσεως μπορεί να διαταχθεί η αναστολή της εκτέλεσης της διοικητικής πράξης με προσωρινή διαταγή, η οποία ανακαλείται αυτεπαγγέλτως μετά την πάροδο άπρακτης της κατά το δεύτερο εδάφιο τριακονθήμερης προθεσμίας. Μετά την ανάκληση της προσωρινής διαταγής, η αίτηση αναστολής τίθεται στο αρχείο με πράξη του αρμοδίου προέδρου. Με τον ίδιο τρόπο, τίθενται στο αρχείο μετά την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας αυτής εκκρεμείς αιτήσεις αναστολής, για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί κατά τα ανωτέρω προσωρινή διαταγή. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 18/1989.

7. Στις ακυρωτικές διαφορές της περίπτωσης β' της παραγράφου 1, μετά από αίτηση αναστολής εκτέλεσης, παρέχεται σε ένα στάδιο προσωρινή δικαστική προστασία, από τον αρμόδιο εισηγητή δικαστή, με την έκδοση συνοπτικά αιτιολογημένης απόφασης. Εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την κατάθεσή της, η αίτηση κοινοποιείται με επιμέλεια του αιτούντος προς τον αρμόδιο Υπουργό, ο οποίος οφείλει, στην περίπτωση αυτή, να διαβιβάσει στο δικαστήριο το φάκελο της υπόθεσης μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την κοινοποίηση. Μέσα στην ίδια προθεσμία, ο Υπουργός μπορεί να διατυπώσει τις απόψεις του και ο αιτών να προσκομίσει τα αποδεικτικά στοιχεία, στα οποία στηρίζει τους ισχυρισμούς του. Η απόφαση του εισηγητή δικαστή, επί της αίτησης, εκδίδεται μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών, από την πάροδο των ανωτέρω προθεσμιών, εφόσον έχει προσκομιστεί στο δικαστήριο το οικείο αποδεικτικό κοινοποίησης. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του π.δ. 18/1989. Κατ' εξαίρεση, εφόσον υπάρχει ειδικώς καθορισμένη ημεροχρονολογία εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απόφασης από τη Διοίκηση, η οποία είναι μικρότερη των επτά (7) ημερών από την κατάθεση της αίτησης αναστολής εκτέλεσης, ο αρμόδιος δικαστής μπορεί να εκδώσει προσωρινή διαταγή αναστολής εκτέλεσης που καταχωρίζεται κάτω από την αίτηση. Η προσωρινή διαταγή ισχύει μέχρι την έκδοση της

απόφασης του δικαστηρίου επί της αίτησης αναστολής σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια. Η προσωρινή διαταγή ανακαλείται υποχρεωτικώς αυτεπαγγέλτως από τον δικαστή σε περίπτωση παράλειψης του αιτούντος να καταβάλλει το νόμιμο παράβολο καθώς και να προβεί, εντός των κατά τα προηγούμενα εδάφια προθεσμιών, στις προβλεπόμενες κοινοποιήσεις. Στις διαφορές αυτές κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος, ο πρόεδρος του συμβουλίου διεύθυνσης του δικαστηρίου ή ο οριζόμενος από αυτόν πρόεδρος, με πράξη του, η οποία εκδίδεται το συντομότερο δυνατό, απαλλάσσει τον αιτούντα από την υποχρέωση καταβολής τελών και παραβόλου. Η υποβολή του αιτήματος δεν διακόπτει την προθεσμία για την άσκηση του οικείου ενδίκου βοηθήματος. Το αίτημα υποβάλλεται αυτοτελώς και μπορεί να αφορά στην απαλλαγή από τα τέλη και το παράβολο της αιτήσεως ακυρώσεως ή/και της αιτήσεως αναστολής, πρέπει δε, σε κάθε περίπτωση, να συνοδεύεται από τα σχετικά έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία. Σε περίπτωση απόρριψης του αιτήματος, ο αιτών υποχρεούται, επί ποινή απαραδέκτου, να καταβάλει τα τέλη και το παράβολο που δεν έχουν καταβληθεί, εάν μιν πρόκειται για αίτηση αναστολής, μέσα σε προθεσμία τριών (3) ημερών από την έκδοση της σχετικής απορριπτικής πράξης, εάν δε πρόκειται για αίτηση ακυρώσεως, έως την προτεραιία της συζήτησης της αιτήσεως ακυρώσεως.

8. Οι διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς ενώπιον των διοικητικών εφετείων υποθέσεις, για τις οποίες δεν έχει ορισθεί δικάσιμος, οι οποίες διαβιβάζονται στα κατά τόπο αρμόδια διοικητικά πρωτοδικεία της παραγράφου 4 με πράξεις των Προέδρων των Τριμελών Συμβουλίων Διεύθυνσης ή των Προέδρων που διευθύνουν τα δικαστήρια. Για τις υποθέσεις αυτές δεν εφαρμόζονται οι προθεσμίες του άρθρου 110 του ν. 4636/2019 (Α' 169).

9. Οι ακυρωτικές διαφορές που γεννώνται από την προσβολή ατομικών διοικητικών πράξεων που αφορούν στην κτήση και απώλεια της ελληνικής ιθαγένειας, υπάγονται στην αρμοδιότητα των κατά τόπο αρμόδιων τριμελών διοικητικών εφετείων εφαρμοζομένων αναλογικά των διατάξεων των άρθρων 2 έως 4 του ν. 702/1977. Οι σχετικές αποφάσεις των διοικητικών εφετείων υπόκεινται σε έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων του άρθρου 5 του ανωτέρω νόμου. Η διάταξη της παραγράφου αυτής καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς ενώπιον των διοικητικών πρωτοδικείων υποθέσεις, που ασκήθηκαν από την 1η.1.2020 έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι οποίες διαβιβάζονται στα κατά τόπο αρμόδια διοικητικά εφετεία με πράξεις των Προέδρων των Τριμελών Συμβουλίων Διεύθυνσης ή των Προέδρων που διευθύνουν τα δικαστήρια.»

2. Η διάταξη του άρθρου 54 του ν. 3900/2010 (Α' 213) καταργείται.

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 108 του ν. 4636/2019 (Α' 169) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι αιτούντες διεθνή προστασία έχουν δικαίωμα άσκησης αίτησης ακυρώσεως ενώπιον του αρμόδιου κατά τόπο διοικητικού πρωτοδικείου, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 15 του ν. 3068/2002 (Α' 274), κατά των αποφάσεων που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος μέρους.»

Άρθρο 58

Αρμοδιότητα τριμελούς συμβουλίου

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 2 του ν. 3068/2002 (Α' 274) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το τριμελές συμβούλιο απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του οικείου δικαστηρίου και δύο μέλη του. Ειδικώς: α) Για το Συμβούλιο της Επικρατείας, το τριμελές συμβούλιο αποτελείται από τον πρόεδρο του αρμοδίου καθ' ύλην Τμήματος, ένα σύμβουλο και τον εισηγητή. Ο πρόεδρος ορίζει ως εισηγητή τον εισηγητή της ακυρωτικής απόφασης, επί αδυναμίας δε αυτού, άλλο σύμβουλο ή πάρεδρο. Οι πάρεδροι συμμετέχουν στα συμβούλια της διάταξης αυτής με αποφασιστική ψήφο. β) Για το Ελεγκτικό Συνέδριο, το τριμελές συμβούλιο αποτελείται από τον πρόεδρο του αρμόδιου καθ' ύλην Τμήματος, έναν σύμβουλο και τον εισηγητή. Ο πρόεδρος ορίζει ως εισηγητή τον εισηγητή δικαστή της απόφασης, επί αδυναμίας δε αυτού, άλλον σύμβουλο ή πάρεδρο. Οι πάρεδροι συμμετέχουν στο συμβούλιο της διάταξης αυτής με αποφασιστική ψήφο. Εάν πρόκειται για συμμόρφωση σε απόφαση της Ολομέλειας, το τριμελές συμβούλιο αποτελείται από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, έναν αντιπρόεδρο και τον εισηγητή δικαστή της απόφασης, επί αδυναμίας δε αυτού από άλλον σύμβουλο. γ) Για τα Τακτικά Διοικητικά Δικαστήρια, το τριμελές συμβούλιο αποτελείται από τον πρόεδρο του οικείου Δικαστηρίου ή του αρμόδιου Τμήματος και δύο μέλη τους, μεταξύ των οποίων και ο εισηγητής της απόφασης ή επί μονομελούς σχηματισμού ο δικαστής που εξέδωσε την απόφαση, οι οποίοι ορίζονται ως εισηγητές, επί αδυναμίας δε αυτών από άλλα μέλη του Δικαστηρίου.»

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 2 του ν. 3068/2002 καταργείται.

Άρθρο 59

Εξαίρεση της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων από την εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 20 του ν. 4512/2018 (Α' 5)

Η δυνατότητα που προβλέπεται στη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 20 του ν. 4512/2018 (Α' 5), για τη μετάταξη, μετά από αίτηση, σε κενή ή προσωποπαγή θέση κλάδου δικαστικών υπαλλήλων ή υπαλλήλων της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή υπηρεσίας αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή Ν. Π. Δ. Δ. που εποπτεύονται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, δεν καταλαμβάνει και τη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων. Υπάλληλοι που έχουν υποβάλει αίτηση για μία από τις κενές θέσεις της Υπηρεσίας αυτής, μπορούν να επανυποβάλουν την αίτησή τους για μετάταξη, μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Άρθρο 60

Τροποποίηση της περίπτωσης α' της παραγράφου 6 του άρθρου 2 και της περίπτωσης α' του άρθρου 272Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Στην περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 και στην περίπτωση α' του άρθρου 272Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 (Α' 97), η λέξη «διοικητικές» αντικαθίσταται από τη λέξη «δημόσιες».

Άρθρο 61

Καταβολή των μισθολογικών ωριμάνσεων και προαγωγών των δικαστικών λειτουργών και του κυρίου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για τα έτη 2017-2018

1. Οι διατάξεις του άρθρου 236 του ν. 4389/2016 (Α' 94), όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου ένατου του ν. 4393/2016 (Α' 106), καταργούνται από τότε που ίσχυσαν. Οι διαφορές αποδοχών που προκύπτουν από την επαναφορά σε ισχύ των ανασταλυσών μισθολογικών ωριμάνσεων και των μισθολογικών προαγωγών των δικαστικών λειτουργών και του κυρίου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, για το χρονικό διάστημα από 1ης.1.2017 έως και 31.12.2018, καταβάλλονται εφάπαξ μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του έτους 2021.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, η οποία εκδίδεται μέχρι την 31η.03.2021, καθορίζονται ο χρόνος, η διαδικασία και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα σχετικά με την καταβολή των διαφορών αποδοχών που απορρέει από τις διατάξεις της παραγράφου 1 προς τους δικαστικούς λειτουργούς και το κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που ήταν εν ενεργεία κατά το χρονικό διάστημα από 1ης.1.2017 έως και 31.12.2018.

Άρθρο 62

Οργανικές θέσεις δικαστικών λειτουργών

Οι οργανικές θέσεις των δικαστικών λειτουργών της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης διαμορφώνονται ως εξής:

1. Από 1ης Απριλίου 2020:

- α) των εισαγγελέων εφετών αυξάνονται κατά είκοσι τρεις (23), οριζομένων αυτών σε εβδομήντα πέντε (75),
- β) των αντεισαγγελέων εφετών μειώνονται κατά είκοσι τρεις (23), οριζομένων αυτών σε εκατόν δεκαέξι (116).

2. Από 1ης Ιουλίου 2020:

- α) των εφετών αυξάνονται κατά είκοσι τρεις (23), οριζομένων αυτών σε τριακόσιες ενενήντα επτά (397),
- β) των αντεισαγγελέων εφετών αυξάνονται κατά πέντε (5), οριζομένων αυτών σε εκατόν είκοσι μία (121),
- γ) των προέδρων πρωτοδικών αυξάνονται κατά μία (1), οριζομένων αυτών σε τριακόσιες μία (301),
- δ) των πρωτοδικών αυξάνονται κατά είκοσι έξι (26), οριζομένων αυτών και των οργανικών θέσεων των παρέδρων πρωτοδικείου σε οκτακόσιες εξήντα έξι (866),
- ε) των αντεισαγγελέων πρωτοδικών αυξάνονται κατά δέκα (10), οριζομένων αυτών και των οργανικών θέσεων των παρέδρων εισαγγελίας σε διακόσιες εξήντα μία (261).

3. Οι νέες οργανικές θέσεις της παραγράφου 2 θα πληρωθούν την 1η Ιουλίου 2022 μετά την αποφοίτηση των σπουδαστών της 27ης σειράς της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών.

Άρθρο 63

Παραγραφή και παύση ποινικής δίωξης

1. Παραγράφεται το αξιόποινο και παύει η δίωξη των πλημμελημάτων, που έχουν τελεσθεί μέχρι και την 30η.04.2020, κατά των οποίων ο νόμος, ως κύρια ποινή, απειλεί ποινή φυλάκισης μέχρι ένα (1) έτος ή χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας ή σωρευτικά κάποιες από τις παραπάνω ποινές.
2. Εάν, στην περίπτωση των πλημμελημάτων της παραγράφου 1, ο υπαίτιος υποπέσει μέσα σε δύο (2) έτη από τη δημοσίευση του παρόντος σε νέα από δόλο αξιόποινη πράξη κακουργήματος ή πλημμελήματος και καταδικαστεί αμετάκλητα οποτεδήποτε σε ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη των έξι (6) μηνών, συνεχίζεται η κατ' αυτού παυθείσα ποινική δίωξη και δεν υπολογίζεται στον χρόνο παραγραφής του αξιόποινου της πρώτης πράξης ο διανυθείς χρόνος από την παύση της δίωξης μέχρι την αμετάκλητη καταδίκη για τη νέα πράξη.
3. Οι δικογραφίες που αφορούν στις παραπάνω αξιόποινες πράξεις, τίθενται στο αρχείο με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα. Για την τύχη των πειστηρίων αποφαινεται, με διάταξή του, ο αρμόδιος εισαγγελέας.
4. Οι αστικές αξιώσεις που απορρέουν από τις πράξεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 3, δεν θίγονται με οποιονδήποτε τρόπο. Η παραγραφή του αξιόποινου και η παύση της δίωξης δεν κωλύει την επιβολή των κατά νόμο προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων στις υποθέσεις αυτές.
5. Η κατά τα ανωτέρω παραγραφή του αξιόποινου και η παύση της ποινικής δίωξης, δεν ισχύει για τα πλημμελήματα, που προβλέπονται και τιμωρούνται από τις εξής διατάξεις:
 - α) των άρθρων 82Α, 142, 155, 158 παράγραφος 2, 160, 163, 166 παράγραφος 1, 168 παράγραφος 3, 173 παράγραφος 1, 175, 178, 183, 184 παράγραφος 1, 221 παράγραφος 2 εδάφιο πρώτο, 230, 285 παράγραφος 4 περίπτωση α', 304Α παράγραφος 1 εδάφιο δεύτερο, 337 παράγραφος 1, 358 του Π.Κ. και 377 Π.Κ. για τις περιπτώσεις αγοράς εμπορευμάτων με πίστωση,
 - β) του άρθρου πέμπτου του ν. 2803/2000 (Α' 48),
 - γ) του άρθρου 6 παράγραφος 4 του ν. 3213/2003 (Α' 309),
 - δ) του άρθρου μόνου παράγραφος 1 του ν. 690/1945 (Α' 292),
 - ε) του άρθρου 29 παράγραφος 1 εδάφιο πρώτο του ν. 703/1977 (Α' 278) και του άρθρου 44 παράγραφος 1 εδάφια πρώτο και δεύτερο και 2 του ν. 3959/2011 (Α' 93),
 - στ) του άρθρου 6 παράγραφοι 2 και 3 του ν. 456/1976 (Α' 277),
 - ζ) του άρθρου 41 ΣΤ του ν. 2725/1999 (Α' 121),
 - η) του άρθρου 10 του ν. 4637/2019 (Α' 180).
6. Η θέση στο αρχείο, σύμφωνα με την παράγραφο 3, δικογραφίας, η οποία αφορά σε ποινική δίωξη που ασκήθηκε για γεγονός για το οποίο εξετάσθηκε ο διάδικος ή ο μάρτυρας ή έγινε η αναφορά στην αρχή ή η καταμήνυση ή ισχυρίστηκε ή διέδωσε ο υπαίτιος, δεν αποτελεί το τέλος της ποινικής δίωξης κατά την διάταξη του άρθρου 59 παράγραφος 2 Κ.Π.Δ.. Στην περίπτωση αυτή το τέλος της ποινικής δίωξης επέρχεται μετά τη συνέχιση της παυθείσας ποινικής δίωξης, σύμφωνα με την παράγραφο 2, και την έκδοση αμετάκλητης απόφασης ή αμετάκλητου βουλεύματος.
7. Στις περιπτώσεις των άρθρων 224, 229, 362 εδάφιο δεύτερο και 363 Π.Κ., αν για το γεγονός για το οποίο εξετάσθηκε ο διάδικος ή ο μάρτυρας ή έγινε η αναφορά στην αρχή ή η

καταμήνυση ή ισχυρίστηκε ή διέδωσε ο υπαίτιος, πριν την άσκηση ποινικής δίωξης, τέθηκε η δικογραφία στο αρχείο, σύμφωνα με την παράγραφο 3, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, μετά την προκαταρκτική εξέταση (άρθρα 243, 43 παράγραφος 1 εδάφιο δεύτερο Κ.Π.Δ.), κατόπιν σύμφωνης γνώμης του εισαγγελέα εφετών, αναβάλλει, με πράξη του, κάθε περαιτέρω ενέργεια έως το τέλος της ποινικής διαδικασίας της υπόθεσης που τέθηκε στο αρχείο.

Άρθρο 64

Παραγραφή και μη εκτέλεση ποινών υπό όρο

1. Κύριες ποινές: α) φυλάκισης διάρκειας μέχρι έξι (6) μηνών ή β) χρηματικές ποινές ή γ) ποινές παροχής κοινωφελούς εργασίας, που έχουν επιβληθεί με αποφάσεις, οι οποίες έχουν εκδοθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, εφόσον οι αποφάσεις δεν έχουν καταστεί αμετάκλητες και οι ποινές αυτές δεν έχουν εκτιθεί με οποιονδήποτε τρόπο μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, παραγράφονται και δεν εκτελούνται, υπό τον όρο ότι ο καταδικασθείς δεν θα τελέσει μέσα σε δύο (2) έτη από τη δημοσίευση του παρόντος νέα αξιόποινη πράξη από δόλο, για την οποία θα καταδικαστεί αμετάκλητα οποτεδήποτε σε ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη των έξι (6) μηνών. Σε περίπτωση νέας καταδίκης, ο καταδικασθείς εκτίει αθροιστικά, μετά την έκτιση της νέας ποινής και τη μη εκτιθείσα και δεν υπολογίζεται στον χρόνο παραγραφής της μη εκτιθείσας ποινής, ο διανυθείς χρόνος από τη δημοσίευση του νόμου αυτού μέχρι την αμετάκλητη καταδίκη για τη νέα πράξη. Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται για χρηματικές ποινές που έχουν επιβληθεί σωρευτικά με ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη των έξι (6) μηνών.
2. Οι μη εκτελεσθείσες κατά την παράγραφο 1 αποφάσεις τίθενται στο αρχείο με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα. Η παραγραφή των ποινών δεν κωλύει την επιβολή των προβλεπόμενων από το νόμο διοικητικών κυρώσεων στις υποθέσεις αυτές.
3. Εξαιρούνται των ως άνω ρυθμίσεων αποφάσεις που αφορούν παραβάσεις των άρθρων 82Α, 235, 236, 237, 242, 259, 285, 358 και 390 του Π.Κ., καθώς και των ν. 927/1979 (Α' 139), 3304/2005 (Α' 16), του άρθρου 11 του ν. 4443/2016 (Α' 232) και της παραγράφου 6 του άρθρου πρώτου της από 25.02.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), όπως κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4682/2020 (Α' 76).
4. Η θέση στο αρχείο, σύμφωνα με την παράγραφο 2, απόφασης η οποία αφορά σε ποινική δίωξη που ασκήθηκε για γεγονός για το οποίο εξετάσθηκε ο διάδικος ή ο μάρτυρας ή έγινε η αναφορά στην αρχή ή η καταμήνυση ή ισχυρίστηκε ή διέδωσε ο υπαίτιος, δεν αποτελεί το τέλος της ποινικής δίωξης κατά τη διάταξη του άρθρου 59 παράγραφος 2 ΚΠΔ. Στην περίπτωση αυτή το τέλος της ποινικής δίωξης επέρχεται όταν η απόφαση που τέθηκε στο αρχείο καταστεί αμετάκλητη.

Άρθρο 65

Παύση των εργασιών της πτωχεύσεως

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 166 του ν. 3588/2007 (Α' 153) αντικαθίσταται ως εξής:
«3. Μετά παρέλευση δέκα (10) ετών από την έναρξη της ένωσης των πιστωτών ή την παρέλευση δεκαπέντε (15) ετών από την κήρυξη της πτώχευσης, επέρχονται τα αποτελέσματα της παραγράφου 2.

Η περάτωση της πτώχευσης επέρχεται, κατά τη συμπλήρωση της μακρότερης των άνω προθεσμιών, όταν αποδεικνύεται ότι η διαδικασία της πτωχεύσεως είναι ενεργή, υπάρχουν ή αναμένονται καρποί ή/και εκκρεμούν δίκες.»

2. Στο άρθρο 166 του ν. 3588/2007 προστίθενται παράγραφοι 4 και 5, ως εξής:

«4. Κατ' εξαίρεση και μόνο, εάν μέχρι τη συμπλήρωση της μακρότερης των άνω προθεσμιών έχει συνταχθεί πίνακας διανομής, κατά του οποίου εκκρεμεί ανακοπή, το αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο, έχει τη δυνατότητα, να παρατείνει, περαιτέρω, την πτωχευτική διαδικασία, μέχρι την έκδοση αμετακλήτου αποφάσεως, επί της ανακοπής και την, χωρίς καθυστέρηση, ολοκλήρωση της διανομής. Η αίτηση παράτασης υποβάλλεται, το αργότερο, τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν την εκπνοή της μακροτέρας των άνω προθεσμιών. Μέχρι τη συζήτηση της αίτησης προσκομίζεται έκθεση του Εισηγητή Πτωχεύσεων. Η αίτηση παράτασης, η έκθεση του Εισηγητή και η απόφαση του Πτωχευτικού Δικαστηρίου κοινοποιούνται υποχρεωτικά στη Φορολογική Διοίκηση (Διεύθυνση Εισπράξεων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων) αμελλητί.

5. Τα πτωχευτικά όργανα συνεχίζουν να ασκούν τις αρμοδιότητές τους και η πτωχευτική διαδικασία δεν διακόπτεται, μέχρι την έκδοση απόφασης του πτωχευτικού δικαστηρίου κατά την παράγραφο 4. Η απόφαση του Δικαστηρίου δεν υπόκειται σε τακτικά ή έκτακτα ένδικα μέσα.»

Άρθρο 66 **Μεταβατική διάταξη**

Πτωχευτικές διαδικασίες, που έχουν περατωθεί, κατά τη δημοσίευση του παρόντος λόγω παρέλευσης δεκαετίας, από την ένωση των πιστωτών, θεωρούνται μη περατωθείσες, πριν παρέλθουν δύο (2) μήνες, από τη δημοσίευση του παρόντος και, υπό την προϋπόθεση, ότι δεν παρήλθαν δεκαπέντε (15) έτη, από την κήρυξη της πτώχευσης. Ο σύνδικος, με αίτησή του, προς τον Εισηγητή της πτώχευσης, εντός δύο (2) μηνών, από τη δημοσίευση του παρόντος μπορεί να αιτηθεί τη συνέχιση της πτωχευτικής διαδικασίας, εφόσον η πτώχευση περιλαμβάνει ακίνητα, ή διαθέτει χρήματα ή ευρίσκεται στο στάδιο σύνταξης πίνακα διανομής ή εκκρεμεί ανακοπή κατά του πίνακα διανομής. Ο Εισηγητής, με έκθεσή του, δύναται να παρατείνει το πέρας τοιαύτης πτώχευσης, μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης, επί εκκρεμούσης ανακοπής και την ολοκλήρωση της διανομής ή τη συμπλήρωση δεκαπέντε (15) ετών, από την κήρυξη της πτώχευσης. Η αίτηση παράτασης και η έκθεση του Εισηγητή κοινοποιούνται υποχρεωτικά στη Φορολογική Διοίκηση (στη Διεύθυνση Εισπράξεων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων), αμελλητί. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ συνδίκου και Εισηγητή, τη διαφορά επιλύει το πτωχευτικό Δικαστήριο.

Άρθρο 67 **Επίδοση με ηλεκτρονικά μέσα**

Προστίθεται νέο άρθρο 122 Α στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182) ως εξής:

«Άρθρο 122Α **Επίδοση με ηλεκτρονικά μέσα**

1. Επίδοση εγγράφου είναι δυνατόν να διενεργείται και με ηλεκτρονικά μέσα από πιστοποιημένο για τον σκοπό αυτόν δικαστικό επιμελητή, διορισμένο στο δικαστήριο, στην περιφέρεια του οποίου έχει την κατοικία ή τη διαμονή του ή την έδρα του, κατά τον χρόνο διενέργειας της επίδοσης, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο προς το οποίο αυτή απευθύνεται.
2. Η επίδοση με ηλεκτρονικά μέσα θεωρείται συντελεσμένη μόνο εφόσον επιστραφεί στον διενεργούντα την επίδοση δικαστικό επιμελητή, ηλεκτρονική απόδειξη παραλαβής του εγγράφου, η οποία φέρει εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την έννοια του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ (ΕΕ L 257/28.8.2014), του προσώπου προς το οποίο γίνεται η επίδοση. Επί ποινή ακυρότητας, η ηλεκτρονική απόδειξη περιέχεται στην έκθεση επίδοσης την οποία συντάσσει ο δικαστικός επιμελητής σύμφωνα με το άρθρο 139 Κ.Πολ.Δ.. Η επίδοση θεωρείται ανυπόστατη αν η ηλεκτρονική απόδειξη δεν περιέλθει στον διενεργούντα την επίδοση μέσα σε εικοσιτέσσερις (24) ώρες από την αποστολή. Συνέπεια του ανυπόστατου της ηλεκτρονικής επίδοσης είναι η αυτοδίκαιη διενέργειά της με φυσικό τρόπο επίδοσης, όπως ορίζουν τα άρθρα 122 επ..
3. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, φυσικό πρόσωπο ή, στην περίπτωση νομικού προσώπου, ο νόμιμος εκπρόσωπός αυτού, που επιθυμεί να αποστέλλει ή να λαμβάνει έγγραφα με ηλεκτρονικά μέσα υποχρεούται να δηλώσει μία μοναδική ηλεκτρονική διεύθυνση στην κεντρική βάση μοναδικής καταχώρισης των στοιχείων επικοινωνίας της παραγράφου 5 του άρθρου 48 του ν. 4623/2019 (Α' 134). Αν πρόκειται για κάτοικο εξωτερικού ή νομικό πρόσωπο με έδρα στην αλλοδαπή, η δήλωση υποβάλλεται στην ανωτέρω κεντρική βάση. Η σχετική δήλωση υποβάλλεται είτε από τον ίδιο τον ενδιαφερόμενο είτε από τρίτο με ειδικό πληρεξούσιο.
4. Η επίδοση με ηλεκτρονικά μέσα, όπως ορίζεται στις παραγράφους 1 έως 3, με παραλήπτη το Δημόσιο, πιστωτικό ίδρυμα, ίδρυμα πληρωμών, κατάσταση ηλεκτρονικού χρήματος ή ασφαλιστική εταιρεία διενεργείται στην εκάστοτε αρμόδια αποκεντρωμένη υπηρεσία ή κεντρικό υποκατάστημα της περιφέρειας, όπου κατά τον χρόνο επίδοσης έχει την κατοικία ή τη διαμονή ή την έδρα του ο αποστολέας. Σε περίπτωση μη ύπαρξης αρμόδιας αποκεντρωμένης υπηρεσίας ή κεντρικού υποκαταστήματος της περιφέρειας, η επίδοση διενεργείται στην κεντρική έδρα των φορέων του πρώτου εδαφίου. Για τον σκοπό αυτόν, οι νόμιμοι εκπρόσωποι των νομικών προσώπων του δεύτερου εδαφίου υποχρεούνται να δηλώνουν την ηλεκτρονική τους διεύθυνση στην ανωτέρω κεντρική βάση, όπως επίσης και το όνομα του αντιπροσώπου, εκπροσώπου ή υπαλλήλου που είναι εξουσιοδοτημένος να παραλαμβάνει ηλεκτρονικά το έγγραφο που επιδίδεται.
5. Για την υποβολή της δήλωσης των παραγράφων 3 και 4, συντάσσεται έκθεση που υπογράφεται από τον αρμόδιο υπάλληλο της γραμματείας του πρωτοδικείου και εκείνον που κάνει τη δήλωση, η οποία καταχωρίζεται σε ευρετήριο με την αλφαβητική σειρά του επωνύμου ή της επωνυμίας του φυσικού ή νομικού προσώπου. Οι δηλώσεις τηρούνται και σε ηλεκτρονικό αρχείο, το οποίο αποστέλλεται από τον αρμόδιο υπάλληλο της γραμματείας του πρωτοδικείου ηλεκτρονικά στην Ομοσπονδία Δικαστικών Επιμελητών Ελλάδας.
6. Αντικατάσταση ή κατάργηση της ηλεκτρονικής διεύθυνσης που έχει καταχωριστεί γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του άρθρου 48 του ν. 4623/2019 (Α' 134).

7. Η επίδοση στον αντίκλητο πληρεξούσιο δικηγόρο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 143, μπορεί να γίνεται και στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που περιέχεται σε δικόγραφο, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 119 Κ.Πολ.Δ..

8. Στις περιπτώσεις ηλεκτρονικής επίδοσης οι δικονομικές προθεσμίες παρατείνονται κατά μία (1) ημέρα.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, εξειδικεύονται οι όροι δημιουργίας και λειτουργίας της ηλεκτρονικής εφαρμογής για την επίδοση εγγράφων με ηλεκτρονικά μέσα.»

Άρθρο 68 **Υπόχρεοι σε δήλωση**

Η περίπτωση ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 3213/2003 (Α'309) αντικαθίσταται, ως εξής:

«ι. Οι Γενικοί Διευθυντές των Υπουργείων, οι Πρόεδροι, οι Αντιπρόεδροι, οι Διοικητές, οι Υποδιοικητές, τα εκτελεστικά μέλη, οι διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι και οι Γενικοί Διευθυντές νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δημοσίων επιχειρήσεων, δημοσίων οργανισμών και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, υπό την προϋπόθεση ότι όλα τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται, τακτικώς, από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους ή τη διοίκησή τους ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος.»

Άρθρο 69 **Γνωστοποίηση μελλοντικού γάμου**

Η παράγραφος 2 του άρθρου 1369 ΑΚ αντικαθίσταται ως εξής:

«Όταν τα πρόσωπα που πρόκειται να παντρευτούν κατοικούν σε μεγάλη πόλη, η γνωστοποίηση γίνεται με δημοσίευση σε εφημερίδα του τόπου της κατοικίας.»

Άρθρο 70 **Κοινοποίηση διορισμού και ανάληψη υπηρεσίας δικαστικών υπαλλήλων**

Η παράγραφος 2 του άρθρου 10 του ν. 2812/2000 (Α'67) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στο έγγραφο αυτό ορίζεται και εύλογη προθεσμία, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15) ημέρες, για την ορκωμοσία του διοριζομένου και την ανάληψη υπηρεσίας. Αν δεν ορίζεται προθεσμία, θεωρείται ότι έχει ταχθεί προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών. Η ανωτέρω προθεσμία ισχύει για τους επιτυχόντες μέσω διαγωνισμού ΑΣΕΠ οι οποίοι δεν έχουν κληθεί να αναλάβουν υπηρεσία.»

Άρθρο 71 **Αποσπάσεις δικαστικών λειτουργών**

1. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 51 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 1756/1988, Α' 35) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η απόσπαση αυτή γίνεται για την εκτέλεση νομοπαρασκευαστικών έργων, καθώς και καθηκόντων σχετικών με την εκπαίδευση των δικαστικών λειτουργών, με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση, και διαρκεί για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους, με δυνατότητα ισόχρονων παρατάσεων.».

2. Στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 10 του άρθρου 10 του ν. 2331/1995 (Α' 173) η φράση «Για τη στελέχωση της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας συνιστώνται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων πέντε (5) θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού, οι οποίες καλύπτονται ως εξής:» αντικαθίσταται από την φράση: «Η Ειδική Νομική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης στελεχώνεται ως εξής:».

3. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 10 του άρθρου 10 του ν. 2331/1995 (Α' 173) που έχει ως εξής: «Η απόσπαση των προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' και β' γίνεται για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών, που μπορεί να παραταθεί για ένα ακόμη έτος, σύμφωνα με όσα προβλέπονται παραπάνω.» αντικαθίσταται ως εξής: «Όσον αφορά στη χρονική διάρκεια της απόσπασης των προσώπων που αναφέρονται στην περίπτωση α' εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην παράγραφο 6 του άρθρου 51 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών. Η απόσπαση των προσώπων που αναφέρονται στην περίπτωση β' γίνεται για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών, που μπορεί να παραταθεί για ένα (1) ακόμη έτος».

4. Η απόσπαση δικαστικών λειτουργών, οι οποίοι έχουν ήδη αποσπαστεί, με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 10 του ν. 2331/1995 (Α' 173), και στελεχώνουν την Ειδική Νομική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, η οποία έχει συγχωνευθεί στο Γραφείο Νομοθετικής Πρωτοβουλίας του ως άνω Υπουργείου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 22 του π.δ. 96/2017 (Α' 136), λήγει την 1η Ιουλίου 2020, εκτός αν, κατά την ανωτέρω ημερομηνία, δεν έχει παρέλθει ένα (1) έτος από την έναρξη της απόσπασης, οπότε αυτή λήγει με την πάροδο του έτους αυτού.

Άρθρο 72

Παράταση ισχύος του Πίνακα Επιτυχόντων του διαγωνισμού για την πρόσληψη δόκιμων Ειρηνοδικών Δ' τάξης

Η ισχύς του Πίνακα Επιτυχόντων του Διαγωνισμού για την πρόσληψη δόκιμων Ειρηνοδικών Δ' τάξης, που δημοσιεύθηκε στις 9.2.2016 (Γ' 81), παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2021 και οι κενές θέσεις Ειρηνοδικών που ανακύψουν μέχρι την ως άνω ημερομηνία πληρούνται από τον πίνακα αυτόν.

Άρθρο 73

Παράταση απόσπασης

Κατ' εξαίρεση των οικείων διατάξεων, η απόσπαση υπαλλήλων στα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανηλίκων Θυμάτων - «Σπίτι του Παιδιού», σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 76 του ν. 4478/2017 (Α' 91), η οποία λήγει κατά τη διάρκεια ισχύος των έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, δύναται να παρατείνεται για έξι (6) ακόμη μήνες και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31ης.12.2020.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
Άρθρο 74
Λειτουργία ομάδων ελέγχου της Α.Δ.Α.Ε.

1. Μετά την παράγραφο 1 του άρθρου 6 του ν. 3115/2003 (Α΄ 47) προστίθεται νέα παράγραφος 2, ως εξής:
«2. Η Ολομέλεια ασκεί τις προβλεπόμενες στις περιπτώσεις γ), ε), ι), ια) και ιβ) της παραγράφου 1 αρμοδιότητες.»
2. Οι παράγραφοι 2, 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 6 αναριθμούνται αντίστοιχα σε 3, 4, 5, 6 και 7.
3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 7 του ν. 3115/2003 (Α΄ 47) αντικαθίσταται ως εξής:
«4. Ο Πρόεδρος της Α.Δ.Α.Ε. είναι ο διοικητικός προϊστάμενος του προσωπικού, εκδίδει τις ατομικές πράξεις που το αφορούν και ασκεί την επ΄ αυτού πειθαρχική εξουσία. Ασκεί επίσης, καθήκοντα συντονισμού και διοίκησης των υπηρεσιών της Α.Δ.Α.Ε., καθώς και παρακολούθησης της εκτέλεσης των αποφάσεων, πορισμάτων και οποιωνδήποτε άλλων πράξεων της Α.Δ.Α.Ε.. Ο Πρόεδρος μπορεί με απόφασή του να μεταβιβάζει αρμοδιότητές του σε μέλη της Αρχής. Επίσης, μπορεί να εξουσιοδοτεί μέλη ή άλλα όργανά της να υπογράφουν «με εντολή Προέδρου» έγγραφα ή άλλες πράξεις της Α.Δ.Α.Ε.. Με απόφαση του Προέδρου μπορούν να ανατίθενται στα μέλη ή στο προσωπικό της συγκεκριμένα καθήκοντα, μεταξύ των οποίων καθήκοντα διοίκησης ή διαχείρισης.»
4. Μετά την παράγραφο 4 του άρθρου 7 του ν. 3115/2003 (Α΄ 47) προστίθενται παράγραφοι 5 και 6, ως εξής:
«5. Με απόφαση της Ολομέλειας της Αρχής, μπορεί να ανατίθενται καθήκοντα πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης στα τακτικά μέλη της Α.Δ.Α.Ε. για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών της Αρχής.
6. Η Α.Δ.Α.Ε. εκπροσωπείται έναντι τρίτων δικαστικώς και εξωδίκως από τον Πρόεδρο και, όταν αυτός κωλύεται, από τον Αντιπρόεδρο. Σε περίπτωση κωλύματος και του Αντιπροέδρου, η Α.Δ.Α.Ε. δύναται να αναθέτει την εκπροσώπηση για συγκεκριμένη πράξη ή ενέργεια ή κατηγορία πράξεων ή ενεργειών, σε άλλο μέλος της.»
5. Η παράγραφος 5 του άρθρου 7 του ν. 3115/2003 αναριθμείται σε 7.

Άρθρο 75
Διάταξη για το ειδικό αρχείο της Α.Δ.Α.Ε

Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 5 του ν. 2225/1994 (Α΄ 121) αντικαθίσταται ως εξής:
«Η σχετική αλληλογραφία είναι απόρρητη. Οι διατάξεις άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών τηρούνται σε ειδικό αρχείο. Στο αρχείο αυτό έχουν πρόσβαση ο Πρόεδρος της Α.Δ.Α.Ε., ένα ακόμη μέλος της, καθώς και μέλη του προσωπικού της, τα οποία είναι ειδικά εξουσιοδοτημένα προς τούτο από τον Πρόεδρο της Α.Δ.Α.Ε.».

Άρθρο 76
Θητεία Προϊσταμένων της Αρχής

Η θητεία των Προϊσταμένων Διευθύνσεων και Αυτοτελών Τμημάτων της Α.Δ.Α.Ε. του άρθρου 14 του π.δ. 40/2005 (Α' 59), η οποία λήγει μέχρι τις 31 Μαΐου 2020, δύναται να παρατείνεται για ένα (1) ακόμη έτος.

Η ως άνω παράταση αποφασίζεται με απόφαση της Ολομέλειας της Αρχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΚΑΙ
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ

Άρθρο 77
Ίδρυση Κατεύθυνσης Ειρηνοδικών στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών

Ιδρύεται Κατεύθυνση Ειρηνοδικών στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών.

Άρθρο 78
Διοικητικό Συμβούλιο

1. Η υποπερίπτωση ζζ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«ζζ. Δύο Καθηγητές των Τμημάτων Νομικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης που ορίζονται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Τμημάτων, μαζί με τους αναπληρωτές τους, εκ περιτροπής, για θητεία δύο ετών.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 4 του ν. 3689/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο όργανο διοίκησης της Σχολής. Χαράσσει τις γενικές κατευθύνσεις της Κατάρτισης και της Επιμόρφωσης και εποπτεύει την εφαρμογή τους. Εγκρίνει τον ετήσιο προϋπολογισμό, ισολογισμό και απολογισμό της Σχολής και τα προγράμματα Κατάρτισης των Συμβούλων Σπουδών. Η μη έγκριση των καταρτισθέντων ή τροποποιηθέντων από τα Συμβούλια Σπουδών προγραμμάτων Κατάρτισης πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη. Στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους, υποβάλλει αναλυτική έκθεση για τις δραστηριότητες και τις προοπτικές της Σχολής στον Υπουργό Δικαιοσύνης, ο οποίος την καταθέτει στη Βουλή.»

Άρθρο 79
Διευθυντές κατάρτισης και επιμόρφωσης

Το άρθρο 6 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 6
Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης

1. Στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών τοποθετούνται τρεις Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης, ένας για τις κατευθύνσεις της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και των Ειρηνοδικών, ένας για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης και ένας για την κατεύθυνση των Εισαγγελέων.

2. Ως Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης τοποθετούνται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του οικείου δικαστικού συμβουλίου, κατά τις κείμενες διατάξεις: (α) για τις κατευθύνσεις της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και των Ειρηνοδικών, ένας πρόεδρος εφετών που υπηρετεί στα πολιτικά δικαστήρια, (β) για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης, ένας πρόεδρος εφετών που υπηρετεί στα διοικητικά δικαστήρια και (γ) για την κατεύθυνση των Εισαγγελέων, ένας εισαγγελέας εφετών. Παύουν αυτοδικαίως να κατέχουν τις θέσεις αυτές, αν στερηθούν με οποιονδήποτε τρόπο τη δικαστική ιδιότητα. Ορίζονται με μερική απασχόληση, όχι πάντως μικρότερη των δύο (2) ημερών κάθε εβδομάδα, και μειωμένη άσκηση των καθηκόντων της κύριας θέσης για μία μόνο θητεία τριών (3) ετών, η οποία παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι την ανάληψη καθηκόντων από τον αντικαταστάτη τους. Εφόσον ελλείπουν, απουσιάζουν ή κωλύονται, αναπληρώνεται ο Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης των Κατευθύνσεων της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και των Ειρηνοδικών από τον Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της Κατεύθυνσης των Εισαγγελέων και αντιστρόφως και ο Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της Κατεύθυνσης της Διοικητικής Δικαιοσύνης από τον Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης των Κατευθύνσεων της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και των Ειρηνοδικών.

3. Οι Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης συμμετέχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στο Διοικητικό Συμβούλιο και εισηγούνται τα θέματα της αρμοδιότητάς τους. Κατανέμουν και συντονίζουν το διοικητικό προσωπικό που έχει σχέση με τις αρμοδιότητές τους και συνεπικουρούν τον Γενικό Διευθυντή στην προώθηση των διεθνών σχέσεων της Σχολής.

4. Οι Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της οικείας κατεύθυνσης, υπό την εποπτεία του Γενικού Διευθυντή, είναι αρμόδιοι για την εγγραφή, την παρεχόμενη προεισαγωγική, θεωρητική και πρακτική Κατάρτιση και την αξιολόγηση των εκπαιδευομένων. Μεριμνούν για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή του προγράμματος Κατάρτισης και συντονίζουν τις συναφείς εκπαιδευτικές διαδικασίες. Είναι επίσης αρμόδιοι για την παρεχόμενη, στο πλαίσιο της Σχολής, Επιμόρφωση των υπηρετούντων δικαστικών λειτουργών. Μεριμνούν για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή του προγράμματος Επιμόρφωσης και συντονίζουν τις συναφείς εκπαιδευτικές διαδικασίες. Ο Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης των Εισαγγελέων συνεπικουρεί επιπλέον τον Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης των κατευθύνσεων της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και των Ειρηνοδικών σε θέματα διδασκαλίας ή επιμόρφωσης που αφορούν το ουσιαστικό και δικονομικό ποινικό δίκαιο.»

Άρθρο 80

Συμβούλια Σπουδών και Διδασκόντων

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 8 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών λειτουργούν δύο Συμβούλια Σπουδών, ένα για τις κατευθύνσεις Πολιτικής – Ποινικής Δικαιοσύνης, Ειρηνοδικών και Εισαγγελέων και ένα για την κατεύθυνση Διοικητικής Δικαιοσύνης.»

2. Η υποπερίπτωση Α' της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του ν. 3689/2008

αντικαθίσταται ως εξής:

«Α) Το Συμβούλιο για τις κατευθύνσεις της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, των Ειρηνοδικών και των Εισαγγελιών από: αα. Τον Γενικό Διευθυντή, ββ. Τον Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης των κατευθύνσεων της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και των Ειρηνοδικών, γγ. Τον Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της κατεύθυνσης των Εισαγγελιών δδ. Δύο Καθηγητές από τα Τμήματα Νομικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, που ορίζονται εκ περιτροπής με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Τμημάτων μαζί με τους αναπληρωτές τους για θητεία δύο ετών. εε. Έναν δικηγόρο με εικοσαετή τουλάχιστον δικηγορία, που ορίζεται, μαζί με τον αναπληρωτή του από την Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων για θητεία τριών (3) ετών. στστ. Έναν εκπρόσωπο των εκπαιδευομένων, ο οποίος εκλέγεται, με τον αναπληρωτή του από όλους τους εκπαιδευόμενους στις κατευθύνσεις της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, των Ειρηνοδικών, καθώς και των Εισαγγελικών Λειτουργιών, τον μήνα Φεβρουάριο κάθε έτους.»

3. Η περίπτωση ε της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του ν. 3689/2008 (Α' 164) τροποποιείται ως εξής:

«ε. Τα Συμβούλια Σπουδών έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες: (αα) Καταρτίζουν και τροποποιούν το Πρόγραμμα Σπουδών και τον Πίνακα των Διδασκόντων, (ββ) Καταρτίζουν και τροποποιούν το Πρόγραμμα Επιμόρφωσης και ορίζουν την Οργανωτική Επιτροπή που επιμελείται την υλοποίησή του».

4. Η περίπτωση α της παραγράφου 3 του άρθρου 8 του ν. 3689/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«3.α. Στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών λειτουργούν τρία Συμβούλια Διδασκόντων, ένα για την κατεύθυνση της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και των Ειρηνοδικών, ένα για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης και ένα για την κατεύθυνση των Εισαγγελιών. Έργο τους είναι η υποβολή προς τα Συμβούλια Σπουδών γραπτών εισηγήσεων και προτάσεων για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου της Σχολής. Αποτελούνται από όλους τους διδάσκοντες, οι οποίοι κάθε φορά παρέχουν τις υπηρεσίες τους στη Σχολή σε κάθε Κατεύθυνση.»

Άρθρο 81

Προκήρυξη εισαγωγικού διαγωνισμού

Η παράγραφος 1 του άρθρου 9 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως έως το τέλος Ιανουαρίου κάθε έτους, προκηρύσσεται εισαγωγικός διαγωνισμός στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών για τις ακόλουθες Κατευθύνσεις: α) Διοικητικής Δικαιοσύνης, β) Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, γ) Ειρηνοδικών και δ) Εισαγγελιών.»

Άρθρο 82
Δικαίωμα και αιτήσεις συμμετοχής

Το άρθρο 10 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 10
Δικαίωμα και Αιτήσεις Συμμετοχής

1. α. Στον διαγωνισμό γίνονται δεκτοί όσοι:

αα. Έχουν ή είχαν διετή άσκηση δικηγορίας ή είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος νομικού τμήματος, με μονοετή άσκηση δικηγορίας, ή είναι δικαστικοί υπάλληλοι με πτυχίο νομικού τμήματος νομικής σχολής και πενταετή υπηρεσία στη θέση αυτή. Ειδικά για τις κατευθύνσεις Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, Διοικητικής Δικαιοσύνης και Εισαγγελιών, στο διαγωνισμό γίνονται δεκτοί και όσοι έχουν την ιδιότητα του Ειρηνοδίκη.

ββ. Έχουν συμπληρώσει το εικοστό όγδοο (28ο) και δεν έχουν υπερβεί το τεσσαρακοστό πέμπτο (45ο) έτος της ηλικίας τους την 31η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο προκηρύσσεται ο διαγωνισμός. Η ηλικία του υποψηφίου αποδεικνύεται σύμφωνα με τις κείμενες κάθε φορά διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών.

γγ. Έχουν τα προσόντα, που ορίζονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 36, και δεν έχουν τα κωλύματα, που προβλέπονται στα άρθρα 37 και 38 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών, όπως ισχύουν, για τον διορισμό τους ως δικαστικών λειτουργιών.

β. Τα απαιτούμενα προσόντα, εκτός από το όριο ηλικίας, πρέπει να συντρέχουν κατά το χρόνο έναρξης του διαγωνισμού. Τα κωλύματα πρέπει να μην υπάρχουν τόσο κατά τον χρόνο έναρξης του διαγωνισμού όσο και κατά τον χρόνο εγγραφής στη Σχολή.

2.α. Ο υποψήφιος υποβάλλει την αίτηση συμμετοχής του στον διαγωνισμό στη γραμματεία της Σχολής ή στη γραμματεία οποιουδήποτε δικαστηρίου της χώρας. Στην τελευταία περίπτωση, οι αιτήσεις διαβιβάζονται αμελλητί στη γραμματεία της Σχολής.

β. Με την αίτηση δηλώνει υποχρεωτικώς μία από τις τρεις ξένες γλώσσες, οι οποίες προβλέπονται στην περίπτωση ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 12 του παρόντος νόμου. Συνυποβάλλει τα δικαιολογητικά, τα οποία αποδεικνύουν τη συνδρομή των προσόντων και την έλλειψη κωλυμάτων, εκτός των πιστοποιητικών σωματικής και ψυχικής υγείας, τα οποία υποβάλλονται στη γραμματεία της Σχολής το βραδύτερο μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους προκήρυξης. Τα πιστοποιητικά αυτά εκδίδονται, το μεν της σωματικής υγείας από παθολόγο ή γενικό ιατρό κατά τα ισχύοντα για τους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους, το δε της ψυχικής υγείας από διευθυντή ψυχιατρικής κλινικής κρατικού ή πανεπιστημιακού νοσοκομείου.

γ. Σε περίπτωση διαπίστωσης έλλειψης φυσικών σωματικών δεξιοτήτων κάποιου υποψηφίου, εξετάζεται από τον ως άνω παθολόγο ή γενικό ιατρό κατά πόσο η έλλειψη αυτή εμποδίζει ή όχι την άσκηση των δικαστικών του καθηκόντων. Εφόσον πιστοποιηθεί από τον ιατρό η υγεία και η σωματική καταλληλότητά του για την άσκηση των ανωτέρω καθηκόντων, λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διευκόλυνση της συμμετοχής του υποψηφίου στον εισαγωγικό διαγωνισμό. Στα μέτρα διευκόλυνσης μπορεί να περιλαμβάνεται και η

παροχή παράτασης για την ολοκλήρωση της εξέτασης. Η παράταση αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα δεύτερο του προβλεπόμενου χρόνου για την ολοκλήρωση της εξέτασης.

δ. Οι Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης κάθε κατεύθυνσης, συνεπικουρούμενοι από υπαλλήλους της Σχολής, ελέγχουν την πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει κάθε υποψήφιος, και καταρτίζουν για κάθε κατεύθυνση πίνακες, οι οποίοι αναρτώνται στο κατάστημα της Σχολής, τόσο των υποψηφίων, που μπορούν να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό, όσο και εκείνων, που αποκλείονται από αυτόν. Ο Γενικός Διευθυντής εγκρίνει τους πίνακες αυτούς, οι οποίοι υποβάλλονται στον πρόεδρο της οικείας επιτροπής διαγωνισμού το βραδύτερο το δεύτερο δεκαήμερο του μηνός Μαΐου και αναρτώνται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και στο κατάστημα της Σχολής.»

Άρθρο 83 **Επιτροπή διαγωνισμού**

Το άρθρο 11 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 11 **Επιτροπή Διαγωνισμού**

1. Ο εισαγωγικός διαγωνισμός διενεργείται από επιτροπή, η οποία συγκροτείται για κάθε κατεύθυνση χωριστά, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης που εκδίδεται μέχρι το τέλος του μηνός Απριλίου.
2. Η επιτροπή για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης αποτελείται από: α) έναν Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, β) έναν Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, γ) έναν Πρόεδρο Εφετών των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, δ) έναν Καθηγητή Τμήματος Νομικής από τη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή και ε) έναν δικηγόρο με εικοσαετή τουλάχιστον δικηγορική υπηρεσία.
3. Η επιτροπή για την κατεύθυνση της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης αποτελείται από: α) έναν Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, β) έναν Αρεοπαγίτη, γ) έναν Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, δ) έναν Καθηγητή Τμήματος Νομικής από τη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή και ε) έναν δικηγόρο με εικοσαετή τουλάχιστον δικηγορική υπηρεσία.
4. Η επιτροπή για την κατεύθυνση των Εισαγγελιών αποτελείται από: α) έναν Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, β) έναν Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, γ) έναν Εισαγγελέα Εφετών, δ) έναν Καθηγητή Τμήματος Νομικής από τη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή και ε) έναν δικηγόρο με εικοσαετή τουλάχιστον δικηγορική υπηρεσία.
5. Η επιτροπή για την κατεύθυνση των Ειρηνοδικιών αποτελείται από: α) έναν Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, β) έναν Αρεοπαγίτη, γ) έναν Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, δ) έναν Καθηγητή Τμήματος Νομικής από τη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή και ε) έναν δικηγόρο με εικοσαετή τουλάχιστον δικηγορική υπηρεσία.
6. Τα μέλη των πιο πάνω επιτροπών, με στοιχεία α', β' και γ' ορίζονται, με τους αναπληρωτές τους, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 41 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών. Τα μέλη με στοιχείο δ' ορίζονται, με τους αναπληρωτές τους, ύστερα από κλήρωση που διενεργείται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, με την παρουσία του Γενικού Διευθυντή της Σχολής, μεταξύ όλων των καθηγητών των Τμημάτων Νομικής της χώρας από τη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή, το γνωστικό αντικείμενο των

οποίων είναι σχετικό με τα εξεταζόμενα μαθήματα. Το μέλος των ως άνω επιτροπών με στοιχείο ε' ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τον Πρόεδρο της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Χώρας.

7. Εκτός των μελών της Επιτροπής, διορίζονται επίσης από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, έξι (6) εξεταστές ξένων γλωσσών, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για την εξέταση των τριών (3) ξένων γλωσσών που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 12. Ως εξεταστές διορίζονται διδάσκαλοι ξένων γλωσσών των Τμημάτων Νομικής της χώρας και Καθηγητές από τη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή και άνω, στους οποίους έχουν ανατεθεί καθήκοντα εξέτασης των ξένων γλωσσών κατά τις εισαγωγικές εξετάσεις στα μεταπτυχιακά προγράμματα των ίδιων Τμημάτων, μετά από κλήρωση, από κατάλογο τον οποίο αποστέλλουν τα τρία Νομικά Τμήματα και ισχύει για τρία (3) έτη, εφόσον δεν τροποποιηθεί με νεότερη απόφαση των Τμημάτων. Ο διορισμός γίνεται για την εξέταση κάθε ξένης γλώσσας ξεχωριστά.

8. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο γραμματέας κάθε επιτροπής και ο αναπληρωτής του. Καθήκοντα γραμματέα ανατίθενται σε υπάλληλο της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών, εφόσον ο διαγωνισμός διενεργείται στην έδρα της Σχολής. Σε περίπτωση που ο διαγωνισμός διενεργείται εκτός της έδρας της, ανατίθενται σε υπάλληλο της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή σε δικαστικό υπάλληλο, ο οποίος υπηρετεί σε μια από τις δικαστικές υπηρεσίες του τόπου όπου διενεργείται ο διαγωνισμός.»

Άρθρο 84

Διεξαγωγή - στάδια διαγωνισμού

2. Το άρθρο 12 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 12

Διεξαγωγή - Στάδια Διαγωνισμού

1. Ο εισαγωγικός διαγωνισμός περιλαμβάνει δύο στάδια, προκριματικό και τελικό. Το προκριματικό διεξάγεται το τελευταίο δεκαήμερο του Μαΐου και το τελικό κατά τους μήνες Σεπτέμβριο έως και Νοέμβριο.

2. Κατά το προκριματικό στάδιο: α) Οι υποψήφιοι εξετάζονται γραπτά, για μεν την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης σε θέματα: αα. γενικής παιδείας, ββ. συνταγματικού δικαίου, γενικού διοικητικού δικαίου και δικαίου διοικητικών διαφορών και γγ. δημοσιονομικού δικαίου, για δε τις κατευθύνσεις της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, των Ειρηνοδικών και των Εισαγγελιών σε θέματα: αα. γενικής παιδείας, ββ. αστικού δικαίου, εμπορικού δικαίου και πολιτικής δικονομίας και γγ. ποινικού δικαίου και ποινικής δικονομίας, β) Η εξέταση στα θέματα γενικής παιδείας περιλαμβάνει την ανάπτυξη ενός θέματος σχετικά με σύγχρονα νομικά, κοινωνικά, πολιτικά, οικονομικά και πολιτιστικά ζητήματα ή συνδυασμό ανάπτυξης θέματος και ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής. Επί των ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής το ειδικό βάρος κάθε ερώτησης προσδιορίζεται ανάλογα με τη δυσκολία της και αναγράφεται στο ερωτηματολόγιο. Το μέρος, που αντιστοιχεί στις ερωτήσεις αντιπροσωπεύει το 25% του συνόλου της βαθμολογίας, γ) Η εξέταση στα νομικά μαθήματα διενεργείται με συνθετική παρουσίαση πρακτικού θέματος στον αντίστοιχο θεματικό κύκλο και περιλαμβάνει μία, επιπλέον των ανωτέρω, γραπτή δοκιμασία των υποψηφίων για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης στο θεματικό κύκλο του

συνταγματικού δικαίου, του γενικού διοικητικού δικαίου και του δικαίου διοικητικών διαφορών, για τις κατευθύνσεις της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και των Ειρηνοδικών στο θεματικό κύκλο του αστικού δικαίου, του εμπορικού δικαίου και της πολιτικής δικονομίας και για την κατεύθυνση των Εισαγγελέων στο θεματικό κύκλο του ποινικού δικαίου, της ποινικής δικονομίας και του ευρωπαϊκού ποινικού δικαίου, δ) Τα μέλη της επιτροπής κατανέμουν μεταξύ τους την εξέταση των μαθημάτων, έτσι ώστε σε κάθε μάθημα να αντιστοιχούν δύο εξεταστές. Οι εξεταστές οφείλουν να προετοιμάσουν ο καθένας από δύο θέματα για το προς εξέταση μάθημα. Την ημέρα των εξετάσεων συνέρχεται η εξεταστική επιτροπή, εγκρίνει με πλειοψηφία δύο από τα θέματα αυτά και με κλήρωση, η οποία διενεργείται ενώπιον όλων των μελών της επιτροπής, επιλέγει το ένα θέμα που θα τεθεί στις εξετάσεις. Η διαδικασία αυτή ακολουθείται και κατά την εξέταση της ξένης γλώσσας, ε) Οι υποψήφιοι και των τεσσάρων (4) κατευθύνσεων εξετάζονται υποχρεωτικώς σε μία από τις ακόλουθες τρεις (3) ξένες γλώσσες: αγγλική, γαλλική και γερμανική. Η εξέταση στην ξένη γλώσσα είναι γραπτή, διενεργείται από τους διορισθέντες για το σκοπό αυτόν σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 7 του άρθρου 11 και συνίσταται σε μετάφραση νομικού κειμένου από την ξένη στην ελληνική γλώσσα και αντιστρόφως. Το νομικό κείμενο που επιλέγεται προς μετάφραση είναι το ίδιο για όλες τις εξεταζόμενες ξένες γλώσσες.

3. Κατά το τελικό στάδιο, στο οποίο μετέχουν μόνον όσοι έχουν επιτύχει στο προκριματικό, οι υποψήφιοι κάθε κατεύθυνσης εξετάζονται προφορικά και δημοσίως στην ύλη που προβλέπεται για τις εξετάσεις του προκριματικού σταδίου της ίδιας κατεύθυνσης και σε θέματα ευρωπαϊκού δικαίου.

4. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου της Σχολής, μπορεί να μεταβάλλονται τα μαθήματα και οι ξένες γλώσσες του εισαγωγικού διαγωνισμού.»

Άρθρο 85 **Βαθμολόγηση υποψηφίων**

Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 13 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Η βαθμολογική κλίμακα των εισαγωγικών εξετάσεων για όλες τις δοκιμασίες (προκριματικού και τελικού σταδίου) εκτείνεται από μηδέν (0) έως δεκαπέντε (15).

2.α. Η βαθμολόγηση των γραπτών δοκιμών του προκριματικού σταδίου, εκτός της ξένης γλώσσας, διενεργείται από δύο βαθμολογητές, μέλη της επιτροπής, τακτικά ή αναπληρωματικά. Η βαθμολόγηση της επίδοσης στην ξένη γλώσσα διενεργείται από τους διορισθέντες κατά το άρθρο 11 παράγραφος 7 εξεταστές, τακτικούς ή αναπληρωματικούς. Οι ενδείξεις των ατομικών στοιχείων των διαγωνιζομένων στα γραπτά δοκίμια και η βαθμολογία του πρώτου εξεταστή καλύπτονται με αδιαφανές χαρτί, το οποίο αφαιρείται ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής μετά την ολοκλήρωση της βαθμολόγησης σε όλες τις θεματικές ενότητες. Απαγορεύονται οποιεσδήποτε σημειώσεις των βαθμολογητών επάνω στο γραπτό.

β. Ο μέσος όρος των βαθμών των δύο βαθμολογητών αποτελεί τον βαθμό του υποψηφίου στο γραπτό δοκίμιο, εφόσον η διαφορά τους δεν είναι μεγαλύτερη των τριών (3) μονάδων. Σε αντίθετη περίπτωση, τα γραπτά δοκίμια βαθμολογούνται από άλλους δύο βαθμολογητές,

οι οποίοι ορίζονται από την επιτροπή μεταξύ των μελών της, τακτικών ή αναπληρωματικών, που δεν συμμετείχαν στην πρώτη διόρθωση και οι οποίοι διορθώνουν με καλυμμένους τους βαθμούς των δύο πρώτων εξεταστών. Την εξέταση της ξένης γλώσσας αναλαμβάνουν οι δύο από τους ορισθέντες κατά το άρθρο 11 παράγραφος 7 εξεταστές, τακτικοί ή αναπληρωματικοί, οι οποίοι δεν συμμετείχαν στην πρώτη διόρθωση. Στην περίπτωση αυτή, βαθμός του γραπτού δοκιμίου είναι ο μέσος όρος των βαθμών των τεσσάρων βαθμολογητών.

γ. Θεωρούνται επιτυχόντες στο προκριματικό στάδιο όσοι υποψήφιοι έλαβαν μέσο όρο βαθμολογίας στις γραπτές δοκιμασίες οκτώ (8) και σε καμία κάτω από έξι (6). Ο τελικός βαθμός κάθε υποψηφίου στο προκριματικό στάδιο, ο οποίος αποτελεί τον βαθμό του υποψηφίου στην προκριματική δοκιμασία, εξευρίσκεται με τον συνυπολογισμό των βαθμών που έλαβε στις πέντε γραπτές δοκιμασίες του σταδίου αυτού για όλες τις κατευθύνσεις, με συντελεστή βαρύτητας για κάθε κατεύθυνση: α) για το γραπτό δοκίμιο του θέματος γενικής παιδείας πέντε δέκατα (0,5), β) για το γραπτό δοκίμιο της ξένης γλώσσας πέντε δέκατα (0,5) και γ) για το καθένα από τα υπόλοιπα τρία γραπτά δοκίμια των νομικών μαθημάτων ένα (1). Κάθε βαθμός πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο συντελεστή βαρύτητας και το άθροισμα των βαθμών που προκύπτει διαιρείται με το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας. Το πηλίκο που προκύπτει αποτελεί τον τελικό βαθμό του υποψηφίου, στην προκριματική δοκιμασία.»

Άρθρο 86

Δικαιώματα και υποχρεώσεις εκπαιδευομένων

Το άρθρο 15 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 15

Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Εκπαιδευομένων

1. Οι εκπαιδευόμενοι κατά τη διάρκεια της Κατάρτισής τους στη Σχολή λαμβάνουν μηνιαίως αποδοχές ίσες με το ήμισυ των εκάστοτε συνολικών αποδοχών του παρέδρου πρωτοδικείου, όταν πρόκειται για τις Κατευθύνσεις Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, Διοικητικής Δικαιοσύνης και Εισαγγελέων και ίσες με το ήμισυ των εκάστοτε συνολικών αποδοχών του δόκιμου Ειρηνοδίκη, όταν πρόκειται για την Κατεύθυνση Ειρηνοδικών. Οι δαπάνες μετακίνησής τους για εκπαιδευτικούς λόγους βαρύνουν τη Σχολή. Στους εκπαιδευόμενους παρέχεται ιατροφαρμακευτική περίθαλψη από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ).
2. Οι εκπαιδευόμενοι υποχρεούνται να επιστρέψουν τις αποδοχές, που έχουν λάβει, αν με υπαιτιότητα τους διακοπεί η Κατάρτισή τους στη Σχολή. Ο καταλογισμός γίνεται με πράξη του Γενικού Διευθυντή.
3. Όσοι εκπαιδευόμενοι έχουν την ιδιότητα του δικηγόρου τελούν, από την εγγραφή τους στη Σχολή, σε αναστολή της ιδιότητας αυτής και οι εισφορές, που οφείλουν προς τους οικείους ασφαλιστικούς φορείς, υπολογίζονται επί των αποδοχών που λαμβάνουν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Όσοι έχουν την ιδιότητα του δικαστικού λειτουργού, του δημοσίου υπαλλήλου ή του υπαλλήλου νομικού προσώπου του δημόσιου τομέα ή δημόσιας επιχείρησης ή του Καθηγητή Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, θεωρείται

αυτοδικαίως ότι τελούν σε απόσπαση από την ημερομηνία εγγραφής τους και καθ' όλη τη διάρκεια της Κατάρτισής τους στη Σχολή. Οι εκπαιδευόμενοι αυτοί λαμβάνουν τις αποδοχές, που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.»

Άρθρο 87 **Κατάρτιση**

Η παράγραφος 1 του άρθρου 17 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η Κατάρτιση των εκπαιδευομένων είναι θεωρητική και πρακτική, κατανέμεται σε τρία διαδοχικά στάδια και παρέχεται ξεχωριστά για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης, της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, των Ειρηνοδικών και των Εισαγγελέων. Η διάρκεια της Κατάρτισης είναι δεκαέξι (16) μήνες για όλες τις Κατευθύνσεις, αρχίζει δε την 1η Φεβρουαρίου του έτους εγγραφής στη Σχολή και περατώνεται την 31η Μαΐου του επόμενου έτους. Η Κατάρτιση στη Σχολή διακόπτεται κατά τον μήνα Αύγουστο, την 26η και 28η Οκτωβρίου, τη 17η Νοεμβρίου, από 24 Δεκεμβρίου έως 2 Ιανουαρίου, την 6η Ιανουαρίου, την Καθαρά Δευτέρα, την 25η Μαρτίου, από τη Μεγάλη Πέμπτη έως και τη Δευτέρα μετά το Πάσχα, την 1η Μαΐου και του Αγίου Πνεύματος.»

Άρθρο 88 **Εξετάσεις αποφοίτησης**

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 22 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το δεύτερο δεκαπενθήμερο του μηνός Δεκεμβρίου, οι εκπαιδευόμενοι, οι οποίοι έλαβαν κατά το δεύτερο στάδιο Κατάρτισης βαθμό προόδου τουλάχιστον οκτώ (8), προσέρχονται ενώπιον τριμελούς επιτροπής, σε Εξετάσεις Αποφοίτησης, οι οποίες περιλαμβάνουν γραπτή δοκιμασία. Η γραπτή δοκιμασία περιλαμβάνει τρεις εξετάσεις επί πρακτικών ζητημάτων, κατά προτίμηση με τη διανομή αντιγράφου δικογραφίας και με τη σύνταξη από τους εκπαιδευόμενους σχεδίου εισήγησης ή απόφασης ή εισαγγελικής πρότασης ή βουλεύματος. Για τους εκπαιδευόμενους της κατεύθυνσης της Διοικητικής Δικαιοσύνης, κυρίως στις ενότητες: α) Σύμβαση - ατομικές ελευθερίες, β) Ευρωπαϊκό ενωσιακό δίκαιο - Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, γ) Διοίκηση, διοικητική δράση, διοικητική δίκη και δ) Γενικές αρχές δημοσιονομικού δικαίου, ένδικα βοηθήματα, ένδικα μέσα και διαδικασίες ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή σε σύνθεση των ανωτέρω. Για τους εκπαιδευόμενους των κατευθύνσεων της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και των Ειρηνοδικών, κυρίως στις ενότητες: α) Διαφορές αστικού δικαίου και θέματα πολιτικής δικονομίας, β) Διαφορές εμπορικού δικαίου, γ) Υποθέσεις ποινικού δικαίου και θέματα ποινικής δικονομίας και δ) Ευρωπαϊκό δίκαιο - Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου - Διεθνής Σύμβαση για τα άτομα με αναπηρία ή σε σύνθεση των ανωτέρω. Για τους εκπαιδευόμενους της κατεύθυνσης των Εισαγγελέων κυρίως στις ενότητες: α) Ουσιαστικό Ποινικό Δίκαιο, β) θέματα Ποινικής Δικονομίας, γ) Ευρωπαϊκό Ποινικό Δίκαιο και δ) Ειδικό Ποινικό Νόμοι ή σε σύνθεση των ανωτέρω.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 22 του ν. 3689/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η εξεταστική επιτροπή συγκροτείται για κάθε κατεύθυνση χωριστά με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Η επιτροπή για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης αποτελείται από: α) Έναν Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, β) έναν Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και γ) έναν Πρόεδρο Εφετών των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων. Η επιτροπή για την κατεύθυνση της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης αποτελείται από: α) Έναν Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, β) έναν Αρεοπαγίτη και γ) έναν Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Η επιτροπή για την κατεύθυνση των Ειρηνοδικών αποτελείται από: α) Έναν Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, β) έναν Αρεοπαγίτη και γ) έναν Εισαγγελέα Εφετών. Η επιτροπή για την κατεύθυνση των Εισαγγελέων αποτελείται από: α) Έναν Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, β) έναν Αρεοπαγίτη και γ) έναν Εισαγγελέα Εφετών.»

Άρθρο 89

Κατανομή σε τμήματα

Η παράγραφος 1 του άρθρου 24 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι εκπαιδευόμενοι από την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης, οι οποίοι περιλαμβάνονται στους Πίνακες Επιτυχόντων της παραγράφου 1 του άρθρου 23: α. Γνωστοποιούν, μέσα σε τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες μετά την ανάρτηση των πινάκων, με δήλωσή τους στη γραμματεία της Σχολής, το τμήμα ή, κατά σειρά προτίμησης, τα τμήματα που επιθυμούν να ακολουθήσουν και β. Κατατάσσονται σε τμήματα, ανάλογα με τους κλάδους δικαστικών λειτουργιών, για τους οποίους είχε προκηρυχθεί ο εισαγωγικός διαγωνισμός, και τις αντίστοιχες οργανικές θέσεις, οι οποίες πρόκειται να πληρωθούν, ως εξής: α. Υποψηφίων δοκίμων Εισηγητών του Συμβουλίου της Επικρατείας, β. Υποψηφίων δοκίμων Εισηγητών του Ελεγκτικού Συνεδρίου, γ. Υποψηφίων δοκίμων Εισηγητών της Υπηρεσίας Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο και δ. Υποψηφίων Παρέδρων Διοικητικού Πρωτοδικείου.»

Άρθρο 90

Τρίτο στάδιο Κατάρτισης – Πρακτική άσκηση

Η παράγραφος 1 του άρθρου 25 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το τρίτο στάδιο της Κατάρτισης περιλαμβάνει την πρακτική άσκηση στα δικαστικά καταστήματα και διαρκεί από την 1η Ιανουαρίου έως την 31η Μαΐου του έτους που ακολουθεί το έτος εγγραφής στη Σχολή. Πραγματοποιείται, για όσους μεν επέλεξαν σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 24 τα τμήματα υποψηφίων δοκίμων εισηγητών του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Υπηρεσίας του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, στα δικαστήρια αυτά, αντιστοίχως, για δε τους λοιπούς στη Θεσσαλονίκη και την Αθήνα, σε δικαστήρια όλων των κλάδων και βαθμών και σε εισαγγελίες.»

Άρθρο 91

Παράταση πρακτικής άσκησης

Το άρθρο 29 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 29

Παράταση πρακτικής άσκησης

Μετά την ολοκλήρωση της Κατάρτισης και τη διαμόρφωση του πίνακα αρχαιότητας κάθε κλάδου, η πρακτική άσκηση των εκπαιδευομένων παρατείνεται στα ίδια δικαστήρια ή εισαγγελίες, μέχρι τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος διορισμού τους σε οργανική θέση δικαστικού λειτουργού του οικείου δικαστικού κλάδου. Κατά τη διάρκεια της παράτασης, οι εκπαιδευόμενοι ασχολούνται με τις ίδιες δραστηριότητες, υφίστανται την αυτή εποπτεία και λαμβάνουν από τη Σχολή τις ίδιες αποδοχές, που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 15.»

Άρθρο 92

Διορισμός - δοκιμαστική υπηρεσία

Το άρθρο 31 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 31

Διορισμός - δοκιμαστική υπηρεσία

1. Οι εκπαιδευόμενοι, οι οποίοι περατώνουν επιτυχώς την Κατάρτιση, διορίζονται, εντός δύο (2) μηνών από τη σύνταξη των πινάκων επιτυχόντων, σε θέσεις δόκιμων, είτε Ειρηνοδικών είτε λοιπών δικαστικών λειτουργών, στον κλάδο, στον οποίο αντιστοιχεί το τμήμα φοίτησής τους στη Σχολή ή το τμήμα κατάταξής τους μετά το πέρας του δεύτερου σταδίου κατάρτισης, προκειμένου για εκπαιδευομένους της κατεύθυνσης Διοικητικής Δικαιοσύνης.
2. Όποιος δεν αποδέχεται τον διορισμό του, υποχρεώνεται να επιστρέψει τις αποδοχές που εισέπραξε κατά τη διάρκεια της Κατάρτισης στη Σχολή. Ο διοριζόμενος έχει την υποχρέωση να υπηρετήσει στο δικαστικό σώμα διπλάσιο χρόνο από εκείνο της Κατάρτισης στη Σχολή. Αν ο διοριζόμενος παραιτηθεί νωρίτερα, επιστρέφει ποσοστό των αποδοχών, που εισέπραξε κατά τη διάρκεια της Κατάρτισής του, ανάλογο προς τον υπολειπόμενο χρόνο υποχρεωτικής υπηρεσίας στο δικαστικό σώμα. Οι εγγραφόμενοι εκ νέου στη Σχολή λόγω αλλαγής κατεύθυνσης δεν δικαιούνται των αποδοχών του άρθρου 15 του παρόντος.
3. Για όσους διορίζονται σε θέσεις δικαστικών λειτουργών ο χρόνος Κατάρτισης στη Σχολή θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας ως προς τον καθορισμό της σειράς αρχαιότητας και ως προς όλα τα λοιπά θέματα της υπηρεσιακής και μισθολογικής κατάστασής τους, εκτός του δικαιώματος λήψης αναδρομικών αποδοχών.
4. Οι διοριζόμενοι δικαστικοί λειτουργοί διανύουν δοκιμαστική υπηρεσία δέκα (10) μηνών.»

Άρθρο 93

Πρόγραμμα επιμόρφωσης

Η παράγραφος 1 του άρθρου 33 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το Συμβούλιο Σπουδών κάθε κατεύθυνσης, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της κατεύθυνσης, καταρτίζει τον μήνα Σεπτέμβριο κάθε έτους πρόγραμμα Επιμόρφωσης, το οποίο μπορεί να συμπληρώνεται ή να τροποποιείται με τον ίδιο τρόπο. Για τη διαμόρφωση του προγράμματος λαμβάνονται, ιδίως, υπόψη οι προτάσεις των δικαστικών λειτουργών, των Προέδρων των Δικαστηρίων και των τριμελών συμβουλίων

που διευθύνουν τα δικαστήρια ή των προϊσταμένων των εισαγγελιών, οι οποίες ζητούνται ειδικώς για τον σκοπό αυτόν. Το πρόγραμμα αναρτάται στο κατάστημα της Σχολής και δημοσιεύεται σε ειδικό τεύχος, που εκδίδεται από αυτήν. Για προγράμματα Επιμόρφωσης των Εισαγγελέων εισήγηση καταθέτει ο Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης Εισαγγελέων. Στα σεμινάρια επιμόρφωσης που διοργανώνονται από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών, μπορεί να συμμετέχουν και δικαστικοί λειτουργοί του Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και μέλη του κυρίου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Στα σεμινάρια επιμόρφωσης που αφορούν σε ελεγκτικά θέματα, μπορεί να συμμετέχουν και δικαστικοί υπάλληλοι που υπηρετούν στο Ελεγκτικό Συνέδριο.»

Άρθρο 94

Εκπαιδευτικό προσωπικό

Η υποπερίπτωση αα της περίπτωσης α της παραγράφου 1 του άρθρου 43 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«αα. Εν ενεργεία δικαστικούς λειτουργούς με βαθμό τουλάχιστον: i) Εισηγητή του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος έχει συμπληρώσει επτά (7) έτη παραμονής στον βαθμό, ii) Προέδρου Πρωτοδικών των Πολιτικών και Ποινικών Δικαστηρίων και των τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, iii) Εισαγγελέα Πρωτοδικών, vi) Ειρηνοδίκη Α' τάξης, ο οποίος έχει συμπληρώσει είκοσι (20) έτη παραμονής στην υπηρεσία.»

Άρθρο 95

Διοικητικό προσωπικό - διάρθρωση υπηρεσιών

1. Η περίπτωση γ της παραγράφου 1 του άρθρου 44 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. Μία θέση Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης για τις Κατευθύνσεις της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και των Ειρηνοδικών.»

2. Η περίπτωση α της παραγράφου 2 του άρθρου 44 του ν. 3689/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«2.α. Οι θέσεις των υπαλλήλων της Σχολής ορίζονται σε δεκαοκτώ (18). Διακρίνονται σε κατηγορίες και κατανέμονται ανά κλάδο: αα. Επτά (7) θέσεις ΠΕ Γραμματέων, ββ. έξι (6) θέσεις ΠΕ Οικονομολόγων, γγ. Μία (1) θέση ΠΕ Πληροφορικής, δδ. Δύο (2) θέσεις ΔΕ Γραμματέων, εε. Μία (1) θέση ΤΕ Βιβλιοθηκονόμου, στ. Μία (1) θέση Οδηγού ή Οδηγού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.»

3. Η περίπτωση β της παραγράφου 2 του άρθρου 44 του ν. 3689/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Οι οργανικές μονάδες της Σχολής συγκροτούν τη Διεύθυνση Διοίκησης και Οικονομικού, η οποία διαρθρώνεται ως εξής: αα. Τμήμα Προεισαγωγικής Εκπαίδευσης, ββ. Τμήμα Οικονομικού Προγραμματισμού, γγ. Τμήμα Εφαρμογής Προγραμμάτων Επιμόρφωσης, δδ. Τμήμα Εφαρμογής Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, εε. Αυτοτελές Γραφείο Διεθνών Σχέσεων.»

4. Το τρίτο εδάφιο της περίπτωσης α της παραγράφου 5 του άρθρου 44 του ν. 3689/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η απόσπαση διαρκεί για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών, το οποίο μπορεί να παρατείνεται

για μία τουλάχιστον ακόμη τριετία, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που δεν υπάρχουν άλλοι ενδιαφερόμενοι.»

5. Το τρίτο εδάφιο της περίπτωσης γ της παραγράφου 5 του άρθρου 44 του ν. 3689/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Δικαστικός υπάλληλος, του οποίου η απόσπαση διακόπηκε για οποιονδήποτε λόγο, δεν επιτρέπεται να αποσπασθεί εκ νέου στη Σχολή.»

Άρθρο 96

Καταργούμενες διατάξεις

Καταργείται η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 45 του ν. 3689/2008 (Α' 164) και οι παράγραφοι 2, 3, 4 αναριθμούνται σε 1, 2,3.

Άρθρο 97

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του.

Η ισχύς του Μνημονίου Διοικητικής Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ήδη Υπουργείου Δικαιοσύνης) της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας που κυρώνεται αρχίζει από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 7 του ως άνω Μνημονίου.

Αθήνα, 11 Μαΐου 2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Χρ. Σταϊκούρας

Σπ.-Αδ. Γεωργιάδης

Ν. – Γ. Δένδιας

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΥΓΕΙΑΣ

Μιχ. Χρυσοχοϊδης

Ι. Βρούτσης

Β. Κικίλιας

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

Κ. Τσιάρας

Π. Θεοδωρικάκος

Π. Μηττάράκης

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Κ. Πιερρακάκης

Αριθμ. 111 / 2 / 2020

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών (ΕΕ) 2016/800, 2017/1371, 2017/541, 2016/1919, 2014/57/ΕΕ, κύρωση του Μνημονίου Διοικητικής Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας, τροποποιήσεις του ν.3663/2008 (Α'99) προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727 και άλλες διατάξεις».

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου ενσωματώνονται στην ελληνική νομοθεσία οι προαναφερόμενες Οδηγίες, κυρώνεται το προαναφερόμενο Μνημόνιο Συνεργασίας και ρυθμίζονται λοιπά θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Ειδικότερα:

Ι. ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Ενσωματώνεται στην Ελληνική Νομοθεσία η Οδηγία (ΕΕ) 2016/800 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Μαΐου 2016 σχετικά με τις δικονομικές εγγυήσεις για τα παιδιά που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών. Συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων προβλέπονται τα ακόλουθα:

1.α. Ορίζεται ότι, οι θεσπιζόμενοι κανόνες σχετικά με ορισμένα δικαιώματα εφαρμόζονται για ανηλίκους που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας ή υπόκεινται σε διαδικασία ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης (ν.3251/2004).

β. Εξειδικεύεται το πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων και δίδεται η έννοια των αναγκαίων όρων για την εφαρμογή τους. (άρθρα 1 - 3)

2.α. Προσδιορίζεται το περιεχόμενο και η διαδικασία παροχής ενημέρωσης, αναφορικά με ορισμένα δικαιώματα ανά στάδιο της ποινικής διαδικασίας, τόσο στον ανήλικο όσο και στον ασκούντα τη γονική μέριμνα.

β. Καθορίζεται το πλαίσιο της παρεχόμενης από δικηγόρο συνδρομής στους ανηλίκους, οι οποίοι έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο σύμφωνα

με τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Κ.Π.Δ.), λοιπές ισχύουσες διατάξεις αλλά και τις προτεινόμενες. **(άρθρα 4 - 6)**

3.α. Ο ανήλικος, που είναι ύποπτος ή κατηγορούμενος για την τέλεση αξιόποινης πράξης, έχει δικαίωμα σε ατομική αξιολόγηση από την Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής, η οποία διενεργείται κατά την κείμενη νομοθεσία, μετά από παραγγελία του αρμόδιου εισαγγελέα ή δικαστικού λειτουργού.

β. Σε περίπτωση που απαιτείται εξειδικευμένη αξιολόγηση για την εκτίμηση της ψυχικής υγείας του ανηλίκου ή τη διάγνωση διαταραχών εθισμού, ο αρμόδιος Εισαγγελέας επικουρείται από τριμελή Επιστημονική Ομάδα Εκτίμησης Ανηλίκων Δραστών. Σε περίπτωση φόρτου εργασίας, μπορεί να ορίζεται και δεύτερη Ομάδα με τους αναπληρωτές της.

γ. Οι επαγγελματίες που μετέχουν στις εν λόγω Ομάδες μπορεί να προέρχονται από δημόσιους φορείς ή φορείς των ο.τ.α. α' και β' βαθμού ή από ν.π.δ.δ. ή ν.π.ι.δ. εποπτευόμενα από το Δημόσιο ή τους ο.τ.α.

Στα μέλη των Ομάδων καταβάλλεται αποζημίωση, με βάση τα ισχύοντα για τους πραγματογνώμονες, ενώ με κ.ν.α. μπορεί να καθορίζονται ειδικότερα τα ζητήματα αποζημίωσης και εξόδων (ύψος, προϋποθέσεις πληρωμής κ.λπ.) των εν λόγω προσώπων.

δ. Εξειδικεύεται το έργο των Επιστημονικών Ομάδων Εκτίμησης Ανηλίκων, ενώ προβλέπεται ότι μέχρι τη συγκρότηση των προαναφερόμενων Ομάδων, οι αρμοδιότητές τους ασκούνται από τις υφιστάμενες δομές του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

ε. Ομοίως, προβλέπεται ότι οι ανήλικοι έχουν δικαίωμα σε ιατρική εξέταση της πνευματικής και σωματικής τους κατάστασης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρα 7 -8)**

4.α. Περιλαμβάνονται ρυθμίσεις αναφορικά με:

- την οπτικοακουστική καταγραφή της εξέτασης των ανηλίκων στις οριζόμενες περιπτώσεις,
- την επιβολή σε αυτούς ειδικών αναμορφωτικών και θεραπευτικών μέτρων σύμφωνα με τον Κ.Π.Δ. και τον Ποινικό Κώδικα (Π.Κ.) καθώς και την ειδική μεταχείρισή τους σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας (κράτηση σε ειδικά καταστήματα κράτησης νέων, εφαρμογή προγραμμάτων μορφωτικού και επαγγελματικού χαρακτήρα κ.λπ.),
- την έγκαιρη και επιμελή εξέταση των υποθέσεων ανηλίκων,
- την προστασία της ιδιωτικής τους ζωής,
- το δικαίωμα συνοδείας των ανηλίκων από τον ασκούντα τη γονική μέριμνα κατά την προδικασία και την κύρια ποινική διαδικασία,
- τις εφαρμοζόμενες διαδικασίες, σε περίπτωση που ο εκζητούμενος ανήλικος συλλαμβάνεται σε εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης,
- την εφαρμογή του ν.3226/2004, για την παροχή νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος.

β. Σε περίπτωση παραβίασης των κανόνων περί προστασίας της ιδιωτικής ζωής του ανηλίκου, στους παραβάτες επιβάλλεται ποινή φυλάκισης και χρηματική ποινή. (άρθρα 9 - 16)

5.α. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία και λοιπούς φορείς (Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών, Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης) υποχρεούται να εξασφαλίζει την ειδική επιμόρφωση, για τα δικαιώματα των ανηλίκων, όλων των εμπλεκομένων (δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών, ανακριτικών υπαλλήλων κ.λπ.). Την ίδια υποχρέωση φέρουν και οι Δικηγορικοί Σύλλογοι.

β. Θεσπίζεται, επίσης, η υποχρέωση όλων των εμπλεκομένων δημοσίων αρχών αναφορικά με την τήρηση στατιστικών στοιχείων της αρμοδιότητάς τους, η δε σχετική διαδικασία ρυθμίζεται με υπουργική απόφαση.

γ. Ορίζεται ότι το Δημόσιο αναλαμβάνει τα έξοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή των διαδικασιών ατομικής αξιολόγησης και ιατρικής εξέτασης των ανηλίκων που υπόκεινται σε ποινικές διαδικασίες, καθώς και από την οπτικοακουστική καταγραφή της εν λόγω εξέτασης. Κατ' εξαίρεση, τα έξοδα ιατρικής εξέτασης δεν βαρύνουν το Δημόσιο, σε περίπτωση που καλύπτονται από ιατρική ασφάλιση.

δ. Καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 239 του Κ.Π.Δ., αναφορικά με την ειδική έρευνα για την υγιεινή, ηθική και διανοητική κατάσταση ανηλίκων, στο πλαίσιο της προανάκρισης. (άρθρα 17 - 20)

II. ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5^{ης} Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.). Παράλληλα, καταργείται το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (ν.2803/2000). Ειδικότερα, δίδεται η έννοια των όρων για την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων και εισάγονται οι ακόλουθες νέες διατάξεις:

α. Θεσπίζεται η εξομοίωση της ποινικής προστασίας της περιουσίας της Ε.Ε. προς την ποινική προστασία της περιουσίας του Ελληνικού Δημοσίου. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι οι διατάξεις του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ.) για τα αδικήματα της πλαστογραφίας, της ψευδούς βεβαίωσης, της διακεκριμένης κλοπής, της υπεξαίρεσης, της απάτης, της απάτης με υπολογιστή και της απιστίας εφαρμόζονται και στην περίπτωση που το αδίκημα στρέφεται κατά του νομικού προσώπου της Ε.Ε. ή του νομικού προσώπου οργάνων και οργανισμών αυτής και επιβάλλονται οι κατά περίπτωση προβλεπόμενες κυρώσεις (κάθειρξη, φυλάκιση, χρηματική ποινή).

Το ίδιο ισχύει και για τη δωροληψία και δωροδοκία υπαλλήλου σχετιζόμενη με τα οικονομικά συμφέροντα της Ε.Ε.

β. Για την εκτέλεση οργανωμένου σχεδίου, το οποίο περιλαμβάνει πράξεις (ψευδείς, ανακριβείς ή ελλιπείς δηλώσεις Φ.Π.Α., δόλια συγκάλυψη της μη

απόδοσης Φ.Π.Α., παράνομη θεμελίωση δικαιώματος επιστροφής Φ.Π.Α. κ.λπ.), τελούμενες στην επικράτεια δύο τουλάχιστον κρατών-μελών της Ε.Ε. και επιφέρει απώλεια πόρων Φ.Π.Α. συνολικά άνω των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ, επιβάλλεται ποινή κάθειρξης τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή χιλίων (1.000) ημερησίων μονάδων.

γ. Εισάγονται επικουρικές διατάξεις για την ποινική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ε.Ε. και συγκεκριμένα, θεσπίζονται ποινές φυλάκισης, εκτός εάν προβλέπονται βαρύτερες ποινές από τις οικείες διατάξεις του Π.Κ., για πράξεις ή παραλείψεις που αναφέρονται: i) στην παράνομη λήψη ή παρακράτηση επιχορηγήσεων, αντιπαροχών κ.λπ. από τον προϋπολογισμό της Ε.Ε. ή τους προϋπολογισμούς των κάθε είδους οργάνων και οργανισμών της, ii) στην παράνομη χρήση κατά παράβαση των προβλεπόμενων περιορισμών νομίμως ληφθεισών παροχών, αντιπαροχών και εν γένει οικονομικών πλεονεκτημάτων, iii) στην, κατά παράβαση των κανόνων της εμπιστευμένης και επιμελούς διαχείρισης, ιδιοποίηση περιουσιακών στοιχείων του προϋπολογισμού της Ε.Ε. ή των οργάνων και οργανισμών της.

δ. Παρατίθεται ο κατάλογος των αδικημάτων (του Π.Κ., του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα και των αυτοτελώς θεσπιζόμενων με τις προτεινόμενες διατάξεις), τα οποία όταν στρέφονται κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ε.Ε. ή των οργάνων και οργανισμών της, συνιστούν βασικά αδικήματα κατά το ν.4557/2018 (πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας).

ε. Προβλέπεται η κατά περίπτωση αυτεπάγγελτη ποινική δίωξη συγκεκριμένων αδικημάτων και καθορίζεται η δικαιοδοσία των ελληνικών ποινικών δικαστηρίων.

στ. Ανατίθεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης η υποχρέωση υποβολής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στατιστικών αναφορών για τα αδικήματα κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ε.Ε. και των οργάνων και οργανισμών της.

(άρθρα 21 - 28)

III. ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία (ΕΕ) 2017/541, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15^{ης} Μαρτίου 2017, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης – πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου.

Προς τούτο, δίδεται η έννοια των χρησιμοποιούμενων όρων και καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, με τις οποίες μεταξύ άλλων προβλέπονται τα ακόλουθα:

α. Καθορίζεται η δικαιοδοσία των ελληνικών δικαστηρίων αναφορικά με την εκδίκαση τρομοκρατικών εγκλημάτων.

β. Θεσπίζονται αυτοτελή εγκλήματα σχετιζόμενα με τρομοκρατική δραστηριότητα (οργάνωση/διευκόλυνση ταξιδίων, κλοπή, εκβίαση, πλαστογραφία) και καθορίζονται οι επιβαλλόμενες κατά περίπτωση ποινές (κάθειρξη, φυλάκιση, χρηματική ποινή).

Θεσπίζεται, επίσης η ευθύνη νομικών προσώπων σε σχέση με την τέλεση εγκλημάτων τρομοκρατίας και προβλέπεται η επιβολή διοικητικών προστίμων που κυμαίνονται από εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ μέχρι πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ, κατά περίπτωση, καθώς και λοιπών διοικητικών κυρώσεων (ανάκληση/αναστολή άδειας λειτουργίας, αποκλεισμός από δημόσιες παροχές, ενισχύσεις, επιδοτήσεις, αναθέσεις έργων και υπηρεσιών κ.λπ.). Η εφαρμογή των ρυθμίσεων αυτών είναι ανεξάρτητη από αστική, πειθαρχική ή ποινική ευθύνη των εμπλεκόμενων φυσικών προσώπων.

γ. Καθορίζεται το πλαίσιο διεθνούς συνεργασίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ορισμός αρμόδιας υπηρεσίας με πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες, που αφορούν και απορρέουν από τις ποινικές έρευνες που διεξάγουν όλες οι προανακριτικές αρχές της ελληνικής επικράτειας, για τρομοκρατικά εγκλήματα, ορισμός εθνικού ανταποκριτή Eurojust, για θέματα τρομοκρατίας, συγκέντρωση και διαβίβαση πληροφοριών, σχετικών με τρομοκρατικά εγκλήματα, που θίγουν ή ενδέχεται να θίξουν δύο ή περισσότερα κράτη - μέλη, στη Europol και Eurojust κ.λπ.).

δ. Εισάγονται ρυθμίσεις για τη στήριξη, προστασία και διαφύλαξη των δικαιωμάτων των θυμάτων της τρομοκρατίας. Ειδικότερα προβλέπεται ότι στα εν λόγω πρόσωπα, παρέχονται υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις, ιατρική περίθαλψη αμέσως μετά την τρομοκρατική επίθεση και για όσο διάστημα είναι απαραίτητο, σύμφωνα με το εθνικό σύστημα υγειονομικής περίθαλψης, καθώς και υπηρεσίες στήριξης (συναισθηματική και ψυχολογική στήριξη, παροχή συμβουλών και πληροφοριών κ.λπ.).

Οι εν λόγω υπηρεσίες είναι εμπιστευτικές, παρέχονται, με την επιφύλαξη κειμένων διατάξεων (άρθρα 54 - 71 του ν.4478/2017), δωρεάν και είναι εύκολα προσβάσιμες από όλα τα θύματα της τρομοκρατίας.

(άρθρα 29 - 40)

IV. ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26^{ης} Οκτωβρίου 2016, σχετικά με τη δικαστική αρωγή για υπόπτους και κατηγορούμενους στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών και για εκζητούμενους σε διαδικασίες εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

Προς τούτο, επέρχονται επιμέρους τροποποιήσεις στο ν.3226/2004, αναφορικά με την παροχή νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος και συγκεκριμένα, εισάγονται οι ακόλουθες νέες ρυθμίσεις:

α. Ορίζεται ότι το, κατά τα ισχύοντα, ύψος του ετήσιου οικογενειακού εισοδήματος, ως προϋπόθεση για την εφαρμογή του ανωτέρω νόμου, καταλαμβάνει εφεξής μόνο τους δικαιούχους στο πλαίσιο υποθέσεων αστικού και εμπορικού χαρακτήρα, ενώ για τους δικαιούχους νομικής βοήθειας στο πλαίσιο ποινικών υποθέσεων εισάγονται νέες, ειδικές ρυθμίσεις.

β. Διευρύνεται ο κατάλογος εγκληματικών πράξεων, τα θύματα των οποίων μπορεί να είναι δικαιούχοι νομικής βοήθειας για τυχόν ποινικές και

αστικές αξιώσεις τους. Στις εν λόγω περιπτώσεις μπορεί να ορίζεται από το αρμόδιο όργανο συνήγορος αυτεπαγγέλτως.

γ. Επανακαθορίζεται η διαδικασία επιλογής και διορισμού δικηγόρου ή συνηγόρου νομικής βοήθειας, η οποία διακρίνεται με βάση τις επίδικες υποθέσεις (αστικού/εμπορικού χαρακτήρα ή ποινικές υποθέσεις).

Περαιτέρω, για τους συνηγόρους σε ποινικές υποθέσεις, θεσπίζεται ετήσια αμοιβή ύψους είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ κατ' ανώτατο όριο, η οποία μπορεί να αναπροσαρμόζεται με υπουργική απόφαση. [Κατά τα ισχύοντα, προβλέπεται ανώτατη αμοιβή ύψους δεκαπέντε (15.000) χιλιάδων ευρώ, ομοίως αναπροσαρμοζόμενη]. Επιπλέον, προβλέπεται η καταβολή των δαπανών λήψης αντιγράφων της δικογραφίας καθώς και εξόδων μετακίνησης για τους σκοπούς της εντολής, ενώ σε περιπτώσεις δικών μακράς διάρκειας προβλέπεται και πρόσθετη αποζημίωση.

δ. Ανατίθεται στους Δικηγορικούς Συλλόγους η διοργάνωση ετήσιων εκπαιδευτικών σεμιναρίων για τους συνηγόρους νομικής βοήθειας σε ποινικές υποθέσεις.

ε. Ρυθμίζεται η διαδικασία ανάκτησης των δαπανών που τυχόν έχουν καταβληθεί από το Δημόσιο σε περιπτώσεις αναληθών αιτήσεων, ενώ καταργείται η επιβολή χρηματικής ποινής (κυμαίνεται από 15 έως 150 ευρώ) στον δράστη που πέτυχε την παροχή της βοήθειας με αναληθή αίτηση ή στοιχεία.

στ. Θεσπίζονται οι προϋποθέσεις για την παροχή νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος επί ποινικών υποθέσεων. Συγκεκριμένα, θεσπίζονται οικονομικά κριτήρια ανάλογα με την οικογενειακή κατάσταση του δικαιούχου (μέσο ετήσιο φορολογητέο εισόδημα των τριών τελευταίων ετών), ενώ εισάγονται και ορισμένες εξαιρέσεις από τον κανόνα. Επίσης, προβλέπονται προϋποθέσεις με βάση τα αδικήματα, το στάδιο της ποινικής διαδικασίας, ειδικές προϋποθέσεις για εκζητούμενους κ.λπ.

Περαιτέρω, καθορίζεται η διαδικασία για την παροχή νομικής βοήθειας στις εν λόγω υποθέσεις (αίτηση, δικαιολογητικά, δικαίωμα άρνησης συνηγόρου κ.λπ.).

ζ. Ως προς τον καθορισμό, με κ.υ.α., της αμοιβής δικηγόρων και λοιπών προσώπων, καταργείται η ρύθμιση ότι η αμοιβή μπορεί να υπολείπεται των προβλεπόμενων νόμιμων αμοιβών σε περίπτωση αναίρεσης και παράστασης ενώπιον του μικτού ορκωτού δικαστηρίου, του μικτού ορκωτού εφετείου και του πενταμελούς εφετείου κακουργημάτων.

η. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης αναλαμβάνει την υποχρέωση τήρησης στατιστικών δεδομένων ως προς την εφαρμογή της νομοθεσίας για την παροχή νομικής βοήθειας σε ποινικές υποθέσεις. (άρθρα 41 - 47)

V. ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Συμπληρώνεται το άρθρο 37 του ν.4443/2016 σχετικά με τις διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται, σε περίπτωση τέλεσης συγκεκριμένων παραβάσεων της ενωσιακής νομοθεσίας (κατάχρηση προνομιακών πληροφοριών, χειραγώγηση της αγοράς κ.λπ.).

Ειδικότερα, επεκτείνεται η επιβολή των ισχυουσών διοικητικών κυρώσεων (πρόστιμα και διοικητικά μέτρα) στα νομικά πρόσωπα επ' ωφελεία των οποίων διαπράχθηκαν οι προβλεπόμενες παραβάσεις των άρθρων 28 έως 31 του ν.4443/2016 (παράνομη ανακοίνωση προνομιακών πληροφοριών κ.λπ.), από πρόσωπα που υπόκεινται στην εξουσία τους, λόγω πλημμελούς εποπτείας ή ελέγχου αυτών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. (άρθρο 48)

VI. ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

Κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ.1 του Συντάγματος το Μνημόνιο Διοικητικής Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ήδη Υπουργείου Δικαιοσύνης) της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας, το οποίο υπεγράφη στη Λευκωσία, στις 7 Ιουνίου 2018 και αποσκοπεί στην αναβάθμιση και διεύρυνση της συνεργασίας μεταξύ των Μερών στον τομέα της δικαιοσύνης (νομοθεσία, λειτουργία των δικαστηρίων και του σωφρονιστικού συστήματος, διαφάνεια, εκπαίδευση νομικών κ.λπ.), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. (άρθρο 49)

VII. ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ

Τροποποιούνται - συμπληρώνονται συγκεκριμένες διατάξεις του ν.3663/2008 προς εναρμόνιση με την ενωσιακή νομοθεσία, αναφορικά με τη συμμετοχή Ελλήνων εκπροσώπων στην Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust) και ειδικότερα, προβλέπονται τα ακόλουθα:

α. Εισάγεται η έννοια του βοηθού του Εθνικού Μέλους καθώς και του αναπληρωτή αυτού και προβλέπεται ότι, όλοι οι εν λόγω συμμετέχοντες στη Eurojust έχουν την ιδιότητα του εισαγγελικού λειτουργού.

Επανακαθορίζονται οι προϋποθέσεις ορισμού των ανωτέρω (προσόντα, χρόνος υπηρεσίας κ.λπ.) καθώς και η θητεία τους (πενταετής αντί τετραετούς, που ισχύει), με δυνατότητα ανανέωσης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα.

β. Ρυθμίζεται εκ νέου η διαδικασία ορισμού των Εθνικών Ανταποκριτών και επαναπροσδιορίζονται οι αρμοδιότητές τους.

Θεσπίζεται Εθνικό Σύστημα Συντονισμού της Eurojust, αρμόδιος για τη λειτουργία του οποίου είναι ο αρχαιότερος Εθνικός Ανταποκριτής. Παρέχεται εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση, με υπουργική απόφαση, της έδρας, της στελέχωσης, του υπηρεσιακού καθεστώτος, της συστέγασης και της από κοινού δράσης των Εθνικών Ανταποκριτών και του Εθνικού Συστήματος Συντονισμού της Eurojust. (άρθρα 50 - 53)

VIII. ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΩΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Εισάγονται λοιπές ρυθμίσεις για τη λειτουργία και την απονομή της Δικαιοσύνης και συγκεκριμένα, προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1.α. Επανακαθορίζονται οι εγκληματικές πράξεις, για τις οποίες τα θύματα μπορούν να υποβάλουν αίτηση αποζημίωσης στην αρμόδια Αρχή (Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης Θυμάτων Εγκληματικών Πράξεων) και ορίζεται σε τρεις (3) μήνες [αντί πέντε (5) ημέρες, που ισχύει] η προθεσμία εντός της οποίας το θύμα εγκλήματος βίας μπορεί να καταγγείλει την εις βάρος του τελεσθείσα αξιόποινη πράξη.

β. Μειώνεται κατά το ήμισυ [πενήντα (50) ευρώ, αντί για εκατό (100) ευρώ που ισχύει], το ύψος του παραβόλου που προσκομίζεται μαζί με την αίτηση αποζημίωσης.

Ορίζεται ότι, το εν λόγω παράβολο επιστρέφεται στον αιτούντα, σε περίπτωση που η αίτηση αποζημίωσης γίνει δεκτή, ενώ εάν η αίτηση απορριφθεί, το παράβολο καταπίπτει υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.). **(άρθρο 54)**

2. Συμπληρώνεται το άρθρο 13 του ν.3226/2004 σχετικά με τους πόρους του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. και συγκεκριμένα ορίζεται ότι, τα δικαστικά έξοδα, σε ποσοστό 20% καθώς και η αποζημίωση του δικηγόρου και κάθε άλλου προσώπου, τα οποία επιδικάζονται υπέρ του Δημοσίου και εισπράττονται από αυτό, αποδίδονται στο Ταμείο και αποτελούν πόρο αυτού. **(άρθρο 55)**

3. Ρυθμίζονται ζητήματα που άπτονται του πεδίου της Διοικητικής Δικονομίας και της εν γένει λειτουργίας των Διοικητικών Δικαστηρίων και συγκεκριμένα, προβλέπονται τα ακόλουθα:

α. Τίθεται, από την 1^η-6-2020, μέγιστος αριθμός ενεργητικών ομοδίκων [όχι πάνω από πενήντα (50)] σε κάθε δικόγραφο αίτησης ακυρώσεως.

β. Προβλέπεται ρητά η υπαγωγή των ακυρωτικών διαφορών που ανακύπτουν από την κτήση και την απώλεια της ελληνικής ιθαγένειας, στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού εφετείου (αντί του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου, που ισχύει σήμερα) και ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την προσωρινή δικαστική προστασία (αναστολή εκτέλεσης των σχετικών ατομικών διοικητικών πράξεων).

Κατ' εξαίρεση, εφόσον υπάρχει ειδικώς καθορισμένη ημεροχρονολογία εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απόφασης από τη Διοίκηση, παρέχεται η δυνατότητα έκδοσης από τον αρμόδιο δικαστή, προσωρινής διαταγής αναστολής εκτέλεσης της εν λόγω απόφασης. Η εν λόγω προσωρινή διαταγή ανακαλείται αυτεπαγγέλτως, σε περίπτωση παράλειψης του αιτούντος να καταβάλει το νόμιμο παράβολο.

Ορίζεται ότι, σε περίπτωση υποβολής σχετικού αιτήματος, ο αρμόδιος πρόεδρος του δικαστηρίου απαλλάσσει από την υποχρέωση καταβολής τελών και παραβόλου, το δε αίτημα μπορεί να αφορά στην απαλλαγή από τα τέλη και

το παράβολο της αιτήσεως ακυρώσεως ή/και της αιτήσεως αναστολής. Σε περίπτωση απόρριψης του εν λόγω αιτήματος, ο αιτών υποχρεούται να καταβάλλει τα τέλη και το παράβολο που δεν έχουν καταβληθεί.

γ. Προσδιορίζεται η σύνθεση του τριμελούς συμβουλίου συμμόρφωσης της Διοίκησης προς τις αποφάσεις των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων.

δ. Εξαιρείται η Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, από τη δυνατότητα μετάταξης (άρθρο 20 παρ.4 του ν.4512/2018) υπαλλήλων των καταργούμενων υποθηκοφυλακείων και τίθεται νέα προθεσμία στους εν λόγω υπαλλήλους, που έχουν υποβάλει αίτηση για την Υπηρεσία αυτή να υποβάλουν νέα αίτηση για μετάταξη σε κάποια άλλη από τις προβλεπόμενες Υπηρεσίες (Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή υπηρεσία αρμοδιότητας αυτού ή εποπτευόμενου ν.π.δ.δ.), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρα 56 - 60)**

4. Προβλέπεται η εφάπαξ καταβολή, μέχρι τις 31-12-2021, των διαφορών αποδοχών που προκύπτουν από την επαναφορά σε ισχύ των μισθολογικών ωριμάνσεων και των μισθολογικών προαγωγών των Δικαστικών Λειτουργών και του κυρίου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), που είχαν ανασταλεί για το χρονικό διάστημα από 1-1-2017 μέχρι και 31-12-2018. Παράλληλα, καταργείται το άρθρο 236 του ν.4389/2016, δυνάμει του οποίου ανεστάλη κάθε μισθολογική ωρίμανση και μισθολογική προαγωγή για το προσωπικό αυτό.

Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με κ.υ.α., η οποία εκδίδεται μέχρι τις 31-3-2021, του χρόνου, της διαδικασίας και κάθε άλλου αναγκαίου ζητήματος σχετικά με την καταβολή των ανωτέρω αποδοχών.

(άρθρο 61)

5. Επέρχονται μεταβολές στον αριθμό των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργών της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης και συγκεκριμένα:

α. από 1-4-2020, οι θέσεις των εισαγγελέων εφετών αυξάνονται κατά είκοσι τρεις (23), ενώ παράλληλα, μειώνονται ισόποσα οι θέσεις των αντεισαγγελέων εφετών και ο συνολικός αριθμός αυτών ανέρχεται σε εβδομήντα πέντε (75) και εκατόν δεκαέξι (116) αντίστοιχα,

β. από 1-7-2020, αυξάνονται οι θέσεις: **i)** των εφετών κατά είκοσι τρεις (23), διαμορφούμενες συνολικά σε τριακόσιες ενενήντα επτά (397), **ii)** των αντεισαγγελέων εφετών κατά πέντε (5), διαμορφούμενες συνολικά σε εκατόν είκοσι μία (121), **iii)** των προέδρων πρωτοδικών κατά μία (1), διαμορφούμενες συνολικά σε τριακόσιες μία (301), **iv)** των πρωτοδικών κατά είκοσι έξι (26) διαμορφούμενες συνολικά σε οκτακόσιες εξήντα έξι (866) και **v)** των αντεισαγγελέων πρωτοδικών κατά δέκα (10) διαμορφούμενες συνολικά σε διακόσιες εξήντα μία (261).

Οι συνιστώμενες, από 1-7-2020 οργανικές θέσεις θα πληρωθούν την 1^η-7-2022, μετά την αποφοίτηση των σπουδαστών της 27^{ης} σειράς της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών.

(άρθρο 62)

6.α. Θεσπίζεται, η υπό όρο παραγραφή του αξιοποίνου και η παύση της δίωξης συγκεκριμένων πλημμελημάτων, που έχουν τελεσθεί μέχρι και την 1^η-4-2020, πλην των ρητά οριζόμενων εξαιρέσεων. Οι αστικές αξιώσεις που απορρέουν από τις πράξεις αυτές δεν θίγονται με οποιονδήποτε τρόπο. Η παραγραφή του αξιόποινου και η παύση της δίωξης δεν κωλύει την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων στις υποθέσεις αυτές.

β. Περαιτέρω, θεσπίζεται η υπό όρο παραγραφή και μη εκτέλεση κύριων ποινών [φυλάκισης διάρκειας μέχρι έξι (6) μηνών, χρηματικές ποινές, ποινές παροχής κοινωφελούς εργασίας] που έχουν επιβληθεί με αποφάσεις, οι οποίες έχουν εκδοθεί μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του υπό ψήφιση νόμου, εφόσον οι αποφάσεις δεν έχουν καταστεί αμετάκλητες και οι ποινές αυτές δεν έχουν εκτιθεί με οποιονδήποτε τρόπο μέχρι την ίδια ημερομηνία. Η παραγραφή των ποινών δεν κωλύει την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων στις υποθέσεις αυτές. **(άρθρα 63 - 64)**

7.α. Τροποποιείται το άρθρο 166 του Πτωχευτικού Κώδικα (ν.3588/2016) αναφορικά με την περάτωση της Πτώχευσης, μετά την παρέλευση δέκα (10) ετών από την έναρξη της ένωσης των πιστωτών ή την παρέλευση δεκαπέντε (15) ετών από την κήρυξη της πτώχευσης (παύση εργασιών της πτώχευσης) και συγκεκριμένα ορίζεται ότι:

- Η περάτωση της πτώχευσης επέρχεται, κατά τη συμπλήρωση της μακρότερης των ανωτέρω προθεσμιών, όταν αποδεικνύεται ότι η διαδικασία της πτώχευσης είναι ενεργή, υπάρχουν ή αναμένονται καρποί ή και εκκρεμούν δίκες.

- Κατ' εξαίρεση και μόνο, εάν μέχρι τη συμπλήρωση της μακρότερης των προαναφερόμενων προθεσμιών έχει συνταχθεί πίνακας διανομής, κατά του οποίου εκκρεμεί ανακοπή, το αρμόδιο Πτωχευτικό Δικαστήριο, έχει τη δυνατότητα να παρατείνει, περαιτέρω την πτωχευτική διαδικασία, μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης, επί της ανακοπής και την, χωρίς καθυστέρηση, ολοκλήρωση της διανομής.

- Τα πτωχευτικά όργανα συνεχίζουν να ασκούν τις αρμοδιότητές τους και η πτωχευτική διαδικασία δεν διακόπτεται, μέχρι την έκδοση της προαναφερόμενης απόφασης, η οποία δεν υπόκειται σε τακτικά ή έκτακτα ένδικα μέσα.

β. Εισάγονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις, αναφορικά με τις πτωχευτικές διαδικασίες που έχουν περατωθεί, κατά τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου, λόγω παρέλευσης 10ετίας από την ένωση των πιστωτών, υπό την προϋπόθεση, ότι δεν έχουν παρέλθει 15 έτη από την κήρυξη της πτώχευσης. **(άρθρα 65 - 66)**

8. Συμπληρώνεται ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας (π.δ.503/1985) και συγκεκριμένα, εισάγονται ρυθμίσεις αναφορικά με τη δυνατότητα επίδοσης εγγράφων και με ηλεκτρονικά μέσα από πιστοποιημένους δικαστικούς επιμελητές, σύμφωνα με την ειδικότερα καθοριζόμενη διαδικασία. **(άρθρο 67)**

9. Επανακαθορίζονται οι υπόχρεοι δήλωσης περιουσιακής κατάστασης όσον αφορά στα όργανα διοίκησης νομικών προσώπων (άρθρο 1 περ.ι του ν.3213/2003). **(άρθρο 68)**

10. Τροποποιείται ο Αστικός Κώδικας (π.δ.456/1984) σχετικά με θέματα γνωστοποίησης μελλοντικού γάμου. **(άρθρο 69)**

11. Μειώνεται, στις 15 ημέρες (από 20 που ισχύει), η προθεσμία εντός της οποίας ορκίζονται και αναλαμβάνουν υπηρεσία οι δικαστικοί υπάλληλοι, ενώ παράλληλα καταργείται η δυνατότητα παράτασης της ανωτέρω προθεσμίας. Η ανωτέρω προθεσμία ισχύει για τους επιτυχόντες μέσω διαγωνισμού Α.Σ.Ε.Π., οι οποίοι δεν έχουν κληθεί να αναλάβουν υπηρεσία. **(άρθρο 70)**

12. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις αποσπάσεις δικαστικών λειτουργών και ειδικότερα, όσον αφορά στο καθεστώς απασχόλησης (πλήρη και αποκλειστική) και τη διάρκεια της απόσπασης αυτών στο Υπουργείο Δικαιοσύνης για την εκτέλεση νομοπαρασκευαστικών έργων και καθηκόντων σχετικών με την εκπαίδευση των δικαστικών λειτουργών καθώς και για τη στελέχωση της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας του εν λόγω Υπουργείου. **(άρθρο 71)**

13. Παρατείνεται, έως 31-12-2021, η ισχύς του Πίνακα Επιτυχόντων του Διαγωνισμού 9-2-2016 (Γ'81) για την πρόσληψη δόκιμων Ειρηνοδικών Δ' τάξης, από τον οποίο πληρούνται οι κενές θέσεις Ειρηνοδικών που τυχόν ανακύψουν έως την ανωτέρω ημερομηνία. **(άρθρο 72)**

14. Παρέχεται, κατ' εξαίρεση, η δυνατότητα παράτασης για έξι (6) ακόμη μήνες και όχι πέραν της 31^{ης}-12-2020, των αποσπάσεων υπαλλήλων στα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανηλίκων Θυμάτων - «Σπίτι του Παιδιού» (άρθρο 76 ν.4478/2017), οι οποίες λήγουν κατά τη διάρκεια της ισχύος εκτάκτων μέτρων για την ανάσχεση της εξάπλωσης του κορωνοϊού. **(άρθρο 73)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

α. Επέρχονται επιμέρους τροποποιήσεις στο πλαίσιο λειτουργίας της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.) και συγκεκριμένα, επανακαθορίζονται οι αρμοδιότητες της Ολομέλειας και τα καθήκοντα του Προέδρου της Αρχής, ενώ δίδεται η δυνατότητα ανάθεσης καθηκόντων πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης στα τακτικά μέλη της Α.Δ.Α.Ε., για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών της Αρχής, με απόφαση της Ολομέλειας.

β. Περαιτέρω, ρυθμίζονται ζητήματα προσβασιμότητας στο ειδικό αρχείο της Αρχής και παρέχεται η δυνατότητα παράτασης, για ένα ακόμη έτος, της θητείας των προϊσταμένων Διευθύνσεων και Αυτοτελών Τμημάτων της

Α.Δ.Α.Ε., λόγω της συγκυρίας λήψης εκτάκτων μέτρων για την ανάσχεση της εξάπλωσης του κορωνοϊού. **(άρθρα 74 - 76)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Ρυθμίζονται θέματα της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών (Ε.Σ.Δι.) και συγκεκριμένα, επέρχονται τροποποιήσεις στο θεσμικό πλαίσιο σχετικά με την οργάνωση και τη λειτουργία αυτής (ν.3689/2008). Ειδικότερα:

1.α. Ιδρύεται Κατεύθυνση Ειρηνοδικών στην εν λόγω Σχολή, ενώ παράλληλα, καταργείται η προβλεπόμενη εξουσιοδοτική διάταξη για την ίδρυση, με π.δ., Κατεύθυνσης Ειρηνοδικών στην Ε.Σ.Δι. (άρθρο 45 παρ.1 του ανωτέρω νόμου) .

β. Επανακαθορίζονται ζητήματα σχετικά με τους Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της Ε.Σ.Δι. καθώς και με τη σύνθεση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Συμβουλίων Σπουδών και Διδασκόντων αυτής. **(άρθρα 77 - 80, 96)**

2.α. Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα σχετικά με τη διεξαγωγή του εισαγωγικού διαγωνισμού στην Ε.Σ.Δι. (δικαίωμα συμμετοχής, 5μελής Επιτροπή Διαγωνισμού για την κατεύθυνση των Ειρηνοδικών κ.λπ.) και μεταξύ άλλων, μειώνεται κατά δύο (2) [έξι (6) από οκτώ (8), που ισχύει], ο αριθμός των εξεταστών ξένων γλωσσών, οι οποίοι δεν αποτελούν μέλη της Επιτροπής και διορίζονται με υπουργική απόφαση, για την εξέταση των τριών (3) ξένων γλωσσών [αντί των τεσσάρων (4), που ισχύει].

β. Ορίζεται ότι, οι εκπαιδευόμενοι στην Ε.Σ.Δι. που ακολουθούν την Κατεύθυνση Ειρηνοδικών, λαμβάνουν μηνιαίως αποδοχές ίσες με το ήμισυ των εκάστοτε συνολικών αποδοχών του δόκιμου Ειρηνοδίκη και τους παρέχεται ιατροφαρμακευτική περίθαλψη από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), υποχρεούνται δε να επιστρέψουν τις αποδοχές, που έχουν λάβει, εάν με υπαιτιότητά τους διακοπεί η Κατάρτισή τους στη Σχολή. **(άρθρα 81 - 86)**

3. Επαναπροσδιορίζονται επιμέρους θέματα λειτουργίας της Ε.Σ.Δι., αναφορικά με την κατάρτιση των εκπαιδευομένων, τις εξεταστικές επιτροπές αποφοίτησης για την κατεύθυνση των Ειρηνοδικών, την πρακτική άσκηση αυτών στα δικαστικά καταστήματα, η οποία παρατείνεται μέχρι το διορισμό τους σε οργανική θέση δικαστικού λειτουργού του οικείου δικαστικού κλάδου και κατά τη διάρκεια αυτής εξακολουθούν να λαμβάνουν τις προαναφερόμενες αποδοχές, το διορισμό τους και τα προγράμματα επιμόρφωσης, το εκπαιδευτικό προσωπικό από το οποίο παρέχεται η κατάρτιση και η επιμόρφωση, όπου συμπεριλαμβάνεται και Ειρηνοδίκης Α΄ Τάξης, για την αντίστοιχη κατεύθυνση κ.λπ.). **(άρθρα 87 - 94)**

4. Ρυθμίζονται, επίσης, λοιπά θέματα οργάνωσης της Ε.Σ.Δι. και συγκεκριμένα:

α. Αυξάνεται ο αριθμός των υπαλλήλων της Σχολής, κατά τρεις (3) και συνολικά διαμορφώνεται σε δεκαοκτώ (18) [από δεκαπέντε (15), που ισχύει], με τη σύσταση δύο επιπλέον (2) θέσεων ΠΕ Γραμματέων και μίας (1) θέσης ΠΕ Οικονομολόγων.

β. Επανακαθορίζονται οι οργανικές μονάδες της Σχολής και συνιστάται Τμήμα Εφαρμογής Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων στη Διεύθυνση Διοίκησης και Οικονομικού. **(άρθρο 95)**

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις, προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη από την αύξηση του αριθμού των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργών της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης, ως ακολούθως:

α) από 1-4-2020, δαπάνη που αφορά στην καταβολή μισθολογικής διαφοράς στους προαγόμενους δικαστικούς λειτουργούς, η οποία εκτιμάται από το επισπεύδον Υπουργείο στο ποσό των **16 χιλ. ευρώ** περίπου για το 2020 και **20 χιλ. ευρώ** περίπου για καθένα των επομένων ετών.

β) από 1-7-2020, δαπάνη που αφορά στην καταβολή μισθολογικής διαφοράς στους προαγόμενους δικαστικούς λειτουργούς, η οποία εκτιμάται από το επισπεύδον Υπουργείο στο ποσό των **187 χιλ. ευρώ** περίπου για το έτος 2020 και **375,6 χιλ. ευρώ** περίπου, για καθένα των επομένων ετών.

γ) από 1-7-2022, δαπάνη από την καταβολή αποδοχών στους δικαστικούς λειτουργούς που θα καταλάβουν τις οργανικές θέσεις στη βάση, μετά την αποφοίτησή τους από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών (Ε.Σ.Δι.), η οποία εκτιμάται στο ποσό των **1,25 εκατ. ευρώ** περίπου για το έτος 2022 και στο ποσό των **2,5 εκατ. ευρώ** περίπου για καθένα των επομένων ετών. **(άρθρο 62)** (Το κόστος φοίτησης των σπουδαστών στην Ε.Σ.Δι. θα προσδιορισθεί με την προκήρυξη του σχετικού διαγωνισμού).

2. Ετήσια δαπάνη από: **α)** την κάλυψη του κόστους υποχρεωτικής συνδρομής δικηγόρου στους ανηλίκους δράστες που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι για την τέλεση αξιόποινης πράξης **(άρθρο 6)**,

β) την καταβολή αποζημίωσης στα μέλη των τριμελών Επιστημονικών Ομάδων Εκτίμησης Ανηλίκων Δραστών, που συνιστώνται για τη διενέργεια από την Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής, της ατομικής αξιολόγησης ανηλίκων. **(άρθρα 7 και 19)**

Το ύψος της ανωτέρω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά και από την έκδοση κ.υ.α., κατά περίπτωση.

3. Εφάπαξ δαπάνη από την καταβολή, μέχρι τις 31-12-2021, στους Δικαστικούς Λειτουργούς και στο κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), που ήταν εν ενεργεία για το χρονικό διάστημα από την 1^η-1-2017 μέχρι και τις 31-12-2018, της διαφοράς αποδοχών που προκύπτει

από την επαναφορά σε ισχύ μισθολογικών ωριμάνσεων και μισθολογικών προαγωγών. **(άρθρο 61)** Η εν λόγω δαπάνη εκτιμάται από το επισπεύδον Υπουργείο στο ποσό των **8,4 εκατ. ευρώ** περίπου.

4. Δαπάνη, κατά το μέρος που αναλογεί στη χώρα μας, στο πλαίσιο εφαρμογής του κυρούμενου Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της Ελλάδας και της Κύπρου από:

α) την ανταλλαγή εμπειρογνομόνων με σκοπό την καλύτερη ενημέρωση για τη δομή και λειτουργία των δικαστικών υπηρεσιών των Μερών και την ως εκ τούτου, κάλυψη των οδοιπορικών εξόδων (ημερήσια αποζημίωση, έξοδα διανυκτέρευσης, εισιτήρια), σε περίπτωση αποστολής Ελλήνων εμπειρογνομόνων στην Κύπρο και την αντιμετώπιση των εξόδων φιλοξενίας των Κυπρίων εκπροσώπων στη χώρα μας **[άρθρο 49 (άρθρο 2 περ.2 του Μνημονίου)]**,

β) την κάλυψη του κόστους από τη διοργάνωση και διεξαγωγή σεμιναρίων και διαλέξεων για την περαιτέρω βελτίωση της επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης του διοικητικού προσωπικού των Μερών **[άρθρο 49 (άρθρο 2 περ.4 σε συνδυασμό με το άρθρο 6 του Μνημονίου)]**,

γ) τη συμμετοχή εκπροσώπων της χώρας μας στη Μικτή Επιτροπή που θα συσταθεί για τη θέσπιση συγκεκριμένων προγραμμάτων συνεργασίας μεταξύ των Μερών και την ως εκ τούτου, κάλυψη των εξόδων μετακίνησης αυτών. **[άρθρο 49 (άρθρο 3 του Μνημονίου)]**

Το ύψος της ανωτέρω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός εμπειρογνομόνων και αποστολών, αριθμός εκπροσώπων στη Μικτή Επιτροπή και διάρκεια συνεδριάσεων αυτής κ.λπ.) και από το εύρος συνεργασίας των Μερών.

5. Δαπάνη από την κάλυψη του κόστους σύστασης θέσης βοηθού του Εθνικού Μέλους της Eurojust και του αναπληρωτή αυτού (έξοδα μετακίνησης στην αλλοδαπή και επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής). **(άρθρο 51)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα.

6. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από την επέκταση των επιβαλλόμενων προστίμων στα νομικά πρόσωπα επ' ωφελεία των οποίων διαπράχθηκαν οι παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας αναφορικά με τη χειραγωγή της αγοράς. **(άρθρο 48)** Το ύψος των ανωτέρω εσόδων εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός και βαρύτητα παραβάσεων, ύψος επιβαλλόμενων προστίμων κ.λπ.).

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης

Ενδεχόμενη δαπάνη από την κάλυψη του κόστους ειδικής επιμόρφωσης για τα δικαιώματα των ανηλίκων, όλων των εμπλεκομένων (δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών, ανακριτικών υπαλλήλων κ.λπ.), που διενεργείται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία

και λοιπούς φορείς (Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών, Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης), (άρθρο 17) Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα.

III. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ./φορέας Γενικής Κυβέρνησης), κατά περίπτωση

1. Ετήσια δαπάνη του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. από τον εν γένει επανακαθορισμό του πλαισίου παροχής νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος και ιδίως από τη διεύρυνση των δικαιούχων νομικής βοήθειας καθώς και των κατηγοριών δαπανών που καταβάλλονται, τον επανακαθορισμό της αμοιβής για τους δικηγόρους που διορίζονται σε ποινικές υποθέσεις κ.λπ. (άρθρα 41, 43, 45) Το ύψος της δαπάνης αυτής εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά.

2. Η εφαρμογή των άρθρων 54, 55 και 57 (μείωση παραβόλου, απόδοση δικαστικών εξόδων, απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής τελών και παραβόλου) συνεπάγεται μείωση εσόδων και ανακατανομή πόρων μεταξύ των ανωτέρω φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

IV. Επί του προϋπολογισμού της Αρχής Διασφάλισης Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε./φορέας Γενικής Κυβέρνησης)

Ενδεχόμενη δαπάνη από την καταβολή αποδοχών (αντί αποζημίωσης) στα μέλη της Αρχής στα οποία ανατίθενται καθήκοντα πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, το ύψος της οποίας εξαρτάται από την έκδοση κ.υ.α. (άρθρο 74)

V. Επί του προϋπολογισμού της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών (Ε.Σ.Δι./φορέας Γενικής Κυβέρνησης)

1. Ετήσια δαπάνη από: α) τη σύσταση τριών (3) θέσεων προσωπικού στην Ε.Σ.Δι. (2 θέσεις ΠΕ Γραμματέων και 1 θέση ΠΕ Οικονομολόγων) και την ως εκ τούτου καταβολή μισθοδοσίας και εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών των υπαλλήλων που θα καταλάβουν τις θέσεις αυτές. (άρθρο 95 παρ.2) Το ύψος της δαπάνης εκ της αιτίας αυτής εκτιμάται στο ποσό των 50 χιλ. ευρώ περίπου,

β) την κάλυψη του κόστους λειτουργίας του συνιστώμενου Τμήματος Εφαρμογής Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων της Σχολής. (άρθρο 95 παρ.3) Το ύψος της εν λόγω δαπάνης, κατά το μέρος που αφορά στο επίδομα θέσης ευθύνης του προϊσταμένου του Τμήματος, ανέρχεται στο ποσό των 4,2 χιλ. ευρώ περίπου. Για λοιπά λειτουργικά και έξοδα εξοπλισμού, δεν εστάλησαν στοιχεία.

2. Ετήσια δαπάνη από την κάλυψη του κόστους λειτουργίας της ιδρυόμενης Κατεύθυνσης Ειρηνοδικών (αποδοχές των εκπαιδευομένων, αμοιβές και αποζημιώσεις του εκπαιδευτικού προσωπικού αυτών και της αντίστοιχης εξεταστικής επιτροπής αποφοίτησης των εκπαιδευομένων, εκπαιδευτικό υλικό κ.λπ.). (άρθρα 77, 83, 86 και 88 παρ.2) Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμό εκπαιδευομένων κ.λπ.) και θα εξειδικεύεται με τη σχετική κ.υ.α. προκήρυξης του εισαγωγικού διαγωνισμού.

3. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή αποζημίωσης στα μέλη της Επιτροπής Διαγωνισμού της Ε.Σ.Δι. για την κατεύθυνση των Ειρηνοδικών, το ύψος της οποίας εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμό συμμετεχόντων στο διαγωνισμό κ.λπ.). [άρθρο 83 (άρθρο 11 παρ.5 του ν.3689/2008)]

4. Εξοικονόμηση δαπάνης λόγω της μείωσης κατά δύο (2), του αριθμού των εξεταστών ξένων γλωσσών, κατά τη διεξαγωγή του εισαγωγικού διαγωνισμού της Ε.Σ.Δι. [άρθρο 83 (άρθρο 11 παρ.7 του ν.3689/2008)]

VI. Επί του προϋπολογισμού του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ./φορέας Γενικής Κυβέρνησης)

Δαπάνη από: α) την κάλυψη του κόστους διενέργειας ιατρικής εξέτασης στους ανηλίκους για τη διακρίβωση της πνευματικής και σωματικής τους κατάστασης, σε περίπτωση που δεν καλύπτονται από ιατρική ασφάλιση (άρθρα 8 και 19),

β) την κάλυψη του κόστους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης των εκπαιδευομένων Ειρηνοδικών στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών. (άρθρο 86)

Το ύψος της ανωτέρω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός δικαιούχων, είδος περίθαλψης κ.λπ.).

Παράλληλα, επέρχεται αύξηση των εσόδων του Οργανισμού από την είσπραξη των ασφαλιστικών εισφορών περίθαλψης των εκπαιδευομένων Ειρηνοδικών.

VII. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και επί των προϋπολογισμών του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.), του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και του Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Μ.Τ.Σ.) (φορείς Γενικής Κυβέρνησης)

1. Απώλεια εσόδων από τη μη είσπραξη χρηματικών ποινών ή τη μη μετατροπή σε χρηματικές στερητικών της ελευθερίας ποινών, στο πλαίσιο εφαρμογής των ρυθμίσεων για την υπό όρο παραγραφή και παύση ποινικής δίωξης και την παραγραφή και μη εκτέλεση ποινών. (άρθρα 63 και 64) Το ύψος της εν λόγω απώλειας εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά.

2. Ενδεχόμενη μείωση εσόδων από την κατάργηση της χρηματικής ποινής, η οποία επιβάλλεται στο δράστη που επέτυχε την παροχή νομικής βοήθειας με αναληθή αίτηση ή στοιχεία. (άρθρο 44)

3. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από την είσπραξη χρηματικών ποινών ή τη μετατροπή σε χρηματικές στερητικών της ελευθερίας ποινών, κατ' εφαρμογή των άρθρων 13, 22-26, 33, 34, 35. Το ύψος των εν λόγω εσόδων εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά.

Αθήνα, 11 Μαΐου 2020

ΥΠ.ΔΙΚ.ΕΝΑΡΜ.ΟΔΗΓ.

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών (ΕΕ) 2016/800, 2017/1371, 2017/541, 2016/1919, 2014/57/ΕΕ, κύρωση του Μνημονίου Διοικητικής Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας, τροποποιήσεις του ν.3663/2008 (Α΄99) προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727 και άλλες διατάξεις».

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη από την αύξηση του αριθμού των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργών της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης, ως ακολούθως:

α) από 1-4-2020, δαπάνη που αφορά στην καταβολή μισθολογικής διαφοράς στους προαγόμενους δικαστικούς λειτουργούς, η οποία εκτιμάται στο ποσό των **16 χιλ. ευρώ** περίπου για το 2020 και **20 χιλ. ευρώ** περίπου για καθένα των επομένων ετών.

β) από 1-7-2020, δαπάνη που αφορά στην καταβολή μισθολογικής διαφοράς στους προαγόμενους δικαστικούς λειτουργούς, η οποία εκτιμάται στο ποσό των **187 χιλ. ευρώ** περίπου για το έτος 2020 και **375,6 χιλ. ευρώ** περίπου, για καθένα των επομένων ετών.

γ) από 1-7-2022, δαπάνη από την καταβολή αποδοχών στους δικαστικούς λειτουργούς που θα καταλάβουν τις οργανικές θέσεις στη βάση, μετά την αποφοίτησή τους από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών (Ε.Σ.Δι.), η οποία εκτιμάται στο ποσό των **1,25 εκατ. ευρώ** περίπου για το έτος 2022 και στο ποσό των **2,5 εκατ. ευρώ** περίπου για καθένα των επομένων ετών. (**άρθρο 62**) (Το κόστος φοίτησης των σπουδαστών στην Ε.Σ.Δι. θα προσδιορισθεί με την προκήρυξη του σχετικού διαγωνισμού).

2. Ετήσια δαπάνη από: α) την κάλυψη του κόστους υποχρεωτικής συνδρομής δικηγόρου στους ανηλίκους δράστες που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι για την τέλεση αξιόποινης πράξης (**άρθρο 6**),

β) την καταβολή αποζημίωσης στα μέλη των τριμελών Επιστημονικών Ομάδων Εκτίμησης Ανηλίκων Δραστών, που συνιστώνται για τη διενέργεια από την Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής, της ατομικής αξιολόγησης ανηλίκων. (**άρθρα 7 και 19**)

Το ύψος της ανωτέρω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά και από την έκδοση κ.υ.α., κατά περίπτωση.

3. Εφάπαξ δαπάνη από την καταβολή, μέχρι τις 31-12-2021, στους Δικαστικούς Λειτουργούς και στο κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), που ήταν εν ενεργεία για το χρονικό διάστημα από την 1^η-1-2017 μέχρι και τις 31-12-2018, της διαφοράς αποδοχών που προκύπτει από την επαναφορά σε ισχύ μισθολογικών ωριμάνσεων και μισθολογικών προαγωγών. **(άρθρο 61)** Η εν λόγω δαπάνη εκτιμάται στο ποσό των **8,4 εκατ.** ευρώ περίπου.

4. Δαπάνη, κατά το μέρος που αναλογεί στη χώρα μας, στο πλαίσιο εφαρμογής του κυρούμενου Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της Ελλάδας και της Κύπρου από:

α) την ανταλλαγή εμπειρογνομώνων με σκοπό την καλύτερη ενημέρωση για τη δομή και λειτουργία των δικαστικών υπηρεσιών των Μερών και την ως εκ τούτου, κάλυψη των οδοιπορικών εξόδων (ημερήσια αποζημίωση, έξοδα διανυκτέρευσης, εισιτήρια), σε περίπτωση αποστολής Ελλήνων εμπειρογνομώνων στην Κύπρο και την αντιμετώπιση των εξόδων φιλοξενίας των Κυπρίων εκπροσώπων στη χώρα μας **[άρθρο 49 (άρθρο 2 περ.2 του Μνημονίου)]**,

β) την κάλυψη του κόστους από τη διοργάνωση και διεξαγωγή σεμιναρίων και διαλέξεων για την περαιτέρω βελτίωση της επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης του διοικητικού προσωπικού των Μερών **[άρθρο 49 (άρθρο 2 περ.4 σε συνδυασμό με το άρθρο 6 του Μνημονίου)]**,

γ) τη συμμετοχή εκπροσώπων της χώρας μας στη Μικτή Επιτροπή που θα συσταθεί για τη θέσπιση συγκεκριμένων προγραμμάτων συνεργασίας μεταξύ των Μερών και την ως εκ τούτου, κάλυψη των εξόδων μετακίνησης αυτών. **[άρθρο 49 (άρθρο 3 του Μνημονίου)]**

Το ύψος της ανωτέρω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός εμπειρογνομώνων και αποστολών, αριθμός εκπροσώπων στη Μικτή Επιτροπή και διάρκεια συνεδριάσεων αυτής κ.λπ.) και από το εύρος συνεργασίας των Μερών.

5. Δαπάνη από την κάλυψη του κόστους σύστασης θέσης βοηθού του Εθνικού Μέλους της Eurojust και του αναπληρωτή αυτού (έξοδα μετακίνησης στην αλλοδαπή και επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής). **(άρθρο 51)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα.

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού.

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης

Ενδεχόμενη δαπάνη από την κάλυψη του κόστους που προκύπτει για τη διενέργεια ειδικής επιμόρφωσης για τα δικαιώματα των ανηλίκων, όλων των εμπλεκομένων (δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών, ανακριτικών υπαλλήλων κ.λπ.), σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία και λοιπούς φορείς (Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών, Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης). **(άρθρο 17)**

Η ανωτέρω δαπάνη, το ύψος της οποίας εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα, θα αντιμετωπίζεται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση.

III. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ./φορέας Γενικής Κυβέρνησης), κατά περίπτωση

1. Ετήσια δαπάνη του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. από τον εν γένει επανακαθορισμό του πλαισίου παροχής νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος και ιδίως από τη διεύρυνση των δικαιούχων νομικής βοήθειας καθώς και των κατηγοριών δαπανών που καταβάλλονται, τον επανακαθορισμό της αμοιβής για τους δικηγόρους που διορίζονται σε ποινικές υποθέσεις κ.λπ. (**άρθρα 41, 43, 45**)

Η ανωτέρω δαπάνη, το ύψος της οποίας εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά, θα αντιμετωπίζεται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., κατά περίπτωση.

2. Η εφαρμογή των **άρθρων 54, 55 και 57** (μείωση παραβόλου, απόδοση δικαστικών εξόδων, απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής τελών και παραβόλου) συνεπάγεται μείωση εσόδων και ανακατανομή πόρων μεταξύ των ανωτέρω φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

IV. Επί του προϋπολογισμού της Αρχής Διασφάλισης Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε./φορέας Γενικής Κυβέρνησης)

Ενδεχόμενη δαπάνη από την καταβολή αποδοχών (αντί αποζημίωσης) στα μέλη της Αρχής στα οποία ανατίθενται καθήκοντα πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, το ύψος της οποίας εξαρτάται από την έκδοση κ.υ.α. (**άρθρο 74**)

Η ανωτέρω δαπάνη θα αντιμετωπίζεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού της Αρχής.

V. Επί του προϋπολογισμού της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών (Ε.Σ.Δι./φορέας Γενικής Κυβέρνησης)

1. Ετήσια δαπάνη από: **α)** τη σύσταση τριών (3) θέσεων προσωπικού στην Ε.Σ.Δι. (2 θέσεις ΠΕ Γραμματέων και 1 θέση ΠΕ Οικονομολόγων) και την ως εκ τούτου καταβολή μισθοδοσίας και εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών των υπαλλήλων που θα καταλάβουν τις θέσεις αυτές. (**άρθρο 95 παρ.2**) Το ύψος της δαπάνης εκ της αιτίας αυτής εκτιμάται στο ποσό των **50 χιλ. ευρώ** περίπου,

β) την κάλυψη του κόστους λειτουργίας του συνιστώμενου Τμήματος Εφαρμογής Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων της Σχολής. (**άρθρο 95 παρ.3**)

Το ύψος της εν λόγω δαπάνης, κατά το μέρος που αφορά στο επίδομα θέσης ευθύνης του προϊσταμένου του Τμήματος, ανέρχεται στο ποσό των **4,2 χιλ. ευρώ** περίπου.

2. Ετήσια δαπάνη από την κάλυψη του κόστους λειτουργίας της ιδρυόμενης

Κατεύθυνσης Ειρηνοδικών (αποδοχές των εκπαιδευομένων, αμοιβές και αποζημιώσεις του εκπαιδευτικού προσωπικού αυτών και της αντίστοιχης εξεταστικής επιτροπής αποφοίτησης των εκπαιδευομένων, εκπαιδευτικό υλικό κ.λπ.). **(άρθρα 77, 83, 86 και 88 παρ.2)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμό εκπαιδευομένων κ.λπ.) και θα εξειδικεύεται με τη σχετική κ.υ.α. προκήρυξης του εισαγωγικού διαγωνισμού.

3. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή αποζημίωσης στα μέλη της Επιτροπής Διαγωνισμού της Ε.Σ.Δι. για την κατεύθυνση των Ειρηνοδικών, το ύψος της οποίας εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμό συμμετεχόντων στο διαγωνισμό κ.λπ.). **[άρθρο 83 (άρθρο 11 παρ.5 του ν.3689/2008)]**

Η ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού της Ε.Σ.Δι. (με χρηματοδότηση μέσω ΠΔΕ όσον αφορά στο σκέλος των δαπανών εκπαίδευσης).

VI. Επί του προϋπολογισμού του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ./φορέας Γενικής Κυβέρνησης)

Δαπάνη από: **α)** την κάλυψη του κόστους διενέργειας ιατρικής εξέτασης στους ανηλίκους για τη διακρίβωση της πνευματικής και σωματικής τους κατάστασης, σε περίπτωση που δεν καλύπτονται από ιατρική ασφάλιση **(άρθρα 8 και 19),**

β) την κάλυψη του κόστους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης των εκπαιδευομένων Ειρηνοδικών στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών. **(άρθρο 86)**

Η ανωτέρω δαπάνη, το ύψος της οποίας εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός δικαιούχων, είδος περίθαλψης κ.λπ.), θα αντιμετωπίζεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

VII. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και επί των προϋπολογισμών του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.), του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και του Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Μ.Τ.Σ.) (φορείς Γενικής Κυβέρνησης)

1. Απώλεια εσόδων από τη μη είσπραξη χρηματικών ποινών ή τη μη μετατροπή σε χρηματικές στερητικών της ελευθερίας ποινών, στο πλαίσιο εφαρμογής των ρυθμίσεων για την υπό όρο παραγραφή και παύση ποινικής δίωξης και την παραγραφή και μη εκτέλεση ποινών. **(άρθρα 63 και 64)** Το ύψος της εν λόγω απώλειας εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά.

2. Ενδεχόμενη μείωση εσόδων από την κατάργηση της χρηματικής ποινής, η οποία επιβάλλεται στο δράστη που επέτυχε την παροχή νομικής βοήθειας με αναληθή αίτηση ή στοιχεία. **(άρθρο 44)**

Η κατά τα ανωτέρω απώλεια / μείωση εσόδων θα αναπληρώνεται από άλλες

πηγές εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών των προαναφερόμενων φορέων.

Αθήνα, 11 Μαΐου 2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΧΡ. ΣΤΑΙΚΟΥΡΑΣ

ΚΩΝ. ΤΣΙΑΡΑΣ

11.5.2020 ειδική δικαιοσύνης

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 210.770.96.60

E-MAIL: grammateia@justice.gov.gr

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών (ΕΕ) 2016/800, 2017/1371, 2017/541, 2016/1919, 2014/57/ΕΕ, κύρωση του Μνημονίου Διοικητικής Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας, τροποποιήσεις του ν. 3663/2008 (Α' 99) προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727 και άλλες διατάξεις

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Στο Μέρος Πρώτο του Σχεδίου Νόμου ενσωματώνεται στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία 2016/800 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 2016 σχετικά με τις δικονομικές εγγυήσεις για τα παιδιά που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών.

Στο Μέρος Δεύτερο ενσωματώνεται η Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

Στο Μέρος Τρίτο ενσωματώνεται η Οδηγία (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2017 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου,

Στο Μέρος Τέταρτο ενσωματώνεται η Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2016 σχετικά με τη δικαστική αρωγή για υπόπτους και κατηγορούμενους στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών και για καταζητούμενους σε διαδικασίες εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

Στο Μέρος Πέμπτο με την προσθήκη της περίπτωσης Γ του άρθρου 37 παρ. 7 του ν. 4443/2016 (Α' 232), ενσωματώνεται πληρέστερα η οδηγία 2014/57 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου Ευρωπαϊκής Ένωσης, λόγω προηγούμενης ελλιπούς διάταξης.

Στο Μέρος Έβδομο με την τροποποίηση των διατάξεων του ν. 3663/2008 η ελληνική έννομη τάξη εναρμονίζεται με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1727.

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

**ΣΕ ΆΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ
ΝΟΜΟΥ:**

Στο Μέρος Όγδοο περιλαμβάνονται διατάξεις που αφορούν επί μέρους ζητήματα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και σχετίζονται κυρίως με την επιτάχυνση και τον εξορθολογισμό της δικαιοσύνης.

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/800: Παρά το γεγονός ότι τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι συμβαλλόμενα μέρη της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ), του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα και της σύμβασης του ΟΗΕ για τα δικαιώματα του παιδιού, η πείρα έχει αποδείξει ότι το γεγονός αυτό από μόνο του δεν εξασφαλίζει πάντοτε επαρκή βαθμό εμπιστοσύνης στα συστήματα ποινικής δικαιοσύνης όλων των κρατών μελών. Με τη θέσπιση κοινών ελάχιστων κανόνων για την προστασία των δικονομικών δικαιωμάτων των ανηλίκων που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι, ενισχύεται η εμπιστοσύνη των κρατών μελών στα συστήματα ποινικής δικαιοσύνης των άλλων κρατών μελών και, με τον τρόπο αυτό, βελτιώνεται η αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων σε ποινικές υποθέσεις.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 η προώθηση και ψήφιση των αξιολογούμενων ρυθμίσεων είναι τυπικά επιβεβλημένη γενικότερα από το ενωσιακό δίκαιο (ιδίως τέταρτο εδάφιο του άρθρου 288 ΣΛΕΕ) και, ειδικότερα, από το άρθρο 17 της Οδηγίας, που επιτάσσει την έκδοση από τον εθνικό νομοθέτη των αναγκαίων νομοθετικών διατάξεων για τη συμμόρφωση προς την Οδηγία. Η Οδηγία, αυτή καθαυτή, επιδιώκει να ενισχύσει την ποινική προστασία των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων έναντι συμπεριφορών απάτης, δωροδοκίας, υπεξαίρεσης κλπ., εξασφαλίζοντας ότι όλα τα κράτη-μέλη θα έχουν εναρμονισμένες, αποτελεσματικές και αναλογικές διατάξεις προς επίτευξη του ανωτέρω σκοπού.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/541, η προώθηση και ψήφιση των αξιολογούμενων ρυθμίσεων είναι τυπικά επιβεβλημένη από το ενωσιακό δίκαιο.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919: Εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας στο δίκαιο της ΕΕ και ειδικότερα στην Οδηγία 2016/1919/ΕΕ.

Σχετικά με την προσθήκη περίπτωσης Γ στην παράγραφο 7 του άρθρου 37 του ν. 4443/2016, επιτυγχάνεται η πλήρης ενσωμάτωση στην εθνική έννομη τάξη της Οδηγίας 2014/57/ΕΕ.

Η προτεινόμενη ρύθμιση αναφορικά με την Eurojust (τροποποίηση του ν. 3663/2008) κρίνεται αναγκαία προκειμένου να προσαρμοστεί η ελληνική νομοθεσία στον νέο κανονισμό της Eurojust (Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1727).

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/800: Στόχος του παρόντος σχεδίου νόμου είναι η θέσπιση δικονομικών εγγυήσεων με τις οποίες εξασφαλίζεται ότι οι ανήλικοι, δηλαδή, άτομα κάτω των 18 ετών, που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, θα είναι ικανοί να κατανοούν και να παρακολουθούν τις εν λόγω διαδικασίες και να ασκούν το δικαίωμά τους σε δίκαιη δίκη.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371, οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις έχουν ως στόχο την ενσωμάτωση της Οδηγίας και τη διευθέτηση συναφών ζητημάτων που άπτονται της ποινικής προστασίας της περιουσίας και εν γένει των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ελληνική έννομη τάξη. Οι ρυθμίσεις επιδιώκουν εν γένει να αναβαθμίσουν ποιοτικά το ελληνικό σύστημα ποινικής προστασίας των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων, καθιστώντας το πιο συνεκτικό και αποτελεσματικό, με παράλληλη τήρηση των αρχών της νομιμότητας, της ασφάλειας δικαίου και της αναλογικότητας.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/541, οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις έχουν ως στόχο την ενσωμάτωση της Οδηγίας και τη διευθέτηση συναφών ζητημάτων που άπτονται της καταπολέμησης της τρομοκρατίας.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919: Διασφαλίζεται η παροχή συνδρομής συνηγόρου σε οικονομικά αδύναμους που έχουν την ιδιότητα του υπόπτου, κατηγορουμένου ή παρισταμένου προς υποστήριξη της κατηγορίας στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών καθώς και την ιδιότητα του ως εκζητούμενου στο πλαίσιο διαδικασιών εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, όπως επίσης και αίτησης εκδόσεως.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/800: Οι ρυθμίσεις του παρόντος Σχεδίου Νόμου αφορούν κάθε φυσικό πρόσωπο ηλικίας κάτω των 18 ετών, που είναι ύποπτο ή κατηγορούμενο στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371, μέσα από τις προωθούμενες ρυθμίσεις διασφαλίζεται η καλύτερη ποινική προστασία των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, ενόψει της αναμενόμενης γενικοπροληπτικής και ειδικοπροληπτικής επίδρασης των θεσπιζόμενων ποινικών κανόνων, και για την αποτελεσματικότερη διασφάλιση της ορθής διαχείρισης και κατανομής των ενωσιακών πόρων προς όφελος όλων των κοινωνικών και οικονομικών ομάδων που ωφελούνται από αυτούς. Ταυτόχρονα έχει δοθεί έμφαση, κατά την κατάσχεση των οικείων νομοτυπικών περιγραφών εγκλημάτων, στη διασφάλιση θεμελιωδών εγγυητικών αρχών του ποινικού δικαίου, προς όφελος κάθε προσώπου που επιθυμεί να γνωρίζει τα όρια του αξιοπoίνου και τις προβλεπόμενες κυρώσεις σε περιπτώσεις παραβατικής συμπεριφοράς.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/541, μέσα από τις προωθούμενες ρυθμίσεις διασφαλίζεται η καλύτερη ποινική προστασία κατά της τρομοκρατίας με την αναμενόμενη γενικοπροληπτική και ειδικοπροληπτική επίδραση των θεσπιζόμενων ποινικών κανόνων.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919: Η αξιολογούμενη ρύθμιση επηρεάζει άμεσα τις οικονομικά ασθενείς κοινωνικές ομάδες υπόπτων, κατηγορουμένων, εκζητουμένων ή παρισταμένων προς υποστήριξη της κατηγορίας, ανεξαρτήτως υπηκοότητας ή ιθαγένειας.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/800: Στις 30 Νοεμβρίου 2009, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέδωσε ψήφισμα για έναν οδικό χάρτη για την ενίσχυση των δικονομικών δικαιωμάτων των υπόπτων ή κατηγορουμένων σε ποινικές διαδικασίες («οδικός χάρτης»). Σχετικά με τα δικονομικά δικαιώματα κατά τις ποινικές διαδικασίες, έχουν εκδοθεί τέσσερα μέτρα σύμφωνα με τον οδικό χάρτη, δηλαδή, οι οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2010/64/ΕΕ (της 20ής Οκτωβρίου 2010, σχετικά με το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία, η οποία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το ν. 4236/2014), 2012/13/ΕΕ (της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, η οποία ενσωματώθηκε ομοίως στο ελληνικό δίκαιο με το ν. 4236/2014), 2013/48/ΕΕ (της 22ας Οκτωβρίου 2013, σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας και διαδικασίας εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, καθώς και σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας και με το δικαίωμα επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα και με προξενικές αρχές κατά τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας, η οποία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον ν. 4478/2017) και 2016/343/ΕΕ (για την ενίσχυση ορισμένων πτυχών του τεκμηρίου αθωότητας και του δικαιώματος παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας, η οποία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον ν. 4596/2019).

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371, για την ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη προγενέστερων ενωσιακών νομικών εργαλείων που απέβλεπαν στην ποινική προστασία των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων, και, ειδικότερα, της Σύμβασης «για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» της 26-7-1995 (γνωστής και ως Σύμβαση PIF) και των συναφών με αυτήν Πρωτοκόλλων της 27-9-1996, της 29-11-1996 και της 19-6-1997, είχε ψηφιστεί ο ν. 2803/2000 («Κύρωση της Σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των συναφών με αυτήν Πρωτοκόλλων», ΦΕΚ Α' 48/3.3.2000). Ο συγκεκριμένος νόμος επεδίωξε να εγκαθιδρύσει ένα ειδικό σύστημα προστασίας, το οποίο θα υπερίσχυε λόγω της ειδικότητάς του έναντι των διατάξεων του ΠΚ για τα περιουσιακά αδικήματα, οι οποίες, σε συνδυασμό και με τις διατάξεις του ν. 1608/1950, εφαρμόζονταν παραδοσιακά για την προστασία της ελληνικής δημόσιας περιουσίας. Αρκετές επιλογές του Ν. 2803/2000 (π.χ. ενοποίηση σε μία περίπλοκη νομοτυπική περιγραφή, αυτή του άρθρου τέταρτου, διαφορετικών μορφών προσβολής, τις οποίες η Σύμβαση απαριθμούσε σε χωριστές της

διατάξεις· αυτοτελή τυποποίηση στο άρθρο έκτο και αδικημάτων σε σχέση με τα υπομνήματα· πρόβλεψη ποινών που δεν τελούσαν σε αντιστοιχία με αυτές που προβλέπονταν στις διατάξεις του ΠΚ και του Ν. 1608/1950 οι οποίες εφαρμόζονταν για προσβολές της ελληνικής δημόσιας περιουσίας), δέχτηκαν κριτική, καθώς δημιούργησαν αξιολογικές αντινομίες και ερμηνευτικά προβλήματα, ιδίως στο πεδίο των συρροών (π.χ. σε περιπτώσεις απάτης ή απιστίας στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ή έργων). Με τις προωθούμενες ρυθμίσεις επιδιώκεται η συμμόρφωση με τις επιταγές της Οδηγίας κατά τρόπο τέτοιο ώστε αφενός να μην ανακύψουν εκ νέου τα προβλήματα που είχαν διαπιστωθεί στο πλαίσιο εφαρμογής του Ν. 2803/2000 και αφετέρου να διαφυλαχθεί η συνοχή του ελληνικού ΠΚ, όπως αυτός πρόσφατα αναδιαμορφώθηκε, και της ελληνικής ποινικής δογματικής.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919: Η Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2016/1919 στην ελληνική έννομη τάξη είχε ήδη πραγματοποιηθεί με τον ν. 3226/2004 και με τις νέες διατάξεις επιτυγχάνονται αλλαγές προς την καταλληλότερη λειτουργία των διατάξεων της (ενδεικτικά αυτεπάγγελτος διορισμός συνηγόρου).

Η προτεινόμενη ρύθμιση αναφορικά με την Eurojust (Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1727) δύναται να επιτευχθεί μόνο μέσω της νομοθετικής οδού και όχι μέσω άλλης ρύθμισης κανονιστικής φύσης.

2.2. Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

Η ενσωμάτωση των ρυθμίσεων της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 στις εθνικές έννομες τάξεις επιβάλλεται από το άρθρο 17 αυτής αλλά και από το ενωσιακό εν γένει δίκαιο (βλ. ιδίως τέταρτο εδάφιο του άρθρου 288 ΣΛΕΕ) και, ως εκ τούτου, ανάλογες νομοθετικές πρωτοβουλίες έχουν υπάρξει ή θα υπάρξουν και στα άλλα κράτη-μέλη, αν και στον βαθμό που αυτά δεν έχουν διατάξεις που να καλύπτουν ήδη σε πλήρη έκταση τις απαιτήσεις της Οδηγίας.

Η ενσωμάτωση των ρυθμίσεων της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/541 στις εθνικές έννομες τάξεις επιβάλλεται από το άρθρο 28 αυτής και, ως εκ τούτου, ανάλογες νομοθετικές πρωτοβουλίες έχουν υπάρξει ή θα υπάρξουν και στα άλλα κράτη-μέλη, αν και στον βαθμό που αυτά δεν έχουν διατάξεις που να καλύπτουν ήδη σε πλήρη έκταση τις απαιτήσεις της Οδηγίας.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919: Η ενσωμάτωση της προκείμενης Οδηγίας αφορά σε όλα τα Κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2.3. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/800:

- Στο άρθρο 7 προβλέπεται η έκδοση Κοινής Απόφασης των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών για την ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων αναφορικά με την Επιστημονική Ομάδα Εκτίμησης Ανηλίκων Δραστών, η οποία επικουρεί τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών, όταν απαιτείται εξειδικευμένη αξιολόγηση για την εκτίμηση της ψυχικής υγείας του ανηλίκου, καθώς και για τη διάγνωση διαταραχών εθισμού, ή σε περίπτωση που δεν λειτουργεί η Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής.
- Στο άρθρο 18 προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Υπουργού Δικαιοσύνης με την οποία ορίζονται η διαδικασία και οι τεχνικές λεπτομέρειες για τη συλλογή, ταξινόμηση και επεξεργασία των στατιστικών στοιχείων που σχετίζονται με την εφαρμογή των ρυθμίσεων του σχεδίου νόμου.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371:

- Για την εφαρμογή των αξιολογούμενων ρυθμίσεων δεν απαιτείται, καταρχήν, η έκδοση προεδρικών διαταγμάτων ή άλλων κανονιστικών πράξεων. Έχει προβλεφθεί, πάντως, στο άρθρο 27 η έκδοση μιας απόφασης από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, η οποία καλείται να ρυθμίσει τις λεπτομέρειες σε σχέση με την υποβολή προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των στατιστικών αναφορών που περιγράφονται στο άρθρο 18 παρ. 2 της Οδηγίας.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919:

Έκδοση Υπουργικών Αποφάσεων κατά τις σχετικές προβλέψεις του Σχεδίου. Ειδικώς κρίνεται σκόπιμο να σημειωθεί η ανάγκη διαμόρφωσης κατάλληλης υποδομής για την τήρηση των στατιστικών δεδομένων.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371, οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αφορούν το σύνολο των επιχειρήσεων που αιτούνται, λαμβάνουν ή κάνουν χρήση πόρων ή περιουσιακών στοιχείων που καλύπτονται από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τους προϋπολογισμούς των κάθε είδους οργάνων και οργανισμών της, ανεξαρτήτως του εκάστοτε φορέα διαχείρισης. Αφορούν επίσης επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν τη διαχείριση τέτοιων πόρων ή περιουσιακών στοιχείων.

Από την προτεινόμενη ρύθμιση αναφορικά με την Eurojust δεν επέρχεται καμία δυσμενής επίπτωση στην οικονομία.

3.2 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371, οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν έχουν κάποια άμεση επίδραση στη δομή της αγοράς. Ενόψει, πάντως, του γεγονότος ότι καθιστούν αξιόποινες επιμέρους παράνομες συμπεριφορές (π.χ. την παράνομη λήψη ενισχύσεων ή την δωροδοκία υπαλλήλων που διαχειρίζονται ενωσιακούς πόρους) αναμένεται ότι μπορούν να οδηγήσουν στην εξυγίανση και ενίσχυση του ελεύθερου ανταγωνισμού,

καταστέλλοντας παράνομες επιχειρηματικές συμπεριφορές οι οποίες δίνουν αθέμιτα οικονομικά πλεονεκτήματα στους παραβάτες, και ενισχύοντας, αντίστοιχα, την δραστηριότητα των νόμιμων επιχειρήσεων.

3.3 Μετρήστε το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις πριν και μετά την αξιολογούμενη ρύθμιση, με την χρήση του «τυποποιημένου μοντέλου κόστους»

Δεν υφίσταται.

3.4 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της προτεινόμενης ρύθμισης στις λειτουργίες της παραγωγής και του μάρκετινγκ των επιχειρήσεων

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν αναμένεται να έχουν κάποια ειδική επίδραση στις λειτουργίες της παραγωγής και του μάρκετινγκ των επιχειρήσεων, με την επιφύλαξη όσων αναφέρονται ανωτέρω υπό 3.2.

3.5. Αναφέρατε αναλυτικά και αιτιολογήστε την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371, οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν αναμένεται να έχουν κάποια ειδική επίδραση στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, με την επιφύλαξη όσων αναφέρονται ανωτέρω υπό 3.2.

3.6. Προσδιορίστε το διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων που προκαλεί ή αφαιρεί η προτεινόμενη ρύθμιση, εφαρμόζοντας το «τυποποιημένο μοντέλο κόστους»

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν αναμένεται να δημιουργήσουν κάποιο ειδικό πρόσθετο βάρος στις επιχειρήσεις, με την επιφύλαξη του γενικού βάρους που συνδέεται με την υφιστάμενη εν γένει υποχρέωση των επιχειρήσεων να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα εσωτερικού ελέγχου προς διασφάλιση της νόμιμης δράσης των μελών τους, έτσι ώστε να μην τελούνται αδικήματα του παρόντος νόμου ή άλλα αδικήματα. Το βάρος αυτό υφίσταται όμως ήδη καθώς συνδέεται με γενικές υποχρεώσεις και αφορά όχι μόνο αδικήματα έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και αδικήματα έναντι του ελληνικού Δημοσίου ή άλλων φορέων εννόμων αγαθών.

3.7 Προσδιορίστε ειδικότερα και μετρήστε αναλυτικά και ξεχωριστά το κόστος και τα οφέλη που θα προκύψουν από την προτεινόμενη ρύθμιση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν αναμένεται να έχουν κάποια ειδική επίδραση στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με την επιφύλαξη όσων αναφέρονται ανωτέρω υπό 3.2.

3.8. Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, που αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 οι εξεταζόμενες ρυθμίσεις δεν αναμένεται να προκαλέσουν κάποια ειδική πρόσθετη επιβάρυνση στον κρατικό προϋπολογισμό, με την επιφύλαξη της γενικής επιβάρυνσης που συνδέεται με τους ανθρώπινους και υλικοτεχνικούς πόρους που θα είναι κατά περίπτωση απαραίτητοι για τη δίωξη των τυποποιούμενων αδικημάτων. Εξάλλου, στον βαθμό που με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις ενισχύεται η προστασία των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων, θα μπορούσε κανείς να αναμένει, ως αποτέλεσμα της γενικοπροληπτικής και ειδικοπροληπτικής επίδρασης των θεσπιζόμενων ποινικών κανόνων, τη βελτίωση των πρακτικών διαχείρισης και κατανομής των ενωσιακών πόρων και περιουσιακών στοιχείων προς όφελος, μεταξύ άλλων, και του κρατικού προϋπολογισμού ή του ελληνικού Δημοσίου εν γένει.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919: Η επιβάρυνση των δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού ή/και του ΤΑΧΔΙΚ δεν δύναται να εκτιμηθεί στο παρόν στάδιο. Πάντως, είναι η ελάχιστη αναγκαία, ενόψει της υποχρέωσης συμμόρφωσης με τις επιταγές της Οδηγίας.

3.9. Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην εθνική οικονομία

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν αναμένεται να έχουν κάποια άμεση θετική ή αρνητική επίδραση στην εθνική οικονομία, με την επιφύλαξη, πάντως, των μακροπρόθεσμων ωφελειών που μπορεί κανείς να προσδοκά σύμφωνα με όσα αναφέρονται ανωτέρω υπό 3.2. και 3.8.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/800: Προστασία και εμπέδωση των δικαιωμάτων των ανηλίκων, που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι σε ποινικές διαδικασίες, με την βελτίωση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371: Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις επηρεάζουν πρωτίστως εκείνα τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που αιτούνται, λαμβάνουν ή κάνουν χρήση πόρων ή περιουσιακών στοιχείων που καλύπτονται από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τους προϋπολογισμούς των κάθε είδους οργάνων και οργανισμών της, ανεξαρτήτως του εκάστοτε φορέα διαχείρισης, καθώς οριοθετούν πεδία αξιοποιούν και ανάγουν σε αδικήματα συγκεκριμένες ζημιολγόνες συμπεριφορές των φυσικών προσώπων. Αφορούν επίσης φυσικά ή νομικά πρόσωπα που διαχειρίζονται τέτοιους πόρους ή περιουσιακά στοιχεία, πρωτίστως, δηλαδή πρόσωπα που φέρουν την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου ή υπαλλήλου φορέα στον οποίον έχουν ανατεθεί διαχειριστικά καθήκοντα.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/541: Προστασία και εμπέδωση των δικαιωμάτων των πολιτών από τους δράστες των αδικημάτων της τρομοκρατίας και προστασία έναντι των οργανωτών ταξιδιών με σκοπό την τρομοκρατία.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919: Αποτελεσματική πρόσβαση στη Δικαιοσύνη και στο δικαίωμα συνηγόρου σε ποινικές υποθέσεις.

Από την προτεινόμενη ρύθμιση για την Eurojust (Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1727) δεν επέρχεται καμία δυσανάλογα δυσμενής επίπτωση στην κοινωνία και τους πολίτες. Αντιθέτως, η προτεινόμενη ρύθμιση συμβάλλει στην αποφυγή λειτουργικών προβλημάτων στην απονομή της δικαιοσύνης και στον καλύτερο συντονισμό της δικαστικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών. Επομένως, συμβάλλει στην αποτελεσματικότητα της δικαστικής λειτουργίας.

4.2. Αναφέρατε τα σημερινά δεδομένα για κάθε ένα τομέα και κάθε μία κοινωνική ομάδα που επηρεάζονται από την αξιολογούμενη ρύθμιση, όπως αυτά προκύπτουν από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371, δεν υφίστανται κάποια ειδικά στατιστικά στοιχεία για τις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες, ενόψει της ευρείας εμβέλειας των αξιολογούμενων ρυθμίσεων.

4.3. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371, στον βαθμό που με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις ενισχύεται η προστασία των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων, θα μπορούσε κανείς να αναμένει, ως αποτέλεσμα της γενικοπροληπτικής και ειδικοπροληπτικής επίδρασης των θεσπιζόμενων ποινικών κανόνων, τη βελτίωση των πρακτικών διαχείρισης και κατανομής των ενωσιακών πόρων και περιουσιακών στοιχείων προς όφελος, μεταξύ άλλων, όλων των πολιτών, αφού οι συγκεκριμένοι πόροι προορίζονται για τη βελτίωση του επιπέδου ζωής των πολιτών της Ένωσης και την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής συνοχής και της έρευνας.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/541, επιτυγχάνεται η γενικοπροληπτική και ειδικοπροληπτική αντιμετώπιση των αξιόποινων πράξεων που προβλέπονται στον σχετικό νόμο.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919: Αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων υπεράσπισης που κατοχυρώνονται σε εσωτερικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για υπόπτους και κατηγορουμένους στο πλαίσιο της ποινικής δίκης.

Αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται σε εσωτερικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για τους εκζητούμενους δυνάμει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και αίτησης εκδόσεως στο πλαίσιο των σχετικών διαδικασιών.

Αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται σε εσωτερικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για τους παρισταμένους προς υποστήριξη της κατηγορίας στο πλαίσιο της ποινικής δίκης.

4.4. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/800: Βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου που αφορά τα οικονομικά δικαιώματα των ανηλίκων, που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι σε ποινικές διαδικασίες.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371: Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν αποβλέπουν άμεσα στη βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη με τη στενή έννοια του ανωτέρω όρου. Η καταστολή αξιοποιώνων πράξεων, που οδηγούν σε απώλεια πόρων προοριζόμενων για τους πολίτες και σε δημιουργία αθέμιτων ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων για παράνομες επιχειρήσεις, συνιστά πάντως μια υπηρεσία του Κράτους προς τον πολίτη και, υπό αυτή την έννοια, μπορεί να θεωρηθεί ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις συνεισφέρουν στη βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους (βλ. και ανωτέρω υπό 3.2. και 4.3.).

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919: Παροχή νομικής αρωγής σε ποινικές υποθέσεις για οικονομικά ασθενείς.

4.5. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, που απλουστεύουν τις διοικητικές διαδικασίες

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν αποβλέπουν, ενόψει του ειδικού αντικείμενου τους, στην ρύθμιση διοικητικών διαδικασιών.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

5.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων

Δεν υφίστανται.

5.2. Αναφέρατε περιληπτικά τα βασικά σημεία της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη ρύθμιση (εφόσον υπάρχει)

Δεν υφίσταται.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

6.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης

Σχετικά με την προτεινόμενη ρύθμιση για την Eurojust, αυτή συμβάλλει στην αποφυγή δυσχερειών δικαστικής συνεργασίας μέσω μιας νέας, καλύτερης δομής οργάνωσης και λειτουργίας των δικαστικών αρχών. Παρέχει την προσδοκία της εύρυθμης λειτουργίας του συστήματος στο πεδίο της δικαστικής συνεργασίας και επομένως συμβάλλει στην αποτελεσματικότητα της δικαστικής προστασίας.

6.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν)

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/800: Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις επέρχονται τροποποιήσεις στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και εισάγονται και νέες δικονομικές διατάξεις, προς τον σκοπό διασφάλισης των δικαιωμάτων των ανηλίκων υπόπτων ή κατηγορουμένων.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371: Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αναμένεται να έχουν θετική επίδραση στην απονομή της δικαιοσύνης, αφού επιδιώκουν να άρουν αξιολογικές αντινομίες και ερμηνευτικά προβλήματα που είχαν δημιουργηθεί με το προγενέστερο καθεστώς, κάνοντας απλούστερη την εφαρμογή του δικαίου, με παράλληλη διασφάλιση της δογματικής συνοχής και των φιλελεύθερων εγγυήσεων του, σύμφωνα και με όσα αναφέρονται ανωτέρω υπό 2.1. (βλ. διεξοδικότερα τις σκέψεις 2 έως 5 του Γενικού Μέρους καθώς και τις διευκρινήσεις ιδίως στο άρθρο 24 του Ειδικού Μέρους της Αιτιολογικής Έκθεσης).

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919: Εξασφαλίζεται πως κάθε ύποπτος, κατηγορούμενος, εκζητούμενος ή παριστάμενος προς υποστήριξη της κατηγορίας απολαύει του δικαιώματος για παροχή νομικής βοήθειας κατά τις επιταγές του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΧΘΔΕΕ), της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ) καθώς και του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (ΔΣΑΠΔ).

7. Νομιμότητα

7.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/800: Από τα άρθρα του Συντάγματος κρίσιμα είναι τα: 2, 5, 7, 21.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371: Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις υπόκεινται στο πεδίο εφαρμογής κατεξοχήν εκείνων των συνταγματικών διατάξεων που θεσπίζουν φιλελεύθερες εγγυήσεις και θέτουν όρια στους περιορισμούς οι οποίοι δύνανται να επιβάλλονται σε ατομικά δικαιώματα μέσω του ποινικού δικαίου, όπως είναι π.χ. οι διατάξεις του άρθρου 7 και του άρθρου 25 παρ. 1 Σ.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/541: Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις υπόκεινται στο πεδίο εφαρμογής κατεξοχήν εκείνων των συνταγματικών διατάξεων που θεσπίζουν φιλελεύθερες εγγυήσεις και θέτουν όρια στους περιορισμούς οι οποίοι δύνανται να επιβάλλονται σε ατομικά δικαιώματα μέσω του ποινικού δικαίου, όπως είναι π.χ. οι διατάξεις του άρθρου 7 και του άρθρου 25 παρ. 1 Σ.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919: Άρθρο 20 του Συντάγματος.

Σχετικά με την προτεινόμενη ρύθμιση για την Eurojust, αυτή δεν παραβιάζει ούτε το ενωσιακό δίκαιο, ούτε το Σύνταγμα, ενώ είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του εθνικού δικαίου.

7.2. Αναφέρατε τυχόν νομολογία των εθνικών δικαστηρίων και ιδίως του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορά θέματα συναφή με την προτεινόμενη ρύθμιση

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371: Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν ζητήματα που μέχρι τώρα αντιμετωπιζόνταν κυρίως με εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 2803/2000 καθώς και των άρθρων 155 επ. του ΕΤΚ (βλ. ανωτέρω υπό 2.1 καθώς και τη σκέψη 2 του Γενικού Μέρους της Αιτιολογικής Έκθεσης). Συναφής εμφανίζεται ως εκ τούτου κυρίως η αρεοπαγίτικη νομολογία σε σχέση με τις ανωτέρω διατάξεις.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/541: Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν ζητήματα που μέχρι τώρα αντιμετωπιζόνταν κυρίως με εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 187Α και 187Β του Ποινικού Κώδικα. Συναφής εμφανίζεται ως εκ τούτου κυρίως η αρεοπαγίτικη νομολογία σε σχέση με τις ανωτέρω διατάξεις.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919: Για την παροχή νομικής βοήθειας σε ποινικές υποθέσεις σχετικές είναι οι αποφάσεις του Αρείου Πάγου με αριθμ. 319/2016, 1590/2013, 1188/2007, ΤΝΠ ΔΣΑ. Συναφείς είναι επίσης και οι με αριθμ. 1263/2017 και 1403/2012 αποφάσεις του Αρείου Πάγου (ΤΝΠ ΔΣΑ) που αφορούν την παροχή νομικής βοήθειας σε αστικές υποθέσεις.

7.3. Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα, όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/800:

Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων Ε.Ε.

Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα,

Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτισμικά Δικαιώματα

Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού και τα προαιρετικά πρωτόκολλά της

Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με αναπηρίες

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371:

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις καλούνται να ενσωματώσουν στην ελληνική έννομη τάξη την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371, ως προς την ερμηνεία της οποίας δεν υφίσταται ακόμη νομολογία του ΔΕΕ. Σχετική είναι πάντως η υφιστάμενη νομολογία που αφορά την αντικατασταθείσα από την Οδηγία– Σύμβαση «για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» της 26-7-1995 (γνωστής και ως Σύμβαση PIF), καθώς και τα συναφή με αυτήν Πρωτόκολλα της 27-9-1996, της 29-11-1996 και της 19-6-1997, καθώς και, σε ό,τι αφορά την απάτη στον ΦΠΑ, η νομολογία που αφορά την ερμηνεία των εναρμονισμένων διατάξεων του κοινού συστήματος ΦΠΑ (βλ. οδηγία 2006/112/ΕΚ και, προγενέστερα, οδηγία 77/388/ΕΟΚ).

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/541:

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις καλούνται να ενσωματώσουν στην ελληνική έννομη τάξη την Οδηγία (ΕΕ) 2017/541, καθώς και τις αποφάσεις πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ και 2005/671/ΔΕΥ. Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919:

Πέραν της προκειμένης Οδηγίας 2016/1919/ΕΕ, σχετικές είναι και οι διατάξεις της Οδηγίας 2013/48/ΕΕ που αφορά το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο.

Περαιτέρω, συναφείς διατάξεις περιέχονται στον ΧΘΔΕΕ (άρθρο 47 τελ. εδάφιο), την ΕΣΔΑ (άρθρο 6 παρ. 3 περ. γ) και το ΔΣΑΠΔ (άρθρο 14 παρ. 3 περ. δ).

7.4. Αναφέρατε τυχόν σχετικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/800: Κρίσιμο το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371:

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις υπόκεινται, λόγω του ειδικού αντικειμένου τους, στο πεδίο εφαρμογής όλων εκείνων των διατάξεων της ΕΣΔΑ, όπως αυτές έχουν ερμηνευθεί από τη νομολογία του ΕΔΔΑ, που θεσπίζουν φιλελεύθερες εγγυήσεις και θέτουν όρια στους περιορισμούς οι οποίοι δύνανται να επιβάλλονται σε ατομικά δικαιώματα μέσω του ποινικού δικαίου, όπως είναι π.χ. οι διατάξεις του άρθρου 7 της ΕΣΔΑ.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919:

Η σχετική πρόβλεψη της ΕΣΔΑ απαντά στο άρθρο 6 παρ. 3 περ. γ) αυτής. Σχετικώς υπάρχει πλούσια νομολογία του ΕΔΔΑ, ακόμη και ελληνικού ενδιαφέροντος, όπως λ.χ. οι αποφάσεις στις υποθέσεις *Twalib κατά Ελλάδας* (9.6.1998), *Biba κατά Ελλάδας* (26.9.2000) και *Βαμβακάς κατά Ελλάδας* (9.4.2015).

8. Αρμοδιότητα

8.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/800:

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης (επισπεύδον υπουργείο) είχε την νομοθετική πρωτοβουλία για το παρόν νομοσχέδιο. Οι διατάξεις της Σύμβασης αφορούν επίσης και το Υπουργείο Οικονομικών (έκδοση Κοινής Υπουργικής Απόφασης βλ. ανωτέρω στοιχείο 2.3.).

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371:

Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις υπόκεινται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919:

Υπουργείο Δικαιοσύνης και Υπουργείο Οικονομικών

Σχετικά με την προτεινόμενη ρύθμιση για την Eurojust:

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης είναι ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας για να προβεί στην θέσπιση της προτεινόμενης ρύθμισης.

8.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης

Βλ. παρακάτω

8.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371:

Με τις εξεταζόμενες ρυθμίσεις θεσπίζονται ποινικές διατάξεις, η εφαρμογή των οποίων εμπίπτει στην αρμοδιότητα των διωκτικών και δικαστικών αρχών. Στο πεδίο δράσης διοικητικών αρχών και, ειδικότερα, των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, εμπίπτει πάντως η σύνταξη και υποβολή των στατιστικών αναφορών που περιγράφονται στο άρθρο 27 του σχεδίου νόμου.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919:

- 1)** Πρωτοδικεία
- 2)** Αρμόδιες Εισαγγελίες Εφετών
- 3)** Αρμόδιες προανακριτικές αρχές
- 4)** Δικηγορικοί Σύλλογοι της χώρας
- 5)** ΤΑΧΔΙΚ
- 6)** Στατιστική υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης

8.4. Σε περίπτωση που η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει τη σύσταση νέου φορέα, υπηρεσίας, νομικού προσώπου, επιτροπής, συμβουλίου ή άλλου συλλογικού οργάνου, αναφέρατε συνοπτικά τη γνωμοδότηση της Διυπουργικής Επιτροπής της απόφασης Πρωθυπουργού Υ189/18-7-2006 (ΦΕΚ Β' 953) και επισυνάψτε τη μελέτη σκοπιμότητας και την οικονομοτεχνική μελέτη

Δεν προβλέπεται.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.)

Κατά τη σύνταξη των προτεινόμενων ρυθμίσεων έγινε προσπάθεια τήρησης όλων των προβλεπόμενων νομοτεχνικών κανόνων όπως επίσης και των αρχών καλής νομοθέτησης.

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/800:

Τροποποιούνται τα άρθρα: 239 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371:

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις καταργούνται οι διατάξεις του Ν. 2803/2000 και αντικαθίστανται από ένα νέο σύστημα ποινικής προστασίας των ενωσιακών οικονομικών

συμφερόντων που στηρίζεται στην αρχή της εξομοίωσης της ποινικής προστασίας αυτών των συμφερόντων με την ποινική προστασία που παρέχεται στην ελληνική δημόσια περιουσία βάσει των διατάξεων του ΠΚ σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ΕΤΚ. Παράλληλα θεσπίζονται και κάποιες ειδικές διατάξεις για την κάλυψη επιμέρους απαιτήσεων της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371, για τις οποίες κρίθηκε ότι δεν επαρκούν οι διατάξεις του ΠΚ.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919:

Άρθρα 1-4, 6, 7 και 14 του νόμου 3226/2004, που αποτελεί ειδικό νομοθέτημα για την «παροχή νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος».

9.3. Αναφέρατε τις εν γένει βελτιώσεις που επιφέρει η προτεινόμενη ρύθμιση στην έννομη τάξη και ειδικά τις διατάξεις που κωδικοποιεί ή απλουστεύει

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371:

Με το σύστημα ποινικής προστασίας των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων που εισάγουν οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίθηκε ότι αίρονται επιμέρους αξιολογικές αντινομίες και ερμηνευτικά προ-βλήματα που είχαν δημιουργηθεί με το προγενέστερο καθεστώς (Ν. 2803/2000) και γίνεται απλούστερη και αποτελεσματικότερη η εφαρμογή του δικαίου. Επίσης διαφυλάσσεται η αξιολογική συνοχή του ελληνικού ποινικού συστήματος, ως συνόλου, και ικανοποιούνται οι απορρέουσες από την αρχή της αναλογικότητας αξιώσεις, χωρίς συγχρόνως να αφήνεται περιθώριο μομφής για ελλειμματική συμμόρφωση της ελληνικής έννομης τάξης με τις απαιτήσεις που θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση (: τόσο δυνάμει της ενσωματούμενης Οδηγίας όσο και με βάση την αρχή της εξομοίωσης) σε ό,τι αφορά την ποινική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της (βλ. διεξοδικότερα τις σκέψεις 2 έως 5 του Γενικού Μέρους καθώς και τις διευκρινήσεις ιδίως στα άρθρα 21, 23, 24 και 27 του Ειδικού Μέρους της Αιτιολογικής Έκθεσης).

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/541:

Σχετικές οι διατάξεις των άρθρων 187Α και 187Β του Ποινικού Κώδικα.

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919:

Επέρχεται ο εκσυγχρονισμός των ρυθμίσεων του ν. 3226/2004 ειδικώς για την παροχή νομικής βοήθειας σε ποινικές υποθέσεις και η εναρμόνιση των σχετικών διατάξεων με την Οδηγία 2016/1919/ΕΕ. Οι νέες ρυθμίσεις διευρύνουν το δικαίωμα των υπόπτων, των κατηγορουμένων και των εκζητουμένων για παροχή νομικής βοήθειας στο πλαίσιο των σχετικών διαδικασιών. Επίσης παρέχουν αντίστοιχο δικαίωμα και στον παριστάμενο προς υποστήριξη της κατηγορίας.

9.4. Προσδιορίστε τις διατάξεις της προτεινόμενης ρύθμισης που τροποποιούν εμμέσως υφιστάμενες ρυθμίσεις, χωρίς να τις καταργούν ρητώς και αιτιολογήστε την επιλογή αυτή

Σχετικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371:

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις καταργούνται οι διατάξεις του ν. 2803/2000 και επεκτείνεται, μεταξύ άλλων, η εμβέλεια των διατάξεων του ΠΚ για τα περιουσιακά αδικήματα, όπως π.χ. αυτής του άρθρου 386 ΠΚ, η εφαρμογή των οποίων θεωρείτο μέχρι σήμερα ότι απωθείτο εφόσον πραγματοποιούνταν και διατάξεις από το ειδικό σύστημα

προστασίας του Ν. 2803/2000, και στις περιουσιακές προσβολές σε βάρος της ενωσιακής περιουσίας. Με τον τρόπο αυτό καθίσταται, μεταξύ άλλων, δυνατή σε περιπτώσεις παράλληλης προσβολής τόσο της ενωσιακής όσο και της ελληνικής δημόσιας περιουσίας, π.χ. σε περιπτώσεις απάτης ή απιστίας στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ή έργων, να εφαρμόζονται οι ίδιες διατάξεις, π.χ. αυτές των άρθρων 386 ή 390 ΠΚ, ενδεχομένως σε συνδυασμό με το άρθρο 98 παρ. 2 ΠΚ, με ό,τι αυτό συνεπάγεται και για την επίλυση των ζητημάτων συρροής.

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

10.1. Αναφέρατε αναλυτικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που κλήθηκαν να λάβουν μέρος στην διαβούλευση για την προτεινόμενη ρύθμιση

Το εύρος εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης καθώς και η σπουδαιότητα του σκοπού που εξυπηρετούν οι διατάξεις της, οδήγησαν στη συμμετοχή ενός μεγάλου αριθμού εμπλεκόμενων φορέων και κοινωνικών ομάδων.

10.2. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη

Η δημόσια διαβούλευση, μέσω της διαδικτυακής πύλης opengov.gr, συνιστά τη σημερινή ψηφιοποιημένη εποχή, ένα από τα σημαντικότερα εργαλεία της καλής νομοθέτησης και της καλής διακυβέρνησης. Με την παράλληλη εποικοδομητική συμμετοχή των πολιτών, προωθείται η καλή ποιότητα των ρυθμίσεων, αυξάνει τα επίπεδα συμμόρφωσης με το ρυθμιζόμενο θέμα,, μειώνει τα επίπεδα διαφθοράς και επιγενόμενα αυξάνει την εμπιστοσύνη των υποκειμένων της ρύθμισης.

10.3. Αναφερθείτε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης, αναφέροντας επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της

Τα αποτελέσματα της διαβούλευσης καταγράφηκαν, αναλύθηκαν, αξιολογήθηκαν και ενσωματώθηκαν κατά το μέρος που συνέβαλαν στην βελτίωση του τελικού κειμένου.

10.4. Αναφέρατε τον σχεδιασμό που έχει γίνει για τον κοινωνικό διάλογο και τη διαβούλευση και στο στάδιο της εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης

Ο κοινωνικός διάλογος βασίστηκε στην ενεργή και ουσιαστική διαβούλευση του νομοσχεδίου στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής πύλης του opengov.gr. Η διενέργεια της

διαβούλευσης αποσκοπεί στη διασφάλιση της αρχής της διαφάνειας και κατ' επέκταση τη θωράκιση του κράτους δικαίου. Η προώθηση της αντιπροσωπευτικότητας και της συμμετοχικότητας της διαδικασίας μέσω της διαδικασίας διαβούλευσης εξασφαλίζει την αποτελεσματική αξιολόγηση και τελική ενσωμάτωση προτάσεων πολιτών και φορέων, προσδίδοντας προστιθέμενη αξία στο υπό ψήφιση σχέδιο νόμου.

B: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

Με το άρθρο 54 επιδιώκεται η βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης θυμάτων εγκληματικών πράξεων, η οποία λειτουργεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, μετά από αξιολόγηση του έργου της στα δέκα χρόνια από την έναρξη λειτουργίας της.

Με το άρθρο 55 ρυθμίζεται ότι τα δικαστικά έξοδα επιβάλλονται σε βάρος του αντιδίκου του διαδίκου που έτυχε νομικής βοήθειας να αποδίδονται από το Δημόσιο στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. και να αποτελούν πόρο του

Με το άρθρο 56 αποτυπώνεται πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας σε σχέση με τις προϋποθέσεις παραδεκτού της ομοδικίας και περιορίζεται ο αριθμός των ομοδίκων που μπορούν να ασκήσουν κοινή αίτηση ακυρώσεως σε 20 έτσι ώστε να αποφεύγονται λειτουργικά προβλήματα στην απονομή της δικαιοσύνης.

Με το άρθρο 57 επανέρχονται οι διαφορές που γεννώνται από την προσβολή ατομικών διοικητικών πράξεων που αφορούν στην κτήση και την απώλεια της ελληνικής ιθαγένειας στην ακυρωτική αρμοδιότητα των διοικητικών εφετείων, όπως ίσχυε έως την 31.12.2019.

Με το άρθρο 58 ορίζεται ότι στα συμβούλια συμμόρφωσης της διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων μετέχει υποχρεωτικά ως εισηγητής, ο εισηγητής της απόφασης ή επί μονομελούς σχηματισμού ο δικαστής που εξέδωσε την απόφαση.

Με το άρθρο 59 εξαιρείται η Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων από την εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4512/2018 προκειμένου να αποφευχθεί η ανορθολογική οργάνωση και λειτουργία της γραμματείας της.

Με το άρθρο 60 για λόγους συνέπειας και προς αποφυγή τυχόν ερμηνευτικών προβλημάτων τροποποιούνται τα άρθρα 6 παρ. 2 περ. α' και 272Α περ. α' του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, προκειμένου να γίνεται αναφορά σε δημόσιες και όχι διοικητικές συμβάσεις.

Με το άρθρο 61 καταργούνται από τότε που ίσχυσαν οι διατάξεις του άρθρου 236 του ν. 4389/2016 (Α' 94), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου ένατου του ν. 4393/2016 (Α' 106), επαναφέρονται σε ισχύ οι ανασταλείσες μισθολογικές ωριμάνσεις και μισθολογικές προαγωγές των Δικαστικών Λειτουργών και του κυρίου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, για το χρονικό διάστημα από 1.1.2017 έως και 31.12.2018 και προβλέπεται η καταβολή των διαφορών αποδοχών που προκύπτουν από την επαναφορά αυτή, σε συμμόρφωση προς την 209/2018 απόφαση του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος.

Με το άρθρο 62 προβλέπεται ο επανακαθορισμός των οργανικών θέσεων των εισαγγελέων και αντεισαγγελέων εφετών, καθώς και η αύξηση των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργών πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης.

Με το άρθρο 63 προβλέπεται η υπό όρο παραγραφή και παύση της ποινικής δίωξης αξιόποινων πράξεων ήσσονος εγκληματικότητας, για τις οποίες ο νόμος, ως κύρια ποινή, απειλεί ποινή φυλάκισης μέχρι ένα έτος ή χρηματική ποινή ή παροχή κοινωνικού έργου ή σωρευτικά κάποιες από τις παραπάνω ποινές

Με το άρθρο 64 εισάγεται ρύθμιση για την υπό όρο παραγραφή και μη εκτέλεση ποινών φυλάκισης διάρκειας μέχρι έξι (6) μηνών ή χρηματικών ποινών ή ποινών παροχής κοινωνικού έργου, που έχουν επιβληθεί ως κύριες ποινές με αποφάσεις, οι οποίες δεν έχουν καταστεί αμετάκλητες, εφόσον οι ποινές αυτές δεν έχουν εκτιθεί με οποιονδήποτε τρόπο μέχρι τη δημοσίευση του νόμου.

Με το άρθρο 65 για την τροποποίηση της παρ. 3 και προσθήκη νέων παρ. 4 και 5 στο άρθρο 166 του ν. 3588/2007 (Α'153) επιτυγχάνεται η ομαλή περάτωση πτωχευτικών διαδικασιών στην περίπτωση που δεν είναι αδρανείς, εκκρεμούν δίκες και αναμένονται καρποί.

Με τη μεταβατική διάταξη του άρθρου 66 καθορίζονται οι αναγκαίες χρονικές προσαρμογές και διαδικασίες, προκειμένου να λειτουργήσουν απρόσκοπτα οι διατάξεις του άρθρου 65.

Με το άρθρο 67 προστίθεται νέο άρθρο 122 Α στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Με το άρθρο 68 αντικαθίσταται στο άρθρο 1 παρ. 1 η περίπτωση (ι) του ν.3213/2003 (Α' 309) και εξορθολογίζεται η υποχρέωση δήλωσης πόθεν έσχες μελών διοικήσεως ν.π.δ.δ. ανεξαιρέτως του ειδικότερου καθεστώτος λειτουργίας τους.

Με το άρθρο 69 προβλέπεται η γνωστοποίηση της επικείμενης τέλεσης του γάμου των μελλονύμφων να πραγματοποιείται με δημοσίευση σε εφημερίδα του τόπου κατοικίας.

Με το άρθρο 70 μειώνεται το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την κοινοποίηση του διορισμού μέχρι την ορκωμοσία και την ανάληψη υπηρεσίας του διοριζομένου δικαστικού υπαλλήλου.

Με το άρθρο 71 ρυθμίζονται οι σχετικές διαδικασίες για την απόσπαση των δικαστικών λειτουργιών στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Με το άρθρο 72 η ισχύς του Πίνακα Επιτυχόντων του Διαγωνισμού για την πρόσληψη δόκιμων Ειρηνοδικών Δ' τάξης που δημοσιεύθηκε στις 9.2.2016 (Γ'81), παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2021 και οι κενές θέσεις Ειρηνοδικών που θα ανακύψουν μέχρι την ως άνω ημερομηνία πληρούνται από τον πίνακα αυτόν.

Με τη μεταβατική διάταξη του άρθρου 73 τίθεται το πλαίσιο για την παράταση της θητείας των αποσπασμένων υπαλλήλων στα αυτοτελή γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων, λόγω του COVID-19.

Με το άρθρο 74 για τη λειτουργία ομάδων ελέγχου της Α.Δ.Α.Ε. επέρχονται οργανωτικές αλλαγές και τίθενται διατάξεις που αποσαφηνίζουν τις αρμοδιότητες του Προέδρου, της Ολομέλειας και που εξασφαλίζουν ενεργό συμμετοχή των μελών και του προσωπικού στο έργο της Αρχής.

Με το άρθρο 75 για το ειδικό αρχείο της Α.Δ.Α.Ε. σκοπείται η ορθολογικότερη και αποτελεσματικότερη οργάνωση του αρχείου της Α.Δ.Α.Ε., όπου τηρούνται οι διατάξεις περί άρσης του απορρήτου.

Με την μεταβατική διάταξη του άρθρου 76 επέρχεται η παράταση υφιστάμενων θητειών σε θέσεις ευθύνης της Αρχής Διασφάλισης Απορρήτου των Επικοινωνιών για όσο καιρό δεν είναι εφικτή η επαναπροκήρυξη των θητειών που πρόκειται να λήξουν εντός του Μαΐου 2020.

Με το άρθρο 77 ιδρύεται η Κατεύθυνση Ειρηνοδικών στην ΕΣΔΙ, η οποία είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί η παροχή της απαραίτητης κατάρτισης και εκπαίδευσης στους υποψήφιους Ειρηνοδίκες, ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των σύνθετων και διευρυμένων πια δικαιοδοτικών καθηκόντων τους.

Με το άρθρο 78 προβλέπεται το αιτιολογημένο της κατάργησης ή αντικατάστασης μαθημάτων που περιλαμβάνονται στα προγράμματα κατάρτισης (σπουδών και επιμόρφωσης) από πλευράς του ΔΣ, όταν συντρέχει μη συμβατότητα αυτών με την Κατεύθυνση Κατάρτισης στην οποία εντάσσονται.

Με το άρθρο 79 επιλύεται το πρόβλημα που έχει κατ' επανάληψη ως σήμερα προκύψει να μην έχουν οριστεί οι αντικαταστάτες των απερχομένων Διευθυντών κατά τη λήξη της θητείας τους, με αποτέλεσμα οι τελευταίοι να παραμένουν στις θέσεις τους και να ασκούν τα καθήκοντά τους άτυπα. Περαιτέρω, είναι αναγκαίο να ορισθεί ως Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης για τη νεοσυσταθείσα στη Σχολή Κατεύθυνση των Ειρηνοδικών ο αρμόδιος για την Κατεύθυνση της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης.

Με το άρθρο 80 διευρύνεται η αρμοδιότητα του ήδη υφιστάμενου Συμβουλίου Σπουδών για την Κατεύθυνση Πολιτικής - Ποινικής Δικαιοσύνης και Εισαγγελιών, ώστε εφεξής να

είναι αρμόδιο και για την Κατεύθυνση Ειρηνοδικών. Αντίστοιχα, η αρμοδιότητα του Συμβουλίου Διδασκόντων για την Κατεύθυνση Πολιτικής – Ποινικής Δικαιοσύνης διευρύνεται ώστε να καταλάβει και την Κατεύθυνση Ειρηνοδικών.

Με το άρθρο 81 το ήδη υπάρχον πλαίσιο για την προκήρυξη του εισαγωγικού διαγωνισμού για την ΕΣΔΙ καταλαμβάνει και τη νέα Κατεύθυνση, αυτήν των Ειρηνοδικών.

Με το άρθρο 82 αναβαθμίζονται τα τυπικά προσόντα των υποψηφίων της Κατεύθυνσης Ειρηνοδικών (σε σχέση με εκείνα που έως σήμερα έπρεπε να συγκεντρώνουν προκειμένου να λάβουν μέρος στον Διαγωνισμό Ειρηνοδικών), ώστε αυτά να εναρμονισθούν με τα ήδη προβλεπόμενα για τους υποψηφίους της Κατεύθυνσης Πολιτικής – Ποινικής Δικαιοσύνης.

Με το άρθρο 83 προβλέπεται η συγκρότηση επιτροπής των εισαγωγικών εξετάσεων της Κατεύθυνσης των Ειρηνοδικών, κατ' αντιστοιχία με τα ισχύοντα για την Κατεύθυνση Πολιτικής – Ποινικής Δικαιοσύνης.

Με το άρθρο 84 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στον διαγωνισμό της Κατεύθυνσης Ειρηνοδικών, αντιστοίχως με τα ισχύοντα για την Κατεύθυνση της Πολιτικής – Ποινικής Δικαιοσύνης.

Με το άρθρο 85 τροποποιείται το κείμενο του άρθρου στα αντίστοιχα σημεία, λόγω αναρίθμησης της παραγράφου στην οποία περιέχεται η πρόβλεψη για τους εξεταστές των ξένων γλωσσών.

Με το άρθρο 86 αντικρίζονται οι αποδοχές των σπουδαστών της Σχολής με τις ισχύουσες κάθε φορά αποδοχές του παρέδρου Πρωτοδικείου για τις Κατευθύνσεις Πολιτικής - Ποινικής Δικαιοσύνης, Εισαγγελέων και Διοικητικής Δικαιοσύνης και με εκείνες του δόκιμου Ειρηνοδίκη, για την Κατεύθυνση των Ειρηνοδικών.

Με το άρθρο 87 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στον διαγωνισμό της Κατεύθυνσης Ειρηνοδικών, αντιστοίχως με τα ισχύοντα για την Κατεύθυνση της Πολιτικής – Ποινικής Δικαιοσύνης.

Με το άρθρο 88 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στον εξαγωγικό διαγωνισμό της Κατεύθυνσης Ειρηνοδικών.

Με το άρθρο 89 προβλέπεται η διακριτή κατάταξη των εκπαιδευόμενων της Σχολής (στην Κατεύθυνση Διοικητικής Δικαιοσύνης) σε οργανικές θέσεις στην Υπηρεσία του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Με τη ρύθμιση του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 90 προβλέπεται η πραγματοποίηση της πρακτικής άσκησης στην Υπηρεσία του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο για τους εκπαιδευόμενους της Κατεύθυνσης Διοικητικής Δικαιοσύνης που επέλεξαν να σταδιοδρομήσουν στην εν λόγω Υπηρεσία.

Με το άρθρο 91 τροποποιείται η διατύπωση της ισχύουσας διάταξης κατά τρόπον ώστε να καλύπτεται το ζήτημα της διενέργειας της πρακτικής άσκησης των εκπαιδευομένων όλων των κατευθύνσεων.

Με το άρθρο 92 τροποποιείται η διατύπωση της ισχύουσας διάταξης κατά τρόπον, ώστε να καλύπτεται το ζήτημα του διορισμού των εκπαιδευομένων σε θέσεις δοκίμων δικαστικών λειτουργιών, ανεξαρτήτως του αν προέρχονται από την Κατεύθυνση Ειρηνοδικών ή από τις ήδη ισχύουσες Κατευθύνσεις.

Με το άρθρο 93 προβλέπεται η συμμετοχή στα επιμορφωτικά σεμινάρια της Σχολής μελών του κυρίου προσωπικού του ΝΣΚ.

Με το άρθρο 94 η έως σήμερα ισχύουσα διάταξη τροποποιείται, κατά τρόπον ώστε να προστεθεί στο εκπαιδευτικό προσωπικό που παρέχει κατάρτιση και επιμόρφωση στην ΕΣΔΙ η κατηγορία των Ειρηνοδικών Α' τάξης με εικοσαετή προϋπηρεσία.

Με το άρθρο 95 αυξάνεται το προσωπικό της Εθνικής Σχολής Δικαστών.

Με το άρθρο 96 καταργείται η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 45 του ν. 3689/2008, καθώς η παρεχόμενη στον Υπουργό Δικαιοσύνης εξουσία στερείται περιεχομένου, αφού η ίδρυση της Κατεύθυνσης και των συνεχόμενων με αυτήν θεμάτων συντελείται δια της νομοθετικής οδού.

Με το άρθρο 97 προβλέπεται η έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση

Δεν υφίσταται.

3.2 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς

Δεν υφίσταται.

3.3 Μετρήστε το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις πριν και μετά την αξιολογούμενη ρύθμιση, με την χρήση του «τυποποιημένου μοντέλου κόστους»

Δεν υφίσταται.

3.4 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της προτεινόμενης ρύθμισης στις λειτουργίες της παραγωγής και του μάρκετινγκ των επιχειρήσεων

Δεν υφίσταται.

3.5. Αναφέρατε αναλυτικά και αιτιολογήστε την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων

Δεν υφίσταται.

3.6. Προσδιορίστε το διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων που προκαλεί ή αφαιρεί η προτεινόμενη ρύθμιση, εφαρμόζοντας το «τυποποιημένο μοντέλο κόστους»

Δεν υφίσταται.

3.7 Προσδιορίστε ειδικότερα και μετρήστε αναλυτικά και ξεχωριστά το κόστος και τα οφέλη που θα προκύψουν από την προτεινόμενη ρύθμιση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Δεν υφίσταται.

3.8. Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, που αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Ορισμένες από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό καθώς αφορούν τις μισθολογικές ωριμάνσεις και προαγωγές των Δικαστικών Λειτουργών και του κυρίου Προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για τα έτη 1.1.2017-31.12.2018, αυξάνονται οργανικές θέσεις δικαστικών λειτουργών, οι οργανικές θέσεις των Νομικών Συμβούλων του Κράτους και δημιουργείται νέα κατεύθυνση Ειρηνοδικών στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών. Αναλυτικότερη περιγραφή υπάρχει και στην προσκομισθείσα έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

3.9. Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην εθνική οικονομία

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις στοχεύουν στην ορθότερη και ταχύτερη απονομή της δικαιοσύνης καθώς λαμβάνεται πρόνοια για την κάλυψη των κενών θέσεων Ειρηνοδικών που δυνητικά θα οδηγήσουν σε αποσυμφόρηση των πινακίων και σε ταχύτερη εκδίκαση των υποθέσεων.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

6.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης

Με την προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση αποτυπώνεται πάγια νομολογία σε σχέση με τις κατ' αρχήν προϋποθέσεις παραδεκτού της ομοδικίας η οποία ως θεσμός θεραπεύει επί της

αρχής σκοπούς αναγόμενους στην οικονομία της δίκης. Δοθέντος, ωστόσο, ότι η επίκληση της ομοδικίας είναι μεν κοινή, πλην η απόδειξή της εξετάζεται χωριστά για κάθε διάδικο, όπως ομοίως εξετάζεται χωριστά και η νομιμοποίηση πληρεξουσίου δικηγόρου εκάστου αιτούντος (πρβλ. ΣτΕ Ολ. 682-4/2019), η χωρίς μέτρο σώρευση ομοδίκων ενδέχεται να δημιουργεί λειτουργικά προβλήματα στην απονομή της δικαιοσύνης, αλλά και να δυσχεραίνει τη διοίκηση στην κατάρτιση του φακέλου της υποθέσεως και τη σύνταξη της εκθέσεως, με την οποία εκφράζονται οι απόψεις της και επί των ανωτέρω ζητημάτων στο Δικαστήριο. Εκ των ανωτέρω, παρίσταται αναγκαίος ο νομοθετικός περιορισμός του αριθμού των ομοδίκων που δύνανται να ασκήσουν κοινή αίτηση ακυρώσεως με το ίδιο δικόγραφο, χωρίς τούτο να αντίκειται στις διατάξεις του άρθρου 20 παρ. 1 του Συντάγματος και του άρθρου 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ, διότι, ανεξαρτήτως του ότι οι διατάξεις αυτές δεν κατοχυρώνουν το δικαίωμα ομαδικής προσφυγής περισσότερων προσώπων από κοινού σε δικαστήριο, πάντως το δικαίωμα πρόσβασης σε δικαστήριο, δεν παρακωλύεται, και μάλιστα δυσανάλογα, από την θέσπιση του προτεινόμενου περιορισμού.

Επίσης, με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις εξορθολογίζονται οι διατάξεις περί παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας στις διαφορές της περ. β' της παρ. 1 όταν υπάρχει ειδικώς καθορισμένη χρονολογία εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απόφασης μικρότερη των 7 ημερών από την κατάθεση της αίτησης αναστολής. Τέλος, προκειμένου να πληρούνται οι όροι της καλής νομοθέτησης, αφενός ενσωματώνεται στην παρ. 6 του άρθρου 15 του ν. 3068/2002 και η συναφής διάταξη του άρθρου 54 του ν. 3900/2010, που αφορά στη διαδικασία αναστολής εκτέλεσης των διοικητικών πράξεων που εκδίδονται για τις διαφορές της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3068/2002, αφετέρου τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 108 του ν. 4636/2019 ως προς την παραπομπή στην ορθή πλέον παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 3069/2002, αναφορικά με την εκδίκαση των διαφορών της περιπτώσεως β' της παρ. 1 του ίδιου άρθρου.

6.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν)

Οι προτεινόμενες διατάξεις έχουν ως στόχο την δίκαιη κατανομή των υποθέσεων μεταξύ των δικαστών, χωρίς να επιβαρύνονται οι δικαστές που μέχρι σήμερα μετέχουν στα συμβούλια συμμόρφωσης της διοίκησης και οι οποίοι πέραν των λοιπών υποθέσεων τους επιβαρύνονται και με τις υποθέσεις που εισάγονται στα ανωτέρω συμβούλια. Περαιτέρω, είναι αυτονόητο ότι ο δικαστής που εκδίδει την απόφαση ή μετέχει στην τριμελή σύνθεση του δικαστηρίου που εκδίδει την απόφαση ως εισηγητής, δικαιούται, αλλά και υποχρεούται να γνωρίζει τον τρόπο υλοποίησής της, στάδιο που συνδέεται άμεσα με την αποτελεσματικότητα της δικαστικής προστασίας.

Επιπλέον, λαμβάνεται πρόνοια για την κάλυψη των κενών θέσεων Ειρηνοδικών που θα ανακύψουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2021. Η παράταση της ισχύος του Πίνακα κρίνεται σκόπιμη προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες πρόσληψης νέων ειρηνοδικών, σε αναπλήρωση όσων συνταξιοδοτούνται ή παραιτούνται, μέχρι το τέλος του 2021.

Στο πλαίσιο του εποπτικού ρόλου του για την εύρυθμη οργάνωση και λειτουργία της Δικαιοσύνης και την ορθότερη και ταχύτερη απονομή της, το Υπουργείο Δικαιοσύνης προβαίνει στην ίδρυση νέας κατεύθυνσης φοίτησης εντός της Εθνικής Σχολής Δικαστικών

λειτουργιών, αυτής των Ειρηνοδικών, προκειμένου να παρέχεται στο εξής στους υποψήφιους Ειρηνοδίκες η απαραίτητη εκπαίδευση, προσαρμοσμένη στις απαιτήσεις των διευρυμένων δικαιοδοτικών τους καθηκόντων. Παράλληλα, αναβαθμίζονται τα τυπικά προσόντα των υποψηφίων της Κατεύθυνσης Ειρηνοδικών και διευρύνεται το μέχρι σήμερα ανώτατο ηλικιακό όριο συμμετοχής στο διαγωνισμό, ώστε να περιληφθούν στους υποψηφίους άτομα που διαθέτουν αυξημένη εμπειρία από την άσκηση της δικηγορίας, χρήσιμη για την αποτελεσματική εκπλήρωση των καθηκόντων τους ως Ειρηνοδικών.

11. Γενική Αξιολόγηση

11.1 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά το πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει κάθε μία «άλλη διάταξη» που περιλαμβάνεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου

Η προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 54 στοχεύει στην βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης Θυμάτων εγκληματικών πράξεων μετά από αξιολόγηση του έργου της στα δέκα χρόνια από την έναρξη λειτουργίας της.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 55 ενισχύονται οι πόροι του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ από το θεσμό της νομικής βοήθειας καθότι αυτό είναι, εξάλλου, το νομικό πρόσωπο που παρέχει τη νομική βοήθεια, μέσω ειδικής κατ' έτος πίστωσης που εγγράφεται στον προϋπολογισμό του για την κάλυψη της αποζημίωσης των δικηγόρων και άλλων προσώπων που προσφέρουν υπηρεσίες νομικής βοήθειας.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 56 αποφεύγονται λειτουργικά προβλήματα στην απονομή της δικαιοσύνης.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 57 επανέρχονται οι διαφορές που γεννώνται από την προσβολή ατομικών διοικητικών πράξεων που αφορούν στην κτήση και την απώλεια της ελληνικής ιθαγένειας στην ακυρωτική αρμοδιότητα των διοικητικών εφετείων, όπως ίσχυε έως την 31.12.2019.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 58 επιτυγχάνεται η δίκαιη κατανομή των υποθέσεων μεταξύ των δικαστών και η ουσιαστική αποτελεσματικότητα της δικαστικής προστασίας.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 59 αποφεύγεται αποφευχθεί η ανορθολογική οργάνωση και λειτουργία της γραμματείας της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων.

Η προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 60 τροποποιεί τα άρθρα 6 παρ.2 περ. α' και 272Α περ. α' του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, προκειμένου να γίνεται αναφορά σε δημόσιες και όχι διοικητικές συμβάσεις. Με την προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 61 για την καταβολή των μισθολογικών ωριμάνσεων και προαγωγών των δικαστικών λειτουργών για τα έτη 2017-2018 επέρχεται η συμμόρφωση της Διοίκησης προς την 209/2018 απόφαση του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος, που αφορά τις ανασταλείσες μισθολογικές ωριμάνσεις και μισθολογικές προαγωγές των δικαστικών λειτουργών και του κυρίου προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, για το χρονικό διάστημα από 1.1.2017 έως και 31.12.2018.

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις του άρθρου 62 που αφορούν τον επανακαθορισμό των θέσεων των εισαγγελικών λειτουργών του δεύτερου βαθμού κρίνονται απαραίτητες λόγω της διεύρυνσης της αρμοδιότητας των τριμελών και πενταμελών εφετείων (κακουργημάτων), καθώς και του επανακαθορισμού των οργανικών θέσεων των προέδρων εφετών και των

εφετών που έλαβε χώρα με την παρ. 1 του άρθρου 38 του ν. 4640/2019 (Α' 190), ώστε να στελεχωθούν οι εισαγγελίες κυρίως των μεγάλων εφετείων της Χώρας με τον αναγκαίο αριθμό εισαγγελέων εφετών για την συγκρότηση των ποινικών εδρών των πενταμελών εφετείων και των μικτών ορκωτών εφετείων, ενώ οι αντεισαγγελείς εφετών θα καλύπτουν κατά βάση τις έδρες των τριμελών και μονομελών εφετείων. Περαιτέρω η αύξηση των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργιών αποσκοπεί στην περαιτέρω επιτάχυνση απονομής της δικαιοσύνης.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις των άρθρων 63 και 64 για την παραγραφή και παύση ποινικής δίωξης και την παραγραφή και μη εκτέλεση ποινών υπό όρο προβλέπεται η υπό όρο παραγραφή και παύση της ποινικής δίωξης αξιόποινων πράξεων ήσσονος εγκληματικότητας καθώς και η υπό όρο παραγραφή και μη εκτέλεση μικρών πλημμεληματικών ποινών, οι οποίες δεν έχουν εκτιθεί.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 65 για την τροποποίηση της παρ. 3 και προσθήκη νέων παρ. 4 και 5 στο άρθρο 166 του ν. 3588/2007 (Α'153) επιτυγχάνεται η ομαλή περάτωση πτωχευτικών διαδικασιών στην περίπτωση που δεν είναι αδρανείς, εκκρεμούν δίκες και αναμένονται καρποί.

Με τη μεταβατική διάταξη του άρθρου 66 καθορίζονται οι αναγκαίες χρονικές προσαρμογές και διαδικασίες, προκειμένου να λειτουργήσουν απρόσκοπτα οι διατάξεις του άρθρου 65.

Με το άρθρο 67 προστίθεται νέο άρθρο, το 122 Α στον ΚΠολΔ και συντελείται ένα ακόμη βήμα της τεχνολογίας στη Δικαιοσύνη και καθίσταται πιο εύκολη η επίδοση.

Με το άρθρο 68 αντικαθίσταται στο άρθρο 1 παρ. 1 η περίπτωση (ι) του ν. 3213/2003 (Α' 309) και εξορθολογίζεται η υποχρέωση δήλωσης πόθεν έσχες μελών διοικήσεως ν.π.δ.δ. ανεξαιρέτως του ειδικότερου καθεστώτος λειτουργίας τους.

Με το άρθρο 69, αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 1369 ΑΚ και η γνωστοποίηση μελλοντικού γάμου από κατοίκους μεγάλων πόλεων μπορεί να γίνεται και σε εβδομαδιαία εφημερίδα αποκαθιστώντας τις αγκυλώσεις μιας αναχρονιστικής διατάξεως.

Με το άρθρο 70 μειώνεται το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την κοινοποίηση του διορισμού μέχρι την ορκωμοσία και την ανάληψη υπηρεσίας του διοριζομένου δικαστικού υπαλλήλου.

Με το άρθρο 71 ρυθμίζονται οι σχετικές διαδικασίες για την απόσπαση των δικαστικών λειτουργιών στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Με το άρθρο 72 παρατείνεται η ισχύς του πίνακα Επιτυχόντων του Διαγωνισμού για την πρόσληψη δόκιμων Ειρηνοδικών Δ' τάξης που δημοσιεύθηκε στις 9.2.2016 (Γ'81), για έναν επιπλέον χρόνο, που ορίζεται στο άρθρο 75 είναι αναγκαία προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι ανάγκες κάλυψης των δημιουργούμενων - από συνταξιοδοτήσεις ή παραιτήσεις Ειρηνοδικών - κενών.

Με τη μεταβατική διάταξη του άρθρου 73 τίθεται το πλαίσιο για την παράταση της θητείας των αποσπασμένων υπαλλήλων στα αυτοτελή γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων, λόγω του COVID-19.

Με το άρθρο 74 για τη λειτουργία ομάδων ελέγχου της Α.Δ.Α.Ε. επέρχονται οργανωτικές αλλαγές και τίθενται διατάξεις που αποσαφηνίζουν τις αρμοδιότητες του Προέδρου, της Ολομέλειας και που εξασφαλίζουν ενεργό συμμετοχή των μελών και του προσωπικού στο έργο της Αρχής.

Η προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 75 για το ειδικό αρχείο της ΑΔΑΕ έχει στόχο την ορθολογικότερη και αποτελεσματικότερη οργάνωση του αρχείου της Α.Δ.Α.Ε., όπου τηρούνται οι διατάξεις περί άρσης του απορρήτου. Με αυτή τη διάταξη στο έργο της διεκπεραίωσης των διατάξεων περί νόμιμων άρσεων του απορρήτου συμβάλλουν εκτός από τον Πρόεδρο της Αρχής και ένα μέλος και άλλα εξουσιοδοτημένα για αυτό πρόσωπα.

Με την προτεινόμενη μεταβατική διάταξη του άρθρου 76 επέρχεται η παράταση υφιστάμενων θητειών σε θέσεις ευθύνης της Αρχής Διασφάλισης Απορρήτου των Επικοινωνιών για όσο καιρό δεν είναι εφικτή η επαναπροκήρυξη των θητειών που πρόκειται να λήξουν εντός του Μαΐου 2020.

Με τα άρθρα 77-96 το Υπουργείο Δικαιοσύνης προβαίνει στην ίδρυση της Κατεύθυνσης Ειρηνοδικών στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών και σε τροποποιήσεις που αφορούν σε θέματα οργάνωσης και λειτουργίας της, προκειμένου αφενός να παρέχεται στο εξής στους υποψήφιους Ειρηνοδίκες η απαραίτητη εκπαίδευση, προσαρμοσμένη στις απαιτήσεις των διευρυμένων δικαιοδοτικών τους καθηκόντων, αφετέρου να επιτευχθούν αναγκαίες οργανωτικές αλλαγές με σκοπό την εύρυθμη λειτουργία της σχολής.

Με το άρθρο 78 προβλέπεται το αιτιολογημένο της κατάργησης ή αντικατάστασης μαθημάτων που περιλαμβάνονται στα προγράμματα κατάρτισης (σπουδών και επιμόρφωσης) από πλευράς του ΔΣ, όταν συντρέχει μη συμβατότητα αυτών με την Κατεύθυνση Κατάρτισης στην οποία εντάσσονται.

Με το άρθρο 79 επιλύεται το πρόβλημα που έχει κατ' επανάληψη ως σήμερα προκύψει να μην έχουν οριστεί οι αντικαταστάτες των απερχομένων Διευθυντών κατά τη λήξη της θητείας τους, με αποτέλεσμα οι τελευταίοι να παραμένουν στις θέσεις τους και να ασκούν τα καθήκοντά τους άτυπα. Περαιτέρω, είναι αναγκαίο να ορισθεί ως Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης για τη νεοσυσταθείσα στη Σχολή Κατεύθυνση των Ειρηνοδικών ο αρμόδιος για την Κατεύθυνση της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης.

Η προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 80 κρίνεται αναγκαία καθώς θεωρείται σκόπιμο να διευρυνθεί η αρμοδιότητα του ήδη υφιστάμενου Συμβουλίου Σπουδών για την Κατεύθυνση Πολιτικής - Ποινικής Δικαιοσύνης και Εισαγγελέων, ώστε εφεξής να είναι αρμόδιο και για την Κατεύθυνση Ειρηνοδικών. Αντίστοιχα, η αρμοδιότητα του Συμβουλίου Διδασκόντων για την Κατεύθυνση Πολιτικής – Ποινικής Δικαιοσύνης διευρύνεται ώστε να καταλάβει και την Κατεύθυνση Ειρηνοδικών.

Η προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 81 είναι αναγκαία προκειμένου το ήδη υπάρχον πλαίσιο για την προκήρυξη του εισαγωγικού διαγωνισμού για την ΕΣΔΙ να καταλάβει και τη νέα Κατεύθυνση, αυτήν των Ειρηνοδικών.

Η προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 82 κρίνεται αναγκαία, καθώς απαιτείται η αναβάθμιση των τυπικών προσόντων των υποψηφίων της Κατεύθυνσης Ειρηνοδικών, ώστε αυτά να εναρμονισθούν με τα ήδη προβλεπόμενα για τους υποψηφίους της Κατεύθυνσης

Πολιτικής – Ποινικής Δικαιοσύνης. Περαιτέρω, καταργείται η ιταλική ως εξεταζόμενη ξένη γλώσσα και συνακόλουθα μειώνεται ο αριθμός των εξεταζόμενων ξένων γλωσσών από τέσσερις σε τρεις, ενώ καταργείται η δυνατότητα εξέτασης προαιρετικής ξένης γλώσσας κατά το τελικό στάδιο του διαγωνισμού, για να αποφευχθούν δυσλειτουργίες και να παρακαμφθούν διαδικασίες που η πράξη ανέδειξε ως αναποτελεσματικές. Τέλος, η έκδοση του πιστοποιητικού σωματικής υγείας των υποψηφίων γίνεται στο εξής από παθολόγο ή γενικό ιατρό, κατά το πρότυπο του ισχύοντος πλαισίου για τους διοικητικούς πολιτικούς υπαλλήλους.

Είναι αναγκαία η πρόβλεψη του άρθρου 83 περί συγκρότησης επιτροπής των εισαγωγικών εξετάσεων της Κατεύθυνσης των Ειρηνοδικών, κατ' αντιστοιχία με τα ισχύοντα για την Κατεύθυνση Πολιτικής – Ποινικής Δικαιοσύνης. Περαιτέρω, θεωρείται αναγκαία η διεύρυνση του κύκλου των προσώπων μεταξύ των οποίων μπορούν να επιλέγονται τα μέλη της εκάστοτε επιτροπής, ώστε η συγκρότησή τους να καθίσταται ευχερέστερη.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 84 αναγκαία ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στον διαγωνισμό της Κατεύθυνσης Ειρηνοδικών, αντιστοίχως με τα ισχύοντα για την Κατεύθυνση της Πολιτικής – Ποινικής Δικαιοσύνης. Αναγκαίο προς την κατεύθυνση εξορθολογισμού του πλαισίου των διενεργούμενων εισαγωγικών εξετάσεων είναι τα προς μετάφραση νομικά κείμενα, τόσο της ελληνικής όσο και της ξένης γλώσσας να είναι τα ίδια και να μην διαφοροποιούνται. Προς την ίδια κατεύθυνση αναγκαίος θεωρείται ο περιορισμός του τελικού σταδίου των εξετάσεων μόνο στην προφορική εξέταση των υποψηφίων.

Η ρύθμιση του άρθρου 86 είναι αναγκαία προκειμένου να αντιστοιχιστούν οι αποδοχές των σπουδαστών με τις ισχύουσες κάθε φορά αποδοχές του παρέδρου Πρωτοδικείου και του δόκιμου Ειρηνοδίκη, αναλόγως της Κατεύθυνσης Σπουδών στην οποία φοιτούν.

Η ρύθμιση του άρθρου 87 ρυθμίζει το ζήτημα της διάρκειας της κατάρτισης για τους σπουδαστές της νεοσύστατης Κατεύθυνσης Ειρηνοδικών. Η κατάρτιση διαρκεί 16 μήνες, όπως ακριβώς προβλέπεται για τους σπουδαστές των ήδη λειτουργουσών Κατευθύνσεων.

Η ρύθμιση του άρθρου 88 αφορά σε θέματα σχετικά με τον εξαγωγικό διαγωνισμό της Κατεύθυνσης Ειρηνοδικών.

Η ρύθμιση του άρθρου 89 προβλέπει τη δυνατότητα κατάταξης των εκπαιδευόμενων στην Κατεύθυνση Διοικητικής Δικαιοσύνης σε οργανικές θέσεις στην Υπηρεσία του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Η ρύθμιση του άρθρου 90 είναι αναγκαία προς την κατεύθυνση πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης στην Υπηρεσία του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο για τους εκπαιδευόμενους της Κατεύθυνσης Διοικητικής Δικαιοσύνης που επέλεξαν να σταδιοδρομήσουν στην εν λόγω Υπηρεσία.

Η ρύθμιση του άρθρου 91 ρυθμίζει θέματα πρακτικής άσκησης των εκπαιδευομένων της Σχολής, ανεξαρτήτως της κατεύθυνσης επιμόρφωσης από την οποία προέρχεται ο καθένας.

Η ρύθμιση του άρθρου 92 αφορά στο θέμα διορισμού των εκπαιδευομένων κάθε κατεύθυνσης σε θέσεις δοκίμων δικαστικών λειτουργιών.

Η ρύθμιση του άρθρου 93 εισάγει τη δυνατότητα συμμετοχής στα επιμορφωτικά σεμινάρια της Σχολής μελών του κυρίου προσωπικού του ΝΣΚ, προκειμένου όχι μόνο να εισφέρουν στη συζήτηση προβληματισμούς που εγείρονται κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους αλλά και να ενημερώνονται για της τελευταίες εξελίξεις στα τεκταινόμενα στη δικαιοσύνη.

Η ρύθμιση του άρθρου 94 είναι αναγκαία, καθώς είναι ιδιαίτερα χρήσιμο να συμμετέχουν στα επιμορφωτικά σεμινάρια της Σχολής, ως εκπαιδευτές, Ειρηνοδίκες Α' τάξης με εικοσαετή προϋπηρεσία, οι οποίοι προφανώς είναι οι καταλληλότεροι να επιμορφώσουν τους εκπαιδευόμενους της Κατεύθυνσης Ειρηνοδικών.

Η αύξηση του προσωπικού της ΕΣΔΙ που προβλέπεται στο άρθρο 95 είναι αναγκαία ενόψει της επικείμενης αύξησης του όγκου εργασίας που αναλογεί στις ειδικότητες Οικονομολόγων και Γραμματέων που απασχολούνται στη Σχολή. Η στελέχωση της Σχολής με διοικητικό προσωπικό επαρκές και εξειδικευμένο που θα έχει δυνατότητα να αποσπάται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα κρίνεται αναγκαία στο μέτρο που ευνοεί την καλύτερη οργάνωση και τον καταμερισμό της εργασίας ανάμεσα στα περισσότερα Τμήματα της Σχολής.

11.2 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους κάθε «άλλη διάταξη» είναι αναγκαία και κατάλληλη να αντιμετωπίσει το αντίστοιχο πρόβλημα

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δύνανται να επιτευχθούν μόνο μέσω της νομοθετικής οδού και όχι μέσω άλλης ρύθμισης κανονιστικής φύσης.

Η προτεινόμενη διάταξη για την καταβολή των μισθολογικών ωριμάνσεων και προαγωγών των δικαστικών λειτουργιών για τα έτη 2017-2018 είναι αναγκαία για τη συμμόρφωση της Διοίκησης προς την 209/2018 απόφαση του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος, που αφορά τις ανασταλείσες μισθολογικές ωριμάνσεις και μισθολογικές προαγωγές των δικαστικών λειτουργιών και του κυρίου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, για το χρονικό διάστημα από 1.1.2017 έως και 31.12.2018. Συγκεκριμένα, είναι αναγκαία η πρόβλεψη περί του τρόπου και χρόνου της καταβολής των διαφορών αποδοχών που προκύπτουν στα ανωτέρω πρόσωπα από τη συμμόρφωση προς την παραπάνω δικαστική απόφαση. Περαιτέρω δε, κρίνεται ως η πλέον κατάλληλη, προκειμένου να συμμορφωθεί η Διοίκηση προς την 209/2018 απόφαση του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος, που αφορά τις ανασταλείσες μισθολογικές ωριμάνσεις και μισθολογικές προαγωγές των Δικαστικών Λειτουργιών και του κυρίου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, για το χρονικό διάστημα από 1.1.2017 έως και 31.12.2018, τούτο δε μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω της νομοθετικής οδού και όχι μέσω άλλης ρύθμισης κανονιστικής φύσης.

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις για την παραγραφή και παύση ποινικής δίωξης και την παραγραφή και μη εκτέλεση ποινών υπό όρο είναι αναγκαίες αφενός καθόσον η συσσώρευση μεγάλου αριθμού υποθέσεων που αφορούν τα αναφερόμενα στην διάταξη μικρής απαξίας εγκλήματα, είτε στο στάδιο της προδικασίας είτε στο στάδιο του προσδιορισμού είτε στα ποινικά ακροατήρια, έχει επιβαρύνει υπέρμετρα την διαδικασία απονομής δικαιοσύνης, με αποτέλεσμα την καθυστέρηση δικαστικής διερεύνησης των σοβαρότερων εγκλημάτων, αφετέρου διότι με την εκκαθάριση του αρχείου των μεγάλων εισαγγελιών από μεγάλο αριθμό ανεκτέλεστων ποινών ήσσονος απαξίας δίνεται η δυνατότητα στις διωκτικές αρχές στην εκτέλεση ποινών βαρύτερης εγκληματικότητας.

Η προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 65 για την τροποποίηση της παρ. 3 και προσθήκη νέων παρ. 4 και 5 στο άρθρο 166 του ν. 3588/2007 (Α'153) είναι αναγκαία ώστε ο ιδιαίτερα σημαντικός αριθμός περιπτώσεων που αν και περατώνονται στη δεκαετία παραμένουν ενεργείς και αναμένονται από αυτές καρποί να συνεχίζουν ομαλά την πτωχευτική διαδικασία προς όφελος όλων των πλευρών και συνέχιση θεσμικών ρόλων όπως του εισηγητή και του συνδίκου.

Η προσθήκη νέου άρθρου 122Α στον ΚΠολΔ είναι αναγκαία για την εισαγωγή άρθρου για την ηλεκτρονική επίδοση.

Η προσθήκη νέου εδαφίου στο άρθρο 1 παρ. 1 περίπτωση (ι) του ν.3213/2003 είναι αναγκαία, για την άρση της οριζόντιας και ανεπιεικούς υποχρέωσης υποβολής δήλωσης πόθεν έσχες στα μέλη της διοικήσεως κάθε Ν.Π.Δ.Δ. ανεξάρτητα από τις συνθήκες και το ειδικότερο καθεστώς που επικρατεί σε αυτό.

Η αντικατάσταση της παρ. 2 του άρθρου 1369 ΑΚ είναι αναγκαία για την διευκόλυνση των μελλόνυμφων να γνωστοποιήσουν το γάμο τους σε οποιαδήποτε εφημερίδα του τόπου κατοικίας τους, ενώ παράλληλα διατηρείται ο σκοπός δημοσιότητας.

Η προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο μόνο του ν. 1178/1981 είναι αναγκαία για εναρμόνιση με την ειδική προστασία του τύπου.

Η προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 74 για τη λειτουργία ομάδων ελέγχου της Α.Δ.Α.Ε. κρίνεται αναγκαία, καθώς στοχεύει στην πιο αποτελεσματική λειτουργία της Αρχής με την αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων εντός της Αρχής.

Η προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 75 για το ειδικό αρχείο της ΑΔΑΕ είναι αναγκαία για την αποτελεσματική και ταχύτερη διεκπεραίωση των διατάξεων περί νόμιμων άρσεων του απορρήτου, κατ' εφαρμογή της συνταγματικής επιταγής του άρθρου 19 του Συντάγματος.

Η μεταβατική διάταξη του άρθρου 76 για τις θέσεις προϊσταμένων στην Α.Δ.Α.Ε. είναι αναγκαία για την παράταση υφιστάμενων θητειών σε θέσεις ευθύνης της Αρχής Διασφάλισης Απορρήτου των Επικοινωνιών (Διεύθυνση Διασφάλισης Υποδομών, Απορρήτου Υπηρεσιών και Εφαρμογών Διαδικτύου και Αυτοτελές Τμήμα Διεθνών Συνεργασιών και Διεθνών Σχέσεων), δεδομένης της αδυναμίας επαναπροκήρυξης των θέσεων αυτών, όσο διαρκεί η τρέχουσα επιδημιολογική κρίση. προτεινόμενη διάταξη επιτρέπει τη συνέχιση λειτουργίας της Αρχής Διασφάλισης Απορρήτου των Επικοινωνιών με το υφιστάμενο προσωπικό της αποτρέποντας την υποστελέχυσή της, για όσο καιρό δεν είναι εφικτή η επαναπροκήρυξη των θητειών που πρόκειται να λήξουν εντός του Μαΐου 2020.

Οι διατάξεις για την ίδρυση Κατεύθυνσης Ειρηνοδικών στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών και τροποποιήσεις που αφορούν σε θέματα οργάνωσης είναι αναγκαίες προκειμένου να επιτευχθεί η παροχή της απαραίτητης κατάρτισης και εκπαίδευσης στους υποψήφιους Ειρηνοδίκες, ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των σύνθετων και διευρυμένων πια δικαιοδοτικών καθηκόντων τους, ενώ με τις λοιπές αλλαγές επιτυγχάνεται η αποτελεσματική λειτουργία της σχολής.

11.4. Αναφέρατε χωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες κάθε μίας «άλλης διάταξης», συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών στην οικονομία, την κοινωνία και τους πολίτες και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Η προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 54 αποσκοπεί να καταστήσει πιο εύκολη την πρόσβαση στην Αρχή για τους αιτούντες που είναι θύματα εγκληματικών πράξεων και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3811/2009.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 55 αυξάνονται τα έσοδα που διατίθενται υπέρ των αδύναμων οικονομικά πολιτών, οι οποίοι αποτελούν τους δικαιούχους της νομικής βοήθειας που διαχειρίζεται το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.

Η προτεινόμενη ρύθμιση για την καταβολή των μισθολογικών ωριμάνσεων και προαγωγών των δικαστικών λειτουργών για τα έτη 2017-2018 επιτυγχάνει ασφάλεια δικαίου και τήρηση του Συντάγματος, μέσω της συμμόρφωσης σε αμετάκλητη δικαστική απόφαση που αφορά μια κοινωνική ομάδα, τους Δικαστικούς Λειτουργούς και το κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 62 επέρχεται στελέχωση των δικαστηρίων που δικάζουν τις σοβαρότερες υποθέσεις με τους εμπειρότερους εισαγγελείς και επιτάχυνση στην απονομή της δικαιοσύνης.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις του άρθρου 63 περί παραγραφής και μη εκτέλεσης ποινών υπό όρο επέρχεται σοβαρή ελάφρυνση στον όγκο των ήσσονος σημασίας εκκρεμουσών υποθέσεων προς τον σκοπό της ταχύτερης απονομής της δικαιοσύνης. Εξάλλου με την εκκαθάριση του αρχείου των μεγάλων εισαγγελιών από μεγάλο αριθμό ανεκτέλεστων ποινών ήσσονος απαξίας δίνεται η δυνατότητα στις διωκτικές αρχές στην εκτέλεση ποινών βαρύτερης εγκληματικότητας. Τα ανωτέρω έχουν άμεσο αντίκτυπο στην εμπέδωση της έννομης τάξης και της κοινωνικής ειρήνης. Το αποτέλεσμα αυτό δεν αναιρείται από την μη εκτέλεση χρηματικών ποινών, αφού η ταχύτητα απονομής της δικαιοσύνης και η επικέντρωση των διωκτικών και δικαστικών αρχών σε μείζονος σημασίας και βαρύτερης εγκληματικότητας υποθέσεις συνιστούν αναμφισβήτητες προϋποθέσεις για την ομαλή λειτουργία της οικονομικής ζωής και την ανάπτυξη της οικονομίας.

Η προσθήκη νέου άρθρου 122 Α στον ΚΠολΔ διευκολύνει τους πολίτες καθιστώντας προσιτή την επίδοση πράξεων που αφορούν την πολιτική δικονομία.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις των άρθρων 77 επ. σκοπείται η αναβάθμιση του επιπέδου κατάρτισης των εισακτέων στην Κατεύθυνση Ειρηνοδικών και κατ' επέκταση η βελτίωση της ποιότητας των εκδιδόμενων από τους Ειρηνοδίκες αποφάσεων καθώς και η σύντμηση των χρονικών πλαισίων έκδοσής τους. Περαιτέρω, σκοπείται η δημιουργία ενοποιημένου πλαισίου εισαγωγής των υποψηφίων δικαστικών λειτουργών στη Σχολή Δικαστών. Τέλος, αναμένεται η επιτυχής διεκπεραίωση του αυξανόμενου όγκου εργασιών της Σχολής και επιπλέον η καλύτερη οργάνωση και αποτελεσματικότερη λειτουργία της.

11.5. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε «άλλης διάταξης».

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης (επισπεύδον υπουργείο) είναι ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας για να προβεί στην θέσπιση των προτεινόμενων ρυθμίσεων έχοντας την νομοθετική πρωτοβουλία για το παρόν νομοσχέδιο.

Το άρθρο 61 αφορά επίσης και το Υπουργείο Οικονομικών.

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία των Οδηγιών (ΕΕ) 2016/800, (ΕΕ) 2017/1371, (ΕΕ) 2017/541, (ΕΕ) 2016/1919, Οδηγίας 2014/57/ΕΕ, κύρωση του Μνημονίου Διοικητικής Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας, τροποποιήσεις του ν. 3663/2008 (Α'99) προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727 και άλλες διατάξεις»

Το Σ/Ν **ΑΝΑΡΤΗΘΗΚΕ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ** Τετάρτη 4 Μαρτίου 2020, και ώρα 23:13, με τίτλο : «Ενσωμάτωση Οδηγιών ΕΕ, κύρωση Μνημονίου Διοικητικής Συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας Κύπρου, τροποποιήσεις του ν. 3663/2008 (Α'99) προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727 και άλλες διατάξεις» **ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ**, Τετάρτη 18 Μαρτίου 2020 και ώρα 21:00

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ : 1) Βουζουνεράκη Δέσποινα του Δημητρίου, Προϊσταμένη του Τμήματος Νομοθετικού Έργου και 2) Γαζέτα Κωνσταντία, του Χρήστου, υπάλληλος του Τμήματος Νομοθετικού Έργου.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ: Τριάντα τρεις (33)

ΣΥΝΟΛΟ ΣΧΟΛΙΩΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ: Τριάντα εννέα (39)

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ:

Σχόλιο στο Άρθρο 32 «Οργάνωση ή με άλλο τρόπο διευκόλυνση ταξιδιών με σκοπό την τρομοκρατία (άρθρο 10 της Οδηγίας)»

1) **6 Μαρτίου 2020, 12:59** : Με τη διάταξη του άρθρου 3§14 του Ν. 4637/2019 (ΦΕΚ Α'-180/18-11-2019), έχει ήδη προστεθεί στο άρθρο 187Α του (νέου) ΠΚ, παράγραφος 7, η οποία έχει ως εξής: «7. Με την ποινή της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται και όποιος με σκοπό να τελέσει ή να συμβάλει στην τέλεση τρομοκρατικού εγκλήματος, να συμμετάσχει στις δραστηριότητες τρομοκρατικής ομάδας, με επίγνωση του γεγονότος ότι η εν λόγω συμμετοχή θα συμβάλει στις εγκληματικές δραστηριότητες αυτής της ομάδας ή με σκοπό να προσφέρει ή να παρακολουθήσει εκπαίδευση για τέλεση τρομοκρατικών πράξεων, πραγματοποιεί ταξίδι το οποίο διευκολύνει την πραγμάτωση του σκοπού του.»

Κατά συνέπεια, η ανωτέρω πράξη προβλέπεται και τιμωρείται, ήδη, σε βαθμό πλημμελήματος (βλ. ποινή της §6 του άρθρου 187Α ΠΚ). Εάν πρόθεση των συντακτών του ΣχΝ είναι η αναβάθμιση του εγκλήματος σε κακούργημα, η νομοθετική επέμβαση πρέπει να προβλεφθεί, ως τροποποίηση της §7 του άρθρου 187Α ΠΚ.

Παρατηρήσεις: Τα σχόλια ελήφθησαν υπόψη και η επιλογή του νομοθέτη αιτιολογείται πλήρως στην Αιτιολογική Έκθεση.

Σχόλια στο Άρθρο 55 «Τροποποίηση του άρθρου 13 του ν. 3226/2004 (Α' 24)»

1. **5 Μαρτίου 2020, 19:40** :ΠΡΟΤΕΙΝΩ ΚΑΙ ΤΑ ΕΞΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ ΣΤΟ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΑΡΘΡΟ :» 3. Καταργούνται η περίπτωση δ και ε του άρθρου 7 παράγραφος 1 του Ν. 4194/2013 (ΦΕΚ Α' 208/27.09.2013) » Κώδικας Δικηγόρων » . 4. Οι αμοιβές των δικηγόρων με πάγια έμμισθη εντολή υπάγονται σε καθεστώς ΦΠΑ.»- την παράγραφο 3 την προτείνω προκειμένου να υπάρξει πραγματική απελευθέρωση του δικηγορικού επαγγέλματος και να είναι σύμφωνη η ελληνική νομοθεσία με όσα ορίζονται σχετικά με την επαγγελματική ελευθερία και την κοινοτική νομοθεσία - την παράγραφο 4 την προτείνω προκειμένου να εφαρμοστούν όσα ήδη έχει νομολογήσει το Συμβούλιο της Επικρατείας για τις αμοιβές της συγκεκριμένης κατηγορίας δικηγόρων.
2. **5 Μαρτίου 2020, 19:48** :Επειδή παρουσιάζεται το φαινόμενο να καθυστερεί η πληρωμή των δικηγόρων, που αναλαμβάνουν να παρέχουν υπηρεσίες με νομική βοήθεια, ως εναλλακτική πρόταση θα μπορούσε να είναι η πλήρης απαλλαγή-αφορολόγητο της συγκεκριμένης αμοιβής (σε περίπτωση που κάποιος δικηγόρος δεν έλαβε εντός του έτους, που παρείχε τις υπηρεσίες αυτές, την προβλεπόμενη αμοιβή)- αντί να καταβάλλει το δημόσιο αμοιβή σε χρήμα, θα μπορούσε να προβλέπεται ειδικά για την αμοιβή αυτή, το ποσό αυτής να εκπίπτει ως αφορολόγητο ή έκπτωση φόρου , αν κάποιος το επιθυμεί! Επίσης πρέπει να προβλεφθεί ότι η αμοιβή για τις υπηρεσίες δικηγόρου με νομική βοήθεια θα πρέπει να είναι απαλλασσόμενες από φπα (χωρίς φπα)

Παρατηρήσεις: Τα σχόλια ελήφθησαν υπόψη και η επιλογή του νομοθέτη αιτιολογείται πλήρως στην Αιτιολογική Έκθεση.

Σχόλιο στο Άρθρο 56: « Επικύρωση ανώμαλων δικαιοπρασιών»

1. **18 Μαρτίου 2020-11:01** : Έμμισθη Υποθηκοφύλακας: Εφόσον με το Ν. 4061/2012 καταργήθηκαν οι διατάξεις του Ν.Δ. 431/67, κι επιτρέπεται έκτοτε ελεύθερα, όσον αφορά τις απαγορεύσεις του Αγροτικού Κώδικα, η κατάτμηση των κληροτεμαχίων, νομίζω ότι η διαδικασία της επικύρωσης ανώμαλων δικαιοπρασιών πρέπει να περιοριστεί στις περιπτώσεις μεταβίβασης τμήματος κληροτεμαχίου με ιδιωτικό συμφωνητικό που φέρει ημερομηνία μέχρι τη δημοσίευση του Ν. 4061/2012 και όχι του παρόντος νόμου (του υπό διαβούλευση).

Παρατηρήσεις: Η εν λόγω διάταξη δεν ετέθη στο τελικό σχέδιο νόμου.

Σύμφωνα και με την πρόσφατη νομολογία του ΑΠ 9/2019, 1225/2018, 354/2017, 31/2015 142/2015, γίνεται σταθερά δεκτό ότι «... στην περίπτωση μεταβίβασης της κυριότητας αγροτικού κλήρου, η οποία έγινε κατά παράβαση αφενός μεν των ανωτέρω διατάξεων του **Αγροτικού Κώδικα**, και αφετέρου των αναγκαστικού δικαίου διατάξεων των άρθρων 369 και 1192 επ. Α.Κ., δηλαδή με ιδιωτικό και όχι με συμβολαιογραφικό έγγραφο και μεταγραφή αυτού, **η απόφαση του Ειρηνοδίκη, με την οποία επικυρώνεται η εν λόγω μεταβίβαση, θεραπεύει μόνο τις θεσπιζόμενες από τον Αγροτικό Κώδικα όχι, όμως, και τις πέραν τούτων λουπές ακυρότητες**, όπως την ακυρότητα από την έλλειψη της κυριότητας του πωλητή επί του μεταβιβασθέντος ακινήτου ή από την έλλειψη αφενός μεν του νομίμου τίτλου (συμβολαιογραφικού εγγράφου), αφετέρου δε της μεταγραφής του και, ως εκ τούτου, η επικύρωση δεν συνεπάγεται τη

μεταβίβαση έκτοτε κατά τρόπο παράγωγο της κυριότητας του γεωργικού κλήρου και δεν καθιστά το ιδιωτικό αυτό έγγραφο νόμιμο τίτλο για την αφετηρίαση της χρησικτησίας, προσδίδει όμως στην από τον αγοραστή άσκηση νομής, με βάση αυτό, επί του κλήρου, το χαρακτήρα της καλόπιστα ασκούμενης νομής. **Μεταξύ των ακυροτήτων που επικυρώνονται ή μπορούν να επικυρωθούν περιλαμβάνονται και εκείνες που προέρχονται από τον περιορισμό της μη κατάτμησης ακεραίων τεμαχίων της οριστικής διανομής, σε τέτοια δε κατάτμηση δεν άγει αναγκαίως η μεταβίβαση του κληροτεμαχίου κατά ποσοστό εξ αδιαιρέτου και, επομένως, σε περίπτωση επικύρωσης ανώμαλης δικαιοπραξίας, το διαιρετό τμήμα του κληροτεμαχίου, που μεταβιβάσθηκε κατά παράβαση των περιορισμών αυτών, αποκτά αυτοτέλεια και μπορεί να μεταβιβασθεί ελεύθερα και να είναι δεκτικό χρησικτησίας.»**

Με δεδομένη αυτή τη νομολογιακή προσέγγιση, πρέπει το ιδιωτικό συμφωνητικό που φέρεται να έχει επικυρωθεί, να έχει βεβαία χρονολογία πριν τις 22-3-2012, οπότε δόθηκε η τελευταία παράταση ισχύος της διάταξης του άρθρου 15 του ν.δ. 3958/59 περί επικύρωσης ανώμαλης δικαιοπραξίας με το ν. 4061/2012 και καταργήθηκε ο ν. 431/1968, από τον οποίο προέκυπταν περιορισμοί ως προς την ελεύθερη μεταβίβαση διαιρετού τμήματος κληροτεμαχίου. Από τα ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι η αποσυρθείσα διάταξη στερούνταν πεδίου εφαρμογής.

Σχόλια στο Άρθρο 57 «Τροποποίηση της παραγράφου 6 του άρθρου 45 του π.δ 18/1989 (Α' 8)»

1. **7 Μαρτίου 2020, 14:02** : Πολύ ορθή ρύθμιση.
2. **10 Μαρτίου 2020, 08:43** : Δεν είναι ορθή ρύθμιση, γιατί στις ακυρωτικές διαφορές, ούτως ή άλλως ο διαχωρισμός δικογράφου προβλεπόταν και σήμερα και μάλιστα στη πράξη γινόταν σπάνια. Αν πρέπει να μπει όριο γιατί δεν μπαίνει κατ' αναλογία του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας ο αριθμός πενήντα (50) προσφευγόντων, αλλά εισάγεται νέα ειδική ρύθμιση των 20 χωρίς ειδική αιτιολογία για τον αριθμό; Μάλιστα στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας που αφορά διαφορές ουσίας, οι 50 προσφεύγοντες αφορούν πολύ πιο σύνθετα ζητήματα και υπολογισμούς εξ' εξατομικευμένους, που αντίστοιχα δεν ευρίσκονται σε διαφορές ακυρωτικές που αφορά η εν λόγω προτεινόμενη ρύθμιση, οι οποίες ως γνωστών αφορούν έλεγχο νομιμότητας και όχι ουσίας. Ως εκ τούτου, καθίσταται εκτός αναγκαιότητας αλλά και προσφορότητας ο εν λόγω περιορισμός που προτείνεται, ιδίως ειδομένου ως προς τις ανάλογες ρυθμίσεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, οι οποίες αφορούν πολύ πιο σύνθετα και εξατομικευμένα ζητήματα και έχουν το υπερδιπλάσιο όριο προσφευγόντων, 50 ανά δικόγραφο.
3. **10 Μαρτίου 2020, 08:53** : Απαράδεκτη ρύθμιση που αυξάνει υπέρμετρα το κόστος προσφυγής στη δικαιοσύνη, τη στιγμή που κατά πάγια νομολογία του ΣτΕ όταν συντρέχει ομοδικία, αυτή είναι πάντα απλή και δεν υπάρχει ποσοτικός περιορισμός στη καταβολή παραβόλου, αλλά αντίθετα, επιτυγχάνεται κατ' οικονομίων ανοιγμάτων ξεχωριστών δικών για το ίδιο θέμα, η γρηγορότερη και αποτελεσματικότερη απονομή της δικαιοσύνης.
4. **18 Μαρτίου 2020, 01:16** : Σωστή η ρητή επιτέλους πρόβλεψη της ομοδικίας στην ακυρωτική δική, όμως δεν μπορώ να καταλάβω πλήρως τη σκοπιμότητα του ανώτατου αριθμού των ομοδίκων, πέραν της χρηματικής-οικονομικής σκοπιμότητας. Φρονώ πως ένας αριθμητικός περιορισμός των ομοδίκων στην πράξη μόνο προβλήματα θα δημιουργήσει, ενώ θα αναγκάζει ορισμένους ομοδίκους λόγω υπέρβασης του αριθμητικού περιορισμού να προσφύγουν με ξεχωριστό δικόγραφο παρόλο που ως προς όλα τα άλλα στοιχεία δικαιολογούν την από κοινού άσκηση αιτήσεως ακύρωσης!

Παρατηρήσεις: Τα σχόλια ελήφθησαν υπόψιν και η επιλογή του νομοθέτη αιτιολογείται πλήρως στην Αιτιολογική Έκθεση.

Σχόλιο στο Άρθρο 58 «Αντικατάσταση του άρθρου 15 του ν. 3068/2002 (Α' 274), κατάργηση του άρθρου 54 του ν. 3900/2010 (Α' 213) και αντικατάσταση της παραγράφου 1 του άρθρου 108 του ν. 4636/2019 (Α' 169)»

1. 7 Μαρτίου 2020, 14:13 : Αναμενομένη και αναγκαία η διόρθωση.

Παρατηρήσεις: Τα σχόλια ελήφθησαν υπόψιν και η επιλογή του νομοθέτη αιτιολογείται πλήρως στην Αιτιολογική Έκθεση.

Σχόλιο στο Άρθρο 59 «Αντικατάσταση της παραγράφου 2 και κατάργηση της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του ν. 3068/2002 (Α' 274)»

1. 7 Μαρτίου 2020, 14:42 : Συμφωνώ απόλυτα. Η νέα ρύθμιση είναι απείρως πιο λειτουργική.

Παρατηρήσεις: Τα σχόλια ελήφθησαν υπόψιν και η επιλογή του νομοθέτη αιτιολογείται πλήρως στην Αιτιολογική Έκθεση.

Σχόλιο στο Άρθρο 60 «Εξαίρεση της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων από την εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 20 του ν. 4512/2018 (Α' 5)»

1. 18 Μαρτίου 2020, 20:34 : Η τυχόν νέα αίτηση περί μετάταξης υπαλλήλων να δηλώνεται κατόπιν συγκεκριμένου πίνακα κενών θέσεων δικαστηρίων που θα τους δώσει το Υπουργείο Δικαιοσύνης προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος ένας μεγάλος αριθμός υπαλλήλων να δηλώσουν το ίδιο δικαστήριο η δικαστική αρχή!

Παρατηρήσεις: Τα σχόλια ελήφθησαν υπόψιν και η επιλογή του νομοθέτη αιτιολογείται πλήρως στην Αιτιολογική Έκθεση.

Σχόλιο στο Άρθρο 62 «Τροποποίηση του άρθρου 4 του ν.δ. 811 της 18/19.1.1971 (ΦΕΚ Α' 9) για τους προϊσταμένους Τμημάτων έμμισθων υποθηκοφυλακείων»

1. 18 Μαρτίου 2020, 13:08 : Έμμισθη Υποθηκοφύλακας : Είναι φανερό ότι συνεχίζεται, εσκεμμένα πλέον, η αποδόμηση του θεσμού των Υποθηκοφυλακείων, υπαγόμενου ακόμη στη Δικαστική Εξουσία και προστατευόμενου από το Σύνταγμα. Από την ισοβιότητα της θέσεως = δημόσιου λειτουργήματος του έμμισθου και άμισθου υποθηκοφύλακα («Ο φύλαξ των υποθηκών (έμμισθος και άμισθος) ασκεί μεν δημόσιον λειτούργημα, δεν αποτελεί όμως δημόσιον διοικητικόν υπάλληλον αλλά πρόσωπον του δικαστικού οργανισμού συγκαταλεγόμενον μεταξύ των βοηθητικών δικαστικών λειτουργιών, ως εκ της ιδιαιτέρας σημασίας των καθηκόντων των δια τας σχέσεις του αστικού δικαίου, όπερ ασκεί διαγεγραμμένην εκ του νόμου δικαιοδοσίαν, ενεργούν κατά την ενάσκησιν αυτή, ουχί κατά τας διαταγάς των ιεραρχικώς προϊσταμένων του, αλλά, κατ'ιδίαν κρίσιν, αυτοτελώς και άνευ εξαρτήσεως από της εκτελεστικής ή άλλης εξουσίας» ίδετε Μπαλή, Εμπράγματο Δίκαιο παρ.302 σελ 607 επ, απόφαση ΕφΠατρών 309/1972 ΝοΒ 21.386), περάσαμε, με το «μνημείο αντισυνταγματικότητας» Ν. 4512/2018, στην 5ετή θητεία του προϊσταμένου του Κτηματολογικού Γραφείου δημόσιου υπαλλήλου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, παρόλο που οι αποφάσεις του, στα πλαίσια του διενεργούμενου ελέγχου νομιμότητας, έχουν χαρακτήρα πράξεως «οιονεί δικαστικού οργάνου» (Εφ Θεσ 600/2009). Εν τω μεταξύ, σαν να μην υπήρχε άλλη λύση για τα «ακέφαλα» άμισθα υποθηκοφυλακεία (και τις

άνομες καταστάσεις που, από αμέλεια και αδιαφορία των υπευθύνων, είχαν δημιουργηθεί σ' αυτά), προχώρησαν το 2017, κόντρα στους λόγους που είχαν επιβάλει την ανάγκη ύπαρξης αμίσθων υποθ/κείων, στην εμμισθοποίηση είκοσι τέτοιων και, διαχωρίζοντας, εντελώς αυθαίρετα, τις ιδιότητες του «Διοικητικού Προϊσταμένου» και του «Υποθηκοφύλακα», ιδιότητες που από ιδρύσεως των υποθ/κείων συνυπάρχουν αναγκαία στο ίδιο πρόσωπο (πλην των μεγάλων υποθ/κείων Αθηνών-Θεσσαλονίκης) κατέληξαν να ορίζονται αρμόδιοι για την καταχώριση των πράξεων οι προϊστάμενοι της γραμματείας των Ειρηνοδικείων και Πρωτοδικείων, ανεξαρτήτως της κατοχής ή μη πτυχίου νομικής (Ν. 4456/2017 άρθρο 32, Ν. 4487/2017 άρθρο 44). Με την προτεινόμενη τροποποίηση «το τερμάτισαν»: Σύμφωνα με τους νομοθετούντες δεν χρειάζεται το πτυχίο Νομικής για να επιλύεις τα καθημερινά αναφερόμενα νομικά ζητήματα κατά τη λειτουργία του Υποθηκοφυλακείου. Με ένα επιμορφωτικό σεμινάριο (αλήθεια, πόσων ωρών;) υπαλλήλου με πτυχίο οποιασδήποτε άλλης κατεύθυνσης η δουλειά γίνεται. Με τη «λογική» αυτή, συγχωρέστε με, αλλά, μήπως να νομοθετηθούν επιμορφωτικά σεμινάρια για νοσοκόμους ή, ακόμη καλύτερα, τραπεζοκόμους, τραυματιοφορείς κ.α. ώστε να απασχοληθούν ως ιατροί και επιμορφωτικά σεμινάρια για εργάτες και τεχνίτες της οικοδομής, ώστε να απασχοληθούν στις θέσεις που σήμερα καταλαμβάνουν μηχανικοί (πχ πολεοδόμηση, οικοδομικές άδειες, κτηματολόγιο) και μάλιστα με μικρότερο κόστος; Παρακαλώ, κάνετε, τουλάχιστον, μία προσπάθεια να διορθώσετε τα σφάλματα που έγιναν στα Υποθηκοφυλακεία (στο όνομα, δήθεν, της ταχύτερης ολοκλήρωσης του Κτηματολογίου και με σαθρές αιτιολογίες που ήδη έχουν αυτοαναιρεθεί) με σημαντικότερο την καταργημένη εποπτεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης (κανένας ξένος παράγοντας δεν απαίτησε κάτι τέτοιο). Εάν διορθωθεί αυτό, πολλές άλλες διορθώσεις θα επέλθουν νόμιμα, συνταγματικά και ομαλά για όλους.

Παρατηρήσεις: Η εν λόγω διάταξη δεν ετέθη στο τελικό σχέδιο νόμου
--

Σχόλια στο Άρθρο 63 «Τροποποίηση του άρθρου 20 του ν. 4512/2018 (Α'5) »

- 5 Μαρτίου 2020, 18:57 :** αυτή η δυνατότητα δεν θα πρέπει να υπάρξει, γιατί θα κινδυνέψουν οι υπηρεσίες (υποθηκοφυλακεία-κτηματολόγια) να έχουν υποστελέχωση. Πρέπει δε να σημειωθεί ότι οι περισσότεροι ή μάλλον όλοι οι υπάλληλοι-εργαζόμενοι σε υποθηκοφυλακεία δεν προσλήφθηκαν με δημόσιες διαδικασίες, αλλά ήταν κατά βάση απόλυτη επιλογή του διατελέσαντος κατά την στιγμή της πρόσληψης υποθηκοφύλακος
- 6 Μαρτίου 2020, 15:28 :** Είναι ότι καλύτερο θα μπορούσε να γίνει. Με αυτόν τον τρόπο θα μπορέσουν να βοηθηθούν και όλες σχεδόν οι Δικαστικές Υπηρεσίες που ως επί το πλείστον λειτουργούν με ελάχιστο προσωπικό.
- 6 Μαρτίου 2020, 18:24 :** Πολύ θετικό και μακάρι να γίνει καθώς τα δικαστήρια ως γνωστό είναι υποστελεχωμένα σε αντίθεση με το κτηματολόγιο που μάλλον δεν χρειάζεται όλους τους υπαλλήλους των εμμίσθων υποθηκοφυλακείων.
- 6 Μαρτίου 2020, 18:20 :** Από την προκήρυξη 1Κ/2017 για πρόσληψη υπαλλήλων στα δικαστήρια ένας μεγάλος αριθμός διοριστέων τελικά απέρριψαν τη θέση του. Οπότε χρειάζονται κι άλλες πηγές παροχής υπαλλήλων στα δικαστήρια. Αυτή η τροποποίηση λοιπόν σίγουρα χρειάζεται.
- 9 Μαρτίου 2020, 09:02 :** Μακάρι να πραγματοποιηθεί. Θα είναι μια πολύ καλή εξέλιξη για τα Δικαστήρια και την Κεντρική Υπηρεσία. Οι υπάλληλοι των Έμμισθων Υποθηκοφυλακείων είναι πολύ έμπειροι και άξιοι και με αυτή την δυνατότητα όσοι το επιθυμήσουν θα βοηθήσουν τα μέγιστα στις τεράστιες ανάγκες από έλλειψη προσωπικού των Υπηρεσιών αυτών. Μπράβο. Συγχαρητήρια.
- 9 Μαρτίου 2020, 10:25 :** Συγχαρητήρια για την πρωτοβουλία. Μακάρι να ευοδωθεί ώστε να βοηθηθούν όλες οι δικαστικές υπηρεσίες, οι οποίες αντιμετωπίζουν μεγάλα προβλήματα λόγω ελλείψεως προσωπικού, στην εύρυθμη λειτουργία τους, με τελικό στόχο την καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.
- 9 Μαρτίου 2020, 19:55 :** Μια πρωτοβουλία που θα βοηθήσει τις δικ. υπηρεσίες και την Κεντρ. Υπηρεσία του Υπουργείου να στελεχωθούν, που το έχουν πολύ ανάγκη. Ειδικά τα δικαστήρια

λειτουργούν με ελάχιστο για τις ανάγκες τους προσωπικό και δεν είναι εύκολο να το βρουν από άλλες πηγές. Μακάρι να ολοκληρωθεί !!!!! Μεγάλο βήμα!!!!

8. **10 Μαρτίου 2020, 08:13** : Πολύ σωστή παρέμβαση. Θα ενισχυθούν οι Δικαστικές Υπηρεσίες με έμπειρο προσωπικό και το κυριότερο με ανθρώπους που έχουν μάθει να δουλεύουν σε δύσκολες καταστάσεις και τις περισσότερες φορές βάζοντας πλάτη εις βάρος τους προκειμένου να λειτουργεί σωστά το γραφείο. Συγχαρητήρια για την προσπάθεια αυτή
9. **10 Μαρτίου 2020, 08:49** : Συμφωνώ απόλυτα και εύχομαι η προσπάθεια να είναι επιτυχημένη. Θα δοθεί μία λύση έστω και με ένα μικρό αριθμό υπαλλήλων σε ένα μεγάλο πρόβλημα όπως αυτό της στελέχωσης με προσωπικό στην Κεντρική Υπηρεσία και τα Δικαστήρια Μακάρι να προχωρήσει το συντομότερο δυνατό.
10. **10 Μαρτίου 2020, 08:49** : Λαμβάνοντας υπόψη τις ελλείψεις σε προσωπικό των δικαστικών υπηρεσιών, η δυνατότητα παροχής υπαλλήλων από τα έμμισθα υποθηκοφυλακεία θα βοηθήσει στην αμεσότερη διεκπεραίωση των δικαστικών υποθέσεων που ως γνωστό λιμνάζουν.
11. **10 Μαρτίου 2020, 09:06** : Είναι σημαντικό να ενισχυθούν τα δικαστήρια και η Κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, καθώς υπάρχουν μεγάλες ελλείψεις σε προσωπικό. Πολύ Θετική εξέλιξη.
12. **10 Μαρτίου 2020, 12:07** : Θετική και απαραίτητη εξέλιξη για τις Υπηρεσίες αυτές. Σωστή απόφαση. Συνεχίστε έτσι.
13. **11 Μαρτίου 2020, 01:15** : Είναι σωστή οποιαδήποτε απόφαση λαμβάνεται με βάση την καλύτερη λειτουργία Υπηρεσιών τού κράτους. Με το σκεπτικό αυτό συμφωνώ απόλυτα και εύχομαι η προσπάθεια αυτή να στεφθεί με επιτυχία.
14. **11 Μαρτίου 2020, 14:24** : Μικρός σχετικά ο αριθμός των υπαλλήλων των Εμμισθοποιημένων Υποθηκοφυλακείων που θα μπορέσει να διατεθεί, αλλά έστω κι έτσι απαραίτητος στις τεράστιες ανάγκες των Δικαστηρίων για προσωπικό. Σωστή και απαραίτητη Τροπολογία.
15. **12 Μαρτίου 2020, 08:33** : Εξαιρετική πρωτοβουλία, η οποία θέτει σε ύψιστη προτεραιότητα το σοβαρό ζήτημα της υποστελέχωσης στην Κεντρική Υπηρεσία και τις δικαστικές υπηρεσίες. Εύχομαι να επιτευχθεί το συντομότερο δυνατόν μια συμφέρουσα λύση που θα ικανοποιεί τις υπηρεσιακές ανάγκες με ενίσχυση περαιτέρω προσωπικού.
16. **12 Μαρτίου 2020, 15:29** : Είναι μία τροπολογία αναγκαία και απαραίτητη για τις Υπηρεσίες και επίσης δίκαιη για τούς υπαλλήλους. Να πραγματοποιηθεί άμεσα.
17. **13 Μαρτίου 2020, 14:41** : Κάλλιο αργά παρά ποτέ. Έχετε την απόλυτη στήριξή μας. Θα έπρεπε να έχει γίνει νωρίτερα ακόμα αυτή η ρύθμιση. Συμφωνώ απόλυτα.
18. **13 Μαρτίου 2020, 19:59** : Εξαιρετική πρωτοβουλία, η οποία μακάρι να έχει θετική έκβαση, καθώς Κεντρική Υπηρεσία και Δικαστήρια είναι υποστελεχωμένα. Σε αντίθεση με τα υποθηκοφυλακεία-κτηματολόγια τα οποία με τις επικείμενες συγχωνεύσεις θα βρεθούν με πλεόνασμα προσωπικού.
19. **13 Μαρτίου 2020, 22:40** : Πολύ χαρά έπεσε από τη μερίδα των δικαστικών υπαλλήλων... δουλεύουν καλά τα συγκοινωνούντα κατά συνθήκη δοχεία της ηγεσίας της ομοσπονδίας των δικαστικών υπαλλήλων και αυτών που δεν κρατιούνται να μπουν στους κόλπους τους... προσοχή όμως... δε συνηθίζεται να βάζουν το λύκο να φυλάει τα πρόβατα.... εκτός και αν υπάρξουν ανταλλάγματα με το νέο Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων.. αλλά κρατηθείτε μέχρι τότε με τις φιλοφρονήσεις....
20. **13 Μαρτίου 2020, 22:56** : Διαβάζοντας την αιτιολογική έκθεση του παρόντος άρθρου την οποία για τεκμηρίωση του σχολίου μου παραθέτω κιόλας:« Επί του άρθρου 63 Πρόσωπα που βρίσκονται στην ίδια θέση τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης σύμφωνα με τη συνταγματική αρχή της ισότητας. Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία για λόγους ίσης μεταχείρισης του προσωπικού των έμμισθων υποθηκοφυλακείων και του προσωπικού των εμμισθοποιημένων υποθηκοφυλακείων που πλέον έχουν μετατραπεί σε έμμισθα. Τοίδιο δικαίωμα μετάταξης έχει ήδη παρασχεθεί στο προσωπικό των έμμισθων υποθηκοφυλακείων με τα τρία πρώτα εδάφια της παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4512/2008. Με την προτεινόμενη διάταξη παρέχεται το δικαίωμα αυτό και στο προσωπικό των εμμισθοποιημένων υποθηκοφυλακείων που έχουν εξομοιωθεί με έμμισθα και πλέον είναι έμμισθα, συμπεριλαμβανομένων των αποσπασμένων υπαλλήλων. Όσον αφορά την παρ. 8 του άρθρου 20 του ν. 4512/2018, η τροποποίησή της κρίνεται αναγκαία προκειμένου να μην απογομνωθούν τα υποθηκοφυλακεία από το ήδη ελάχιστο προσωπικό τους, χωρίς καν τη θέση σε γνώση και τη

συναίνεση του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που παραμένει καθ' ύλην αρμόδιο για την ομαλή λειτουργία των υποθηκοφυλακείων και την προσήκουσα εξυπηρέτηση των πολιτών από τις υπηρεσίες τους.» Έχω να διατυπώσω τα εξής ερωτήματα: 1. Οι υπάλληλοι των εμμισθοποιημένων Υποθ/κείων (με τα Προεδρικά Διατάγματα του 2017) από ποιο εργασιακό χώρο προέρχονται; 2. Βρίσκονταν και βρίσκονται στην ίδια θέση με τους συναδέλφους τους των Ειδικών Άμισθων Υποθ/κείων; 3. Που είναι η συνταγματική ισότητα αυτών των 2 ίδιων κατηγοριών εργαζομένων που δημιουργήθηκαν από διάσπαση του ίδιου κλάδου; 4. Μήπως τελικά εξαργυρώνονται συμφωνίες και χειραψίες κάτω από το τραπέζι, όταν μέσα στους εν δυνάμει δικαστικούς υπαλλήλους είναι 3 εν ενεργεία μέλη του Σωματείου των εργαζομένων στα άμισθα, νυν έμισθα υποθ/κεία και κτηματολογικά γραφεία και κάποιοι άλλοι συγγενείς..... 5. Πότε θα κατατεθεί η τροπολογία για την αναγνώριση της προϋπηρεσίας των πρώην υπηρετούντων υπαλλήλων στα άμισθα υποθ/κεία που απορροφήθηκαν από το φορέα, που «κάποιοι» τεχνηέντως ξέχασαν τις διατάξεις του 4512/18 και δημιούργησαν θέμα με τις απολαβές τους εκ των υστέρων;

21. **14 Μαρτίου 2020, 11:41** : Σωστή τροπολογία που θα βοηθήσει πολύ στα προβλήματα των δικαστηρίων. Συμφωνώ απόλυτα
22. **15 Μαρτίου 2020, 11:07** : Μία ρύθμιση με σκοπό να λύσει ένα μέρος προβλημάτων ετών. Την στηρίζουμε ολοκληρωτικά.
23. **15 Μαρτίου 2020, 12:10** : Δίδεται θετικό πρόσημο στην Κυβέρνηση και δη στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, καθώς εκτιμάται η προσπάθεια ενίσχυσης των Δημοσίων υπηρεσιών με σκοπό την αποδοτικότερη λειτουργία τους. Συγχαρητήρια.
24. **16 Μαρτίου 2020, 15:35** : Οποιαδήποτε απόφαση της Κυβέρνησης η οποία θα φέρει θετικά αποτελέσματα στην λειτουργία των Δημοσίων Υπηρεσιών και κατ'επέκταση στην εξυπηρέτηση των πολιτών, θα πρέπει να έχει την πλήρη υποστήριξη μας. Η συγκεκριμένη Τροπολογία θα λύσει ως ένα βαθμό ένα μέρος από τα τεράστια προβλήματα που υπάρχουν στα Δικαστήρια λόγω έλλειψης προσωπικού. Με ένα μικρό ποσοστό υπαλλήλων από τα Υποθηκοφυλακεία (περίπου το 5% σε σύνολο υπαλλήλων) θα μπορέσει να βοηθήσει τις υπηρεσίες αυτές που είναι υποστελεχωμένες (από τις προκηρύξεις του ΑΣΕΠ 1Κ και 8Κ, περίπου οι μισοί επιτυχόντες δεν αποδέχτηκαν την θέση). Εξάλλου παρά τις κάποιες μεμονωμένες διαφορετικές απόψεις, η ολοκλήρωση του Ελληνικού Κτηματολογίου δεν θα επηρεαστεί καθόλου αφού, καταρχήν έχουν προγραμματιστεί από πλευράς του φορέα προσλήψεις προσωπικού (1000 άτομα), καθώς επίσης θα ακολουθήσουν και οι συγχωνεύσεις των Υποθηκοφυλακείων (μαζί με τους υπαλλήλους τους), προκειμένου να δημιουργηθούν τα λίγα σε αριθμό Κτηματολογικά γραφεία. Εξάλλου βάση της Τροπολογίας έχει προβλεφθεί όσοι υπάλληλοι αιτηθούν την μετάταξή τους, να παραμείνουν στα Υποθηκοφυλακεία-Κτηματολογικά γραφεία μέχρι την ολοκλήρωση του φορέα, προκειμένου να κυλήσει με ομαλότητα η μετάβαση. Καταλαβαίνει λοιπόν ο καθένας ότι η συγκεκριμένη Τροπολογία, έχει σκοπό να συμβάλει στην αναβάθμιση των Δικαστικών Υπηρεσιών και στο γενικότερο συμφέρον που είναι και το ζητούμενο. Έχει την πλήρη στήριξη μας.
25. **18 Μαρτίου 2020, 11:10** : Σε σωστές βάσεις... Προχωράμε μπροστά!!!
26. **18 Μαρτίου 2020, 13:32** : Είναι κρίμα σχεδόν όλα τα σχόλια επί του άρθρου να αναφέρονται στις (πραγματικές, δεν το αμφισβητεί κανένας) ανάγκες στελέχωσης των δικαστηρίων και, απλώς, να χαίρονται σαν να επρόκειτο για μία νέα προκήρυξη θέσεων. Με τέτοια αντίληψη των πραγμάτων, είμαστε άξιοι της τύχης μας ως λαός, στα χέρια νομοθετούντων, ελαφρά τη καρδία και με ευθεία προσβολή της νοημοσύνης μας. Επί της ουσίας: Πραγματικά, σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση, η πολιτεία μοιάζει να φροντίζει ώστε, στο όνομα της συνταγματικής αρχής της ισότητας, πρόσωπα που βρίσκονται στην ίδια θέση να τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης. Μακάρι να ήταν έτσι, όμως. Η προτεινόμενη διάταξη, παρόλο που, εκ πρώτης όψης, φαίνεται λογική συνέπεια της προηγηθείσας ανεκδιήγητης εμμισθοποίησης 20 αμίσθων υποθηκοφυλακείων (αντί της επιλογής άλλης ορθότερης λύσης των όποιων προβλημάτων τους) δεν είναι παρά επισφράγιση της ανομίας και της ανισότητας των πολιτών. Ο εισηγητής της συγκεκριμένης τροποποίησης οφείλει να μην αγνοεί: ΟΤΙ το προσωπικό

των αμίσθων υποθηκοφυλακείων επιλέχθηκε και προσλήφθηκε από τον υποθ/κα με μοναδικό κριτήριο την συγγενική ή φιλική τους σχέση, συνήθως με μηδενικά προσόντα και με παχυλούς μισθούς με βάση συλλογικές συμβάσεις εργασίας, ενώ οι υπάλληλοι των εμμίσθων και των δικαστηρίων προσλαμβάνονται μόνον με τις νόμιμες διαδικασίες (προκήρυξη, εξετάσεις, ΑΣΕΠ) και ανάλογα με τα προσόντα τους. Η προτεινόμενη ρύθμιση έρχεται σε ευθεία αντίθεση με την επικαλούμενη συνταγματική αρχή της ισότητας, αφού με βάση αυτήν το ως άνω προσωπικό απολαμβάνει απόλυτα άνισης εύνοιας (και μάλιστα χωρίς κάποιο λόγο δημοσίου συμφέροντος) σε βάρος των υπολοίπων ανέργων νέων που, έχοντας επί χρόνια κοπιάσει να πάρουν το πτυχίο και το μεταπτυχιακό τους, ή έστω και χωρίς αυτά, διεκδικώντας με τις νόμιμες διαδικασίες μία θέση δικαστικού υπαλλήλου στα δικαστήρια θα βρεθούν μπροστά σε ανορθόδοξα και παράνομα καλυφθείσες «από το παράθυρο» οργανικές θέσεις. ΟΤΙ, όταν με την οικονομική κρίση του 2009 οι εισερχόμενες πράξεις στα Υποθηκοφυλακεία της Χώρας μειώθηκαν, έως εκμηδενισμού σε πολλές περιπτώσεις, τα άμισθα υποθ/κεία έπρεπε α μ ε λ λ η τ ι να υποχρεωθούν, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και την προβλεπόμενη διαδικασία, σε ανάλογη μείωση του προσληφθέντος στην περίοδο «των παχιών αγελάδων» προσωπικού, ώστε να μην φτάσει η κατάστασή τους εκεί που έφτασε. ΟΤΙ, όταν σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 20 Ν.4512/2018 εντάσσεται αυτοδίκαια στο προσωπικό του Φορέα «... β) το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των καταργούμενων ειδικών αμίσθων Υποθηκοφυλακείων, εφόσον η πρόσληψη του τελευταίου διενεργήθηκε πριν από την πρώτη Ιανουαρίου 2015...», με τη μέθοδο του «στρίβειν διά του αρραβώνος» το συγκεκριμένο προσωπικό, όποτε και αν προσλήφθηκε (λείπει ανάλογος περιορισμός) μέσω της ανεκδιήγητης, επαναλαμβάνω, μετατροπής του αμίσθου υποθηκοφυλακείου σε εμμίσθου μόλις το 2017, φυγαδεύεται, πανηγυρικά, στα δικαστήρια παρόλο που είναι απολύτως απαραίτητο για τη λειτουργία των Κτηματολογικών Γραφείων. Κάτι τελευταίο, που, όμως, στην ουσία είναι ΤΟ ΠΡΩΤΟ: Όλες οι προηγηθείσες την τελευταία τριετία διατάξεις, όπως και οι σήμερα προτεινόμενες, όσον αφορά τα Υποθηκοφυλακεία, δεν είναι τίποτε άλλο παρά σπασμωδικές κινήσεις ως απόρροια της υπαγωγής, αντισυνταγματικά και χωρίς αποχρώντα λόγο, των υπό σύσταση Κτηματολογικών Γραφείων αποκλειστικά στην εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, ενώ οι εργασίες που γίνονται σ' αυτά και συγκεκριμένα η καταχώριση των εμπραγμάτων δικαιωμάτων και των άλλων πράξεων που προβλέπονται στον Αστικό Κώδικα, τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και σε άλλα νομοθετήματα, ανήκουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Δικαιοσύνης. [Εννοείται ότι το «οικοδόμημα», πάνω στο οποίο λειτουργεί το Κτηματολόγιο (αφού το σύστημα είναι κτηματοκεντρικό πλέον, αντί του προσωποκεντρικού, που ισχύει στο σύστημα των Υποθηκοφυλακείων), δηλ. η χωρική βάση, και η συνεχής ενημέρωσή της ταυτόχρονα με την καταχώριση των δικαιωμάτων χτίστηκε και τηρείται από μηχανικούς, όπως η ιατρική και η νοσηλευτική χρειάζονται τα κτίρια των νοσοκομείων, για να ασκούνται, ολοένα συντηρούμενα κι επεκτεινόμενα, χωρίς, βέβαια, να γίνεται λόγος για αφαίρεσή τους από το Υπουργείο Υγείας.]

27. **18 Μαρτίου 2020, 20:52** :Δίνεται η δυνατότητα μετάταξης των υπαλλήλων ΙΔΑΧ των νέων εμμίσθων υποθ/κειων την ίδια στιγμή που το κτηματολόγιο έχει ήδη κάνει τον προγραμματισμό του με την στελέχωση των νέων δομών/κτηματολογικών γραφείων όταν και όποτε συσταθούν προς το παρόν έως 17-1-2022) με πιθανότητα τόσο εμφάνισης φαινόμενων υποστελέχωσης αυτών όσο και τυχόν νέας παράτασης ισχύος του ν. 4512/2018.Ακομα και αν το κτηματολόγιο δεν τους θέλει, σίγουρα καλό είναι να στελεχωθούν τα δικαστήρια, όμως βάσει συγκεκριμένου πίνακα που θα τους δώσει το υπουργείο δικαιοσύνης να επιλέξουν (πχ. όπως θέσεις βάσει προκηρύξεως ΑΣΕΠ) καθώς υπάρχει ο κίνδυνος πολλοί υπάλληλοι να δηλώσουν την ίδια δικαστική αρχή (που είναι πιο χαλαρή πχ. Διοικητικά, Εισαγγελίες Πρωτοδικών) σε σχέση με άλλη δικαστική αρχή (που είναι πιο δύσκολη πχ. Πρωτοδικεία, Εισαγγελίες Εφετών) με περισσότερες υπηρ/κες ανάγκες. Τέλος, αναφορικά με την απόσπαση δικαστικών υπαλλήλων ΙΔΑΧ χωρίς την σύγκληση Υπηρεσιακών Συμβουλίων, είναι αντισυνταγματική καθώς στο άρθρο 89 του Συντάγματος ορίζει ρητά και κατηγορηματικά ότι κάθε μετακίνηση, μετάθεση, μετάταξη και απόσπαση δικαστικών υπαλλήλων απαιτεί γνώμη υπηρεσιακών οργάνων. Επομένως, δεν δύναται κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Συντάγματος, να υπάρχει

νομοθέτημα και παρακαλώ όπως επανεξεταστεί/ καταργηθεί η εν λόγω διάταξη, τόσο η αρχική όσο και η τροποποιητική αυτής.

Παρατηρήσεις: Η εν λόγω διάταξη δεν ετέθη στο τελικό σχέδιο νόμου
--